

DAN SIMMONS

hms terror
..

NAUTILUS

DAN SIMMONS

HMS TERROR

* *

Titlu original: Dan Simmons - THE TERROR (2007)

Traducere: Ruxandra TOMA

Coperta: Alexandru CSUKOR

Ilustrația copertei: Tudor POPA

Redactor: Oana IONAȘCU

Tehnoredactor: Irina POPESCU

ISBN 978-606-579-832-8

Vol. 2. - ISBN 978-606-579-847-2

NEMIRA 2014

Cuprins

31	GOODSIR
32	CROZIER
33	GOODSIR
34	CROZIER
35	IRVING
36	CROZIER
37	IRVING
38	CROZIER
39	GOODSIR
40	PEGLAR
41	CROZIER
42	PEGLAR
43	CROZIER
44	GOODSIR
45	BLANKY
46	CROZIER
47	PEGLAR
48	GOODSIR
49	CROZIER
50	BRIDGENS
51	CROZIER
52	GOODSIR
53	GOLDING
54	DES VOEUX
55	GOODSIR
56	JOPSON
57	HICKEY
58	GOODSIR
59	HICKEY
60	CROZIER

61 CROZIER
62 CROZIER
63 CROZIER
64 CROZIER
65 CROZIER
66
67 TALIRIKTUG
GLOSAR

31 GOODSIR

Latitudine nordică 70°05', longitudine vestică 98°23'
6 martie 1848

Doctorul se trezi în larmă de strigăte.

Câteva clipe nu-și dădu seama unde se află și apoi își aminti – în Cabina cea Mare a lui Sir John de pe *Erebus*, transformată acum în infirmerie. Era miezul nopții. Se stinseseră toate lămpile cu untură de balenă, iar singura lumină era cea care intra prin ușa deschisă spre scara tambuchiului. Goodsir adormise pe unul din paturile de campanie neocupate – în celelalte dormeau șapte oameni grav afectați de scorbut și unul cu pietre la rinichi. Pe acesta din urmă îl tranchilizase cu o doză de opium.

Goodsir tocmai avea un vis în care camarazii lui se stingeau urlând de durere. Și se stingeau – în visul lui – pentru că el nu știa cum să-i salveze. Cu studii doar de autopsier, Goodsir avea mai puține cunoștințe decât avuseseră cei trei medici morți ai expediției în ceea ce privea principala responsabilitate a oricărui doctor de Marină – anume să distribuie pilule, poțiuni, vomitive, ceaiuri și hăpuri. Odată, doctorul Peddie îi explicase că marea majoritate a medicamentelor erau inutile în cazul particularității alimentației marinarilor – și serveau doar la curățarea stomacurilor și intestinelor într-o manieră explozivă –, dar cu cât era mai puternic purgativul administrat, cu atât bolnavilor li se părea mai eficient tratamentul. După spusele repauzatului doctor Peddie, acesta era genul de asistență medicală care îi însănătoșea pe marinari. În majoritatea cazurilor în care nu se punea problema vreunei intervenții

chirurgicale, trupul ori se vindeca de la sine, ori pacientul murea.

Iar Goodsir visase că toți camarazii lui se stingeau în urlete de durere.

Însă urletele acestea erau reale. Și parcă veneau de undeva de jos.

Ajutorul lui Goodsir, Henry Lloyd, intră în goană în infirmerie, cu poalele cămășii atârând de sub pulovere. Avea o lampă, la lumina căreia Goodsir observă că asistentul lui era desculț. Probabil că abia ce se dăduse jos din hamac.

— Ce se petrece? Întrebă în șoaptă Goodsir.

Slavă Domnului că urletele de jos nu-i treziseră bolnavii.

— Vă cheamă domnul căpitan la scara de la proră, îi zise Lloyd, fără să încerce să-și coboare vocea stridentă și înfricoșată.

— Ssst, îl atenționează Goodsir. Ce se întâmplă, Harry?

— A intrat creatura pe navă, domnule doctor, strigă Lloyd printre dinții care îi clănțăneau amarnic. E jos. Ne omoară.

— Ai grijă de oamenii de aici, îi ordonă Goodsir. Să mă chemi dacă se trezește vreunul sau dacă i se face mai rău. Și du-te să-ți pui cizmele și hainele groase.

Goodsir se îndreaptă spre proră prin învălmășeala de subofițeri și maiștri care ieșeau din cușetele lor îmbrăcându-se în grabă. Căpitanul Fitzjames se afla cu locotenentul Le Vesconte lângă bocaportul care se deschidea spre puntea de dedesubt. Căpitanul avea un pistol în mână.

— Doctore, avem oameni răniți acolo jos. Ai să cobori cu noi ca să-i luăm. Trebuie să te îmbraci gros.

Fără să rostească vreun cuvânt, Goodsir încuviință cu o înclinare din cap.

Secundul Des Voeux coborî de pe puntea superioară,

aducând cu el curenți de aer rece care-i tăiară respirația lui Goodsir. În ultima săptămână *Erebus* fusese sub asediul constant al unui viscol cumplit și al unor temperaturi incredibil de scăzute – chiar de minus șaptezeci și trei de grade. Doctorul nu avusese cum să-și petreacă timpul convenit pe *Terror*. Nu existase niciun schimb de mesaje între cele două nave pe perioada furtunii dezlănțuite.

Des Voeux își scutură zăpada de pe haine.

— Cei trei care sunt de cart nu au observat nimic afară, domnule căpitan. Le-am spus să rămână la posturi și să fie foarte atenți.

Fitzjames dădu din cap.

— Avem nevoie de arme, Charles.

— În seara asta n-am distribuit decât cele trei puști pentru marinarii de serviciu, spuse Des Voeux.

Un alt urlet ajunse până la ei din întunericul de jos. Goodsir nu-și putea da seama dacă venea de pe ultima punte, ori de sub aceasta, din cală. Păreau a fi deschiși ambii bocaporți.

— Domnule locotenent Le Vesconte, răcni Fitzjames, ia trei oameni, duceți-vă prin bocaportul din popota ofițerilor în Cămara cu Băuturi și luați de acolo cât de multe puști și muschete puteți duce – și saci cu cartușe și gloanțe și praf de pușcă. Vreau să fie toți oamenii înarmați.

— Am înțeles, să trăiți.

Le Vesconte făcu semn spre trei marinari și dispărură cu toții în bezna dinspre pupa.

— Charles, i se adresă acum Fitzjames secundului Des Voeux, aprinde felinarele. Coborâm. Collins, tu vii cu noi. Domnule Dunn, domnule Brown, veniți și voi.

— Să trăiți, răspunseră în cor ștemuitorul și ajutorul lui.

Henry Collins, locțiitorul ofițerului secund, întrebă

uluit:

— Fără arme, domnule căpitan? Vreți să coborâm acolo fără arme?

— Ia-ți cuțitul, eu îl am pe ăsta, îi răspunse Fitzjames, ridicându-și pistolul. Stați în spatele meu. Domnul locotenent Le Vesconte ne va urma cu un grup înarmat și ne va aduce și nouă puști. Doctore, stai și dumneata lângă mine.

Înghețat de groază cum era, Goodsir abia reuși să bâțâie o dată din cap. Începuse să-și tragă hainele groase pe el – hainele lui ori ale altcuiva – și părea că nu se descurcă să-și vâre brațul stâng pe mânecă.

Fitzjames, fără mânuși și doar cu o tunică zdrențuită peste cămașă, luă felinarul din mâna lui Des Voeux și se îndreptă spre scară. De undeva de jos se auziră mai multe bufnituri îngrozitoare, ca și cum cineva ar fi spart grinzile sau pereții. Dar niciun alt urlet.

Goodsir își aminti ordinul căpitanului – „stai lângă mine” – și orbecăi prin beznă în urma celor doi bărbați. Uitase să-și ia felinarul. Tot așa, nu avea la el geanta cu instrumente medicale și bandaje. Brown și Dunn veneau în spatele lui, iar grupul lor era încheiat de Collins care înjura de sfinți și dumnezei.

Cu toate că nu era decât la trei metri sub puntea inferioară, ultima punte de jos părea o cu totul altă lume. Goodsir nu coborâse niciodată acolo. Fitzjames și secundul său se îndepărtaseră de scară, luminând locul cu felinarele lor. Doctorul își dădu seama că temperatura de aici era cu peste cinci grade mai scăzută decât pe puntea inferioară, unde mâncau și dormeau ei, iar temperatura medie de acolo era sub zero.

Bufniturile încetaseră. Fitzjames îi ordonă lui Collins să termine cu înjurăturile. Cei șase oameni se strânseră în cerc în jurul bocaportului deschis spre

cală. Nimeni nu mai rosti vreo vorbă. În afara lui Goodsir, toți aveau felinare la ei și le întinseră acum, încercând zadarnic să lumineze mai mult aerul cețos și înghețat.

Lui Goodsir i se părea că pașii grăbiți de deasupra se auzeau de la kilometri distanță.

— Cine era de serviciu aici? șopti Fitzjames.

— Domnul Gregory și un fochist, răspunse Des Voeux. Cowie, mi se pare. Ori Plater.

— Și marangozul Weekes și Watson, ajutorul lui, gâfâi Collins. Lucrau la consolidarea bucății ăleia din peretele de la tribord, de lângă lăzile cu cărbuni.

Ceva mugi mai jos de ei. Sunet de o sută de ori mai puternic și mai feroce decât al oricărui animal pe care îl văzuse vreodată Goodsir, mai rău chiar decât urletul auzit în camera de abanos în noaptea Carnavalului. Reverberă în fiecare scândură, fiecare scoabă din fier și fiecare perete de pe puntea de deasupra. Goodsir era convins că îl auzeau și marinarii de cart, aflați cu două niveluri mai sus. Era convins că îl auzeau prin vuietul nopții ca și cum creatura ar fi fost acolo, lângă ei. Testiculele lui îl înștiințară că și-ar dori să reintre în trup.

Mugetul venise din cală.

— Brown, Dunn, Collins, spuse Fitzjames. Duceți-vă dincolo de Cămara cu Pâini și încuiați chepengul de acolo. Des Voeux, Goodsir, voi veniți cu mine.

Fitzjames își vârî pistolul în curea, își trecu felinarul în mâna dreaptă și coborî în bezna din cală.

Goodsir făcu un apel disperat la toată voința lui ca să nu-și ude pantalonii. Coborî și Des Voeux și numai un sentiment copleșitor de rușine la gândul de a *nu-i* urma pe cei doi combinat cu teama de a rămâne singur în întuneric îl făcu pe doctorul înspăimântat să pornească după secund. Avea senzația că brațele,

măinile și picioarele i se preschimbaseră în lemne și știa bine că amorteala aceasta cumplită îi fusese provocată de teamă, nu de frig.

La piciorul scării, într-un întuneric înghețat, cumva mai dens și mai înfricoșător decât i se păruse vreodată lui Goodsir noaptea ostilă a Arcticii, căpitanul și secundul său încercau să lumineze cât mai mult cu felinarele lor. Fitzjames își scosese și armase pistolul. Des Voeux ținea în mână un cuțit marinăresc obișnuit. Mâna secundului tremura. Niciunul nu se mișca. Niciunul nu respira.

Tăcere. Încetaseră bufniturile, trosnetele și urletele.

Goodsir simți că-i vine să zbiere. *Simțea* că mai este ceva lângă ei în cala aceasta întunecată. Ceva uriaș și inuman. Cam la patru metri depărtare de ei, chiar dincolo de raza plăpândă a felinarelor.

Odată cu certitudinea apăsătoare că nu erau singuri, veni spre ei și un miros înțepător de cupru. Goodsir îl cunoștea foarte bine: așa mirosea sângele proaspăt.

— Pe aici, șopti căpitanul și o luă înainte spre pupa, prin tambuchiul de la tribord.

Spre Sala Cazelor.

Felinarul care ardea în permanență acolo fusese stins. Singura lumină care venea spre ei prin ușa deschisă era cea portocaliu-roșiatică a celor câțiva cărbuni care mai ardeau în vatra cazanului.

— Domnule Gregory?

Pe Goodsir îl luă prin surprindere strigătul puternic și neașteptat al căpitanului, făcându-l iarăși să simtă că-i pe punctul să-și dea drumul pe el.

— Domnule Gregory? strigă a doua oară Fitzjames.

Niciun răspuns. Din locul unde stăteau ei pe coridor, doctorul nu reușea să vadă mai mult de un metru pătrat din pardoseala încăperii pe care se vărsaseră câțiva cărbuni. În aer se simțea miros de friptură de

vită la grătar. Goodsir se pomeni că salivează în pofida groazei care îl cuprinsese.

— Voi rămâneți aici, le spuse căpitanul lui Des Voeux și Goodsir.

Ținându-și cuțitul ridicat, secundul se uită mai întâi spre prora, apoi spre pupa, mișcându-și felinarul în cerc și încercând să deslușească ceva dincolo de lumina lui. Neștiind ce să facă, Goodsir își încleștă pumnii. Cu toată spaima, gura i se umpluse de salivă la mirosul aproape uitat de friptură, iar stomacul începuse să-i protesteze destul de vehement.

Fitzjames intră în Sala Cazanelor și dispăru din ochii lor.

Timp de o eternitate de cinci până la zece secunde, nu se auzi absolut nimic. Apoi vocea lui Fitzjames răsună din sala cu pereții captonați cu plăci metalice.

— Te rog, vino înăuntru, domnule Goodsir.

În încăpere erau două cadavre. Unul mai putea fi recunoscut - era inginerul, John Gregory. Fusese eviscerat. Trupul lui era într-un colț, lângă peretele dinspre pupa, dar bucăți cenușii din intestinele lui fuseseră împrăștiate pretutindeni, aidoma unor serpentine la o petrecere. Goodsir se văzu nevoit să fie atent pe unde calcă. Celălalt cadavru, aparținând unui om cu o constituție robustă, îmbrăcat cu un pulover albastru-închis, era întors pe burtă, cu brațele întinse și palmele întoarse în sus. Capul și umerii îi avea vârați în cuptorul cazanului.

— Ajută-mă să-l întorc, îi ceru Fitzjames.

Doctorul îl apucă de piciorul stâng și de puloverul care ardea mocnit. Căpitanul îl prinse de celălalt picior și de brațul drept. Împreună îl traseră afară din flăcări. Gura deschisă a bietului om se împiedică puțin de bordura inferioară a grătarului metalic, dar se eliberă imediat cu pocnet de dinți.

Goodsir întoarse cadavrul cu fața în sus, în vreme ce Fitzjames își scoase tunică și începu să lovească cu ea în flăcările care ardeau părul și chipul omului.

Harry Goodsir avu sentimentul că privește toată scena de la o mare depărtare. Partea profesională a minții lui observă cu rece detașare că focul din cuptor, oricât de firav era acesta din pricina economiei de cărbuni, reușise să topească ochii, arsese complet nasul și urechile și dăduse obrazilor consistență de tartă cu zmeură mult prea coaptă.

— Îl recunoști, doctore? îl întrebă Fitzjames.

— Nu.

— E Tommy Plater, gemu Des Voeux din pragul ușii. Îl recunosc după pulover și după cercelul topit din falcă, acolo unde ar fi trebuit să-i fie urechea.

— La naiba, domnule secund, ce faci? se răsti Fitzjames. Ți-am ordonat să stai de pază în coridor.

— Da, domnule, spuse Des Voeux și ieși.

Din tambuchi se auziră imediat icnetele secundului care vomita.

— Vreau să fii atent... începu căpitanul adresându-i-se lui Goodsir.

Și atunci, din direcția prorei, se auziră un trosnet și un scrâșnet, urmate de o bufnitură - toate atât de puternice, încât Goodsir avu ferma convingere că nava se rupea în două.

Fitzjames înșfăcă felinarul și se repezi afară, uitându-și tunică fumegândă în Sala Cazanelor. Goodsir și Des Voeux îl urmară, alergând în zig-zag printre butoaie răsturnate și lăzi sfărâmate, strecurându-se apoi printre rezervoarele cu ce mai rămăsese din provizia de apă proaspătă de pe *Erebus* și cei câțiva saci în care mai erau cărbuni.

Trecură pe lângă deschizătura neagră a unui buncăr unde fuseseră înainte cărbuni. Goodsir aruncă o privire

la dreapta și i se păru că vede un braț gol de om ieșind peste cadrul metalic al ușii. Se opri și se aplecă încercând să vadă cine era acolo, dar ceilalți doi se îndepărtară repede, lăsându-l în beznă absolută și în compania a ceea era convins că este un alt cadavru. Se ridică în picioare și o luă la goană, încercând să-i prindă din urmă.

Alte trosnete. Strigăte venite de pe puntea de deasupra. Un foc de pușcă ori de muschetă. Alt foc. Urlete. Zbieretele mai multor oameni.

Orbecăind, Goodsir ieși din coridorul îngust și intră cu capul într-un stâlp gros din lemn de stejar.

Se prăvăli pe spate în douăzeci de centimetri de gheață și fleșcăraie. Nu mai vedea decât o ceață portocalie acolo unde era lumina. Încercă din răsuputeri să nu leșine. În clipele acelea cumpline întreaga lume și viața lui puțeau și aveau gust de apă de canal și de praf de cărbune și de sânge.

— Nu mai e scara! țipă Des Voeux.

Ridicându-se în șezut în mocirlă, Goodsir începu să vadă ceva mai bine. Scara de la proră - construită din lemn rezistent de stejar, capabilă să susțină mai mulți oameni zdraveni cu saci de câte cincizeci de kilograme de cărbuni - fusese făcută fărăme. Din cadrul bocaportului de deasupra atârnavu șipci lungi.

Urletele veneau de pe puntea de deasupra calei.

— Saltă-mă, îi ordonă Fitzjames lui Des Voeux.

Își pusese iar pistolul la brâu, lăsase jos felinarul și acum se întindea, încercând să se apuce de cadrul spart al bocaportului. Secundul se aplecă să-l ajute.

O explozie neașteptată de deasupra trimise flăcări prin deschizătura pătrată.

Fitzjames se prăbuși înjurând în apa înghețată la doar câțiva metri de Goodsir. Doctorului i se păru că întreaga punte luase foc.

Foc, se sperie el. Nările i se umpluseră cu fumul înțepător.

N-am unde să fug. Afară erau minus șaptezeci și trei de grade, iar furia viscolului zguduia nava. Dacă era un incendiu pe *Erebus*, vor muri cu toții.

— Scara principală, spuse atunci Fitzjames, sărind în picioare.

Își găsi felinarul și se repezi spre pupă. Des Voeux îl urmă.

Goodsir se târî de-a bușilea prin apă și gheață, se ridică, se împiedică și căzu iar, se târî în patru labe, se ridică și o luă la fugă după lumina tot mai îndepărtată a felinarelor.

Un urlat prelung pe puntea de deasupra. Răpăit de muschete. Detunătura inconfundabilă a unei puști.

Goodsir ar fi vrut să se oprească lângă rezervorul pentru cărbuni ca să vadă dacă omul de acolo era mort sau viu, sau măcar dacă mai era atașat de brațul ieșit în afară, însă nu mai era pic de lumină când ajunse acolo. Continuă să fugă prin beznă, izbindu-se de stâlpii din fier, de stâlpii din lemn, de rezervoarele cu apă.

Felinarele deja dispăreau pe scara ce ducea spre puntea de deasupra calei. Vălătuci de fum năvăleau prin bocaport.

Goodsir se cățăără și el, primi în nas talpa unei cizme aparținând căpitanului ori secundului și ajunse sus.

Nu putea să respire. Nu vedea nimic. Ajunsese lângă felinarele celor doi, dar fumul era într-atât de gros, încât lumina lor era neputincioasă.

Primul impuls al lui Goodsir a fost să găsească scara care ducea la puntea inferioară de deasupra și să urce și să tot urce până când va ajunge afară, la aer curat, însă se auzeau strigăte din dreapta lui – dinspre proră – așa că se lăsă în patru labe. Aerul era puțin mai

respirabil aici, jos. Foarte puțin mai respirabil. Dinspre proră se vedea o lumină portocalie, mult prea intensă ca să vină de la lămpi.

Goodsir înaintă încet, găsi scara de tambuchi din stânga Cămării cu Pâini, se târî mai departe. Auzi cum oamenii din fața lui încercau să stingă flăcările lovindu-le cu pături. Iar păturile luau foc.

— Aduceți oameni cu găleți! strigă Fitzjames de undeva din fumul acela. Aduceți apă!

— Nu mai avem apă, domnule! țipă atunci o voce așa de agitată, că Goodsir nu o mai recunosc.

— Luați căldările cu pișat!

Vocea căpitanului spintecă fumul și larma ca un cuțit.

— Au înghețat! strigă altcineva.

Goodsir recunoscuse vocea aceasta: îi aparținea lui John Sullivan, comandantul gabierilor.

— Nu contează! urlă Fitzjames. Aduceți zăpadă! Sullivan, Sinclair, Seeley, Pocock, Greater – aliniați oamenii de pe covertă și până aici și puneți-i să dea gălețile din mână în mână. Adunați cât de multă zăpadă puteți. Aruncați-o pe flăcări.

Fitzjames se întrerupse, zguduit de un acces violent de tuse.

Goodsir se ridică în picioare. Fumul se învârteji în jurul lui, ca stârnit de o ușă ori fereastră deschisă. Acum vedea cum flăcările lacome mușcau din magaziile marangozului și nostromului la cinci, șase metri depărtare de el, acum nu mai vedea nimic nici măcar la jumătate de metru în față. Goodsir se alătură și el corului de tuse.

Oamenii îl îmbrânceau înapoi și încolo, grăbindu-se să ajungă la scară, iar Goodsir se lipi de perete, întrebându-se dacă să urce și el pe puntea inferioară. Nu era de niciun ajutor aici.

Își aminti de brațul dezgolit care ieșea din buncărul pentru cărbuni din cală. Însă numai gândul că ar trebui să coboare iarăși acolo îl făcu să simtă că îi vine să vomite.

Dar creatura e pe puntea asta.

Ca pentru a-i da dreptate, patru sau cinci muschete la nici trei metri distanță de el răpăiră la unison. Detunăturile îl asurziră. Goodsir își acoperi urechile cu palmele și căzu în genunchi, amintindu-și cum spusese el marinarilor de pe *Terror* că bolnavii de scorbut pot muri doar la auzul unui foc de muschetă. Iar el prezenta deja primele simptome ale bolii. O, da, știa foarte bine asta.

— Opriți focul! urlă Fitzjames. Nu mai trageți! Sunt oameni acolo!

— Dar, domnule căpitan... încercă să se opună ordinului vocea caporalului Alexander Pearson, cel mai înalt în grad dintre cei patru infanteriști de pe *Erebus* rămași în viață.

— Nu mai trageți, îți ordon!

Goodsir reuși acum să deslușească prin flăcări siluetele locotenentului Le Vesconte și ale infanteriștilor. Le Vesconte era în picioare, iar infanteriștii într-un genunchi, reîncărcându-și armele ca și cum ar fi fost în toiul unei bătălii. Doctorul avu senzația că totul ardea în jur: și pereții, și grinzile, și butoaiile, și lăzile. Oamenii loveau flăcările cu pături și baloți de pânză. Săreau scânteii de pretutindeni.

Un om ieși dintre flăcări cu trupul arzând. Se împletici spre grupul de infanteriști și marinari.

— Nu mai trageți! urlă Fitzjames.

— Nu mai trageți! repetă Le Vesconte.

Omul în flăcări se prăbuși în brațele lui Fitzjames.

— Doctore Goodsir! strigă căpitanul.

John Downing, maistrul timonier, începu să lovească

cu o pătură flăcările ce ieșeau din hainele rănitului.

Goodsir se repezi spre ei și îl luă din brațele lui Fitzjames. Omul nu mai avea obrazul drept – nu îi fusese ars, ci sfâșiat, iar pielea și ochiul îi atârnavau. Dâre paralele de gheare coborau pe piept, prin cele opt rânduri de haine și carne. Vesta îi era îmbibată cu sânge, își pierduse brațul drept.

Goodsir își dădu seama că îl ține în brațe pe al doilea maistru, Henry Foster Collins, căruia Fitzjames îi ordonase mai devreme să se ducă la proră cu Brown și Dunn – ștemuiitorul și ajutorul lui – ca să închidă bocaportul de acolo.

— Am nevoie de ajutor ca să-l duc în infirmerie, găfâi Goodsir.

Voluminos, chiar și fără brațul drept, Collins își pierduse cunoștința, lăsându-se cu toată greutatea peste firavul doctor. Goodsir reuși să-l susțină doar pentru că se sprijinea cu spatele de peretele Cămarii cu Pâini.

— Downing! zbieră Fitzjames către silueta maistrului timonier care se întorsese să stingă flăcările cu pătura lui deja fumegândă.

Downing veni în goană și, fără să pună vreo întrebare, își trecu peste umeri brațul rămas întreg al lui Collins și zise:

— După dumneavoastră, domnule Goodsir.

Doctorul vru să urce scara, dar vreo zece oameni cu găleți încercau să coboare în același timp.

— Faceți loc! zbieră Goodsir. Avem un rănit!

Prin fum, reuși să deslușească cizmele și genunchii marinarilor care urcau înapoi.

Goodsir ajunse pe puntea inferioară, unde locuiau cu toții. În urma lui venea Downing, cărându-l pe Collins. Oamenii se strânseseră în jur uitându-se cu groază la el. Iar doctorul își dădu seama că și el probabil că părea

rănit - mâinile, hainele și chipul îi erau pline de sânge de la întâlnirea violentă cu stâlpul și era negru de funingine.

— La pupă, în infirmerie, îi ordonă Goodsir lui Downing care ridicase în brațe trupul rănit și ars al camaradului său.

Timonierul se văzu nevoit să înainteze din lateral ca să îl poată duce pe Collins prin tambuchiul îngust. În spatele lui Goodsir, vreo douăzeci de oameni începură să treacă gălețile din mână în mână spre puntea de dedesubt. Alții aruncau zăpadă pe scândurile fierbinți ale punții în jurul plitei și spre proră. Dacă lua foc și puntea asta, nava era definitiv pierdută.

Palid la față și cu ochii bulbucați, Henry Lloyd îi ieși în întâmpinare.

— Mi-ai aranjat instrumentele? vru să știe Goodsir.

— Da, domnule.

— Fierăstrăul de oase?

— Da.

— Bine.

Downing îl întinse pe Collins pe masa chirurgicală din centrul infirmeriei.

— Mulțumesc pentru ajutor, domnule Downing, îi spuse Goodsir. Vrei să fii bun și să aduci unul sau doi marinari care să te ajute să-i duci pe bolnavii de aici în alte paturi?

— Da, domnule doctor.

— Lloyd, te rog să te duci la domnul Wall și să-i spui că avem nevoie de cât de multă apă fierbinte poate să ne dea. Dar, înainte de asta, fă lumina mai mare la lămpile astea. Și întoarce-te imediat. Am nevoie de tine.

În ora următoare, doctorul Harry D.S. Goodsir a fost atât de ocupat, că n-ar fi observat nici dacă ar fi luat foc infirmeria, cu ei înăuntru. Dimpotrivă, s-ar fi

bucurat că are mai multă lumină.

Îl dezgoli complet pe Collins de la brâu în sus – din rănilor deschise se ridicară aburi în aerul înghețat – aruncă peste ele apa fierbinte din prima oală primită, nu ca să le sterilizeze, ci doar ca să îndepărteze temporar sângele pentru a-și putea da seama cât de profunde sunt. Înțelese că nu ar pune în primejdie viața pacientului său pe termen scurt și începu să se ocupe de umărul, gâtul și fața timonierului.

Brațul fusese secționat foarte curat. Ca și cum o ghilotină uriașă l-ar fi retezat dintr-o singură lovitură. Obişnuit cu accidente de muncă, ce sfârtecă trupurile, sfâşiind fibra musculară, Goodsir se opri să cerceteze mai în amănunt rana aceea cu un sentiment asemănător cu admirația, dacă nu chiar cu respectul.

Collins ar fi murit cu siguranță din cauza hemoragiei masive, însă focul cauterizase într-o oarecare măsură plaga. Adică flăcările îi salvară viața. Pentru moment.

Se vedea omoplatul – o proeminență albă și lucioasă – dar nu mai era nicio rămășiță din humerus pe care s-o taie. Lloyd stătea alături, cu felinarul în mână care-i tremura amarnic, punând când și când degetul acolo unde îi cerea Goodsir, cel mai adesea pe câte o arteră din care țâşnea sânge. Doctorul realizează cu multă pricepere ligaturile mai multor vase de sânge secționate. Avusese dintotdeauna un talent special în privința asta – degetele lui parcă lucrau singure.

În mod absolut uluitor, în rană nu se vedeau corpuri străine. Fapt care reducea riscul de septicemie, dar nu cu mult. După ce spală rana cu apa din a doua găleată adusă de Downing de pe plita de la pupă, Goodsir curăță locul cum putu mai bine. Apoi tăie bucățelele de carne desprinse și sutură rana. Din fericire, mai rămăseseră fâșii de piele suficient de lungi pe care

doctorul reuși să le plieze peste ea și le prinse cu cusături mari.

Collins gemu și începu să se miște.

Goodsir acționa cât de repede era în stare, dorind să termine ce era mai rău înainte ca bietul om să se trezească definitiv.

Partea dreaptă a feței lui Collins atârna până pe umăr ca o mască de Carnaval dată jos de pe obraz. Îi aduse aminte lui Goodsir de nenumăratele autopsii pe care le făcuse. Reteză bucata aceea și o înfășură peste țeastă ca pe un prosop ud.

Îi ceruse lui Lloyd să tragă bucata aceea din chipul lui Collins cât de sus putea. Tânărul se întoarse câteva clipe ca să vomite pe jos, apoi reveni și făcu ce i se ordonase, după ce își șterse mâinile de vesta din lână, iar Goodsir cusu la rezezeală ce mai rămăsese din obrazul maistrului într-un pliu chiar la rădăcina părului.

Nu reuși să-i salveze ochiul. Încercă să-l împingă la loc în orbită, dar alveola suborbitală fusese complet sfărâmată. Pretutindeni erau doar așchii de os. Goodsir le îndepărtă de acolo, însă globul ocular era prea deteriorat ca să se mai poată face ceva.

Luă foarfeca din mâinile tremurătoare ale lui Lloyd, reteză nervul optic și aruncă ochiul în căldarea plină cu cârpe însângerate și bucăți din carnea lui Collins.

— Ține lampa aia mai aproape, îi ordonă Goodsir ajutorului său. Nu mai tremura.

Incredibil: mai rămăsese o bucățică de pleoapă. Doctorul o întinse și o cusu repede și bine de pielea de sub ochi. Cusăturile acestea ar fi trebuit să dureze ani.

În cazul că maistrul Collins ar fi supraviețuit.

Știind că, pentru moment, făcuse tot ce-i fusese în putere pentru fața lui Collins, Goodsir își îndreptă atenția asupra arsurilor și rănilor de gheare. Arsurile erau superficiale. Dar rănila făcute de ghearele

creaturii erau foarte adânci și doctorul observă din loc în loc albețea uimitoare a coastelor expuse.

După ce îi ceru lui Lloyd să aplice alifie pe arsuri cu mâna stângă și să apropie felinarul din dreapta, Goodsir curăță și strânse mușchii ruți și sutură carnea și pielea de la suprafață. Din umărul și gâtul lui Collins curgea în continuare sânge, dar mult mai puțin ca la început. Dacă focul cauterizase suficient de bine vasele și rănila, era cu putință ca în trupul maistrului să mai fi rămas destul sânge care să-l ajute să supraviețuiască.

În tot timpul acesta, în infirmerie fuseseră aduși alți și alți răniți. Dar toți aveau doar arsuri – unele destul de grave, însă în niciun caz fatale. Acum însă, pentru că în linii mari terminase cu Collins, Goodsir atârână lampa în cârligul de deasupra mesei și îi ordonă lui Lloyd să se ocupe de ceilalți – să le ungă arsurile cu alifie, să-i spele, să-i bandajeze.

Tocmai ce îi administrase lui Collins o doză zdravănă de opium, pentru ca bietul om să doarmă în continuare, când se întoarse și îl văzu pe Fitzjames lângă el.

Căpitanul era la fel de plin de funingine și de sânge ca doctorul.

— O să trăiască? îl întreabă Fitzjames.

Goodsir puse jos bisturiul și făcu un gest indecis din mâinile însângerate: *Numai bunul Dumnezeu știe.*

Căpitanul dădu din cap.

— Am stins focul, spuse el. M-am gândit că vrei să știi.

Goodsir nu se mai gândise absolut deloc la incendiu în ultima oră.

— Lloyd, domnule Downing, le zise el. Fiți buni și duceți-l pe domnul Collins într-un pat cât mai aproape de peretele de la proră. Acolo e mai cald.

— Am pierdut toate materialele din magazia marangozului de pe puntea de jos, continuă Fitzjames, și multe din alimentele din lăzile din apropiere de tambuchiul de la proră și o mare parte din ce era în Cămara cu Pâini. După estimările mele, incendiul a distrus cam o treime din conserve și din alimentele din butoaie. Și suntem convinși că sunt pagube mari și în cală, însă nu am coborât încă acolo.

— Cum a început incendiul? Întrebă doctorul.

— Collins și cei care erau cu el au aruncat un felinar aprins în creatură când au văzut-o ieșind prin bocaport, răspunse căpitanul.

— Și cu... cu creatura ce s-a întâmplat? spuse Goodsir, simțindu-se dintr-odată atât de obosit că se văzu nevoit să se sprijine de marginea mesei chirurgicale ca să nu se prăbușească în mijlocul infirmeriei.

— Probabil că a plecat pe unde a venit, zise Fitzjames. A coborât prin bocaportul de la proră și a ieșit pe undeva printr-un perete al calei. Asta în cazul că nu ne așteaptă încă acolo, jos. Am postat oameni cu arme la toți bocapoștii. Dar trebuie să-i schimbăm la fiecare jumătate de oră pentru că e foarte frig și foarte mult fum pe puntea de jos.

Collins a văzut cel mai bine creatura. De-asta am urcat... am vrut să văd dacă pot vorbi cu el. Ceilalți n-au văzut decât o formă uriașă printre flăcări – ochi, colți, gheare, ceva negru sau alb și uriaș. Locotenentul Le Vesconte a ordonat foc, dar n-a văzut nimeni dacă infanteriștii au nimerit-o sau nu. Sunt urme de sânge lângă magazia marangozului, dar n-avem de unde ști dacă sunt ale monstrului. Pot să vorbesc cu Collins?

Goodsir clătină din cap.

— Tocmai ce i-am dat un narcotic. O să doarmă câteva ceasuri. De fapt, habar n-am dacă o să se mai

trezească. Șansele sunt foarte mici.

Fitzjames dădu din nou din cap. Părea tot atât de epuizat pe cât se simțea doctorul.

— Ce știți despre Dunn și Brown? Întrebă Goodsir. Se duseseră spre prora împreună cu Collins. I-ați găsit?

— Da, răspunse pe un ton plictisit Fitzjames. Sunt în viață. Când a izbucnit incendiul și creatura l-a atacat pe Collins, au fugit prin peretele de la tribord al Cămării cu Pâini.

Căpitanul se întrerupse ca să inspire adânc.

— S-a mai risipit fumul de jos, așa că am să iau câțiva oameni cu mine în cală ca să aducem sus cadavrul inginerului Gregory și al fochistului Tommy Plater.

— O, Doamne, exclamă Goodsir.

Și îi povesti lui Fitzjames despre brațul gol pe care-l văzuse ieșind din buncărul pentru cărbuni.

— Eu nu l-am văzut, spuse căpitanul. Poate fiindcă mă gândeam doar cum să ajung mai repede la bocaport și nu m-am uitat deloc în jos, ci numai în față.

— Și eu ar fi trebuit să mă uit în față, murmură posomorât doctorul. M-am izbit cu capul de un stâlp.

Fitzjames zâmbi cu amărăciune.

— Se vede, doctore. Bandajează-te. Ai o tăietură adâncă de la linia părului până-n sprânceană și o umflătură vânătă de mărimea pumnului lui Magnus Manson.

— Serios? se minună Goodsir.

Își atinse ușurel fruntea. Degetele, și așa pline de sânge, se însângerau și mai mult, cu toate că simțise crusta închegată de pe contuzia uriașă pe care o avea acolo.

— Am să mă ajut de o oglindă ca să mă cos, sau am să-l pun pe Lloyd să mă coasă el. Dar mai târziu, spuse el istovit. Sunt gata să merg, domnule căpitan.

— Unde să mergi, domnule Goodsir?

— În cală, răspunse doctorul simțind cum îl inundă iarăși valul uriaș de greață. Să văd cine e în buncărul cu cărbuni. Poate că mai trăiește.

Fitzjames îl privi în ochi.

— Nu reușim să-i găsim pe domnul Weekes, marangozul, și pe ajutorul lui, domnul Watson, domnule doctor Goodsir. Erau lângă buncărul cu cărbuni de la tribord când a început nebunia. Reparau o spărtură din peretele calei. Dar probabil că sunt deja morți.

Goodsir sesiză apelativul „doctor”. Nici Fitzjames și nici fostul său comandant nu li se adresaseră astfel doctorilor, nici măcar lui Stanley și lui Peddie, medicii-șefi ai expediției. Toți, inclusiv Goodsir, fuseseră mereu un „domnule” de clasă inferioară pentru Sir John și aristocratul Fitzjames.

Dar nu și de această dată.

— Trebuie să coborâm împreună, insistă Goodsir. *Trebuie* să cobor să văd cu ochii mei. Poate mai trăiește vreunul.

— S-ar putea ca acolo să ne aștepte creatura dintre ghețuri, șopti Fitzjames. Nimeni n-a văzut-o și n-a auzit-o plecând de pe navă.

Goodsir dădu încet din cap și își luă geanta.

— Pot să-l rog pe domnul Downing să mă însoțească? Întrebă el. S-ar putea să fie nevoie să-mi țină felinarul.

— Vin eu cu dumneata, domnule doctor, spuse căpitanul Fitzjames ridicând lampa adusă de Downing. După dumneata, domnule.

32

CROZIER

Latitudine nordică 70°05', longitudine vestică 98°23'
22 aprilie 1848

— Domnule locotenent Little, spuse Crozier, te rog
dă ordinul de abandonare a navei.

— Am înțeleș, domnule căpitan.

Little se întoarse și răcni ordinul către coverta aglomerată. Deoarece lipseau secundul și ceilalți ofițeri, ordinul a fost preluat de John Lane, nostromul, care îl urlă, la rândul lui, spre proră. Thomas Johnson, ajutorul nostromului, cel care în ianuarie administrase loviturile de gârbaci lui Hickey și celorlalți doi, strigă ordinul prin bocaportul deschis, înainte de a închide și a bate în cuie pentru totdeauna chepengul.

Bineînțeleș că nu mai era nimeni jos. Crozier și Little parcurseseră fiecare punte a navei de la pupă la proră, verificând toate compartimentele, de la sala (acum rece) a cazanelor, cu cuptoarele ei stinse, până la magaziiile (goale) pentru cărbuni din cală și magazia cu lanțuri de ancoră, apoi urcând și controlând toate cotloanele de pe punți. Pe puntea de jos controlaseră Cămara cu Băuturi și Magazia Artileristului, de unde fuseseră luate toate muschetele, puștile, praful de pușcă și cartușele. Doar baionetele mai rămăseseră în rastele, lucind rece în lumina felinarului. Cei doi ofițeri verificaseră dacă se distribuiseră corect hainele din Vestiarul de iarnă din urmă cu o lună și jumătate, apoi trecuseră mai departe la Cămara Căpitanului (goală) și la Cămara cu Pâini (la fel de goală). Apoi Crozier și Little inspectaseră toate cabinele și cușetele,

minunându-se de ordinea în care ofițerii își lăsaseră paturile și rafturile și bunurile rămase. Văzuseră hamacurile marinarilor strânse pentru ultima oară, cuferele golite, dar aliniate la locurile lor, de parcă s-ar fi așteptat clopotul care să-i cheme la masă. Trecuseră mai departe, spre pupă, și observaseră cărțile lipsă de pe rafturile din Sala cea Mare. Oamenii își aleseseră volumele preferate și luaseră zeci de cărți cu ei pe ghețuri. Și, în cele din urmă, oprindu-se lângă uriașa plită - complet rece pentru prima oară după trei ani -, căpitanul Crozier și locotenentul Little mai strigaseră încă o dată prin bocaportul de la proră, ca să se asigure că nu lăsaseră pe nimeni în urmă. Vor face apelul pe punte, dar această ultimă inspecție făcea parte din protocolul de abandonare a navei.

Apoi urcaseră pe covertă, lăsând chepengul deschis în urma lor.

Oamenii aliniați pe punte nu erau deloc surprinși de ordinul de părăsire a navei. În dimineața aceasta nu erau prezenți decât douăzeci și cinci din marinarii de pe *Terror*, restul erau fie la *Tabăra Terror*, trei kilometri la sud de Capul Victory, fie în drum spre ea, trăgând săniile încărcate cu materiale și provizii, fie încercând să vâneze sau să cerceteze locurile din apropiere de ea. Un număr egal de marinari de pe *Erebus* așteptau aliniați pe gheață, lângă săniile pe care, încă de la întâi aprilie, când își abandonaseră nava, tot încărcaseră provizii, corturi și materiale luate de la bordul ei.

Crozier își urmări oamenii cum coboară rampa, părăsind HMS *Terror* pentru totdeauna. Numai el și cu Little rămaseră pe puntea înclinată. Cei cincizeci și ceva de oameni de jos se uitau la ei cu ochi mijiți în lumina înghețată a dimineții și aproape nevăzuți sub „perucile galeze” trase bine pe cap și deasupra fularelor din lână.

— la-o înainte, Edward, șopti Crozier. Haide, peste bord cu tine.

Locotenentul salută, ridică de jos ranița grea, plină cu efecte personale, și coborî mai întâi scara, apoi rampa de gheață, alăturându-se oamenilor de jos.

Crozier privi în jur. Lumina firavă de aprilie dădea viață unei lumi de gheață torturată, creste amenințătoare, nenumărate seracuri și zăpadă spulberată. Își trase cozorocul mai jos pe ochi și se uită spre est, încercând să rețină simțămintele din momentele acelea.

Abandonarea navei era punctul cel mai de jos din viața oricărui căpitan de vas. Recunoașterea eșecului total. În majoritatea cazurilor, finalul unei cariere lungi în Marină. Pentru mulți căpitani – mulți cunoscuți ai lui Francis Crozier – abandonarea navei reprezenta o lovitură din care nu aveau să-și mai revină vreodată.

Dar Crozier nu simțea nimic din toată această deznădejde. Nu încă. Pentru el, cel mai important lucru acum era flacăra albastră, mică, dar hotărâtă și fierbinte care-i ardea în piept – *am să trăiesc*.

Își dorea ca și oamenii lui să rămână în viață – cât de mulți era cu putință. Dacă mai era chiar și cea mai mică speranță ca măcar un singur om de pe HMS *Erebus* ori HMS *Terror* să scape cu viață și să se întoarcă acasă, în Anglia, atunci el, Francis Rawdon Moira Crozier va da curs acelei speranțe și nu va privi înapoi.

Trebuie să-și dea oamenii jos de pe navă. Apoi va trebui să-i scoată de pe gheață.

Dându-și seama că cincizeci de perechi de ochi erau ațintite asupra lui, Crozier lovi ușor copastia în semn de rămas-bun, coborî scara pe care o proptiseră la tribord în urmă cu câteva săptămâni, când nava începuse să se încline mai tare spre babord, apoi

coborî rampa din gheață bătătorită către oamenii care îl așteptau.

Ridicându-și ranița și intrând în rând cu oamenii înhămați la ultima sanie, își ridică o ultimă dată ochii spre *HMS Terror*.

— Arată bine, nu ți se pare, Harry?

— Frumușică, domnule căpitan, răspunse Harry Peglar, comandantul gabierilor.

Om de cuvânt, Peglar reușise, în ultimele două săptămâni și împreună cu oamenii lui, să ridice toate catargele și să monteze la loc toate vergile și tachelajele, în ciuda viscolelor, temperaturilor scăzute, furtunilor cu descărcări electrice, presiunii exercitate de ghețuri și vânturilor puternice. Gheața strălucea pretutindeni. Lui Crozier nava i se părea împodobită cu diamante.

După ce *Erebus* se scufundase în ultima zi a lui martie, Crozier și Fitzjames hotărâseră ca navei *Terror* să i se redea forma inițială, cu toate că și ea urma a fi abandonată în curând dacă voiau să aibă vreo șansă de a ajunge undeva pe jos ori cu bărcile înainte de venirea iernii. Dacă ar fi să rămână blocați până în vară în *Tabăra Terror* de pe King William, iar gheața s-ar sparge, ca prin minune, atunci ar putea, cel puțin în teorie, să se întoarcă cu bărcile la *Terror* și să încerce să navigheze cu ea spre libertate.

În teorie.

— Domnule Thomas, îl strigă el pe cel de-al doilea secund, aflat în fruntea echipajului de oameni înhămați la sanie, putem porni la drum.

— Să trăiți, domnule căpitan, răspunse Thomas, aplecându-se în ham.

Dar sania nu se clinti, în ciuda eforturilor considerabile ale celor șapte oameni. Tălpicile înghețaseră și se lipiseră de gheața de pe jos.

— Dă-i bice, Bob, îi strigă râzând Edwin Lawrence, unul dintre marinarii înhămați alături de el.

Sania gemu, oamenii icniră, pielea hamurilor scârțâi, gheața scrâșni, iar sania plină până la refuz începu să se miște.

Locotenentul Little dădu ordinul de plecare a celei de-a doua sănii, cu Magnus Manson în frunte. Deși aceasta era încă și mai încărcată decât prima, dar avându-l la conducere pe uriașul de pe *Terror*, ea plecă imediat cu un foșnet aspru de gheață sub lemnul tălpicilor.

Și astfel porniră la drum cei patruzeci și șase de oameni, dintre care treizeci și cinci trăgeau la ham pe prima bucată a traseului, cinci încheind convoiul cu puștile sau muschetele pregătite de tragere, patru loțiitori și cei doi ofițeri – locotenentul Little și căpitanul Crozier – mergând alături, împingând adesea săniile, mai puțin adesea, și luând locul câte unui marinar în ham.

Căpitanul își aduse aminte cum îl surprinsese cererea lui Irving, cu câteva zile în urmă, pe când locotenentul secund Hodgson și locotenentul de rang trei Irving se pregăteau de un nou drum cu săniile spre *Tabăra Terror*, iar el le ordonase să petreacă următoarele zile încercând să vâneze și să exploreze zona din jur. Ofițerul îl rugase să-i permită să lase la bord pe unul sau pe altul din cei doi oameni repartizați în echipa sa. Crozier fusese atât de descumpănit în primul moment, deoarece crezuse că tânărul său subordonat era perfect în stare să ducă la îndeplinire orice ordin primit și să se descurce cu marinarii. Dar apoi auzise numele celor doi și pricepuse despre ce era vorba. Locotenentul Little îi repartizase în echipa lui John Irving și pe Magnus Manson, și pe Cornelius Hickey, iar tânărul cerea respectuos, fără însă să ofere

vreun motiv, ca unul dintre aceștia să fie mutat sub comanda altcuiva. Crozier consimțise de îndată, redistribuindu-l pe Manson în ultima echipă ce avea să părăsească nava, lăsându-l pe liliputanul ajutor de ștemuitor să plece înainte, cu ceilalți oameni aflați sub comanda lui Irving. Sigur, Crozier n-avea încredere nici în Hickey, mai ales după încercarea de revoltă din urmă cu câteva săptămâni, însă era convins că individul era mai puțin periculos atunci când nu-l avea alături pe malacul ăla cretinoid de Manson.

Acum, îndepărtându-se de navă, și cu Manson trăgând la ham la cincisprezece metri în față, Crozier se forță să nu-și întoarcă privirea spre *Terror*. Își promisese că se va uita doar înainte cel puțin în primele două ore ale drumului.

Cercetând chipurile celor care se opinteau la săniile cumplit de grele, căpitanul îi trecu în revistă pe cei care lipseau.

Fitzjames lipsea astăzi, căci se afla la comandă în *Tabăra Terror* ridicată pe solul Ținutului King William. Însă motivul real al absenței sale ținea mai mult de delicatețea firii sale. Niciun căpitan nu dorea să-și abandoneze nava sub privirile unui alt căpitan, dacă așa ceva era posibil, și toți căpitanii din lume erau deosebit de sensibili în această privință. Crozier, care urcase în fiecare zi pe *Erebus* după ce nava începuse să se sfărâme, la începutul lui martie, două zile după incendiu și atacul creaturii dintre ghețuri, avusese mare grijă să nu fie prezent acolo la amiaza zilei de 31 martie, când Fitzjames urma să abandoneze nava. Iar mai tânărul căpitan îi întorsese serviciul în săptămâna aceasta, oferindu-se voluntar pentru comanda activităților ce se desfășurau departe de *Terror*.

Dar mulți oameni erau absenți dintr-un motiv mult mai tragic și mai apăsător. Mergând alături de ultima

sanie, Crozier invocă chipurile foștilor camarazi.

Terror avusese mai mult noroc decât *Erebus*, căci pierduse mai puțini ofițeri și comandanți. Dintre ofițeri, Crozier îl pierduse pe primul secund, Fred Hornby, ucis de creatură în catastrofa de la Carnaval; pe maistrul secund Giles MacBean, răpus tot de monstru în luna septembrie a anului din urmă, în timpul unui drum cu sania; și pe ambii doctori, Peddie și McDonald, tot în timpul Carnavalului de Anul Nou. Dar cei trei locotenenți erau în viață și relativ sănătoși, la fel ca și cel de-al doilea secund, Thomas, navigatorul Blanky și indispensabilul domn Helpman, administratorul navei.

Fitzjames își pierduse comandantul – Sir John – și pe prim-locotenentul Graham Gore, precum și pe locotenentul James Walter Fairholme și secundul Robert Orme Sergeant, toți fiind uciși de creatura dintre ghețuri. Mai rămăsese și fără doctorul-șef, domnul Stanley, și fără Henry Foster Collins, maistrul secund. Din efectivul de ofițeri de pe *Erebus*, mai erau în viață doar locotenentul H.T.D. Le Vesconte, secundul Charles Des Voeux, navigatorul Reid, doctorul Goodsir și administratorul, Charles Hamilton Osmer. În sala de mese ce fusese ticsită în primii doi ani – cu Sir John, Fitzjames, Gore, Le Vesconte, Fairholme, Stanley, Goodsir și Osmer strânși în jurul mesei – mai mâncau acum doar căpitanul, unicul său locotenent supraviețuitor, doctorul și secretarul.

Crozier știa că se încăpățânaseră să ia masa acolo chiar și în ultimele zile, când din cauza gheții *Erebus* se înclinase cu treizeci de grade la tribord. Cei patru stăteau pe jos, cu farfuriile pe genunchi și cu tălpile proptite într-o scândură groasă.

Hoar, stewardul lui Fitzjames, avea scorbut, astfel că bietul Bridgens era cel care, cu mișcări grăbite de rac, îi servea pe ofițerii așezați pe puntea oblică.

Terror fusese norocoasă și în privința subofițerilor. Inginerul, nostromul și marangozul lui Crozier erau în viață și teferi. De pe *Erebus*, inginerul, John Gregory, și marangozul, John Weekes, fuseseră eviscerați de creatură în toiul nopții aceleia din martie. Celălalt subofițer al navei, nostromul Thomas Terry, fusese decapitat în luna noiembrie a anului din urmă. Lui Fitzjames nu-i mai rămăsese niciun subofițer în viață.

Dintre cei douăzeci și unu de maiștri de pe *Terror* – comandanți de punte, timonieri, comandanți de teugă, comandanți de cală, comandanții de gabie, cârmaci, stewarzi, ștemuitori și fochiști – pierise unul singur: fochistul John Torrington, prima pierdere a expediției, cu multă vreme în urmă, la 1 ianuarie 1846, și la mare depărtare de poziția lor actuală, pe Insula Beechey. Iar decesul bietului om – după cum bine își amintea acum Crozier – fusese provocat de ftizia de care suferea tânărul încă din Anglia.

Fitzjames își pierduse și el un maestru, pe fochistul Tommy Plater, în noaptea aceea din martie, când creatura năvălise peste ei la bordul navei și făcuse dezastru pe punțile inferioare. Doar ajutorul de marangoz, Thomas Watson, supraviețuise atacului din cală, dar își pierduse mâna stângă.

Și pentru că armurierul, Thomas Burt, fusese trimis înapoi în Anglia încă de când ajunseseră în Groenlanda și nu dăduseră cu ochii de întinderile compacte de gheață, totalul de maiștri de pe *Erebus* era acum de douăzeci. Unii dintre aceștia, ca vârstnicul velar John Murray, și Hoar, stewardul căpitanului, erau mult prea bolnavi ca să poată fi de vreun folos; în vreme ce alții, precum Thomas Watson, erau mult prea răniți ca să dea vreo mână de ajutor; iar alții – ca în cazul lui Richard Aylmore, stewardul de la popota subofițerilor, care primise cincizeci de lovituri de bici – erau mult

prea supărați ca să le pese.

Observând că unul din oamenii din hamuri era istovit din cale-afară, Crozier îi ceru să facă o pauză și să meargă alături de gărzile înarmate, pentru că el, căpitanul, îi va lua locul la trasul saniei. Chiar dacă mai erau alți șase oameni înhămați alături de el, organismul și așa slăbit al lui Crozier resimți în cel mai înalt grad efortul teribil de a trage după el șapte sute cincizeci de kilograme de conserve, arme și corturi. Chiar și după ce își găsi ritmul – căpitanul se antrenase încă din martie însoțind echipele cu sănii care duceau bărcile și echipamentele pe King William și se familiarizase cu tehnica remorcării săniilor – tot i se mai părea cumplită durerea pe care o simțea în piept din cauza curelelor de la hamuri, o simțea în toți mușchii din cauza greutateii uriașe pe care o trăgea. La fel de cumplit cum i se părea disconfortul pe care i-l dădea transpirația care îi îngheța în haine, se topea, apoi îngheța din nou.

Își dorea din tot sufletul să fi avut mai mulți marinari și infanteriști rămași în putere.

Doi dintre matrozii de pe *Terror* muriseră – Billy Strong, sfârtecat în două de creatură, și James Walker, bunul prieten al idiotului Magnus Manson, după moartea căruia uriașul fără minte căzuse definitiv în mrejele liliputanului ajutor de ștemuitor cu figură de guzgan. Și Crozier își aduse acum aminte cum teama de stafia lui Jimmy Walker care ar fi putut bântui prin cală îl adusese pe Manson în pragul primei sale revolte cu atât de multe luni în urmă.

Măcar de această dată *Erebus* avusese ceva mai mult noroc decât surata ei. Singurul marinăr brevetat pierdut de Fitzjames în expediția aceasta a fost John Hartnell, mort și el de ftizie și înmormântat pe Insula Beechey în iarna lui 1846.

Crozier se încordă în hamuri și se gândi la toate acele nume și chipuri – muriseră atât de mulți ofițeri și atât de puțini marinari – și se opinti icnind, gândindu-se în tot acest timp că monstrul dintre ghețuri părea a-i căuta anume pe conducătorii expediției.

Încetează, se admonestă el. Îi atribui o rațiune pe care nu o are.

Nu o are? Întrebă o parte mai temătoare a minții lui Crozier.

Unul dintre infanteriști mergea alături de el, cu muscheta sprijinită în îndoitura brațului. Fața omului era ascunsă în fulare și căciuli, dar, după trupul lui cocârjat, Crozier își dădu seama că era Robert Hopcraft. Soldatul fusese grav rănit în confruntarea cu creatura din ziua aceea de iunie, din urmă cu un an, când Sir John își pierduse viața. Toate celelalte răni ale lui Hopcraft se vindecaseră, însă clavicula sfărâmată îl făcea să meargă înclinat spre stânga, ca și cum n-ar fi fost în stare să țină drumul drept. Celălalt infanterist din rând cu ei era William Pilkington, soldatul ce primise un glonț în umăr, în aceeași zi tragică din foisor. Căpitanul observă că Pilkington evită să-și sprijine arma de umărul respectiv.

Sergentul David Bryant, singurul infanterist gradat de pe *Erebus*, fusese decapitat doar cu câteva clipe înainte ca monstrul să-l ducă pe Sir John sub ghețuri. Din moment ce soldatul William Braine murise pe Insula Beechey în 1846, iar soldatul William Reed dispăruse printre ghețuri pe 9 noiembrie 1847 pe când venea spre *Terror* cu un mesaj din partea căpitanului Fitzjames – Crozier își amintea foarte bine ziua aceea tocmai pentru că și el plecase atunci spre *Erebus* prin bezna amiezii arctice – asta însemna că în echipajul mai tânărului căpitan rămăseseră doar patru infanteriști: caporalul Alexander Pearson la comandă,

soldatul Hopcraft, cel cu umărul betegit, soldatul Pilkington, cel cu rana de glonț, și soldatul Joseph Healey.

Din detașamentul de infanteriști al lui Crozier avusese de suferit doar soldatul William Heather, căruia creatura dintre ghețuri îi strivise capul pe punte, în noaptea aceea de noiembrie din urmă cu un an. Dar uluitor, șocant chiar, Heather refuza cu încăpățănare să se stingă. După ce zăcuse în comă săptămâni în șir, oscilând între viață și moarte, soldatul Heather fusese dus de camarazii săi de pe patul din infirmerie în hamacul lui și îl spălaseră, îl hrăniseră, îl purtaseră pe brațe să se ușureze și avuseseră grijă de el de atunci încolo... ca și cum omul cu ochii holbați și cu saliva pe bărbie le-ar fi fost un animal drag. Săptămâna trecută fusese transportat la *Tabăra Terror*. Ceilalți infanteriști îl înfășuraseră în haine și păături multe ca să-i țină de cald și îl instalaseră cu deosebită grijă, demnă de un vlăstar regesc, într-o săniuță de o singură persoană, anume construită pentru el de Alex „Grasul” Wilson, ajutorul marangozului. Marinarii nu avuseseră nimic de obiectat față de această încărcătură suplimentară și se oferiseră să tragă sania pe care era întins acel cadavru încă viu.

Prin urmare, lui Crozier îi mai rămăseseră cinci infanteriști – Daly, Hammond, Wilkes, Hedges și sergentul de treizeci și șapte de ani Solomon Tozer, un prost fără carte, ajuns la comandă acum peste totalul de nouă infanteriști ai Expediției Sir John Franklin.

După prima oră, sania începuse să alunece mai ușor, iar Crozier își reglase cum trebuie gâfăitul, considerat respirație sănătoasă în cazurile în care asemenea greutatea uriașe erau trase peste suprafețe de gheață cu asperități.

Din câte își aducea Crozier aminte, aceștia erau toți

oamenii pe care îi pierduse expediția. Cu excepția băieților, firește. Tinerii voluntari care se înrolaseră în ultima clipă și care erau trecuți pe lista de serviciu cu titulatura „Băieți”, cu toate că trei dintre cei patru trecuseră de optsprezece ani. Robert Golding avusese nouăsprezece atunci când ridicaseră ancora.

Trei „băieți” supraviețuiseră. Crozier însuși îl dusesese în brațe pe George Chambers care își pierduse cunoștința în noaptea incendiului de Carnaval. Singura victimă fusese Tom Evans, cel mai tânăr și ca înfățișare, și ca vârstă. Creatura îl răpise chiar de sub nasul căpitanului Crozier atunci când îl căutau pe William Strong printre ghețuri.

Deși George Chambers își revenise la două zile după Carnaval, el nu a mai fost niciodată același. Flăcău isteț înainte de întâlnirea lui violentă cu monstrul, ajunsese acum la un nivel intelectual chiar mai scăzut decât al lui Magnus Manson. George nu era un cadavru viu, ca soldatul Heather – ajutorul nostromului de pe *Erebus* spunea că era în stare să răspundă unor ordine simple –, dar abia dacă mai deschidea gura să vorbească după tragedia din noaptea Anului Nou.

Davey Leys, unul dintre cei mai experimentați oameni ai expediției, era un altul care supraviețuisese, din punct de vedere fizic, celor două întâlniri cu creatura dintre ghețuri, dar care era acum la fel de ne folositor și neajutorat ca soldatul Heather, cel rămas la propriu fără o parte din creier. După noaptea în care monstrul îi surprinsese pe Leys și pe John Handford de cart pe punte și îl fugărise pe navigatorul Thomas Blanky printre ghețuri, Leys recăzuse în starea de apatie, pe care o avusese și înainte, din care, de data aceasta, nu mai ieși. Și el fusese învelit bine și pus într-una dintre ambarcațiunile de pe sănii și transportat în *Tabăra Terror* – împreună cu cei prea răniți sau prea

bolnavi ca să meargă pe propriile picioare, cum era și stewardul lui Fitzjames, Hoar. Prea mulți oameni răniți, sau bolnavi, sau demoralizați, care nu le mai puteau fi de niciun folos lui Crozier și Fitzjames. Prea multe guri de hrănit și trupuri de cărat de către ceilalți care erau și ei flămânzi și bolnavi și slăbiți.

Epuizat după cele două nopți de nesomn din urmă, Crozier încercă să numere morții.

Șase ofițeri de pe *Erebus*. Patru de pe *Terror*.

Toți cei trei subofițeri de pe *Erebus*. Niciunul de pe *Terror*.

Un maestru de pe *Erebus*. Unul de pe *Terror*.

Un singur marinăr de pe *Erebus*. Patru de pe *Terror*.

Asta însemna douăzeci de morți, fără cei trei infanteriști și „băiatul” Evans. Douăzeci și patru de victime până acum. Însăpăimântătoare pierdere – mai mare decât în oricare expediție arctică din istoria Marinei Regale.

Însă exista un număr mult mai important, asupra căruia Francis Rawdon Moira Crozier încerca din răspuțeri să se concentreze în aceste clipe: 105 suflete rămase în grija lui.

O sută cinci oameni în viață, cu el cu tot, în ziua aceasta nefericită când fusese obligat să abandoneze HMS *Terror* și să traverseze marea de gheață.

Crozier lăsă capul în piept și se opinti mai tare în hamuri. Se pornise vântul și acum spulbera zăpada de jur împrejurul lor, ascunzând vederii sania din față și infanteriștii de lângă convoiul acesta trist.

Oare făcuse bine socoteala? Douăzeci de morți fără cei trei infanteriști și un „băiat”? Da, o făcuse bine. De dimineață verificase lista de serviciu împreună cu locotenentul Little și rezultatul fusese că mai erau în viață 105 oameni cu totul, împărțiți în echipajele cu săniile, *Tabăra Terror* și bordul HMS *Terror*... dar, oare,

era sigur? *Nu* cumva uitase pe cineva? Făcuse corect adunările și scăderile? Crozier era foarte, foarte obosit.

Poate că se încurcase puțin în calcule – căci nu dormise de două, ba nu, de trei nopți – dar Francis Crozier nu era omul care să uite vreun chip sau vreun nume. Și niciodată nu o va face.

— Domnule căpitan!

Crozier se trezi din reverie. În clipa aceea nici nu-și dădea seama dacă trăgea la sanie de una ori de șase ore. Întreaga lui lume se redusese la strălucirea firoasă a soarelui rece, cristalele de gheață din aer, respirația lui chinuită, durerea din trup, greutatea pe care o trăgea, împotrivirea suprafeței de gheață și zăpadă proaspăt căzută, dar, mai ales, la cerul acela de un albastru straniu, cu smocuri de nori albi încolăcindu-se la orizont, dându-i senzația că toți erau niște furnici care se târau pe fundul unui castron cu margini pictate cu alb și albastru.

— Domnule căpitan!

Îl striga locotenentul Little.

Crozier își dădu seama că toți ceilalți trăgători de sănii se opriseră.

În fața lor, spre sud-est, poate la un kilometru și jumătate dincolo de următoarea creastă de gheață, o navă cu trei catarge se deplasa de la nord la sud. Avea pânzele strânse și vergile rotite ca pentru ancorare, dar plutea în continuare, ca dusă de un curent puternic, alunecând încet și maiestuos pe ceea ce părea a fi un braț larg de apă fără sloiuri.

Salvare. Izbăvire.

Vreme de câteva tulburătoare, amețitoare secunde, flacăra albastră din pieptul lui Crozier străluci cu putere.

Navigatorul Thomas Blanky se apropie de Crozier

șontăcând pe piciorul fals, prevăzut la capăt cu un soi de gheață din lemn, pe care i-l confecționase marangozul Honey.

— Un miraj, spuse el.

— Desigur, murmură căpitanul.

Chiar și prin tremurul strălucitor al văzduhului recunoscuse imediat cele trei catarge și tachelajele inconfundabile ale HMS *Terror* și, preț de câteva secunde de perplexitate absolută învecinată cu vertijul, Crozier se întrebă dacă nu cumva se rătăciseră și făcuseră din greșală cale întoarsă, mergând acum spre nava pe care o abandonaseră cu câteva ceasuri în urmă.

Dar nu. Se vedeau urme de sănii pe jos, acoperite din loc în loc de zăpadă, dar întipărite adânc în gheață de tălpile săniilor care tot trecuseră pe acolo în ultima lună. Și urmele acestea se îndreptau spre creasta înaltă din față, în care primele echipe săpaseră defileuri înguste. Iar soarele era tot la dreapta, deasupra orizontului sudic. Cele trei catarge tremurară, se evaporară și reapărură imediat, mai robuste decât înainte. Numai că acum erau cu susul în jos, iar cala navei pe care o lăsaseră înmormântată în ghețuri se contopea cu norii cirus¹ ai cerului.

Și Crozier, și Blanky, și foarte mulți dintre ceilalți se mai întâlniseră cu fenomenul acesta – ciudățenii pe cer. Cu ani în urmă, într-o dimineață frumoasă de iarnă, pe când era prizonier între ghețurile acelor teritorii pe care le numiseră Antarctica, Crozier văzuse un vulcan fumegând – exact cel pe care îl botezase după numele navei sale – dar care se ridica cu susul în jos din marea înghețată. O altă dată, chiar în expediția

---

¹ Nori rarefiați, de un alb strălucitor, formați din cristale de gheață, situați la altitudine de 10.000 de metri (n. tr.).

aceasta, în primăvara lui 1847, se urcase pe punte și văzuse niște bile negre plutind pe cer. Apoi bilele se uniseră, formând mai multe cifre opt, apoi se separaseră din nou, ca într-un dans de baloane din abanos și se evaporaseră complet în următorul sfert de oră.

Doi marinari înhămați la a treia sanie căzuseră în genunchi în făgașele din gheață. Unul plângea în hohote, iar celălalt declanșase o rafală de înjurături marinărești dintre cele mai insolite pe care le auzise Crozier la viața lui – și crezuse că le auzise pe toate.

— Lua-v-ar gaia și spuma mărilor! strigă el. Ați mai văzut miraje arctice și înainte. Terminați imediat cu smiorcăiala și cu vorbele porcoase, ori o să trageți singuri la sania asta blestemată și eu o să mă urc pe ea și o să-mi proptesc picioarele în bucile voastre. În picioare imediat, fir-ați voi ai dracului, să fiți! Bărbați sunteți, nu maici de la mănăstire! Arătați că aveți ceva în nădragi!

Cei doi săriră de îndată în picioare și începură stingheriți să-și scuture hainele de cristalele de gheață și de zăpadă. Crozier nu reuși să-i identifice după fulare și „perucile galeze”, dar nici nu voia să știe cine erau.

Convoiul de sănii porni din nou la drum. Doar gemetele oamenilor mai umpleau acum aerul. Nu mai înjura nimeni. Știau cu toții că acea creastă de gheață din fața lor, oricât de mult ar fi săpat prin ea echipele ce trecuseră pe acolo înainte, urma să fie o încercare a dracului de grea. Vor trebui să ridice în brațe săniile încărcate și să se chinuiască să le urce cel puțin cinci metri de pantă abruptă dintre blocurile periculoase de gheață înalte de câte douăzeci de metri. În plus, în orice clipă le putea pica în cap un bolovan de gheață.

— Parcă un zeu hain la suflet ar vrea să ne pună la

cazne, zise Thomas Blanky cam prea vesel pentru situația dată.

Neavând cum să tragă în ham, navigatorul șontăcăia mai departe alături de Crozier.

Căpitanul nu-i răspunse și, după puțin timp, Blanky rămase mai în urmă, resemnându-se să poarte o conversație cu unul dintre infanteriștii care asigurau paza echipajului.

Crozier îl chemă pe unul dintre oamenii liberi să-i ia locul – pe parcursul ultimei luni tot repetaseră cum se putea efectua schimbul în ham fără oprirea saniei –, ieși din convoi și își controlă ceasul. Trăgeau de cinci ore. Se uită în spate și își dădu seama că *Terror*, aflată cam la opt kilometri în urmă, nu mai putea fi văzută din cauza creștelor de gheață. Mirajul de mai devreme fusese un ultim cadou al acelui zeu malefic al Arcticii ce părea decis să-i tortureze.

Deși încă la cârma acestei expediții nefaste, Francis Rawdon Moira Crozier realizează pentru prima oară că nu mai era căpitan de vas în Serviciul pentru Descoperiri Geografice din cadrul Marinei Majestății Sale. Partea aceea a vieții sale – iar toată viața sa *însemnase* să fie marinar și ofițer de Marină – se sfârșise pentru totdeauna. Știa că niciodată Amiralitatea nu-i va mai încredința comanda vreunei alte nave după ce se făcuse răspunzător de pierderea atâtor vieți omenești și a celor două vase. Din punctul de vedere al lungii sale cariere, Crozier era acum doar un cadavru ambulant.

Mai aveau două zile de drum până la *Tabăra Terror*. Crozier își pironi privirea pe creasta din față și merse înainte.

33

GOODSIR

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°23'*

22 aprilie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S.Goodsir:

22 aprilie 1848

Sunt de patru zile în locul acesta pe care l-am botezat Tabăra Terror. Mi se pare că-și merită numele.

Cei șaizeci de oameni care suntem aici, cu mine cu tot, ne aflăm sub comanda Căpitanului Fitzjames.

Mărturisesc că săptămâna trecută, când am dat prima dată cu ochii de Tabără, prima Imagine care mi-a venit în minte a fost din Iliada lui Homer. E așezată pe marginea unui Canal larg, cam la trei Kilometri la Sud de un tumul ridicat cu două Decenii în urmă de James Clark Ross într-un loc pe care l-a botezat Capul Victory. Locul este mai adăpostit de Vânturile și Zăpada care suflă dinspre banchiză.

Poate că îmi vine să evoc scene din Iliada și din cauza celor 18 ambarcațiuni înșirate de-a lungul marginii mării de gheață - 4 Bărci așezate direct pe pietre, restul de 14 legate de Săni.

În spatele Bărcilor sunt 20 de corturi de toate Mărimile: de la corturile Holland din cele folosite de noi în urmă cu un An când l-am însoțit pe răposatul Locotenent Gore la Cap Victory - în fiecare cort Holland încap câte șase oameni, trei în fiecare dintre sacii de dormit lași de un metru șaptezeci și cinci,

confeționați din Piei și Pături - până la corturile ceva mai mari, cusute de Murray, velarul, inclusiv cele destinate Căpitanului Crozier și Căpitanului Fitzjames și stewarzilor personali ai acestora și cele două corturi foarte mari, cam de dimensiunile Cabinelor Mari de pe Erebus și Terror fiecare, dintre care unul a fost transformat în Infirmerie, iar celălalt în Popota Marinarilor. Mai sunt și alte corturi în care s-au organizat săli de mese pentru subofițeri, maiștri, ofițeri și civili, cum suntem Inginerul Thompson și cu Mine.

Sau poate că Iliada mi-a venit în minte pentru că, atunci când te apropii de Tabăra Terror la vreme de Noapte - și toate Echipajele cu Săniile au venit după lăsarea întinericului în a Treia Zi de drum - te frapează vederea tuturor acelor focuri de tabără. Firește că nu avem lemne pe care să le ardem, cu excepția doar a câtorva scânduri de stejar aduse anume în acest Scop din carena sfărâmată a navei Erebus, dar în ultima lună am transportat aici Ultimii saci cu cărbuni rămași pe cele două Nave și cu acești cărbuni se întrețin Focurile acelea pe care le-am văzut eu când am sosit aici. Unele Focuri ardeau în vetre din pietre, altele în Căldările înalte salvate din Incendiul de la Carnaval.

Impresia a fost de multă lumină, căci pe lângă focurile acelea mai ardeau și torțe și felinare.

După câteva zile în Tabăra Terror, am hotărât că locul acesta seamănă mai mult cu o Tabără de Pirați decât cu orice tabără a lui Ahile, Odiseu, Agamemnon ori alt Erou Homeric. Hainele Oamenilor sunt zdrențuite, franjurate, de mult prea multe ori peticite. Majoritatea sunt Bolnavi sau Șchiopi, sau și una, și alta. Chipurile le sunt Palide sub bărbile Dese. Privesc fără Țintă din Ochi cufundați în Orbite.

Merg de colo-colo, care mai țanțoși, care mai împleticiți; Cuțitele Marinărești le atârnă din cingătorile grosolane cu care s-au încins peste Mantalele de Vreme Rea. A fost ideea Căpitanului Crozier să folosească Tecile Baionetelor, așa cum tot ideea lui au fost Ochelarii de Protecție improvizați din Plasă Metalică pe care oamenii să-i poarte în zilele însorite ca să se păzească de strălucirea orbitoare a Soarelui pe întinderea de ghețuri. Efectul de ansamblu este cel al unui grup de Scursuri violente ale Societății.

Și majoritatea prezintă Semne de Scorbut.

Am avut multă treabă în Cortul-Infirmerie. Echipajele au depus Deosebite Eforturi pentru a-mi aduce Douăsprezece paturi de campanie, transportându-le cu greu peste acele înspăimântătoare Creste de Gheață (au mai transportat și cele două paturi pentru corturile Căpitanilor). Din păcate deja am 20 de bolnavi în Infirmerie, așa că pe 8 i-am culcat pe Pături așternute drept pe solul înghețat. Trei lămpi cu ulei ne oferă Lumina în timpul nopților lungi.

Mare parte din bolnavii mei suferă de Scorbut, dar nu toți. L-am adus aici pe Sergentul Heather, căruia Doctorul Peddie îi îndesase o monedă de aur în craniu ca să-i înlocuiască osul făcut Fărămițe de Creatura Ghețurilor. În lunile din urmă de el au avut grijă Infanteriștii - camarazii lui - și mi-au spus că au de gând să continue să vadă de el și aici în Tabăra Terror. Sergentul a fost transportat pe o Sanie Micuță, construită Anume pentru el de Domnul Honey -, însă o posibilă Răceală contractată pe parcursul celor trei zile și nopți de Drum s-a transformat în Pneumonie. De această dată nu mă mai aștept ca Sergentul de Marină - uluitor Miracol

al Dorinței de a Supraviețui - să mai Trăiască mult de acum încolo.

Îl mai am în grijă și pe David Leys, căruia camarazii îi zic „Davey”. Starea lui catatonică nu s-a modificat de Luni bune, dar după Drumul peste ghețuri - am venit în același grup - nu mai este în stare să înghită nicio lingură din Terciul cel mai diluat, nici măcar o gură de apă. Astăzi este Sâmbătă. Nu mă aștept ca Leys să mai apuce ziua de Miercuri.

Din cauza Eforturilor Considerabile depuse de cei care au adus de pe Navă pe Insulă săniile încărcate cu ambarcațiuni și cu celelalte Materiale - peste crestele acelea de gheață pe care eu le urc cu mare Greutate chiar și când nu sunt înhămat la sanie - am avut parte de obişnuitul Adaos de vânătași și Oase Fracturate. Cea mai importantă a fost Fractura Multiplă pe care marinarul Bill Shanks a suferit-o la braț. După ce i-am pus osul la loc, l-am ținut în Infirmerie ca să nu facă septicemie. (Fragmentele ascuțite de os i-au perforat carnea și pielea în două locuri.)

Dar Principalul Asasin care stă la pândă în cortul acesta este Scorbutul.

S-ar putea ca Domnul Hoar, Stewardul Personal al Căpitanului Fitzjames, să fie primul Om care să Moară din această Cauză. Deja nu mai este Conștient. La fel ca în cazurile lui Leys și Heather, și Domnul Hoar a fost transportat pe sanie de-a lungul celor patruzeci de kilometri care despart damnata noastră Navă de Tabăra Terror.

Edmund Hoar reprezintă un exemplu prematur, dar Tipic al modului în care evoluează această maladie. Stewardul domnului Căpitan este un Bărbat Tânăr - va împlini 27 de ani peste mai puțin de două

săptămâni, pe 9 Mai. Dacă va supraviețui până atunci.

Hoar este un bărbat cu o constituție destul de masivă pentru funcția de Steward - are un metru și optzeci înălțime. Atât Doctorului-Şef Stanley, cât și mie ne-a părut a fi în stare de maximă sănătate la începutul Expediției. Își îndeplinea Sarcinile în mod alert și prompt și energic și ni se părea neobișnuit de voinic pentru un Steward. În cadrul Concursurilor de alergare și tragere la sânni pe care le-am ținut adesea pe gheața de la Insula Beechey în iama dintre 1845-46, Hoar a ieșit mai mereu învingător și camarazii îl alegeau conducător de echipă tocmai datorită acestor însușiri atletice ale sale.

Prezentase simptome superficiale de Scorbut încă din toamna trecută - oboseală, greață, stare de Confuzie tot mai mare - dar maladia a devenit mai Pronunțată după Catastrofa de la Carnavalul Venețian. A continuat să fie la dispoziția Căpitanului Fitzjames câte șaisprezece ore pe zi până în luna Februarie, când l-a doborât complet boala.

Primele Simptome prezentate de Domnul Hoar au fost cele pe care marinarii le numesc Coroana de Spini.

Din părul Domnului Hoar a început să picure sânge. Nu numai din părul lui de pe cap. I s-au pătat de sânge mai întâi Căciulile lui, apoi Hainele de Corp, apoi Lenjeria.

Am observat acest simptom cu mare atenție și știu că sângele de pe Scalp provine din foliculi. Sunt Marinari care încearcă să evite acest Simptom Timpuriu răzându-și capul, dar, firește, gestul acesta este complet inutil. „Perucile Galeze” și căciulile și fularele, iar acum și pernele sunt tot mai îmbibate de sânge cu fiecare zi ce trece. Și oamenii au

Început să-și pună Prosoape pe sub toate cele cu care își acoperă capetele, și tot Prosoape își aștern ei pe perne noaptea.

Bineînțeles că această Măsură nu reduce starea de Rușine și Disconfort pe care le-o provoacă sângerările din toate Suprafețele Corporale pe care crește păr.

În Ianuarie Stewardul Hoar a început să aibă Hemoragii Subcutanate. Deși la momentul acela Concursurile noastre deveniseră o Amintire îndepărtată, iar îndatoririle sale nu îl obligau să coboare de pe Navă și nici nu-l supuneau la Deosebite Eforturi Fizice, orice Lovitură, cât de mică, de pe corpul lui se transforma într-o umflătură Vânăță, care nu se vindeca. Orice zgârietură căpătată atunci când curăța Cartofii ori tăia Friptura rămânea deschisă și sângera săptămâni în șir.

La sfârșitul lui Ianuarie, picioarele Domnului Hoar se umflaseră într-atât de tare că deveniseră de Două ori Mai Groase. S-a văzut atunci nevoit să împrumute Pantaloni jegosi de la Marinarii mai corpolenți ca să nu stea dezbrăcat atunci când își servește Căpitanul. Și nici nu putea să doarmă din cauza Durerilor tot mai mari din încheieturi. Pe la începutul lui Martie orice mișcare era un Chin pentru Edmund Hoar.

Pe parcursul întregii luni, Hoar s-a certat cu mine, încercând să-mi Explice că nu poate rămâne în Infirmeria de pe Erebus, că trebuie să se întoarcă să aibă grijă de Căpitanul Fitzjames. Părul lui blond era în permanență plin de sânge închegat. Brațele, picioarele și fața îi erau umflate și începuseră să arate ca o Cocă păstoasă. În fiecare zi când îi analizam pielea, observam că devenea tot mai Puțin Elastică; în săptămâna de dinainte de sfârșirea

navei Erebus, orice adâncitură făcută cu degetul în carnea lui Edmund Hoar rămânea definitiv acolo, iar Vânătaia cea nouă se întindea și se vărsa în țesătura Hemoragiilor anterioare.

La jumătatea lui Aprilie, întregul corp al domnului Hoar se transformase într-o Masă Diformă și Umflată. Fața și mâinile îi erau Galbene de la Icter. Și Albul ochilor era Galben și șocant la vedere din cauza sângerărilor din sprâncene.

În pofida faptului că atât eu, cât și asistentul meu îl întorceam de pe o parte pe alta de câteva ori pe Zi, atunci când l-am luat de pe Erebus, Hoar era plin de escare care se transformaseră în ulcerații purpurii care Supurau fără încetare. Ulcerații avea și pe față, mai ales de-o parte și de alta a Nasului și Gurii, și din ele curgeau Puroi și Sânge.

Iar Puroiul provenit de la un bolnav de Scorbut miroase teribil de rău.

Până în ziua când l-am transportat pe domnul Hoar la Tabăra Terror, îi mai rămăseseră doar doi dinți în gură. Și vorbesc aici despre un om care - în ziua de Crăciun - se lăudase cu cel mai sănătos zâmbet din toată Expediția.

Gingiile i s-au înnegrit și s-au retras. Este conștient doar câteva ore pe zi și Suferă Cumplit în timpul acelor ore. Duhoarea pe care o emană gura lui atunci când încercăm să-l hrănim este de-a dreptul insuportabilă. Deoarece nu avem cum să spălăm Prosoapele, i-am așternut pânze de vele pe Patul de Campanie, iar acum acestea sunt aproape Negre de Sânge. Hainele lui înghețate și murdare sunt acoperite cu Sânge uscat și Cruste de Puroi.

Oricât de cumplite i-ar fi înfățișarea și Suferința, mai îngrozitor mi se pare faptul că Edmund Hoar s-ar putea să nu plece dintre noi încă Săptămâni sau Luni

de acum încolo, dar Starea lui se va înrăutăți din zi în zi. Scorbutul este un asasin Perfid. Atunci când un bolnav se află pe Moarte, nici cea mai apropiată Rudă a lui nu mai este în stare să-l recunoască, la fel cum nici Mintea Rătăcită a Muribundului nu mai este în stare să-i recunoască ruda.

Măcar cu problema aceasta nu trebuie să ne confruntăm. Cu Excepția celor doi frați pe care i-am avut în Expediție – iar Thomas Hartnell și-a pierdut fratele pe Insula Beechey – nu există nicio rudă care să ne recunoască aici pe ghețuri și pe Insula aceasta Teribilă unde nu există decât vânt, zăpadă, furtună și ceață. Nu avem pe Nimeni care să ne identifice când ne ducem, darămite să ne îngroape.

Doisprezece din bolnavii din Infirmerie vor muri de Scorbut și mai mult de Două treimi din cei 105 supraviețuitori – printre care mă număr și eu – prezintă unul sau mai multe simptome.

Vom rămâne fără suc de lămâie – cel mai bun Antiscorbutic pe care l-am avut, cu toate că Efectele i s-au Diminuat treptat în decursul ultimului an – în mai puțin de o săptămână. Și atunci nu voi mai avea încotro și voi fi Nevoit să recurg la Oțet. În urmă cu o săptămână – în Cortul cu Provizii ridicat pe gheață lângă HMS Terror – eu personal am supravegheat decantarea cantității rămase de Oțet din butoaiile mari în 18 butoiașe mai mici, câte unul pentru fiecare ambarcațiune pe care o vom lua cu noi la Tabăra Terror.

Oamenii detestă Oțetul. Spre deosebire de sucul de lămâie, al cărui gust acru poate fi mascat cu Zahăr, Apă sau chiar Rom, Oțetul li se pare otravă bieților mei camarazi ale căror cavități bucale au fost deja deteriorate de Scorbutul care se dezvoltă în organisme lor.

Ofițerii care au mâncat mai multe Alimente Conservate din fabrica lui Goldner – spre deosebire de marinarii obișnuiți care au dat gata proviziile de Carne de Porc și Vită în Saramură (indiferent cât de râncede se făcuseră) – par a fi mult mai predispuși la simptomele severe ale Scorbutului.

Această constatare confirmă teoria Doctorului McDonald, care spunea că, spre deosebire de alimentele odinioară proaspete (chiar dacă alterate acum), din cărnurile, legumele și supele conservate lipsește un Element vital – ori este prezentă o Otravă. Dacă, printr-un miracol, aș reuși să descopăr Elementul acesta – otrăvitor sau providențial – atunci nu numai că aș avea Șanse să-i salvez pe toți oamenii aceștia, chiar și pe bietul Domn Hoar, dar ar fi foarte posibil să fiu făcut Cavaler atunci când vom fi salvați.

Însă nu am cum să fac așa ceva, dată fiind Starea noastră actuală și lipsa oricăror Instrumente Științifice. Tot ce pot face este să insist ca oamenii să mănânce carnea proaspătă a vânatului prins de cei mai buni dintre noi – și am convingerea, în pofida oricărei logici, că ne-ar putea ajuta în lupta cu Scorbutul chiar și slăcina dacă am reuși să facem rost de ea.

Însă vânătorii noștri nu au găsit nicio vietate. Iar gheața este mult prea groasă ca să o găurim și să putem pescui.

Azi-noapte, Căpitanul Fitzjames a trecut pe la mine, așa cum face la începutul și sfârșitul fiecăreia dintre Zilele lui lungi, foarte lungi. Și, după ce a trecut pe la căpătâiul fiecărui Bolnav, întrebându-mă despre Starea fiecăruia, mi-am adunat Curajul și am îndrăznit să-i pun întrebarea care mă obseda de atât de multe săptămâni.

— Domnule Căpitan, înțeleg dacă nu aveți timp să-mi răspundeți, sau dacă nu doriți s-o faceți, de vreme ce e o întrebare de Om Prost, nu încapе îndoială, dar mă tot întreb de ceva vreme – de ce 18 Bărci? Am senzația că am luat cu noi absolut toate ambarcațiunile care erau pe *Erebus* și *Terror* și nu suntem decât 105 oameni.

Căpitanul Fitzjames mi-a zis:

— Vino cu mine până afară, Domnule Doctor Goodsir.

I-am cerut lui Henry Lloyd, asistentul meu, să aibă grijă de bolnavi și I-am însoțit pe Căpitanul Fitzjames afară din cort. Încă din Infirmerie observasem că Barba lui, care mai înainte mi se păruse Roșcovană, era, de fapt, Căruntă și plină de Sânge uscat.

Căpitanul luase încă o Lampă din Infirmerie și m-a dus spre Țărnuțu pietros.

Niciun Val de mare nu uda Malul acesta întunecat. În schimb, de-a lungul lui se înșirau mai mulți Ghețari înalți de Coastă, formând o Barieră între noi și Banchiză.

Căpitanul Fitzjames a ridicat Lampa și a luminat Bărcile.

— Ce vezi, Doctore? *m-a întrebat el.*

— Bărci, *am îndrăznit eu a-i răspunde, simțindu-mă întru totul Omul Prost care spusesem că sunt.*

— Poți să le deosebești, Doctore?

M-am uitat mai bine.

— Primele patru nu sunt urcate pe Săniile, *am zis eu.*

Observasem lucrul acesta încă din prima seară.

Habar nu aveam care era motivul, mai ales că Domnul Honey își dăduse silința să construiască Săniile speciale pentru Toate celelalte. Mi se părea o Neglijență Crasă.

— Așa este, ai perfectă dreptate, *mi-a spus Căpitanul Fitzjames*. Acestea Patru sunt Baleniarele noastre de pe *Erebus* și *Terror*. Lungi de câte zece metri. Mai ușoare decât Celelalte. Foarte rezistente. Cu șase vâsle fiecare. Cu câte două capete, așa cum sunt canoele... vezi acum?

Vedeam. Niciodată nu observasem că baleniarele aveau două prore, aidoma canoelor.

— Dacă am fi avut zece și nu patru, *a continuat Căpitanul*, ar fi fost perfect.

— De ce? *I-am întrebat eu.*

— Pentru că sunt puternice, Doctore. Foarte puternice. Și ușoare, așa cum ți-am spus. Și am putea pune Proviziile în ele și le-am putea trage pe Gheață fără să mai fim nevoiți să construim Săniile așa cum am făcut pentru Celelalte. Dacă va fi să găsim Apă Curată, le-am putea lansa direct de pe Gheață.

Am clătinat amărât din cap, conștient că Domnul Căpitan Fitzjames mă va crede un Dobitoc Desăvârșit de îndată ce aveam să rostesc întrebarea:

— Dar de ce baleniarele pot fi trase pe gheață, iar celelalte nu, Domnule Căpitan?

Căpitanul Fitzjames mi-a spus fără să dea semne de agasare:

— Vezi cârma, Doctore?

M-am uitat la fiecare capăt, dar nu am văzut nimic. I-am mărturisit asta Domnului Căpitan.

— Exact, *a zis el*. Baleniarele au Chila Subțire și nu au Cârmă. De direcție se ocupă un vâslaș așezat la pupă.

— Și asta e bine? *I-am întrebat eu.*

— Este foarte bine dacă vrei o ambarcațiune ușoară și rezistentă, cu o Chilă subțire și fără o

Cârmă șubredă care să se fărâme atunci când o tragi pe uscat sau pe gheață, chiar dacă are 10 metri lungime și poate duce până la Doisprezece Oameni, rămânând loc și pentru Provizii.

Am dat din cap, prefăcându-mă că aș pricepe ceva. Și parcă pricepeam, cât de cât, dar eram cumplit de istovit.

— Vezi catargul, Doctore?

M-am uitat iarăși. Și iarăși nu am reușit să observ ce mi se ceruse. Așa că i-am spus.

— Nu-l vezi pentru că baleniarele au câte un singur catarg *rabatabil*, mi-a explicat Domnul Căpitan. Este sub Pânza cu care au acoperit-o oamenii.

— Am observat că toate ambarcațiunile sunt acoperite cu bucăți de pânză și cu lemne, *am spus eu ca să-i dovedesc că nu eram complet neatent*. Ca să nu intre zăpada în ele, nu-i așa?

Fitzjames și-a aprins pipa. Își isprăvise de multă vreme Tutunul. Nu voiam să mă gândesc ce pusese în amestecul ăla pe care îl fuma.

— Pânzele au fost puse acolo pentru a-i proteja pe oamenii din cele 18 Bărci, deși s-ar putea să nu folosim decât 10, *a murmurat el*.

Majoritatea oamenilor din Tabără dormeau de mult. Doar gărzile treceau încolo și încoace dincolo de raza lămpii noastre.

— Vom sta sub pânza aia atunci când vom străbate Apele Curate că să ajungem la gura Fluviului Great Fish pe care l-a descoperit George Back?² *I-am întrebat eu.*

Niciodată nu-mi imaginasem că vom sta pe ciuci

---

² Sir George Back (1796-1878) – amiral în Marina Regală a Marii Britanii, explorator al Arhipelagului Arctic Canadian (n. tr.).

sub Pânză și lemne. Dimpotrivă: ne văzusem vâslind fericiți scăldați în Razele calde ale Soarelui.

— S-ar putea să nu fie nevoie să folosim Bărcile pe Fluviu, *mi-a răspuns el scoțând nori de fum cu aromă asemănătoare cu a excrementelor uscate.* Dacă la vară se vor deschide Apele de-a lungul Coastelor, Căpitanul Crozier va prefera să ne ducă undeva unde să fim în Siguranță.

— Adică până în Alaska sau Sankt Petersburg?

— Măcar până în Alaska, *mi-a răspuns Căpitanul.* Sau poate Golful Baffin, în cazul în care Canalele de-a lungul Coastei se deschid spre Nord.

S-a apropiat de Bărcile de pe Săniile uriașe și a ridicat felinarul ca să le lumineze mai bine.

— Cunoști Bărcile astea, Doctore?

— Sunt diferite de primele, Domnule Căpitan?

Epuizarea pe care o simțeam m-a îndemnat să fiu Sincer, fără să-mi mai pese de nicio Rușine.

— Sigur că sunt, *mi-a răspuns el.* Astea două legate de Săniile speciale ale Domnului Honey sunt cuterele noastre. Cu siguranță că le-ai observat în ultimele Trei lerni când erau priponite pe Punte, sau jos, pe Gheață?

— Da, sigur că da. Dar spuneți că sunt diferite de baleniere?

— Foarte diferite, *a răspuns Fitzjames, reaprinzându-și pipa.* Observi vreun catarg pe ele, Doctore?

Chiar și la lumina slabă a felinarului, am reușit să deslușesc câte două catarge la fiecare dintre ambarcațiunile acelea. Pânzele fuseseră croite și cusute cu Măiestrie în jurul lor. I-am împărtășit Căpitanului părerea mea.

— Da, ai dreptate, *mi-a zis el fără să pară Condescendent.*

— Există un motiv pentru care catargele acestea nu sunt rabatate? *I-am întrebat eu ca să-i demonstrez că îl ascultasem cu atenție.*

— Catargele astea nu sunt rabatabile, Doctore. Sunt sudate... Sunt fixe. Observi și cârmele? Și chila mai adâncă?

Da. Acum le vedeam.

— Din cauza Cârmelor și a Chilei nu pot fi și ele Trase pe gheață? *m-am hazardat eu.*

— Exact. Ai pus Diagnosticul corect, Doctore.

— Dar de ce nu demontăm Cârmele, Domnule Căpitan?

— Am putea s-o facem, dar cum rămâne cu Chila prea adâncă? La prima Creastă de Gheață s-ar bloca sau s-ar sparge, nu crezi?

Am dat din cap și am pus mâna cu mânășă pe marginea uneia dintre ambarcațiunile acelea.

— Mi se pare mie, sau acestea patru sunt puțin mai scurte decât baleniarele?

— Ai ochii buni, Doctore. Au 9 metri lungime, față de cei 10 ai baleniarelor. Și sunt mai grele... Cuterele sunt mai grele. Și au pupa în colțuri.

Acum am remarcat că cele 2 Bărci aveau și proră, și o pupă dreaptă, spre deosebire de baleniare. Nicio asemănare cu Canoele.

— Câți oameni intră într-un cutter?

— Zece. Și 8 vâsle. Este Loc și pentru ceva Provizii și ne putem adăposti pe fundul lor de Furtună chiar și în Larg. În plus, având câte două Catarge cu Vele, se pot deplasa pe apă mult mai rapid decât Baleniarele, însă nu ne-ar fi de prea mare Folos pe Fluviul lui Back.

De ce oare? Mi-am pus singur întrebarea, simțind că ar trebui să știu răspunsul.

— Din cauza pescajului adânc, domnule. Ia hai să

ne uităm acum la iolele astea două.

— Par mai lungi decât Cuterele, *am spus eu*.

— Așa și sunt, Doctore. Câte 10 metri fiecare... la fel ca Balenierele. Dar sunt mai Grele, Doctore, mai Grele chiar și decât Cuterele. 450 de kilograme. Un chin să le tragi pe gheață, crede-mă. Căpitanul Crozier ar putea hotărî să le lăsăm aici.

— Atunci nu ar fi fost mai bine să nu le luăm deloc de pe navă?

Fitzjames a clătinat din cap.

— Nici vorbă. Trebuie să vedem la fața locului care din ambarcațiunile astea ne pot fi de cel mai mare ajutor. Gândește-te că ar trebui să supraviețuim săptămâni, ori chiar luni de zile în largul mării, sau pe fluviu. Știi, Doctore, că fiecare dintre Bărcile astea are un greement diferit în funcție de apa pe care trebuie să navigheze - pe mare, ori pe fluviu?

A fost rândul meu să clatin din cap.

— Nu contează. N-am de gând să intru acum în detalii atât de tehnice. Poate am să-ți explic altădată care e diferența între navigarea pe mare și navigarea pe fluviu, poate într-o zi însorită și Caldă, când ne vom afla la sud de infernul ăsta. Ultimele 8 Bărci... primele două sunt Barcazurile³, următoarele Patru sunt Bărcile Navei, iar ultimele două sunt Bărcile de Salvare.

— Bărcile de Salvare par mult mai scurte, *am observat eu*.

Căpitanul Fitzjames a pufăit din scârboșenia aia de pipă și a dat din cap cu mult respect, de parcă i-aș fi împărtășit cine știe ce Perlă de Înțelepciune din Sfânta Scriptură.

---

³ Barcă lungă din lemn, folosită de obicei de pescari (n. tr.).

— Chiar așa, *mi-a zis el cu tristețe*. Bărcile de Salvare n-au decât 4 metri, spre deosebire de cei 9 metri ai Cuterelor, sau cei 7 ai Bărcilor Navei. Dar niciuna din ele nu poate fi greeată corespunzător pentru navigare și au prea puține Vâsle. Mă tem că oamenii din ele ar fi în Mare Pericol în larg. Nu m-ar mira câtuși de puțin dacă Domnul Căpitan Crozier ar hotărî să le lase în urmă.

În larg? *m-am întrebat eu. Până în noaptea asta nici nu-mi trecuse prin minte că am putea naviga pe o suprafață mai întinsă decât Fluviul lui Back, pe care mi-l imaginam cam ca Tamisa, cu toate că fusesem de față la mai multe consfătuiri unde se discutaseră și asemenea eventualități. Uitându-mă la micuțele și cumva mai delicatele Bărți de Salvare și la Ambarcațiunile Navei, bine legate de Săniile lor, mi se părea că oamenii care ar avea nenorocul să se afle în ele vor fi condamnați să vadă cum Cuterile și Balenierele dispar dincolo de linia orizontului, lăsându-i singuri și pierduți în mijlocul mării.*

Da, vor fi condamnați la moarte sigură cei din Bărcile mai Mici. Și, în cazul acesta, cum anume vor fi alese echipajele? Sau au fost deja alese în mare secret de cei doi Căpitani?

Iar eu în care Barcă am fost repartizat și ce Soartă mi s-a pregătit?

— Dacă totuși vom fi nevoiți să luăm și Bărcile Mici, vom trage la sorți cine va călători în ele, *a spus Căpitanul*. Locurile din baleniere, cutere și iole vor fi distribuite după echipele care au tras la sănii.

Probabil că mi s-a citit panica în ochi.

Căpitanul Fitzjames a izbucnit în râs, dând într-un acces de tuse seacă. Și-a scuturat scrumul din Pipă. Vântul se întetise și era foarte, foarte frig. Habar nu aveam cât era ceasul. Probabil că trecuse de Miezul

Noaptea. Era întuneric de mai bine de șapte ceasuri.

— Nu-ți face griji, Doctore, *mi-a spus cu blândețe.* Nu-ți citeam gândurile. Doar expresia de pe chip. Cum ziceam, vom trage la sorți cine va merge cu Bărcile Mici, dar, la fel de bine, s-ar putea să nu le luăm cu noi. Oricum vor sta lucrurile, nu vom abandona pe nimeni. Dacă vom ajunge în Larg, vom lega ambarcațiunile una de alta.

Am zâmbit atunci ușurat, sperând ca Domnul Căpitan să-mi poată vedea zâmbetul, însă nu și Gingiile Însângerate.

— N-am știut că ambarcațiunile cu pânze pot fi legate de cele fără pânze, *mi-am demonstrat eu din nou ignoranța.*

— De obicei nici nu se poate, *a spus Căpitanul Fitzjames, atingându-mă ușor pe umăr, atingere pe care am simțit-o chiar și prin hainele de Vreme Rea.*

— Acum, că ai aflat Secretele Tehnice ale celor 18 ambarcațiuni din micuța noastră Flotă, poate că ar fi bine să ne întoarcem în Tabără, Doctore. S-a făcut frig și trebuie să Dorm puțin înainte de a mă trezi la șase să inspectez Gărzile.

Mi-am mușcat buza și am dat de gust de Sânge.

— O singură întrebare mai am, Domnule Căpitan, dacă nu vă este cu supărare.

— Te rog.

— Când va hotărî Căpitanul Crozier ce bărci vom lua cu noi și când le vom da drumul la apă?

Vocea îmi era îngrozitor de răgușită.

Căpitanul se îndepărtă puțin și se opri cu spatele la focul de tabără de lângă Cortul în care era Popota Marinarilor. Nu-i mai puteam vedea chipul.

— Nu știu, domnule Doctor Goodsir, *mi-a răspuns el într-un târziu.* Cred că nici măcar domnul Căpitan Crozier nu ți-ar putea răspunde la această întrebare.

Poate că Zâna Norocului ne iubește și Gheața se va sparge în câteva Săptămâni... și atunci îți promit că ai să fii în echipa mea când vom naviga spre Insula Baffin. Sau poate că le vom pune pe apă la Gura Fluviului Great Fish, cam peste trei luni... ca să mai avem vreme să ajungem la avanpostul de lângă Lacul Great Slave până la venirea iernii.

Mângâie marginea Cuterului de lângă el. Iar eu m-am simțit cuprins de o mândrie stranie și modestă la gândul că fusesem capabil să identific Ambarcațiunea respectivă.

Sau poate că nu era un Cuter. Poate că era una din cele 2 lole.

Am încercat să nu mă gândesc la starea lui Edmund Hoar și la ce se va întâmpla cu noi toți dacă amânăm cu trei luni drumul de 1 400 de kilometri în susul Fluviului Back... căruia i se mai spune și Fluviul Great Fish. Câți dintre noi vor mai fi în viață ca să ajungă la Lacul Great Slave?

— Sau, a continuat Fitzjames, dacă Zâna Norocului nu ne iubește, carenele și chilele astea nu vor mai simți niciodată mângâierea apei.

Nu mai aveam ce spune. Tocmai ce auzisem Condamnarea noastră la Moarte. M-am întors și am plecat înapoi la Infirmerie. Îl respect pe Domnul Căpitan Fitzjames și nu voiam să-mi vadă chipul în Momentul acela.

Dar i-am simțit mâna pe umăr.

— Dacă așa vor sta lucrurile, mi-a spus cu îndârjire în voce, atunci vom merge acasă pe jos.

34 CROZIER

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°41'*

22 aprilie 1848

Îndreptându-se către crepusculul arctic, Crozier repetă în minte distanțele acestui purgatoriu. Treisprezece kilometri în prima zi, până la Tabăra Maritimă Unu. Cincisprezece în ziua următoare, dacă totul mergea bine, cu sosire în miez de noapte la Tabăra Maritimă Doi. Treisprezece kilometri, cu porțiunea cea mai dificilă de drum în apropierea coastei, unde săniile vor fi transportate pe brațe peste bariera formată în punctul de întâlnire al banchizei cu gheața de uscat, în cea de-a treia și ultima zi. Apoi refugiul provizoriu de la *Tabăra Terror*.

Pentru prima dată după multă vreme cele două echipaje vor fi împreună. Dacă oamenii lui Crozier scăpau vii după traversarea ghețurilor și nu-i ajungea creatura din urmă, cei 105 oameni se vor reuni pe coasta vântoasă din nord-vestul insulei.

Primele echipe de sănii care au făcut drumul spre King William în luna martie – mai mult pe întuneric, înaintaseră atât de greu, încât unele dintre ele și-au petrecut prima noapte destul de aproape de navă. Într-o zi, în care viscolul le bătuse în față din sud-est, echipajul locotenentului Le Vesconte făcuse mai puțin de un kilometru și jumătate în douăsprezece ore de efort constant.

Sigur, oamenilor lui Crozier le era mai ușor, având parte de lumina soarelui și de drumul bătătorit de

echipele anterioare.

Nu voise să ajungă pe King William. Drumurile sale la Cap Victory nu reușiseră să-l convingă, în ciuda cantităților uriașe de provizii și echipamente depozitate și a faptului că deja fuseseră pregătite locurile pentru corturi, că ar putea supraviețui acolo prea mult. Vremea, cu vânturile puternice care băteau doar din nord-vest, era criminală iarna, feroce primăvara și toamna și dușmănoasă vara. Experiența răposatului locotenent Gore, care, în timpul primei vizite pe bucata aceasta de uscat, în vara lui 1847, avusese parte de furtuni sălbatice cu descărcări electrice, se repetase iar și iar pe tot parcursul acelei veri și la începutul toamnei. Printre primele lucruri pe care Crozier le trimisese acolo fuseseră paratrăsnetele de rezervă de pe nave, precum și vergelele din bronz de la perdelele din fosta cabină a lui Sir John, pentru a putea improviza și altele la fața locului.

Până în clipa în care *Erebus* s-a distrus iremediabil, în ultima zi a lui martie, Crozier tot mai sperase că vor putea scăpa de acolo și vor putea naviga spre est, ajungând la Peninsula Boothia și la eventualele provizii de pe Fury Beach și în raza vizuală a balenierelor din Golful Baffin. Iar atunci, așa cum procedase bătrânul John Ross cu ani înainte, mergând de-a lungul coastei de est a peninsulei, vor putea ajunge mai la nord, lângă Insula Somerset sau Devon. Mai devreme sau mai târziu tot vor vedea o navă în Strâmtoarea Lancaster.

În plus, în direcția aceea erau și așezări de eschimoși. Crozier era convins de asta - îi văzuse pe acei băștinași în timpul primei sale călătorii la Arctice, sub comanda lui William Edward Parry, în 1819, pe când nu avea decât douăzeci și doi de ani. Doi ani mai târziu revenise în regiune, tot cu nava lui Parry, într-

una din primele tentative de descoperire a Pasajului; și din nou, după alți doi ani, tot în căutarea Pasajului de Nord-Vest – căutare ce avea să-i aducă moartea lui Sir John Franklin, douăzeci și șase de ani mai târziu.

Și ne-ar putea aduce și nouă tuturor moartea, își spuse Crozier, scuturând din cap ca să-și alunge gândul pesimist.

Soarele ajunsese aproape pe orizontul de la sud. Înainte de apus, se vor opri și vor mânca ceva rece. Apoi vor intra iarăși în hamuri și vor trage săniile încă șase sau opt ore pe beznă, ca să ajungă la Tabăra Maritimă Unu, și, astfel, să fi parcurs o treime din distanța până la King William și *Tabăra Terror*.

Nu se auzea nimic altceva decât răsuflarea șuierată a trăgătorilor, scârțâitul hamurilor și scrâșnetul tălpilor de sănii pe gheață. Vântul încetase complet, însă aerul era mult mai rece din cauza luminii slabe a soarelui spre amurg. Cristalele de gheață ale respirației pluteau deasupra convoiului de oameni și sănii, aidoma unor sfere mici din aur.

Aflat acum în fața coloanei, deoarece se apropiau de creasta cea înaltă de gheață, Crozier era pregătit să ajute la transportarea săniilor în partea cealaltă. Se uită către asfințit și își aduse aminte de o altă dată când încercase să ajungă la Boothia și la balenierele din Golful Baffin.

La vârsta de 31 de ani, Crozier îl însoțise pe căpitanul Parry într-o a patra și ultimă călătorie în aceste ape arctice, de data aceasta cu scopul de a ajunge la Polul Nord. Reușiseră doar să ajungă „cel mai la nord” de ecuator, stabilind astfel un record nedoborât nici până în prezent. Fuseseră opriți de o banchiză compactă ce se întindea de-a lungul regiunilor nordice ale lumii. Francis Crozier nu mai credea în teoria cu Marea Polară, acea întindere de

ape fără ghețuri. Era convins că, dacă într-o bună zi cineva va reuși să ajungă la Polul Nord, o va face cu săniile.

Poate cu sănii trase de câini, așa cum preferau să călătorească eschimoșii.

În Groenlanda și pe coasta de est a Insulei Somerset îi văzuse pe oamenii locului alunecând cu săniile lor ușoare și aparent fragile, complet diferite de săniile impuse de standardele Marinei Regale, în spatele acelor câini ciudați și puternici. Se deplasau mult mai repede decât o puteau face săniile trase de oamenii lui. Dar mult mai important pentru planul său de a se îndrepta spre est era faptul că eschimoșii aceia se găseau pe undeva pe lângă Peninsula Boothia sau dincolo de ea. Și, la fel ca Lady Silence, pe care o văzuse plecând spre *Tabăra Terror* în urma echipajelor lui Irving și Hodgson, băștinașii se pricepeau să vâneze și să pescuiască în lumea aceasta albă, uitată de Dumnezeu.

În februarie, după ce Irving îi raportase ce dificultăți întâmpinase atunci când o căutase pe Lady Silence și încercase să afle de la ea de unde avea peștele și carnea de focă, Crozier se gândise foarte serios să o amenințe cu un pistol sau cu un cuțit marinăresc, ca să o convingă să le arate cum făcea ea rost de carnea aia proaspătă. Dar știa în adâncul sufletului ce rezultat ar fi avut o asemenea amenințare – gura fără limbă a eschimosei ar fi rămas ferecată, iar ea i-ar fi sfredelit cu ochii ei negri, până când el s-ar fi lăsat păgubaș ori și-ar fi pus în practică amenințarea. Și n-ar fi rezolvat nimic.

Așa că o lăsase în pace să trăiască în căsuța aceea din zăpadă pe care i-o descrisese Irving. Îi ordonase domnului Diggle să-i dea câte un pesmet și câte o fărâmbă de carne ori de câte ori fata s-ar fi urcat pe

navă. Și încercase să și-o scoată din minte. Tocmai din acest motiv fusese atât de uimit când i se raportase că fusese văzută în urmă cu o săptămână, mergând la câteva sute de metri în spatele echipelor lui Hodgson și Irving spre *Tabăra Terror*. Da, nu se mai gândise la ea. Dar știa că încă o mai visează.

Dacă nu ar fi fost atât de incredibil de istovit, poate că ar fi avut o mică tresărire de mândrie provocată de construcția și durabilitatea săniilor din fața lui.

Pe la jumătatea lui martie, încă dinainte de a avea certitudinea că *Erebus* va pierde partida cu ghețurile, le ceruse domnului Honey, acum singurul marangoz al expediției, și ajutoarelor acestuia, Wilson și Watson, să lucreze zi și noapte la construirea unor sănii capabile să transporte și ambarcațiunile de pe nave, nu doar provizii și materiale.

Când a fost gata primul exemplar – o sanie uriașă din stejar și alamă – Crozier ordonase oamenilor să o testeze pe gheață și să descopere cele mai eficiente moduri în care poate fi trasă. Îi pusese pe gabieri și pe timonieri să modifice cum știau ei mai bine hamurile, pentru a obține cea mai mare forță de tracțiune, fără sincope în mișcări sau în respirație. Pe la sfârșitul lunii fuseseră deja construite mai multe sănii, precum și două tipuri de hamuri: de unsprezece oameni, pentru săniile încărcate cu ambarcațiuni, și de șapte oameni pentru cele mai mici, care transportau doar provizii și materiale.

Crozier își dădea seama că, dacă aveau să plece tot pe gheață din *Tabăra Terror*, mulți dintre oameni vor fi deja morți sau prea bolnavi ca să mai poată trage cele optsprezece ambarcațiuni și sănii încărcate și, prin urmare, la fiecare dintre ele se vor înhăma mai puțini decât numărul necesar. Ceea ce va însemna un efort considerabil mai mare pentru supraviețuitorii la rândul

lor afectați de scorbut și epuizare.

În ultima săptămână din martie, pe când *Erebus* trăgea să moară, ambele echipaje coborâseră pe ghețuri în întinericul întrerupt de o foarte scurtă perioadă de lumină în fiecare zi, ca să încerce săniile, să se ia la întrecere, să descopere echipele potrivite pentru fiecare sanie în parte și ca să învețe și să experimenteze tehnicile de tracțiune. Se luau la întrecere pe bani – aur și arginți – și, cu toate că în dulapul personal al lui Sir John se găseau din belșug șilingi și guinee, pentru că fostul comandant al expediției avusese de gând să-și cumpere o mulțime de suvenire din Alaska, Rusia, din Orient și din Insulele Sandwich, premiile concursurilor de tracțiune veneau din buzunarele lui Crozier.

Francis Rawdon Moira Crozier își dorea din tot sufletul să se poată îndrepta spre Golful Baffin de îndată ce zilele vor fi suficient de lungi. Știa că erau puține șanse ca vreunul din ei să ajungă la capătul acestei călătorii – știa lucrul acesta din instinct, dar și din istoriile lui Sir John și din cartea lui George Back în care exploratorul povestea cum, cu paisprezece ani în urmă, urcase în amonte pe Fluviul Great Fish mai bine de o mie de kilometri, până la Lacul Great Slave (luase cu el în raniță volumul acesta din biblioteca de pe *Terror*).

Nu aveau cum să traverseze pe marea înghețată două sute și cincizeci de kilometri dintre locul unde rămăsese *Terror* și gura Fluviului lui Back – nici măcar ca prolog la dificila călătorie pe apele fluviului. Pe distanța aceea se întâlneau cele mai dificile porțiuni de gheață de coastă combinate cu canale de apă, ce i-ar putea determina să abandoneze săniile. Și chiar dacă nu ar fi fost să întâlnească asemenea canale navigabile, erau certe chinurile, nemaîntâlnite până

atunci, prin care vor trece când vor tracta săniile și ambarcațiunile peste pietrele înghețate ale uscatului, rămânând expuși la furia furtunilor de banchiză.

Odată pe fluviu, presupunând că vor ajunge până acolo, se vor confrunta cu ceea ce Back descrisese drept „un curs violent și întortocheat de 853 de kilometri, printr-un ținut împietrit, fără nici măcar un singur copac pe malurile lui” și apoi „cu nu mai puțin de 83 de căderi de apă, cascade și praguri”. Crozier nu-și putea imagina cum oamenii lui, după încă o lună sau mai mult de tras la sănii, ar fi fost suficient de antrenați ori cel puțin suficient de sănătoși ca să se înfrunte cu 83 de căderi de apă, cascade și praguri fie și în cele mai robuste ambarcațiuni.

Cu o săptămână în urmă, înainte să plece cu echipajul lui spre *Tabăra Terror*, doctorul Goodsir îi spusese că sucul de lămâie, unica lor pavază împotriva scorbutului, oricât de slab ajunsese, se va isprăvi în trei săptămâni sau mai puțin, în funcție de numărul de bolnavi care vor muri până atunci.

Crozier știa cât de mult îi va slăbi pe toți atacul acesta nemilos al bolii. Echipa lui trebuia să acopere în doar trei zile distanța de 41 de kilometri până pe King William, și asta cu sănii mai ușoare decât ale celorlalte echipaje și pe un drum de dinainte bătătorit. Pe terenul dur, sau pe gheața de coastă, vor fi în stare să parcurgă doar jumătate din cei treisprezece kilometri pe care îi făceau acum pe zi, sau poate chiar mai puțin. Iar în momentul în care scorbutul va începe să-și facă de cap, s-ar putea să facă doar un kilometru și jumătate, cu condiția să nu fie vânt, și s-ar putea să nu aibă putere să vâslească ambarcațiunile grele în amonte. Curând s-ar putea să le fie imposibil să navigheze pe orice distanță.

Singurele argumente în favoarea acestei călătorii

nimicitoare spre sud erau șansa infimă ca o echipă de salvare pornită în căutarea lor să fi ajuns deja la Lacul Great Slave, precum și faptul că vremea va fi mai caldă pe măsură ce vor înainta spre sud. Măcar vor merge pe urmele dezghețului.

Cu toate astea, Crozier ar fi preferat să rămână la latitudini mai nordice și să parcurgă distanța mai lungă spre est și apoi nord către Peninsula Boothia, pe care să o traverseze după aceea. Știa că nu există decât o singură cale relativ sigură pentru asta: să-și ducă oamenii pe King William, să traverseze insula, apoi să taie de-a curmezișul gheața, adăpostiți acum de intemperii, și să ajungă pe coasta Peninsulei Boothia, de unde să se îndrepte spre nord, de-a lungul banchizei, ori chiar pe câmpia de coastă și, în final, să treacă munții la Golful Fury, sperând la fiecare pas că se vor întâlni cu eschimoșii.

Acesta era drumul cel mai sigur. Dar și cel mai lung. 1.931 de kilometri, cu jumătate mai lung decât ruta alternativă pe la sudul Insulei King William și apoi pe Fluviul lui Back.

Dacă nu se vor întâlni cu eschimoși amabili după ce vor traversa Boothia, niciunul dintre ei nu va mai apuca să termine călătoria.

Chiar și așa stând lucrurile, Crozier ar fi preferat să riște și să traverseze banchiza de-a dreptul, la nord-vest, peste cele mai anevoioase porțiuni ale ei, într-o tentativă necugetată de a imita uluitoarea călătorie de 965 de kilometri, făcută cu optsprezece ani înainte de prietenul său, James Clark Ross, când *Fury* se blocase între ghețuri în cealaltă parte a Peninsulei Boothia. Stewardul acela în vârstă, Bridgens, avusese dreptate întru totul. John Ross mizase totul pe supraviețuire și pornise spre nord pe jos și cu săniile, apoi cu ambarcațiunile lăsate în Strâmtoarea Lancaster, în

așteptarea balenierelor. Nepotul lui, James Ross, demonstrase că era posibil să mergi cu sania de la King William înapoi la Fury Beach.

Erebus era în ultimele ei zile de agonie, când Crozier i-a adunat pe cei mai buni trăgători de sănii – câștigătorii celor mai mari premii și ai ultimilor bani pe care îi mai avea Francis Crozier pe lumea asta – le-a dat cea mai bună ambarcațiune și le-a ordonat domnului Helpman și domnului Osmer, administratorul, să doteze acest superechipaj de trăgători cu tot ce credeau ei că le-ar fi necesar ca să supraviețuiască șase săptămâni între ghețuri.

Era o sanie cu unsprezece trăgători, condusă de Charles Frederick Des Voeux, al doilea secund de pe *Erebus*, și avându-l în prima linie pe uriașul Manson. Celelalte locuri au fost ocupate de voluntari.

Crozier voia să afle dacă era posibil să tragi o sanie încărcată la maximum de-a curmezișul banchizei, în linie dreaptă spre locul unde s-ar putea găsi salvarea. Cei unsprezece au plecat în ziua de 23 martie, la ora șapte dimineața, pe un frig de treizeci și nouă de grade sub zero și în uralele camarazilor lor.

S-au întors după doar trei săptămâni. Nu a murit nimeni, dar erau cu toții epuizați și patru aveau degerături serioase. Din toți unsprezece, inclusiv aparent invincibilul Des Voeux, Magnus Manson era singurul care părea neafectat de oboseală sau de dificultățile drumului.

În cele trei săptămâni reușiseră să ajungă la doar patruzeci și cinci de kilometri în linie dreaptă depărtare de locul unde se aflau *Terror* și *Erebus*. Des Voeux a făcut calculele după aceea și a ajuns la concluzia că parcurseseră două sute patruzeci și unu de kilometri pentru a-i câștiga pe cei patruzeci și cinci, dar nu era

omenește cu puțință să mergi în linie dreaptă peste banchiză. La nord-est de poziția lor actuală, vremea era mai cumplită decât în al Nouălea Cerc al Infernului în care fuseseră înghețați vreme de doi ani. Legiuni întregi de creste de gheață. Unele înalte de treizeci de metri. Chiar și drumul le fusese greu să și-l găsească, imposibil aproape, atunci când vreme de nopți (de câte optsprezece ore) în șir stelele fuseseră acoperite de norii groși. Busolele erau, sigur, inutile atât de aproape de polul nord magnetic.

Echipa luase cinci corturi ca să aibă și de rezervă, deoarece oamenii intenționaseră să folosească doar două. Însă nopțile pe gheața expusă au fost atât de înfiorător de friguroase, încât, în ultimele nouă, cei unsprezece oameni au dormit înghesuiți într-unul singur. Asta în cazurile când au fost în stare să doarmă.

Și, în fond, nici nu au avut de ales, pentru că patru din cele cinci corturi solide fuseseră luate de vânt sau rupte mai înainte de a douăsprezecea noapte a călătoriei.

Des Voeux a reușit cumva să-și țină oamenii pe direcția nord-est, dar vremea se înrăutățea cu fiecare zi, crestele de gheață se înălțau tot mai aproape unele de altele, abaterile de la drumul drept deveneau mai lungi și mai periculoase, iar sania se avariase serios în eforturile lor herculeene de a o transporta peste stâncile de gheață. Pierduseră două zile stând să o repare în urletele vântului și ale ninsorii.

În a paisprezecea zi, secundul a hotărât să facă drumul înapoi. În opinia lui, șansele lor de supraviețuire erau minime. Au încercat să se întoarcă mergând pe propriile lor urme, însă ghețurile erau mult prea active – straturile și ghețarii din banchiză se mișcau în permanență, iar creste nou-formate din

presiunea din adâncuri s-au ridicat în fața lor, ștergându-le urmele. Des Voeux, cel mai bun navigator din Expediția Franklin (cu excepția lui Crozier, firește), a făcut toate măsurătorile necesare cu teodolitul și cu sextantul în puținele momente senine pe care le-a avut la dispoziție, dar a ajuns să traseze ruta de întoarcere mai mult pe baza presupunerilor. Le-a spus oamenilor că știe cu precizie unde se află. Dar era convins, așa cum le-a mărturisit ulterior lui Fitzjames și Crozier, că va trece la treizeci de kilometri de nave.

În ultima lor noapte pe ghețuri, vântul le-a sfâșiat și ultimul cort și, abandonându-și sacii de dormit, au orbecăit mai departe spre sud-vest, încercând să se salveze. Au aruncat alimentele și hainele care nu le mai trebuiau și au continuat să tragă sania după ei doar pentru că aveau nevoie de apă, arme, cartușe și praful de pușcă. Pe parcursul întregii călătorii fuseseră urmăriți. Observaseră silueta uriașă prin pulberea de gheață și prin ceața densă și prin rafalele de grindină. O auziseră cum le dădea târcoale în nopțile nesfârșit de lungi.

În dimineața celei de-a douăzeci și una zile, Des Voeux și echipa lui au fost văzuți la nord. Mergeau drept spre vest, fără să-și dea seama că *Terror* era la sud, la doar cinci kilometri de ei. *Erebus* își dăduse deja ultima suflare, strivită și fărâmată și scufundată de ghețurile criminale, lăsând în urmă un haos de scânduri rupte, catarge răsturnate și tachelaje încâlcite. Și totuși un membru al echipajului ei a reușit să localizeze echipa lui Des Voeux. Înainte de ivirea zorilor, navigatorul James Reid se urcase pe aisbergul uriaș, care făcuse parte din decorul Marelui Carnaval Venețian, și îi văzuse prin ocean.

Reid, locotenentul Le Vesconte, doctorul Goodsir și Harry Peglar au plecat după ei cu un echipaj. Cinci

dintre campionii lui Des Voeux nu au mai fost în stare să se țină pe picioare pe ultimul kilometru al drumului până la *Terror* și au fost aduși cu sania de camarazii lor. Ceilalți șase membri ai superechipei lui Des Voeux au izbucnit în lacrimi la vederea fostului lor cămin, acum distrus și de nerecunoscut.

Prin urmare... calea cea scurtă și dreaptă spre Boothia nu mai reprezenta o opțiune. După ce au ascultat raportul lui Des Voeux și al celorlalți oameni zdruncinați atât fizic, cât și psihic, Fitzjames și Crozier au ajuns la concluzia că doar foarte puțini din cei 105 oameni ar fi reușit să ajungă la Boothia. Însă cei mai mulți aveau să piară în condițiile cumplite de pe ghețurile acelea, chiar dacă zilele deveniseră mai lungi și temperaturile mai crescuseră cu câteva grade. Iar eventualele canale pe care le-ar fi putut întâlni în drum doar sporeau riscurile unei asemenea călătorii.

Acum aveau de ales între a rămâne pe navă ori a ridica o tabără pe King William, de unde ar fi putut să plece spre Fluviul lui Back.

În ziua următoare Crozier s-a apucat să facă planurile pentru evacuarea navei.

Chiar înainte de amurg și de popasul pentru cină, convoiul dădu peste o spărtură în gheață. Oamenii se strânseră în cerc în jurul ei. Era prima dată după douăsprezece luni când vedeau apă.

— Gaura asta nu era săptămâna trecută când am dus cuterele la *Tabăra Terror*, domnule căpitan, spuse marinarul Thomas Tadmán. Uitați-vă, se văd urmele de sanie chiar lângă ea. Sigur am fi văzut-o. Da' nu era.

Crozier dădu din cap. Nu era o *polinie* obișnuită – cuvânt folosit de ruși pentru spărturile extrem de rare din banchiză ce rămân deschise întregul an. Grosimea gheții era de peste trei metri – mai subțire decât în

jurul navei, dar suficient de solidă ca să susțină o clădire londoneză pe ea – însă în jurul găurii nu se vedea nicio fisură sau urmă a ciocnirii faliilor de presiune. Era perfect rotundă, ca tăiată în gheață cu un fierăstrău mare de tipul celor cu care fuseseră echipate navele lor.

Dar nici fierăstraiele de pe nave nu ar fi putut să facă o tăietură atât de netedă în trei metri de gheață.

— Am putea să ne oprim să mâncăm chiar aici, zise Thomas Blanky. Adică să zicem că luăm cina pe malul mării.

Ceilalți clătinară capetele. Crozier se întrebă dacă și ei simțeau aceeași neliniște care îl cuprinsese pe el la vederea aceluia cerc impecabil, cu puțul adânc și apa neagră la capătul lui.

— Mai mergem încă vreo oră, spuse el. Domnule locotenent Little, preia conducerea convoiului, te rog.

Cam douăzeci de minute mai târziu, după ce soarele apusese cu o grabă aproape tropicală, iar pe cerul rece începuseră să pulseze stelele, soldații Hopcraft și Pilkington se apropiară de Crozier, care mergea alături de ultima sanie. Hopcraft îi șopti agitat:

— Suntem urmăriți, domnule căpitan.

Crozier își scoase telescopul din bronz dintr-o cutie aflată în vârful grămezii de materiale de pe sanie și rămase nemișcat pe gheață împreună cu cei doi soldați, așteptând să se îndepărteze săniile de lângă ei.

— Acolo, domnule, îi spuse Pilkington, arătând cu mâna cea sănătoasă. Poate că a ieșit din gaura aia din gheață, domnule căpitan. Dumneavoastră ce credeți? Eu și cu Bobby zicem că poate de-acolo a ieșit. Poate că ne pândea din apa aia neagră de sub gheață și ne aștepta să trecem și după aia a ieșit după noi. Sau poate trăgea nădejde să mai pierdem vremea pe-aici.

Dumneavoastră ce ziceți, domnule căpitan?

Crozier nu-i răspunse. Vedea creatura prin telescop, abia deslușită prin lumina tot mai difuză. Părea albă, dar doar pentru că se contura pe fundalul norilor de furtună dinspre nord-vest. Și, observând-o cum trece peste seracurile și bolovanii de gheață pe unde oamenii lui se opintiseră doar cu câteva minute în urmă, lui Crozier îi fu relativ ușor să-și dea seama de adevăratele ei dimensiuni. Era mai înaltă decât Magnus Manson chiar și atunci când se deplasa în patru labe. Mișcărilor îi erau extrem de sprintene, în ciuda gabaritului – ca de vulpe, iar nu de urs mototol și greoi. Crozier se strădui să-și țină telescopul cât mai fix în rafalele de vânt și văzu cum creatura se ridică și începe să meargă în două labe. Se deplasa puțin mai încet în acest fel, dar tot mai rapid decât oamenii înhămați la poverile lor de câte 1 000 de kilograme fiecare. Era mai înaltă decât seracurile, la vârful cărora Crozier nu putea ajunge nici măcar cu telescopul ținut în mână întinsă.

Apoi se întunecă și nu mai reuși să o vadă. Se înapoie cu infanteriștii la șirul de sănii și oameni și își depozită la loc telescopul.

— Stați aproape de sănii, dar uitați-vă în permanență în urmă și aveți armele pregătite, le șopti el lui Hopcraft și Pilkington. Stingeți-vă felinarele. Trebuie să vedeți bine în întuneric.

Siluețele mătăhăloase ale soldaților făcură un semn că înțeleseseră ordinul și rămaseră în urmă. Crozier observă că cei care asigurau paza în fruntea convoiului își aprinseseră lămpile. Nu își mai putea vedea oamenii, ci doar cercuri de lumină cu nimburi de cristale de gheață în jur.

Căpitanul îl chemă la el pe Thomas Blanky. Piciorul de lemn al acestuia îl scutea de trasul la sănii, chiar

dacă talpa fusese prevăzută cu crampoane și cuie pentru mersul pe gheață. Problema era că singurul lui picior valid nu-i oferea sprijinul de care ar fi avut nevoie dacă ar fi fost să intre și el în hamuri. Însă oamenii știau că Thomas Blanky, specialist în navigația printre ghețuri, se va achita în curând de partea lui de datorie. Cunoașterea ghețurilor va fi un element esențial în cazul în care vor da peste canale navigabile în săptămânile sau lunile ce vor veni.

Acum Crozier îl folosi pe Blanky pentru a trimite un mesaj.

— Vrei să fii atât de bun, domnule Blanky, să le spui oamenilor că nu ne vom opri pentru gustare? Cei care nu sunt înhămați vor primi carnea rece și pesmeții și îi vor distribui infanteriștilor și trăgătorilor de sănii. Ordinul este ca toată lumea să mănânce din mers și să bea apă din sticlele pe care le țin la cald pe sub haine. Și te mai rog să le spui gărzilor să aibă armele pregătite. Poate că ar fi bine să-și scoată mănușile cu un deget.

— Da, domnule căpitan, spuse Blanky și dispăru în penumbra.

Căpitanul știa că, în nici zece minute, toți oamenii din acest echipaj vor înțelege că monstrul dintre ghețuri era pe urmele lor și se apropia cu repeziciune.

35 IRVING

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°40'58"*
24 aprilie 1848

Cu excepția faptului că John Irving era bolnav și pe jumătate mort de foame, că îi sângerau gingiile și se temea că își va pierde doi dinți care i se clătinau deja și era atât de obosit că se gândea cu groază că s-ar putea prăbuși în orice clipă, aceasta era una dintre cele mai fericite zile din viața lui.

Și azi, și ieri, împreună cu vechiul lui prieten de pe nava-școală *Excellent*, George Henry Hodgson, fusese la comanda unei echipe care plecase prin pustietate în căutare de vânat. Sigur, se presupunea că vor face și ceva tururi de recunoaștere a zonei. Pentru prima dată în trei ani de inactivitate și frig cumplit, locotenentul de rang trei John Irving devenise *explorator*.

Sigur că insula pe care o explora acum era aceeași pe care cu vreo unsprezece luni în urmă îl însoțise pe locotenentul Graham Gore. Sigur că nu valora nici cât un pișat de chinezoii din cauză că nu era decât o întindere de pietre înghețate și coline înalte doar de șase metri peste nivelul mării: și nu era populată decât de vânturi și de cuiburi de zăpadă adâncă și de alte pietre înghețate și tot așa. Dar Irving o *explora*. Devenise un *explorator* în adevăratul sens al cuvântului, și ce mândru se mai simțea! Numai în dimineața aceasta văzuse lucruri pe care niciun alt om aparținând rasei sale – poate chiar nicio altă ființă omenească de pe planetă – nu le văzuse niciodată.

Sigur, pe acolo erau doar niște coline joase de pietre înghețate și buzunare în gheață, cu zăpadă răvășită de vânturi, și nici urmă de vulpe polară ori de focă mumificată, dar toate aceste descoperiri îi aparțineau *lui* și numai *lui*. Cu două decenii în urmă Sir James ocolise cu sania coasta de nord a Insulei King William ca să ajungă la Cap Victory, dar John Irving – originar din Bristol, iar apoi tânăr educat în Londra – devenise primul explorator al interiorului acestui ținut.

Îl bătea chiar gândul să numească regiunea aceasta *Ținutul Irving*. În fond, de ce nu? Capul acela din apropiere de *Tabăra Terror* purta numele soției lui Sir John, Lady Jane Franklin, și prin ce anume se remarcase *doamna* cu pricina ca să merite această onoare, în afară de faptul că se căsătorise cu un bătrân gras și chel?

Echipele de trăgători la sănii începuseră să se considere grupuri separate. Prin urmare, cu o zi în urmă, Irving își dusese la vânătoare aceeași formație de șase oameni, în vreme ce George Hodgson plecase în recunoaștere cu oamenii lui, conform ordinelor date de căpitanul Crozier. Din păcate, vânătorii lui Irving nu găsiseră nici măcar o urmă de animal pe zăpadă.

Tânărul locotenent recunoștea în sinea lui că avusese momente când se simțise nițeluș cam îngrijorat, cu o zi în urmă, simțindu-l în spate pe Hickey, liliputanul ajutor de ștemuitor – pentru că toți oamenii erau înarmați cu puști sau muschete, în afară de el, care își ținea pistolul în buzunarul mantalei. Dar firește că nu se întâmplase absolut nimic. Lipsit de protecția lui Magnus Manson – aflat încă la patruzeci de kilometri distanță, atitudinea lui Hickey față de el, Hodgson și ceilalți ofițeri era nu doar politicoasă, ci și plină de respect.

Întâmplarea aceasta îi amintea lui Irving de modul în

care profesorul lor particular obișnuia să-i despartă pe el și pe frații lui în timpul cursurilor nesfârșite și plictisitoare la culme. Îl trimitea pe fiecare băiat în câte o altă încăpere a vechiului conac din Bristol și își ținea lecțiile individual, trecând dintr-o cameră în alta la cel de-al doilea etaj al clădirii, răpăind pe podelele vechi din lemn de stejar cu tocurele înalte ale pantofilor lui cu cataramă. John și frații săi, David și William, trei diavoli împielitați când erau împreună, deveneau aproape sfioși atunci când rămâneau singuri cu domnul Candrieau, profesorul lor cu chip palid, genunchi noduroși, perucă albă și deșirat ca un vrej de fasole. Deși șovăise la început când se gândise să-i ceară căpitanului Crozier să-l scoată pe Manson din echipa lui, acum Irving era bucuros că deschisese gura. Era și mai bucuros pentru că superiorul lui nu îi ceruse un motiv: căci tânărul locotenent nu-i spusese căpitanului ce făceau ajutorul de ștemuitor și marinarul cel uriaș atunci când îi surprinsese el în cală. Și nici nu intenționa să-i spună vreodată.

Dar azi nu avea niciun motiv de îngrijorare nici din pricina lui Hickey, nici din alte cauze. În afară de el, numai Edwin Lawrence era înarmat azi. Exercițiile alea de tir pe care le făcuseră în *Tabăra Terror*, în apropiere de aliniamentul bărcilor urcate pe sănii, demonstraseră că Lawrence era unicul om din echipa lui capabil să tragă cât de cât cu muscheta, așa că astăzi devenise garda și protectorul lor. Ceilalți purtau pe umeri doar ranițele lor improvizate din pânză groasă, pe care le confecționase Bătrânul Murray, velarul, la indicațiile lui Reuben Male, comandantul gabierilor de pe *Erebus*, un individ deosebit de inventiv. Și, în mod absolut firesc, oamenii numeau ranițele acestea „Sacii lui Male”. În Sacii lui Male își păstrau sticlele din cositor în care aveau apa, câțiva pesmeți și câteva felii de carne

uscată de porc, o conservă Goldner, pentru cazuri neprevăzute, câteva articole groase de îmbrăcăminte, ochelarii de protecție, confecționați din sârmă la ordinul expres al lui Crozier, care se temea ca nu cumva strălucirea soarelui pe gheață să le afecteze vederea, praf de pușcă și cartușe pentru situația că ar merge la vânătoare și sacii groși de dormit pentru eventualitatea în care o întâmplare neprevăzută i-ar fi împiedicat să se întoarcă în tabără și ar fi fost nevoiți să înnopteze sub cerul liber.

În dimineața aceasta merseseră mai bine de cinci ceasuri spre centrul insulei, încercând să se mențină pe colinele din pietre; vântul era mai puternic și mai rece acolo, dar mersul era cu mult mai ușor decât în văile pline de zăpadă și gheață. Din păcate, nu văzuseră nimic comestibil, nici măcar licheni sau mușchi portocaliu pe stânci. Din cărțile citite în biblioteca de pe *Terror*, printre care și două scrise de însuși Sir John Franklin, Irving aflase că din mușchi și lichenii răzuiți de pe pietre se poate face o supă care mai alină suferința oamenilor înfomețați. *Foarte* înfomețați.

Când au făcut popas ca să mănânce ceva, să bea puțină apă și să se odihnească într-un loc adăpostit de vânt, Irving îl numi comandant provizoriu pe Thomas Farr, comandantul gabiei mari, și porni mai departe de unul singur. Își spuse că oamenii lui erau încă epuizați după săptămânile în care trăseseră săniile grele și aveau nevoie de repaus. Însă adevărul era că voia să fie singur.

Irving îi zise lui Farr că se va întoarce într-o oră și, ca să fie sigur că nu se va rătăci, avea de gând să meargă pe porțiunile acoperite cu zăpadă, lăsându-și astfel urmele. Dacă întârzia, ceilalți îl puteau căuta tot după urmele acelea. Apoi porni spre est, fericit doar cu

gândurile sale. Fără să se oprească, mănca un pesmet, simțind iarăși cât de tare i se clatină cei doi dinți. Își scoase dumaticatul din gură și observă că era mânjit de sânge.

Oricât de gol îi era stomacul, lui Irving îi era cam greață în ultima vreme.

Înaintă mai greu printr-o regiune acoperită cu zăpadă și ieși pe prundiș, apoi urcă greoi pe o altă colină... și se opri brusc.

În valea din față se mișcau niște puncte negre.

Își trase cu dinții mânușile din mâini și cotrobăi în Sacul Male după cel mai de preț bun al său - superbul telescop din bronz pe care i-l dăruise unchiul lui atunci când intrase în Marină. Dacă nu era atent și își lipea instrumentul de față, acesta i-ar fi înghețat de obraz ori de frunte. Așa că îl ținu mai departe de ochi, sprijinindu-l cu ambele mâini. Imaginea nu era focalizată, îi tremurau mâinile incredibil de tare.

Ce i se păruse la început a fi fost o turmă de animale blănoase se dovedi a fi un grup de oameni.

Echipa lui Hodgson.

Nu. Siluetele acelea erau îmbrăcate cu parka din blănuri groase, așa cum purta Lady Silence. Și erau zece oameni acolo, care se trudeau să traverseze valea acoperită cu zăpadă, mergând alături, nu în șir indian. Iar George nu avea decât șase oameni cu el. Și plecase să caute vânat de-a lungul coastei, nu spre interiorul insulei.

Oamenii aceia aveau și o sanie micuță cu ei. Grupul lui Hodgson nu avea niciuna. De fapt, în toată *Tabăra Terror* nu se găsea o sanie atât de mică.

Irving încercă să regleze mai bine focalizarea preaiubitului său telescop și își ținu respirația sperând că instrumentul nu se va mai bâțâi atât și va putea vedea mai clar.

Sania aceea era trasă de un echipaj de cel puțin șase câini.

Înseamnă că oamenii aceia erau fie salvatorii lor albi, îmbrăcați în haine groase de eschimoși, fie eschimoși adevărați.

Lăsă jos telescopul și îngenunche pe pietrele înghețate, punând capul în piept. Avea senzația că lumea întreagă se învârtea în jurul lui. Slăbiciunea fizică pe care se luptase să o țină ascunsă în ultimele săptămâni se revărsă asupra lui cu toată puterea, făcându-l să simtă că îi vine să vomite.

Asta schimbă tot, își spuse el.

Poate că siluetele din vale – se pare că încă nu îl observaseră, pentru că era sus, pe creastă și se confunda cu pietrele din jur datorită hainelor sale întunecate – erau vânători, ajunși aici dintr-un sătuc de mai la nord. Dacă așa stăteau lucrurile, cei 105 supraviețuitori de pe *Terror* și *Erebus* erau salvați. Băștinașii le vor da ceva de mâncare sau le vor arăta cum să-și facă ei singuri rost de mâncare aici, pe tărâmul acesta fără de viață.

Dar, la fel de bine se putea ca eschimoșii aceia să fie niște războinici, iar sulitele rudimentare pe care le observase Irving să fi fost aduse anume pentru oamenii albi despre care prinseseră cumva de veste că le invadaseră teritoriile.

Oricum ar fi fost, locotenentul de rang trei John Irving știa că misiunea lui era să coboare la ei, să facă cunoștință și să afle cu ce gânduri veniseră până aici.

Își strânse telescopul, îl înfășură cu grijă în puloverele din Sacul Male și – cu o mână ridicată în ceea ce el spera ca sălbaticii de jos să interpreteze a fi un gest pașnic de salut – porni la vale către cei zece oameni opriți cu ochii la el.

36 CROZIER

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°41'*

24 aprilie 1848

A treia și ultima zi a drumului pe gheață a fost de departe cea mai grea.

Crozier mai parcursese de două ori traseul acesta în ultimele șase săptămâni împreună cu unele dintre primele echipaje cu sănii. Și chiar dacă atunci drumul fusese mai puțin bătătorit, lui i se păruse mult mai ușor ca acum. Pe vremea aceea era mai sănătos. Și mult mai puțin obosit.

Francis Crozier nu-și dădea bine seama, dar, de când își revenise din sevrajul aproape fatal de la începutul lui ianuarie, începuse să sufere de insomnii tot mai severe. Ca marinar, și apoi căpitan, Crozier se fălise mai tot timpul – cum o făceau și alți căpitani – cu faptul că nu avea nevoie de prea mult somn și că se trezea imediat la cea mai mică schimbare a direcției navei, la modificarea intensității vântului din vele, la zgomotul prea multor pași pe covertă în timpul vreunui cart anume, la orice variație a sunetului făcut de apa ce se lovea de cală... se trezea imediat la orice stimul, oricât de insignifiant.

Însă în săptămânile din urmă Crozier dormise din ce în ce mai puțin, până când ajunsese să ațipească doar o oră sau două pe noapte și să tragă un pui de somn de treizeci de minute în timpul zilei. Își spunea întruna că are prea multe pe cap: prea multe detalii la care să se gândească, prea multe ordine pe care să nu uite să

le dea în ultimele săptămâni și zile înainte de a o porni cu toții pe întinderea de gheață, însă adevărul era că melancolia lui maladivă încerca să îl distrugă din nou.

Avea sentimentul că se tâmpise. Omul inteligent de pe vremuri era acum îndobitocit de oboseala aceasta cumplită.

Tuturor le fusese aproape imposibil să pună geană pe geană când făcuseră popas la tabăra Maritimă Unu și Doi, indiferent cât de istoviți erau. Nu ridicaseră niciun cort acolo, pentru că rămăseseră cele instalate de primele echipe, iar grupul dinaintea lor avusese grijă să repare toate stricăciunile produse de vânt ori de ninsoare.

Sacii de dormit de trei persoane, confecționați din piele de ren, erau cu mult mai călduroși decât cei din păături cusute laolaltă la fabrica Hudson Bay, și norocoșii care aveau să se culce în ei au fost trași la sorți. Crozier nu luase parte la acest joc al hazardului, dar atunci când intră în cortul pe care îl împărțea cu alți doi ofițeri, descoperi că Jopson îi pregătise un astfel de sac de dormit confecționat special pentru el. Nici suferindului său steward și nici celorlalți nu li se păruse corect ca domnul căpitan să se culce într-un sac de dormit în care alți doi oameni – fie aceștia ofițeri – sforăie, trag vânturi și se înghiontesc. Iar Crozier fusese mult prea obosit și mult prea recunoscător ca să se împotrivească.

Și nici nu i-a mărturisit lui Jopson ori celorlalți că în sacul de o persoană era mult mai frig. Numai căldura emanată de trupurile celor care se înghesuie alături de tine în timpul nopților polare te poate ajuta să dormi cât de cât.

Însă Crozier nici nu încercase să adoarmă în timpul celor două nopți petrecute la popasurile de pe gheață.

Se scula la fiecare două ore și pornea să inspecteze

gărzile. Vântul se intensifica în timpul nopții și oamenii care erau de strajă se adăposteau în spatele unor ziduri din zăpadă ridicate în grabă. Și tocmai din cauza aceasta ar fi observat creatura dintre ghețuri, doar dacă ar fi călcat peste ei.

Însă nu își făcu apariția în noaptea aceea.

În timpul puținelor minute de somn zbuciumat, Crozier primi vizita coșmarurilor care îl tulburaseră în timpul maladiei sale din ianuarie. Unele dintre visele acelea se repetară de atât de multe ori, trezindu-l tot de atâtea ori, încât acum era în stare să-și aducă aminte crâmpiele din ele. Adolescente care țin o ședință de spiritism. M'Clintock și încă un bărbat care se uită la două schelete dintr-o barcă – unul în șezut, îmbrăcat în palton și manta cauciucată, celălalt doar o grămadă dezordonată de oase pe jumătate mâncate.

Crozier își petrecea zilele întrebându-se dacă nu cumva el era unul dintre cele două schelete.

Însă cel mai rău coșmar, de departe cel mai rău, era cel cu Împărtășania, în care el era ori copil, ori o variantă și mai bolnavă a celui de acum, și stătea în genunchi, în pielea goală, înaintea altarului din biserica interzisă a lui Memo Moira, în vreme ce preotul uriaș și neomenesc – din veșmintele albe șiroia apa, iar prin rupturile lor se vedea carnea roșie, vie, a unor arsuri îngrozitoare – se apleca asupra lui, suflându-i în față duhoare de stârv.

Oamenii se treziră la ora 5:00 a.m. În dimineața zilei de 23 aprilie. Soarele avea să răsară abia înspre 10:00 a.m. Vântul nu se potolise și flutura faldurile corturilor Holland și înțepa ochii marinarilor strânși la micul dejun.

Ar fi trebuit să-și încălzească mâncarea în niște cănițe din tablă, folosind plitele mici cu spirt. Fiecare ținea pe sub haine câte o sticlă cu o jumătate de litru

de eter anume pentru acest scop. Dar și fără vânt le era extrem de greu să aprindă plitele alea. Iar pe o vreme ca aceea de la începutul zilei, strădania le-a fost zadarnică, deși încercaseră – asumându-și un mare risc – să le aprindă în interiorul corturilor. Prin urmare – repetându-și că supele și legumele și cărnurile din conservele Goldner fuseseră deja gătite – oamenii hăpăiră lăturile congelate direct din cutiile din tablă. Erau lihniiți și îi aștepta o zi lungă de tras la sâni.

Goodsir – și înaintea lui, cei trei medici morți acum – le explicase lui Fitzjames și lui Crozier cât de important era ca alimentele conservate să fie bine date în clocot. Mai ales supele. Goodsir precizase că legumele și felurile din carne fuseseră prefierate, într-adevăr, dar supele – în mare parte doar din păstârnac, morcovi și alte rădăcinoase de proastă calitate – erau doar un „concentrat” ce trebuia diluat cu apă și apoi dat în clocot.

Doctorul nu cunoștea denumirile otrăvurilor care-i amenințau din supele nefierate, poate și din felurile cu legume și carne, dar repeta la nesfârșit că fierberea alimentelor din conserve era absolut necesară, chiar și în situația unei călătorii pe gheață. Avertismentele lui constituiseră unul dintre motivele pentru care Crozier și Fitzjames hotărâseră să transporte plitele grele de pe baleniere la *Tabăra Terror*.

Însă nici la popasul numit Tabăra Maritimă Unu și nici la cel botezat Tabăra Maritimă Doi, unde vor ajunge în noaptea următoare, nu exista vreo mașină de gătit care să facă față gerului. Iar atunci când nu puteau să aprindă plitele cu spirt, oamenii se vedeau nevoiți să-și mănânce mâncarea rece. Și chiar dacă eterul micuțelor plite se aprindea, nu reușea decât să *topească* supa congelată, nicidecum să o fiarbă.

Va trebui să ne mulțumim și cu atât, își zise Crozier.

Imediat după micul dejun, stomacul căpitanului începu să zbiere din nou de foame.

Intenționaseră să strângă cele opt corturi Holland de la fiecare din ambele popasuri și să le ducă cu săniile la *Tabăra Terror* pentru cazurile când unii dintre ei ar porni la drum peste ghețuri curând. Însă vântul sufla mult prea tare, iar oamenii erau ruși de oboseală, chiar dacă nu trecuse decât o zi din drumul acesta anevoios. Crozier se sfătui cu locotenentul Little și hotărârea să ia doar trei corturi din popasul acesta și să spere că se vor simți ceva mai în putere în dimineața următoare, la Tabăra Maritimă Doi.

În dimineața aceea a celei de-a doua zile de drum peste ghețuri, la 23 aprilie 1848, trei oameni din hamuri au început să se simtă îngrozitor de rău. Unul a vomitat sânge. Ceilalți doi au căzut de-a-n picioarele și n-au mai fost în stare să tragă la sănii tot restul zilei. Unul dintre ei, care nici să meargă nu mai putea, a fost urcat pe o sanie și tras de camarazii lui.

Nedorind să reducă numărul de gărzi înarmate care mărșăluiau în spatele, în fața și pe flancurile convoiului, Crozier și Little intrară ei înșiși în ham și se opintiră la sănii întreaga zi.

Crestele de gheață întâlnite acum nu au mai fost la fel de înalte ca acelea din ziua precedentă, iar echipajele care trecuseră pe acolo înainte bătătoriseră bine ghețurile, însă vântul și zăpada spulberată eliminaseră mai toate aceste avantaje. Oamenii nu reușeau să vadă sania din fața lor la doar cinci metri distanță. Gărzile înarmate nu vedeau nimic la mai puțin de șapte metri în jurul lor și se vedeau nevoiți să meargă la un metru de sănii ca să nu se rătăcească. Ceea ce însemna că utilitatea lor ca paznici era egală cu zero.

De câteva ori în timpul zilei sania din frunte - cu

Little sau Crozier printre oamenii din hamuri - a ieșit de pe făgaș și atunci convoiul s-a oprit, câțiva oameni și-au desfăcut hamurile, s-au legat cu funii de mijloc ca să nu se piardă în viscolul înfiorător, căutând urmele rutei reale în stânga și în dreapta celei greșite.

Asemenea accidente petrecute în miezul călătoriei le-ar fi putut foarte bine aduce moartea.

Câteva dintre echipajele dinaintea lor, care porniseră cu încărcături mai mari, reușiseră să parcurgă acești cincisprezece kilometri de gheață în mai puțin de douăsprezece ore, ajungând la Tabăra Maritimă Doi la doar două ceasuri după apusul soarelui. Grupul lui Crozier a ajuns la popasul acela mult după miezul nopții, după ce aproape trecuseră pe lângă el. Dacă Magnus Manson - al cărui auz părea la fel de bine dezvoltat ca restul trupului și prostiei sale - nu ar fi sesizat mult spre stânga lor sunetul făcut de pânza colțurilor sub atacul vântului, convoiul ar fi trecut drept pe lângă adăpostul lor și proviziile de acolo.

S-a dovedit, din păcate, că Tabăra Maritimă Doi fusese în mare parte distrusă de rafalele neîncetate ale zilei. Deși bine ancorate în suprafața de gheață, cinci din cele opt corturi fuseseră smulse și duse departe în beznă. Epuizați și flămânzi, oamenii s-au apucat mai întâi să ridice două din cele trei corturi aduse din Tabăra Maritimă Unu. După aceea, patruzeci și șase de bărbați, care, în opt corturi, s-ar fi simțit bine, chiar dacă destul de înghesuiți, au fost nevoiți să se îngrămădească în cinci.

Pentru cei care au fost de gardă în noaptea aceea - șaisprezece din cei patruzeci și șase - vântul, ninsoarea și frigul au reprezentat iadul pe pământ. Crozier a făcut și el de pază, de la 2:00 a.m. la 4:00 a.m. Preferase să fie în mișcare, pentru că nu reușea

nicicum să se încălzească suficient cât să adoarmă în sacul lui de o singură persoană, cu toți oamenii înghesuiți ca sardelele în jurul lui.

Ultima zi a drumului pe gheață a fost cea mai rea. Înainte de deșteptarea de la ora 5:00 a.m., vântul făcuse o scurtă pauză, dar, în semn de compensație perfidă a cerului senin ce avea să vină, se făcuse cu cel puțin cincisprezece grade mai frig. Locotenentul Little făcuse măsurătorile în dimineața aceea și raportase o temperatură de -53,3 grade la ora 6:00 a.m.

Doar treisprezece kilometri mai avem, își tot repeta Crozier trăgând la sanie. Știa că și ceilalți se gândesc la același lucru. *Doar treisprezece kilometri, cu doi mai puțini decât ieri*. Pentru că boala și extenuarea îi doborau tot mai mulți oameni, Crozier ordonase gărzilor să-și pună bine armele și să intre în hamuri la prima rază de lumină. Orice om care se mai putea ține pe picioare avea să tragă la sâni.

Rămași fără pază, se bizuiau acum doar pe claritatea zilei. Imediat după răsărit, reușiră să distingă conturul maroniu al Ținutului King William – zidul de ghețari mărginit de gheața de coastă strălucea în zare în aerul rece și rarefiat ca o barieră de cioburi de sticlă. Iar pe o asemenea vizibilitate, creatura nu avea cum să se furișeze neobservată până la ei.

Dar era tot acolo. Nu dispăruse. O vedeau – un punct care se deplasa cu mișcări săltate la sud-vest de ei, mult mai repede decât erau ei în stare să tragă sâniile. Sau decât ar fi fost ei în stare să fugă, dacă se va ajunge la asta.

De câteva ori pe durata acelei zile, Crozier – sau Little – și-a scos hamurile, și-a luat telescopul și a privit la creatură peste întinderea de gheață.

Se afla la cel puțin trei kilometri depărtare de ei și

înainta iute în patru labe. De la distanța aceea părea doar unul din urșii polari de felul celor mulți pe care îi vânasera în ultimii trei ani. Însă doar până în momentul când se ridica pe picioarele din spate, înălțându-se deasupra ghețarilor și creștelor din jur, și adușmeca văzduhul, holbându-se în direcția lor.

Știe că ne-am abandonat navele, își spunea Crozier uitându-se țintă la monstru prin telescopul său uzat și zgâriat de îndelunga folosință la ambii poli ai Pământului. Știe încotro ne îndreptăm. Și intenționează să ajungă acolo înaintea noastră.

Au tras întreaga zi la sănii. S-au oprit doar spre seară ca să mănânce din conservele congelate. Li se isprăviseră rațiile de pastramă și pesmeți râncezi. În clipele de dinainte ca întunericul să acopere cerul cu cerneala lui, zidurile din gheață care despărțeau King William de banchiză au strălucit aidoma unui oraș luminat de mii de felinare.

Mai aveau șase kilometri. Opt oameni nu mai puteau merge și erau transportați cu săniile. Trei erau inconștienți.

Trecuse de ora 1:00 a.m. când au traversat Marea Barieră de Gheață. Nu bătea vântul, dar temperatura continua să scadă. Locotenentul Little a măsurat-o din nou la una din opririle făcute pentru a pregăti ridicarea săniilor peste un perete de gheață de zece metri. Era o temperatură de -63,3°.

Ultima dată când Crozier se uitase după creatură – care între timp îi depășise, mergând paralel cu ei, și acum trecea ușor peste bariera din gheață de mare – făcuse greșeala să-și scoată mânușile doar pentru câteva secunde, ca să poată nota câteva date în jurnalul de bord. Și uitase să și le pună la loc înainte de a lua telescopul în mână. Buricele degetelor și o palmă i se lipiseră de metalul înghețat. Și le-a tras repede,

dar a smuls o fâșie de piele și carne de pe degetul mare și încă trei de la mâna dreaptă, plus o bucată zdravănă din palma stângă.

La Arctice asemenea răni nu se mai vindecă, mai ales dacă s-au instalat și primele simptome ale scorbutului. Crozier se îndepărtă de ceilalți și vomită din cauza durerii. Usturimea îngrozitoare din degetele și palma distruse se agravă și mai mult în timpul nopții când, umăr la umăr cu oamenii lui, Crozier trase, împinse, ridică și coborî săniile peste barieră. I se umflaseră brațele și mușchii din cauza curelelor hamurilor.

Cam pe la unu și jumătate dimineața, îi trecu prin cap ideea stupidă să lase toate săniile acolo și să se ducă fără ele la *Tabăra Terror*, aflată la un kilometru și jumătate distanță de ei peste pietrele înghețate și nămeții de zăpadă. Și a doua zi vor veni cu ajutoare să le ia de acolo.

Însă lui Francis Crozier îi mai rămăsese suficientă minte ca să respingă pe loc gândul acesta. Sigur că putea s-o facă, sigur că putea abandona săniile acolo – ar fi fost prima echipă care s-ar fi dat bătută – și ar fi avut grijă să-și ducă oamenii în siguranță până la tabără. Dar așa își va pierde pe vecie în ochii celor 104 supraviețuitori orice brumă de autoritate rămasă după ce își abandonase nava.

Cu toate că durerea crâncenă din mâinile sfâșiate îl făcea să vomite adesea, ferindu-se de ochii celorlalți, pe când trăgeau și împingeau săniile peste zidul din gheață, observând în treacăt cât de lichidă și plină de sânge era voma, continuă să dea ordine și să-i ajute pe cei treizeci și opt de oameni care mai erau în stare să se lupte cu săniile și cu Bariera.

Dacă n-ar fi fost convins că ar rămâne fără buze, Crozier s-ar fi aruncat în genunchi și ar fi sărutat

pământul atunci când la urechi le-a venit zgomot nou de pietre protestând sub tălpile săniilor.

Ardeau torțele la *Tabăra Terror*. Crozier era înhămat la sania din frunte. Oamenii din echipă se străduiră pe cât posibil să adopte o poziție mai dreaptă, mai puțin obosită, mai puțin suferindă atunci când parcurseră ultimele sute de metri cu săniile și camarazii lor inconștienți.

Ceilalți îi așteptau afară din corturi. În prima clipă Crozier se simți mișcat de grija lor, convins că erau pe punctul de a trimite o echipă de salvare în căutarea căpitanului și camarazilor întârziați.

Pe când se opintea în hamuri ca să parcurgă ultimii douăzeci de metri până în tabără, Crozier pregăti în minte un anunț glumeț – ceva despre cum s-a gândit el că ar fi bine să sărbătorească încă o dată Crăciunul și că toți aveau liber să doarmă o săptămână încheiată, dar atunci îi văzu pe căpitanul Fitzjames și pe ceilalți.

Le văzu ochii: ochii lui Fitzjames, ai lui Le Vesconte, ai lui Des Voeux, ai lui Couch și Hodgson, și Goodsir și ai celorlalți. Și atunci înțelese – prin cel de-al Doilea Văz despre care îi vorbise Memo Moira, ori prin instinctele lui dovedite de conducător, ori prin intuiția clară, necenzurată de gând, a unui om incredibil de obosit – atunci *înțelese* că se întâmplase ceva și că nimic nu va mai fi așa cum plănuise sau sperase el.

37 IRVING

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°40'58"*

24 aprilie 1848

Zece eschimoși: șase bărbați de vârste nedefinite, unul foarte bătrân și fără dinți, un băiat și două femei. Una dintre acestea era bătrână, cu gura smochinită și cu fața acoperită cu o rețea deasă de zbârcituri. Cealaltă era foarte tânără. *Mamă și fiică*, presupuse Irving pentru sine.

Bărbații erau toți scunzi; creștetul celui mai înalt dintre ei abia dacă ajungea până la bărbia locotenentului de rang trei. Doi aveau capetele descoperite, dând la iveală părul lor negru și des și obraji netezi. Ceilalți îl priveau ținută din adâncurile glugilor, unele căptușite cu blană bogată și albă despre care Irving bănuia că ar fi provenit de la vulpile polare; altele aveau bordură dintr-un soi de blană mai închisă la culoare și mai aspră, probabil blană de gluton⁴.

Cu excepția băiatului, toți bărbații aveau câte o armă - un harpon, ori o suliță scurtă cu vârful din os sau piatră - dar, după ce Irving se apropie de ei, arătându-le mâinile goale, eschimoșii își lăsară armele jos. Tânărul presupuse că se întâlnise cu un grup de vânători. Stăteau relaxați, dar cu mâinile pe sulițe, cu picioarele depărtate. Sania era supravegheată de bătrân, care-l ținea aproape de el pe băiat. Șase câini erau înhămați la sania mult mai scurtă și vizibil mult

---

⁴ Mamifer carnivor, cu blana de culoare brun-deschis, răspândit dincolo de cercul polar de nord (n. tr.).

mai ușoară decât cea mai mică sanie pliabilă care existase vreodată pe *Terror*. Căinii lătraseră la el, dezgolindu-și colții, până când îi potolise bătrânul cu bastonul cioplit pe care-l ținea în mână.

În vreme ce încerca să găsească o metodă prin care să poată comunica cu acești oameni ciudați, Irving continua să se minuneze de felul în care erau îmbrăcați. Acele parka erau mai scurte și mai închise la culoare decât hainele purtate de Lady Silence și de răposatul ei tovarăș, dar la fel de bine îmblănite. Irving bănuia că era blană de karibu sau de vulpe, însă pantalonii până la genunchi fuseseră cu siguranță confecționați din blană de urs alb. Unele dintre perechile lor de cizme păreau a fi făcute din piele de karibu, în vreme ce altele erau dintr-un soi de piele mai moale. Piele de focă, oare? Sau tot piele de karibu, dar întoarsă pe dos?

Nu încăpea nicio îndoială că mănușile erau din piele de focă și păreau mult mai călduroase și mai suple decât ale lui Irving.

Locotenentul încercase să-și dea seama care anume era șeful grupului, însă nu reușise. În afară de bătrân și de băiat, doar un singur bărbat ieșea cumva în evidență: unul din cei doi cu capetele dezgolite care purtau în jurul capului o bentiță albă din blană de karibu, o cingătoare îngustă de care atârnavă tot felul de obiecte bizare și un săculeț atârnat de gât. Nu era însă vorba de un talisman ca acela în formă de urs alb pe care îl purta Lady Silence.

O, Silence, cât îmi doresc să fii și tu aici, oftă în gând John Irving.

— Salutare, spuse el, atingându-și pieptul cu mănușa. Locotenent de rang trei John Irving de pe nava *Terror* a Majestății Sale.

Eschimoșii bolborosiră între ei. Tânărul auzi niște

cuvinte ce păreau a suna cam ca *miagortok* și *kabloona* și *qavac*, dar nu avea nici cea mai vagă idee ce ar fi putut ele să însemne.

Bărbatul cu bentița pe frunte și săculețul la gât întinse mâna spre Irving și exclamă:

— *Piifixaaq!*

Câțiva dintre tovarășii lui mai tineri clătinară din capete. Dacă individul cu bentița îl înjurase în vreun fel, Irving spera din tot sufletul ca toți ceilalți să-și dojenească aspru prietenul.

— John Irving, repetă el atingându-și iar pieptul.

— *Sixam ieua?* spuse eschimosul din fața lui. *Suingne!*

Irving dădu din cap ca și cum ar fi fost de acord. Nu știa ce altceva să facă. Își atinse din nou pieptul.

— Irving.

Și întinse mâna spre celălalt într-o manieră interogativă.

Omul se holbă la el printre firele de blană.

Exasperat, locotenentul arătă spre câinele din fruntea atelajului, care tot mai lătra și mârâia furios, cu toate că bătrânul îl trăgea înapoi și îl lovea cu sălbăticie.

— Câine, zise Irving. Câine.

Eschimosul de lângă el izbucni în râs.

— *Qimmiq*, rosti el deslușit, arătând de asemenea spre câine. *Tunok*.

Apoi clătină din cap și râse mai tare.

Cu toate că era înghețat până în măduva oaselor, tânărul simți căldura speranței. Ajunsese la un rezultat. Cuvântul din limba eschimoșilor care însemna „câine” era ori *qimmiq*, ori *tunok*, ori amândouă. Arătă spre sanie.

— Sanie, spuse el cu hotărâre.

Cei zece eschimoși se holbară la el. Tânăra femeie

își dusesse mâinile înmănușate în dreptul gurii. Falca bătrânei atârna căscată, lăsând să se vadă unicul dinte pe care îl mai avea.

— Sanie, repetă el.

Cei șase bărbați se uitară unul la altul. În cele din urmă, interlocutorul lui Irving spuse:

— *Kamatik?*

Irving bâțâi fericit din cap, fără să aibă habar dacă înjghebaseră o linie de comunicare sau nu. Poate că bărbatul îl întrebase dacă își dorea cumva să fie străpuns cu harponul. Dar locotenentul nu-și putea șterge zâmbetul larg de pe chip. Iar eschimoșii – cu excepția băiatului, a bătrânului ocupat să bată câinele și a bărbatului cu bentiță pe frunte și săculeț la gât – rânjeau și ei.

— Se întâmplă cumva să vorbiți limba engleză? îi întrebă Irving, dându-și seama că întrebarea era oarecum superfluă.

Eschimoșii se holbară și rânjiră și se încruntară și nu ziseră nimic.

Irving repetă întrebarea în franceza lui de școală și în germana atroce.

Eschimoșii continuară să rânjească și să se încrunte și să se holbeze.

Irving se așeză pe vine. Cei șase bărbați de lângă el se așezară de asemenea pe vine. Nu își puseră fundurile pe pietrele înghețate de pe jos și nici pe bolovanul din apropiere. După atât de multe luni petrecute în regiunea aceasta, Irving îi înțelegea perfect. Continuă să insiste să afle măcar un nume.

— Irving, spuse atingându-și iarăși pieptul și arătând imediat spre bărbatul cel mai aproape de el.

— *Inuk*, zise omul, atingându-și și el pieptul.

Apoi își trase mănua cu o scăpărare a danturii incredibil de albe și ridică mâna dreaptă. Îi lipseau

ultimele două degete.

— *Tikerqat*.

Și rânji iar.

— Îmi pare bine de cunoștință, domnule Inuk, spuse Irving. Sau domnule Tikerqat. Îmi pare *foarte* bine de cunoștință.

Își dădu seama că orice conversație ar fi să poarte cu oamenii aceștia va trebui să se desfășoare în limbajul semnelor. Așa că acum arătă spre locul de unde venise el, spre nord-vest.

— Am mulți prieteni, zise pe un ton plin de încredere, ca și cum simplul cuvânt i-ar fi garantat siguranța în mijlocul acestor sălbatici. Două nave mari. Două... nave.

Eschimoșii se uitară în direcția indicată. Domnul Inuk se încruntase ușor.

— *Nanuq*, zise el încet, dar se corectă imediat, clătinând din cap. *Tornârssuk*.

La auzul ultimului cuvânt, ceilalți își feriră privirea, sau își lăsară ochii în jos, probabil în semn de respect sau teamă. Dar locotenentul era convins că reacția aceasta a lor nu fusese determinată de gândul la două nave mari sau la un grup numeros de oameni albi.

Își umezi buzele însângerate. Mai bine să înceapă să negocieze cu oamenii aceștia decât să se angajeze într-o discuție fără șanse de reușită. Cu mișcări foarte încete, ca să nu-i sperie, vârî o mână în ranița de pe umăr căutând un rest de mâncare sau vreun flecușteț pe care să li-l ofere în dar.

Nimic. Mâncase deja felia subțire de pastramă și pesmetul vechi pe care și le luase cu el. Atunci să găsim ceva sclipitor și interesant pentru băștinașii ăștia...

Dar în sacul din piele nu erau decât puloverele lui murdare și rupte, două perechi de ciorapi împuțiiți și o

cârpă de unică folosință luată pentru cazul în care și-ar fi făcut nevoile în mijlocul naturii. În clipele acelea regretă amarnic că-i dăruise lui Lady Silence prețiosul lui șal din mătase orientală. Chiar, pe unde o umbla femeia aia? Plecase pe nesimțite din *Tabăra Terror* din a doua zi și nimeni nu o mai văzuse de atunci. Era convins că oamenilor aceștia le-ar fi plăcut nespus șalul acela fin, roșu cu verde.

Chiar atunci atinse formele rotunjite ale telescopului din bronz.

Inima lui Irving rată o bătaie, apoi se strânse de durere. Telescopul acela era cel mai drag și valoros bun pe care îl avea. Îl primise de la unchiul lui, înainte ca omul acela blând și înțelept să se stingă din viață din cauza unor probleme cu inima.

Surâzând stins spre eschimoșii care îl priveau plini de curiozitate, scoase încet instrumentul din raniță. Observă că noile sale cunoștințe cu chipuri negricioase încheștaseră mâinile pe mânerul sulitelor și harpoanelor.

Zece minute mai târziu, în jurul lui Irving se strânsese toată familia, sau clanul, sau tribul acela de eschimoși, la fel ca o clasă de elevi adunați lângă cel mai îndrăgit profesor al lor. Se uitară prin telescop cu rândul. Toți se uitară. Chiar și bărbatul neîncrezător, cu căutătură încruntată, bentiță din blană pe frunte și săculeț la gât. Chiar și cele două femei care nu se mai opreau din hlizit. Toți se uitară prin telescopul lui.

Irving îl lăsă pe domnul Inuk Tikerqat, noul său ambasador, să-l înmâneze tuturor celorlalți. Nici bătrânul de lângă sanie nu rezistă tentației și se apropie și el de neobișnuitul obiect. Se uită prin el și strigă ceva, urmat într-un soi de incantație de cele două femei:

*ai yei yai ya na
ye be ye ye yi yan e ya qana
ai ye yi yat yana*

Eschimoșii se amuzară câteva minute uitându-se unul la celălalt prin telescop, dându-se speriați în spate, râzând în hohote atunci când își deslușiră chipurile imense. Apoi, deprinzând iute cum să focalizeze instrumentul, se uitară la stâncile din depărtare, la nori și la creste. Râsetele și exclamațiile lor de surpriză răsunară prelung în valea micuță atunci când Irving le arătă cum, uitându-se prin cealaltă parte a telescopului, totul li se va părea foarte mic.

Tânărul locotenent își folosi mâinile și limbajul corpului ca să le explice că le dăruiește obiectul din bronz, adică refuză să-l ia înapoi și îl îndesă în mâinile domnului Inuk Tikerqat.

Atunci hohotele de râs se opriră brusc și cei șase bărbați redeveniră serioși. Câteva clipe Irving se întrebă dacă nu cumva încălcase vreun tabu, dacă nu cumva îi ofensase fără să știe; dar intuiția îi spunea că, de fapt, îi pusese în fața unei probleme de protocol: el le oferise un dar minunat, iar ei nu aveau ce să îi dea în schimb.

Domnul Inuk Tikerqat se sfătui cu ceilalți vânători și apoi se întoarse spre Irving începând o pantomimă inconfundabilă: mâna la gură, mâna la burtă, mâna la gură, mâna la burtă, mâna freacă burta.

Preț de o secundă îngrozitoare, Irving se gândi că interlocutorul lui îi cere de mâncare, iar el nu mai avea nicio firimitură, însă când încercă să exprime acest fapt prin gesturi, eschimosul scutură vehement din cap și repetă mișcările. Irving înțelese că îl întreba *pe el* dacă nu cumva îi este foame.

Cu ochii plini de lacrimi din cauza vântului ori a emoției, tânărul repetă gesturile și dădu entuziasmat din cap. Inuk Tikerqat îl apucă de umărul înghețat și murdar al mantalei de iarnă și îl conduse spre sanie. *Cum îi zic ei?* se întrebă Irving.

— *Kamatik?* spuse, amintindu-și cuvântul.

— *Ee!* exclamă aprobator domnul Tikerqat.

Împărțind șuturi zdravene câinilor din hamuri, ajunse lângă sanie și dădu la o parte blana groasă de pe ea. Pe această minunată, providențială *kamatik* se aflau grămezi peste grămezi de pești și hălci înghețate, dar și proaspete, de carne.

Gazda lui îi prezenta acum diferitele delicatese. Cu degetul întins spre pește, Inuk Tikerqat spuse, pe tonul blând și răbdător pe care adulții îl folosesc îndeobște cu copiii mai înceți la minte:

— *Egaluk.*

Apoi bucățile mari de carne și slănină de focă:

— *Nat-suk.*

Acum bucățile înghețate dintr-un fel de carne mai închisă la culoare:

— *Oo mingmite.*

Irving dădea sârguincios din cap. Îi era cumplit de rușine pentru că i se umpluse brusc gura cu salivă. Neștiind dacă trebuia doar să admire cărnurile de la distanță, ori să-și aleagă dintre ele, întinse sfios mâna spre carnea de focă.

— *Ee!* îl aprobă din nou domnul Tikerqat.

Luă o bucată de carne și slănină, vârî mâna sub parka și scoase de la brâu un cuțit foarte ascuțit din os și tăie două felii: una pentru Irving și una pentru el. Îi înmână locotenentului porția lui și apoi se apucă de mâncat.

Bătrâna care stătea în apropiere scoase un fel de tânguit prelung:

— *Kaaktunga!*

Iar când nimeni n-o băgă în seamă, strigă iarăși:

— *Kaatunga!*

Domnul Tikerqat se strâmbă la Irving, așa cum se strâmbă bărbații între ei când o femeie le cere ceva, și răspunse:

— *Orssunguvoq!*

Însă tăie o felie și pentru bătrână și i-o aruncă așa cum ar fi aruncat-o unui câine.

Cotoroața cea știrbă hohoti veselă și se apucă să molfăie slănina.

De îndată toți bărbații se strânseseră în jurul saniei, își scoaseră cuțitele și începură și ei să mănânce.

— *Aipalingiagpoq*, comentă domnul Tikerqat, arătând-o pe bătrână și râzând.

Toți ceilalți bărbați – toți, chiar și bătrânul, chiar și băiatul – toți, cu excepția celui cu bentiță și săculeț, începură să râdă și ei.

Irving rânji cu gura până la urechi, deși nu înțelesese gluma.

Bărbatul mai vârstnic, cel cu bentiță pe frunte, îl arată pe Irving cu degetul și spuse:

— *Qavac... suingne! Kangunartuliorpoq!*

Locotenentului nu-i trebuia traducător ca să priceapă că indiferent ce spusese eschimosul nu fuseseră nici cuvinte de laudă, nici vreo expresie de amabilitate. Domnul Tikerqat și ceilalți vânători scuturară din capete, înfulecând mai departe.

Toți eschimoșii – chiar și tânăra eschimosă – se foloseau de cuțitele proprii așa cum îi arătase Lady Silence cu două luni în urmă în căsuța ei de zăpadă. Tăiau pielea, carnea și slănina cu mișcări iuți *spre* gură, astfel încât tăișul cuțitului trecea la un fir de păr de buzele și limbile lor unsuroase.

Irving se strădui să taie la fel, dar cuțitul lui era mai

bont și nu reuși decât să facă mizerie. Bine măcar că nu se mai tăie la nas, așa cum i se întâmplase în căsuța lui Silence. Grupul mănca într-o tăcere prietenoasă, întreruptă doar de râgâieli politicoase și de câte un pârț ocazional. Bărbații se mai opreau să bea dintr-un burduf mic din piele. Irving își scosese și el sticla pe care o purta pe sub haine pentru a feri apa de îngheț.

— *Kee-nah-oo-veet?* se interesă pe nepusă masă Inuk Tikerqat.

Se bătu cu pumnul în piept.

— *Tikerqat*.

Își scoase iarăși mănușa, arătându-i locotenentului cele două degete rămase.

— Irving, se prezintă din nou tânărul.

— *Eh-vunq*, spuse eschimosul.

Irving zâmbi pe deasupra bucății de slănină, întinse degetul spre noul său prieten:

— Inuk Tikerqat, ee?

Eschimosul clătină din cap.

— *Ah-ka*.

Și făcu un gest larg cu brațele, cuprinzându-i și pe tovarășii lui.

— *Inuk*, spuse el după aceea pe un ton ferm.

Ridicându-și mâna mutilată, își mișcă cele două degete, ascunzându-l pe cel mare. Apoi zise:

— *Tikerqat*.

Irving deduse atunci că „Inuk” nu era numele omului, ci un termen care îi descria pe toți cei zece eschimoși – poate numele tribului lor, sau al rasei, sau al clanului. Iar „Tikerqat” probabil că nu era numele de familie, ci numele întreg al conlocutorului său și, fără doar și poate, însemna „Două-Degete”.

— *Tikerqat*, repetă el numele, încercând să-l pronunțe cât mai corect și, în același timp, continuând

să-și taie și să mănânce bucăți din slănina de focă.

Nu conta absolut deloc că halca de carne și slănină era veche, urât mirositoare și crudă. Avea sentimentul că întregul lui organism jinduiește după grăsime mai mult ca după orice altceva.

— *Tikerqat*, mai spuse el încă o dată.

Și apoi, în cercul de bărbați care, așezați pe vine, tăiau și mestecau cu râvnă dumicații de slănină, se făcură prezentările. Maestrul de ceremonii era Tikerqat, care rostea numele și apoi încerca și să îi explice semnificația, în cazul că numele respectiv avea o semnificație, dar ceilalți pricepură repede cum se face și se prezentară singuri. Momentul acesta aduse farmecul vesel al unui joc de copii în pustietatea înghețată din jur.

— *Taliriktug*, rosti rar Tikerqat, împingându-l pe tânărul pieptos de lângă el.

Două-Degete strânse brațul tovarășului său, scoțând niște exclamații ce sunau cam ca *ah-yeb-l*. Apoi își flexă propriul braț, comparându-l cu bicepsii mai groși ai celui alt.

— *Taliriktug*, repetă Irving, întrebându-se dacă numele înseamnă „Mușchi-Mare”, „Braț-Puternic” sau altceva în același sens.

Următorul, un eschimos mai micuț, se numea *Tuluqag*. Tikerqat îi dădu jos gluga de la parka, dezvelindu-i părul negru, și începu să fluture din mâini, mimând zborul unei păsări.

— *Tuluqag*, spuse Irving cu mâncarea în gură.

Îl salută politicos pe respectivul, întrebându-se dacă numele acestuia se traducea prin „Corb”.

Al patrulea se lovi peste piept și mârâi:

— *Amaruq*.

Apoi își dădu capul pe spate și scoase un urlat prelung.

— *Amaruq*, repetă locotenentul. „Lup”, continuă el ca să arate că a înțeles.

Al cincilea vânător se numea *Mamarut* și începu să dea dezordonat din mâini și să țopăie, improvizând un moment de pantomimă. Irving repetă cuvântul și dădu din cap, însă nu avea nici cea mai mică idee ce ar fi putut să însemne numele acela.

Al șaselea, un tânăr eschimos cu o înfățișare foarte sobră și care se numea *Ituksuk*, îl privi cu ochi mari și negri pe Irving, dar nu încercă să exprime nimic prin gesturi. Mestecând cu voioșie la bucata de slănină de focă, Irving îl salută politicos cu o înclinare a capului.

Eschimosul mai în vârstă, cel cu bentița pe frunte și săculețul la gât, pe nume *Asiajuk*, nu clipi și nu făcu niciun alt gest care să dea de înțeles că i-ar fi părut bine de cunoștință. Era limpede că nu-l plăcea și nu avea încredere în locotenentul de rang trei John Irving.

— Sunt încântat să vă cunosc, domnule Asiajuk, zise Irving.

— *Afatkuq*, murmură Tikerqat, făcând un semn din cap spre tovarășul lui cu înfățișare aspră.

O fi vreun vraci? se întrebă Irving. Dar avea sentimentul că totul va fi în ordine atâta timp cât ostilitatea lui Asiajuk rămânea la nivel de neîncredere tăcută.

Bătrânul de lângă sanie se numea *Kringmuluardjuk*. Tikerqat făcu un semn spre câini și apropie mâinile, mimând un obiect mic.

Apoi interlocutorul cel vesel al lui Irving întinse un deget spre băiatul care nu părea mai mare de zece, unsprezece ani, apoi se arătă pe el, și spuse:

— *Irniq... Qajorânguaq*.

Irving presupuse că *Irniq* însemna „fiu” sau „frate”. Mai degrabă „fiu”. Sau, poate, pe băiat îl chema *Irniq* și cuvântul *Qajorânguaq* însemna „fiu” sau „frate”.

Tikerqat o împinse în față pe bătrână. Se pare că numele ei era *Nauja*, iar Tikerqat făcu iar gestul de aripi din mâini. Irving încercă să repete cât mai corect numele – avea probleme când încerca să reproducă un anumit sunet glotal – și înclină respectuos capul. Se întrebă dacă semnificația numelui *Nauja* era „Rândunică-de-mare”, „Pescăruș” sau vreo pasăre mai exotică.

Bătrâna se hlizi știrb și își îndesă o bucată de slănină în gură.

Tikerqat o luă de după umeri pe tânără – doar o fetiță, de fapt – și spuse, zâmbind cu gura până la urechi:

— *Qaumaniq. Amooq!*

Râzând și ea, fata se zvârcoli în îmbrățișarea eschimosului și toți ceilalți, cu excepția posibilului vraci, începură să râdă în hohote.

— *Amooq?* zise Irving.

Râsetele se întetiră. Amaruq și Tuluqag împrășcară bucăți de slănină în toate părțile.

— *Qaumaniq... amooq!* confirmă Tikerqat, făcând gestul universal cu două mâini în dreptul pieptului său.

Însă, ca să fie sigur că s-a făcut pe deplin înțeles, o apucă pe tânăra femeie – Irving era aproape convins că îi era nevastă – și îi ridică partea parka închisă la culoare.

Fata era complet goală pe dedesubt și, foarte adevărat, sânii ei erau foarte mari... chiar foarte-foarte mari pentru o femeie atât de tânără.

John Irving simți că se îmbujorează de la linia părului blond până la brâu. Își aplecă ochii la bucata de slănină din care mânca. În momentul acela ar fi pus prinsoare pe cincizeci de lire că, în limba eschimoșilor, *Amooq* era echivalentul expresiei „Țâțe-Mari”.

Bărbații din jurul lui hohoteau mai departe. *Qimmiq-*

ii - câinii cu aspect de lupi de la *kamatik*-ul din lemn - urlau și ei și țopăiau în hamuri. Bătrânul din spatele saniei, Kringmuluardjuk, se zguduia atât de tare, că se prăbuși pe gheață și continuă să râdă de acolo.

Pe neașteptate, Amaruq - Lupul? - care se jucase cu telescopul în tot acest timp, arată spre creasta de pe care coborâse Irving și strigă ceva cam ca:

— *Takuva-a... kabloona qukiuttina!*

Râsetele încetară imediat.

Câinii-lupi începură să latre sălbatic.

Irving se ridică în picioare și își puse mâna pavază la ochi. Nu dorea să ceară înapoi telescopul. Desluși o formă omenească într-o manta voluminoasă pe culme.

Splendid! își zise tânărul. În decursul ospățului cu slănină de focă și al ceremoniei prezentărilor, se tot gândise cum anume să îi convingă pe Tikerqat și pe prietenii lui să-l însoțească la *Tabăra Terror*. Îi fusese teamă că nu va fi reuși să se facă înțeleș prin gesturi și nu va putea să-i determine pe cei opt eschimoși și pe cele două eschimose să-și ia câinii și sania și să facă drumul de trei ceasuri împreună cu el. Așa că se resemnase să încerce să-l convingă doar pe Tikerqat.

Îi era limpede că nu-i putea lăsa să plece înapoi de unde veniseră. Căpitanul Crozier va ajunge mâine în tabără și locotenentul știa că mult prea obositul lui căpitan își punea toate speranțele într-o eventuală întâlnire cu oamenii locului. *Triburile din nord, pe care Ross le-a numit triburi de munteni, sunt rareori agresive, îi explicase Crozier într-o noapte locotenentului său de rang trei. Dacă se va întâmpla să dăm peste o așezare de-a lor în drumul nostru spre sud, s-ar putea să ne hrănească și să ne dea provizii care să ne ajungă pentru drumul lung până la Lacul Great Slave. În cel mai rău caz, ne-ar putea învăța cum să supraviețuim în regiunile astea.*

Și acum, uite! Thomas Farr și ceilalți veniseră pe urmele lui din zăpadă până în valea aceasta. Silueta de pe creastă dispăruse – oare din cauza șocului la vederea celor zece necunoscuți, ori pentru că îi era teamă să nu îi sperie? —, dar Irving observase poalele bătute de vânt ale mantalei și observase și „peruca galeză”, și fularul și pricepuse că una din problemele lui tocmai ce fusese rezolvată.

Dacă nu va reuși să-i convingă pe Tikerqat și pe ceilalți să vină cu el, iar șamanul Asiajuk va fi o problemă în această privință, Irving și câțiva oameni din echipa sa vor rămâne cu eschimoșii aici, în vale. Le vor face conversație, le vor oferi în dar obiectele pe care le vor găsi în ranițe. Și, în vremea asta, cel mai rapid marinar se va întoarce la tabăra de pe coastă ca să-i aducă aici pe căpitanul Fitzjames și pe ceilalți.

Nu-i pot lăsa să plece. Eschimoșii ăștia pot reprezenta soluția la toate problemele noastre. Pot fi salvarea noastră.

Simți cum inima îi sparge pieptul.

— E în regulă, le spuse el lui Tikerqat și celorlalți, vorbind pe cel mai calm și mai încrezător ton posibil. Sunt prietenii mei. Câțiva. Oameni buni. Nu vă vor face rău. Nu avem decât o pușcă. Și nu o vom aduce aici. E în regulă. Sunt câțiva prieteni pe care vă va face plăcere să-i cunoașteți.

Irving știa că eschimoșii nu pricepeau niciun cuvânt, dar continuă să vorbească cu aceeași voce blândă, mângâietoare, pe care ar fi folosit-o în grajdurile din Bristol ale familiei sale pentru a calma un mânz sperios.

Câțiva dintre noii lui prieteni își scosese deja din zăpadă sulile și harpoanele, însă Amaruq, Tuluqag, Taliriktug, Ituksuk, băiatul Qajorânguaq, bătrânul Kringmuluardjuk, ba chiar și încruntatul șaman Asiajuk

păreau a aştepta ordinul lui Tikerqat. Cele două femei se opriră din mestecat şi se retraseră tăcute în spatele bărbaţilor.

Tikerqat se uită la Irving. Locotenentul avu senzaţia că ochii prietenului său deveniseră dintr-odată foarte negri şi foarte reci. Părea că aşteaptă o explicaţie.

— *Khat-seet?* spuse el încet.

Irving întinse palmele deschise într-un gest ce se voia liniştitor şi surâse cât de relaxat era în stare.

— Prieteni, repetă el cu aceeaşi intonaţie din tonul lui Tikerqat. Câţiva prieteni.

Ridică privirea spre creastă. Nu se mai vedea nimeni acolo. Se temea acum că cel care venise să-l caute se speriasse de adunarea din vale şi făcuse repede stânga împrejur. Irving nu ştia cât mai putea să aştepte... câtă vreme îi va mai putea ţine aici pe eschimoşi.

Scoase un oftat prelung, dându-şi seama că va trebui să urce după cel care fusese pe creastă, să îl cheme înapoi, să-i povestească cele întâmplate şi să-l trimită după Farr şi restul oamenilor cât de repede posibil. Căci nu mai putea să aştepte.

— Vă rog, rămâneţi aici, le spuse Irving, aşezându-şi raniţa jos, lângă Tikerqat, ca să le demonstreze că avea de gând să se întoarcă. Vă rog să mă aşteptaţi. Mă întorc imediat. Mă veţi vedea tot timpul. Vă rog, nu plecaţi.

Îşi dădu seama că le făcea semne cu mâinile, aşa cum ar fi explicat unui câine să se așeze şi să aştepte.

Dar Tikerqat nici nu-i răspunse, nici nu se aşeză. Rămase nemişcat, urmărindu-l pe Irving cum se îndepărtează încet.

— Mă întorc imediat, mai spuse locotenentul.

Şi urcă iute panta abruptă acoperită cu grohotiş îngheţat, ajungând pe creasta cu pietre negre.

Respirând anevoios din cauza efortului şi a

încordării, se întoarse ca să se uite în vale.

Cele zece siluete, câinii agitați și sania erau exact acolo unde îi lăsase.

Irving le făcu semne cu mâna, încercând din nou să-i facă să înțeleagă că va reveni îndată, și se repezi dincolo de creastă, pregătit să-l admonesteze pe marinarul cel fricos.

La vreo șase, șapte metri pe coasta de nord-est, Irving văzu ceva ce-l făcu să înlemnească pe loc.

Un omuleț dezbrăcat în pielea goală – doar cu cizmele în picioare – țopăia în jurul unei grămezi din haine.

— Un *spiriduș*, își zise Irving în primul moment, amintindu-și de poveștile spuse de căpitanul Crozier.

Imaginea aceea nu avea nicio noimă pentru locotenentul de rang trei. Dar, în fond, fusese o zi plină de lucruri fără noimă.

Se apropie și văzu că nu un spiriduș irlandez era cel care dansa acolo, ci ajutorul liliputan al ștemuitorului. Individul executa piruete dizgrațioase, fredonând fals un cântecel marinăresc. Nu se putu împiedica să nu remarce paloarea ca de larvă a omulețului, conturul clar al coastelor, pielea de găină de pe toată suprafața corpului, faptul că era tăiat împrejur și mișcările ridicole ale feselor albe în ritmul numai de el știut al dansului.

Porni către el, clătinând din cap ca și cum nu-i venea să-și creadă ochilor, deloc dispus să se amuze de pozna individului, ci încă emoționat în urma întâlnirii providențiale cu Tikerqat și ai lui.

— Ce *naiba* faci aici, domnule Hickey?

Ajutorul de ștemuitor se opri din dans și ridică un deget în dreptul buzelor. Apoi făcu o plecăciune, arătându-i lui Irving splendida priveliște a fundului său gol.

A înnebunit, își spuse Irving. Nu pot să-i las pe Tikerqat și pe ai lui să-l vadă în halul ăsta. Se întrebă dacă nu cumva câteva perechi de palme l-ar trezi la realitate pe omuleț, pentru ca totuși să îl poată trimite după Farr și ceilalți. Locotenentul avea la el câteva foi de hârtie și un ciot de grafit cu care ar fi putut să scrie un bilețel. Din păcate însă, toate astea erau în raniță, iar ranița lui era în vale, la eschimoși.

— Uite cum stă treaba, domnule Hickey... începu el să zică.

Ajutorul de ștemuitor se răsuci atât de repede cu o mână întinsă, încât Irving avu senzația că își reluase dansul.

Însă la capătul acelei mâini întinse era un cuțit marinăresc.

Irving simți o durere ascuțită în beregată. Vru să mai spună ceva, își dădu seama că nu este în stare, duse mâinile la gât și privi în jos.

Pe degete i se revărsau șuvoaie de sânge, curgând în valuri pe piept și prelingându-se pe cizme.

Hickey lovi din nou, cu o mișcare amplă, plină de ură.

Lovitura aceasta despică traheea locotenentului. Irving se prăbuși în genunchi și ridică mâna dreaptă spre Hickey pe care acum îl mai vedea ca la capătul unui tunel negru. John Irving era mult prea uluit de ce i se întâmplă ca să simtă vreun strop de furie.

Hickey se apropie și se ghemui deasupra lui. Tot numai colțuri și unghiuri, genunchi ascuțiți și tendoane subțiri și coaste ieșite în relief, ajutorul de ștemuitor chiar semăna cu un gnom slut și deformat. Irving se prăbuși pe o parte, vomită o cantitate incredibil de mare de sânge și își dădu ultima suflare înainte ca Hickey să-i sfâșie hainele și să înceapă să lovească cu cuțitul la modul cel mai serios.

38 CROZIER

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°41'*

25 aprilie 1848

De îndată ce au ajuns în tabără, oamenii au intrat în corturi și au căzut într-un somn adânc. Crozier, însă, nu a dormit deloc în noaptea aceea de 24 aprilie.

Mai întâi, se duse spre cortul în care doctorul Goodsir făcea autopsia și pregătea cadavrul pentru înmormântare. Trupul locotenentului Irving, alb și înghețat în urma drumului până în tabără pe sania rechiziționată de la sălbatici, nu părea cătuși de puțin corpul unui om. Pe lângă rana căscată din gât – atât de adâncă încât se vedeau prin ea vertebrele albe ale coloanei, iar capul îi era dat mult pe spate, ca ținut într-o singură balama, și aceea defectă –, tânărul fusese castrat și eviscerat.

Goodsir se ocupa de cadavru atunci când Crozier intră în cort. Privea cu mare atenție câteva organe scoase din corpul locotenentului și le împungea cu un instrument ascuțit. Ridică ochii și-i aruncă lui Crozier o privire bizară – preocupată și, cumva, vinovată. Niciunul din cei doi bărbați nu spuse nimic. Căpitanul se apropie de cadavru și dădu ușor la o parte o șuviță de păr blond care căzuse pe fruntea lui John Irving. Bucla aceea lungă îi acoperise ochii albaștri, larg deschiși, dar încețoșați acum.

— Vreau să-l înmormântăm mâine la amiază, spuse Crozier.

— Va fi gata, domnule căpitan.

Crozier se întoarse în cortul său, unde îl aștepta Fitzjames.

Cu câteva săptămâni în urmă, Francis Crozier se înfuriase amarnic atunci când aflase că Thomas Jopson, stewardul lui în vârstă de numai treizeci de ani, aranjase să i se confecționeze un cort special, dublu – căpitanul se așteptase la un cort Holland, obișnuit – și îi pusese pe oameni să-i care în tabără un pat de dimensiuni mai mari, câteva scaune din lemn de stejar și de mahon luate din Sala cea Mare, precum și biroul ornamentat care îi aparținuse lui Sir John. Acum Crozier se bucura că avea toate obiectele astea de mobilier. Aranjase biroul cel greu între intrare și zona lui de odihnă și pusese două scaune în spatele lui și unul în față. Felinarul din vârful armăturii arunca o lumină aspră asupra zonei din față biroului, lăsând în penumbră locul unde stăteau Crozier și Fitzjames și creând astfel impresia de curte marțială

Exact cum își dorea Francis Crozier.

— Ar trebui să te duci la culcare, domnule căpitan, îi spuse Fitzjames.

Crozier îl privi pe mai tânărul său coleg. Care nu mai părea atât de tânăr. Fitzjames arăta mai degrabă ca un cadavru ambulant – palid aproape de transparență, cu barba plină de sângele uscat prelins din foliculi, obrații scofâlciți și ochii duși în fundul capului. Crozier nu se uitase în vreo oglindă de câteva zile și o ocolise pe cea atârnată în spatele cortului, dar spera din tot sufletul ca el să nu arate tot atât de rău ca fostul copil-minune al Marinei Regale, comandantul James Fitzjames.

— Și tu ar trebui să dormi puțin, James, îi zise el. Îi pot interoga pe oameni și singur.

Fitzjames clătină obosit din cap.

— I-am chestionat și eu, firește, spuse el pe un ton lipsit de viață, dar nu m-am dus la locul faptei și nici nu

i-am anchetat efectiv, pentru că mi-am închipuit că vei dori tu să o faci.

Crozier dădu din cap.

— Vreau să ajung la locul respectiv la prima oră.

— E la distanță de două ceasuri de mers cu pas alert spre sud-vest, îi explică Fitzjames.

Crozier dădu iarăși din cap: nu conta.

Fitzjames își scoase cascheta și își perie spre spate părul lung și slinos cu degetele-i murdare. Topeau gheața pe plite ca să obțină apă de băut și pentru bărbierit, în cazul că vreunul dintre ofițeri și-ar fi manifestat intenția să-și dea barba jos, dar nici vorbă să fie suficientă pentru baie. Mai tânărul căpitan zâmbi trist:

— Hickey, ajutorul de ștemuitor, întreabă dacă îi permitem să se ducă la culcare până când va fi rândul lui să dea raportul.

— Ajutorul de ștemuitor poate să stea în pizda mă-sii treaz ca noi toți, răspunse Crozier.

Fitzjames șopti:

— Cam așa ceva i-am spus și eu. Și l-am pus de gardă. Frigul ar trebui să-l țină treaz.

— Sau să-l omoare, zise Crozier, sugerând prin tonul folosit că nu ar fi fost chiar cel mai rău lucru care se putea întâmpla.

Apoi strigă la soldatul Daly care făcea de gardă la intrarea în cort:

— Trimite-l pe sergentul Tozer înăuntru.

Nu se știe prin ce minune infanteristul zdravăn și cam încet la minte reușea să rămână destul de grăsuț, în vreme ce toți ceilalți mureau de foame din cauza rațiilor reduse la o treime. Rămase în poziție de drepti, minus muscheta, pe care o lăsase afară, pe întreaga durată a interogatoriului condus de Crozier.

— Ce părere ai despre evenimentele de astăzi, sergent?

— Foarte bună, domnule căpitan.

— Bună?

Crozier se gândi la gâtul despicat și de trupul spintecat al locotenentului de rang trei, care acum era întins pe o masă rece în cortul pentru autopsii, aflat în imediata vecinătate a cortului său.

— Da, domnule căpitan. Adică atacu', domnule căpitan. Ca uns a fost. Ca uns. Că am coborât pe dealu' ăla cu puștile și muschetele în jos, de parcă ziceai că ne plimbăm și că nu le purtăm pică și sălbaticii ăia stătea și se uita la noi ca proștii. Și am deschis focu' la mai puțin de douăj' de metri și le-am dat ladu' pă pământ la sălbaticii ăia fără-de Dumnezeu, domnule căpitan, asta știu, asta am văzut. ladu' pă pământ le-am dat, futu-le mama lor de nenorociți.

— Oamenii ăia erau în formație de luptă?

— Păi, n-aș putea să jur pă sfânta Biblie că da, domnule căpitan. Zic că ședea așa, ca niște proști și sălbatici ce e ei, domnule.

— Și prima salvă i-a doborât?

— O, da, sigur că da, domnule căpitan, și ce i-a mai doborât, domnule! Tablou de te unge la suflet, domnule căpitan, chiar așa.

— Și v-ați simțit ca și cum ați fi împușcat niște pești într-un butoi, așa este?

— Chiar așa, domnule căpitan, se bucură de comparație sergentul Tozer, cu un rânjel larg pe chipul roșu.

— Au opus rezistență, sergent?

— Ce rezistență, domnule căpitan? Nici vorbă, domnule căpitan.

— Și totuși erau înarmați cu sulite și harpoane și cuțite.

— O, da, domnule căpitan. Fo' doi din sălbaticii ăia fără nimic sfânt a aruncat cu harpoanele și altu' a dat cu sulita, da' iera rănit și n-a dat bine, doar ce l-a zgâriat pă tânăru' nostru Sammy Crispe care a luat pușca lui și atunci l-a trimis drept în lad pă păgănu' ăla de l-a zgâriat. Drept în lad, așa să știți, domnule căpitan.

— Totuși, doi eschimoși au scăpat, comentă Crozier.
Tozer se încruntă.

— Da, domnule căpitan. Mă scuzați, domnule căpitan. Iera buluceală mare, domnule căpitan. Și doi din ăia de a căzut pă jos s-a ridicat când noi ne-am apucat să le facem felu' la câinii ăia sifilitici, domnule căpitan.

— De ce ați împușcat și câinii, sergent?

Fitzjames puse întrebarea aceasta.

Tozer se holbă mirat la el.

— Păi, domnule căpitan, janghinoșii ăia lătra și se dădea la noi. Și era cam ca lupii, nu ca câinii.

— Și spune-mi, sergent, nu ți-a trecut prin minte că ne-ar putea fi de folos? îl întreabă Fitzjames.

— Ba da, domnule, că și ei e din *carne*.

Interveni Crozier:

— Descrie-i pe cei doi eschimoși care au scăpat.

— Unu e mai mic, domnule căpitan. Domnu' Farr zice că tre' să fie femeie. Sau fată. Avea sânge pă glugă, dar nu crez că iera rănită.

— Nu crezi, nu? spuse Crozier pe un ton sec. Și celălalt?

Tozer ridică din umeri.

— Unu' mic cu o bentiță pă frunte, atâta știu, domnule căpitan. A căzut pă după sanie și noi am zis că a mierlit-o. Da' s-a sculat și a fugit cu fata atunci când noi împușcam câinii, domnule căpitan.

— I-ați urmărit?

— Dacă i-am urmărit, domnule căpitan? O, da, sigur că da. Am fugit de ne-a... am fugit tare rău după ei, domnule căpitan. Fugeam și încărcăm și trăgeam; fugeam și încărcăm și trăgeam, domnule căpitan. Ba chiar io zic c-am nemerit-o iar pă curva aia eschimosă, da' n-a încetinit nici măcar nițeluș. Ambii amândoi iera prea iuți pentru noi, domnule căpitan. Da' n-o să mai aibă curaj să mai treacă p-acilea, domnule căpitan. Am avut noi grijă.

— Ați avut grijă și de prietenii lor? se interesă Crozier pe același ton sec.

— Cum ați zis, domnule căpitan? rânji Tozer mulțumit de sine.

— De tribul lor. Satul lor. Clanul lor. Alți vânători și războinici. Oamenii ăia pe care voi i-ați omorât veneau de undeva. N-au stat iarna întreagă pe ghețuri. Probabil că cei doi se vor duce în satul acela, dacă nu au și ajuns deja acolo. Spune-mi, sergent, nu te-ai gândit că ceilalți vânători – adică niște oameni care omoară în fiecare zi – ar putea să dorească să se răzbune pentru că noi am ucis opt din neamul lor?

Tozer păru total nedumerit.

Crozier spuse:

— Ești liber, sergent. Trimite-l înăuntru pe domnul locotenent Hodgson.

Pe cât de plin de sine păruse Tozer, pe atât de nefericit arăta Hodgson. În mod limpede, tânărul suferea cumplit din cauza morții celui mai bun prieten al său, și se simțea dezgustat de atacul pe care îl ordonase după ce dăduse de grupul lui Irving și fusese condus la trupul neînsuflețit al acestuia.

— Pe loc repaus, domnule locotenent, îi spuse Crozier. Vrei să stai jos?

— Nu, domnule.

— Povestește-ne cum te-ai întâlnit cu grupul locotenentului Irving. Domnul căpitan Fitzjames îți ordonase să cauți vânat la *sud* de *Tabăra Terror*.

— Da, domnule căpitan. Numai că n-am văzut nici măcar o urmă de iepure de-a lungul coastei, domnule, și nu am putut să ieșim pe gheață din cauza ghețarilor înșirați acolo. Și pe la zece antemeridian, ne-am întors spre interiorul insulei, gândindu-ne că poate vom da peste vreun karibu sau peste vreo vulpe sau vreun bou moscat ori vreo altă vietate.

— Dar nu ați dat.

— Nu, domnule. Dar am dat peste urme de tălpi ca cele moi ale cizmelor pe care le poartă eschimoșii. Am socotit că erau cam zece persoane. Și mai erau și urme de sanie și de câini.

— Și ați mers pe urma lor pe direcția nord-vest, în loc să căutați în continuare vânat?

— Da.

— Cine a luat hotărârea asta, domnule locotenent Hodgson? Dumneata sau sergentul Tozer, al doilea la comandă în echipa dumată?

— Eu, domnule căpitan. Eram singurul ofițer din grup. Eu am luat absolut toate hotărârile.

— Inclusiv hotărârea de a-i ataca pe eschimoși?

— Da, domnule căpitan. I-am urmărit cam un minut de pe creastă, din locul unde a fost măcelărit bietul John și unde i-au fost scoase mațele și... știți și dumneavoastră ce i-au făcut, domnule căpitan. Și ni s-a părut că sălbaticii se pregăteau de plecare. Și atunci am hotărât să-i atacăm în forță.

— Câte arme aveau cu voi, locotenente?

— Grupul nostru avea trei carabine, două puști și două muschete, domnule. Grupul locotenentului Irving avea o singură muschetă. A, da, și un pistol pe care îl avea John... pe care locotenentul Irving îl avea în

buzunarul de la manta.

— Adică eschimoșii i-au lăsat pistolul în buzunar? se miră Crozier.

Hodgson nu răspunse imediat. Părea că nu se gândise la acest aspect.

— Da, domnule.

— Ați observat că i-ar fi lipsit ceva din bunurile personale?

— Da, domnule căpitan. Domnul Hickey ne-a spus că i-a văzut pe eschimoși cum îl jefuiau pe John... pe locotenentul Irving... ne-a spus că i-au luat telescopul și ranița și după aceea l-au omorât, domnule. Și când am ajuns și noi acolo, pe creastă, m-am uitat cu luneta noastră și i-am văzut pe eschimoși cum îi scotocesc prin raniță și cum își trec telescopul de la unul la altul. Am bănuț că au făcut un popas în vale după ce l-au ucis și... și l-au mutilat.

— Ai văzut urme?

— Poftim?

— Urme... de eschimoși... care să ducă în jos de pe creasta unde ați găsit voi trupul locotenentului până la locul unde îi cotrobăiau prin lucruri.

— Îh... dda, domnule, așa cred. Adică, mi-aduc aminte că am văzut doar un singur șir de urme și mi-am spus atunci că trebuie să fie urmele lui John, dar probabil că eschimoșii pășiseră peste ele. Probabil că au urcat și au coborât în șir, unul în spatele celuilalt, domnule căpitan. Domnul Hickey ne-a spus că erau în jurul lui când i-au tăiat gâtul și... i-au făcut și celelalte lucruri, domnule. A zis că nu erau chiar toți acolo... poate că femeile și băiatul nu erau acolo... dar că erau șase sau șapte dintre păgânii ăia. Vânătorii, domnule. Bărbații mai tineri.

— Și cel bătrân? întrebă Crozier. Înțeleg că printre cadavrele pe care le-ați lăsat în urma voastră era și

unul aparținând unui bătrân fără niciun dinte în gură.

Hodgson dădu din cap.

— Ba mai avea unul singur, domnule căpitan. Nu-mi aduc aminte dacă domnul Hickey a zis că bătrânul a fost și el când l-au omorât pe John.

— Cum de s-a întâmplat că ați dat peste grupul domnului Farr - echipa de recunoaștere a locotenentului Irving - dacă mergeați după urmele eschimoșilor spre nord, domnule locotenent?

Hodgson dădu vioi din cap, ușurat parcă să i se pună o întrebare de răspunsul căreia era sigur.

— Am pierdut urmele eschimoșilor și ale saniei cam la vreun kilometru și jumătate mai la sud de locul unde a fost atacat locotenentul Irving, domnule. Probabil că o apucaseră mai spre est, peste crestele mai scunde, pe care mai este și gheață, dar mai ales piatră, domnule... știți ce vreau să spun... pietriș înghețat. Și de asta nu le-am mai putut găsi urmele nicăieri prin văile de acolo, așa că ne-am continuat drumul spre nord, în direcția în care se îndreptau și ei. Și am coborât de pe o colină și am dat peste grupul lui Thomas Farr - echipa de recunoaștere a lui John - care tocmai își terminaseră masa și îl ascultau pe domnul Hickey care le povestea ce văzuse cu un minut sau două mai devreme și cred că i-am speriat atunci când am apărut... cred că și-au zis că sunt eschimoșii care au venit să le facă și lor felul.

— Ai observat ceva ciudat la domnul Hickey? îl întreabă Crozier.

— Ciudat, domnule?

Crozier nu-i răspunse.

— Păi, cum să vă spun, continuă Hodgson, tremura din toate încheieturile. Ca lovit de dambla. Și vocea îi era foarte agitată și stridentă. Și... cum să vă spun, domnule, el... râdea. Se hlizea, dacă înțelegeți. Dar

asta e o reacție normală din partea unui om care a văzut ce a văzut el, nu este așa, domnule căpitan?

— Și ce anume a văzut el, George?

— Păi..., începu Hodgson privind în jos ca să-și recapete stăpânirea de sine. Domnul Hickey i-a spus domnului comandant de gabie mare și după aia mi-a repetat și mie că plecase să vadă ce face locotenentul Irving și a ajuns pe creastă chiar la timp ca să-i vadă pe cei șase sau șapte sau opt eschimoși cum îi fură lucrurile și îl înjunghie. Și a mai spus domnul Hickey - tot nu se oprișe din tremurat, atât de supărat era, domnule - că i-a văzut când i-au tăiat părțile intime.

— Dumneata ai văzut trupul locotenentului Irving câteva minute mai târziu, nu-i așa?

— Așa este, domnule căpitan. Era la distanță de vreo douăzeci și cinci de minute de locul unde se oprișe grupul lui Farr să mănânce.

— Dar dumneata nu ai început să tremuri incontrollabil atunci când ai dat cu ochii de trupul lui Irving, nu-i așa, locotenente? Nu ai început să tremuri și nu te-ai mai oprit mai bine de douăzeci și cinci de minute?

— Nu, domnule căpitan, răspunse Hodgson, evident nepricepând rostul întrebării lui Crozier. Dar am vomitat, domnule.

— Și când anume ai luat hotărârea să-i atacați pe eschimoși și să-i ucideți pe toți?

În liniștea din cort se auzi cum Hodgson făcea eforturi să-și înghită nodul din gât.

— După ce m-am uitat cu luneta la ei și i-am văzut cum scotocesc prin ranița lui John și se joacă cu telescopul lui, domnule căpitan. De îndată ce eu și cu domnul Farr și cu sergentul Tozer i-am văzut și ne-am dat seama că eschimoșii își întorc sania și se pregătesc de plecare. Atunci am luat hotărârea, domnule.

— Și ai ordonat să nu se ia prizonieri?

Hodgson își lăasă iarăși privirea în pământ.

— Nu, domnule. Nici nu m-am gândit la asta. Eram... eram doar foarte furios.

Crozier nu mai spuse nimic.

— Dar i-am zis sergentului Tozer că trebuie să aflăm de la unul dintre eschimoși ce anume s-a întâmplat acolo, domnule căpitan, continuă locotenentul. Așa că bănuiesc că mi-am zis că vor mai rămâne câțiva în viață. Doar că eram atât de... *furios*.

— Cine a ordonat să se tragă, locotenente? Dumneata, sergentul Tozer, domnul Farr, sau altcineva?

Hodgson bătu foarte repede din pleoape.

— Nu-mi aduc aminte, domnule. Nici nu sunt convins că a *fost* un ordin în sensul ăsta. Tot ce mai țin minte e că atunci când ne apropiasem la vreo treizeci de metri, poate chiar la mai puțin, i-am văzut pe unii dintre eschimoși cum pun mâna pe sulite sau pe harpoane sau pe ce Dumnezeu erau armele alea ale lor, și atunci toți cei care erau în rând cu mine au început să tragă și să reîncarce și să tragă iar. Și băștinașii au început să fugă și femeile țipau... femeia bătrână țipa... țipa așa cum ne-ați povestit dumneavoastră că țipă bansheele, domnule căpitan... scotea un țipăt ascuțit și modulat și neîntrerupt... și a mai țipat așa chiar și după ce au nimerit-o gloanțele... Și atunci sergentul Tozer s-a dus la ea și s-a aplecat peste ea cu pistolul lui John în mână și... și totul s-a petrecut foarte repede, domnule căpitan. Iar eu n-am mai luat niciodată parte la așa ceva.

— Nici eu, spuse Crozier.

Fitzjames nu comentă. El fusese eroul câtorva campanii terestre extrem de violente pe perioada Războaielor Opiului. Lăsase ochii în jos, părând a-și

cerceta amintirile cu privirea.

— Dacă s-au făcut greșeli, domnule căpitan, spuse Hodgson, eu îmi asum întreaga răspundere. Eu eram ofițerul cel mai înalt în grad din ambele echipe, după moartea lui John... moartea locotenentului Irving. Este numai răspunderea mea.

Crozier se uită lung la el. Își putea simți propria-i fermitate din privire.

— Erai *singurul* ofițer de acolo, locotenent Hodgson. Oricum ar sta lucrurile, *a fost* și *este* răspunderea dumitale și numai a dumitale. Peste patru ore vreau să merg cu o echipă la locul unde s-au întâmplat toate astea. Vom pleca la lumina felinarelor și vom merge pe urmele saniei tale, dar vreau să ajungem acolo la răsărit. Doar dumneata și cu domnul Farr veți veni cu mine dintre cei care au fost acolo. Încearcă să dormi puțin și mănâncă ceva și să fii gata la ora șapte.

— Am înțeles, să trăiți.

— Și trimite-l înăuntru pe ajutorul de ștemuitor Hickey.

39 GOODSIR

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°41'*

25 aprilie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S.Goodsir

Joi, 25 aprilie 1848

Mie mi-a plăcut foarte mult Locotenentul Irving. Mi se părea un tânăr Cuvios și Prevenitor. Nu pot spune că l-am cunoscut Bine, dar în toate Lunile acestea Dificile, mai ales în Săptămânile când m-am ocupat și de echipajul de pe Terror, pe lângă cel de pe Erebus, nu l-am văzut niciodată să se eschiveze de la vreo treabă ori să vorbească urât Oamenilor, ori să se poarte cu ei altfel decât cu gentilețe și Curtoazie Profesională.

Știu că Domnul Căpitan Crozier este Distrus de această Pierdere. Era atât de Palid atunci când a ajuns de dimineață în tabără, după ora 2:00 a.m., încât aș fi fost în stare să jur pe Reputația mea Profesională că niciun om nu poate fi mai palid de atât. Dar s-a putut: atunci când a auzit Veștile. Până și buzele i s-au făcut albe ca banchiza unde am fost noi prizonieri vreme de trei ani.

Însă, indiferent cât de mult mi-a plăcut și l-am respectat eu pe Locotenentul Irving, am fost nevoit să-mi îndeplinesc îndatoririle Profesionale și să las la o parte toate amintirile și Sentimentele.

Am îndepărtat toate resturile din îmbrăcămintea Locotenentului Irving – îi fuseseră smulși toți nasturii

de la toate rândurile de haine, de la Vestă până la Lenjeria de Corp, iar Sângele Coagulat înghețase pe Țesături, transformându-le în niște foi ca de fier - și i-am cerut asistentului meu, Henry Lloyd, să mă ajute să spăl trupul Locotenentului Irving. Apa - provenită de la gheața și zăpada topită de ajutoarele domnului Diggle pe plită - era extrem de prețioasă, dar era absolut necesar să îl onorăm pe tânărul Irving în acest mod.

Nu a mai fost nevoie să fac tăietura mea în formă de Y întors, de la oasele șoldurilor spre ombilic - coada literei inversate urcând spre stern - deoarece o făcuseră deja ucigașii.

Ca de obicei, pe tot parcursul examinării, mi-am făcut Însemnări și Schițe, cu Degete pe care nu le mai simțeam de Frig. Cauza Morții nu reprezintă niciun Mister. Rana din Gâtul Locotenentului Irving a fost cauzată de cel puțin două lovituri nemiloase făcute cu o lamă netedă, iar el a Murit din pricina Hemoragiei. Mă îndoiesc că a mai rămas măcar o jumătate de litru de sânge în corpul bietului Ofițer.

Traheea și Laringele au fost secționare, iar pe vertebrele cervicale expuse se observă urme de lovituri de cuțit.

Cavitatea abdominală a fost deschisă prin tăieturi repetate executate cu o Lamă Scurtă prin piele, carne și Țesutul Celular Subcutanat și bucăți lung. Din Intestinul Subțire și din cel Gros au fost tăiate și scoase din abdomen. Au fost de asemenea sfârtecate cu un Obiect Ascuțit sau cu mai multe Obiecte Ascuțite și splina și rinichii Locotenentului Irving. Ficatul a dispărut.

Penisul locotenentului a fost amputat la aproximativ doi centimetri și jumătate de Bază și a dispărut și el. Scrotul a fost despicat de-a lungul

Axei Centrale, iar testiculele au fost tăiate. Au fost necesare mai Multe Lovituri cu Lama pentru a străpunge punga scrotală, epididimul și seroasa vaginală. Presupun că Lama de la arma Agresorului se Tocise deja.

Cu toate că lipsesc testiculele, au rămas bucăți din canalul deferent, din uretră și din țesutul de la baza penisului.

Este evident că Locotenentul Irving a fost luat completamente prin Surprindere. Agresorul sau Agresorii lui i-au tăiat gâtul înainte de a apuca să facă un Singur Gest de Apărare. Apoi, fără să se grăbească, l-au Eviscerat și i-au Extirpat Organele Sexuale prin repetate Incizii și Mișcări ca de Fierăstrău.

Am pregătit trupul Locotenentului pentru înmormântarea care va avea loc în cursul zilei de azi. l-am cusut Gâtul cât de bine m-am priceput și - după ce am introdus în Cavitata Abdominală niște materiale fibroase (un pulover pe care l-am luat din bagajul locotenentului) pentru ca respectiva Cavitata să nu pară atât de goală și de scofâlcită pe sub uniformă - m-am pregătit să cos și Cavitata Abdominală cât puteam eu de bine (căci mare parte din țesuturi erau distruse ori lipseau cu desăvârșire).

Dar am avut un Moment de Ezitare și m-am Hotărât să fac ceva mai puțin obișnuit.

Am deschis stomacul Locotenentului Irving.

Nu aveam absolut niciun motiv să fac asta. Nu exista niciun dubiu cu privire la Cauza morții tânărului locotenent. Nu exista niciun temei pentru care eu să caut semne de Boli sau Afecțiuni Cronice - căci toți suferim de Scorbut într-o măsură mai mică sau mai mare și toți ne Stingem treptat de Foame.

Cu toate acestea, i-am deschis Stomacul. Părea

ciudat de Dilatat - mai mult decât ar fi sugerat acțiunile bacteriene și Descompunerea ce rezulta din acestea - și nicio examinare post-mortem nu ar fi fost completă fără Analizarea acestei Anomalii.

Stomacul Locotenentului Irving era plin.

Cu foarte puțin înainte de deces, el ingerase Cantități Mari de Carne de Focă, câteva bucăți de Piele de Focă și foarte multă Slănină. Iar Digestia abia începuse.

Eschimoșii i-au dat de Mâncare înainte de a-l Ucide.

Sau poate că Locotenentul Irving își Vânduse Telescopul, ranița și bunurile din Raniță pe Carnea și Slăcina de Focă.

Însă nu este posibil, deoarece Ajutorul de Ștemuitor Hickey a raportat că văzuse cu Ochii lui când Eschimoșii l-au Omorât și Jefuit pe Locotenent.

Pe Sania Eschimoșilor - pe care Domnul Farr a folosit-o pentru a transporta trupul Locotenentului Irving - erau cantități mari de Carne de Focă și Pește. Farr a raportat că aruncaseră celelalte obiecte de pe Sanie - coșuri, un soi de Vase de Gătīt, care fuseseră puse deasupra Cărnurilor și Peștilor - pentru a putea să așeze mai bine trupul bietului Locotenent.

— Am vrut să stea comod, ne-a spus Sergentul Tozer.

Prin urmare, Eschimoșii îi oferiseră mai întâi din hrana lor, îi dăduseră timp să o Mănânce - chiar dacă nu și să o Digere - și apoi și-au împachetat la loc lucrurile de pe sanie, înainte de a se Năpusti asupra lui cu atâta Sălbăticie.

Ne putem oare închipui că există pe Lumea asta o rasă atât de Perfidă și atât de Haină și atât de Barbară care să fie în stare să trateze pe cineva mai

întâi cu Prietenie, iar apoi să-l Ucidă și să-l Mutileze într-un asemenea Hal?

Ce să fi Determinat această schimbare de atitudine bruscă și Violentă a Băştinaşilor? Să fi spus sau să fi făcut ceva Locotenentul care să le fi profanat Tabuurile lor Sacre? Sau doar au vrut, pur și simplu, să-l Jefuiască? Să fi fost Telescopul din Bronz motivul real al Morţii Cumplite a Locotenentului Irving?

Ar mai fi o posibilitate, însă este una atât de Revoltătoare și de Neverosimilă, că abia dacă îndrăznesc să o consemnez în paginile acestea.

NU Eschimoşii l-au omorât pe Locotenentul Irving.

Dar ipoteza aceasta nu are niciun sens. Ajutorul de Ştemuitor Hickey a afirmat clar că a VĂZUT şase sau opt Băştinaşi atacându-l pe Locotenent. I-a VĂZUT când furau raniţa, telescopul și celelalte bunuri ale Locotenentului – deşi este ciudat că nu l-au căutat prin buzunare și nu i-au luat și Pistolul. Ajutorul de Ştemuitor Hickey i-a raportat astăzi Căpitanului Fitzjames – eu am fost de față la discuție – că el, Hickey, a URMĂRIT de la distanță cum Sălbaticii îi eviscerau pe prietenul nostru.

Hickey a stat Ascuns și a Urmărit întreaga Scenă.

Afară este întuneric beznă și foarte Frig, dar, în douăzeci de Minute, Căpitanul Crozier va pleca cu câțiva dintre oameni spre Locul unde s-au petrecut Crima și încăierarea cu Eschimoşii. Probabil că toate cadavrele acestora încă se mai află acolo.

Tocmai ce am terminat Cusăturile pe trupul Locotenentului Irving. Pentru că sunt extraordinar de obosit – nu am dormit de mai bine de 24 de Ore –, am să-l rog pe Lloyd să îl îmbrace pe Locotenent și să facă ultimele pregătiri pentru înmormântare. Ca și cum ar fi bănuir ceva, Irving își adusese uniforma

de gală de pe Terror. Cu ea va fi îmbrăcat pentru ultimul lui Drum.

Acum mă duc să îl rog pe Căpitanul Crozier să îmi permită să îl însoțesc și eu, alături de Locotenentul Little, domnul Farr și ceilalți, la Locul Crimei.

40 PEGLAR

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°40'58"*

25 aprilie 1848

Când se risipi ceața, din pământul înghețat păru a se ridica ceva asemănător cu un creier uriaș: o masă de cute cenușii, alungite și sinuoase, sclipind de gheață.

Henry Peglar își dădu seama că se uită la mațele lui John Irving.

— Aici e locul, zise inutil Thomas Farr.

Peglar fusese oarecum surprins atunci când căpitanul îi ordonase să vină și el la locul unde murise Irving. Comandantul gabierilor nu făcuse parte din niciuna dintre cele două echipe implicate în incidentele zilei trecute. Dar se uită mai bine la ceilalți oameni desemnați să ia parte la această expediție de anchetă demarată dinaintea ivirii zorilor și înțelese: prim-locotenentul Edward Little, Tom Johnson (nostromul de pe *Terror*, vechi camarad al lui Crozier încă din vremea călătoriilor la Polul Sud), Farr, comandantul gabiei mari, care fusese acolo și cu o zi în urmă, doctorul Goodsir, locotenentul Le Vesconte de pe *Erebus*, secundul Robert Thomas și o gardă formată din patru infanteriști înarmați – Hopcraft, Healey și Pilkington, sub comanda caporalului Pearson.

Harry Peglar spera că nu exagerează închipuindu-și că, dintr-un oarecare motiv, căpitanul Crozier alesese pentru misiunea aceasta doar pe acei oameni în care știa că poate avea încredere. Nemulțumiții și incompetenții fuseseră lăsați în tabără; iar

recalcitrantului Hickey i se încredințase sarcina de a săpa groapa pentru înmormântarea locotenentului Irving, ce urma a avea loc în acea după-amiază.

Echipa lui Crozier plecase din tabără cu mult înainte de răsăritul soarelui, orientându-se, la lumina felinarelor, după urmele de pași și sanie din ziua precedentă. Urmele acestea dispăreau pe crestele acoperite cu pietre, dar reapăreau imediat în văile acoperite cu zăpadă. Temperatura urcase cu cel puțin douăzeci de grade în timpul nopții, aducând valoarea aerului peste zero. O ceață groasă se instalase peste ținut. Harry Peglar, veteran al tuturor condițiilor meteorologice posibile și imposibile de pe majoritatea mărilor și oceanelor lumii, nu-și putea explica apariția ceții acesteia, de vreme ce nu exista apă în stare lichidă pe sute de kilometri de jur împrejur. Poate că de fapt nu era ceață, ci niște nori joși plutind aproape de suprafața banchizei și intrând în coliziune cu insula aceasta uitată de Dumnezeu. Iar soarele, atunci când a răsărit, era doar o strălucire difuză abia întrezărită prin vălătucii de ceață sau de nori din jurul lor.

Cei doisprezece oameni păstrară câteva minute de tăcere la locul crimei. Nu prea aveau ce să vadă acolo. Farr recuperează cascheta lui John Irving dusă de vânt până la un bolovan din apropiere. Pete mari de sânge înghețat și negru pe pietrele înghețate, alături de o grămadă de intestine umane. Câteva bucăți zdrențuite din hainele locotenentului.

— Domnule locotenent Hodgson, domnule Farr, spuse Crozier, ați observat vreun indiciu că eschimoșii ar fi fost aici atunci când v-a condus domnul Hickey în acest loc?

Întrebarea păru a-l fi încurcat pe Hodgson. Însă Farr răspunse:

— Nu, domnule căpitan, nu am observat nimic în

afară de rezultatele însângerate ale atacului lor. Ne-am apropiat târâș de creastă și ne-am uitat în vale cu luneta domnului Hodgson și i-am văzut acolo. Se băteau pe telescopul lui John și pe celelalte lucruri pe care le furaseră.

— I-ai văzut că se băteau între ei? se răsti Crozier.

Peglar nu-și putea aminti dacă îl mai văzuse pe căpitanul acesta - sau pe oricare alt căpitan sub comanda căruia servise el - atât de îngrozitor de obosit. În ultimele săptămâni și zile ochii lui Crozier se retrăseseră în fundul capului și păreau pe punctul de a începe să sângereze. Vocea lui, de obicei gravă și autoritară, suna acum ca un croncănit.

Peglar aflase destule lucruri despre sângeri în ultima vreme. Nu-i spusese încă prietenului său, John Bridgens, dar resimțea puternic efectele scorbutului. Începuseră să i se atrofieze mușchii de care altădată fusese atât de mândru. Toată pielea îi era plină de vânătăi urâte. În ultimele zece zile îi căzuseră doi dinți. De fiecare dată când se spăla pe cei care îi mai rămăseseră în gură, perișorul se umplea de sânge. De fiecare dată când se așeza să se ușureze, fecalele erau pline sânge.

— Dacă i-am văzut că se *băteau* între ei? repetă Farr. Nu chiar, domnule căpitan. Doar se înghionteau și râdeau. Și doi dintre ei trăgeau de telescopul ăla frumos din bronz al lui John.

Crozier dădu din cap.

— Să coborâm acum în vale, domnilor.

Tot sângele de acolo îl șocă pe Peglar. Nu mai văzuse vreodată vreun câmp de luptă, nici măcar unul unde să fi avut loc o ciocnire ca aceasta, și, cu toate că se pregătise sufletește să dea cu ochii de cadavre, nu se gândise cum avea să i se pară sângele roșu pe zăpadă.

— A mai fost cineva aici, spuse locotenentul Hodgson.

— Ce vrei să zici? îl întrebă Crozier.

— Cadavrele alea sunt în alte locuri față de cum le-am lăsat noi, răspunse tânărul locotenent arătând spre un bărbat, apoi spre altul și apoi spre o femeie foarte bătrână. Și hainele lor au dispărut – aveau haine de blană ca aceea pe care o poartă Lady Silence. Și au dispărut și niște mănuși și perechi de cizme. Și armele au dispărut... harpoanele și sulitele. Uitați-vă aici, se văd urmele din zăpadă unde fuseseră ieri.

— Suvenire? scrâșni Crozier. A cutezat careva dintr-ai noștri să...

— Nu, domnule căpitan, interveni ferm Farr. Am aruncat niște coșuri și oale care erau pe sanie ca să facem loc pentru corpul locotenentului Irving. Și am fost tot timpul împreună până când am ajuns la *Tabăra Terror*. N-a rămas nimeni în urmă.

— Lipsesc și unele din vasele și coșurile alea, spuse Hodgson.

— Ar trebui să vedem și alte urme noi, dar a bătut tare vântul azi-noapte și le-o fi acoperit cu zăpadă, zise nostromul Johnson.

Căpitanul trecea de la un cadavru la altul, întorcându-le cu fața în sus pe cele prăbușite pe burtă. Se apleca pe vine și părea a studia chipul fiecăruia. Peglar observă că nu toți morții erau bărbați adulți – unul era un băiat. Mai era acolo și o bătrână a cărei gură căscată – ca încremenită prin Moarte într-un strigăt veșnic și mut – părea un puț negru, fără fund. Unul dintre eschimoși fusese împușcat încă o dată de la foarte mică distanță, poate după ce fusese deja doborât de un glonț de muschetă ori de pușcă. Toată partea din spate a capului îi fusese distrusă.

După ce cercetase fiecare față în parte, ca și cum ar

fi sperat să găsească acolo răspunsurile pe care le căuta, Crozier se ridică în picioare. Doctorul Goodsir, care și el se uitase la morți cu deosebită atenție, îi șopti ceva la ureche, în vreme ce dădea jos și fularul lui, și pe cel al căpitanului. Crozier făcu un pas în spate și îl privi uluit. Apoi încuviință cu un semn al capului.

Doctorul se așează în genunchi lângă unul dintre eschimoșii morți și scoase din geantă câteva instrumente chirurgicale, printre care un cuțit lung, curbat și zimțat, care-i aminti lui Peglar de fierăstraiele cu care tăiau bucăți din apa înghețată din rezervoarele de pe *Terror*.

— Domnul doctor Goodsir vrea să examineze câteva din stomacurile acestor sălbatici, le spuse căpitanul celorlalți.

Peglar își imaginează că și ceilalți nouă oameni se întrebau de ce. Dar nimeni nu puse întrebarea cu voce tare. Cei mai sensibili, inclusiv trei dintre infanteriști, își feriră privirile atunci când micuțul doctor rupse hainele din blană sau piele de animal și începu să taie abdomenul primului cadavru. Sunetele scoase de instrumentul lui Goodsir în carnea înghețată îi amintiră lui Peglar de zgomotele făcute de un tăietor de lemne.

— Domnule căpitan, cine credeți că a luat armele și hainele? întrebă secundul Thomas. Unul din cei doi care au reușit să scape?

Crozier dădu neatent din cap.

— Sau alții care au venit din satul lor, deși mi-e tare greu să-mi închipui că există vreo așezare omenească pe insula asta mizerabilă. Poate că făceau parte dintr-un grup mai mare de vânători care și-au făcut tabăra prin apropiere.

— Cei de aici au avut multă mâncare cu ei, spuse locotenentul Le Vesconte. Închipuiți-vă numai câtă hrană trebuie să fie în tabăra lor. Ne-am putea sătura

cu toții. Toți o sută cinci câți am mai rămas.

Locotenentul Little surâse ușor pe deasupra gulerului plin cu bruma respirației.

— Nu cumva ai vrea să te duci tu în satul sau tabăra lor și să le ceri politicoș să-ți dea ceva de-ale gurii ori măcar niște sfaturi cum să vâneze prin zonele astea? Acum? După toată povestea asta?

Little făcu un semn către cadavrele răstignite pe gheață și către petele de sânge de pe zăpadă.

— Părerea mea e că trebuie să plecăm naibii din *Tabăra Terror* și de pe insulă chiar *în momentul ăsta*, îi tremură vocea locotenentului Hodgson. O să vină peste noi și o să ne omoare în somn. Ați văzut ce i-au făcut bietului John.

Se întrerupse, vizibil rușinat de această răbufnire a lui.

Peglar îl studie cu atenție pe tânărul locotenent. Hodgson prezenta toate semnele inanității și epuizării pe care le aveau și ceilalți, dar nu tot atâtea simptome de scorbut. Peglar se întrebă dacă și el, la rândul său, ar fi fost la fel de demoralizat dacă ar fi avut neșansa să asiste la un spectacol similar cu cel pe care îl văzuse Hodgson cu nici douăzeci și patru de ore în urmă.

— Thomas, se adresă blând Crozier nostromului său, vrei să fii bun să urci până pe creastă și să ne spui dacă vezi ceva? Mai exact, dacă vezi urme care să plece de aici... și dacă da, să-mi spui ce fel de urme și câte.

— Am înțeles, domnule căpitan.

Uriașul porni în pas alergător prin zăpada mare și urcă pe creasta din pietre negre.

Peglar rămăsese cu ochii la Goodsir. Doctorul tăiasse deja stomacurile gri-roz și dilatate ale primului eschimos și al bătrânei și se apucase de cel al

băiatului. Era o scenă înfiorătoare. Goodsir își scosese mănușile și, folosindu-se de cel mai mic instrument chirurgical din trusa lui, despicasă stomacul, iar acum scotea conținutul, cotrobăind printre bucățile de hrană înghețată, ca și cum ar fi căutat o comoară. De mai multe ori sfărâmă toată masa aceea în bucăți mai mici, operațiune însoțită de un pocnet sonor care provoca greață. Când isprăvi cu primele trei cadavre, doctorul își șterse alene mâinile în zăpadă, își puse mănușile și îi șopti iarăși ceva lui Crozier.

— Poți să le spui tuturor, zise tare căpitanul. Vreau să știe cu toți ce ai descoperit.

Micuțul doctor își umezi buzele crăpate și însângerate.

— De dimineață am deschis stomacul locotenentului Irving...

— De ce? zbiră Hodgson. Era unul din puținele organe pe care nu i le măcelăriseră împuțitii ăia! Cum de-ai fost în stare de una ca asta?

— Liniște! răcni Crozier, iar Peglar observă că în vocea căpitanului revenise o parte din vechea forță. Te rog, continuă, doctore Goodsir.

— Locotenentul Irving mâncase atât de multă carne și slănină de focă, încât era literalmente plin, spuse doctorul. A mâncat mai mult decât am mâncat noi în câteva luni. Evident, alimentele acestea au provenit din cele de pe sania eschimoșilor. Am vrut să știu dacă și eschimoșii mâncaseră împreună cu el, dacă și conținutul stomacurilor lor îmi vor demonstra că luaseră masa cu puțin timp înainte să moară. Iar acum pot să vă spun că așa au stat lucrurile, cel puțin în cazul celor trei pe care i-am examinat.

— Adică și-au împărțit hrana cu el... au mâncat împreună cu el... și după aia l-au omorât? Întrebă secundul Thomas, evident derutat de această

informație.

Și Peglar se simțea contrariat. N-avea niciun sens... doar dacă sălbaticii aceștia aveau același temperament schimbător ca acei băștinași pe care îi întâlnise în Mările Sudului pe parcursul celor cinci ani de călătorie cu bătrâna *Beagle*. Comandantul gabierilor își dori ca John Bridgens să fi fost de față ca să-i împărtășească punctul lui de vedere referitor la ciudățenia aceasta.

— Domnilor, le spuse Crozier, incluzându-i, în mod clar, și pe infanteriști în această adresare a sa, am dorit să auziți aceste informații pentru că s-ar putea să vă cer să vi le amintiți la un moment dat în viitor. Dar nimeni altcineva nu mai trebuie să afle ce s-a întâmplat aici. Nu până în momentul în care voi hotărî eu să le spunem și celorlalți. Și s-ar putea să nu iau niciodată această hotărâre. Dacă vreunul dintre voi va povesti cuiva cele auzite aici – fie și unei singure persoane, celui mai bun prieten, fie și dacă veți vorbi în somn despre asta –, mă jur pe Hristos că voi afla cine mi-a încălcat ordinul și îl voi părăsi pe vinovat pe ghețuri, doar cu o găleată goală în care să se cace. M-ați înțeles, domnilor?

Toți ceilalți bărbați mârâiră ceva: înțeleseseră foarte bine.

Tocmai atunci se întoarse și Thomas Johnson, gâfâind și șuierând din cauza efortului. Se opri și își privi lung camarazii, ca și cum ar fi vrut să-i întrebe ce anume pățiseră.

— Ce ai văzut, domnule Johnson? îl întrebă Crozier cu asprime.

— Urme, domnule căpitan. Dar urme vechi. Spre sud-vest. Cei doi care au scăpat ieri; și cine o mai fi venit să fure hainele și armele și toate vasele alea și ce o mai fi furat trebuie că a mers chiar pe urmele alea,

că nu sunt altele mai noi.

— Mulțumesc, Thomas, îi zise Crozier.

Ceața se învolbură în jurul lor. Harry Peglar se gândi la ce văzuse – intestinele înghețate ale unui ofițer pe care îl plăcuse, cadavrele și sângele încă roșu de pe zăpadă, hainele și armele și uneltele dispărute, sinistrua examinare efectuată de doctorul Goodsir, strania aserțiune a căpitanului Crozier când le-a spus că s-ar putea să le ceară să-și amintească toate aceste informații la un moment dat în viitor, ca și cum i-ar fi pregătit pentru postura de jurați ai unei viitoare curți marțiale.

Peglar abia aștepta să noteze toate evenimentele zilei în caietul său de însemnări pe care îl ținea de multă vreme. Și spera că va găsi ocazia potrivită să stea de vorbă cu John Bridgens după ceremonia funerară, înainte ca oamenii să se întoarcă la corturile lor. Își dorea nespus de mult să afle ce avea de spus dragul și înțeleptul lui Bridgens despre toată povestea asta.

41 CROZIER

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°41'*

25 aprilie 1848

— "O, moarte, unde îți este spinul? O, moarte, unde îți este biruința?"⁵

Locotenentul Irving fusese ofițerul lui Crozier, dar vocea căpitanului Fitzjames era mai plăcută - aproape îi dispăruse de tot sâsâitul - și cunoștea mai bine Sfânta Scriptură. Drept care Crozier îi era profund recunoscător că se oferise să officieze ceremonia funerară.

Veniseră toți oamenii, cu excepția celor de pază, a celor din infirmerie, a celor care aveau treburi extrem de importante, cum era Lloyd, ajutorul medicului, cel care avea grijă de bolnavi, și a domnilor Diggle și Wall și a ajutoarelor acestora, care trebăluiau pe lângă cele patru plite luate de pe baleniere, pregătind cina din peștii și carnea de focă luată de la eschimoși. Lângă groapa săpată la distanță de o sută de metri de *Tabăra Terror* se aflau cel puțin optzeci de bărbați - optzeci de fantome întunecate în volburii de ceață.

— "Spinul morții este păcatul; și puterea păcatului este legea. Dar să-i dăm mulțumire lui Dumnezeu, Care ne-a dat biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos. Drept aceea, frații mei iubiți, fiți tari, neclintiți, sporind mereu lucrarea Domnului, știind că truda voastră nu este zadarnică întru Domnul."

Ceilați ofițeri rămași în viață, împreună cu doi

---

⁵ Epistola întâia către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel (n. tr.).

secunzi, urmau să îl poarte pe Irving spre mormânt. În *Tabăra Terror* nu erau suficiente lemne pentru un sicriu, dar domnul Honey, marangozul, reușise să înjghebe o placă de dimensiunea unei uși pe care să fie transportat și coborât în groapă trupul locotenentului, bine înfășurat în pânză. Deși de-a curmezișul mormântului fuseseră așezate funii după cum o cerea tradiția marinărească, așa cum se făcea în cazul oricărei înmormântări în pământ, coborârea nu avea să fie una prea mare. Hickey și oamenii lui nu fuseseră în stare să sape o groapă mai adâncă de un metru – sub nivelul acela, solul înghețat era tare ca piatra – astfel că foștii camarazi ai lui Irving adunaseră zeci de pietre mari pe care să le așeze peste trupul acestuia, apoi să pună la loc pământul și pietrișul și alte pietre pe deasupra. Nimeni nu nutrea nădejdea că pietrele ar fi ținut departe urșii albi ori alte animale de pradă ce ar fi apărut pe timpul verii, dar strădania aceasta reprezenta un semn al afecțiunii pe care i-o purtaseră lui Irving cei mai mulți dintre camarazii lui.

Cei mai mulți.

Crozier aruncă o privire la Hickey. Individul stătea între Magnus Manson și Richard Aylmore, intendentul de la popota ofițerilor inferiori de pe *Erebus*, care fusese și el biciuit după Carnaval. În jurul acestora se strânseseră și alți nemulțumiți – câțiva marinari de pe *Terror*, care voiseră să o omoare pe Lady Silence în ianuarie, chiar dacă pentru asta ar fi fost nevoie să iște o revoltă. Însă și ei, la fel ca toți ceilalți oameni adunați în jurul emoționantei găuri în solul înghețat, își scosese „perucile galeze” și căciulile și își ridicaseră fularele până în dreptul nasurilor și urechilor.

Interogatoriul pe care i-l luase Crozier lui Cornelius Hickey în miez de noapte fusese foarte tensionat și

foarte scurt.

— O dimineață minunată vă doresc, domnu' căpitan. Să vă zic ce i-am zis și lu' domnu' căpitan Fitzjames cum că...

— Dezbracă-te, domnule Hickey.

— Cum ați zis?

— M-ai auzit.

— Da, domnu' căpitan, să trăiți, da' dacă vreți să vă spui io cum a fost atunci când i-am văzut pe jegosii ăia de sălbatici când l-a omorât pă sărăcuțu' dom' lent Irving...

— *Domnul locotenent Irving*, Hickey. M-a informat domnul căpitan Fitzjames cu privire la povestea ta. Vrei să mai adaugi ceva? Sau să retractezi? Sau poate că vrei să schimbi ceva?

— A... nu, domnu' căpitan.

— Scoate-ți hainele de iarnă. Și mănușile.

— Am înțeles, să trăiți. Da' domnu' căpitan, unde să le pui? Io zic că peste...

— Lasă-le pe jos. Scoate-ți și jachetele.

— Jachetile mele, domnu' căpitan? Păi ie al dracu' de frig ici-șa... am înțeles, domnu' căpitan, acu' mi le scot.

— Domnule Hickey, de ce te-ai oferit să pleci în căutarea domnului locotenent Irving, dacă nu lipsise nici măcar o oră? Nimeni altcineva nu-și făcea griji pentru el.

— O, dar nu cred că io m-am oferit, domnu' căpitan. Din câte țiu io minte, domnu' Farr mi-a zis să mă duc să-l...

— Domnul Farr mi-a relatat că ai întrebat de mai multe ori dacă nu cumva domnul locotenent Irving întârziase și că te-ai oferit să te duci să-l cauți în vreme ce restul își făceau siesta. Pentru ce ai făcut asta, domnule Hickey?

— Dacă așa zice domnu' Farr... atunci înseamnă că-

mi făceam griji pe seama lui, domnu' căpitan. Pe seama lu' domnu' locotenent, vreau să zic.

— De ce?

— Pot să-mi pui la loc jăchetili și mantaua, domnu' căpitan? Al dracu' de frig e...

— Nu. Scoate-ți și vesta și puloverele. De ce-ți făceai griji din cauza domnului locotenent Irving?

— Dacă vreți să vedeți... adică dacă credeți că am fost rănit, vă zic io că n-am fost, domnu' căpitan. Sălbaticii ăia nici nu m-a văzut. N-am nicio zgârietură, domnu' căpitan, pă cuvânt de onoare.

— Scoate-ți și puloverul ăla. Pentru care motiv îți făceai griji din cauza domnului locotenent Irving?

— Păi, cum să zic, io și cu băieții... înțelegeți, domnu' căpitan.

— Nu înțeleg.

— Cum să vă zic io, ieram îngrijați că s-a pierdut unu d-al nostru. Și mie mi-era și frig, că stătuserăm pă jos să mâncăm. Și m-am gândit în capu' meu că dacă mă duc să-l caut pă domnu' locotenent o să mă mai încălzesc și io nițel.

— Arată-mi mâinile.

— Cum?

— Mâinile.

— Mâinile, să trăiți. Scuze de bâțâială, domnu' căpitan, da' toată ziua mi-a fost frig și acu' nu mai am decât cămeșuica asta pă mine și...

— Întoarce-le. Cu palmele în sus.

— Da, domnu' căpitan.

— Ai sânge sub unghii, domnule Hickey?

— S-ar putea, domnu' căpitan. Știți și dumneavoastră cum e.

— Nu știu. Spune-mi dumneata.

— Păi, dă luni bune n-avem apă dă spălat. Și din cauză dă scorbut și dă dăzintărie, ne iese sânge pă

partea aia pă unde ne facem nevoile...

— Vrei să îmi spui că un maistru al Marinei Regale, aflat în echipajul meu, se șterge la cur cu degetele, domnule Hickey?

— Nu, domnu' căpitan... adică, domnu' căpitan... permiteți să-mi pun țealele 'napoi, domnu' căpitan? Că vedeți că nu-s vătămat de niciun fel. Și ie atât dă frig dă simt că mi se zbârcește pu...

— Scoate-ți cămășile și flanelele.

— Vorbiți serios, domnu' căpitan?

— Nu mă face să-ți mai spun o dată, domnule Hickey. Vezi bine că nu avem nicio carceră aici. Iar dacă eu vreau să trimit un om la carceră, omul acela va fi legat cu lanțuri de una dintre baleniere.

— Uite, domnu' căpitan. Uite că m-am despuiat. La pielea goală. Dacă m-ar vedea acum biata nevastă-mea...

— În foaia de recrutare nu scria că ai fi însurat, domnule Hickey.

— O, drăguța mea Louisa a dat colțu' mai acu fo' șapte ani, domnu' căpitan. Dă sifilis. Dumnezeu s-o odihnească în pace.

— De ce le-ai spus celorlalți oameni de la bord că, atunci când va veni clipa să-i omorâți pe ofițeri, locotenentul Irving va fi primul?

— Pă viața mea că n-am zis una ca asta, domnu' căpitan.

— Mi s-a adus la cunoștință că ai spus și asta, și multe alte vorbe care îndemnau la răzmeriță încă de dinainte de nenorocirea de la Carnaval, domnule Hickey. De ce te-ai referit în mod special la locotenentul Irving? Ce ți-a făcut ofițerul acesta?

— Ce să-mi facă? Nimic nu mi-a făcut, domnu' căpitan. Și pă viața mea vă zic că n-am zis așa ceva. Aduceți-l p-ăla dă m-a pârât c-am zis așa și să-l văz dă

mai zice c-am zis dă față cu mine când o să-l scuip între ochi.

— Cu ce te-a supărat locotenentul Irving, domnule Hickey? De ce le-ai spus tuturor oamenilor și de pe *Erebus*, și de pe *Terror* că e un codoș și un pervertit și un mincinos?

— Pă viața mea... scuzați că clănțănesc din dinți, domnu' căpitan, da' tare frig ie. Pă viața mea mă jur că n-am zis așa ceva. Că să știți că bietu' domnu' lent Irving ne iera ca un fiu. Ca un fiu, așa să știți, domnu' căpitan. Și dă grijă m-am dus după el. Și bine că m-am dus, domnu' căpitan, că altminteri nu i-am mai fi prins pă jigodiile alea nelegiuite care...

— Îmbracă-te, domnule Hickey.

— Da, să trăiți.

— Nu aici. Afară. Dispari din ochii mei.

— "Omul născut din femeie are puține zile de trăit, dar se satură de necazuri. Ca și floarea, el crește și se veștejește, și ca umbra el fuge și e fără durată"⁶, intonă Fitzjames.

Hodgson și ceilalți așezară cu infinită grijă trupul lui Irving pe funiile ținute deasupra gropii de marinarii mai zdraveni. Crozier aflase că și Hodgson, și alți prieteni de-ai lui Irving intraseră, unul după altul, în cortul unde avusese loc autopsia, ca să-și ia rămas-bun de la locotenentul învelit în lințoliul cusut de Bătrânul Murray. Aduseseră cu ei tot felul de simboluri ale afecțiunii lor, pe care le puseseră alături de trupul tânărului – telescopul din bronz, recuperat de la eschimoși și la care băiatul ținea atât de mult; o medalie din aur pe care îi fusese gravat numele și pe care Irving o câștigase la competițiile sportive de pe

---

⁶ *Cartea lui Iov* (n. tr.).

nava-școală HMS *Excellent*; și o bancnotă de cinci lire, ca și cum un rămășag vechi era plătit în această clipă din urmă. Dintr-un oarecare motiv – optimism? naivitate tinerească? – Irving își luase de pe navă și uniforma de gală, în care avea să fie înmormântat acum. Crozier se întrebă într-o doară dacă nasturii ei auriți – pe care era desenată câte o ancoră înconjurată de o coroană – vor supraviețui îndelungatului proces de descompunere, alături de oasele albite ale băiatului și de medalia din aur.

— „În mijlocul vieții suntem tot în moarte”, cită Fitzjames din memorie, cu voce răsunătoare în pofida oboselii, „și, atunci, la cine să căutăm ajutor dacă nu la Tine, Doamne, pe care te-am supărat într-atât de mult cu păcatele noastre fără de număr?”

Crozier știa că alături de trupul lui Irving, în giulgiul din pânză de vele, se mai afla un obiect, unul despre care nu mai știa nimeni. Fusesse așezat sub capul tânărului, ca o pernă.

Era un șal din mătase orientală, colorat în auriu, verde, roșu și albastru. Crozier văzuse cine l-a pus acolo atunci când a intrat în cort după plecarea lui Goodsir, Lloyd, Hodgson și a celorlalți, chiar înainte ca Bătrânul Murray, velarul, să se apuce să coasă lințoliul pe care îl pregătise și pe care era întins acum trupul lui Irving.

Lady Silence stătea aplecată peste el, punându-i ceva sub cap.

Primul impuls al lui Crozier a fost să-și scoată pistolul din buzunarul paltonului, însă a încremenit atunci când a văzut expresia de pe chipul tinerei eschimose. Dacă nu lacrimi erau acelea din ochii ei negri, aproape neomenești, atunci cu siguranță că era vorba de o emoție incandescentă, pe care el nu o putea identifica. Durere? Parcă nu. Mai degrabă un soi

de recunoaștere complice la vederea lui Crozier. Iar căpitanul simți aceeași tulburare stranie care îl încerca adesea atunci când se afla în preajma lui Memo Moira.

Fata pusese șalul acela din mătase sub capul tânărului locotenent. Crozier știa că îi aparținuse lui Irving – îl văzuse de câteva ori de când ridicaseră ancora, în mai 1845.

Să-l fi furat eschimosă asta tânără? Să-i fi jefuit trupul fără suflare nu mai departe de ieri?

Silence venise în urma echipei lui Irving atunci când plecaseră de pe *Terror* spre tabăra cu același nume, cu mai bine de o săptămână în urmă. Și apoi dispăruse din nou. Nu intrase deloc în tabără. Cu excepția lui Crozier, care încă mai trăgea nădejde că fata îi va putea ajuta să facă rost de hrană, toți ceilalți îi uraseră drum bun și cale bătută, bucuroși să scape de ea. Dar în toată acea dimineață îndoliată, căpitanul s-a tot întrebat dacă nu cumva Silence fusese de vină pentru moartea ofițerului său.

Poate că ea voise să-și aducă prietenii vânători să atace tabăra, dar se întâlniseră pe drum cu Irving? Și atunci l-au ospătat și l-au ucis cu sânge rece ca să nu poată povesti nimănui că îi văzuse? Să fi fost Silence acea „tânără” pe care o văzuseră Farr și Hodgson și ceilalți fugind cu eschimosul cu bentiță din blană pe cap? S-ar fi putut foarte bine să-și fi schimbat parka dacă se întorsese în satul ei și, în fond, cine ar putea deosebi o eschimosă de alta?

Crozier luase în calcul toate aceste posibilități, însă acum, într-o clipă încremenită în timp – și el, și tânăra femeie rămăseseră nemișcați, privindu-se lung – căpitanul înțelese, cu mintea ori cu acel al Doilea Văz pe care Memo Moira se încăpățănase să spună că îl are, că fata plângea în sufletul ei pentru John Irving și că îi înapoia un dar primit cândva de la el.

Crozier era aproape sigur că Irving îi dăruise șalul acela în luna februarie, atunci când o vizitase în căsuța ei din zăpadă. Tânărul îi raportase cele întâmplătoare atunci, însă fusese foarte zgârcit cu amănuntele. Și acum căpitanul se întreba dacă nu cumva cei doi se iubiseră.

Și atunci Lady Silence se făcu nevăzută. Se strecură prin deschizătura cortului și dispăru fără zgomot. Mai târziu, când Crozier își întrebă oamenii dacă observaseră ceva, toate răspunsurile primite au fost negative, fără excepție.

Rămas singur, căpitanul s-a apropiat de trupul lui Irving, a privit îndelung chipul mort, mai palid acum în contrast cu mătasea viu colorată de sub cap, apoi a tras pânza de velă peste el și l-a chemat pe bătrânul Murray să vină să-și termine treaba pentru înmormântare.

— "Și totuși, sfinte Dumnezeule, Dumnezeule Atotputernic, preamărite și preamilostive Mântuitor al nostru", spunea acum Fitzjames, „nu ne trimite pe noi în chinurile crude ale morții eterne. Tu, Doamne al nostru, ne cunoști tainele ascunse în suflet; nu-ți închide urechile la rugăciunile noastre, Dumnezeule Atotputernic, preamărit și preamilostiv Mântuitor al nostru, singur și veșnic Judecător, și nu ne lăsa, la acest ultim ceas, în chinurile morții, nu ne alunga de la Tine."

Fitzjames tăcu și se retrase de la marginea gropii. Pierdut în propriile-i gânduri, Crozier nu reacționează nicicum, până când un freamăt printre oameni îl făcu să-și dea seama că venise rândul lui să spună câteva cuvinte.

Se îndreptă spre capul mormântului.

— "Și acum încredințăm adâncului trupul prietenului nostru, ofițerul John Irving", spuse el răgușit, citând, de

asemenea, din memoria-i prea clară a atâtor înmormântări pe care le oficiase în cariera sa, „unde va rămâne, așteptând învierea, atunci când Marea și Pământul ne vor înapoia morții.”

Trupul tânărului fu astfel coborât în groapa adâncă de un metru, iar Crozier aruncă peste el un pumn de țărână înghețată. Pietrișul se rostogoli peste pânza în care era învelit Irving, scoțând un zgomot nefiresc de emoționant.

— ”Și viața lumii ce va să vie, prin a doua Venire a Domnului nostru, Iisus Hristos, care va schimba trupul ticăloșiei noastre în trupul slavei Sale, lucrând cu puterea ce-o are de a-Și supune Sieși toate.”⁷

Slujba se terminase. Funiile fuseseră strânse.

Oamenii începură să bată din picioare ca să se încălzească. Își îndesară înapoi pe capete „perucile galeze” și căciulile, își înfășurară mai bine fularele și porniră în tăcere înapoi, spre *Tabăra Terror*, unde îi aștepta o cină caldă.

Hodgson, Little, Thomas, Des Voeux, Le Vesconte, Blanky, Peglar și alți câțiva ofițeri dăduseră liber marinarilor și rămăseseră ei să umple groapa prietenului lor. Au aruncat niște pământ înăuntru, apoi au așternut primul strat de pietre. Își doreau ca Irving să fie cât mai bine îngropat în condițiile date.

După ce au terminat, Crozier și Fitzjames se îndepărtară de ceilalți. Nu intenționau să se ducă la masă, ci să parcurgă cei vreo trei kilometri și ceva până la Cap Victory, unde se afla tumulul lui James Ross în care, în urmă cu aproape un an, Graham Gore lăsase cilindrul din bronz în care se afla mesajul plin de optimism al lui Sir John Franklin.

Crozier avea de gând să pună și el acolo o misivă în

---

⁷ Epistola către Filipeni (n. tr.).

care să povestească ce se întâmplase cu expediția în cele zece luni și jumătate de la data de pe biletul lui Gore și să informeze cu privire la planurile lor pentru viitorul imediat.

Abia târându-se prin ceața densă și auzind clopotele bătând pentru cină – firește că aduseseră ambele clopote de pe nave – Francis Crozier se rugă la Dumnezeu ca, atunci când va ajunge la tumul, să știe deja ce anume vor face în continuare. Iar dacă nu va avea vreun plan de acțiune clar în minte, se temea că va începe să plângă în hohote.

42 PEGLAR

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°41'
25 aprilie 1848*

Din păcate, pe sania eschimoșilor nu fusese o cantitate suficientă de pește și carne pentru a pregăti un fel principal la cina celor nouăzeci și cinci, o sută de oameni – câțiva erau mult prea bolnavi ca să poată înghiți hrană solidă. În ciuda măiestriei domnilor Diggle și Wall, care făceau, în mod curent, minuni din proviziile limitate de pe nave, de această dată mâncarea pregătită de ei nu a mai fost îndestulătoare – mai ales că o parte din hălciile de carne fuseseră putrede și deosebit de urât mirositoare. Însă toți apucară să guste câte o bucățică din apetisanta slănină și din delicioșii pești, alături de supele sau tocanele din conservele Goldner.

Deși nu mai putea de frig, Harry Peglar mănca cu poftă, știind că nu face altceva decât să-și întărească și mai mult diareea care îl tortura de câteva zile bune.

După masă, dar înainte de începerea activităților, Peglar și John Bridgens, stewardul de pe *Erebus*, făcură câțiva pași împreună, luându-și cu ei câștile cu ceai calduț. Ceața le înăbușea vocile, deși părea să amplifice sunetele venite din depărtare. Auziră cearta unor camarazi de-ai lor strânși la un joc de cărți într-unul din corturile din cealaltă parte a taberei. Dinspre nord-vest, din direcția în care plecaseră cei doi căpitani înainte de cină, veneau bubuiturile ca de artilerie ale tunetelor dezlănțuite pe banchiză. Tunase întreaga zi,

dar furtuna nu ajunsese încă până la ei.

Cei doi se opriă lângă ambarcațiunile și săniile înșirate de-a lungul mormanelor de gheață unde ar urma să fie țărmul golfului dacă se va topi vreodată banchiza.

— Spune-mi, Harry, începu Bridgens, pe care din bărcile astea le-am lua dacă ar fi să pornim din nou peste ghețuri?

Peglar sorbi din ceai și întinse mâna spre cele optsprezece forme întunecate.

— Nu prea știu, dar cred că domnul căpitan Crozier a hotărât să luăm doar zece din ele. Nu mai avem oameni suficient de zdraveni care să le tragă pe toate.

— Și atunci de ce le-am adus pe toate optsprezece cu noi?

— Domnul căpitan Crozier a luat în calcul și posibilitatea că vom rămâne două sau trei luni la *Tabăra Terror*, poate până în momentul când se va topi gheața din jurul nostru. Și atunci ne-am fi descurcat mai bine cu mai multe bărci și am fi avut cu ce să le înlocuim pe cele avariate. În plus, am fi putut lua cu noi mai multe provizii și corturi și restul de materiale în optsprezece bărci. Așa, vom fi nevoiți să ne înghesuiм câte zece în fiecare și vom lăsa aici o mare parte din provizii.

— Înseamnă că și tu crezi că vom pleca spre sud doar cu zece bărci, Harry? Și când va fi asta? Curând?

— Sper să ne ajute Domnul și să fie foarte curând, zise Peglar.

Apoi îi povesti lui Bridgens ce văzuse de dimineață, ce le spusese Goodsir despre stomacurile eschimoșilor, la fel de pline cu același tip de carne ca și stomacul lui Irving, și cum îi tratase pe toți căpitanul – poate cu excepția infanteriștilor – ca pe membrii unei posibile comisii de anchetă. Mai spuse și că le ceruse să

păstreze tăcere asupra celor văzute și discutate.

— Mi se pare, murmură John Bridgens, că domnul căpitan Crozier nu este convins că eschimoșii l-au ucis pe locotenentul Irving.

— Ce spui? Dar cine altcineva...

Peglar se întrerupse. Senzația de frig și greață care nu-l părăsea niciodată părea să se fi intensificat acum. Își simți genunchii moi și se sprijini de o balenieră ca să nu se prăbușească. Nicio clipă nu se gândise că altcineva l-ar fi putut măcelări în halul acela pe John Irving. Își aduse aminte de mormanul de intestine cenușii de pe pietre.

— Richard Aylmore spune oricui are chef să-l asculte că am intrat în necazul ăsta din cauza ofițerilor, spuse Bridgens în șoaptă. Spune tuturor celor despre care e sigur că nu-l vor denunța că ar trebui să-i ucidem pe ofițeri și să împărțim între noi rațiile lor. Aylmore de la noi și ajutorul ăla de ștemuitor din echipajul vostru spun că ar trebui să ne întoarcem imediat pe *Terror*.

— Să ne întoarcem pe *Terror*... repetă Peglar.

Era conștient că mintea nu-i mai funcționează bine din cauza bolii și a epuizării, dar, chiar și așa, ideea asta nu avea absolut nicio noimă. Nava era departe, blocată între ghețuri, chiar dacă vara le va face hatârul și *va veni* în acest an.

— Dar mie de ce nu-mi ajung la urechi vorbele astea, John? De ce n-am auzit și eu instigările astea?

Bridgens zâmbi:

— N-au încredere în tine că îți vei ține gura, dragul meu Harry.

— Dar în tine au?

— Sigur că nu. Însă eu aud *totul* mai devreme sau mai târziu. Stewarzii sunt invizibili, nu fac parte din niciun grup, nici nu-i bagi în seamă când vin și te servesc la masă. Că veni vorba, cina a fost excelentă,

nu crezi? Probabil că a fost ultima oară în viața noastră când am mâncat carne relativ proaspătă.

Peglar nu-l auzise. Se gândea la o mie de lucruri în același timp.

— Cum am putea să-i avertizăm pe Fitzjames și Crozier?

— O, dar știu ce pun la cale Aylmore și Hickey și ceilalți, spuse cu nonșalanță bătrânul steward. Căpitanii noștri au informatorii lor. Zvonurile circulă repede printre oamenii strânși la un pahar cu apă⁸.

— Apa e înghețată de luni de zile, spuse Peglar.

Bridgens chicoti înfundat.

— Mi s-a părut o metaforă potrivită, Harry. Sau un eufemism destul de amuzant.

Peglar clătină din cap. Îl îngrețoșa și mai tare gândul că, în mijlocul tuturor acestor boli și nenorociri, unii dintre ei s-ar putea întoarce împotriva celorlalți.

— Spune-mi, Harry, îi spuse Bridgens lovind ușor cu mâna înmănușată carena răsturnată a balenierei de lângă el. Pe care dintre ambarcațiunile acestea le vom lua cu noi și pe care le vom lăsa aici?

— Cu siguranță că vom lua cele patru baleniere, răspunse Peglar cu un aer absent, gândindu-se tot la discuția despre o eventuală răzmeriță și la cele văzute de el de dimineață. Iolele sunt la fel de lungi, dar mult mai grele. Dacă eu aș fi căpitan, aș renunța la ele și aș lua cele patru cutere în locul lor. N-au decât opt metri lungime, dar sunt mai ușoare decât baleniarele. Pe de altă parte, pescajul lor ar putea fi prea adânc pentru apele Fluviului Great Fish, presupunând că vom ajunge vreodată acolo. Ambarcațiunile auxiliare și bărcile de salvare sunt mult prea ușoare pentru navigarea pe

---

⁸ Joc de cuvinte în lb. engl.: *scuttlebutt* – „zvon”, *scuttle butt* – „rezervor cu apă pe o navă” (n. tr.).

mare și mult prea șubrede pentru apele tumultuoase ale unui fluviu.

— Adică spui că vom lua cu noi doar cele patru baleniere, cele patru cutere și cele două barcazuri? îl întrebă Bridgens.

— Da, spuse Peglar zâmbind fără să vrea.

În pofida anilor petrecuți pe mare și a miilor de cărți citite, stewardul John Bridgens nu avea prea mult habar de navigație.

— Da, John, cred că pe astea zece le vom lua cu noi.

— În cel mai fericit caz, presupunând că se vor vindeca mulți din cei care acum sunt bolnavi, fiecare ambarcațiune va fi trasă de câte zece oameni. Oare ne vom descurca, Harry?

Peglar clătină iarăși din cap.

— Nu va fi ca atunci când am traversat banchiza de la *Terror*, John.

— O, îți mulțumim, Doamne, pentru micile favoruri.

— Nu, n-ai înțeles. Am vrut să spun că vom trage bărcile astea mai mult pe uscat decât pe gheață. Și asta înseamnă că ne va fi cu mult mai greu decât pe drumul de la *Terror*. Și, pentru că vor fi mai puține, bărcile vor fi mult mai încărcate cu provizii și cu bolnavii noștri. Cred că va fi nevoie de câte douăzeci de oameni la fiecare dintre ele și, în cazul acesta, le vom trage pe rând.

— Pe rând? exclamă Bridgens. Doamne sfinte, o să dureze o veșnicie să le transportăm dacă va trebui să ne mișcăm mereu înainte și înapoi. Și cu cât vom fi mai bolnavi și mai slăbiți, cu atât ne vom mișca mai încet.

— Așa este, murmură Peglar.

— Crezi că avem vreo șansă să ajungem la Fluviul Great Fish cu toate bărcile astea și apoi să mergem pe el până la Lacul Great Slave și până la avanpostul de acolo?

— Mă îndoiesc, spuse Peglar. Poate că unii dintre noi vor trăi suficient de mult cât să ajungă cu bărcile la gura fluviului... dar, nu, nu cred că avem vreo șansă.

— Și atunci pentru ce ne-au obligat căpitani să trecem prin toate chinurile astea dacă nu avem șanse să scăpăm? Întrebă Bridgens.

Dar tonul lui nu părea nici ofensat, nici neliniștit, nici disperat, ci numai curios. De-a lungul timpului, Peglar îl auzise pe Bridgens punând mii de întrebări despre astronomie, biologie, geologie, botanică, filosofie și zeci de alte subiecte cu exact același ton blând, ușor curios. În cazul acelor întrebări, el fusese profesorul care cunoștea răspunsurile și își chestiona elevul într-o manieră politicoasă. În cazul acesta însă, Peglar era convins că bătrânul său prieten nu știa răspunsul.

— Și care ar fi alternativa? Întrebă comandantul gabierilor de pe *Terror*.

— Am putea rămâne aici, în *Tabăra Terror*, spuse Bridgens. Sau să ne întoarcem pe nava *Terror* atunci când... când ne vom mai împuțina.

— Ca să facem ce? vru să afle Peglar. Să stăm cu mâinile în sân și să ne așteptăm moartea?

— Să așteptăm într-o oarecare tihnă.

— Să *murim*? spuse Peglar, dându-și seama că țipă. Cine mama naibii vrea să-și aștepte în tihnă moartea? Măcar dacă vom reuși să transportăm niște bărci până pe coastă - oricare ar fi alea - unii dintre noi ar mai putea avea o șansă. S-ar putea ca apele să fie dezghețate spre Boothia. Poate vom reuși să urmăm fluviul în amonte. Cel puțin *unii* dintre noi. Iar cei care vor reuși să scape vor putea spune familiilor ce s-a întâmplat cu noi, unde ne putrezesc oasele, și că ultimul nostru gând a fost la cei dragi.

— *Tu* mi-ești drag, Harry, șopti Bridgens. Tu îmi ești și soț, și nevastă, și fiu și doar ție în toată lumea asta

Îți pasă dacă sunt viu sau mort, sau la ce m-aș gândi înainte de moarte, sau unde îmi vor ajunge oasele.

Fără să se fi calmat, Peglar simți cum i se accelerează bătăile inimii.

— Ai să trăiești mai mult decât mine, John.

— O, la vârsta mea și cu înclinația mea spre boli, nu prea cred că...

— *Ai să trăiești mai mult decât mine*, rosti printre dinți Peglar, uimit și el de intensitatea tonului său.

Bridgens clipi speriat și nu mai continuă. Peglar îl apucă de mână.

— Promite-mi că ai să faci ceva pentru mine, John.

— Firește.

Vocea bărbatului mai în vârstă își pierduse obișnuita ironie.

— Jurnalul meu... nu-i mare lucru, să știi. În ultima vreme mi-e greu și să gândesc, darămite să scriu... m-a răpus afurisitul ăsta de scorbut și parcă mi-a luat mințile... dar în jurnalul ăsta sunt însemnările mele din ultimii trei ani. Sunt toate gândurile mele acolo. Și ți-aș fi recunoscător dacă l-ai lua să îl duci cu tine în Anglia atunci când... când eu nu voi mai fi.

Bridgens dădu din cap fără să rostească vreun cuvânt.

— John, zise Harry Peglar. Eu cred că domnul căpitan Crozier va hotărî foarte curând să pornim la drum. Știe că devenim tot mai neputincioși cu fiecare zi care trece. Nu peste multă vreme nu vom mai fi în stare nici măcar să urnim din loc bărcile astea. Dacă nu vom pleca, vom muri pe capete aici, în tabără, și nu va mai fi nevoie să ne omoare creatura aia dintre ghețuri.

Cu ochii în jos, la mânușile din mâini, Bridgens încuviință din nou cu un semn din cap.

— Noi doi nu facem parte din aceleași echipe de trăgători la sănii, nu vom fi în aceeași barcă și s-ar

putea nici să nu călătorim împreună dacă cei doi căpitani vor decide să încerce două trasee diferite, continuă Peglar. Vreau să ne luăm rămas-bun astăzi.

Bridgens dădu din cap, tot fără cuvinte și tot cu ochii în pământ. Fuiorele de ceață se rostogoleau peste bărci și peste sâni și îi învăluiau pe cei doi bărbați aidoma răsufării înghețate a vreunui zeu nepământean.

Peglar îl strânse în brațe. Bridgens rămase țeapăn o clipă, apoi îi întoarse îmbrățișarea neîndemânatică din cauza numeroaselor rânduri de haine înghețate de pe ei.

Comandantul gabierilor de pe *Terror* se întoarse și porni încet spre tabără și spre micuțul cort Holland în care camarazii lui înfrigurați și nespălați se înghesuiau în sacii de dormit mult prea subțiri pentru vremea de afară.

Când se opri ca să privească în urmă la șirul de bărci, nu îl mai văzu pe Bridgens acolo. Ca și cum l-ar fi înghițit cu totul ceața.

43

CROZIER

*Latitudine nordică 69°37'42", longitudine vestică
98°41'
25 aprilie 1848*

Adormi în mers.

Pe drumul spre tumulul lui James Ross, Crozier începuse să-i prezinte lui Fitzjames argumentele pro și contra unei șederi prelungite în *Tabăra Terror*, când se pomeni că mai tânărul căpitan îl scutură de umăr. Și îl trezește.

— Am ajuns, Francis. Uite lespedeza albă de lângă țärm. Asta înseamnă că tumulul și Cap Victory sunt la stânga noastră. Chiar ai dormit în timp ce mergeai?

— Nu, sigur că nu, scrâșni enervat Crozier.

— Atunci, la ce anume te-ai referit când ai zis: „Fii atent la scheletele din barcă”? Și „Fii atent la fetele care bat din degete pe sub masă”? N-avea nicio legătură cu ce vorbeam noi. Tocmai ce discutam dacă să-l lăsăm pe doctorul Goodsir în *Tabăra Terror* să aibă grijă de cei grav bolnavi, în vreme ce oamenii mai în putere să încerce să ajungă la Lacul Great Slave doar cu patru bărci.

— Mă gândeam cu voce tare, bombăni Crozier.

— Cine e Memo Moira? Întrebă Fitzjames. Și de ce să nu te ducă la slujba de împărtășanie?

Crozier își scoase cascheta și fularele, îngăduindu-i ceții reci să-l plesnească peste obraji și să-l trezească de-a binelea.

— Unde mama dracului e tumulul? exclamă el.

— Habar n-am, spuse Fitzjames la fel de nedumerit.

Trebuia să mergem de-a lungul coastei până la lespedea aia albă, apoi la stânga spre Cap Victory unde e tumulul.

— Nu se poate să fi trecut pe lângă el, spuse Crozier. Dacă ne-am fi rătăcit, ar fi însemnat să ajungem pe blestemata aia de banchiză.

Le-au fost necesare aproape patruzeci și cinci de minute ca să găsească tumulul prin ceața groasă. La un moment dat Crozier a dat glas unui gând absurd:

— Să știi tu că l-a luat blestemata aia de creatură și l-a ascuns undeva ca să ne dezorienteze.

Fitzjames își privi cu atenție superiorul, dar nu spuse nimic.

În cele din urmă, bâjbâind ca doi orbeți, neriscând să se despartă unul de celălalt în ceață, convinși că nu și-ar putea auzi strigătele din cauza bubuiturilor neîntrerupte ale tunetelor, se împiedică la propriu de tumulul căutat.

— Nu aici ar fi trebuit să fie, croncăni Crozier răgușit.

— Ai dreptate, fu de acord celălalt căpitan.

— Tumulul lui Ross, în care e biletul lui Gore, trebuia să fie în vârful colinei de pe Cap Victory. Iar noi suntem în vale, cam la o sută de metri la vest de locul ăla.

— Foarte ciudat, murmură Fitzjames. Francis, tu ai fost de multe ori la Arctice, așa că spune-mi, te rog, tunetele pe care le auzi sunt ceva obișnuit în perioada asta a anului?

— N-am mai auzit niciodată tunete și nici fulgere n-am văzut vreodată înainte de mijlocul verii, scrâșni Crozier. Și nici atunci ca astea. Pare a fi ceva mult mai rău.

— Ce ar putea fi mai rău decât o furtună năprasnică la sfârșitul lui aprilie cu temperaturi încă sub zero?

— Salve de tun, spuse Crozier.

— Salve de tun?

— De la navele de salvare care au navigat pe canale dezghețate dinspre Strâmtoarea Lancaster și prin Strâmtoarea Peel și care au văzut că *Erebus* s-a făcut praf și că *Terror* a fost abandonată. Și acum trag cu tunurile douăzeci și patru de ore ca să ne capteze atenția, înainte de a părăsi zona.

— Te rog, Francis, taci din gură, se bâlbâi Fitzjames. Dacă mai continui, s-ar putea să-mi vină să vomit. Și mi-am făcut deja norma pe ziua de azi.

— Scuze, spuse Crozier cotrobăindu-se prin buzunare.

— Tu chiar crezi că e vreo șansă ca acolo să fie niște nave care trag cu tunurile ca să auzim noi? Întrebă mai tânărul căpitan. Chiar *sună* ca niște salve.

— Sunt tot atâtea șanse câte ar avea un bulgăre de zăpadă în ladul lui Sir John Franklin, spuse Crozier. Gheața e compactă până la țărmurile Groenlandei.

— Și atunci de unde vine toată ceața asta? Întrebă Fitzjames mai mult curios decât necăjit. E ceva anume ce vrei să găsești în buzunare de ți le întorci pe dos, căpitane Crozier?

— Am uitat să aduc cutia din bronz în care să punem mesajul, recunosc Crozier. În timpul ceremoniei am simțit că am ceva greu în buzunar și am stat liniștit, dar nu e decât afurisitul ăsta de pistol.

— Dar hârtie ai adus?

— Nici hârtie. Îmi pregătise Jopson niște foi, dar le-am uitat în cort.

— Dar măcar un condei ai luat cu tine? Cerneală? Vezi că cerneala îngheață imediat dacă nu ții sticluța pe sub haine.

— Nici condei, nici cerneală, recunosc negru de supărare Crozier.

— Nu face nimic, îl liniște Fitzjames. Am adus eu. Cât despre hârtie... putem să scriem pe biletul lui Gore.

— Să sperăm că am ajuns unde trebuie, bombăni Crozier. Tumulul lui Ross avea doi metri. Ăsta abia îmi ajunge până la piept.

Cei doi bărbați începură să dea la o parte pietrele din latura adăpostită de vânt a tumulului. Nu voiau să-l dărâme de tot pentru ca apoi să fie nevoiți să-l reclădească.

Fitzjames vârî mâna în deschizătură, căută pe dibuite, și apoi scoase un cilindru din bronz, oxidat, dar altminteri intact.

— Iete-te! exclamă Crozier. Lua-m-ar naiba să mă ia! E cilindrul lui Graham?

— Așa ar trebui, spuse Fitzjames.

Își trase cu dinții mănușile din mâini, despături cu mișcări neîndemânatice foaia de pergament și începu să citească:

28 a lunii Mai 1847. Navele Majestății Sale, Erebus și Terror... Iarnă petrecută între Ghețuri la lat. N. 70°05', long. V. 98°23'. Iarna 1846/7 petrecută lângă Insula Beechey la lat. N. 74°43'28", long....

Fitzjames se întrerupse.

— Stai așa, că nu e bine. Iarna dintre 1845 și 46 a fost aia pe care ne-am petrecut-o lângă Beechey, nu '46-47.

— Sir John i-a dictat coordonatele astea lui Graham Gore chiar înainte de plecare, hârâi răgușit Crozier. Probabil că și mintea lui era la fel de istovită și tulburată cum sunt acum mințile noastre.

— Nimeni nu a fost vreodată la fel de istovit și de tulburat cum suntem noi acum, îl contrazise Fitzjames. Uite cum se semnează – „Sir John Franklin, comandant al expediției. Toate bune.”

Crozier nu știu dacă să râdă sau să plângă.

— Graham Gore a pus mesajul aici cu o săptămână înainte ca Sir John să fie ucis de creatură.

— Și cu o zi înainte ca el însuși să fie omorât tot de monstrul ăla blestemat, zise Fitzjames. „Toate bune.” Parcă totul ar fi fost într-o altă viață, nu ți se pare, Francis? Îți mai poți aduce aminte o vreme când am fi putut scrie cuvintele astea cu conștiința ușoară? Uite, sunt spații libere pe marginile mesajului. Poți să scrii acolo.

Cei doi se adăpostiră de vânt în spatele tumulului. Temperatura scăzuse, iar vântul se intensificase. Totuși ceața continua să se rostogolească în valuri albe peste ei, neafectată nici de vânt, nici de frig. Începuse să se întunece. Dinspre nord-vest se auzeau tunetele sau salvele de tun.

Crozier suflă în micuța călimară portabilă ca să încălzească cerneala, înmuie condeiul prin pojghița de gheață, șterse penița de mânecă și începu să scrie:

(25 Aprilie) - Navele Majestății Sale Erebus și Terror abandonate pe 22 aprilie la 5 leghe N-NV de aici, unde au fost prinse între ghețuri de la 12 sept. 1846. Ofițerii și Echipajele, un total de 105 suflete, sub comanda căpitanului F.R.M. Crozier, au ajuns aici, la lat. 69°37'42", long. 98°41'. Hârtia aceasta a fost găsită de lt. Irving sub tumulul despre care se spune că ar fi fost ridicat de Sir James Ross, în 1831, la 6 kilometri pe direcția nord, unde fusese pusă de Regretatul Comandant Gore în iunie 1847. Nu a fost însă găsit tumulul lui Sir James Ross, iar hârtia a fost mutată în acest loc, care este cel în care a fost înălțat tumulul lui Sir J. Ross...

Crozier se opri. *Ce mama dracului scriu eu aici? Miji ochii să recitească ultimele propoziții - „Sub tumulul*

despre care se spune că ar fi fost ridicat de Sir James Ross în 1831”? „Nu a fost însă găsit tumulul lui Sir James Ross?”

Scoase un oftat obosit. În luna august a anului trecut, când John Irving făcuse primul transport de materiale pentru ceea ce avea să devină *Tabăra Terror*, primul lucru pe care îl avusese de făcut a fost să descopere Cap Victory și tumulul lui Ross și apoi să construiască el un tumul pentru tabăra lor, la câțiva kilometri mai spre sud, într-o zonă mai ferită de vânturi. Irving marcase pe hărțile lor rudimentare locul tumulului ca fiind la șase kilometri de depozitul amenajat de ei, nu la trei kilometri cum era în realitate. Însă își dăduseră curând seama de eroare, în timpul ulterioarelor drumuri pe insulă. Mintea înfiorător de extenuată a lui Crozier se încăpățâna acum să creadă că cilindrul cu mesajul lui Ross fusese mutat dintr-un tumul fals în acesta care îi aparținea într-adevăr lui James Ross.

Crozier clătină din cap și se uită la Fitzjames, dar acesta își sprijinea brațele pe genunchii ridicați, și capul pe brațe. Sforăia ușurel.

Cu mâna liberă, Crozier luă niște zăpadă de pe jos și se frecă pe față cu ea.

Concentrează-te, Francis. Pentru numele lui Dumnezeu, concentrează-te. Își dorea din suflet să aibă o altă bucată de hârtie ca să o poată lua de la început. Se uită chiorâș la mângăliturile lui înghesuite de pe marginile foii, aidoma unor șiruri de furnici speriate, fără să fie în stare să-și recunoască propriul scris. Pe mijlocul ei erau tipărite informațiile oficiale, spunând că **ORICINE va găsi această hârtie este rugat să o predea Secretarului Amiralității.** Apoi urmau câteva paragrafe cu aceleași instrucțiuni tipărite în franceză, germană, portugheză și alte limbi,

după care venea scrisul lui Gore. Crozier rămase câteva clipe privind lung literele pe care el le scrisese: tremurate, bicisnice, îngrămădite – în mod evident ieșite din mâna unui om speriat sau înghețat sau pe moarte. Sau toate trei.

Nu contează, își spuse el. Oricum nu va citi nimeni niciodată ce scriu eu aici, sau dacă va citi cineva, asta se va întâmpla la multă vreme după ce noi nu vom mai fi. Nu contează câtuși de puțin. Poate că Sir John a știut asta. Poate că tocmai de aceea nu a lăsat niciun mesaj pe Beechey. A știut tot timpul.

Înmuie penița în cerneala aproape înghețată și scrise din nou:

Sir John Franklin a murit pe 11 iunie 1847. În prezent numărul morților din Expediție este de 9 ofițeri și 15 marinari.

Se opri din nou. Așa era? Îl indusese și pe John Irving în totalul acesta? Nu mai era în stare să socotească. Ieri fuseseră 105 suflete în grija lui... 105 fuseseră și când a părăsit *Terror*, nava lui, căminul lui, nevasta lui, viața lui...

Și în partea de sus a hârtiei, în spațiul foarte mic rămas acolo, mângăli cu susul în jos: *F.R.M. Crozier* și apoi: *căpitan și ofițer superior*.

Îl înghionti pe Fitzjames ca să îl trezească.

— James... iscălește-te aici.

Celălalt căpitan se frecă la ochi, se uită la foaia de hârtie fără să o citească și își scrise numele acolo unde îi arătase Crozier.

— Adaugă și „căpitan al HMS *Erebus*”, îi ceru Crozier.

Fitzjames se conformă.

Crozier împături hârtia, o puse în cilindrul din bronz,

apoi îl sigilă și îl băgă înapoi în tumul. Își trase la loc mânușile și puse la loc pietrele dislocate.

— Francis, ai spus cuiva unde vom pleca și când?

Crozier își dădu seama că nu împărtășise nimănui planurile sale. Începu să explice de ce... de ce i se părea că ar fi fost oricum condamnați cu toții la moarte, indiferent dacă ar fi plecat ori ar fi rămas în *Tabăra Terror*. De ce nu se hotărâse încă dacă ar fi fost mai bine să se îndrepte spre îndepărtata Boothia, ori spre legendarul, dar cumplitul Fluviu Great Fish descoperit de George Back. Începu să-i explice lui Fitzjames cum ar fi fost sortiți pieirii și dacă rămâneau sortiți pieirii, și dacă plecau, și de ce nimeni nu va citi biletul ăla blestemat, așa că de ce să nu...

— Sssst, șuieră Fitzjames.

Ceva le dădea târcoale, ceva uriaș, dar nevăzut în vălătucii groși de ceață. Auzeau amândoi pași apăsăți pe gheață și pietre. Ceva uriaș cu răsuflare greoaie. Se mișca în patru labe, la nici cinci metri distanță de ei.

Zgomotul labelor mari acoperea bubuitul ca de artilerie al tunetelor îndepărtate.

Hu-uf, hu-uf, hu-uf.

Crozier auzea gâfâitul scos la fiecare pas apăsător. Acum era în spatele lor, înconjurând tumulul, înconjurându-i *pe ei*.

Cei doi bărbați săriră în picioare.

Crozier se scotoci în buzunar după pistol. Își scoase mănusa și îl armă. Pașii și respirația se opriseră exact în fața lor, dar ceața tot îi împiedica să vadă creatura. Însă Crozier era sigur că îi poate simți duhoarea de pește și de putregai a respirației.

Fitzjames, rămas în mâini cu călimara și condeiul pe care i le înapoiase Crozier și neavând nicio armă la el, făcu un semn spre locul unde bănuia că îi aștepta creatura.

Scrâșnet de pietriș. Creatura se mișca tiptil către ei. Încet, un cap triunghiular se materializă din neguri la aproape doi metri deasupra solului. Blana albă și udă era una cu ceața. Ochi negri și inumani îi studiau de la doar doi metri depărtare.

Crozier ținti un loc deasupra capului acela. Mâna îi devenise atât de fermă și de sigură încât nici nu simți nevoia să-și țină respirația.

Capul se apropie de ei, părând a pluti pe valurile ceții, ca lipsit de vreun trup care să-l susțină. Și apoi se conturază și umerii gigantici.

Crozier trase, având grijă să tragă în sus, ca să nu lovească acel chip.

Pentru nervii lor șubreziți de scorbut, detunătura fu cumplită, asurzitoare.

Ursul cel alb, puțin mai mare decât un pui, scoase un *Uuuf* speriat, se retrase, făcu stânga împrejur și o luă la fugă în patru labe, dispărând imediat înapoi în cețuri. Încă vreun minut după aceea se mai auziră pașii lui grăbiți pe pietre. Părea că se îndreaptă spre marea de gheață de la nord-vest.

Și atunci, Crozier și Fitzjames izbucniră în hohote nestăvilite de râs.

Păreau că nu se pot opri. De fiecare dată când unul din ei se mai domolea cât de cât, celălalt începea să râdă și mai tare, urmat imediat de primul într-o manifestare incredibilă de veselie smintită și illogică.

Se țineau de burtă, se cocoșau de atâta râs.

Crozier scăpă pistolul pe jos, ceea ce declanșă o altă serie de hohote.

Se bătură pe umeri, arătară cu degetele spre ceața din jur și râseră și tot râseră, până le înghețară lacrimile pe obraji și bărbi. Se sprijiniră unul de celălalt, explodând iarăși de râs.

Se prăbușiră lângă tumul, ceea ce îi făcu să

hohotească și mai tare.

În cele din urmă râsetele se transformă în chicoteli, chicotelile în fornăieli stânjenite, fornăielile lăsară loc unor ultime râsete care se topiră în gâfâieli întretăiate.

— Știi pentru ce mi-aș da pruna stângă chiar în momentul ăsta? Întrebă căpitanul Francis Crozier.

— Pentru ce?

— Pentru un pahar cu whisky. De fapt, pentru două. Unul pentru mine și unul pentru tine. Fac eu cinste, James. Ți-am rămas dator de data trecută.

Fitzjames dădu din cap ștergându-și gheața de pe pleoape și culegându-și muci înghețați de pe mustața și barba roșcovană.

— Îți mulțumesc, Francis. Iar eu am să toastesz în cinstea ta. Niciodată nu am mai avut onoarea să servesc sub un comandant atât de bun și un om atât de minunat.

— Vrei, te rog, să-mi dai înapoi cerneala și condeiul? spuse Crozier.

Apoi își puse mânușile la loc și dădu iarăși la o parte pietrele tumulului, găsi cilindrul, îl deschise, întinse hârtia pe genunchi, își scoase iar mănua, sparse pojghița de gheață din călimară, înmuie condeiul și notă în locul rămas liber sub semnătura lui:

Și mâine, 26 aprilie, vom porni spre Fluviul lui Back.

44

GOODSIR

*Latitudine nordică 69°?? „,, longitudine vestică 98°??”
Golful Odihnei Noastre, 6 iunie 1848*

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Joi, 6 iunie - Căpitanul Fitzjames a murit în cele din urmă. A fost o Mare Ușurare.

După părerea mea, spre deosebire de ceilalți camarazi care au murit în cele Șase Săptămâni de când am pornit să Tractăm Bărcile spre sud (Odioasă Treabă de la care nu este scutit nici măcar Unicul Doctor rămas în Expediție), Căpitanul nu s-a stins din cauza Scorbutului.

De bună seamă că avea Scorbut, nu încape nicio îndoială în privința aceasta. Tocmai ce am încheiat Examinarea Post-mortem și pot spune cu certitudine că Vânățiile și Gingiile însângerate și Buzele înnegrite duc la această concluzie. Dar nu cred că Scorbutul l-a ucis.

Căpitanul Fitzjames și-a petrecut ultimele trei zile din viață aici, cam la 130 de kilometri de Tabăra Terror, pe un promontoriu înghețat și bătut de vânturi, în locul unde coasta Ținutului King William se arcuiește brusc spre Vest. Pentru prima oară în Șase Săptămâni am despachetat Toate Corturile - inclusiv pe cele mari - și am aprins Plita din Fier de pe Baleniera pe care s-a chinuit una din echipe s-o tragă până aici. Am mâncat numai hrană rece în ultima vreme, sau Parțial încălzită pe plitele micuțe

cu spirt. În ultimele două seri am mâncat mâncare fierbinte – dar mult prea puțină, doar o treime din rația care ne-ar trebui ca să facem față Muncii Extenuante la care suntem Supuși. Bine măcar că Două Dimineți la rând ne-am trezit în același loc. Oamenii au botezat popasul acesta Golful Odihnei Noastre.

De fapt, am făcut acest popas prelungit mai ales ca să-l lăsăm pe Căpitanul Fitzjames să se Stingă în Liniște. Dar numai de Liniște nu a avut el parte în ultimele sale zile.

Bietul Locotenent Le Vesconte prezentase aceleași Simptome precum cele ale Căpitanului Fitzjames. Locotenentul Le Vesconte a murit pe neașteptate în cea de-a 13-a Zi a acestei Călătorii Infernale către Sud – doar la 30 km de Tabăra Terror, dacă îmi amintesc eu bine, și în aceeași zi cu Infanteristul Pilkington – însă pot confirma că Semnele de Scorbut erau mult mai Avansate în cazurile locotenentului și soldatului, dar Ultimele lor Clipe au fost mai puțin Chinuitoare.

Trebuie să mărturisesc aici că nu mi-am amintit că primul nume al Locotenentului Le Vesconte era Harry. Raporturile dintre noi au fost mereu Amicale, însă destul de Protocolare, iar pe Lista de Serviciu fusese trecut ca H.T.D. Le Vesconte. Acum mă simt foarte prost când mă gândesc de câte ori trebuie să-i fi auzit pe ceilalți Ofițeri strigându-l cu acest Nume – de sute de ori, cu siguranță – dar mereu fusesem ba prea Ocupat, ba prea adâncit în Gânduri ca să observ. Abia după Moartea lui am dat atenție Numelui său de Botez.

Numele de Botez al soldatului Pilkington era William.

Mi-aduc aminte de o zi de la începutul lui Mai,

imediat după scurta slujbă comună de înmormântare a celor doi, când cineva a sugerat să numim „Capul Le Vesconte” limba aceea de pământ unde erau cele două morminte. Dar Căpitanul Crozier s-a opus, zicând că, dacă botezăm fiecare loc după numele omului îngropat acolo, atunci foarte curând o să rămânem fără locuri de botezat.

Vorbele astea i-au Năucit pe oameni și Mărturisesc că m-au Năucit și pe mine. Probabil că Intenționase să facă o Glumă, numai că gluma asta pe mine unul mă șocase. Îi șocase și pe ceilalți pentru că nu au mai scos nicio Vorbă.

Dar poate că acesta fusese Scopul Căpitanului Crozier. Pentru că oamenii au renunțat să mai numească fiecare Formă de Relief după Ofițerii lor Morți.

De câteva săptămâni Căpitanul Fitzjames dădea semne de Șubrezure Generală a Organismului, chiar dinainte de plecarea din Tabăra Terror, însă acum Patru Zile parcă a fost Atacat de altceva, ceva mai Subit și mult mai Chinuitor.

De săptămâni bune Căpitanul avea Probleme cu Stomacul și Intestinele, dar pe neașteptate, la data de 2 iunie, Fitzjames s-a prăbușit în marș. Nu aveam obiceiul să ne oprim din mers, ci doar îl instalăm într-o Barcă pe bolnavul care nu se mai putea ține pe picioare și îl trăgeam și pe el după noi. Căpitanul Crozier s-a îngrijit personal de instalarea Căpitanului Fitzjames într-o Balenieră.

Deoarece facem în etape Marșul acesta spre Sud – durează Multe Ore să tragem 5 din cele 10 Bărți Grele pe o distanță de doar câteva sute de Metri peste Solul Dificil cu pietre și Zăpadă, încercând din răputeri să ne menținem pe Uscat, ca să nu ne confruntăm iarăși cu Banchiza și Crestele de Gheață,

și astfel nu reușim uneori să facem nici măcar un kilometru și jumătate pe zi – eu rămân alături de bolnavi atunci când echipele se întorc după celelalte 5 Bărci. Uneori se întâmplă și ca Domnul Diggle și Domnul Wall să cuteze a pregăti o masă caldă pe plitele cu spirt pentru o sută de Bărbați Flămânzi. Cei doi Bucătari și câțiva oameni cu muschete care să mă apere de Creatura dintre Ghețuri ori de Eschimoși sunt singurii mei tovarăși în acele ceasuri.

În afară de Cei Suferinzi și de Muribunzi.

Greața, voma și diareea Căpitanului Fitzjames au fost crâncene. Necruțătoare. Bărbatul acesta puternic și Brav se ghemuia în Poziție Fetală și urla de durere atunci când îl sfârtecau Crampele.

În ziua următoare, a încercat să reintre în formația care trăgea Baleniera în care zăcuse el – căci și Ofițerii trag din când în când la Bărci –, dar foarte curând s-a Prăbușit iarăși. De data aceasta crampele și voma nu au mai încetat. În după-amiaza aceea, când cei mai zdraveni s-au dus să aducă cele 5 Bărci lăsate în Urmă, Căpitanul Fitzjames mi-a mărturisit că i s-a încețoșat Vederea și că vedea Dublu.

L-am întrebat dacă purtase Ochelarii de Protecție pe care îi foloseam ca să ne ferim de soare. Oamenii îi Detestă pentru că întunecă foarte tare vederea și dau dureri de cap. Căpitanul Fitzjames a recunoscut că Nu îi purtase, dar mi-a atras atenția asupra faptului că ziua fusese destul de înnourată. Nici ceilalți oameni nu îi purtau. În momentul acela Discuția noastră a fost întreruptă de un acces de diaree și vărsături.

Mai târziu, în acea noapte, mi-a șoptit cu răsuflarea întretăiată că îi era greu să înghită și că își simte Gura în permanență Uscată. Curând a dat semne și că îi era greu să Respire și a încetat să mai

vorbească. Până la răsăritul soarelui Brațele îi Paralizaseră deja, și astfel nu îmi mai putea scrie mesaje ca să îmi explice ce simte.

Căpitanul Crozier a decis să nu mai pornim la drum în ziua aceea – prima zi întreagă în Șase Săptămâni în care nu am mai fi tras la Bărci. Am ridicat toate Corturile. Am despachetat și Cortul mare pentru Infirmerie, care fusese adus în Baleniera în care erau și bunurile personale ale Căpitanului Crozier. Instalarea lui a durat aproape Trei Ore, din cauza vântului și a frigului (dar și pentru că oamenii se mișcă mult mai încet decât înainte) – și pentru prima oară după o lună și jumătate am reușit să culcăm Bolnavii într-un loc special amenajat pentru ei.

Domnul Hoar, stewardul Căpitanului Fitzjames, bolnav de multă vreme, murise în a doua zi a Marșului nostru. (Făcusem mai puțin de un Kilometru în acea Cumplită primă zi de Tractat Bărci și, de unde ne opriserăm puteam vedea locul unde fusese Tabăra Terror și toate lucrurile abandonate acolo. Senzația era că nu Realizasem nimic după douăsprezece ore de Trudă și Chin, că era ca și cum nici n-am fi plecat din Tabără. Acele prime zile ale Marșului – am avut nevoie de Șapte Zile ca să parcurgem o distanță de doar Zece Kilometri – au distrus aproape Complet Moralul nostru și Voința de a merge mai departe.

Infanteristul Heather, care își pierduse o Porțiune din Creier cu mai multe luni înainte, a permis, în sfârșit, Trupului său să Moară, în a Patra Zi a Marșului. În seara respectivă camarazii lui i-au săpat la repezeală o groapă și au cântat din cimpoaie la căpătâiul lui.

Cam la fel s-au petrecut lucrurile și în cazul

celorlalți Bolnavi care au avut parte de Morți rapide, dar, după decesul locotenentului Le Vesconte și cel al Soldatului Pilkington de la sfârșitul celei de-a Doua Săptămâni, a urmat o perioadă în care n-a mai murit nimeni. Și atunci, oamenii au încercat să se Convingă de faptul că Necazurile se isprăviseră, pentru că cei cu adevărat Bolnavi au murit unul după celălalt, iar cei Puternici au supraviețuit.

Colapsul căpitanului Fitzjames ne-a adus aminte că așa vom păți cu Toții. Nu mai era niciunul în Putere printre noi. Doar cu excepția Uriașului ăluia, Magnus Manson, care pare Netulburat de vreo problemă și care nu pare să fi pierdut din greutate ori din energie.

Am încercat să domolesc voma neîncetată a Căpitanului Fitzjames administrându-i doze de asafoetidă, o rășină care se folosește pentru reducerea spasmelor. Nu l-a ajutat prea mult. Bietul om nu mai era în stare să rețină în organism nici alimentele, nici lichidele. Am încercat să-i dau apă de var ca să-i potolesc stomacul, dar nu i-a fost de niciun folos.

Pentru greutatea la înghițit, i-am dat Sirop de Ceapă de mare – ceapa tăiată se ține la macerat în soluție de tanin – care este un Expectorant Excelent. Din păcate se pare că nu l-a ajutat prea mult pe bietul muribund.

Căpitanul Fitzjames a pierdut mai întâi Controlul Brațelor și Putința de a le Folosi cum se cuvine, apoi Controlul asupra Picioarelor. I-am dat atunci Vin Peruvian din Frunze de Coca – un amestec foarte puternic de vin cu cocaină – și i-am făcut frecții cu o soluție din corn de cerb, Leac ce miroase puternic a amoniac, și cu Camfor. Toate aceste Medicamente administrate chiar la Jumătate din Dozele pe care eu

le-am dat Căpitanului, în mod obișnuit încetinesc, ba chiar Inversează evoluția Paraliziei.

Însă pe el nu l-au ajutat. Paralizia s-a extins în toate extremitățile Căpitanului Fitzjames. A continuat să vomite și să se Zvârcolească de durere din cauza Crampelor multă vreme după ce nu a mai fost capabil să vorbească ori să gesticuleze.

Din cauza Disfuncționalității Coardelor sale Vocale, oamenii nu au mai fost chinuiți de Cumplitele lui Strigăte de Durere.

Încă de Azi de dimineață, în a Patra și Ultima Zi a Agoniei Căpitanului Fitzjames, Plămânii au început să i se închidă pe măsură ce Paralizia îi cuprindea toți mușchii aparatului respirator. Toată ziua s-a chinuit să respire. Eu și cu Lloyd, ajutați adesea de Căpitanul Crozier, care a stat la căpătâiul Prietenului său în ultimele ore ale acestuia, îl ridicam pe Fitzjames în Șezut, ori îl Sculam în Picioare și îl plimbam prin cort, susținându-l între noi și târându-i picioarele încălțate doar în ciorapi peste pietrele înghețate de pe jos, într-o încercare zadarnică de a-l face plămânii să funcționeze.

De disperare, nemaștiind ce altceva aș putea face, am recurs la Tinctura de Lobelie, o soluție de culoarea whisky-ului preparată din tutun Indian, care este nicotină pură și i-am turnat o doză zdravănă pe gât, masându-i în același timp beregata ca să fiu convins că licoarea i-a pătruns în organism. Aveam sentimentul că hrănesc un Puiuț de Pasăre căzut din cuib. Tinctura de Lobelie era cel mai puternic stimulant respirator pe care îl mai aveam în mult prea sărăcită mea farmacie, Stimulant în care Doctorul Peddie avusese nespus de mare încredere. L-ar scula pe lisus din morți cu o zi mai devreme, obișnuia el să hulească atunci când era cu chef.

Nu a avut niciun efect.

Trebuie să Amintesc aici că eu sunt Chirurg, nu Medic. Eu am studiat Anatomia, iar specialitatea mea este Chirurgia. Medicii prescriu tratamente; Chirurgii taie. Dar încerc să mă descurc cât de Bine pot cu medicamentele rămase de la Repauzații mei Colegi.

Însă cel mai Cumplit lucru care s-a petrecut cu Căpitanul Fitzjames a fost acela că a rămas pe Deplin Conștient în ultimele lui ceasuri de viață – pe toată perioada aceea de vărsături și Crampe și de Pierdere a Vocii și a putinței de a înghiți, a Paraliziei care îi cotopea trupul – și în clipele acelea oribile când plămânii nu mai voiau să-l ajute. Și i-am citit panica și Groaza din ochi. Mintea îi era încă Vie. Trupul îi murea. Și nu avea cum să scape de Tortura aceasta, ci doar mă Implora din privire. Iar eu eram Neputincios.

Au fost momente când m-am gândit să-i Administrez o doză letală de Cocaină pură pentru a-i Curma Suferințele, însă Jurământul Hipocratic și Credința mea Creștină m-au împiedicat s-o fac.

Așa că am ieșit din cort și am început să Plâng, după ce m-am asigurat că nu mă poate vedea nimeni.

Căpitanul Fitzjames a murit la 8 minute după ora 3:00 p.m., în după-amiaza zilei de Joi, a Șasea Zi din Luna Iunie, în Anul Domnului Nostru Una Mie Opt Sute și Patruzeci și Opt.

Mormântul îi fusese deja săpat în solul Tare. Pietrele cu care urma să fie acoperit fuseseră deja adunate și Puse Bine. La Ceremonie au venit toți oamenii care mai erau în stare să se îmbrace și să se țină pe picioare. Mulți dintre aceia care fuseseră sub comanda Căpitanului Fitzjames în ultimii trei ani

au vărsat Lacrimi. Chiar dacă ziua a fost mai călduroasă – trei patru grade peste Limita Înghețului – dinspre Nord-Vestul Implacabil s-a stârnit un Vânt rece care a înghețat Lacrimile acelea pe bărbi și pe obraji și pe fulare.

Cei câțiva Infanteriști rămași în viață au tras o Salvă în Aer.

De pe colina din spatele Mormântului, un Cocos Arctic s-a ridicat în Aer și a zburat spre Banchiză.

Un Geamăt profund se ridică din rândul oamenilor. Nu de regret pentru dispariția Căpitanului Fitzjames, ci de disperare pentru pierderea păsării care ar fi putut fi fiartă cu legumele din conserve pentru cină. Până când infanteriștii și-au reîncărcat muschetele, pasărea era la o sută de metri depărtare și în afara Razei armelor lor. (Și nici în starea lor cea mai bună niciunul dintre Infanteriștii aceștia nu ar fi fost în stare să nimerească o pasăre în zbor la o distanță de o sută de metri.)

Mai târziu – cam acum vreo jumătate de oră – Căpitanul Crozier a vârât capul în Infirmerie și mi-a făcut semn să-l însoțesc afară în Frig.

— Căpitanul Fitzjames a murit din cauza Scorbutului sau nu? a sunat singura întrebare pe care mi-a adresat-o.

Am recunoscut cu Sinceritate că nu credeam că fusese vina Scorbutului. Pe Căpitanul Fitzjames îl omorâse ceva mult mai Feroce.

— Căpitanul credea că îl otrăvește stewardul care începuse să îl servească după moartea lui Hoar, mi-a șoptit Căpitanul. Crezi că a fost posibil?

— Bridgens? am exclamat eu mult prea Tare. Eram profund Oripilat. Îmi plăcea tare mult Eruditul Steward.

Crozier a clătinat din cap.

— Nu. În ultimele două săptămâni Richard Aylmore i-a servit la masă pe ofițerii de pe *Erebus*, *mi-a spus el*. Crezi că a fost otravă, doctore?

Am șovăit. Dacă aș fi răspuns afirmativ, Aylmore ar fi fost executat în zori. Intendentul ofițerilor inferiori era cel care primise cincizeci de Lovituri de Bici în Ianuarie, ca pedeapsă pentru Comportamentul său Nechibzuit în timpul Marelui Carnaval Venețian. Totodată, Aylmore era Prieten și Confident al Liliputanului și deseori Verosului Ajutor de Ștemuitor de pe Terror. De asemenea, după cum bine știam cu toții, Aylmore avea un Suflător meschin și ranchiunos.

— Se prea poate să fi fost otravă, *i-am răspuns eu Căpitanului, singurului Căpitan pe care îl mai aveam acum și care era atât de obosit, încât pielea parcă îi devenise transparentă. Dar nu neapărat o Otravă Administrată cu Bună Știință.*

— Ce înseamnă asta? *a vrut el să afle.*

— Înseamnă că Ofițerii au mâncat mai Mult decât marinarii din Conservele Goldner pe care le-am adus cu noi. Uneori în alimentele care s-au alterat se dezvoltă o otravă Fatală care poate provoca Paralizia. Nimeni nu știe despre ce e vorba. Poate fi un animalcul pe care nu îl putem vedea la Microscop.

Crozier a spus atunci în șoaptă:

— Dar oare nu le-am fi simțit mirosul dacă ar fi mucegăit?

Am clătinat din cap și l-am apucat de braț ca să-l fac să înțeleagă mai bine ce anume vreau eu să spun.

— Nu. Tocmai aceasta este Problema cu Otrava care întâi îți Paralizează coardele vocale și apoi tot restul corpului. Nu poate fi nici Văzută la Microscop,

nici Testată în vreun fel. Este la fel de invizibilă ca însăși Moartea.

Crozier a reflectat la cele auzite, apoi mi-a zis:

— Voi da ordin ca nimeni să nu se mai atingă de conserve în următoarele trei săptămâni. Va trebui să ne descurcăm cu ce ne-a mai rămas din carnea în saramură și pesmeții ăia râncezi.

— Oamenii nu vor fi deloc mulțumiți de măsura asta, *am șoptit și eu*. Supele și legumele din conserve sunt unicele lucruri care pot constitui cât de cât o Masă Caldă. S-ar putea să se Revolte în fața acestor alte Privațiuni la care sunt supuși.

Crozier îmi zâmbi. Un zâmbet care mi-a dat fiori.

— Dar nu toată lumea va avea interdicție la conserve, *a șuierat el satisfăcut*. Intendentul Richard Aylmore va continua să mănânce din ele – din exact aceleași conserve din care el l-a servit pe James Fitzjames. Noapte bună, doctore.

M-am întors în Infirmerie, m-am uitat la bolnavii care dormeau și m-am strecurat și eu în Sacul meu de Dormit, luându-mi cu mine Măsuța Portabilă de Scris din lemn de mahon.

Scrisul meu e cam greu de descifrat pentru că Tremur întruna. Și nu doar din cauza Frigului.

De fiecare dată când îmi închipui că am ajuns să Cunosc bine pe vreunul din Ofițerii sau Marinarii aceștia, se întâmplă câte ceva care-mi dovedește cât m-am înșelat. Nici într-un Milion de ani de Evoluție a Medicinii nu vom putea afla Tainele ascunse în Sufletul Omenesc.

Mâine vom porni la drum înainte de apariția Zorilor. Am senzația că nu vom mai avea parte de alte asemenea popasuri tihnite precum cel de la Golful Odihnei Noastre.

45 BLANKY

Latitudine necunoscută, longitudine necunoscută
18 iunie 1848

Când cel de-al treilea și ultimul picior de lemn se rupse, Tom Blanky pricepu că acesta era sfârșitul.

Primul lui picior de lemn fusese o lucrare de toată minunea. Cioplit dintr-o singură bucată de stejar de către domnul Hickey, destoinicul marangoz de pe *Terror*, piciorul acela fusese o adevărată operă de artă cu care Blanky se fălea la toată lumea. Cât mai rămăseseră pe navă, navigatorul reușise să se descurce foarte bine și țopăia ca un pirat mucalit de colo până colo. Când a trebuit să coboare pe gheață, Blanky a căpătat o labă de picior tot din lemn, care se fixa într-o bucă. Laba aceea fusese prevăzută cu o mulțime de crampoane – mult mai eficiente în aderența pe gheață decât țințele de la cizmele camarazilor lui – și, cu toate că navigatorul-cu-un-picior nu fusese în stare să tragă în hamuri, reușise să țină bine pasul cu ceilalți și pe drumul de la nava abandonată la *Tabăra Terror*, și după aceea, pe drumul infernal spre sud, și acum spre est.

Dar gata. Se isprăvise.

Primul picior se rupsesese chiar sub genunchi la nouăsprezece zile după ce plecaseră din *Tabăra Terror*, la puțină vreme după ce-i îngropaseră pe bieții Pilkington și Harry Le Vesconte.

În ziua aceea călătorise într-unul din cuterele trase pe o sanie de douăzeci de camarazi. Lângă el se urcase și domnul Honey care îi cioplise dintr-o vergă

de rezervă un picior nou cu tot cu laba aferentă.

La început de tot, Blanky nu fusese deloc sigur dacă să îndrăznească să-și folosească piciorul de lemn ca să meargă șontăcăit pe lângă convoiul de bărci și oameni asudați, încrâncenați. Dar când se aventurase, în cele din urmă, pe gheața de mare, avusese surpriza să vadă că se descurcă de minune. Însă marșul lor către sud și apoi vest de-a lungul promontoriului se desfășura în cea mai mare parte pe uscat.

Gheața de pe pietre începuse să se topească și se topea chiar foarte repede, căci vara aceasta era mult mai caldă decât vara ratată din 1847. Iar laba piciorului lui Blanky, în formă de ou, aluneca de cele mai multe ori de pe pietre, ori se bloca în vreo crăpătură din gheață, ori se răsucea și ieșea din țâțână chiar în cele mai nepotrivite momente.

Blanky încerca în permanență să-și demonstreze solidaritatea cu camarazii lui, făcând drumul alături de cei care trăgeau în hamuri, cărând și el tot felul de obiecte atunci când putea, ba chiar oferindu-se să intre în ham în locul vreunuia răpus de oboseală, însă toată lumea știa că nu i se putea încredința o asemenea sarcină.

În a șasea săptămână și după șaptezeci și cinci de kilometri de drum, la Golful Odihnei Noastre, unde bietul căpitan Fitzjames avusese parte de o moarte atât de urâtă, Blanky ajunsese la al treilea picior, mult mai prost și mai puțin rezistent decât fusese al doilea. Și continua să șchiopăteze cu vitejie printre pietre și pâraie și bălți, dar nu își mai însoțea camarazii la cursa de după-amiază.

Tom Blanky și-a dat seama că devenise doar un bagaj în plus pe care cei nouăzeci și cinci de supraviețuitori ai celor două echipaje câți mai rămăseseră acum (fără el), bolnavi și epuizați la rândul

lor, erau obligați să-l transporte cu ei.

Ce-l motiva acum pe Blanky să nu capituleze, deși al treilea picior începuse și el să se crape și nu mai erau vergi din care să i se încropească un al patrulea, era speranța că priceperea lui de pilot printre ghețuri va fi indispensabilă atunci când vor începe să navigheze.

Dar, cu toate că stratul subțire de gheață de pe pietre și solul arid al coastei se topea pe timpul zilei, măsurătorile efectuate de locotenentul Little arătau că uneori temperaturile atingeau chiar și cinci grade peste zero, banchiza din spatele ghețarilor de pe țărm nu dădea semne că ar avea de gând să se sfărâme. Blanky încercase să-și păstreze cumpătul și să fie răbdător. Știa mai bine decât oricare alt om din această expediție că la asemenea latitudini canalele navigabile pot apărea, chiar și într-o vară mai „normală” cum era aceasta, abia spre mijlocul lui iulie.

Însă acum gheața avea să-i decidă soarta, nu utilitatea. Dacă se vor urca în bărci mai curând, ar putea să supraviețuiască. Nu-i trebuia piciorul ca să meargă cu barca. Crozier îl numise comandant al cuterului său cu multă vreme înainte – șef peste opt oameni. Și navigatorul știa că, odată ajuns pe apă, va supraviețui. Cu puțin noroc, poate vor reuși să ajungă cu toate cele zece ambarcațiuni până la gura Fluviului Great Fish. Se vor opri acolo ca să le echipeze pentru călătoria pe o apă curgătoare și, cu puțin ajutor din partea vântului de nord-vest și a vâslelor, bărcile vor naviga vitejește în amonte. Sigur că drumul pe fluviu va fi extrem de greu pentru el deoarece va trebui să-și țină echilibrul ajutându-se de piciorul acesta fragil din lemn, însă va fi floare la ureche pentru ceilalți după coșmarul din ultimele opt săptămâni.

Dacă va reuși să reziste până când se vor urca în bărci, Thomas Blanky avea să trăiască.

Însă el cunoștea o taină în fața căreia pălea chiar și firea lui optimistă: Creatura dintre Ghețuri, Teroarea Însăși, venea după el.

O zărise în fiecare zi, atunci când convoiul de oameni istoviți peste măsură ocoliseră promontoriul întins și se întorseseră iarăși pe direcția est, de-a lungul țărmului; în fiecare după-amiază, când se întorceau după cele cinci bărci pe care le lăsaseră în urmă; la fiecare apus de soare, pe la ora 11:00 p.m., când se prăbușeau în corturile lor ude ca să prindă câteva ore de somn.

Creatura îi urmărea. Uneori ofițerii o vedeau prin telescoapele lor atunci când se uitau spre mare. Dar nici Crozier, nici Little, nici Hodgson ori oricare altul dintre cei rămași în viață nu recunoscuseră vreodată că văzuseră monstrul, dar Blanky – având mai mult timp la dispoziție să observe și să gândească – sesizase că adesea se strângeau și discutau între ei. Și își dăduse seama despre ce era vorba.

În alte prilejuri, cei care aduceau ultimele bărci văzuseră clar bestia fără ajutorul vreunui instrument. Uneori venea la un kilometru și jumătate în spatele lor, o pată neagră pe fundal de gheață albă, ori o pată albă pe fundal de piatră neagră.

E doar un urs polar, spusese James Reid, navigatorul roșcovan de pe Erebus, unul dintre cei mai buni prieteni ai lui Blanky din ultima vreme. Unii te-ar înfuleca dacă te-ar putea prinde, dar majoritatea sunt destul de inofensivi. Și gloanțele îi omoară. Să sperăm că ăla de acolo se va apropia mai mult de noi. Avem mare nevoie de niște carne proaspătă.

Dar Blanky știuse că nu era unul din urșii albi pe care îi vâna din când în când ca să facă rost de carne. Era el – monstrul. Ea – creatura. Toți oamenii se temeau de ea, mai ales pe timpul nopții sau, mai bine

zis, pe perioada celor două ceasuri de întuneric subțire care marcau acum noaptea, dar numai Blanky știa că vine după el.

Se resimțeau cu toții de pe urma marșului, dar suferința lui Blanky nu avea margini. Nu din cauza scorbutului, căci boala părea să-l fi afectat mai puțin decât pe alții; ci din pricina durerii din ciotul rămas. Pe la jumătatea fiecărei dimineți a marșului lor de șaisprezece, optsprezece ore, începea să-i șiroiască sângele din ciot pe cupa din lemn și curelele din piele. I se îmbibau pantalonii și izmenele și i se păta piciorul de lemn și lăsa o dâră de sânge în urma lui.

În primele săptămâni avusese noroc cu frigul care-i înghețase sângele. Dar acum, la temperaturi „tropicale” peste zero grade, Blanky sângera ca un porc înjunghiat.

Avusese noroc și cu hainele groase de iarnă, care ascundeau mare parte din semnele sângerării de ochii celorlalți, dar pe la mijlocul lui iunie se făcuse mult prea cald pentru toate rândurile acelea de haine, astfel că toate mantalele și puloverele din lână, îmbibate de transpirație, fuseseră îngrămădite în bărcile pe care le tractau. Acum oamenii din hamuri stăteau mare parte din zi în cămăși și își trăgeau pe ei jachetele doar pe la sfârșitul după-amiezii, când temperatura cobora spre zero. Blanky glumise atunci când camarazii îl întrebaseră de ce continuă să stea înfofolit. *Am sângele rece, băieți, răsese el. Prin piciorul ăsta de lemn îmi intră în corp tot frigul din pământ. Nu vreau să mă vedeți cum tremur.*

În cele din urmă s-a văzut nevoit să-și scoată mantaua. Pentru că se chinuise atât de tare să țină pasul cu ceilalți și pentru că durerea cumplită din piciorul lui schingiuit îl făcea să transpire și atunci când stătea pe loc, nu a mai putut să suporte înghețul-și-

dezghețul, înghețul-și-dezghețul tuturor hainelor de pe el.

Oamenii nu au spus nimic la vederea șiroaielor de sânge. Aveau problemele lor. Mulți sângerau și ei din cauza scorbutului.

Deseori Crozier și Little îi trăgeau într-o parte pe cei doi specialiști ai ghețurilor, Blanky și Reid, ca să le ceară opinia specializată cu privire la starea banchizei de dincolo de bariera de ghețari de pe coastă. James Reid era de părere că ghețurile dintre această parte a Ținutului King William și continent, indiferent dacă King William era unit cu continentul sau nu, se vor sparge mai încet decât banchiza de la nord-vest, unde condițiile vor fi mai dinamice odată cu dezghețul de vară.

Blanky era mai optimist. Le arătă cum ghețarii de pe coasta de sud devin tot mai firavi cu fiecare zi. Cu câțeva vreme în urmă acolo fusese un zid înalt care separa țărmul de suprafața de gheață a mării. Din bariera aceea nu mai rămăseseră acum decât câteva pâlcuri sfioase de seracuri. Iar motivul pentru care se petrecuse acest fenomen, îi explicase Blanky lui Crozier, iar Reid fusese de acord, era că promontoriul proteja această bucată de mare și ținut de coastă (ori golf și coastă) de șuvoiul necruțător de sloiuri ce curgea din nord-vest, chiar dinspre Polul Nord. Erau mai la adăpost aici, la sud de promontoriul Ținutului King William. Și poate că aici gheața se va sparge mai repede.

Reid îi aruncă o privire curioasă atunci când le împărtăși această opinie, iar Blanky știa exact ce gândește celălalt specialist al navigării printre ghețuri. *Indiferent dacă e un golf sau o strâmtoare cea care duce la Brațul Chantrey și gura Fluviului lui Back, gheața se topește cel mai târziu într-un loc îngrădit.*

Reid ar fi avut dreptate dacă și-ar fi susținut punctul de vedere cu voce tare în fața căpitanului Crozier, dar nu o făcuse, nedorind să-și contrazică prietenul. Iar Blanky rămase la fel de optimist. Adevărul era că Blanky devenise atât de încrezător din noaptea aceea de 5 decembrie a anului din urmă, când Creatura îl fugărise prin pădurea de seracuri de pe banchiză, departe de *Terror*, iar el își privise moartea drept în ochi.

De două ori încercase să-l ucidă creatura. Și de fiecare dată Thomas Blanky nu pierduse nimic mai mult decât câte o bucată de picior.

Drept care șontăcăia încolo și înapoi, împărțind voie bună și glume, și firișoare de tutun, și chiar felii transparente de carne congelată de vită oamenilor extenuați și sleiți de puteri. Cei cu care împărțea cortul îl prețuiau nespus. Se încăpățâna să facă și el de pază pe perioada nopților tot mai scurte și patrula, sfâșiat de durere, de-a lungul șirului de ambarcațiuni, cu arma în mână. Dar nu exista vreun om care să știe mai bine decât Thomas Blanky că niciun fel de armă nu ar fi în stare să oprească Bestia, să oprească Teroarea, atunci când aceasta se va hotărî să-și revendice următoarele victime.

Din zi în zi supliciile marșului lor erau tot mai crâncene. Nu numai de scorbut și de foame și de expunerea îndelungată la razele crude ale soarelui se stingeau oamenii, ci au fost alte două incidente asemănătoare celui în care își pierduse viața căpitanul Fitzjames. John Cowie, fochistul care scăpase cu viață în noaptea aceea de 9 martie, când creatura năvălise la bordul navei *Erebus*, a murit în chinuri – mai întâi crampe și dureri inimaginabile, iar apoi o paralizie mută – la data de 10 iunie. Daniel Arthur, maistrul timonier în vârstă de treizeci și opt de ani de pe

Erebus, a fost mai întâi atins de dureri abdominale și a murit de paralizie pulmonară opt ore mai târziu. Trupurile lor nu au fost îngropate în adevăratul sens al cuvântului; camarazii lor s-au oprit din marș doar atât cât să coasă cele două cadavre în pânza de vele pe care o mai aveau și să îngrămădească pietre peste ele.

Richard Aylmore, subiect al multor supoziții de la moartea căpitanului Fitzjames, nu prezenta aproape niciun semn de boală. Se zvonea că, pe când tuturor li se interzise să se mai atingă de alimentele din conserve – cauză pentru care scorbutul li se agravase – lui Aylmore, Cowie și Arthur li se ordonase să mănânce numai conserve. Nimeni nu a putut să priceapă cum de se întâmplase ca mâncarea din conservele Goldner să fi ucis într-un mod atât de îngrozitor trei oameni, dar să-l lase neafectat pe Aylmore. Prin urmare, singura concluzie logică care se impunea era cea a otrăvirii deliberate. Dar mai era o problemă: toată lumea știa cât de mult îi ura Aylmore pe Crozier și pe Fitzjames, însă nimeni nu se putea gândi la vreun motiv pentru care stewardul ofițerilor inferiori să dorească moartea celor doi camarazi.

Doar dacă nu cumva voia să rămână el cu porțiile de mâncare ale acestora.

Din echipele care tractau bărcile făcea parte și Henry Lloyd, ajutorul doctorului Goodsir, bolnav într-una din ultimele faze ale scorbutului, vomitând în permanență sânge, și cu una din aceste ocazii și ultimul dinte pe care îl mai avea în gură. Așa că fiind unul dintre puținii oameni, în afară de Diggle și Wall, care rămâneau cu bărcile după tura de dimineață, Blanky încercă să dea o mână de ajutor bunului doctor.

În mod foarte ciudat, deși vremea se încălzise, oamenii se confruntau acum cu mult mai multe cazuri de degerături decât pe perioada iernilor polare.

Asudați, dezbrăcați de hainele groase și fără mănuși în mâini, trăgeau bărcile și în frigul înserărilor – acum soarele rămânea pe orizontul de la sud până spre miezul nopții – și se minunau când aflau că temperatura scăzuse până la minus douăzeci și șase de grade pe perioada opintelilor lor. Iar Goodsir nu-și vedea capul de cât de multe degete și porțiuni de piele degerate trebuia să trateze.

Din cauza soarelui, cam jumătate din oameni sufereau de migrene înfiorătoare și de tulburări de vedere. Diminețile, Crozier și Goodsir mergeau printre ei încercând să-i convingă să-și pună ochelarii, dar marinarii detestau monstruozițiile acelea din plasă metalică. Joe Andrews, căpitanul calei de pe *Erebus* și prieten vechi al lui Tom Blanky, obișnuia să spună că atunci când încerci să te uiți prin porcăriile alea din sârmă era ca și cum ai fi încercat să privești prin mătasea neagră a unor chiloței de femeie, însă mult mai puțin distractiv.

Migrenele și problemele de vedere se agravau tot mai mult. Unii îi cereau lui Goodsir laudanum atunci când îi apucau durerile de cap, însă doctorul le spunea cu părere de rău că nu mai are niciun strop din calmantul pe bază de opiu. Blanky, trimis adesea să aducă medicamente din cufărul încuiat al doctorului, știa că acesta minte. În cufăr mai era o sticlută cu laudanum. Navigatorul era convins că doctorul o păstra pentru un anume scop tragic – să aline ultimele ceasuri ale căpitanului Crozier? Sau ale lui însuși?

Alții aveau dureri infernale din cauza arsurilor de soare. Toți erau plini de bășici roșii pe mâini, pe obraji și pe gât. Dar aceia care, nemaisuportând căldura amiezii atunci când temperatura trecea peste zero, își scoteau cămășile, fie și pentru câteva minute, se pomeneau seara că pielea lor, albă după trei ani de

întuneric, se înroșea foarte repede și se umplea de bășici supurânde.

Doctorul Goodsir spărgea bășicile acelea cu lanțeta și ungea rănilor deschise cu o alifie care lui Blanky i se părea că miroase a unsoare de osie.

Pe la mijlocul lunii iunie, când ajunseseră pe coasta sudică a promontoriului și își continuau calvarul către est, aproape toți cei nouăzeci și cinci de supraviețuitori ai expediției se aflau în pragul colapsului. Blanky știa că atunci când cei mult prea suferinzi nu își vor mai reveni ca să se alăture echipelor care trăgeau din greu la săniile cu bărci și la balenierele încărcate cu provizii și echipamente tractate direct peste pietre, atunci când vor fi prea mulți cei bolnavi și răniți, marșul lor se va încheia.

Deocamdată, oamenii erau atât de însetați, încât orice curgere mică de apă pe care o întâlneau în drumul lor constituia un motiv legitim pentru a se opri. Și atunci se puneau cu toții pe burtă și lipăiau apa ca niște câini. Dacă nu ar fi fost dezghețul acesta neașteptat ar fi murit cu toții de sete de mai bine de trei săptămâni. Rămăseseră fără combustibil pentru plitele cu spirt. La început, au putut să-și potolească setea topind zăpada în gură, dar metoda aceasta îi seca de energie și îi înseta și mai tare. La fiecare traversare a convoiului peste câte un pârâu – iar acum erau tot mai multe din acestea – se opreau să-și umple sticlele pe care nu mai trebuiau să și le țină pe sub haine pentru a le feri de îngheț.

Deși setea nu avea să-i prăpădească prea curând, starea oamenilor se deteriora cu repeziciune dintr-o sută de alte motive. Foametea făcea ravagii în rândurile lor. Îi ținea treji în timpul celor patru ore de semiîntuneric, chiar dacă erau frânți din cauza eforturilor cumplite din timpul zilei.

Instalarea și strângerea corturilor Holland – operațiune simplă, pe care o realizaseră în douăzeci de minute în *Tabăra Terror*, cu două luni în urmă – dura acum câte două ore în fiecare dimineață și alte două seara. Și în fiecare zi era și mai anevoioasă, căci degetele erau mai umflate și mai pline de degerături și mai neîndemânaticе.

Prea puțini mai erau aceia care își păstrasera mințile limpezi. Uneori și gândurile lui Blanky păreau încurcate și confuze. Crozier părea cel mai lucid dintre toți, însă, atunci când credea că nu se uită nimeni la el, chipul căpitanului se transforma într-o veritabilă mască a epuizării și apatiei.

Marinari obișnuiți să facă noduri complicate în tachelaje sau șarturi așezați în capătul unei vergi înclinate, la șaiszeci de metri deasupra punții, pe timp de noapte, în vremea uraganelor care zguduiau apele din apropierea Strâmtorii Magellan, nu-și mai puteau lega acum șireturile la lumina zilei. Pentru că nu era niciun lemn în jur pe o rază de aproape cinci sute de kilometri – în afară de piciorul lui Blanky și de bărci, și de sănii, și de rămășițele navelor *Terror* și *Erebus* la o sută cincizeci de kilometri la nord de ei – și fiindcă solul era încă înghețat, oamenii erau nevoiți să adune grămezi mari de pietre la fiecare popas ca să poată ancora corturile pe care vânturile nopților amenințau să le dărâme.

Iar treaba asta părea a dura o veșnicie. Adesea adormeau de-a-n picioarele, în lumina difuză ca de amurg a miezului de noapte, cu câte o piatră în fiecare mână. Și uneori camarazii lor se îndurau de ei și nici nu-i mai trezeau.

În după-amiaza celei de-a optsprezecea zi din luna iunie a anului 1848, pe când echipele plecaseră după al doilea grup de bărci, proteza lui Blanky s-a rupt

chiar sub ciotul însângerat care-i mai rămăsese din piciorul cel adevărat. Iar navigatorul și-a spus că acela a fost un semn.

Doctorul Goodsir nu prea avusese nevoie de el în ziua aceea, așa că Blanky șchiopătase de-a lungul șirului de bărci ce așteptau să fie tractate, iar proteza i-a intrat între două pietre și s-a frânt. A considerat drept semne trimise de zei și distrugerea definitivă a protezei, și neobișnuita lui prezență la capătul convoiului.

Se așeză cât mai comod pe un bolovan din apropiere, își scoase pipa și o umplu cu ultimele firisoare de tutun pe care le păstra de multe săptămâni pentru o ocazie specială ca aceasta.

Întrebat de oamenii din hamuri ce anume făcea el acolo, Blanky le răspunse:

— Stau și eu aici nițeluș. Îmi odihnesc piciorul ăsta de lemn.

Când sergentul Tozer, însărcinat cu comanda ariergărzii, se opri să-l întrebe ce are de gând de îi lasă pe toți să o ia înainte, Blanky îi spuse:

— Nu-ți bate tu capul cu asta, Solomon.

Întotdeauna se amuzase să-l enerveze pe obtuzul sergent adresându-i-se cu numele de botez.

— Fă bine și ia-ți tălpășița cu „uniformele tale roșii” cu tot și dă-mi pace.

Jumătate de oră mai târziu, când ultima barcă ajunsese la sute de metri depărtare, căpitanul Crozier veni spre el însoțit de domnul Honey, marangozul.

— Ce mama dracului faci aici, domnule Blanky? se răsti Crozier.

— Mă odihnesc puțin, domnule căpitan. Cred că am să înnoptez aici.

— Nu fi prost! zise Crozier.

Privi la proteza ruptă și se întoarse spre marangoz.

— Poți s-o repara, domnule Honey? Și până mâine după-amiază ai cum să faci una nouă? Între timp domnul Blanky o să stea într-una dintre bărci.

— O, da, domnule căpitan, sigur că da, spuse domnul Honey, încruntându-se la piciorul stricat cu căutătura unui artist dezamăgit în fața defectării – sau maltratării – uneia din operele sale. Am adus cu noi o cârmă grozavă pe care ne gândeam s-o ținem de rezervă pentru cutere. O să-ți fac din ea un picior nou cât ai bate din palme.

— Auzi ce zice omul ăsta, Blanky? Îl întrebă Crozier. Acum ia-ți curul de pe piatra aia, sprijină-te de domnul Honey și mergi până la barca aia din urmă. Haide, repejor. O să fii ca nou mâine pe vremea asta.

Blanky zâmbi.

— Dar poate oare domnul Honey să repare și asta, domnule căpitan?

Își dezlegă curelele și scoase cupa din lemn de pe ciotul piciorului.

— Of, fir-ar să fie! exclamă Crozier.

Se apropie să se uite cu mai multă atenție la bucata aceea de picior – carne aproape neagră și sângerândă în jurul osului alb. Dar imediat se trase înapoi izbit de mirosul îngrozitor.

— Așa este, domnule, zise Blanky. Chiar mă mir că nu m-a simțit domnul doctor Goodsir. Dar e drept că am avut grijă să nu stau pe direcția vântului când îl ajutam în infirmerie. Băieții cu care dorm în cort știu ce se petrece. Nu se mai poate face nimic, domnule căpitan.

— Prostii, spuse Crozier. Goodsir o să...

Și se întrerupse.

Blanky surâse din nou. Nu era un zâmbet sarcastic sau unul mâhnit, ci un zâmbet dezinvolt, plin de umor.

— O să ce, domnule căpitan? O să-mi taie piciorul

din șold? Negreala s-a întins până la cur și la părțile rușinoase, domnule, cu toate scuzele pentru descrierea atât de sugestivă. Și chiar dacă mi l-ar tăia, câte zile credeți că aş mai avea de trăit? O să zac în barcă, la fel ca bietul Heather – Dumnezeu să aibă în paza Lui sufletul amărâtului ăluia – și o să fiu cărat de niște oameni la fel de istoviți ca mine?

Crozier nu-i răspunse.

— Nu, spuse hotărât Blanky, pufăind mulțumit din pipă. Cel mai bine ar fi să stau aici nițel singur să mă odihnesc și să mă gândesc la una și la alta. Mi-aș dori să mai pot face asta până o să-mi ia mințile durerea și putoarea.

Crozier oftă prelung, se uită la marangoz, apoi la navigator, apoi oftă iarăși. Scoase o sticlă cu apă din buzunar.

— Ține asta.

— Mulțumesc, domnule. Vă sunt recunoscător, zise Blanky.

Crozier se scotoci și în celelalte buzunare.

— N-am nimic de mâncare la mine. Dumneata ai, domnule Honey?

Marangozul scoase un pesmet mucegăit și o feliuță mai mult verde decât roșie ce probabil că fusese carne de vită.

— Nu, mulțumesc, John, dar nu-mi trebuie, spuse Blanky. Nu prea mi-e foame. Dar, domnule căpitan, îmi puteți face un mare hatâr?

— Despre ce e vorba, domnule Blanky?

— Familia mea trăiește în Kent, domnule. Lângă Ightham Mote, la nord de Tonbridge Wells. Cel puțin Betty a mea și cu Michael și cu bătrâna mea măicuță trăiau acolo atunci când am plecat noi în expediție. Iertare, domnule căpitan, bat câmpii. Ce vreau să vă rog e ca, dacă veți avea noroc să scăpați de aici și

dacă după aia veți avea ceva timp...

— Îți jur că dacă am să ajung în Anglia am să-i caut și am să le povestesc că ultima oară când te-am văzut stăteai tolănit pe un bolovan ca un moșier fudul, fumând și zâmbind cu gura până la urechi, îi spuse Crozier.

Apoi căpitanul scoase pistolul din buzunar și i-l întinse.

— Locotenentul Little a văzut creatura atunci când s-a uitat cu luneta - de dimineață e pe urmele noastre, Thomas. O să ajungă foarte curând aici. Ar trebui să iei pistolul.

— Mulțumesc, domnule căpitan, dar nu vreau să-l iau.

— Te mai întreb o dată, domnule Blanky: ești sigur că vrei să te lăsăm aici? spuse Crozier. Și o săptămână dacă ai mai rămâne cu noi, cunoștințele dumitale despre ghețuri ne-ar putea fi de mare folos. Cine poate ști despre ce o să dăm peste treizeci și cinci de kilometri de aici, când o să ieșim iar pe banchiză?

Blanky zâmbi.

— Cu vorbele astea mi-ați fi frânt inima, dacă nu aș fi știut că îl aveți pe domnul Reid, domnule căpitan. Chiar m-ați fi putut convinge să vin cu dumneavoastră. Domnul Reid este un navigator excelent și vă puteți baza pe el. Ca rezervă a mea, vreau să zic.

Crozier și Honey îi strânseră mâinile. Apoi se răsuciră pe călcâie și se grăbiră să prindă din urmă convoiul care aproape dispăruse dincolo de o creastă înaltă dinspre sud.

Trecuse de miezul nopții când a apărut.

Blanky își terminase tutunul de ore bune, iar apa înghețase în sticla pe care o uitase pe bolovan, alături de el. Avea ceva dureri, dar nu voia să adoarmă.

Pe cerul crepuscular apăruseră câteva stele. Se întetise și vântul din nord-vest, așa cum se întâmpla de obicei seara, iar temperatura probabil că scăzuse vreo douăzeci de grade sub valoarea de la amiază.

Blanky pusese lângă el piciorul de lemn, cupa și hamurile cu care obișnuia să și-l atașeze. Sigur că îl tortura cangrena și sigur că stomacul gol îl rodea, dar, în noaptea aceasta, cea mai cumplită durere pe care o simțea venea din partea inferioară a piciorului, din gambă și din labă – din membrul fantomă.

Din senin, creatura era chiar *acolo*.

Formă uriașă la nici treizeci de pași de el.

Trebuie că a ieșit dintr-o gaură invizibilă din gheață, își spuse Blanky. Își aduse aminte de iarmarocul din Tunbridge Wells unde fusese în copilărie. Pe scena șubredă din lemn apăruse un magician cu mantie din mătase purpurie și cu o pălărie înaltă și țuguată pe care fuseseră grosolan brodate puzderii de stele și planete. Exact așa se ivise și omul acela – foarte brusc și foarte pe nepusă masă, în oftaturile și icnetele de surpriză ale publicului de provinciali.

— Bine ai revenit, îi spuse Thomas Blanky siluetei sumbre de pe gheață.

Creatura se ridică pe picioarele dindărăt – un bloc întunecat de blană și mușchi și gheare colorate de soarele la apus și o scânteiere fugară de colți. Chintesență a tuturor prădătorilor din istoria neamului omenesc. Blanky își zise că avea mai mult de patru metri înălțime. Poate chiar cinci.

Iar în ochii ei – ai creaturii; în ochii lui – ai monstrului – de un negru mai intens pe forma cea neagră a capului – nu se reflecta lumina soarelui muribund.

— Ai întârziat, îi spuse Blanky, fără să-și poată stăpâni clănțănitul dinților. Te aștept de multă vreme.

Și aruncă piciorul din lemn în silueta uriașă.

Creatura nu încercă să se ferească de proiectilul acela atipic. Rămase nemișcată câteva clipe, apoi se repezi spre el ca o nălucă, o urgie colosală alunecând peste pietre și ghețuri cu iuțeala fulgerului, deschizând brațele și acoperind câmpul vizual al navigatorului.

Thomas Blanky rânji fioros și își încleștă dinții în muștiucul pipei stinse.

46

CROZIER

Latitudine necunoscută, longitudine necunoscută
4 iulie 1848

Unicul lucru care-l făcea pe Francis Rawdon Moira Crozier să nu se dea bătut era flacăra albastră ce-i ardea în piept. Cu cât era trupul lui mai obosit și mai flămând și mai maltratată, cu atât ardea ea mai aprig. Știa că aceasta nu era o simplă metaforă prin care își caracteriza el determinarea. Și nici optimism în sens convențional. Flacăra aceea albastră din inima lui era o entitate stranie, nepământească, stăruitoare ca o boală, sâmbure al convingerii că va face absolut tot ce trebuie ca să rămână în viață. *Absolut tot*.

Erau momente când Crozier își dorea ca flacăra albastră să se stingă, pentru ca el să poată capitula în fața inevitabilului și să se culce sub tundră, aidoma unui copil care se cuibărește sub plapumă.

Astăzi, pentru prima oară în decurs de o lună, nu mai tractau săniile. Și despachetaseră și montaseră cortul cel mare destinat Infirmeriei, însă nu și cele în care ar fi instalat sălile de mese. Oamenii botezaseră locul acesta, altminteri cu nimic ieșit din comun, de pe coasta de sud a Ținutului King William, „Spitalul”.

În ultimele două săptămâni traversaseră un golf întins, acoperit cu gheață dificilă, format în partea inferioară a aceluiași promontoriu ce părea nesfârșit. Dar acum ajunseseră iarăși pe direcția sud-est, mergând în paralel cu linia coastei, după care aveau să se îndrepte spre est, pe sensul corect de mers spre Fluviul lui Back.

Crozier avea la el sextantul și teodolitul, iar locotenentul Little avea un sextant și luase unul din instrumentele care aparținuseră căpitanului Fitzjames – să fie de rezervă – dar niciunul dintre ei nu mai făcuse vreo măsurătoare de câteva săptămâni bune. Nu li se mai părea important. Dacă King William era o peninsulă – așa cum erau de părere majoritatea exploratorilor polari, printre care se număra și James Clark Ross, fostul comandant al lui Crozier, atunci țărmul acesta îi va duce direct până la gura Fluviului lui Back. Însă dacă era o insulă, așa cum bănuise locotenentul Gore și cum intuia Crozier, atunci foarte curând vor vedea continentul la sudul lor și vor traversa o strâmtoare îngustă, ajungând imediat în locul unde Fluviul lui Back se varsă în mare.

Oricum ar fi stat lucrurile, Crozier, care se mulțumise să urmeze linia coastei, din moment ce nu aveau alternativă, și să se orienteze pe baza presupunerilor, era de părere că mai aveau o sută cincizeci de kilometri până la gura Fluviului lui Back.

Până acum reușiseră să facă în medie puțin mai mult de un kilometru și jumătate pe zi. Sigur, au fost zile când au parcurs și cinci sau șase, aducându-i aminte lui Crozier de fantastica viteză avută atunci când traversaseră banchiza de la nave la *Tabăra Terror*; însă în alte zile ajungeau să parcurgă doar câteva sute de metri de la locul unde înnoptaseră cu o zi în urmă, atunci când sub tălpile săniilor era mai mult piatră decât gheață, când trebuiau să treacă prin vadul unui pârâu impetuos apărut de nicăieri (și o dată chiar un râu adevărat), când coasta prea stâncoasă îi obliga să iasă pe gheața deformată a mării, când vremea era mult prea potrivnică sau când erau mai mulți bolnavi decât în mod obișnuit, iar aceștia erau instalați în bărci, constituind o greutate suplimentară pentru

camarazii lor care tractau mai întâi cele patru baleniere și unul din cutere, iar apoi se întorceau să aducă celelalte trei cutere și cele două barcazure.

Pe 1 iulie, după săptămâni în șir de vreme în curs de încălzire, frigul și ninsorile reveniră în forță. Viscoulul stârnit din sud-est bătea exact în ochii oamenilor înhămați la sănii. Hainele groase au fost scoase din baloții de pe sănii. „Perucile galeze” au fost luate din ranițe. Zăpada nou așternută a adăugat zeci de kilograme la greutatea săniilor și bărcilor de pe ele. Oamenii mult prea bolnavi au fost suiți peste proviziile și corturile împăturite și au fost acoperiți cu pânze groase pentru a-i feri de urgia vremii.

S-au tractat săniile vreme de trei zile prin ninsoarea neîntreruptă, mai întâi spre est, apoi spre sud-est.

Noaptea oamenii se ghemuiau sub pânza de pe fundul corturilor lor, în vreme ce afară fulgerele rupeau cerul.

Se opriseră astăzi pentru că prea mulți se îmbolnăviseră, iar Goodsir voia să îi îngrijească, și întrucât Crozier voia să trimită echipe de recunoaștere spre sud și echipe de vânători la nord – în interiorul ținutului – și la sud – pe banchiză.

Aveau foarte mare nevoie de hrană.

Vestea bună și vestea mai puțin bună erau că terminaseră toate conservele Goldner. Atunci când stewardul Aylmore, la ordinul căpitanului Crozier, continuase să se îmbuibă cu mâncarea din conserve și nu prezentase acele simptome înfiorătoare care duseseră la moartea căpitanului Fitzjames, deși ceilalți doi care mâncaseră pe ascuns aceleași alimente muriseră și ei în chinuri, reîncepuseră cu toții să își completeze rațiile infime de pesmeți, carne sărată și cod cu mâncărurile lui Goldner.

Bill Closson, un marinar de douăzeci și opt de ani, a

murit urât din pricina durerilor abdominale și a paraliziei, însă doctorul Goodsir nu și-a putut da seama ce anume îl otrăvise pe tânăr până când Tom McConvey, unul din prietenii acestuia, a mărturisit că mortul furase și mâncase de unul singur o conservă Goldner cu compot de piersici.

La foarte scurta slujbă funerară pentru Closson – al cărui trup fusese acoperit doar cu o movilă de pietre, căci Bătrânul Murray murise din cauza scorbutului și oricum nu mai rămăsese pânză din care să se confecționeze un giulgiu – căpitanul Crozier nu a citit din Biblia cunoscută de toți, ci din fantastica sa *Carte a Leviatanului*.

— Viața e „solitară, jalnică, urâtă, degradantă și scurtă”, a rostit apăsător căpitanul. Și e și mai scurtă, se pare, pentru cei care fură de la camarazii lor.

Aceste câteva cuvinte au avut un impact deosebit asupra oamenilor. Cu toate că ambarcațiunile pe care le tractau de mai bine de două luni încă mai aveau numele primite din vremurile când *Erebus* și *Terror* mai cutreierau mările lumii, marinarii au rebotezat pe dată cele trei cutere și două barcazure pe care le transportau în cel de-al doilea schimb al zilei – după-amiaza și seara, perioadă pe care ajunseseră să o urască din adâncul sufletelor pentru că însemna să parcurgă din nou și cu multă trudă distanța pe care o acoperiseră deja de dimineață. Cele cinci ambarcațiuni au primit numele Solitara, Jalnica, Urâta, Degradanta și Scurta.

Crozier se amuzase. Asta însemna că oamenii lui nu erau încă prea abrutizați de foame și disperare și că umorul negru al marinarilor englezi nu murise încă.

Când începu răzmerița, purtătorul de cuvânt al nemulțumiților s-a dovedit a fi ultimul om de pe față

pământului despre care și-ar fi închipuit Francis Crozier că i-ar putea contesta vreodată autoritatea.

Era mijlocul zilei, iar căpitanul încerca să se odihnească câteva minute, în vreme ce majoritatea oamenilor erau plecați în recunoaștere ori în căutare de vânat. Auzi târșâitul înfundat al mai multor tălpi cu crampoane prin fața cortului său și știu pe loc că era vorba despre o problemă mai gravă decât obișnuitele urgențe cotidiene. Zgomotul furișat al acelor pași îl făcu să își dea seama de amploarea insubordonării cu care avea să se confrunte.

Crozier își puse mantaua. Obișnuia mereu să poarte un pistol încărcat în buzunarul din dreapta, dar în ultima vreme își pusese și în stângul un pistol mai mic, cu două gloanțe.

În zona dintre cortul lui Crozier și cortul în care era Infirmeria se strânseseră vreo douăzeci și cinci de oameni. Din cauza viscolului, a fularelor ridicate până în dreptul ochilor și a „perucilor galeze” murdare, nu reuși să-i identifice din primul moment; dar nu se miră deloc să-i recunoască apoi în rândul al doilea pe Cornelius Hickey, Magnus Manson, Richard Aylmore și încă alți șase cârtitori mai vocali.

Cei din primul rând îl surprinseră.

Acum își dădu seama Crozier de gravitatea greșelii comise când îi trimisese cu echipele de recunoaștere și de vânători pe ofițerii săi cei mai loiali – locotenentul Little și secundul Robert Thomas, nostromul Tom Johnson, credinciosul său prieten, Harry Peglar și alți câțiva – păstrându-i în Tabăra Spitalul doar pe cei mai slabi și mai influențabili. Însă îl ului la culme prezența locotenentului Hodgson în fruntea grupului de răzvrătiți. La fel de șocat se simți și când îi recunoscu pe Reuben Male, comandantul teugii, și pe Robert Sinclair, comandantul gabierilor de pe *Erebus*. Nu mai

pricepea nimic: Male și Sinclair erau niște oameni de treabă.

Crozier se apropie de ei atât de repede, că Hodgson făcu speriat doi pași înapoi, izbindu-se de Manson, cretinul cel uriaș.

— Ce vreți? scrâșni căpitanul la ei și, dorindu-și din suflet ca vocea să nu-i sune atât de hârâită, puse în ea toată forța și autoritatea de care se mai simțea în stare. Ce mama dracului se întâmplă aici?

— Trebuie să vorbim cu dumneavoastră, domnule căpitan, zise Hodgson.

Era evidentă încordarea din tonul tremurat al tânărului.

— Despre ce?

Crozier își ținea mâna dreaptă în buzunar. Îl zări pe Goodsir care apăruse în deschizătura cortului în care era instalată Infirmeria și se uita cu uimire la mulțimea adunată acolo. Crozier numără douăzeci și trei de oameni și acum reuși să-l identifice pe fiecare, în ciuda fularelor și „perucilor galeze”. Nu-i va uita.

— Despre întoarcere, zise Hodgson.

Cei din spate începură să bombăne și să mârâie, iar tabăra se umplu de bâzâitul specific al gloatelor de răzvrătiți care încearcă să-și impună punctul de vedere prin negocieri.

Crozier nu reacționează imediat. Vestea bună era că dacă ar fi fost vorba de o răzmeriță în adevăratul sens al cuvântului, dacă oamenii aceștia, cu tot cu Hodgson, Male și Sinclair, ar fi intenționat să preia prin forță conducerea expediției, el ar fi fost deja mort. Fără doar și poate că ar fi acționat în lumina tulbure a miezului de noapte.

Și cealaltă veste bună era că răzvrătiții nu aveau decât trei puști asupra lor, deoarece toate celelalte arme fuseseră luate de cei șaiszeci și șase de oameni

plecați în căutare de vânat.

Crozier își propuse să țină minte și să nu mai ordone tuturor infanteriștilor să plece din tabără în același timp. Dar Tozer și băieții lui voiseră să vâneze. Și el fusese atât de istovit, încât nu se gândise bine înainte de a le permite să plece.

Căpitanul se uită cu atenție la fiecare om în parte. Cei mai slabi își plecară de îndată ochii, incapabili să-i susțină privirea. Cei mai puternici, ca Male și Sinclair, se uitau ținând la el. Ochii lui Hickey erau într-atât de opaci și reci, că ai fi putut crede că aparțineau unuia din urșii albi, sau chiar creaturii înseși.

— Întoarce-te unde? se răsti Crozier.

— La T-t-*Tabăra Terror*, se bâlbâi Hodgson. Acolo mai sunt conserve și cărbuni și plite. Și celelalte bărci.

— Nu fi tâmpit, spuse Crozier. Suntem la cel puțin o sută de kilometri distanță de ea. Asta înseamnă că se va face octombrie - adică iarnă adevărată - înainte să ajungeți acolo. Dacă veți reuși să ajungeți vreodată acolo.

Hodgson se pierdu complet cu firea și în locul lui vorbi comandantul gabierilor de pe *Erebus*:

— Suntem mult mai aproape de tabăra aia decât de fluviul ăla pentru care ne omorâm cărând bărcile.

— Nu este adevărat, domnule Sinclair, scrâșni Crozier. Domnul locotenent Little și cu mine estimăm că vărsarea fluviului este la mai puțin de optzeci de kilometri de noi.

— Vărsarea, mârâi un marinar pe nume George Thompson.

Individul acesta era un bețivan și un trândav de mare clasă. Crozier nu era cel care să arunce primul cu piatra pe temei de beție, dar disprețuia profund trândăvia.

— Gura Fluviului lu' Back ie la optzeci de kilometri

spre sud dincolo de golf, continuă Thompson. Adică la o sută și mai bine de șaizeci d-acilea.

— Ai grijă cum vorbești, domnule Thompson, îmi avertiză Crozier pe un ton atât de scăzut și de ucigător, încât bădăranul tresări și își coborî ochii.

Crozier îi cuprinse din nou pe toți cu privirea și li se adresă tuturor:

— Nu contează dacă sunt șaizeci sau optzeci de kilometri de la golf până la gura fluviului, este foarte probabil să putem da acolo de apă fără ghețuri... și vom *naviga* cu bărcile, nu le vom mai trage după noi. Acum mergeți și vedeți-vă de treburi și terminați cu tâmpiunile.

Câțiva începură să se foiască, dând semne că i-ar asculta ordinul, dar Magnus Manson rămase nemișcat, aidoma unui dig uriaș care le zăgăzuia lacul revoltei, împiedicând-o să se stingă. Reuben Male spuse:

— Noi vrem să ne întoarcem la navă, domnule căpitan. Cred că am avea mai multe șanse de supraviețuire acolo.

Venise rândul lui Crozier să se uite surprins la ei.

— Să vă întoarceți pe *Terror*? Iisuse Hristoase, Reuben, dar trebuie că sunt cam o sută cincizeci de kilometri până acolo și e de mers și peste *banchiză*, nu doar pe terenul denivelat pe care mergem noi acum. Niciodată nu veți izbuti să ajungeți acolo cu săniile și bărcile astea șubreze.

— N-o să luăm decât o singură barcă cu noi, spuse Hodgson în murmurele de aprobare ale celorlalți.

— Ce dracu' vrei să zici? Cum adică o singură barcă?

— O singură barcă, repetă Hodgson. O singură barcă pe o singură sanie.

— Ne-am săturată să tragem la căcații ăștia de bărci, spuse John Morfin, un marinar care fusese grav rănit în timpul Carnavalului.

Crozier îl ignoră și i se adresează lui Hodgson.

— Cum intenționezi să bagi douăzeci și trei de oameni într-o singură barcă, locotenente? Chiar dacă ai să furi una din baleniere, tot nu veți încăpea în ea decât zece, doisprezece, cu un minimum de provizii. Sau poate că te gândești că vreo zece oameni îți vor muri pe drum, înainte să ajungi în tabără? Fiindcă ei vor muri cu siguranță, așa să știi. Chiar mai mulți.

— Mai sunt bărci în tabără, zise Sinclair, făcând un pas înainte și adoptând o atitudine cumva mai agresivă. O să luăm de aici o balenieră, iar din tabără o să luăm iolele și bărcile de salvare cu care să ajungem înapoi la *Terror*.

Crozier se cruci, aproape venindu-i să izbucnească într-un râs amar.

— Voi ziceți că s-a spart gheața la nord-vest de King William? *Asta* credeți voi, proștilor?

— *Asta* credem, spuse locotenentul Hodgson. Și pe navă mai e mâncare. Multă mâncare. Conservele pe care nu le-am luat cu noi. Și am putea să ne ducem spre...

De data aceasta Crozier chiar izbucni în hohote de râs.

— Sunteți capabili să puneți răvășag pe viețile voastre că s-a topit suficient banchiza și că *Terror* e în stare de plutire și vă așteaptă pe voi? Și că s-au deschis toate canalele pe drumul pe care am venit până aici? Adică, băgați mâna în foc că acolo sunt peste *cinci sute cincizeci* de kilometri, *trei sute* de mile marine de ape fără ghețuri? Și asta pe timp de iarnă? Pentru că să fiți siguri că abia la iarnă veți ajunge acolo, presupunând că nu veți muri cu toții pe drum.

— Credem că-i mai bine să ne încercăm norocul, că o să avem mai multe șanse decât aici, strigă Richard Aylmore.

Chipul negricios al individului era contorsionat de furie, teamă, ranchiună și ceva ce părea a fi exaltare la gândul că, în sfârșit, venise și rândul lui să își impună punctul de vedere.

— Aproape că-mi vine să merg și eu cu voi... Începu Crozier.

Hodgson tresări puternic. Oamenii se priviră uluiți.

— Doar ca să văd ce fețe o să faceți atunci când vi se va sparge norocul între ochi. Când veți merge ca proștii peste *ghețuri și creste și printre seracuri* doar ca să găsiți nava sfărâmată și scufundată exact cum a pățit *Erebus* în martie.

Îi lăasă câteva secunde să-și imagineze scena aceea apocaliptică și apoi le spuse pe un tom mai domol:

— Pentru numele lui Dumnezeu, întrebați-l pe locotenentul Little, ori pe domnul Honey, ori pe domnul Wilson, sau pe domnul Goddard în ce stare îi erau *armăturile* atunci când am abandonat-o. În ce stare îi era *cârma*. Întrebați-l pe domnul secund Thomas cum începuse să se crape pe la încheieturi încă din aprilie... iar acum suntem în *iulie*, nățărilor. Dacă gheața s-a topit fie și un pic în jurul ei, șansele sunt mult mai mari să se fi scufundat deja, nu să fi rămas pe linia de plutire. Și chiar dacă nu s-a scufundat, spuneți-mi cum vă închipuiți că doar voi douăzeci și trei veți putea pompa toată apa dinăuntru, conducând-o, în același timp, prin labirintul de canale care să presupunem că s-au format acolo? Și chiar dacă veți reuși să vă întoarceți pe *Terror* în jumătate din timpul care ne-a trebuit nouă să ajungem până aici, canalele acelea vor fi început deja să înghețe la loc. Și, să zicem că nava nu s-a scufundat și că poate pluti, să zicem că n-o să muriți dând zi și noapte la pompe, cum veți reuși să vă găsiți cursul printre sloiuri?

Crozier se uită din nou la mulțimea din fața lui și

continuă.

— Nu-l văd pe domnul Reid printre voi. A, da, a plecat în recunoaștere cu echipa locotenentului Little. Și fără un navigator la bord, eu zic că vă veți distra de minune când veți încerca să vă găsiți drumul printre sloiurile imobile și aisberguri.

Clătină din cap prefăcându-se uimit de absurdul ideii și chicoti ca și cum răzvrățiții veniseră la el ca să-i spună o glumă bună, iar nu ca să iște o răzmeriță.

— Întoarceți-vă la treburile voastre... *chiar acum!* strigă el. N-am de gând să uit cât de nesăbuiți ați fost de ați venit la mine cu propunerea asta, dar am să încerc să dau uitării tonul pe care l-ați folosit și faptul că păreți mai degrabă o gloată de răzvrățiți, nu un grup de membri credincioși din Marina Regală a Majestății Sale care doresc să-i adreseze câteva cuvinte căpitanului lor. Să nu vă mai văd în ochi!

— Ba nu, spuse din rândul al doilea Cornelius Hickey, cu vocea-i pițigăiată și stridentă, oprindu-i pe ceilalți să plece. Domnul Reid o să vie cu noi. Și ăialalți.

— Și pentru ce ar face-o, mă rog? întrebă Crozier, ținându-l pe guzgan cu privirea.

— Pen' că n-are de ales, zise Hickey.

Îl apucă de mânecă pe Magnus Manson și pășiră amândoi în față, pe lângă un Hodgson cu o expresie de stupeoare întipărită pe chip.

Crozier își spuse că mai întâi și mai întâi îl va împușca pe Hickey. Mâna îi era pe pistolul din buzunar. Nici măcar nu va fi nevoie să scoată arma pentru primul foc. Îl va împușca pe Hickey în burtă imediat ce se va mai apropia cu încă un metru, apoi va scoate pistolul și va încerca să-l împuște pe cretin în mijlocul frunții. Căci niciun foc în zona corpului nu avea cum să-l doboare pe Manson.

Ca și cum gândurile sale ar fi devenit realitate, din direcția coastei se auziră focuri de pușcă.

Cu excepția lui Crozier și a ajutorului de ștemuitor, toți ceilalți se întoarseră în direcția de unde veneau zgomotele. Ochii căpitanului nu se dezlipiră din cei ai lui Hickey. Cei doi întoarseră capetele numai în momentul când se auziră strigătele.

— Apă!

Era echipa locotenentului Little care venea dinspre banchiză - navigatorul Reid, nostromul John Lane, Harry Peglar și alți câțiva, toți înarmați cu muschete sau puști.

— Apă! zbieră iarăși Little.

Făcea semne cu ambele mâini, sărind peste pietre și alunecând pe gheață, evident fără să-și dea seama de drama pe care tocmai o întrerupsese.

— La mai puțin de trei kilometri la sud de aici! Canale navigabile suficient de late cât să putem intra pe ele cu bărcile! Și merg spre est pe kilometri întregi! Apă!

Hickey și Manson se retraseră în mijlocul oamenilor care acum ovaționau plini de bucurie, când nu mai mult de treizeci de secunde mai devreme formaseră o adunătură de răsculați. Unii dintre ei se îmbrățișau. Reuben Male părea că îi vine să vomite, probabil gândindu-se la ce fusese în stare să facă, iar Robert Sinclair se așeză pe un bolovan, ca și cum l-ar fi lăsat genunchii. Comandantul gabierilor începu să plângă, ținându-și palmele murdare la ochi.

— Înapoi la corturi și la treburile voastre, spuse Crozier. Peste o oră vom începe să încărcăm bărcile și să verificăm echipamentele.

47

PEGLAR

*Undeva în Strâmtoarea dintre Insula King William și
Peninsula Adelaide
9 iulie 1848*

Oamenii rămași în Tabăra Infirmeriei au fost gata de plecare la zece minute după ce primiseră vestea că locotenentul Little văzuse ape fără ghețuri, însă a fost nevoie de o zi întreagă până au strâns tabăra și alte două zile până când ambarcațiunile au coborât de pe gheața solului în apele negre de la sud de King William.

Mai întâi și-au așteptat camarazii plecați cu celelalte echipe de vânătoare și de recunoaștere, iar unii din aceștia s-au întors după miezul nopții, abia târându-se din pricina oboselii prin lumina difuză a nopților acelora și prăbușindu-se pe sacii de dormit fără măcar să afle vestea cea bună. Nu împușcaseră mai nimic – doar grupul lui Robert Thomas a adus o vulpe polară și câțiva iepuri, iar echipa sergentului Tozer a venit cu niște cocoși polari înșirați pe o stinghie.

În dimineața de 5 iulie, într-o zi de miercuri, Infirmeria fusese aproape golită, căci toți bolnavii care se puteau ține cât de cât pe picioare dădeau o mână de ajutor la preparativele pentru călătoria pe apă.

De câteva săptămâni John Bridgens luase locul răposăților Henry Lloyd și Tom Blanky, ajutându-l pe Goodsir, și prin deschizătura cortului putuse observa împreună cu doctorul mare parte din răzmerița ce fusese pe punctul de a se declanșa. Bridgens a fost cel care i-a povestit scena lui Harry Peglar, care s-a simțit

și mai rău atunci când a aflat că omologul său de pe *Erebus*, Robert Sinclair, se alăturase revoltaților. Iar despre Robert Male știa că era un om de nădejde, dar încăpățânat. Prea încăpățânat.

Față de Aylmore, Hickey și acoliții lor, Peglar nu simțea nimic altceva decât dispreț. După părerea lui, aceștia nu erau decât niște oameni haini, cu niște minți înguste și agitate – cu excepția lui Manson – și cu o mulțime de vorbe pregătite pentru orice situație, dar fără strop de loialitate.

În joia aceea, șase iulie, cei mai mulți dintre ei au pus piciorul pe banchiză pentru prima dată în ultimele două luni. Uitaseră parcă de toate caznele suferite în timpul transportării săniilor pe întinderea de gheață. Chiar aici, la adăpostul de vânt oferit de insulă și de promontoriul ei, tot erau multe creste de gheață peste care trebuiau să treacă cu cele zece bărci. Gheața de mare era mult mai puțin alunecoasă decât cea de uscat, fapt care îngreuna nespun deplasarea săniilor. Nu existau nici vâlcele, nici creste scunde, nici măcar câte o lespede din când în când, unde să se refugieze din calea vântului. Aici, în largul banchizei, nu erau pâraie cu apă dulce din care să bea. Iar viscolul nu se dădea bătut și vântul sufla cu mai mare forță dinspre sud-est, lovindu-i drept în față pe când trăgeau la sănii și bărci, pe drumul de trei kilometri la capătul căruia se găseau apele fără ghețuri descoperite de echipa locotenentului Little.

În prima noapte a acestei călătorii pe banchiză au fost atât de obosiți încât nici n-au mai ridicat corturile Holland, ci s-au mulțumit să întindă câteva bucăți de pânză în spatele bărcilor urcate pe sănii și s-au înghesuit acolo unii în alții în sacii de dormit, încercând să așipească pe timpul celor câtorva ore ale nopții luminoase de vară.

În ciuda viscolului, a vântului și a asperităților banchizei, au făcut cei trei kilometri până în dimineața zilei de vineri, 7 iulie.

Canalul dispăruse. Se închisese. Little le-a arătat tuturor gheața subțire – nu mai mult de douăzeci de centimetri – de deasupra locului unde fusese apa.

Mare parte din ziua aceea, avându-l în frunte cu navigatorul James Reid, au mers către sud-est, pe urmele în zig-zag ale canalului de curând reînghețat.

Acum, la dezamăgirea crâncenă și permanenta stare de frustrare și nefericire exacerbată de viscolul care le sufla în față și de hainele îmbibate cu apă, se adăugară spaima și tensiunea la gândul că – pentru prima dată după mulți ani – pășeau pe gheață subțire.

În ziua aceea, la puțină vreme după amiază, unul din cei șase oameni care verificau drumul încercând gheața cu niște furci lungi, soldatul James Daly, a căzut în apă. Ceilalți l-au scos degrabă, dar nu înainte ca bietul băiat să se fi învîinețit din cap și până în picioare. Doctorul Goodsir a ordonat oamenilor să-l despoaie în pielea goală chiar acolo, pe gheață, și l-a împachetat în mai multe rânduri de pături și l-a așezat într-un cuter, sub copertina din pânză groasă. Doi camarazi au fost desemnați să stea culcați lângă el, într-o parte și în cealaltă, pentru a-l încălzi cu căldura corpurilor lor. Dar, chiar și așa, soldatul Daly se scutura și dinții îi clănțăneau incontolabil și a căzut într-o stare de delir care a durat mare parte din zi.

Gheața, pe care în doi ani o simțiseră sub tălpi stabilă ca o masă continentală, se arcuia în sus și în jos într-un mod care le dădea amețeli tuturor, ba chiar făcându-i pe unii să vomite. Din cauza presiunii submarine, până și ghețurile mai groase scârțâiau, gemeau și scoteau pocnete asurzitoare în fața lor, la un metru de ei, într-o parte, în partea cealaltă, în

urmă, sau chiar sub picior. Cu câteva luni în urmă, doctorul Goodsir le explicase cu răbdare că unul din simptomele ultimelor faze de scorbut era sensibilitatea excesivă la zgomote – detunătura unei puști l-ar putea omorî pe cel bolnav, le spusese el atunci –, iar acum cei mai mulți din cei optzeci și nouă de oameni înhămați la sănii recunoșteau acest simptom în propriile lor reacții.

Chiar și un individ aproape idiot ca Magnus Manson înțelegea că dacă una sau toate bărcile ar fi căzut în mare prin suprafața subțire de gheață – suprafață ce nu fusese în stare să susțină nici măcar o momâie costelivă și înfometată cum era James Daly – atunci toți oamenii din hamuri ar fi fost sortiți pieirii. S-ar fi înecat mai înainte să apuce să moară de frig.

Obişnuiți cu un convoi compact, acum oamenii se descurcau mai greu cu metoda aceasta nouă de tractare prin care trebuiau să țină bărcile la distanță unele de altele și dispuse în eşichier. Când viscolul se întetea, echipele nu mai reuşeau să se vadă între ele, iar sentimentul de izolare era cumplit. Când se întorceau să aducă ultimele trei cutere și cele două barcazuri, nu mai mergeau pe urmele de dinainte și se temeau ca nu cumva gheața cea nouă să nu cedeze sub ei.

Unii bombăneau crezând că trecuseră de mult de golful care ducea la sud de gura Fluviului lui Back. Dar Peglar văzuse hărțile și citise măsurătorile făcute de Crozier cu teodolitul și știau că încă erau la distanță bună spre vest – mai aveau cel puțin cincizeci de kilometri până la golful cu pricina. Iar apoi mai aveau alți nouăzeci și cinci sau o sută cinci kilometri de mers către sud până la vărsarea fluviului. Iar la viteza cu care se mișcau ei pe uscat, chiar dacă printr-o minune dumnezeiască ar fi avut de unde să facă rost de

mâncare și starea lor de sănătate s-ar fi ameliorat, nu aveau cum să ajungă la golf până în august și la gura fluviului cel mai devreme la sfârșitul lunii septembrie.

Inima lui Peglar bubuise cu putere la auzul veștii despre apele fără ghețuri. Dar inima lui oricum bătea cam neregulat. Mama lui Harry își făcuse mereu griji din această cauză, căci în copilărie avusese scarlatină și dureri frecvente în zona pieptului, dar el încercase să o liniștească spunându-i că nu avea nimic, că era comandant al gabierilor pe unele din cele mai mari nave din lume și că niciun om bolnav de inimă nu ar putea face munca asta. Și a reușit să o convingă. Dar, de-a lungul anilor, lui Peglar i s-a mai întâmplat să simtă fâlfâieli în piept, urmate de zile de durere, senzație de apăsare și o jenă în brațul stâng care îl determina să se urce pe gabie și pe vergile de sus folosindu-se doar de mâna dreaptă. Ceilalți gabieri credeau că face pe grozavul.

Bătăile inimii lui Peglar erau neregulate acum în cea mai mare parte a timpului. De două săptămâni nu-și mai simțea degetele de la mâna stângă și durerea era permanentă. La asta se adăugau și necazurile pe care i le provoca diareea neconținută, căci Peglar era pudic și îi fusese mereu rușine să își facă nevoile în văzul lumii, așa cum procedau ceilalți, preferând să aștepte căderea întunericului ori momentul când va putea ajunge la un loc special amenajat pentru această problemă intimă.

Însă aici nu exista niciun astfel de loc. Nici măcar vreo blestemată de tufă sau vreun smoc de ierburi mai înalte sau vreo piatră mai mare în spatele căreia să se poată ascunde ca să se ușureze. Oamenii din echipa lui Peglar râdeau de subofițerul care rămânea adesea în spatele convoiului, preferând mai degrabă să riște o întâlnire cu creatura decât să fie văzut cum își face

nevoile.

Dar nu batjocura amicală a camarazilor săi îl necăjise atât de mult pe Peglar în săptămânile din urmă, ci graba cu care trebuia să-i ajungă din urmă și să intre la loc în hamuri. Era atât de stors de puteri din cauza hemoragiei interne și a foamei și a zbuciumului inimii, că îi era din ce în ce mai greu să alerge după convoi.

De aceea, poate că Peglar era singurul om din cei optzeci și nouă care s-a bucurat de viscolul și ceața din această zi de vineri.

Ceața constituia o problemă serioasă. Pentru că mergeau atât de departe unele de celelalte pe gheața înșelătoare, echipele de la sănii se puteau rătăci. Chiar și drumul înapoi pentru recuperarea cuterelor și barcazurilor era dificil, iar asta fusese înainte de apropierea nopții și îngroșarea ceții. Căpitanul Crozier le-a ordonat să se oprească pentru a discuta problema. S-a hotărât ca echipele să fie formate din numărul minim de oameni necesari pentru a deplasa săniile și bărcile infernal de grele.

Săniile aveau să constituie o problemă dacă reușeau să ajungă la Apa Făgăduinței. Exista posibilitatea să mai aibă nevoie de ele înainte de gura Fluviului lui Back, drept care nu puteau să le abandoneze pe gheață. Joi, înainte de plecare, Crozier repetase acțiunea de descărcare a bărcilor de pe sănii, demontare a săniilor – atât cât puteau fi acestea demontate – și încărcare a lor în bărci. Durase ore în șir.

Tot mai bolnavi și mai slăbiți și mai neîndemânatici, oamenii abia au reușit să încarce bărcile pe sănii înainte de drumul pe banchiză. Degetele țepene din pricina oboselii și a scorbutului se încurcau la cele mai simple noduri. Orice tăietură, oricât de superficială,

sângera încontinuu. Cea mai ușoară lovitură lăsa vânătăi uriașe pe brațele vlăguite și pe pielea subțiată de pe coaste.

Însă acum știau că puteau să o facă – puteau să descarce, apoi să încarce săniile din nou, puteau să pregătească ambarcațiunile pentru lansarea la apă.

Dacă vor găsi canalul curând.

Crozier le-a ordonat echipelor să aprindă felinare în față și în spate. I-a rechemat pe infanteriștii – aproape inutili acum – care încercau gheața cu furcile și l-a desemnat pe locotenentul Hodgson la baleniera care deschidea drumul prin ceață, în fruntea formației în formă de romb.

Toți știau că aceasta era pedeapsa pentru că tânărul Hodgson se dăduse de partea răzvrătiților. Echipa de trăgători era condusă de Magnus Manson. Aylmore și Hickey erau și ei în hamuri la barca aceasta, deși până atunci fuseseră repartizați în grupuri diferite. În cazul în care gheața s-ar fi spart sub această primă echipă, ceilalți ar fi fost avertizați de strigătele lor, dar nu ar fi avut cum să-i salveze și i-ar fi abandonat, pornind în căutarea unui drum mai sigur.

Pe la 8:00 p.m. s-au auzit țipete și urlete dinspre echipa lui Hodgson, însă nu pentru că ar fi căzut prin gheață. Descoperiseră apă navigabilă la aproape doi kilometri de locul unde găsise Little canalul în ziua de miercuri.

Oameni din celelalte echipe au luat felinare și au plecat în recunoaștere, pășind cu maximă prudență, dar dându-și seama mai apoi că grosimea gheții era de aproape treizeci de centimetri chiar până în marginea canalului.

Brațul de apă neagră era lat doar de zece metri, însă părea a se întinde departe, în ceața deasă.

— Domnule locotenent Hodgson, strigă Crozier, fă

loc în barcă pentru șase oameni la vâsle. Scoate proviziile și lasă-le deocamdată pe gheață. Domnul locotenent Little va trece la comanda balenierei dimitale. Domnule Reid, te duci cu domnul locotenent Little. Mergeți pe canal vreme de două ore, dacă aveți pe unde. Să nu ridici vela, locotenente. Mergeți doar cu vâslele, dar pune-ți oamenii să vâslească din toate puterile. După cele două ceasuri –, dacă reușiți să mergeți atât de mult, vii înapoi și ne spui dacă merită osteneala să punem bărcile pe apă. În cele patru ore cât veți fi plecați, noi vom descărca totul și vom pune săniile în bărci.

— Da, să trăiți, spuse Little și începu să urle ordinele.

Peglar își zise că tânărul Hodgson mai avea puțin și izbucnea în plâns. Înțelegea ce înseamnă să nu ai decât douăzeci și ceva de ani și să știi că ți s-a terminat cariera în marină. *Așa-i trebuie*, comentă Peglar în gând. Petrecuse decenii întregi într-o Marină Regală care își spânzura oamenii care se răsculau și îi biciuia pe cei care doar *s-ar fi gândit* la revoltă, iar el unul fusese mereu de acord și cu regula, și cu pedeapsa.

Crozier se apropie de el.

— Harry, te simți în stare să mergi și tu cu domnul locotenent Little? Aș vrea să stai tu la cârmă. Locotenentul va sta la proră cu domnul Reid.

— Sigur că da, domnule căpitan. Mă simt bine.

Peglar era peste măsură de uimit să afle că lui Crozier i se părea că arată sau se poartă ca și cum ar fi fost bolnav. *Oare am făcut ceva care să-i lase impresia asta?* Doar gândul acesta îl făcea să se simtă și mai rău.

— Am nevoie de un om bun la cârmă și de o a treia părere dacă acest canal e ceea ce căutăm, îi șopti

Crozier. Și mai ales am nevoie de un om care să știe să înoate.

Peglar zâmbi, deși scrotul i se zbârci auzind că ar putea ajunge în apa aceea neagră și rece. Temperatura aerului coborâse sub punctul de îngheț și, cu toată sarea din ea, apa probabil că avea tot sub zero grade.

Crozier îl bătu cu prietenie pe umăr și trecu mai departe să vorbească cu un alt „voluntar”. Era limpede pentru comandantul gabierilor de pe *Terror* că oamenii care urmau să facă parte din această echipă erau aleși cu mare grijă. Unii dintre cei mai buni plecau în recunoaștere, iar alții (secundul Des Voeux, secundul Robert Thomas, nostromul și subofițerul însărcinat cu păstrarea disciplinei, Tom Johnson, și toți infanteriștii) rămâneau să asigure liniștea în restul grupului.

În treizeci de minute barca a fost pregătită de drum.

Era o bizară expediție în cadrul unei expediții mai ample. Cei nouă oameni au luat la ei o traistă cu ceva pesmeți și carne sărată de porc și câteva sticle cu apă pentru cazul că s-ar fi rătăcit sau ar fi fost plecați mai mult de cele patru ceasuri alocate misiunii. Fiecare a primit câte un topor sau un târnăcop ca să-și facă loc în eventualitatea că ar fi dat peste vreun ghețar mic care le bloca drumul sau vreo pojghiță de gheață. Peglar știa că, dacă ar fi opriți de o bandă mai lată și mai groasă de gheață, ar trebui să transporte pe brațe baleniera până la următoarea bucată de apă navigabilă. Spera din tot sufletul că încă mai avea suficientă forță ca să ridice, să împingă și să tragă ambarcațiunea cea grea pe o distanță de o sută de metri, dacă nu cumva mai mult.

Căpitanul Crozier i-a dat locotenentului Little o pușcă cu două țevi și un săculeț cu cartușe care au fost puse bine la prora balenierei.

Peglar mai știa că, printre materialele de pe fundul bărcii se aflau și un cort dublu, o prelată și trei saci de dormit de câte trei persoane pentru cazul în care s-ar fi împotmolit Dumnezeu știe pe unde. Însă nu aveau nici cea mai mică intenție să se rătăcească.

Oamenii se urcară în barcă și se așezară la locurile stabilite. Ceața de gheață se învoldura în jurul lor.

În urmă cu o iarnă, Crozier dezbătuse cu ceilalți ofițeri și maiștri ideea de a le cere domnilor Honey și Weekes – din păcate, acesta din urmă murise la bordul HMS *Erebus* în martie – să înalțe pereții tuturor bărcilor. Astfel acestea ar fi fost mai bine pregătite pentru navigarea pe mare. Dar, în cele din urmă, s-a ajuns la concluzia că ar fi fost mai bine să lase copastiile cum erau pentru a înlesni navigația pe apele curgătoare. Tot în acest scop Crozier ordonase ca toate vâslele să fie tăiate la jumătate pentru a putea fi mai ușor folosite.

Oamenii se așezaseră în poziții incomode, stânjeniți de proviziile și echipamentele rămase pe fundul balenierei; cei șase marinari de la vâsle își proptiseră picioarele în ranițele personale și urmau să dea la vâsle cu genunchii ridicați aproape până la nivelul capului. Și, în loc să stea pe bancheta de la pupă, din dreptul cârmei, Peglar se pomeni că se așază pe un balot înfășurat în funii. Însă încăpură cu toții, iar locotenentul Little și domnul Reid reușiră să se suie pe marginea de la prora, cu furcile lungi în mâini.

Cei rămași pe banchiză abia așteptau să lanseze barca. Rostiră într-un glas „unu, doi, trei”, apoi „hei rup” de câteva ori, împingând greoaia balenieră pe apă. Prora se legănă, se înclină și intră vreo jumătate de metru în apă. Vâslașii reușiră să evite ciocnirea cu gheața din apropiere. Domnul Reid și locotenentul Little se ghemuiră la locurile lor, ținându-se strâns de

copastie. Oamenii de pe banchiză împinseră încă o dată, vâslele atinseră apa și barca porni prin ceață – prima ambarcațiune de pe *Erebus* sau *Terror* care simțea apa în starea ei lichidă după doi ani și aproape unsprezece luni.

Din rândurile celor rămași în urmă se ridicară valuri de urale, urmate de mai tradiționalul „hip hip ura”.

Peglar conduse barca spre mijlocul canalului îngust, cu o lățime de numai șapte metri, uneori abia fiind loc pentru vâslele și așa scurtate care nu găseau întotdeauna apa în ambele părți, și atunci când privi peste umăr nu mai văzu pe nimeni. Ceața îi înghițise pe toți cei rămași în urmă.

Următoarele două ore au fost ca de vis. Peglar mai condusesese bărci printre sloiuri și înainte – o săptămână întreagă împunseseră ghețurile din radele și golfurile de lângă Insula Beechey până au găsit locul cel mai bun unde să arunce ancora cu două toamne în urmă, iar Peglar stătuse zile în șir la cârma uneia dintre bărcile acela micuțe, dar experiența de acum era cu totul altfel. Canalul nu părea că se va lărgi vreodată. Uneori era atât de îngust, că se vedeau nevoiți să se împingă cu vâslele în gheața care se freca de marginile bărcii ca să o poată mișca din loc. Tot restul lumii se ascundea în spatele creștelor mari de gheață, iar ceața se îngroșa, apoi se împrăștia puțin, apoi se făcea și mai densă. Sunetele păreau înăbușite și amplificate în același timp, iar efectul acesta era răscolitor. Fără să-și dea seama, oamenii începuseră să vorbească în șoaptă.

De două ori au întâlnit zone unde sloiurile le blocau drumul sau unde apa era înghețată și au trebuit să se dea jos din barcă și să îndepărteze sloiurile cu furcile sau să spargă gheața cu târnăcoapele. Iar atunci când

canalul se lărgea iarăși, urcau la loc și vâsleau înainte.

Așa s-au târât până aproape de sfârșitul celor două ore, când canalul întortocheat se îngustă iarăși. Se împinseră cu vâslele în gheața care zgâria pereții balenierei. Nemaiavând ce face la cârmă, Peglar veni la proră. Și atunci, pe neașteptate, intrară în cea mai întinsă suprafață de apă pe care o văzuseră până atunci. Ca și cum ar fi vrut să confirme că au scăpat de necazuri, ceața se ridică permițându-le să vadă la sute de metri în jur.

Asta însemna că fie ajunseseră în largul mării, ori într-un lac uriaș din mijlocul banchizei. Razele soarelui se furișau către ei printr-o crăpătură între nori, colorând în albastru apa mării. Câteva aisberguri scunde și plate, unul dintre ele mare cât un teren de cricket, pluteau în fața lor pe marea de azur. Lumina se reflecta prin ghețuri în toate culorile spectrului, iar oamenii epuizați își feriră ochii din fața dureroasei splendori a soarelui care strălucea pe zăpadă, gheață și apă.

Cei șase vâslași izbucniră în urale.

— Încă nu, băieți, le spuse locotenentul Little, cocoțat cu un picior pe prora balenierei și privind în jur prin telescopul lui din bronz. Nu avem de unde să știm dacă apa asta merge mai departe sau dacă mai e vreo ieșire din lacul ăsta în afară de cea pe unde am venit noi. Haide să vedem și apoi ne vom întoarce.

— O, da, mergem mai departe, strigă Berry, unul dintre marinarii de la vâsle. O simțesc io în oase. Ie numa' apă curată și brize bune d-aci până la Fluviu' lu' Back, așa ie, pă cinstea mea. Îi luăm pă ăiălalți, ridicăm pânzele și ajungem colo până mâine.

— Mă rog să ai dreptate, Alex, îi zise locotenentul Little. Dar haide să facem încă un efort și să ne asigurăm că așa este. Vreau să ducem doar vești bune

camarazilor noștri.

Domnul Reid, navigatorul specialist în ghețuri, arătă spre canalul din care tocmai ieșiseră.

— Trebuie să fie vreo douăsprezece asemenea canale. S-ar putea să nu-l recunoaștem pe cel pe care am venit, așa că ar fi mai bine să-l însemnăm cumva. Duceți-ne înapoi la el. Domnule Peglar, fii bun și înfinge o furcă în gheața de acolo ca să-l vedem care e când ne-om întoarce.

— Am înțeles, spuse Peglar.

După ce își însemnă drumul de întoarcere, ieșiră în apa fără sloiuri vâslind pe lângă aisbergul acela cât un teren de cricket.

— Ne-am putea pune tabăra acolo, zise Henry Sait, unul dintre marinarii de pe *Terror*.

— Nu ne punem nicio tabără nicăieri, spuse locotenentul Little de la proră. Am stat în tabere cât să ne ajungă toată viața. Vrem să *mergem acasă*.

Oamenii izbucniră iar în urale și porniră să dea la vâsle cu mai multă râvnă. Peglar începu un cântec marinăresc, iar ceilalți i se alăturară. Nu mai cântaseră de luni bune.

Au avut nevoie de trei ore, cu una în plus față de timpul stabilit pentru misiunea de recunoaștere, dar au vrut să fie siguri.

„Apa curată” fusese o amăgire: un lac în mijlocul gheții, lung de vreo trei kilometri și lat de unu. Zeci de „canale” false se deschideau din malurile de gheață ale lacului spre sud, est și nord, dar toate erau doar niște golfuri mici care nu duceau nicăieri.

Au înfipt un târnăcop în gheața groasă de doi metri din extremitatea sudică a lacului și au legat barca, apoi au săpat trepte și s-au cățărat pe malul acela ca să se uite în direcția unde sperau ei că se continua

întinderea de apă.

O întindere albă, nesfârșită. Gheață și zăpadă și seracuri. Și norii se învolburau din nou deasupra lor, învăluindu-i în ceață. Începuse să ningă.

După ce locotenentul Little se uită în toate direcțiile, îl ridicară pe cel mai mic dintre ei – Berry – pe umerii celui mai solid – Billy Wentzal, de treizeci și șase de ani – și îl puseră să se uite și el cu luneta.

— Nici măcar un căcat de pinguin, spuse el.

Era o glumă veche, cu referire la călătoria căpitanului Crozier la celălalt pol. Nu râse nimeni.

— Vezi pe undeva cerul mai întunecat? îl întrebă Little. Așa cum se vede deasupra apei limpezi? Sau vreun vârf de aisberg?

— Nu, domnu' lent. Și norii ăia vine spre noi.

Little dădu amărât din cap.

— Haide înapoi, băieți. Harry, fii bun și coboară tu primul ca să ții barca nemișcată pentru noi.

Niciunul nu mai scoase vreun cuvânt în cele nouăzeci de minute ale drumului înapoi peste lac. Soarele dispăruse și ceața acoperise din nou totul în jur, dar, în scurtă vreme, aisbergul acela uriaș apăru din neguri, dovedindu-le că mergeau în direcția bună.

— Aproape am ajuns la canalul nostru, strigă Little de la proră.

Uneori ceața era atât de groasă că Peglar nici nu-și mai vedea locotenentul din celălalt capăt al balenierei.

— Domnule Peglar, puțin mai la stânga, te rog.

— Am înțeles, domnule.

Oamenii de la vâsle nici măcar nu-și ridicară capetele. Păreau cufundați în gândurile lor amare. Ninsoarea cădea iarăși peste ei, dar acum venea dinspre nord-vest. Măcar erau cu spatele la ea.

Când ceața se ridică puțin, văzură că mai aveau doar o sută de metri până la canal.

— Acolo e furca, spuse domnul Reid cu glasul voalat. Puțin mai la dreapta și ajungi chiar în dreptul lui, Harry.

— Ceva nu e cum trebuie, zise Peglar.

— Ce vrei să spui? strigă locotenentul.

Câțiva marinari ridicară ochii de la vâsle și se încruntară la Peglar. Pentru că stăteau cu spatele la proră, nu aveau cum să vadă înaintea bărcii.

— Vedeți stânca aia mare de gheață de lângă furca pe care am înfipt-o lângă intrarea în canal? întrebă Peglar.

— O văd, răspunse Little. Ce-i cu ea?

— Nu era acolo când am ajuns noi aici, spuse Peglar.

— Înapoi! ordonă Little.

Oamenii deja începuseră să vâslească în sens invers, însă inerția continua să poarte baleniera mai aproape de gheață.

Și stânca se întoarse spre ei.

48

GOODSIR

*Ținutul King William, latitudine necunoscută,
longitudine necunoscută
18 iulie 1848*

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Joi, 18 iulie 1848

Acum nouă zile, după ce Căpitanul nostru l-a trimis pe Locotenentul Little cu opt Oameni pe Canalul dintre Ghețuri, cu ordine stricte să se înapoieze în 4 Ore, noi am încercat să Ațipim puțin în timpul rămas. Mai mult de 2 Ore ne-am chinuit să încărcăm Săniile în Bărci și apoi, fără să mai despachetăm Corturile, ne-am Culcat în sacii noștri din Piele de Ren și Pături pe care îi așternusem peste Prelatele puse pe Gheață chiar lângă Bărci. Acum, la mijloc de Iulie, Soarele nu mai luminează la Miez de Noapte, așa că am dormit - sau am încercat să Dormim - într-un întuneric aproape complet. Eram cumplit de obosiți.

După ce au trecut cele 4 Ceasuri, Secundul Des Voeux ne-a dat Deșteptarea, dar Locotenentul Little nu a apărut. Căpitanul ne-a dat voie să ne culcăm din nou.

După alte două ore, ne Treziserăm cu Toții, iar eu am încercat să dau o Mână de ajutor după Puterile mele, urmând ordinele Secundului Couch pentru Lansarea Bărcilor la apă. (Ca Medic mă tem să nu-mi rănesc cumva Măinile, deși Adevărul este că în

această Călătorie Măinile mele au suferit toate Ocările posibile, cu excepția Degerăturilor și Amputării.)

La 7 Ore după ce Locotenentul Little, James Reid, Harry Peglar și cei șase marinari porniseră în Misiunea lor de Recunoaștere, noi, cei 80 rămași pe banchiză, ne-am pregătit bărcile ca să-i urmăm. Din cauza deplasării Gheții și a temperaturilor tot mai scăzute, Canalul se mai îngustase puțin pe perioada celor câtorva ore de întuneric și a celor de Somn și era nevoie de Experiență și îndemnare pentru Lansarea corectă a celor nouă Ambarcațiuni. În cele din urmă, toate bărcile - cele 3 baleniere, cu Căpitanul Crozier urcat în cea din frunte (Secundul Coach și cu mine în a doua), cele 4 cutere (comandate, în ordine, de Secundul Robert Thomas, Nostromul John Lane, Nostromul Thomas Johnson și Locotenentul Secund George Hodgson), urmate de cele două barcazuri sub comanda Nostromului Samuel Brown și a Secundului Charles Des Voeux. (Des Voeux era al treilea în lanțul de comandă, după Căpitanul Crozier și Locotenentul Little și, prin urmare, i se încredințase Sarcina de a forma Ariergarda.)

Vremea se răcise și cădea o Ninsoare slabă, dar Ceața se ridicase în mare parte și se transformase într-un Strat de Nori aflat la doar Treizeci de Metri deasupra gheții. Deși puteam acum să vedem mai departe decât în Zilele din urmă, sentimentul era unul apăsător, de parcă toate Mișcările noastre ar fi, avut loc într-o bizară Sală de Bal dintr-un Conac Arctic, pe o Pardoseală din Marmură Albă și sfărâmată și sub un Tavan Scund și Cenușiu din cauza Iluziei pe care o creau Norii aceia.

În momentul când cea de-a 9-a și Ultima Barcă a

fost împinsă pe apă și Echipajul s-a urcat în ea, s-au auzit câteva urale Triste și Sleite ale acelor Marinari întorși pe apă după aproape 2 Ani, dar Strigătele lor au murit din fașă. Grija pentru soarta Echipajului Locotenentului Little era mult prea mare ca să ne permită să ovaționăm din toată Inima.

În prima Oră și Jumătate, singurele zgomote au fost Gemetele Ghețurilor Neliniștite din jurul nostru și icnetele de răspuns ale Oamenilor de la Vâsle. Eu stăteam în partea din față a celei de-a doua bărci, așezat pe banchetă, în spatele Domnului Couch, care era chiar la proră, conștient de faptul că prezența mea este Superfluă deoarece eram incapabil să ajut la mai buna deplasare pe apă, conștient că nu sunt nimic altceva decât o Povară, aidoma bietului comatos David Leys, pe care camarazii lui îl cărau de mai bine de 3 Luni și pe care noul meu asistent, fostul steward John Bridgens, îl hrănea și îl curăța de Murdărie în fiecare seară, de ai fi zis că se îngrijește de un Bunic Drag însă Paralizat (ironică răsturnare a sortii, căci Bridgens a trecut de 60 de ani, iar Leys abia a făcut 40). Și din locul unde stăteam am reușit să surprind Conversația purtată în Șoaptă de oamenii de la Vâsle.

— Tre' că Little și ăiălalți s-a Pierdut pă drum, a spus un marinar pe nume Cooms.

— Nici cum nu să pierde Lentu' Edward Little! s-a răstit Charles Best. S-o fi împotmolit pă Undeva, da' nu s-a pierdut.

— S-a împotmolit în ce? a șoptit Robert Ferrier de la vâsla de alături. Canalu-i deschis. Fu deschis și ieri.

— Poate că Lentu' Little și Domnu' Reid a găsit Calea Dreaptă până la Apa aia a lui Back și a săltat

Pânzele și p-aci ți-e Drumu', a șoptit Tom McConvey, așezat un loc mai în spate. Io zic că e deja acolo... și înfulecă toți la Somonii care le-a sărit drept în barcă și își vinde mătăniile pă Slănină la Oamenii Ția de-acolo.

Nu a comentat nimeni această presupunere de-a dreptul oripilantă. Simpla menționare a Eschimoșilor ne-a provocat o Consternare mută din pricina masacrării Locotenentului Irving în ziua de 24 Aprilie. Am sentimentul că majoritatea Oamenilor, oricât de disperați ar fi fost după Salvarea venită indiferent din ce Sursă, erau înspăimântați mai degrabă decât plini de Speranță la gândul unui alt contact cu Băștinașii. Căci, așa cum susțin unii filosofi, iar Marinarii sunt într-un totu de acord cu acest Punct de Vedere, Răzbumarea este una dintre cele mai Răspândite motivări ale firii omenești.

La două ore și jumătate după ce părăsisem locul unde am Înnoptat, baleniera condusă de Căpitanul Crozier a ieșit din Canalul Îngust într-o întindere mare de Apă fără Ghețuri. Oamenii din barca din frunte și cei din barca unde mă aflam eu au izbucnit în strigăte de bucurie. Ca pentru a ne Indica Drumul, în gheața de la capătul Canalului nostru era înfiptă o Furcă. Ninsoarea și gerul din timpul Noptii îi vopsiseră în Alb latura dinspre nord-vest.

Dar strigătele noastre fericite s-au stins Brusc atunci când am ieșit din Canal.

Acolo apa era Roșie.

Gheața de pe pragurile din Stânga și din Dreapta Gurii Canalului era plină de dâre și pete purpurii de sânge. Am înmărmurit la Vederea lor și am observat că și ceilalți rămăseseră cu Gurile Căscate.

— Stați cuminți, băieți, ne-a spus încet Domnul Couch de la prora Bărcii noastre. Nu sunt decât niște

urme ale focilor pe care le-au atacat Urșii; doar ați mai văzut Sânge închegat de Focă.

Căpitanul Crozier le spunea cam aceleași lucruri Marinarilor din barca lui.

Peste un minut ne-am convins că acele semne ale Carnagiului nu erau câtuși de puțin Resturi de Foci măcelărite de Urșii Albi.

— O, Doamne! a exclamat Coombs din locul lui de la vâslă.

Toți s-au oprit din vâslit. Cele Trei baleniere, Patru cutere și Două barcazuri pluteau în cerc în apa roșie.

Prora de la barca Locotenentului Little se ridica vertical din Mare. Numele ei (unul din cele neschimbate în Mai după predica din Leviatanul ținută de Căpitanul Crozier) - Lady J. Franklin - scris cu vopsea neagră se putea desluși foarte Clar. Barca fusese Ruptă în Două la un metru și ceva de la proră, iar Coca sfărâmată și banchetele făcute bucăți se întrezăreau sub suprafața Apei Negre și înghețate.

Bărcile noastre s-au împrăștiat în evantai, iar oamenii au început să adune Resturile: o Vâslă, câteva bucăți de lemn din Copastie și pupă, Cârma, o „Perucă Galeză”, o traistă în care fuseseră cartușe, o mănășă, o bucată dintr-o Jiletcă.

Marinarul Ferrier a încercat să tragă din apă ceva ce semăna cu o bucată mare dintr-o Tunică Albastră, dar aproape că a scăpat cangea din mâini și a început să urle cuprins de o Oroare cumplită.

Era Trupul fără Cap al unui bărbat, înveșmântat încă în Lâna albastră, cu brațele și picioarele atârându-i în apa cea neagră. Din gâtul lui nu mai rămăsese decât un Ciot retezat. Degetele, umflate probabil din cauza morții și a apei înghețate și cumva mai scurte, păreau niște Viermi Albi așa cum

se mișcau, purtate de Curenți. Era ca și cum Trupul acela Amuțit încerca să ne comunice ceva în Limbajul Semnelor.

I-am ajutat pe Ferrier și pe McConvey să urce peste bordul bărcii Rămășițele acelea sinistre. Peștii sau alți Prădători Acvatici îi mâncaseră din Mâini – degetele îi dispăruseră de la a Doua Încheietură în jos, însă Frigul Extrem întârziase Procesele de umflare și descompunere.

Barca în care se afla Căpitanul Crozier s-a apropiat până a ajuns bord la bord cu a noastră.

— Cine-i? a șoptit un marinar.

— le 'arry Peglar, a zis altul. Asta-i haina lui.

— Harry Peglar nu Avea Vestă verde, a intervenit altcineva.

— Sammy Crispe o avea verde! a strigat al patrulea marinar.

— Liniște! a urlat atunci Căpitanul Crozier. Doctore Goodsir, fii Bun și întoarce pe dos buzunarele nefericitului nostru Camarad.

Am făcut ce mi se ceruse. Din buzunarul cel încăpător al Tunicii am scos o Pungă din piele roșie pentru Tutun.

— Ah! Futu-i! a exclamat Thomas Tadman care ședea lângă Robert Ferrier în barca mea. le bietu' domnu' Reid.

Chiar el era. Toți ne-am amintit că Navigatorul fusese îmbrăcat doar cu Tunică și Vesta lui cea Verde cu o seară înainte și de-a lungul timpului toți îl văzuserăm de mii de ori cum își umplea Pipa cu tutun din punguța aceea roșie.

Ne-am întors privirile spre Căpitanul Crozier ca și cum doar el ne-ar fi putut explica ce anume se întâmplase cu Camarazii noștri, deși, în adâncul Sufletelor, cu toții știam răspunsul.

— Puneți trupul domnului Reid sub Prelata Bărcii, *a ordonat Căpitanul*. Vom căuta să vedem dacă sunt Supraviețuitori. Aveți grijă să nu vâsliți sau să fiți duși de curenți mai departe de raza armelor.

Încă o dată bărcile s-au răspândit în evantai. Domnul Couch a întors barca noastră la Gura Canalului și am vâslit încet de-a lungul malului de Gheață care se înălța la mai mult de un metru deasupra Apei. Ne-am oprit la fiecare pată de Sânge de pe Sloiurile de Gheață și de pe Peretele Vertical, dar nu am mai găsit niciun alt cadavru.

— La naiba, *a gemut Francis Pocock, un marinar de 30 de ani din barca noastră*. Uite colo, în zăpadă, dărele de la Deștele lu' bietu' omu' ăla care o fi fost aici. Io crez că Creatura l-a tras înapoi în apă.

— Tacă-ți Clanța aia Spurcată! *i-a strigat Domnul Couch*.

Cu un Picior ridicat pe Prora bărcii și ținând cangea în mână așa cum ține Harponul un Neînfricat Vânător de Balene, s-a uitat aspru la vâslași. De îndată au tăcut cu toții.

Erau trei Pete de Sânge pe gheață în această margine din Nord-Vest a apei. Cea de-a treia se afla cam la trei metri de Margine. Era și cea mai mare. Fără doar și poate acolo fusese mâncat ceva. Se mai vedeau o tibie și câteva Coaste ronțăite, o bucată Sfâșiată de Integument, ce bănuiesc eu că era Piele de Om, și câteva fâșii dintr-o Haină, dar nu și craniul ori altceva după care să putem identifica sărmana Victimă.

— Ajută-mă să ajung pe gheață, domnule Couch, *i-am cerut eu*. Vreau să Examinez Resturile acelea.

Și așa am și făcut. Dacă o asemenea Tragedie indescritibilă s-ar fi petrecut oriunde Altundeva în Lume, locul acela ar fi fost deja înțesat de Muște

care ar fi bâzâit pe deasupra bucăților de Came Roșie rămase acolo, ca să nu mai vorbim de Fâșiile de Intestine ce semănau cu Vizuina unui Popândău, așa cum erau acoperite de stratul subțire de Zăpadă căzută peste noapte. Dar nu se auzea niciun bâzâit, ci doar Tăcerea și Vântul domol din nord-vest și Gemetele Gheții.

Am strigat la cei din Barcă – marinarii își feriseră Privirile – și am Confirmat că nu se putea face nicio Identificare. Nici măcar Bucățile din Haine nu ne puteau oferi niciun indiciu. Nu existau nici Capul, nici Cizmele, nici Mâinile, nici Picioarele, nici măcar Cutia Toracică; nu rămăsese nimic în afară de Coastele acelea pe care le rosesse cineva, o bucățică din Coloana Vertebrală și o jumătate de Pelvis.

— Stai acolo, domnule Goodsir, *mi-a spus Couch.* Îi trimit la dumneata pe Mark și pe Tadman să puneți rămășițele amărâtului ăstuia într-un sac. Căpitanul va voi să-l îngroape cum se cuvine.

Sinistră treabă a mai fost și aceea, dar am isprăvit-o repede. Le-am cerut celor doi Marinari cu chipurile Desfigurate de Oroare să pună doar Coastele și bucata de Pelvis în sacul ce devenise Lințoliu de îngropăciune. Vertebrele înghețaseră și se lipiseră de sloi, iar celelalte resturi erau mult prea Scârboase.

Tocmai ce ne desprinseserăm de marginea de gheață și Cercetam de-a lungul laturii sudice a apei, când am auzit un strigăt venit dinspre Nord.

— Aici! Am găsit pe cineva!

Și din nou:

— Aici! Am găsit pe cineva!

Cred că nu vorbesc doar în Numele meu când spun că Inimile ne-au Sărit din Piept. Coombs, McConvey, Ferrier, Tadman, Mark și Johns au tras de

vâsle cât au putut ei mai tare, iar Francis Pocock a ținut direcția și ne-a dus pe o bucată de gheață plutitoare cam cât un teren de cricket care deviase spre mijlocul întinderii de Câteva Sute de Pogoane de Apă. Voiam cu toții – aveam cu toții mare nevoie – să găsim măcar un Supraviețuitor din barca Locotenentului Little.

Dar ruga noastră nu avea să fie ascultată.

Căpitanul Crozier coborâse deja pe Gheață și m-a chemat lângă Trupul întins acolo. Mărturisesc sincer că m-am simțit ușor ridiculizat atunci, căci nu puteam crede că Domnul Căpitan nu este în stare să Recunoască Moartea atunci când o vede și are nevoie de mine să Examinez un alt Cadavru cât se poate de Foarte Mort. Eram înfiorător de Obosit.

Trupul aproape complet gol de acolo era al lui Harry Peglar – mai avea pe el doar Lenjeria Intimă. Stătea încovrigat pe o parte, cu Genunchii ridicați până aproape de Bărbie, cu Picioarele încrucișate în dreptul Gleznelor, de parcă își cheltuise și ultima fărâmbă de putere ca să încerce să se încălzească, ținându-se în Brațe cu Măinile vârate la Subsutori. Așteptându-și inevitabilul Sfârșit în Dârdâieli neînchipuit de Violente.

Ochii lui albaștri erau deschiși și înghețați. Carnea-i era și ea Albastră și Tare la Atingere ca Marmura de Carrara.

— Probabil că a înotat până la Sloiul ăsta, a reușit să se urce pe el și a murit înghețat, și-a dat cu părerea Domnul Des Voeux. Vedeți? Creatura nu l-a prins, nu l-a desfigurat.

Căpitanul Crozier s-a mulțumit doar să dea din cap. Știam că ținuse la Harry Peglar și că se bizuia pe el. Și mie îmi fusese drag Comandantul Gabierilor, așa cum le fusese Multora dintre noi.

Atunci am observat la ce anume se uita Crozier. Pe zăpada nou așternută pe Sloiul de Gheață – mai ales de jur împrejurul Cadavrului lui Harry Peglar – erau urme uriașe de labe, ca cele de Urs Polar, dar de Trei sau Patru ori mai mari.

Creatura se învârtise în jurul lui Harry de mai multe ori. Ca să-l urmărească atunci când Tremura și își Dădea Sufletul? Desfătându-se în fața unei asemenea Scene? Oare Ultima Imagine pe care o luase Harry cu sine pe Lumea Cealaltă fusese cea a unei Monstruozități Albe aplecate deasupra lui, privindu-l cu Ochii negri și inexpressivi? Dar de ce nu-l mâncase Creatura și pe Prietenul nostru?

— Bestia a stat în două picioare tot timpul cât a fost pe sloiul ăsta.

Doar atât a spus Căpitanul Crozier.

Alți Marinari s-au apropiat atunci de noi cu o bucată de Pânză.

Nu era nicio altă leșire din acest Lac dintre Ghețuri în afară de Canalul pe care venisem noi – și care acum se închidea cu Repeziciune. Am ocolit de două ori Întinderea de Apă, însă nu am găsit decât golfuri mici, Fracturi ale Gheții și încă două Dâre de Sânge acolo unde se părea că oamenii din baleniera Locotenentului Little încercaseră să scape de Monstrul care îi urmărea, dar fuseseră prinși și trași fără Milă înapoi în apă. Nu am mai găsit rămășițe omenești, slavă Domnului, ci doar resturi albastre din hainele nefericiților noștri Camarazi.

Trecuse deja de Amiază, și sunt convins că fiecare dintre Noi își dorea fierbinte un singur lucru – să Plece din Locul acela Blestemat. Dar erau trei trupuri, sau Fragmente din trupurile prietenilor noștri, de care trebuia să ne Ocupăm cum se Cuvine.

(Mulți dintre noi și-au spus atunci, și se va dovedi că am avut dreptate, că aceea avea să fie ultima Ceremonie Funerară pe care noi, cei care am mai rămas în viață, ne vom mai permite să o facem.)

Am găsit în apele aceluia Lac o bucată mare de Pânză sfâșiată dintr-un cort Holland care fusese în barca Locotenentului Little. Am înfășurat în ea trupul prietenului nostru Harry Peglar, Resturile de Oase pe care le Examinasem lângă gura Canalului erau deja puse într-un sac. Bustul Domnului Reid a fost așezat într-un sac de dormit.

În cazul înmormântărilor pe Mare se Obişnuieşte ca de piciorul celui încredinţat Adâncurilor să se lege o ghiulea de tun pentru ca trupul să se scufunde cu Demnitate şi să nu plutească în văzul tuturor. Dar fireşte că nu aveam nicio ghiulea cu noi. Şi atunci Marinarii au luat Ancora de la Prora balenierei Lady J. Franklin şi câteva din cutiile goale ale conservelor Goldner şi le-au legat de cele trei linţolii improvizate.

A durat ceva să scoatem cele Nouă Ambarcaţiuni din apele acelea negre şi să încărcăm la loc cuterele şi barcaurile pe Săni. Toate acele activităţi de Încărcare şi Descărcare, precum şi Şocul suferit la vederea Tragediei de pe Lac îi sleiseră pe oamenii şi așa tare slăbiți de ultimele resturi de putere. Apoi ne-am strâns cu toții în Semicerc lângă marginea Gheții.

Nimeni nu avea chef să asculte o Slujbă Lungă şi cu siguranţă că nimeni nu avea dispoziţia necesară pentru vorbele Ironice, atât de mult Appreciate în trecut, din Cartea Leviatanului, drept pentru care am fost destul de Surprinşi şi peste măsură de Emoţionaţi atunci când l-am auzit pe Căpitanul Crozier cum începe să ne declame din Memorie Psalmul 90:

DOAMNE, Tu ai fost locul nostru de adăpost din neam în neam.

Înainte să se fi născut munții și înainte să se fi făcut pământul și lumea, Tu ești Dumnezeu!

Tu întorci pe oameni în țărână și zici „întoarceți-vă, fii ai oamenilor!”

Căci înaintea Ta o mie de ani sunt ca ziua de ieri, care a trecut, și ca o strajă din noapte.

Îi măтури ca un vis: dimineața sunt ca iarba care încolțește iarăși.

Înflorește dimineața și crește, iar seara este tăiată și se usucă.

Noi suntem mistuiți de mânia Ta și îngroziți de urgia Ta.

Tu pui înaintea Ta nelegiuirile noastre și scoți la lumina feței Tale păcatele noastre cele ascunse.

Toate zilele noastre pier de urgia Ta, vedem cum ni se duc anii ca o poveste.

Anii vieții noastre se ridică la șaptezeci de ani, iar, pentru cei mai tari, la optzeci de ani; și lucrul cu care se mândrește omul în timpul lor nu este decât trudă și durere, căci trece iute timpul și noi dispărem.

Dar cine ia seama la tăria mâniei Tale și la urgia Ta așa cum se cuvine să se teamă de Tine?

Învață-ne să ne numărăm bine zilele ca să căpătăm o inimă înțeleaptă.

Întoarce-Te, Doamne! Până când zăbovești? Ai milă de robii Tăi!

Satură-ne în fiecare dimineață de bunătatea Ta și toată viața noastră ne vom bucura și ne vom înveseli.

Înveselește-ne tot atâtea zile câte ne-ai smerit, tot atâția ani cât am văzut nenorocirea.

Să se arate robilor Tăi lucrarea Ta și slava Ta, fiilor

lor.

Fie peste noi bunăvoința Domnului Dumnezeuului nostru! Și întărește lucrarea mâinilor noastre, da, întărește lucrarea mâinilor noastre.

Căci a Ta este împărăția și Mărirea și Slava;

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Iar noi, supraviețuitori înfrigurați și bolnavi ai unei Expediții ce se voise formidabilă, am rostit într-un glas:

— Amin.

Și asupra noastră s-a pogorât Tăcerea. Ninsoarea cădea blând peste noi. Apele negre clipoceau Flămânde. Gheața Gemea și se Mișca sub picioarele noastre.

Cred că toți ne Spuneam că acele Cuvinte reprezentau un Panegiric și un Rămas-bun pentru Fiecare dintre noi. Bănuiesc că până azi, când l-am pierdut pe Locotenentul Little și pe neprețuitul Domn Reid și pe îndrăgitul Harry Peglar și pe toți ceilalți – mulți mai nutream încă Speranța că vom scăpa cu Viață. Acum ne-am dat seama că nu mai avem nicio Șansă.

Mult lăudata Apă Curată, fără Ghețuri, nu era decât o Capcană Otrăvită.

Ghețurile nu ne vor da drumul.

Iar Creatura nu ne va lăsa să plecăm de aici.

Nostromul Johnson a strigat:

— Echipaj – DESCOPERIȚI-VĂ!

Ne-am dat jos căciulile pestrițe și murdare.

— Știm că Mântuitorul nostru este viu, a spus în continuare Căpitanul Crozier cu vocea lui răgușită. Și că Se va ridica la urmă pe Pământ. Și chiar dacă ne vor mânca Viermii, tot îl vom vedea pe Dumnezeu.

Îl vom vedea și ne va fi binevoitor, ochii noștri îl

vor vedea, și nu ai altora⁹.

Doamne, primește-i în împărăția Ta pe robii Tăi: Navigator James Reid, Comandant de Gabieri Harry Peglar și pe Camaradul lor Neidentificat. Și Te rugăm primește la Tine și Sufletele următorilor: Locotenent Edward Little, Marinar Alexander Berry, Marinar Henry Sait, Marinar William Wentzall, Marinar Samuel Crispe, Marinar John Bates și Marinar David Sims.

Iar când ne va veni și nouă clipa, Te rugăm, Doamne, să ne îngădui să ne alăturăm lor în împărăția Ta din Ceruri.

Ascultă-ne ruga, Doamne Dumnezeul nostru, pentru Camarazii noștri și pentru Noi Însine și pentru Sufletele noastre. Și ascultă-ne strigătele; apleacă-Ți fața la lacrimile noastre. Cruță-ne o clipă, pentru a ne recăpăta puterile, înainte de a pleca și noi de pe lumea asta.

Amin.

— Amin, *am șoptit noi.*

Nostromii au ridicat Resturile Pământești învelite în Pânză și le-au aruncat în apa cea neagră, unde s-au dus la fund în câteva Secunde. La suprafață s-au ridicat câteva Bule Albe, de parcă defuncții noștri Camarazi ar fi dorit să-și ia Rămas-bun de la noi. Apoi Suprafața lacului a devenit iarăși Nemișcată.

Sergentul Tozer și doi Infanteriști au tras o singură salvă de muschete.

L-am surprins pe Căpitanul Crozier cum privea lung la apa aceea neagră cu o expresie de Emoții reprimare.

— Să plecăm, *ne-a zis el cu Fermitate.*

Și s-a uitat la noi, la noi toți, la tot acest Grup trist

---

⁹ Iov, 19:25 (n. tr.).

și învins și fără Speranță.

— Mai avem timp să tragem la sănii și bărci încă vreo doi kilometri până va veni vremea de culcare. Vom merge pe direcția Sud-est, spre gura Fluviului lui Back. Drumul ne va fi mai ușor pe gheață.

S-a dovedit însă că Drumul a fost mult mai Greu pe Gheață. În cele din urmă s-a dovedit a fi aproape Imposibil, dar nu din cauza Crestelor și a faptului că trebuia să transportăm bărcile peste ele, deși și acest lucru era tot mai Problematic din pricina Inaniției și Bolilor și Stării Generale de Slăbiciune, ci mai ales din cauza Gheții care se Spărgea și a Creaturii din Ape.

Făceam transporturile tot în Două Etape, ca și înainte, dar având acum, în această Inserare Arctică a zilei de 10 Iulie, cu Nouă Oameni mai Puțin, am înaintat mai puțin de un kilometru și jumătate până când am făcut popas, ne-am ridicat corturile pe gheață, și ne-am culcat în sfârșit.

Somnul ne-a fost întrerupt după numai Două Ore când Gheața a început să se Crape și să se Miște din senin în sus și în jos. Ne-am speriat și ne-am repezit afară din Corturi. Marinarii începuseră deja să strângă lucrurile și să le încarce pe Sănii, când Căpitanul Crozier, Domnul Couch și Secundul Des Voeux au strigat la ei să se potolească. Ofițerii ne-au arătat că nu sunt semne de spărturi în suprafața de gheață.

După vreo cincisprezece minute gheața s-a liniștit, iar Marea Înghețată de sub tălpile noastre a revenit tare ca Piatra.

O oră mai târziu s-a mișcat din nou. Mulți dintre noi ne-am repezit iarăși în Vântul și Întunericul Noptii. Marinarii mai curajoși nu și-au părăsit adăpostul din sacii de dormit. Noi, cei mai Fricoși,

profund Rușinați de reacția noastră, ne-am întors apoi în corturile noastre mici și împruțite și înghesuite, pline de Sforăieli, Emanații normale în timpul Somnului, Trupuri claie peste grămadă în Saci Uzi și Miros Pestilențial de oameni care nu-și mai schimbaseră Hainele de luni întregi. Din Fericire, era mult prea întuneric ca să observe cineva Fâstâceala de pe chipurile noastre.

În ziua următoare ne-am chinuit să cărăm Bărcile spre sud-est pe o suprafață alunecoasă ca o bucată de Cauciuc. Gheața se fisura de jur împrejurul nostru – prin crăpături reușeam să vedem că grosimea stratului era de doi metri sau chiar mai mare –, dar senzația că am străbate un Câmp de Gheață fusese înlocuită de Realitatea că ne deplasam de pe un ghețar pe altul, într-un Ocean Mișcător și Alb.

Ar trebui să Menționez aici că, în cea de-a Doua Seară după plecarea de lângă Lacul dintre Ghețuri, pe când mă ocupam de sortarea bunurilor personale ale Camarazilor morți, am dat peste ranița Comandantului de Gabieri, Peglar, în care am găsit câteva Haine zdrențuite, câteva Scrisori, câteva articole intime, printre care un Pieptene din Corn și câteva Cărți. De mine s-a apropiat John Bridgens, noul meu Asistent, care mi-a zis:

— Mă întreb dacă îmi permiteți să iau eu câteva din lucrurile astea, domnule doctor Goodsir?

M-am mirat. Bridgens arăta spre Pieptene și spre un Caiet legat în Piele.

Eu răsfoisem deja Caietul. Peglar își notase gândurile într-un Cod primitiv – scriind cuvintele De-a-ndoaselea, punând Majuscula la capătul ultimului cuvânt din Propoziție, de parcă de acolo ar fi trebuit să înceapă. Însă, cu toate că Relatarea

evenimentelor din ultimul An al Expediției noastre ar fi putut să prezinte ceva Interes pentru o Rudă, Atât Caligrafia, cât și structura propozițiilor, ca să nu mai vorbesc de ortografia folosită de comandantul de gabieri, deveniseră mult mai Chinuite și mai Rudimentare în lunile de dinainte și de după Abandonarea Navelor, până când ajunseseră să se dezintegreze aproape de tot. O însemnare spunea: O, moarte, unde îți este spinul, mormântul de la Golful Odihnei Noastre ne poate spune... (acolo urma un rând ilizibil unde caietul fusese Deteriorat de apă)... povața mortului...

Pe spatele acelei file Peglar desenase un cerc tremurat și înăuntrul lui scrisese Tabăra Terror evacuată. Nici data de acolo nu se putea citi, dar bănuiesc că era 23 Aprilie. Pe o altă pagină erau mâzgălite niște litere ce păreau a spune vom aburca pe sol tare... avem nevoie de grog să ne oblojim gâtul... tot respect p Tom p că... vreme... închid când voi... a 21a noapte.

Am Presupus că Peglar se referea la Seara de 21 Aprilie, când Căpitanul Crozier ne-a anunțat că oamenii rămași din echipajele de pe Terror și Erebus vor Abandona Nava în următoarea dimineață.

Cu alte Cuvinte, erau mâzgălelele unui Om Semianalfabet, și nu Cugetările înțelepte ale unuia atât de învățat cum fusese Harry Peglar.

— La ce îți trebuie astea? I-am întrebat eu pe *Bridgens*. Ai fost prieten cu Peglar?

— Da, Domnule Doctor.

— Îți trebuie un Pieptene?

Bătrânul Steward era aproape chel.

— Nu, Domnule Doctor, vreau doar să am ceva care să-mi Amintească de el. Pieptenele și Jurnalul îmi vor fi de ajuns.

Cererea lui mi s-a părut stranie, deoarece cu toții încercam să ne ușurăm Bagajele, iar nu să adăugăm în ele Cărți Grele.

I-am dat lui Bridgens Pieptenele și Jurnalul. Nu a vrut nimeni să-i ia Cămășile sau Ciorapii sau Pantalonii din Lână sau Biblia, așa că le-am lăsat pe toate în mormanul de lucruri pe care aveam să le abandonăm acolo. Una peste alta, Bunurile Personale ale lui Peglar, Little, Reid, Berry, Crispe, Bates, Sims, Wentzall și Sait au alcătuit un Tumul trist al Mortalității.

În ziua următoare, 12 Iulie, am observat alte Pete de Sânge pe Gheață. Oamenii s-au îngrozit la început, presupunând că erau alte Urme ale Camarazilor noștri, însă Căpitanul Crozier ne-a arătat că în mijlocul celei mai mari Bălți de Sânge se afla Carcasa unui Urs Alb. Mulți urși uciși erau în zona aceasta plină de Sânge, din ei rămânând doar Capetele sfărâmate, Blana însângerată, Oasele rupte și Labele.

Ne-am Liniștit într-o primă instanță. Apoi, firește, întrebarea Evidentă și-a croit drum în mințile noastre – ce anume omorâse acești Prădători Uriași chiar înainte de Sosirea noastră?

Răspunsul era la fel de Evident.

Dar de ce măcelărea Urșii Albi? Și răspunsul acesta era Evident: ca să ne Lipsească de orice Sursă de Hrană.

La 16 Iulie oamenii nu au mai fost în Stare să meargă mai departe. În cele 18 ore de tras Neconținut la Bărți și Sănii în fiecare zi nu reușeam să parcurgem decât puțin mai mult de un kilometru. Foarte des, atunci când făceam Popasul de Seară, puteam vedea Mormanul de Haine și Materiale abandonate la oprirea anterioară. Am dat peste alți

Urși masacrați. Moralul era atât de scăzut că, dacă ar fi fost să Votăm în Săptămâna aceea, toți am fi fost în Favoarea ideii de a ne da Bătuți, de a ne Culca pe Jos și de a ne aștepta Moartea.

În noaptea aceea de 16 Iulie, când Toată Lumea dormea și un singur marinar stătea de Pază, Domnul Căpitan Crozier mi-a cerut să vin în Cortul lui. Acum dormea împreună cu Charles Des Voeux, Charles Hamilton Osmer (administratorul de pe Terror, care prezenta semne de pneumonie), William Bell (maistrul timonier de pe Erebus) și Phillip Reddington, comandant de teugă pe nava lui Sir John și a Căpitanului Fitzjames.

Căpitanul a făcut un semn din cap și au părăsit cu toții Cortul (mai puțin Secundul Des Voeux și Domnul Osmer) ca să ne permită să discutăm în Secret.

— Am nevoie de sfatul dumitale, Doctore Goodsir, *a început Căpitanul.*

Am dat din cap și am Ascultat.

— Avem suficiente Haine și Corturi, *a continuat Căpitanul Crozier.* Perechile suplimentare de cizme pe care i-am obligat pe Oameni să le care au salvat de la Amputare multe Picioare.

— Perfect adevărat, domnule, *am spus eu, deși știam că nu în această privință avea nevoie de Sfatul meu.*

— Intenționez ca mâine dimineată să anunț Oamenii că vom renunța la Una dintre Baleniere, la Două Cutere și la Un Barcaz și ne vom Continua drumul cu cele Cinci Rămase, *a zis Crozier.* Aceste două baleniere, două cutere și ultimul barcaz sunt în Formă Excelentă și ne vor fi de ajuns în eventualitatea că vom mai întâlni întinderi de Apă Navigabilă înainte să ajungem la Gura Fluviului lui

Back, de vreme ce Proviziile noastre s-au împutinat atât de mult.

— Oamenii se vor bucura Nespun să audă vestea aceasta, domnule Căpitan, *am comentat eu.*

Eu, unul, mă bucuram deja. Începusem și eu să ajut la Tractarea Bărcilor și auzind vestea aceea parcă am simțit că mă Dor mai puțin Umerii și Spatele.

— Ce vreau eu să știu, Doctore Goodsir, *continuă Căpitanul pe un ton Răgușit și Epuizat și cu o expresie de Gravitate întipărită pe chip,* este dacă ne putem permite să reducem și mai mult Rațiile Oamenilor. Sau, mai degrabă, *atunci când le vom reduce* vor mai fi ei în stare să tracteze Săniile? Am nevoie de Părerea dumitale ca Medic.

Mi-am coborât ochii la prelata de pe jos. Acolo era o Arsură Rotundă făcută probabil de una din Tigăile Domnului Diggle, ori de una din Invențiile Domnului Wall pentru încălzitul Ceaiului pe vremea când încă mai aveam Combustibil.

— Domnule Căpitan, Domnule Des Voeux, *am început eu, convins că le spun ceea ce știau deja,* oamenii nu au nici acum parte de o Alimentație care să le permită să facă față Exigențelor Muncilor Zilnice.

M-am oprit, am tras aer în piept și am continuat:

— Nu mâncăm decât mâncare Rece. Ultimele Conserve s-au terminat cu multe Săptămâni în urmă. Am abandonat pe gheață Plitele mari și pe cele cu Spirt atunci când am golit ultima sticlă cu Eter Pirognos.

La cină Oamenii vor primi câte un Pesmet Marinăresc uscat, o Felie Subțire de Carne sărată de Porc rece, o Uncie de ciocolată, o mână de frunze de Ceai, mai puțin de o linguriță de Zahăr și Lingura

Zilnică cu Rom.

— Și Firișoarele de Tutun pe care le-am păstrat pentru ei, *a adăugat Domnul Osmer.*

Am dat din cap: uitasem de Tutun.

— Da, și acelea. Se bucură foarte tare când le dăm cât să-și aprindă Pipa. A fost o lovitură de Maestru să puneți deoparte niște Tutun. Dar nu, Domnule Căpitan, nu pot spune că Oamenii ar mai putea să supraviețuiască cu mai puțin decât Cantitatea aceasta de Hrană și așa Insuficientă.

— Trebuie s-o facă, *a spus Căpitanul Crozier.* Peste șase zile ni se termină carnea de porc. Romul în zece.

Domnul Des Voeux și-a dres glasul.

— Depinde de noi să Găsim niște foci pe Banchiză și să le Vână.

Dar până acum - eu știam la fel cum știau toți cei din Cort, la fel cum știau toți oamenii din Expediție - împușcaserăm și mâncaserăm exact 2 Foci în cele două Luni de la plecarea noastră din Golful Odihnei.

— Mă gândesc, *zise Căpitanul Crozier,* că cel Mai Bine ar fi să mergem iar către Nord, spre Țărmlul lui King William. Asta ar însemna un drum de Trei Zile, poate Patru. S-ar putea să fim nevoiți să mâncăm Mușchi și Licheni. Am aflat că dacă știm pe care să le Culegem putem face o Supă Acceptabilă.

A aflat de la Sir John Franklin, *mi-am spus eu istovit.* Omul care și-a Mâncat Ghetetele. *Fratele meu mai Mare îmi spusese această Poveste în Lunile dinaintea Plecării mele în Expediție. Sir John ar fi știut, din Propria-i Experiență Patetică, să ne spună pe care să le culegem.*

— Oamenii ar fi fericiți să iasă de pe Gheață, Domnule Căpitan, *a fost tot ce am putut eu Spune.* Și le va crește moralul atunci când îi veți anunța că

vor avea mai Puține bărci de Transportat.

— Mulțumesc Doctore, *mi-a zis Căpitanul*. Atât am vrut să discutăm.

Am bălăngănit din cap într-un soi de Salut falnic, am plecat, am trecut prin corturile unde se aflau cei care sufereau cel mai mult de pe urma Scorbutului - căci, firește, nu mai avem un Cort separat pentru Infirmerie, iar Bridgens și cu mine trecem noaptea din cort în cort ca să vedem cum se simt și să le dăm Medicamentele - și apoi m-am clătinat pe picioare până la Cortul meu (pe care îl împart cu Bridgens, cu Davey Leys - care e în comă -, cu Inginerul Thompson - care e pe moarte - și cu domnul Honey - care este grav bolnav) și am Adormit Instantaneu.

Aceea a fost noaptea când Ghețurile s-au deschis și au înghițit Cortul Holland în care dormeau cei Cinci Infanteriști - Sergentul Tozer, Caporalul Hedges, Soldatul Wilkes, Soldatul Hammond și Soldatul Daly.

Doar Wilkes a reușit să iasă din Cort înainte ca acesta să se ducă la Fund în Marea de culoarea Vinului Negru și a fost tras din Crevasă cu câteva secunde înainte ca aceasta să se închidă cu un Bubuit Asurzitor.

Dar Wilkes era prea înghețat, prea Bolnav și prea Însălmântat ca să-și mai revină. Bridgens și cu mine l-am înfășurat în ultimele Haine Uscate pe care le mai aveam și l-am culcat între noi în Sacul de Dormit. A murit înainte de Răsărit.

În dimineața următoare, i-am lăsat Trupul acolo, pe Gheață, împreună cu alte Haine și cele Patru Bărci și Săniile la care renunțaserăm.

Nu am ținut nicio Slujbă Funerară nici pentru el, nici pentru ceilalți Infanteriști.

Nimeni nu a izbucnit în urale atunci când Căpitanul a anunțat că Povara ni se micșorase cu Patru Bărci și Săniile lor.

Ne-am întors pe direcția Nord, spre Uscatul care se vedea la Linia Orizontului. Nici Napoleon nu avuse un asemenea sentiment de înfrângere după Retragerea din Moscova.

Trei Ceasuri mai Târziu Gheața s-a Crăpat Iarăși, iar în fața noastră au apărut Canale și Lacuri din păcate prea mici ca să putem naviga pe ele cu Bărcile, dar prea întinse ca să le putem traversa cu piciorul, trăgând săniile după noi.

49

CROZIER

*Ținutul King William, latitudine necunoscută,
longitudine necunoscută
26 iulie 1848*

Când Crozier dormea, fie și câteva minute, visele reveneau. Cele două schelete din barcă. Nesuferitele fete din America lovindu-și degetele de la picioare pentru a da impresia că un spirit bate în masa din încăperea întunecată. Doctorul american pozând ca explorator polar. Un bărbat mic și îndesat îmbrăcat cu o parka de eschimos, cu un strat gros de fard pe față pe o scenă puternic luminată de lămpile cu gaz. Și iarăși cele două schelete din barcă. Dar nopțile se sfârșeau mereu cu visul care îl răscolea cel mai tare.

Este copil și se află într-o vastă catedrală catolică împreună cu Memo Moira. Francis este în pielea goală. Memo îl împinge spre altar, dar el se teme să înainteze. În catedrală e frig; pardoseala de marmură de sub tălpile goale ale micuțului Francis e rece; stranele din lemn sunt acoperite cu chiciură.

În genunchi în fața altarului, acel copil care era Francis Crozier simte că Memo Moira îl privește aprobator de undeva din spate, dar este prea înspăimântat ca să-și poată întoarce capul. Ceva se apropie de el.

Preotul pare a se ridica dintr-o trapă construită în pardoseala de marmură în partea cealaltă a altarului. Omul acesta este mare, mult prea mare, iar veșmintele lui sunt albe și șiroiesc de apă. Mirosind a sânge și a sudoare și a încă ceva, mai urât și mai

rânced, preotul se înalță deasupra micuțului Francis Crozier.

Francis închide ochii și, așa cum l-a învățat Memo în repetițiile făcute pe covorașul ei destrămat din salon, întinde limba ca să primească Sfânta Împărtășanie. Oricât de importantă ar fi această Taină a Bisericii, oricât de indispensabilă știe el că este, Francis este speriat la gândul că va trebui să accepte Ostia. Știe că viața lui nu va mai fi la fel după ce va primi Împărtășania Papistașă. Și mai știe că viața lui va lua sfârșit dacă va refuza să o primească.

Siluetă uriașă și amenințătoare, preotul se apropie și se apleacă peste el...

Crozier se trezi brusc pe fundul balenierei. Ca întotdeauna când avea visele acestea, indiferent cât ar fi dormit, inima îi bătea să-i spargă pieptul, iar gura i se uscaseră de spaimă. Și tremura din tot trupul, dar nu atât de mult din cauza frigului, cât de frică sau de amintirea fricii.

Gheața se spărsese în partea aceea unde se aflau ei și pe 17 și pe 18 iulie și timp de patru zile după aceea Crozier își ținuse oamenii laolaltă pe banchiza aceea întinsă unde se opriseră. Dăduseră jos cuterele și barcazul de pe sâni și pregătiseră toate cele cinci ambarcațiuni pentru lansarea pe apă.

În fiecare noapte, balansul banchizei și fisurarea gheții îi făceau să se repeadă afară din corturi, doar pe jumătate treji, convinși că marea se deschidea sub ei și că îi va înghiți în câteva secunde, așa cum o făcuse cu sergentul Tozer și oamenii lui. În fiecare noapte, când încetau plesnetele ca focurile de armă ale gheții, iar tangajul violent devenea o legănare mai regulată, oamenii se târau înapoi în corturile lor, încercând să doarmă mai departe.

Se făcuse mai cald. În unele zile temperaturile

treceau de limita înghețului – cu siguranță că aceste săptămâni de iulie aveau să fie singura vară de care vor avea ei parte în acest al doilea an de când erau prizonieri ai ghețurilor, însă oamenilor le era tot mai frig și se simțeau mai nefericiți ca oricând. Erau zile când se întâmpla chiar să plouă. Iar atunci când era prea frig pentru ploaie, cristalele de gheață din aerul cețos se îmbibau în hainele lor de lână – pentru că, din cauza temperaturii ridicate, nu mai purtau mantalele impermeabile de iarnă peste tunici și paltoane. Rufăria murdară, cămășile jechoase, ciorapii și pantalonii zdrențuiți și acoperiți cu promoroacă erau impregnați cu transpirația produsă în urma efortului. În ciuda faptului că proviziile erau aproape epuizate, cele cinci bărci pe care le tractau erau acum mai grele decât fuseseră ele vreodată, căci, pe lângă Davey Leys, erau tot mai mulți bolnavi pe care trebuiau să-i transporte. În fiecare zi doctorul Goodsir îi raporta lui Crozier că alte și alte picioare, în permanență ude cu toate perechile de cizme pe care căpitanul avusese ideea să le ia cu ei, începuseră să putrezească, alte și alte degete și călcâie se înnegriseră, alte și alte labe de picioare se cangrenaseră și trebuia să le amputeze.

Corturile Holland erau ude și nu aveau cum să se mai usuce vreodată. Sacii de dormit în care se prăbușeau la căderea nopții erau îmbibate cu apă și înghețate și pe dinăuntru, și pe dinafară și nu aveau cum să se mai usuce vreodată. Dimineața, când oamenii se deșteptau după puținele minute de somn agitat – oricât ar fi tremurat și s-ar fi înghesuit unii în alții, tot nu reușeau să se încălzească –, interiorul corturilor era acoperit cu multă chiciură ce picura în capetele, pe umerii și obrajii oamenilor când își sorbeau stropul de ceai calduț pe care îl aduceau dimineața căpitanul Crozier, domnul Des Voeux și

domnul Couch - bizară inversare a rolurilor propusă de Crozier în prima săptămână după abandonarea navelor și considerată acum ceva normal de subordonații lui.

Domnul Wall, bucătarul de pe *Erebus*, se îmbolnăvisese de ceva ce semăna cu ftizia și zăcea acum pe fundul unuia dintre cutere, însă domnul Diggle rămăsese aceeași prezență oarecum reconfortantă, același individ energic, eficient, spurcat la gură și foarte vocal, ca în toți cei trei ani petrecuți la postul lui de lângă uriașa plită Frazer's Patent de la bordul HMS *Terror*. Acum, pentru că nu mai aveau combustibil și abandonaseră plitele mari de pe baleniere, sarcina domnului Diggle era să împartă de două ori pe zi bucățelele infime de carne sărată de porc și restul de alimente rămase, mereu sub supravegherea vigilentă a domnului Osmer și încă unui ofițer. Optimist incurabil, domnul Diggle improvizase o plită care funcționa cu untură de focă și avea mereu oalele la îndemână, pregătite pentru momentul când vor vâna mai multe foci.

În fiecare zi Crozier își trimitea oamenii să vâneze acele foci pe care le așteptau oalele domnului Diggle, dar puținele animale pe care le întâlneau se ascundeau iute în ochiurile lor de apă, înainte ca ei să apuce să tragă. Echipele de vânători raportaseră că reușiseră de câteva ori să le nimerească, dar focile reușiseră să alunece înapoi în apa neagră, lăsând în urmă-le doar dâre de sânge. Fuseseră cazuri când oamenii îngenuncheară pe gheață și linseseră sângele acela.

Crozier se întâlneau de mai multe ori cu vara arctică și știa că, pe la mijlocul lui iulie, apele și sloiurile plutitoare ar fi trebuit să fie ticsite: morse uriașe încălzindu-se la soare, bătând alene din labe pe marginea apei și scoțând sunete ca niște râgâieli;

mulțimi de foci cu puii lor intrând și ieșind din apă ca niște copii la joacă și târându-se pe burți peste ghețuri; balene albe și narvali¹⁰ aruncând jeturi de apă în jur, rostogolindu-se și cufundându-se în apă, umplând aerul cu respirația lor cu miros de pește; ursoaice înotând cu puii lor neîndemânatici, pândind focile de pe banchiză, scuturându-și blana albă de apă, evitând masculii mai mari și mai periculoși, care le-ar mânca puii și le-ar mânca și pe ele dacă le-ar fi foame; și păsări, atât de multe păsări, că aproape întunecau cerul albastru al verii polare; păsări multe și pe țărmuri, și pe ghețarii plutitori, aliniate pe marginile neregulate ale aisbergurilor, aidoma notelor muzicale pe portativ; și alte păsări, rândunici și pescăruși și șoimi de tundră, zburând razant cu suprafața apelor.

În vara aceasta însă, la fel ca și în vara trecută, aproape nicio vietate nu popula ghețurile – niciuna în afară de oamenii îmuținați și cu puteri îmuținate ai lui Crozier, care icneau și gâfâiau când trăgeau în hamuri, icneau și gâfâiau când pândeau vânatul pe care cel mai adesea abia dacă reușeau să-l zărească și chiar și atunci mult prea departe de raza lor de tragere. În câteva seri auziseră lătrat de vulpe polară și îi descoperiseră apoi urmele micuțe pe zăpadă, dar nu o văzuseră niciodată. Atunci când auzeau și vedeau balene, acestea erau atât de departe – peste mai multe canale și mai multe sloiuri plutitoare – că nu ar fi reușit să ajungă la ele nici dacă ar fi fost în stare să alerge ca nebunii.

Crozier habar nu avea dacă ar fi reușit să împuște o balenă sau un narval cu armele pe care le aveau, dar credea totuși că pot – câteva gloanțe bine țintite spre

---

¹⁰ Mamifer cetaceu, asemănător cu delfinul, cu o lungime de 5-6 metri (n. tr.).

cap ar fi putut ucide orice altceva în afară de Bestia care îi urmărea (și despre care oamenii erau de mult timp convinși că nu era niciun fel de fiară, ci un zeu plin de furie ieșit din *Cartea Leviatanului*) – și dacă ar fi reușit cumva să tragă balena pe gheață și s-o tranșeze, untura ei ar fi alimentat plita domnului Diggle săptămâni ori luni întregi, iar ei s-ar fi îndopat cu slănină și carne proaspătă până ar fi plesnit.

Dar ce-și dorea cel mai mult Crozier era să omoare creatura. Spre deosebire de ceilalți, el credea că nu e nimic altceva decât un animal. Poate mai deștept chiar și decât înfricoșător de inteligentul urs alb, dar cu toate acestea, un animal, nimic mai mult.

Și Crozier mai știa că, dacă ar fi în stare să ucidă creatura, simpla ei moarte – bucuria de a fi răzbunat atât de multe vieți, chiar dacă toți cei rămași în expediție se vor stinge mai târziu de inaniție sau de scorbut – va ridica pentru un timp moralul supraviețuitorilor mai mult decât ar fi făcut-o descoperirea a șaizeci de litri de rom pur.

Bestia nu-i mai deranjase, nici nu mai omorâse pe cineva, de la lacul dintre ghețuri unde muriseră locotenentul Little și echipa lui. Grupurile de vânători aveau ordine stricte să se întoarcă imediat ce văd urmele creaturii în zăpadă. Crozier avea de gând să-i ia pe toți cei care mai puteau să meargă și toate armele care mai puteau să tragă și să vâneze bestia. La nevoie, era gata să-și pună oamenii să bată în oale și să strige ca să o scoată din ascunzătoare, exact la fel cum hăițașii încolțesc tigrii în ierburile înalte ale Indiei.

Pe de altă parte însă, Crozier știa că planul acesta nu ar fi mai bun decât fusese foișorul de vânătoare al răposatului Sir John. Ca să aducă monstrul aproape de ei aveau nevoie de momeală. Căpitanul nu se îndoia cătuși de puțin că era pe urmele lor, că se apropia mai

mult în timpul orelor tot mai lungi de întuneric, ascunzându-se pe timpul zilei, și că ar fi venit și mai aproape dacă ar fi avut ceva cu care să îl momească. Dar nu aveau carne proaspătă, și chiar dacă ar fi avut fie și jumătate de kilogram, nici vorbă s-o fi folosit ca momeală.

Și totuși, își zise Crozier, amintindu-și de dimensiunile incredibile ale monstruoasei creaturi dintre ghețuri, fiara aceea trebuie să fi cântărit mai mult de o tonă, poate chiar câteva tone, de vreme ce cel mai mare urs nu avea mai mult de șapte sute de kilograme, dar părând foarte mic pe lângă vietatea aceea colosală, așa cum pare un câine pe lângă stăpânul lui. Și dacă *ar reuși* să-și ucidă ucigașul, ar avea de mâncare multă vreme de acum încolo. Chiar dacă ar fi să mănânce în mers carnea crudă a creaturii, așa cum mănâncă acum feliuțele de pastramă, tot ar simți gustul dulce al răzbunării.

Dacă ar ști că reușește, Francis Crozier era gata să se transforme el însuși în momeală pentru creatură. *Dacă ar ști că reușește.* Dacă ar putea să salveze și să hrănească fie și doar câțiva din oamenii lui, Crozier s-ar oferi monstrului, sperând ca oamenii lui, altminteri trăgători foarte proști, să fie în stare să îl nimerească de suficiente ori, chiar dacă nu cu mare precizie, ca să-l doboare, indiferent dacă momeala-căpitan ar supraviețui sau nu.

Gândindu-se la cât de prost trăgeau marinarii lui, își aduse aminte de infanteriștii înecați în apa de gheață și de trupul soldatului Henry Wilkes pe care îl lăsaseră într-una din bărcile abandonate cu o săptămână în urmă. Nu avusese loc nicio ceremonie funerară. Doar Crozier, Des Voeux și câțiva dintre prietenii apropiați ai infanteristului spuseseră câteva cuvinte înainte de ivirea zorilor.

Ar fi trebuit să luăm trupul lui Wilkes ca să-l folosim drept momeală, își spuse Crozier culcat pe fundul balenierei în mijlocul oamenilor care dormeau.

Și atunci își dădu seama, de altfel nu era pentru prima oară când gândul acesta îi trecea prin cap, că aveau momeală și mai proaspătă cu ei. În ultimele opt luni, încă din noaptea aceea de decembrie a anului trecut, când creatura îl fugărise printre ghețuri pe Blanky, David Leys nu fusese altceva decât o povară, un trup fără nicio reacție, absolut inutil, ca șaptezeci de kilograme de rufe jengoase, pe care camarazii îl cărau într-o barcă vreme de patru luni, dar care reușea cumva să-și soarbă fiertura de carne de porc și romul în fiecare seară și să înghită lingura de ceai cu zahăr în fiecare dimineață.

Oamenilor le făcea cinste faptul că niciunul dintre ei, nici măcar mereu nemulțumiții Hickey și Aylmore, nu sugeraseră vreodată să-i abandoneze pe Leys sau pe vreun altul din camarazii lor bolnavi care nu mai puteau merge. Dar cu siguranță că și ei se gândiseră la asta...

Să-i mâncăm.

Să-l mâncăm mai întâi pe Leys, apoi și pe ceilalți pe măsură ce vor muri.

Într-atât de flămând era Francis Crozier că se putea imagina mâncând carne de om. Sigur, nu-și va ucide un seamăn ca să-l mănânce, nu încă, dar, dacă omul e mort, de ce să-l lase să putrezească sub soarele verii polare? Sau, și mai rău, de ce să-l lase să fie mâncat de creatura de pe urmele lor?

Pe vremea când abia împlinise douăzeci de ani și tocmai ce fusese ridicat la gradul de locotenent, Crozier auzise – așa cum auzeau toți marinarii mai devreme sau mai târziu, de obicei chiar la începutul carierei în marină – povestea adevărată a căpitanului

Pollard de pe bricul american *Essex*, întâmplată în 1820.

După cum relataseră cei câțiva supraviețuitori, bricul *Essex* fusese scufundat de un cașalot de 26 de metri, într-una din cele mai pustii zone din mijlocul Pacificului, atunci când toți cei douăzeci de membri ai echipajului erau plecați cu bărcile la vânătoare de balene. Se întorseseră la nava care se ducea la fund cu rezeziuni, au reușit să recupereze câteva unelte și instrumente de navigație și un singur pistol de la bord și porniseră în cele trei baleniere. Nu au avut altceva de mâncare în afara celor trei broaște țestoase pe care le capturaseră în Insulele Galapagos, două butoaie cu pesmeți marinărești și șase butoaie cu apă dulce.

S-au îndreptat spre America de Sud.

Mai întâi, desigur, au omorât și au mâncat țestoasele, bându-le sângele atunci când au isprăvit carnea. Apoi au reușit să prindă niște pești amărâți care săriseră în bărci din greșală; dacă izbutiseră să pregătească cumva carnea de broască țestoasă, peștii i-au mâncat cruzi. Apoi au intrat în apă, au răzuit scoicile prinse de fundul bărcilor și le-au mâncat și pe acelea.

Apoi, ca prin minune, au dat de Insula Henderson, una din puținele existente pe întinderea nemărginită a Oceanului Pacific. Cei douăzeci de oameni au rămas acolo patru zile, prinzând crabi și urmărind pescăruși ca să le poată fura ouăle. Dar căpitanul Pollard știa că nu erau acolo suficienți crabi, ori pescăruși, ori ouă de pescăruși care să le poată asigura subzistența pe o perioadă mai lungă de câteva săptămâni, și prin urmare șaptesprezece din cei douăzeci de marinari votaseră să pornească din nou pe ape. În data de 27 decembrie 1820, cei șaptesprezece s-au urcat în bărci și au făcut semne de rămas-bun celor trei camarazi

care voiseră să rămână pe insulă.

Până la 28 ianuarie, bărcile se despărțiseră din cauza furtunilor, iar baleniera căpitanului Pollard se îndrepta la acea dată singură spre est. Cei cinci oameni din ea mâncau doar o uncie și jumătate de pesmet pe zi. Printr-o coincidență nu prea mare, exact despre aceeași rație discutase și Crozier cu doctorul Goodsir și secundul Des Voeux.

Vreme de nouă săptămâni oamenii lui Pollard – nepotul lui, Owen Coffin, un negru eliberat din sclavie, pe nume Barzillai Ray, și doi marinari – au trăit numai cu fărâma aceea de pesmet și câteva guri de apă pe zi.

Atunci când s-a mâncat ultimul dintre pesmeți și a fost băut ultimul strop de apă, se aflau la distanță de 1.600 de mile marine de uscat. La rândul lui, Crozier își spusese că și dacă ar mai fi avut pesmeți și apă pentru încă o lună, tot s-ar fi aflat la cam 1.300 de kilometri de orice așezare omenească chiar dacă ar fi reușit să ajungă la gura Fluviului lui Back.

Pollard nu avusese avantajul de a avea la bord un om mort de curând, așa că s-au văzut obligați să tragă la sortji. Paiul cel mai scurt a fost tras de Owen Coffin, nepotul lui Pollard. Apoi au tras iarăși ca să vadă cine va comite fapta. Acum paiul cel scurt i-a revenit lui Charles Ramsdell.

Cu glas tremurător băiatul și-a luat rămas-bun de la camarazii săi (Crozier își amintea bine cum i se strânsese pielea scrotului de groază atunci când auzise pentru prima dată această poveste, în timpul unui cart împreună cu un marinari în vârstă, cățărât pe arborele artimon al unei nave de război în largul apelor Argentinei; bătrânul încercase să-l sperie pe necoptul, pe atunci, Crozier, imitând vocea plină de lacrimi a tânărului) și apoi Owen Coffin și-a așezat capul pe

marginea bărcii și a închis ochii.

După cum el însuși a mărturisit mai târziu, căpitanul Pollard îi dăduse pistolul său lui Ramsdell și se întorsese cu spatele.

Ramsdell a împușcat băiatul în ceafă.

Ceilalți patru – inclusiv Pollard, unchiul băiatului, au băut mai întâi sângele cât mai era cald. Deși ușor sărat – însă mult mai puțin decât oceanul nesfârșit din jurul lor –, era bun de băut.

Apoi au tăiat carnea tânărului de pe oase și au mâncat-o crudă.

Apoi au spart oasele lui Owen Coffin și au supt măduva.

Cadavrul băiatului le-a ajuns vreme de treisprezece zile și chiar atunci când se gândeau să tragă iarăși la sorți, Barzillai Ray – negrul eliberat din sclavie – a murit de sete și epuizare. Și au urmat sângele, carnea, măduva, care le-au ajuns până când au fost salvați de baleniera *Dauphin* la 23 februarie 1821.

Francis Crozier nu îl cunoscuse personal pe căpitanul Pollard, dar îi urmărise cariera. Ghinionistul american reușise să-și păstreze gradul militar și mai plecase încă o dată pe mare, și încă o dată naufragiase. După ce a fost salvat pentru a doua oară, nimeni nu a mai dorit să-i încredințeze comanda vreunei nave. Ultimul lucru auzit de Crozier, în 1845, doar cu câteva luni de la imbarcarea lui în expediția lui Sir John, fusese că Pollard devenise paznic în Nantucket și că nici locuitorii orașului, nici vânătorii de balene din regiune și nici foștii lui camarazi nu voiau să mai aibă de-a face cu el. Se spunea că Pollard îmbătrânise înainte de vreme, vorbea cu voce tare cu nepotul lui mort și avea cantități uriașe de pesmeți și carne sărată de porc ascunse în podul casei sale.

Crozier știa că oamenii lui vor fi obligați să se

hotărăscă dacă își vor mânca sau nu morții în următoarele săptămâni, dacă nu cumva chiar în următoarele zile.

Se apropiau vertiginos de un punct unde aveau să fie prea puțini și prea bolnavi ca să mai poată trage bărcile, iar cele patru zile de repaus petrecute pe banchiză – între 18 și 22 iulie – nu reușiseră să le redea energia. Crozier, Des Voeux și Couch – tânărului locotenent Hodgson, deși teoretic al doilea la comandă, căpitanul nu-i împărtășea planurile sale – aveau grijă să țină oamenii în permanență ocupați (fie că era vorba să-i trimită la vânătoare ori să-i pună să repare tălpile săniilor ori să ștemuiască bărcile), nedorind să-i lase să zacă în sacii de dormit înghețați și în corturile ude atunci când nu puteau avansa nici spre sud, nici spre est din cauza mult prea multelor crevase și canale din jurul lor.

Crozier refuza să se întoarcă spre vest și nord-vest.

Dar ghețurile nu pluteau în direcția dorită – către sud-est unde se afla gura Fluviului Great Fish descoperit de Back. Se învârteau în loc, exact așa cum se întâmplase vreme de doi ani nesfârșiți cu banchiza uriașă în care se blocaseră *Erebus* și *Terror*.

În cele din urmă, în după-amiaza zilei de sâmbătă, 22 iulie, începuse să se crape și ghețarul pe care se aflau ei, iar Crozier le-a ordonat să se urce în bărci.

Pluteau deja de șase zile, ținându-se unii de alții cu funii, pe canale și porțiuni de apă prea scurte sau prea înguste ca să poată vâsli. Crozier avea cu el sextantul (abandonase pe drum teodolitul mult mai greu) cu care făcea măsurătorile prin rarele spărturi în plafonul de nori atunci când oamenii dormeau. După calculele lui, se aflau cam la o sută treizeci și șase de kilometri nord-vest de gura Fluviului lui Back.

Așteptându-se dintr-o clipă în alta să dea peste un

istm îngust în fața lor – presupusul promontoriu care făcea legătura între King William și Peninsula Adelaide, trecută deja pe hărți –, Crozier se trezi în zorii zilei de 26 iulie într-o vreme mai rece, cu un cer albastru și fără nori, întunecat de linia uscatului la doar douăzeci și cinci de kilometri și spre nord, și spre sud.

Mai târziu, ridicat în picioare la prora balenierei, căpitanul strigă la oamenii din bărcile strânse în jurul lui:

— Am aflat astăzi că Ținutul King William este, de fapt, *Insula King William*, și sunt convins că avem marea în fața noastră la est și sud până la Fluviul lui Back, dar sunt în stare să pariez și pe ultimul gologan că nu există nicio fâșie de uscat care să unească promontoriul acela pe care îl vedeți la sud-est cu cel pe care îl vedeți la nord-vest. Ne aflăm într-o strâmtoare. Și, pentru că suntem la nord de Peninsula Adelaide, înseamnă că am realizat scopul Expediției lui Sir John Franklin. *Acesta este Pasajul de Nord-Vest*. Ați reușit, băieți!

Câteva urale anemice, urmate de niște accese de tuse.

Dacă ghețurile s-ar fi deplasat către sud, ar fi fost scutiți de săptămâni întregi de tractat bărcile și săniile. Dar porțiunile de apă în care se aflau acum se deschideau numai spre nord.

Viața în bărci era la fel de mizerabilă ca pe banchize și în corturi. Oamenii stăteau mult prea înghesuiți unii în alții. Chiar și cu scândurile instalate de-a curmezișul banchetelor, pentru a oferi un al doilea spațiu de dormit, și chiar cu pereții balenierelor și cuterelor înălțați de domnul Honey, zi și noapte trupurile lor înfășurate în haine grele și ude se îndesau în alte trupuri în haine la fel de grele și la fel de ude. Trebuiau să-și scoată fundurile goale peste copastii ca să-și facă

nevoile, eveniment din ce în ce mai puțin necesar, chiar și pentru cei grav bolnavi de scorbut, deoarece hrana și apa erau tot mai neîndestulătoare, dar, cu toate că majoritatea mai păstrau niște vestigii ale fostei lor pudori, încă se mai întâmpla ca un val mai năvălaș să le ude fundul gol și pantalonii lăsați în vine, ceea ce ducea la rafale de înjurături și nopți lungi de dârdâieli cumplite.

În dimineața de vineri, 28 iulie 1848, marinarul de veghe de pe barca lui Crozier – cel mai mic om din fiecare ambarcațiune era trimis cu un binoclu pe unicul catarg – a observat un labirint de canale deschizându-se până la un țărm care se întindea spre nord-vest, cam la trei mii marine de ei.

Cei mai în putere oameni au început să tragă la vâsle – atunci când era cazul, cei de la proră se apucau să sfărâme cu târnăcoapele pragurile de gheață și le împingeau cu furcile – și au vâslit, și au tot vâslit, vreme de optsprezece ceasuri.

Puțin după ora unsprezece noaptea, au acostat într-o albie stâncoasă, pe o beznă întreruptă doar de străfulgerări ale lunii printre norii reveniți pe cer.

Oamenii erau mult prea obosiți ca să mai descarce săniile și să pună cuterele și barcazul pe ele. Mult prea obosiți erau ca să mai despacheteze corturile ude și sacii de dormit.

S-au prăbușit pe pietrele colțuroase, chiar în locul unde trăsese războaiele pe gheața și prundișul țărmului. Au adormit îngrămădiți unii în alții, reușind să supraviețuiască frigului numai datorită puținei călduri emanate de trupurile vecinilor lor.

Crozier nu desemnă nicio strajă. Dacă acea creatură voia să-i ucidă în noaptea aceasta, nu avea decât să-o facă. Însă, înainte de a se culca și el, încercă să estimeze poziția cu ajutorul sextantului și hărților pe

care le luase cu el.

Din câte își putea da seama, în cele douăzeci și cinci de zile petrecute pe gheață merseseră sau plutiseră în derivă pe sloiuri pe o distanță cam de șaptezeci și patru de kilometri spre est-sud-est. Ajunseseră înapoi pe King William, undeva la nord de Peninsula Adelaide, și mai departe de gura Fluviului lui Back decât cu două zile înainte – cam la cincizeci și patru de kilometri la nord-vest peste strâmtoarea fără nume pe care nu fuseseră în stare s-o traverseze. Dacă ar fi putut să o facă, ar fi fost acum la nouăzeci de kilometri de gura fluviului, adică la o mie patru sute cincizeci de kilometri de Lacul Great Slave, la o mie patru sute cincizeci de kilometri de salvarea lor.

Crozier își puse cu grijă sextantul înapoi în caseta din lemn și apoi băgă caseta în sacul din pânză impermeabilă; luă o pătură udă dintr-o balenieră și o întinse pe pietre alături de Des Voeux și alți trei oameni. Adormi imediat.

Și o visă pe Memo Moira care îl împingea spre un altar și spre preotul care îl aștepta acolo în veșminte albe, șiroind de apă.

Înconjurat de oameni care își sforăiau oboseala sub luna acestui țărnm necunoscut, Crozier se visă cum închide ochii și întinde limba pentru a primi Trupul lui Iisus.

50 BRIDGENS

*Tabăra de la Râu
29 iulie 1848*

Întotdeauna - și în foarte mare secret - John Bridgens și-a comparat diferitele etape de vârstă cu diferitele opere literare care îi modelaseră viața.

În copilărie și adolescență își imaginase din când în când că ar fi fost un personaj sau altul din *Decameronul* lui Boccaccio, ori din scrierea erotică a lui Chaucer - *Povestiri din Canterbury* - și nu toate personajele alese erau unele eroice. (Câțiva ani buni atitudinea lui față de lume fusese una de tipul: *Pupați-mă în dos.*)

Pe la douăzeci de ani, John Bridgens s-a identificat mai ales cu Hamlet. Straniul Prinț al Danemarcei, maturizat prea devreme - deoarece Bridgens era sigur că tânărul Hamlet îmbătrânise ca prin magie în decursul celor câtorva săptămâni ale tragediei, ajungând să aibă cel puțin treizeci de ani în actul V - se blocase undeva între gând și faptă, între motiv și acțiune, încremenit acolo de o minte într-atât de ascuțită, într-atât de neobosită care îl făcea *să se gândească la toate fără a ține seama de sine*. Tânărul Bridgens era și el o victimă a unei astfel de minți și, aidoma lui Hamlet, își pusese adesea întrebarea fundamentală: *a continua sau a nu continua?* (La vremea respectivă, profesorul particular al lui Bridgens era un fost membru al consiliului Universității Oxford, exilat din rândurile corpului profesoral din cauza deprinderilor sale, primul sodomit mândru de ceea ce

este pe care îl cunoscuse vreodată tânărul cărturar în devenire. Și acesta îi explicase plin de dispreț că celebrul monolog „a fi sau a nu fi” nu era cătuși de puțin o dezbatere despre suicid, dar Bridgens fusese de altă părere. Cuvintele *Astfel mișei pe toți ne face gândul* se adresau direct sufletului de copil-bărbat al lui Bridgens, nefericit din cauza existenței și a dorințelor sale nefirești, nefericit atunci când se prefăcea a fi ceva ce nu era, nefericit atunci când se prefăcea și nefericit atunci când nu se prefăcea și, mai presus de toate, nefericit pentru că nu putea *decât* să se gândească la cum să-și curme viața, de teamă că gândul însuși ar putea continua și de cealaltă parte a vălului morții, „și poate să visezi”, împiedicându-l astfel să recurgă la sinuciderea rapidă, precisă, făcută cu sânge rece.)

Din fericire, chiar și în tinerețe John Bridgens mai avusese și alte două atuuri, pe lângă această indecizie, care îl împiedicaseră să se distrugă – o dispoziție profund ironică și cărțile sale.

Odată ajuns la vârsta mijlocie, Bridgens își imaginase că seamănă cu Odiseu. Dar comparația aceasta nu se datora faptului că la fel de singur cutreiera lumea și eruditul devenit steward al subofițerilor, ci mai degrabă descrierii pe care Homer o făcuse călătorului dezgustat de viață – cuvântul grecesc care însemna „viclean” sau „ipocrit” era acela prin care contemporanii îl caracterizau pe Odiseu (și pe care alții, cum era cazul lui Ahile, îl foloseau ca pe o injurie). Bridgens nu-și folosisese viclenia ca să-i manipuleze pe ceilalți – sau o făcea foarte rar –, ci ca pe unul din scuturile acelea rotunde din piele și lemn sau din metal, în spatele cărora se adăposteau eroii homerici de atacurile violente de sulite și lănci.

Își folosea viclenia ca să se facă invizibil.

În trecut, în timpul celor cinci ani petrecuți pe HMS *Beagle*, Bridgens îi pomenise naturalistului de la bord (cei doi obișnuiau să joace deseori șah în cabina micuță a domnului Darwin) despre această analogie cu Odiseu, sugerând că toți participanții la o asemenea călătorie erau, într-o oarecare măsură, niște Odisei ai vremurilor moderne, iar tânărul ornitolog cu ochi triști și minte ascuțită i-a aruncat o privire pătrunzătoare și i-a zis: „Dar cum se face că eu nu prea cred că te așteaptă vreo Penelopă acasă, domnule Bridgens?”

După această întâmplare stewardul a început să fie mai circumspect. Aflase – la fel cum a aflat și Odiseu după ani îndelungați de peregrinări – că viclenia lui nu era pe măsura lumii în care trăia și că orgoliul nemăsurat (acel *hybris* despre care vorbeau grecii) este întotdeauna pedepsit de zei.

În ultimele zile John Bridgens începuse să aibă sentimentul că personajul literar cu care se identifica cel mai mult acum – ca înfățișare, trăiri, viitor, tristețe – era Regele Lear.

Au rămas două zile la gura aceluia râu care se scurgea în strâmtoarea fără nume de la sud de Ținutul King William, cunoscut acum sub numele de Insula King William. La acest sfârșit de iulie, apa curgea nestingherită, permițându-le să-și umple butoaiele, dar nimeni nu a văzut vreun pește înotând acolo. Nici animalele nu păreau interesate să bea din micuțul râu... nici măcar vreo vulpe polară nu a trecut pe acolo. Singurul avantaj al acestui loc era valea apei care îi ferea de rafalele vântului în timpul furtunilor care se dezlănțuiau în fiecare noapte.

În cele două dimineți petrecute aici, oamenii – plini de încredere și de speranță – întindeau pe pietre corturile și sacii de dormit și hainele pe care nu le

purtau ca să le usuce la soare. Dar, firește, soarele nu a mai apărut dintre nori. De câteva ori a burnițat. Ultima dată când avuseseră parte de cer senin fusese în ultima zi de mers cu bărcile, iar atunci majoritatea i-au cerut doctorului Goodsir să le vindece arsurile de soare.

Pentru că acum treaba lui era să îl ajute pe Goodsir, Bridgens aflate că doctorul mai avea foarte puține medicamente rămase – și de la colegii lui, și din propria-i rezervă. În arsenalul bunului doctor mai erau câteva purgative (îndeosebi ulei de castor și tinctură de jalapă¹¹), ceva întăritoare pentru cazurile de scorbut – camforul și soluția de amoniac fiind ultimele rămase după ce terminaseră tinctura de lobelia în primele luni după apariția bolii – niște opiu folosit ca sedativ, puțină mătrăgună și prafuri din acelea preparate de domnul Dover, celebrul farmacist, pentru atenuarea durerilor și doar sulfat de cupru și de plumb pentru dezinfectarea rănilor și tratarea bășicilor rezultate în urma arsurilor solare. Ascultând ordinele doctorului Goodsir, Bridgens administrase aproape întreaga cantitate de sulfat de cupru și plumb oamenilor care își scosese rămașile în timp ce trăgeau la vâsle, procopsindu-se, astfel, cu niște arsuri cumplite care le sporeau suferințele nocturne.

Însă acum nu mai era soare ca să le usuce lor corturile și hainele și sacii de dormit. Oamenii rămaseră uzi și pe timpul nopții gemeau scuturându-se de friguri și arzând de febră.

Cei mai sănătoși dintre ei plecaseră în recunoaștere și astfel au aflat că trecuseră cu bărcile pe lângă un fiord intrat adânc în uscat, la vreo douăzeci și patru de kilometri de râul acesta unde acostaseră ei. Însă cea

---

¹¹ Rășină vegetală cu proprietăți purgative (n. tr.).

mai cutremurătoare veste era că, după doar cincisprezece kilometri de drum pe direcția est, țărmul se arcuia spre nord-vest. Dacă această informație era exactă, însemna că se aflau foarte aproape de latura sud-estică a Insulei King William și, prin urmare, de vărsarea Fluviului lui Back.

Fluviul acesta se afla la sud-est dincolo de strâmtoarea fără nume, dar căpitanul Crozier își anunțase oamenii că avea de gând să continue drumul pe uscat către est, până în punctul în care coasta insulei își va fi încheiat înclinația spre sud-est. Acolo, în acea extremitate a uscatului, vor face tabăra în cel mai înalt loc și vor urmări strâmtoarea. Dacă în următoarele două săptămâni se va sparge gheața, vor porni cu bărcile. Dacă nu, vor încerca să le tracteze din nou, îndreptându-se către Peninsula Adelaide de la sud. Și, atunci când vor ajunge acolo, o vor lua spre est și vor parcurge cei douăzeci și ceva de kilometri până la golful care ducea la Fluviul lui Back.

Lui John Bridgens nu-i plăcuse niciodată situația de șah mat.

În seara de dinaintea zilei când urmau să plece din Tabăra de la Râu, Bridgens își împachetă cu multă grijă toate efectele personale – printre care se număra și jurnalul gros pe care îl ținuse în ultimul an (pe cele cinci dinainte le lăsase pe *Terror* la 22 aprilie) –, le puse în sacul de dormit împreună cu un bilețel prin care le permitea camarazilor să ia de acolo orice obiect le-ar fi fost de trebuință, luă jurnalul, pieptenul lui Harry Peglar, precum și o perie veche de haine de care nu se despărțea niciodată și se duse la doctorul Goodsir ca să-și ia rămas-bun.

— Cum adică te duci la plimbare și s-ar putea să nu te întorci până când plecăm noi mâine? se sperie Goodsir. Ce vorbe sunt astea, Bridgens?

— Îmi pare rău, domnule doctor. Pur și simplu mi s-a făcut de o plimbare mai lungă.

— Plimbare, repetă Goodsir, nevenindu-i să-și creadă urechilor. De ce, domnule Bridgens? Ai cu treizeci de ani mai mult decât vârsta medie a oamenilor din expediția asta, dar ești de zece ori mai sănătos decât oricare dintre noi.

— Am fost binecuvântat cu o sănătate robustă, domnule, răspunse Bridgens. Așa au fost toți din familia mea. Mă tem că nu-mi pot aroga meritele pentru asta.

— Atunci de ce... începu doctorul.

— Mi-a venit vremea, domnule doctor. Vă mărturisesc că în tinerețe mă atrăgeau luminile rampei. Iar unul din lucrurile cele mai importante pe care le-am învățat despre profesiunea aceasta este că actorii mari învață cum să-și facă ieșirea din scenă înainte de a-și plictisi publicul ori de a adăuga tușe mai grosiere scenei pe care tocmai au jucat-o.

— Vorbești ca un stoic, domnule Bridgens. Ca un discipol al lui Marc Aureliu. Dacă l-ai nemulțumit pe împărat, te duci frumușel acasă, umpli vana din baie cu apă caldă și...

— O, nici vorbă, domnule, spuse Bridgens. Cu toate că am fost mereu un admirator al filosofiei stoice, mărturisesc cinstit că îmi este groază de cuțite, împăratul îmi poate lua capul, familia, pământurile, căci sunt cel mai laș om de pe fața pământului când vine vorba de orice fel de obiecte tăioase. Pur și simplu am chef să mă plimb. Și poate să trag un pui de somn.

— „Și poate să visezi?” se referi Goodsir la monologul lui Hamlet.

— Întocmai. Aceasta este ideea, recunosc stewardul.

Regretul și neliniștea – poate și teama – din vocea

lui erau cât se poate de reale.

— Chiar crezi că nu mai avem nicio șansă să scăpăm? îl întreabă doctorul, cu multă curiozitate onestă în voce și doar cu foarte puțină tristețe.

Bridgens nu răspunse numaidecât. Apoi zise:

— Adevărul e că nu știu. Poate că totul depinde acum de o eventuală echipă de salvare trimisă să ne caute la nord de Lacul Great Slave sau de unul din avanposturile de acolo. Eu cred că au pornit deja, căci nu se mai știe nimic despre noi de trei ani, și dacă așa stau lucrurile înseamnă că sunt șanse. Și sunt convins că dacă există un om în toată expediția asta care să ne ducă acasă, omul acela este căpitanul Francis Rawdon Moira Crozier. După umila mea părere, a fost mereu subapreciat de Amiralitate.

— Spune-i asta, omule, zise Goodsir. Sau măcar spune-i că pleci. Îi datorezi asta.

Bridgens surâse.

— I-aș spune, domnule doctor, dar știm amândoi că domnul căpitan nu m-ar lăsa să plec. Dânsul este un stoic, dar nu și un adept al stoicismului. Ar fi în stare mai degrabă să mă pună în lanțuri decât să mă lase... să-mi văd de drum.

— Așa este, încuviință Goodsir. Dar mi-ai face mie un mare serviciu dacă ai rămâne, Bridgens. Urmează să fac niște amputări și am nevoie de mâinile tale ferme.

— Sunt și alții care vă pot ajuta, domnule doctor, oameni mai tineri decât mine, cu mâini mult mai puțin șovăitoare decât ale mele – și mai puternice.

— Dar nu mai este nimeni la fel de inteligent ca dumneata, șopti mâhnit Goodsir. Nu mai e nimeni cu care să pot sta de vorbă așa cum am făcut-o cu dumneata. Știi că ți-am prețuit întotdeauna părerile.

— Vă mulțumesc, domnule doctor, zise Bridgens

surâzând din nou. Nu voiam să vă spun asta, dar să știți că toată viața am fost extrem de impresionabil în fața durerii și a sângelui. Încă din copilărie. Vă sunt foarte recunoscător pentru prilejul de a fi lucrat cu dumneavoastră în ultimele săptămâni, deși totul a contravenit stomacului meu esențialmente debil. Am fost întotdeauna de acord cu Sfântul Augustin care spunea că singurul păcat autentic este durerea. Și cu atât mai mult doresc să plec, dacă spuneți că urmează câteva amputări.

Întinse mâna.

— Rămâneți cu bine, domnule doctor Goodsir.

— Rămas-bun, Bridgens.

Și doctorul strânse cu ambele mâini mâna bărbatului mai în vârstă.

Bridgens porni spre nord-est, ieși din valea puțin adâncă a râului – nicio formă de relief de pe Insula King William nu era mai înaltă de cinci, șase metri peste nivelul mării –, dădu peste o creastă stâncoasă, fără zăpadă, și porni de-a lungul ei, îndepărtându-se de tabără.

Soarele urma să apună cam pe la 10:00 p.m., dar John Bridgens hotărâse să nu meargă până la lăsarea întunericului. La vreo cinci kilometri depărtare de Tabăra de la Râu, descoperi un loc uscat pe creastă, se așază acolo, scoase din buzunarul paltonului un pesmet uscat – rația lui pe ziua respectivă – și începu să-l mănânce încet. Pe de-a întregul rânced, pesmetul acela era unul dintre cele mai gustoase lucruri pe care le mâncase vreodată. Uitase să-și ia apă la el, dar luă în palmă puțină zăpadă și o topi în gură.

Amurgul de la sud-vest era absolut splendid. Preț de câteva secunde soarele își făcu apariția în golul dintre norii joși și cenușii și culmea înaltă și la fel de cenușie,

rămase suspendat acolo ca un glob portocaliu, genul de apus de care s-ar fi bucurat Odiseu, nu Regele Lear – și apoi dispăru.

Acum atmosfera i se părea fumurie și blândă, cu toate că temperatura, care se menținuse în jurul valorii de minus șase grade întreaga zi, începuse să coboare foarte repede. Curând va începe să bată vântul. Bridgens își dorea să apuce să adoarmă înainte de dezlănțuirea rafalelor din nord-vest, înainte ca furtuna să se rostogolească peste strâmtoare și uscat.

Băgă mâna în buzunar și scoase ultimele trei obiecte pe care le mai avea acolo:

Peria de haine pe care stewardul John Bridgens o folosea de mai bine de treizeci de ani. Atinse ușor cele câteva scame din ea, surâse visător ca la o ironie numai de el înțeleasă și o puse în buzunarul celălalt.

Pieptenele din corn al lui Harry Peglar, cu câteva fire șatene de păr agățate de dinți. Bridgens strânse tare pieptenele în pumnul său gol și înghețat și apoi îl vârî în buzunar, lângă peria de haine.

Jurnalul lui Peglar. Ultimul lucru pe care îl mai avea la el. Îl deschise la întâmplare.

O, Moarte, unde îți este spinul, mormântul de la Golful Odihnei Noastre nepoate spune... povața mortului.

Bridgens clătină din cap. Știa că penultimul cuvânt ar fi trebuit să fie „povestea”, indiferent care ar fi fost celelalte pe care petele de apă le făcuseră ilizibile. Îl învățase pe Peglar să citească, dar nu reușise să-l învețe ortografia așa cum s-ar fi convenit. Bridgens presupunea – căci Harry Peglar fusese unul din cei mai inteligenți oameni pe care îi cunoscuse vreodată – că existase o problemă cu creierul prietenului său, cu lobul, sau excrescența, sau zona gri necunoscută științelor medicale care controla scrierea. Chiar și după

ce învățase să descifreze alfabetul și citise cele mai solicitante cărți posibile cu intuiția și aplecarea unui erudit, Harry tot nu era în stare să aștearnă pe hârtie câteva rânduri către Bridgens fără să inverseze literele și să scrie incorect chiar și cele mai simple cuvinte.

O, Moarte, unde îți este spinul...

Bridgens surâse o ultimă dată, puse jurnalul în buzunarul de la pieptul tunicii, unde va fi la adăpost de animalele necrofage deoarece va sta culcat pe el, și se întinse pe pietre, așezându-și obrazul pe spatele mâinilor goale.

Se mai mișcă o singură dată, atunci când își ridică gulerul și își trase căciula. Începuse să bată vântul și se făcuse foarte frig. Apoi își reluă poziția de somn.

John Bridgens dormea deja atunci când ultima rază cenușie a amurgului se stinse dincolo de orizontul sudic.

51 CROZIER

*Tabăra Salvării
13 august 1848*

Două săptămâni a durat drumul până la extremitatea sud-estică a insulei – punctul în care coasta Insulei King William se curba brusc către nord și est. Acolo s-au oprit și au instalat corturile și au pornit să caute vânat în jur și și-au tras sufletul pândind spargerea gheții de pe strâmtoarea de la sud. Doctorul Goodsir îi ceruse un răgaz căpitanului Crozier pentru a se putea îngriji de oamenii bolnavi și accidentați pe care îi căraseră în cele cinci bărci. Au numit popasul acela „Capătul Pământului”.

Crozier a aflat că doctorul intenționa să amputeze picioarele a cel puțin cinci oameni pe perioada șederii lor în locul acela – punctul final al călătoriei pentru oamenii aceia deoarece camarazii lor cât de cât mai zdraveni nu mai aveau putere să-i transporte. Și atunci a rebotezat promontoriul acela bătut de vânturi „Tabăra Salvării”.

Planul, discutat deocamdată numai cu Goodsir, la sugestia acestuia, era ca doctorul să rămână aici cu cei care se recuperau. Operase deja patru și nu murise niciunul – pe ultimul, pe domnul Diggle, urma să îl opereze în dimineața aceea. Ceilalți, prea bolnavi sau prea istoviți, puteau alege dacă să rămână și ei aici, în vreme ce Crozier, Des Voeux, Couch, Johnson și alții care se mai simțeau în stare urma să pornească cu bărcile spre sud pe brațul acela de mare dacă și când se va mai înmuia gheața. Iar acest grup mic și fără

prea multe bagaje va urca pe Fluviul lui Back, iar în primăvară se va întoarce cu o echipă de salvare – sau, printr-o minune dumnezeiască, în cazul în care îi vor întâlni pe fluviu pe cei plecați în căutarea lor, se vor întoarce chiar cu o lună sau două înainte de venirea iernii.

Crozier știa că șansele pentru ca asemenea minune să se petreacă erau aproape zero și că șansele ca oamenii rămași în Tabăra Salvării să supraviețuiască până la primăvară nici nu meritau să fie discutate. Vânatul parcă dispăruse de pe suprafața pământului în această vară a anului 1848, iar luna august nu era deloc diferită. Nu puteau pescui din cauza stratului mult prea gros de gheață, dar nici în timpul călătoriei cu bărcile nu reușiseră să prindă vreun pește. Și atunci, cum vor supraviețui doctorul Goodsir și cei care îl ajutau să îi îngrijească pe muribunzi? Crozier își dădea seama că doctorul își semnase de bunăvoie condamnarea la moarte atunci când se oferise să rămână cu cei sortiți pieirii. Și Goodsir știa asta. Dar niciunul nu deschise discuția.

Acesta rămăsese planul, afară de cazul în care Goodsir s-ar fi răzgândit sau s-ar fi petrecut un adevărat miracol și gheața s-ar fi deschis aproape până la țărm, permițându-le să plece cu două baleniere hârbuite, două cutere hârbuite și un barcăz crăpat, luându-i cu ei pe cei răniți, pe cei rămași fără picioare, pe cei morți de foame, cei prea slăbiți ca să se mai poată ține pe picioare, cei bolnavi de scorbut în fază terminală.

Ca eventuală hrană? se întrebă Crozier.

Aceasta era o altă chestiune de care trebuia să se ocupe.

Căpitanul începuse să poarte în permanență asupra lui două pistoale – cel mai mare, cu capse detonante,

din buzunarul drept, și cel mic, cu două țevi (pe care căpitanul american care i-l vânduse cu ani în urmă îl numise „arma secretă a aventurierului de apă dulce”) în buzunarul stâng. Nu mai repetase greșeala să-și trimită cu treburi cei mai buni oameni – Couch Des Voeux, Johnson și alți câțiva – rămânând să se descurce singur cu nemulțumiții de teapa lui Hickey, Aylmore, Manson. Și, de la incidentul din urmă cu o lună, din Tabăra Spitalul, nu mai avea niciun strop de încredere în locotenentul George Henry Hodgson, în comandantul de teugă Reuben Male ori în comandantul gabierilor de pe *Erebus*, Robert Sinclair.

Priveliștea văzută din Tabăra Salvării era una dezolantă. Vreme de două săptămâni, norii groși nu se dăduseră duși de pe cer, iar Crozier nu-și putuse folosi sextantul. Vântul începuse să sufle iarăși din nord-vest și se făcuse mai frig decât fusese în ultimele două luni. Strâmtoarea de la sud rămăsese înghețată, dar nu era gheața aceea plată, întreruptă din loc în loc de creste formate prin presiunea subacvatică, așa cum întâlнисeră în drumul lor de la HMS *Terror* la *Tabăra Terror*, în urmă cu o veșnicie. Gheața din strâmtoarea aceasta de la sud de Insula King William era o babilonie de aisberguri întregi sau sfărâmate, creste încrucișate, ocazionale *polinii* perene, cu ape întunecate la trei metri sub nivelul gheții, dar care nu duceau nicăieri, și nenumărate seracuri cu muchii tăioase. Crozier credea că nu exista vreun om în Tabăra Salvării, nici măcar uriașul Manson, care să fie în stare să tracteze fie și o singură barcă prin pădurea și peste munții aceia de gheață.

Singura speranță pe care o mai aveau acum erau bubuiturile, detunăturile, pocnetele și urletele care le umpleau zilele și nopțile. Gheața se zbuciuma, supusă torturii. Din când în când se formau în depărtare

canale înguste care durau doar câteva ore. Și apoi se închideau cu un bubuit ca de tunet. Presiunea forma creste înalte de zece metri în câteva secunde, care se prăbușeau după o oră, în vreme ce altele se înălțau. Aisbergurile explodau din cauza apăsării ghețurilor din jurul lor.

Nu-i decât 13 august, își spuse Crozier. Problema era că, în loc de „decât”, ar fi trebuit să-și zică *S-a făcut* deja 13 august. Iarna se apropia cu pași repezi. *Erebus* și *Terror* fuseseră prinse între ghețuri în largul Ținutului King William în septembrie 1846 și de atunci încoace nu avuseseră parte de niciun moment de respiro.

Nu-i decât 13 august, își repetă Crozier. Suficient timp, cu condiția să se întâmple un miracol, ca să traverseze strâmtoarea cu bărcile – trăgându-le, probabil, după ei pe suprafețe mici de gheață. Și să parcurgă astfel cei o sută douăzeci de kilometri până la gura Fluviului lui Back, iar acolo să greeze ambarcațiunile pentru călătoria în amonte. Cu puțin noroc, chiar brațul acesta de mare ar putea fi liber pe o distanță de vreo nouăzeci de kilometri dincolo de harababura aceasta de ghețuri – datorită apelor mai calde ale fluviului care ajungeau până acolo. Și apoi, vor naviga pe fluviu, fugind astfel din calea iernii. De cam multe miracole ar fi avut nevoie, dar era posibil. În teorie.

În teorie.

În dimineața aceasta – parcă era duminică, dacă nu cumva pierduse șirul zilelor – Goodsir avea să facă ultima amputare cu ajutorul noului său ajutor, Thomas Hartnell. După aceea, Crozier intenționa să-i strângă pe oameni pentru o ultimă Slujbă Divină.

Atunci îi va anunța că doctorul Goodsir va rămâne în tabără alături de invalizi și de cei cu scorbut și le va face cunoscute planurile lui de a pleca cu câțiva

oameni și două bărci spre sud în săptămâna ce avea să înceapă, indiferent dacă gheața se spargea sau nu.

Dacă Reuben Male, Hodgson, Sinclair sau șleahța de complotiști ai lui Hickey aveau alte gânduri, pe care voiau să le pună în practică fără să-i conteste autoritatea, Crozier era gata nu numai să discute planurile lor, ci și să fie de acord cu ele. Cu cât rămâneau mai puțini oameni în Tabăra Salvării, cu atât era mai bine, mai ales dacă asta însemna să se descotorosească de merele stricate.

Din cortul lui Goodsir începură să se audă urlete prelungi. Doctorul începuse să taie laba și glezna cangrenate de la piciorul stâng al domnului Diggle.

Cu câte un pistol în fiecare buzunar, Crozier porni în căutarea lui Thomas Johnson ca să-i ceară să adune oamenii.

Domnul Diggle, cel mai simpatizat om din întreaga expediție și cel mai bun bucătar pe care-l avusese Crozier vreodată la bordul navelor sale, a murit din cauza hemoragiei și complicațiilor post-operatorii imediat după finalul operației și cu câteva minute înainte de strigarea apelului nominal.

De fiecare dată când rămâneau mai mult de două zile într-un loc, nostromii desenau cu un băț pe zăpadă și pietriș contururile aproximative ale covertelor și punților inferioare de pe *Erebus* și *Terror*. Astfel oamenii știau unde trebuiau să se așeze în timpul apelului și, în plus, aveau într-o câțva senzația că se află într-un spațiu familiar. Încă din primele zile petrecute în *Tabăra Terror*, dar mai târziu cei o sută și ceva de oameni de pe cele două nave se îngrămădiseră alandala pe suprafața neîncăpătoare, însă acum, pentru că rămăseseră atât de puțini cei care se mai puteau ține pe picioare, locul acela

conturat de nostromi era tocmai bun pentru o inspecție a echipajului.

În liniștea ce urmă apelului și înainte de începerea slujbei și în tăcerea și mai adâncă așternută după ce încetaseră urletele sfâșietoare ale domnului Diggle, căpitanul se uită la grupurile de oameni zdrențăroși, bărboși, palizi, jegoși, cu ochi duși în fundul capului, cu umeri cocârjați ca ai unei maimuțe istovite – atitudine care în vremurile acestea înlocuise poziția regulamentară de drepti.

Din cei treisprezece ofițeri care se îmbarcaseră pe HMS *Erebus*, nouă muriseră: Sir John, comandantul Fitzjames, lt. Graham Gore, lt. H.T.D. Le Vesconte, lt. Fairholme, ofițerul secund Sergeant, locțiitorul ofițerului secund Collins, navigatorul Reid și medicul-șef Stanley. Supraviețuiseră doar ofițerul secund și locțiitorul său, Des Voeux și Couch; Goodsir, fostul asistent al doctorului (care intră mai târziu în formație, mai cocârjat decât ceilalți, cu ochii în pământ din cauza epuizării și înfrângerii suferite cu câteva minute în urmă); și administratorul navei, Charles Hamilton Osmer, care reușise să se vindece de o pneumonie severă, doar pentru a fi doborât de scorbut.

Lui Crozier îi atrase atenția faptul că muriseră toți ofițerii de carieră ai Marinei Regale de pe *Erebus* și că supraviețuitorii erau doar secunzi sau civili cărora li se conferise titlul onorific de ofițer, doar pentru a putea lua masa la popota acestora.

Cei trei subofițeri de pe *Erebus* – inginerul John Gregory, nostromul Thomas Terry și marangozul John Weekes – erau morți.

Erebus plecase de la țărmul Groenlandei cu douăzeci și unu de maiștri, din care cincisprezece încă mai respirau la apelul nominal de astăzi, deși unii dintre ei – ca, de pildă, stewardul administratorului, William

Fowler, care nu-și revenise nici acum de pe urma arsurilor suferite în incendiul de la Carnaval – nu erau decât niște guri în plus de hrănit și trupuri imobile de transportat.

În ziua de Crăciun a anului 1845, la strigarea apelului ar fi răspuns prezent nouăsprezece marinari brevetati de pe *Erebus*. Doar cincisprezece mai erau astăzi în viață.

Din cei șapte infanteriști ai Marinei Regale care făcuseră parte din echipajul de pe *Erebus*, doar trei mai apucaseră ziua aceasta de august a anului 1848, caporalul Pearson și soldații Hopcraft și Healey, însă și aceștia erau mult prea grav bolnavi de scorbut ca să mai poată face de gardă, ori ca să mai poată merge la vânătoare, cu atât mai puțin ca să mai poată tracta bărcile. Însă își făcuseră apariția la apelul din dimineața aceasta și se străduiau să se țină pe picioare, sprijinindu-se în muschete, în mijlocul celorlalte siluete cocoșate și zdrențuite.

Supraviețuiseră ambii elevi-marinari de pe lista de serviciu a HMS *Erebus*, David Young și George Chambers – de fapt amândoi având optsprezece ani când porniseră în expediție –, dar creierul bietului Chambers fusese într-atât de zdruncinat de întâlnirea cu creatura în noaptea Carnavalului, încât tânărul plin de viață din trecut devenise acum un debil mintal. Dar era în stare să tragă bărcile atunci când i se arăta cum să o facă, putea să mănânce singur atunci când i se spunea și reușea să respire singur fără ordinul nimănui.

Prin urmare, din echipajul de șaiszeci și cinci de oameni de pe *Erebus*, la 13 august 1848 mai trăiau doar treizeci și nouă.

Ofițerii de pe HMS *Terror* avuseseră parte de ceva mai mult noroc decât camarazii lor de pe *Erebus*, cel

puțin în sensul că doi ofițeri de carieră încă mai erau în viață – căpitanul Crozier și locotenentul Hodgson. Ofițerii onorifici care supraviețuiseră până astăzi erau: Robert Thomas, locțiitorul secundului, și secretarul lui Crozier, E.J. Helpman.

La apelul nominal de astăzi nu răspunseseră locotenenții Irving și Little, secundul Hornby, navigatorul Blanky, locțiitorul secundului, MacBean, și ambii doctori, Peddie și McDonald.

Mai trăiau patru din cei unsprezece ofițeri câți se urcaseră pe HMS *Terror*.

Crozier plecase cu trei subofițeri la bord – inginerul James Thompson, nostromul John Lane și marangozul Thomas Honey – și toți aceștia erau în viață, chiar dacă inginerul slăbise într-atât încât acum era un schelet cu ochii duși în fundul capului, prea slăbit să se mai poată ține pe picioare, cu atât mai puțin să mai fie în stare să tragă în hamuri, iar domnul Honey nu numai că era grav bolnav de scorbut, dar i se amputaseră ambele picioare de la glezne cu o noapte în urmă. Dar, în mod absolut incredibil, marangozul strigase „Prezent!” din cortul unde zăcea atunci când își auzise numele strigat.

Terror pornise în această călătorie cu douăzeci și unu de maiștri la bord, iar în dimineața aceasta înnorată de august mai trăiau doar șaisprezece – până în urmă cu câteva minute, când bucătarul John Diggle intrase în rândurile celor morți, singurele pierderi din acest eșalon fuseseră fochistul John Torrington, comandantul gabierilor Harry Peglar și timonierii Kenley și Rhodes.

Din cei nouăsprezece marinari care se îmbarcaseră pe *Terror*, doar zece răspunseră acum prezent la apelul nominal, cu toate că numărul supraviețuitorilor era unsprezece, dar David Leys zăcea în comă în cortul

doctorului Goodsir.

Nu supraviețuise nimeni din contingentul inițial de șase infanteriști de pe *Terror*. Soldatul Heather, care se zbatuse luni în șir între viață și moarte, cu țeasta zdrobită, își dăduse sufletul a doua zi după ce plecaseră din Tabăra de la Râu, iar trupul lui fusese abandonat pe gheață, fără vreo slujbă de înmormântare, fără vreun cuvânt de rămas-bun.

Pe lista de serviciu a navei erau trecuți doi elevi, iar acum răspunse apelului unul singur – Robert Golding, de douăzeci și trei de ani, evident prea în vârstă ca să mai fie considerat „elev”, deși naivitatea de care dădea de obicei dovadă era a unui copil.

Din totalul de șaiszeci și două de suflete care se îmbarcaseră pe HMS *Terror*, doar treizeci și cinci supraviețuiseră și luau parte la slujba aceasta din 13 august 1848, din Tabăra Salvării.

Prin urmare, rămăseseră treizeci și nouă de membri ai echipajului de pe *Erebus* și treizeci și cinci de pe *Terror* – șaptezeci și patru de supraviețuitori din cei o sută douăzeci și șase care plecaseră de la țărmurile Groenlandei în vara lui 1845.

Însă patru din aceștia avuseseră un picior – sau ambele – amputate în ultimele douăzeci și patru de ore, iar alții douăzeci erau mult prea bolnavi, prea răniți, prea înfometați sau prea istoviți până în măduva oaselor și în străfundul sufletului ca să mai continue drumul. O treime din expediție își atinsese limitele.

Venise vremea evaluării.

— Bucură-Te și Te ferește, Dumnezeule Atotputernic, intonă Crozier cu răgușeala lui istovită, care primești în Împărăția Ta sufletele morților noștri care s-au lepădat de povara trupului. Ție Îți mulțumim, Doamne, pentru că l-ai scăpat pe fratele nostru, John

Diggle, de ani treizeci și nouă, de nenorocirile acestei lumi pline de păcate. Și Te imploră, Dumnezeu nostru, ca, prin bunătatea Ta fără de margini, să chemi degrabă la Tine pe aleșii Tăi, pentru a grăbi venirea Împărăției Tale; și pentru ca noi, împreună cu cei plecați din rândurile noastre, cu credință în numele Tău cel sfânt, să ne desăvârșim, în trup și în spirit, întru slava Ta cea veșnică; prin Iisus Hristos, Domnul nostru. Amin.

— Amin, croncăniră cei șaiszeci și doi de bărbați încă în stare să se strângă în formație.

— Amin, se auzi murmurul câtorva din cei doisprezece culcați în corturi.

Crozier nu le ordonă să rupă rândurile.

— Marinari de pe HMS *Erebus* și HMS *Terror*, membri ai Expediției John Franklin a Serviciului de Descoperiri Geografice, camarazi, începu el tare, zgâriindu-le timpanele celorlalți cu răgușeala lui cumplită. Trebuie să hotărâm chiar astăzi încotro ne vor purta drumurile, în conformitate cu Regulamentul de Bord și cu Regulamentul Serviciului de Descoperiri din cadrul Marinei Regale, pe care l-ați iscălit și pe care v-ați rostit jurământul de onoare, veți rămâne sub comanda mea până când eu vă voi absolvi. Până în punctul acesta i-ați urmat pe Sir John, pe căpitanul Fitzjames și m-ați urmat pe mine și ați făcut-o cu devotament. Mulți dintre prietenii și camarazii noștri au plecat la Hristos, dar, iată, noi, cei șaptezeci și patru care suntem astăzi aici, nu ne-am dat bătăuți. Dorința mea cea mai fierbinte este să supraviețuiți cu toții și să vă întoarceți în Anglia, la casele și la familiile voastre, și Dumnezeu îmi este martor că am făcut absolut tot ce mi-a stat în putință ca acesta să fie rezultatul tuturor strădaniilor noastre. Dar astăzi vă dau permisiunea să hotărâți fiecare pe ce cale veți apuca pentru

îndeplinirea acestui scop.

Oamenii începură să șoptească tulburați între ei. Crozier îi lăsa câteva secunde, apoi continuă:

— Sunt convins că ați auzit care sunt intențiile noastre – domnul doctor Goodsir va rămâne aici cu cei prea suferinzi ca să poată călători, iar cei mai în putere se vor îndrepta spre Fluviul lui Back. Sunt printre voi unii care doresc să încerce o altă cale?

O tăcere îndelungată urmă întrebării lui. Oamenii își coborâseră ochii și își târșâiau tălpile cizmelor scâlciate de pietrele de pe jos. Pe neașteptate, George Hodgson ieși șchiopătând din rând.

— Da, domnule, suntem unii care vrem să încercăm, domnule. Adică să încercăm să ne întoarcem, domnule căpitan Crozier.

Crozier își privi lung locotenentul. Știa că în spatele lui Hodgson, ca în spatele unui scut, se ascundeau de fapt Hickey, Aylmore și alți câțiva răzvrățiți care încercau de luni bune să sădească îndoiala și ranchiuna în mințile și în sufletele oamenilor lui. Însă nu credea că tânărul ofițer era conștient de asta.

— Și, vă rog, unde anume să vă întoarceți, domnule locotenent?

— Pe navă, domnule.

— Vrei să-mi spui că dumneata chiar crezi că *Terror* mai există?

Ca și cum ar fi vrut să dea mai multă greutate întrebării, ghețurile de la sud de ei izbucniră într-o serie de detunături și hruituri ca de seism. Un aisberg aflat la sute de metri distanță de țărm se făcu bucăți.

Hodgson ridică din umeri cu un gest nepăsător, de copil.

— Atunci măcar la *Tabăra Terror*, domnule căpitan. Am lăsat acolo alimente și bărci.

— Da, spuse Crozier, așa este. Și tuturor ne-ar face

bine ceva mâncare acum – ar fi bune chiar și conservele alea care i-au ucis într-un mod atât de groaznic pe unii dintr-ai noștri. Dar, locotenente, asta s-a întâmplat acum o sută de zile și *Tabăra Terror* se află la o sută treizeci sau chiar o sută cincizeci de kilometri de locul unde ne aflăm noi acum. Tu și ceilalți chiar credeți că veți fi în stare să parcurgeți distanța asta – nu zic să mai trageți și o barcă după voi – în crucea iernii? Dacă veți reuși să ajungeți în tabără, deja va fi sfârșit de noiembrie. Întuneric total. Vă amintiți temperaturile și furtunile din luna noiembrie a anului trecut.

Hodgson dădu din cap, dar nu răspunse.

— N-o să mergem pân' să termină noembrie, interveni Cornelius Hickey, ieșind din rând și oprindu-se lângă nefericitul locotenent. Noi zicem că s-a dășchis gheața pă lângă coasta aia d-am venit noi pă lângă ea. O să dăm la lopeți pă lângă căcatu' ăl dă cap d-am căratără bărcile peste el ca faraoniții¹² și o să ajungem în *Tabăra Terror* într-o lună.

Oamenii începură să murmure între ei pe ascuns.

Crozier dădu din cap.

— Sigur că s-ar putea deschide pentru dumneata, domnule Hickey. Dar la fel de bine s-ar putea să nu se deschidă. Și chiar dacă ar face-o, sunt mai mult de o sută șazeci de kilometri până la nava aceea care deja s-ar putea să zacă sfărâmată pe fundul apei sau să fie la fel de înțepenită între ghețuri ca la plecarea noastră de acolo. Până la gura Fluviului lui Back sunt vreo cincizeci de kilometri mai puțini, iar șansele ca brațul de la sud să se fi dezghețat sunt mult mai mari.

— N-ai să ne faci să ne luăm seama, domnu' căpitan, spuse hotărât Hickey. Am vorbit și ne ducem.

---

¹² Sclav din perioada faraonilor (n. tr.).

Crozier se uită uluit la ajutorul de ștemuitor. Instinctul îi spunea să curme de îndată și cu cât mai multă fermitate orice gest de insubordonare, însă își aminti că exact asta voia. Venise vremea să se descotorosească de nemulțumiți și să încerce să-i salveze pe cei care aveau încredere în judecata lui. În plus, planul lui Hickey nu era chiar atât de absurd. Totul depindea de locul unde se va sparge gheața – în cazul că se va sparge pe undeva înainte de venirea iernii. Orice om merita să-și aleagă singur ultima șansă la supraviețuire.

— Câți oameni vor merge cu dumneata, locotenente? îl întreabă el pe Hodgson, de parcă tânărul ofițer ar fi fost comandantul grupului.

— Păi..., începu acesta.

— Magnus vine cu noi, spuse Hickey, făcând un semn spre uriaș. Și domnul Aylmore.

Vindicativul intendent ieși clătinându-se din formație, uitându-se la Crozier cu vădită ostilitate și dispreț.

— Și George Thompson..., continuă ajutorul de ștemuitor.

Crozier nu se miră să audă că Thompson făcea parte din cabala lui Hickey. Era un individ insolent și puturos și – câtă vreme au avut rom – în permanență beat.

— Și eu mă duc..., domnu' căpitan, zise John Morfin, alăturându-se celorlalți.

Fără vreun cuvânt, ieși din rând și William Orren, care abia împlinise 26 de ani, și se duse lângă Hickey.

Și James Brown, și Francis Dunn – ștemuitorul și ajutorul lui de pe *Erebus*.

— Noi zicem că-i cea mai bună șansă a noastră, domnule căpitan, murmură Dunn, cu ochii în pământ.

Așteptându-i și pe Reuben Male și Robert Sinclair să-și declare intențiile și realizând că, dacă toți oamenii

sănătoși aveau de gând să se alăture grupului lui Hickey, se va alege praful de planurile sale, Crozier rămase uluit să-i vadă ieșind din rând pe William Gibson, stewardul ofițerilor inferiori de pe *Terror*, și pe fochistul Luke Smith. Erau oameni zdraveni, cumsecade, care-și îndepliniseră bine îndatoririle și la bord, și în drumul peste ghețuri.

Charles Best, un marinar de nădejde de pe *Erebus* care îi fusese extrem de devotat locotenentului Gore, ieși din formație, urmat de alți patru: William Gerry, Thomas Work, care fusese rănit la Carnaval, tânărul John Strickland și Abraham Seely.

Șaisprezece oameni cu toții.

— Așa deci? spuse Crozier, simțind o senzație găunoasă de ușurare care-l rodea pe dinăuntru la fel ca foamea neconținută din ultimul timp. Șaisprezece oameni voiau s-o apuce pe un alt drum; nu vor avea nevoie decât de o singură barcă; și, cel mai important lucru, rămâneau suficienți subordonați loiali cu care se putea duce spre Fluviul lui Back, lăsând destui în tabără ca să se îngrijească de cei bolnavi.

— Îți dau barcazul, îi zise lui Hodgson.

— Barcazu-i tot stricat și are greementu' dă apă curgătoare pus pă el, și sania aia e o pacoste, interveni Hickey. Luăm o balenieră.

— O să luați barcazul, repetă Crozier.

— Îi luăm cu noi și pă George Chambers, și pă Davey Leys, continuă ajutorul de ștemuitor încrucișându-și brațele și crăcănându-se ca un micuț Napoleon din mahalalele londoneze.

— Ba luați pe dracu', spuse Crozier. La ce vă trebuie doi oameni care nu sunt în stare să se descurce singuri?

— George poa' să tragă la barcă, zise Hickey. Și până acu' noi ne-am îngrijit de Davey și vrem s-o

facem și d-acu înainte.

— Nu este adevărat, se amestecă în vorbă doctorul Goodsir, băgându-se între grupul lui Hickey și Crozier. N-ați avut grijă de domnul Leys și nu vreți să-i luați cu voi pentru că vă sunt dragi. Îi luați pe post de hrană.

Locotenentul Hodgson înmărmuri, nevenindu-i să creadă ce auzise. Hickey ridică pumnii strânși făcând un semn spre Magnus Manson. Liliputanul și uriașul făcură un pas înainte.

— Stați pe loc, răcni Crozier.

În spatele lui, cei trei infanteriști rămași în expediție – caporalul Pearson, soldatul Hopcraft și soldatul Healey –, deși evident bolnavi și nesiguri pe picioare, își îndreptaseră muschetele spre ei.

Ca să nu încapă nicio îndoială în privința loialităților lor, secundul Des Voeux, secundul Edward Couch, nostromul John Lane și ajutorul lui, Tom Johnson, își ridicaseră și ei puștile.

Cornelius Hickey mârâi:

— Și noi avem pușcoace, așa să știți.

— Ba nu, spuse căpitanul Crozier, nu mai aveți. În timpul apelului, secundul Des Voeux v-a percheziționat corturile și a confiscat toate armele. Dacă plecați mâine în liniște, am să vă dau o pușcă și câteva cartușe. Dacă mai faceți acum un singur pas, vă împușcăm între ochi.

— O să vă ia *dracu'* pă toți, țipă Cornelius Hickey, îndreptând degetul descărnat spre bărbații strânși în formație și mișcându-și brațul dintr-un capăt într-altul al rândurilor ca o giruetă în furtună. Dacă aveți dă gând să-l urmați pă Crozier și pă boii ăștălalți, o să *crăpați* cu toții!

Și apoi ajutorul de ștemuitor se răsuci spre Goodsir.

— Te iertăm pentru ce-ai zis că de aia am vrea noi să-i luăm pă George Chambers și pă Davey Leys. Vino

cu noi. P-ăștia nu mai poți să-i scapi.

Și arată disprețuitor la corturile ude și strâmbe unde se aflau bolnavii.

— E deja morți, numa' că nu știe încă, continuă Hickey cu o voce ciudat de răsunătoare pentru statura lui. Noi o să *trăim*. Vino cu noi ca să mai apuci să-ți vezi familia, doctore. Dacă rămâi acilea ori dacă te duci după Crozier, ești un om mort. Vino cu noi.

Când ieșise în grabă din cortul cu bolnavi, Goodsir uitase să-și dea jos ochelarii, iar acum începu să și-i șteargă tacticos cu un capăt al vestei sale pătate de sânge. Nu părea deloc tulburat doctorul acesta mic de înălțime, cu buze pline, ca de copil, și bărbie mică parțial acoperită de câțiva cârlionți de barbă, își puse ochelarii la loc pe nas și se uită lung la Hickey și la cei adunați în spatele lui.

— Domnule Hickey, îi zise el cu blândețe, oricât de recunoscător ți-aș fi pentru generoasa dumitale ofertă de a-mi salva viața, te asigur că nu ai nevoie de serviciile mele pentru a diseca trupurile camarazilor dumitale.

— Da' io nu... începu Hickey.

— Până și un amator poate învăța destul de repede cum se fac disecțiile, îl întrerupse Goodsir, pe ton ridicat, acoperind vocea ajutorului de ștemuitor. Atunci când vor muri domnii aceștia pe care îi duci cu dumneata pe post de cămară personală de provizii – sau atunci când îi vei ajuta dumneata să moară – nu ai altceva de făcut decât să-ți ascuți bine cuțitul marinăresc, foarte bine să-l ascuți și să începi să tai.

— Da' noi n-o... strigă Hickey.

— Deși ți-aș recomanda să iei cu dumneata și un fierăstrău, îi ignoră Goodsir, vorbind mai departe. Unul din fierăstraiele domnului Honey ar fi foarte potrivit. Cu toate că vei fi în stare să tai cu cuțitul carnea de pe

pulpele și burțile și gambele camarazilor dumitale, vei avea nevoie de un fierăstrău bun ca să desprinzi de trup brațele și picioarele.

— Fir-ai tu al dracu' să fii! zbieră Hickey.

Se repezi spre doctor împreună cu Manson, dar se opri brusc în fața armelor ridicate spre ei.

Neperturbat și fără să se uite măcar la Hickey, doctorul întinse mâna spre trupul uriaș al lui Magnus Manson, ca un profesor la o planșă de anatomie atârnată pe perete.

— Nu este cu mult diferit de felul în care tai friptura de gâscă la masa de Crăciun, spuse el, făcând mișcări pe verticală în aer, în dreptul bustului lui Manson, și apoi una orizontală în dreptul mijlocului. Firește, trebuie să ai grijă să tai brațele cu fierăstrăul chiar din articulația umărului, dar va trebui să tai *printre* oasele pelviene ca să-i detașezi picioarele.

Tendoanele gâtului încordat al lui Hickey păreau niște otgoane, iar chipul lui de obicei alb se făcuse roșu-vinețiu, dar rămase mut în vreme ce Goodsir își continua explicația.

— În locul dumitale, eu aș folosi un fierăstrău mai mic ca să tai picioarele de la genunchi și, desigur, brațele de la coate; și aș continua cu un bisturiu ascuțit ca să scot de pe os părțile cele mai bune – coapsele, fesele, bicepșii, tricepșii, deltoizii, carnea din spatele tibiei. Și abia după aceea trebuie să te apuci să tai pectoralii – adică mușchii de pe piept – și să scoți resturile de grăsime pe care poate le-ați mai păstrat lângă omoplați ori pe spate. Bineînțeles că acolo nu are cum să fie prea multă grăsime, domnilor, și nici mușchi, dar eu sunt convins că domnul Hickey nu dorește să irosească nicio bucățică din domniile voastre.

Unul dintre marinarii din spatele lui Crozier se

prăvăli în genunchi și începu să icnească în pietriș.

— Eu am un instrument care se numește depărtător cu care pot scoate sternul și coastele, continuă Goodsir, însă mă tem că nu ți-l pot împrumuta. Însă îți poți face treaba cu un ciocan și o daltă pe care să le luați din trusa de scule. Ce îți mai recomand eu, domnule Hickey, este să te ocupi mai întâi de tranșatul cărnii și să lași pe mai târziu capetele, mâinile, intestinalele și tot ce mai există în cavitățile abdominale ale prietenilor dumitale. Însă trebuie să te avertizez că este mai greu decât crezi să scoți măduva din oase. Vei avea nevoie de o sculă cu care să poți scobi în ele, cam ca dalta pentru lemn a domnului Honey. Și ține minte că măduva este zgrunțuroasă și plină de sânge... și de așchii și fragmente de os, așa că nu ar fi prea indicat să o mănânci crudă. Își sugerez să o fierbi imediat la foc mic.

— Să te fut, mârâi Cornelius Hickey.

Doctorul Goodsir dădu din cap înțelegător.

— Am uitat să-ți spun, continuă el, că cel mai simplu e de scos creierul. Nu trebuie decât să tai falca de jos cu fierăstrăul, cu tot cu dinți, și să vâri cuțitul, sau o lingură, prin cerul gurii până vei ajunge în cutia craniană. Dacă îți este mai comod, ai putea să ții țeasta cu susul în jos și să mănânci creierul din ea așa cum mănânci o budincă din castron.

Câteva secunde nu se mai auzi nimic în afară de soaptele vântului și gemetele ghețurilor.

— Mai este cineva care dorește să plece mâine? strigă căpitanul Crozier.

Reuben Male, Robert Sinclair și Samuel Honey – comandatul de teugă de pe *Terror*, comandantul gabierilor de pe *Erebus*, și fierarul de pe *Terror* – făcură un pas înainte.

— Vreți să plecați cu Hickey și Hodgson? îi întrebă

Crozier încercând să nu se arate șocat.

— Nu, domnule, spuse Reuben Male, scuturând vehement din cap. Noi n-avem treabă cu ăia. Dar și noi vrem să încercăm să ne întoarcem la *Terror*. Pe jos.

— Adică n-avem nevoie de nicio barcă, domnule, zise și Sinclair. Vrem să încercăm să traversăm uscatul. O luăm de-a curmezișul pe insulă și poate dăm și peste niște vulpi sau alte animale mai încolo, mai departe de coastă.

— Vă va fi greu să vă orientați, le spuse Crozier. Busolele nu fac nici doi bani aici și nu am cum să vă dau sextantul.

Male clătină din cap.

— Nu vă faceți griji, domnule căpitan. O să ne descurcăm noi. Vom ști că suntem pe drumul ăl bun dacă afurisitul ăsta de vânt – scuzați vorba păcătoasă, domnule – o să ne sufle numai în față.

— Și io am fost marinar, înainte să mă apuc de fierărie, domnule, zise Samuel Honey. Toți trei suntem marinari. Și dacă n-avem parte de o moarte frumoasă pe mare, măcar să încercăm să ajungem la bordul navei noastre și să murim acolo.

— În regulă, spuse Crozier adresându-se tuturor și ridicând tonul ca să fie auzit și de cei din corturi. La ora șapte mâine dimineață ne vom strânge din nou și vom împărți între noi toți pesmeții și romul, și tutunul, și orice alte alimente ne-au mai rămas. Repet: vom împărți între noi toți, adică fiecare om – chiar și cei bolnavi sau care sunt operați – își va primi partea, împărțea se va face la vedere și fiecare va primi o parte egală. De acum înainte fiecare dintre noi – cu excepția celor pe care îi hrănește domnul doctor Goodsir – este direct răspunzător de rația lui.

Apoi se uită cu răceală la Hickey, Manson și ceilalți.

— Sub stricta supraveghere a domnului Des Voeux,

vă veți pregăti acum barca pentru drum. Veți pleca în zori, imediat după ce vă veți primi partea voastră de alimente și echipamente. Până atunci nu mai vreau să-l văd pe niciunul dintre voi.

52

GOODSIR

Tabăra Salvării
15 august 1848

În primele două zile de după operațiile de amputare, moartea domnului Diggle, strigarea apelului nominal, aflarea planurilor domnului Hickey și patetica împărțire a hranei, doctorul nu a mai avut chef să își treacă gândurile în jurnal. A aruncat caietul legat în piele – pătat și jerpelit acum – în geanta lui de prim-ajutor și l-a lăsat acolo.

Marea Împărțeală, cum ajunsese Goodsir să numească în minte acțiunea de distribuire a alimentelor rămase, fusese o afacere tristă și parcă fără sfârșit, întinzându-se până înspre seara aceluia august polar. Destul de curând devenise limpede că – cel puțin atunci când era vorba despre mâncare – neîncrederea era stăpână absolută. Fiecare om părea măcinat de temerea că alt camarad de-al lui ascundea mâncarea, avea rezerve de mâncare, dosise mâncarea, o lua de la gurile celorlalți. S-au despachetat toate lucrurile din bărci, s-au golit toate lăzile, s-au percheziționat toate corturile, s-au controlat bagajele domnilor Diggle și Wall, în fața câte unui reprezentant din toate rangurile – ofițeri, subofițeri maiștri, marinari brevetați.

Thomas Honey a murit în noaptea de după Împărțeală. Goodsir i-a cerut lui Thomas Hartnell să ducă trista veste căpitanului și s-a apucat să coasă trupul marangozului în sacul lui de dormit. Doi marinari l-au dus apoi la un nămete de zăpadă aflat la o sută de

metri de tabără, unde puseseră și trupul domnului Diggle. Oamenilor nu le mai păsa de înmormântări și slujbe funerare, dar nu pentru că așa ar fi dat ordin căpitanul sau ar fi hotărât ei prin vot, ci printr-un consens tacit.

Oare păstrăm cadavrele la rece în mormanul de zăpadă ca să nu se altereze și să le putem mânca? se întreba tot mai des doctorul.

Dar nu știa răspunsul la această întrebare. Nu știa decât că atunci când îi explicase lui Hickey și celorlalți toate detaliile anatomice ale tranșării cărnii de om (tactică asupra căreia convenise cu Crozier înainte de strigarea apelului nominal), el, doctorul Harry D.S. Goodsir, se îngrozise dându-și seama că salivează.

Și știa că nu avea să fie singurul care să fi avut această reacție la toată discuția aceea despre carne proaspătă... indiferent de sursă.

În ziua următoare, 14 august, doar câțiva oameni au ieșit din corturi ca să-și ia rămas-bun de la Hickey și cei cincisprezece tovarăși ai lui care porneau la drum doar cu o sanie șubredă pe care era legat barcazul.

Goodsir fusese și el de față la plecarea lor, pentru că tocmai ce se întorsese de la mormanul de zăpadă unde fusese îngropat în mare taină domnul Honey.

Nu apucase însă să-i petreacă pe ceilalți trei marinari care plecaseră pe jos chiar în zori. Domnul Male, domnul Sinclair și Samuel Honey – nicio legătură cu marangozul decedat în timpul nopții – porniseră la drum peste insulă doar cu ranițele, păturile, sacii de dormit, niște pesmeți, apă și o pușcă cu cartușe. Nu-și luaseră nici măcar un singur cort Holland la ei și spusese că intenționau să-și sape niște grote în zăpadă unde să se adăpostească în caz că vremea avea să se strice înainte de a ajunge în *Tabăra Terror*. Goodsir bănuia că cei trei își luaseră rămas-bun de la

prieteni cu o noapte în urmă, pentru că plecaseră încă înainte de apariția primei raze cenușii de lumină pe orizontul sudic. Mai târziu, domnul Couch i-a explicat că grupul acesta intenționa să meargă spre nord, spre interiorul insulei, perpendicular pe coastă, și după două sau trei zile să o apuce spre nord-vest.

Spre deosebire de puținele bagaje pe care le luaseră cei trei, barca lui Hickey era încărcată până la refuz. Toți oamenii, inclusiv Male, Sinclair și Samuel Honey, își abandonaseră toate obiectele netrebuincioase – perii de păr, cărți, prosoape, piepteni – fărâme de civilizație cărate o sută de zile, dar pe care acum refuzau să le mai poarte cu ei. Dintr-un motiv pe care nimeni nu reușise să-l priceapă, Hickey și ai lui încărcaseră o mulțime din nimicurile astea în barcă, alături de corturi, saci de dormit și mâncare.

Într-un sac luaseră o sută cinci bucăți de ciocolată ambalate individual – toate rațiile pe care cei șaisprezece oameni și le puseseră deoparte.

Locotenentul Hodgson a dat mâna cu Crozier și cu alți câțiva camarazi, bâiguind câteva vorbe de rămas-bun. Dar Hickey, Manson, Aylmore și alți câțiva orbiți de ranchiună nu au spus nimic. Apoi Johnson, ajutorul de nostrom, i-a înmănat lui Hodgson pușca goală și un sac cu cartușe. Tânărul locotenent a pus-o bine între bagajele din barcă. Apoi doisprezece dintre ei s-au înghămat la sanie și, în frunte cu Manson, au părăsit tabăra într-o liniște întreruptă doar de hârșăitul tălpilor saniei pe pietriș, apoi pe zăpadă, și iar pe pietriș, și iar pe gheață și zăpadă. După douăzeci de minute au dispărut dincolo de colina de la vest de Tabăra Salvării.

— Te întrebi dacă o să reușească, doctore? fu curios secundul Edward Couch, încercând să-i interpreteze tăcerea.

— Nu, răspunse Goodsir, într-atât de obosit încât nu

se mai simțea în stare să ascundă adevărul. Mă gândesc la soldatul Heather.

— Heather? exclamă Couch. Păi, i-am lăsat trupul la...

Se întrerupse. Înțelesese.

— Da, spuse Goodsir. Cadavrul infanteristului se află sub o bucată de pânză chiar lângă Tabăra de la Râu, la douăsprezece zile de drum de aici – ba mai puțin chiar, la viteza cu care trag oamenii lui Hickey la barcazul ăla ușor.

— Iisuse Hristoase, murmură Couch.

Goodsir dădu din cap.

— Tot ce pot eu să sper e că n-or să-l găsească și pe John Bridgens. Mi-a plăcut tare mult omul acela. Era plin de demnitate și merită o soartă mai bună decât să fie mâncat de cei de teapa lui Cornelius Hickey.

În după-amiaza aceea, lui Goodsir i s-a cerut să vină lângă cele patru bărci aliniate lângă țărm – baleniarele așezate cu gura în jos, cuterele descărcate, dar tot pe sânni – pentru a lua parte la o discuție departe de urechile oamenilor care își vedeau de sarcinile lor ori moșăiau în corturi. Acolo îl aștepta căpitanul Crozier, unde mai erau și secundul Des Voeux, secundul Robert Thomas, secundul interimar Couch, ajutorul de nostrom Johnson, nostromul John Lane și caporalul de Infanterie Marină Pearson – acesta din urmă, prea slăbit să se țină pe picioare, se sprijinea de fundul crăpat al uneia din cele două baleniere.

— Mulțumesc pentru că ai venit atât de repede, domnule doctor, îi zise Crozier. Ne-am adunat aici ca să discutăm cum anume ne-am putea apăra în cazul în care Cornelius Hickey și ai lui ar decide să se întoarcă și totodată să examinăm opțiunile noastre pentru următoarele săptămâni.

— Dar, domnule căpitan, exclamă doctorul, nu e cu putință să vă așteptați ca Hickey și grupul lui să se întoarcă!

Crozier își ridică mâinile înmănușate și înălță din umeri. Peste oamenii strânși la sfat se pornise o ninsoare ușoară.

— S-ar putea să nu fi renunțat la David Leys. Sau la trupurile domnilor Diggle și Honey. Sau la dumneata, doctore.

Goodsir clătină din cap și le împărtăși temerile referitoare la trupurile camarazilor lor morți – începând cu cel al soldatului Heather – înșirate pe drumul înapoi spre *Tabăra Terror*, aidoma unor magazine secrete, pline cu carne congelată.

— Da, spuse Charles Des Voeux, și noi ne-am gândit la asta. Probabil e motivul principal pentru care Hickey își imaginează că poate ajunge înapoi la *Terror*. Dar oricum avem de gând să instituim pază zi și noapte aici, în Tabăra Salvării, și vrem să-l trimitem pe domnul Johnson, ajutorul de nostrom, împreună cu unu sau doi băieți, să urmărească grupul lui Hickey câteva zile – doar ca să fim siguri că nu năvălesc peste noi.

— Spune-mi, domnule doctor, zise răgușit Crozier, ce părere ai în privința viitorului nostru?

Venise rândul doctorului să ridice din umeri.

— Domnul Jopson, domnul Helpman și domnul inginer Thompson nu apucă mai mult de câteva zile, șopti el. Cât despre ceilalți cincisprezece bolnavi de scorbut, sincer, nu am habar. Câțiva s-ar putea să supraviețuiască... să supraviețuiască bolii, vreau să spun. Mai ales dacă vom găsi vânat și le vom da să mănânce carne proaspătă. Dar din cei optsprezece oameni care vor rămâne cu mine aici, în Tabăra Salvării – Thomas Hartnell s-a oferit să rămână ca să mă ajute în continuare – doar trei, cel mult patru, ar fi

în stare să umble după foci pe coastă ori după vulpi spre interiorul insulei ca să le vâneze. Dar nu pentru multă vreme. Apreciez că restul celor rămași aici vor muri de foame nu mai târziu de cincisprezece septembrie. Mulți dintre noi ne vom stinge chiar mai repede.

Nu pomeni faptul că unii vor supraviețui puțin mai mult hrănindu-se cu trupurile celor morți. Nu menționez nici că el, doctorul Harry D.S. Goodsir, luase hotărârea să nu devină vreodată canibal pentru a putea supraviețui și să nu-i ajute pe cei care vor găsi de cuviință să mănânce carne de om. Explicațiile de cu o zi în urmă referitoare la tranșarea trupului omenesc fuseseră ultimele cuvinte pe care avea de gând să le rostască pe această temă. Dar nici nu-i va judeca pe cei care vor recurge la un asemenea gest doar pentru a trăi puțin mai mult. Dacă exista vreun om în întreaga Expediție Franklin care să înțeleagă faptul că trupul nu era decât un vas în care se afla sufletul, nimic altceva decât carne atunci când sufletul își lua zborul, atunci omul acela era doctorul și autopsierul Harry Goodsir. Și el hotărâse, în perfectă cunoștință de cauză și mânat de propriile sale motive de natură morală și filosofică, să nu se atingă de carnea moartă a semenilor săi doar pentru a trăi câteva zile în plus. Nu fusese niciodată un creștin prea *bun*, însă prefera să moară ca unul.

— S-ar putea să avem o alternativă, șopti Crozier, ca și cum ar fi citit gândurile doctorului. Azi de dimineață am luat decizia să nu plecăm imediat spre Fluviul lui Back, ci să mai rămânem aici încă o săptămână, poate chiar zece zile, în funcție de starea vremii, în nădejdea că se va sparge gheața și atunci vom putea pleca toți cu bărcile... chiar și cei pe moarte.

Goodsir se încruntă nesigur la cele patru ambarcațiuni de lângă ei.

— Dar cum vom încăpea cu toții? Întrebă el.

— Domnule doctor, spuse Edward Couch, nu uita că am rămas mai puțini cu nouăsprezece după plecarea nemulțumiților. Și au mai murit alți doi de ieri dimineață. Asta vrea să însemne cincizeci și trei de suflete în patru bărci bune și zdrene, cu tot cu noi.

— Și, după cum zici chiar dumneata, o să mai moară și alții în săptămâna ce va să vie, adăugă Thomas Johnson.

— Și nici mâncare nu mai avem ca să ne îngreuneze, zise și caporalul Pearson, de unde stătea sprijinit de baleniera răsturnată. Deși așa da orice să fie altfel.

— Și am hotărât să nu mai luăm corturile după noi, spuse Crozier.

— În cazul ăsta, unde ne vom adăposti în caz de furtună? Întrebă Goodsir.

— Întoarcem bărcile și ne ascundem sub ele atunci când suntem pe uscat, răspunse Des Voeux. Și sub husele bărcilor dacă suntem pe apă. Eu așa am procedat când am încercat să ajung la Peninsula Boothia, în martie, anul trecut, și vă zic cu mâna pe inimă că-i mai cald sub barcă sau într-o barcă decât în corturile alea păcătoase... scuzați-mi vulgaritatea, domnule căpitan.

— Ți-o scuz, spuse Crozier. În plus, pentru că sunt ude, corturile Holland sunt de trei sau patru ori mai grele decât în mod normal. Nu se usucă niciodată. Am senzația că au absorbit toată umezeala de la arctice.

— La fel ca izmenele noastre, îl completă secundul Robert Thomas.

Toți izbucniră în hohote de râs, mai mult sau mai puțin amuzate. Doi dintre ei începură să tușească.

— Și mai vreau să luăm cu noi doar trei din butoaiile mari cu apă, spuse Crozier. Două vor fi goale când vom porni. Iar fiecare barcă va avea doar un butoiăș în care

să strângă apa de băut.

Goodsir clătină din cap.

— Cum vă imaginați că vă veți potoli setea în mijlocul strâmătorii, sau pe banchiză?

— Cum *ne-o* vom potoli, doctore, spuse căpitanul. Nu uita că, dacă se sparg ghețurile, dumneata și cu bolnavii dumitale veți veni cu noi. N-am de gând să vă las să muriți aici. Și o să ne umplem butoaiele când ajungem la Fluviul lui Back. Până atunci, am să-ți mărturisesc ceva. Să știi că noi – adică ofițerii – am *ascuns* ceva de ceilalți și nu am recunoscut ieri, la Împărțeală. Câțiva stropi de combustibil pentru plitele mici în fundul fals al unuia din butoaiele de rom.

— Așa că vom putea să topim gheața și zăpada ca să avem ce bea, zise Johnson.

Goodsir dădu istovit din cap. Se împăcase cu gândul că va muri într-una din zilele ori săptămânile care vor veni, iar acum ideea unei posibile salvări i se părea aproape dureroasă. Se împotrivi tentației de a-și reînvia speranțele. Probabilitatea să moară toți în următoarea lună – și grupul lui Hickey, și domnul Male, și ceilalți doi aventurieri, și grupul lui Crozier care mergea cu bărcile spre sud – era absolut zdrobitoare.

Și iarăși, ca și cum i-ar fi citi gândurile, Crozier îi spuse:

— Ce anume ne-ar trebui, domnule doctor, ca să avem măcar o șansă să nu murim de scorbut și de epuizare încă trei luni până vom reuși să ajungem la Lacul Great Slave?

— De hrană proaspătă, răspunse simplu doctorul. Sunt convins că am putea să întârziem evoluția bolii la unii dintre camarazii noștri dacă le-am da hrană proaspătă. Dacă nu fructe și legume – că nu avem de unde să le luăm –, atunci măcar carne proaspătă, mai ales grăsime animală. Chiar și sângele de animal ar fi

de folos.

— Dar din care anume motiv boala asta groaznică se încetinește sau se vindecă dacă mănânci carne și slănină, domnu' doctor? se interesă caporalul Pearson.

— N-am nici cea mai vagă idee, spuse Goodsir clătinând din cap, dar sunt sigur de asta, așa cum sunt convins că vom muri cu toții de scorbut dacă *nu* facem rost de carne proaspătă... vom muri de scorbut înainte să ne omoare inaniția.

— Dacă Hickey și ai lui reușesc să ajungă la *Tabăra Terror*, spuse Des Voeux, pe ei îi vor ajuta conservele Goldner de acolo?

Goodsir ridică iarăși din umeri.

— Posibil, deși înclin să fiu de acord cu răposatul meu coleg, asistentul medical McDonald, care zicea că hrana proaspătă este mult mai bună decât cea conservată. În plus, sunt convins că în conservele Goldner există cel puțin două tipuri de otrăvuri - unul mai lent și mai mârșav, iar celălalt foarte rapid și îngrozitor, asemenea celui care i-a ucis pe bietul căpitan Fitzjames și pe ceilalți doi. Oricum ar fi, noi am avea mai multe șanse cu vânat și pește proaspăt, decât ar avea ei care își pun toate speranțele în conservele alea vechi.

— Să sperăm, zise căpitanul Crozier, că odată ajunși pe apă, acolo vor fi o mulțime de foci și morse printre sloiuri înainte să se instaleze iarna. Și atunci când vom naviga pe fluviu, vom putea coborî din bărci pe mal ca să vânam căprioare sau vulpi sau karibu. Însă noi trebuie să ne punem *speranțele* în peștii pe care îi vom găsi... chestiune foarte probabilă, în conformitate cu relatările unor exploratori ca George Back și Sir John Franklin al nostru.

— Dar Sir John și-a mâncat și ghetele, interveni caporalul Pearson.

Nimeni nu-l mustră pe infanteristul mort de foame, dar nici nu se auziră râsete sau cuvinte de răspuns, până când Crozier spuse pe un ton extrem de serios:

— Acesta este motivul real pentru care am vrut să luăm cu noi sute de perechi de ghete. Nu numai ca să nu-și mai ude băieții noștri picioarele – ceea ce, așa cum ai văzut și dumneata, domnule doctor, este imposibil. Dar ca să avem piele pe care să o putem mânca în penultima parte a drumului nostru spre sud.

Goodsir rămase cu ochii holbați la el.

— Adică vreți să spuneți că nu avem decât un singur butoi cu apă de băut, dar avem de mâncat sute de ghete nou-nouțe din depozitele Marinei Regale?

— Exact asta vreau să spun, zise Crozier.

Și, din senin, cei opt bărbați începură să râdă atât de tare, că nu se mai puteau opri; când unii se potoleau cât de cât, cineva izbucnea iarăși în hohote, fiind urmat de toți ceilalți.

— Ssst, șuieră răgușit Crozier, ca un profesor în fața unei clase turbulente, dar chicotind înfundat și el.

La douăzeci de metri depărtare, oamenii din tabără se uitau în direcția lor, cu nedumerire pe chipurile palide și cu ochii bulbucați sub „perucile galeze”.

Goodsir se grăbi să-și șteargă lacrimile și muci, înainte de a-i îngheța pe obraz.

— N-o să așteptăm să se deschidă ghețurile chiar până la mal, spuse Crozier în tăcerea care se așternuse. Măine, odată cu grupul lui Johnson care pleacă să-l spioneze pe Hickey de-a lungul coastei, spre nord-vest, va pleca și domnul Des Voeux, cu câțiva din cei mai zdraveni oameni ai noștri, luând doar ranițele și păturile de dormit, și se vor duce spre sud, peste ghețuri, să vadă dacă într-acolo s-a spart gheața. Dacă există fie și un singur canal navigabil la cel mult opt kilometri de tabăra asta, vom pleca toți

imediat.

— Dar oamenii nu mai au putere... Începu Goodsir.

— Ba vor avea dacă vor ști cu siguranță că sunt doar două zile de drum între ei și apa care îi va salva, zise căpitanul Crozier. Chiar și cei doi fără picioare au să țopăie pe cioturile pline de sânge și vor trage cu dragă inimă la sănii dacă vor ști că acolo ne așteaptă apa navigabilă.

— Și, cu puțin noroc, spuse Des Voeux, vom aduce niște foci și niște morse.

Goodsir se uită în jur la crestele de gheață, încălecate unele peste altele, instabile, care se înșirau spre sud sub norii grei și cenușii de ninsoare.

— Zici dumneata că puteți căra foci și morse prin iadul ăsta alb? Întrebă el.

Des Voeux rânji cu gura până la urechi.

— Mai avem un motiv pentru care ar trebui să fim recunoscători, interveni ajutorul de nostrom Johnson.

— Care, Tom? vru să afle Crozier.

— Se pare că prietenul nostru dintre ghețuri și-a pierdut interesul și a plecat de aici, spuse bărbatul încă destul de musculos. Nu l-am mai văzut și nici nu l-am mai auzit de la Tabăra de la Râu.

Toți cei opt băbrați, inclusiv Johnson, întinseră mâinile și bătură repede în lemnul celei mai apropiate bărci.

53

GOLDING

Tabăra Salvării
17 august 1848

Joi, 17 august, imediat după apusul soarelui, Robert Golding, tânărul de douăzeci și trei de ani, apăru în Tabăra Salvării, agitat, tremurând din toate încheieturile, mult prea surescitat ca să lege două vorbe coerente. Secundul Robert Thomas îl opri chiar în fața cortului lui Crozier.

— Ce faci, Golding? Parcă plecaseși cu echipa domnului Des Voeux.

— Da, domnu' Thomas, îs cu ei, vreau să zic că *am fost* cu ei.

— S-a întors și domnul Des Voeux?

— Nu, domnu' Thomas. Domnu' Des Voeux m-a trimis doar pă mine cu un mesaj pentru domnu' căpitan.

— Mi-l poți spune mie.

— Da, domnu', adică *nu* pot, domnu'. Domnu' Des Voeux zice că tre să-i raporteze numa' lu' domnu' căpitan. Numa' lui și atât, scuzați, vă rog, domnu'. Mulțam, domnu'.

— Ce mama naibii se întâmplă aici? Întrebă Crozier ieșind din cort.

Golding repetă ordinele primite – anume că trebuia să raporteze doar căpitanului, numai lui și nimănui altcuiva – se scuza, se bâlbâi, iar Crozier îl trase departe de corturile așezate în cerc.

— Spune-mi acum despre ce e vorba, Golding. Ce cauți aici și de ce nu ești cu domnul Des Voeux? S-a

întâmplat ceva cu el și cu restul grupului?

— Da, domnu', adică... nu, domnu' căpitan. Adică da, s-a întâmplat ceva, acolo, pe gheață. Da' io n-am văzut, că nu ieram acolo-șa, că am stat mai la urmă ca să vânez foci, domnu' căpitan, cu Francis Pocock și cu Josephus Greater, cât domnu' Des Voeux s-a dus mai la sud cu Robert Johns și cu Bill Mark, și cu Tom Tadman, și cu toți ăiălaltți, da' acu' a venit înapoi, adică numa' domnu' Des Voeux și fo' doi a venit, cam un ceas după pușcături.

— Liniștește-te, flăcău, spuse Crozier cu blândețe, punând mâinile pe umerii tânărului. Spune-mi care este mesajul trimis de domnul Des Voeux. Cuvânt cu cuvânt. Și după aia ai să-mi spui și ce ai văzut.

— E morți amândoi, domnu' căpitan. Amândoi. Am văzut cu ochii mei. Domnu' Des Voeux o pusese pă o pătură, domnu' căpitan. Harcea-parcea era făcută, domnu' căpitan. Da' pă ălălalt nu l-am văzut, domnu' căpitan.

— *Care* amândoi, Golding? se răsti la el Crozier, deși începuse să bănuiască adevărul.

— Lady Silence și creatura, domnu' căpitan. Curva aia eschimosă și fiara dintre ghețuri, domnu' căpitan. Pă Silence am văzut-o. Pă monstru încă nu. Domnu' Des Voeux zice că ie lângă o polipă d-aia cam la fo' doi kilometri dă unde ne uitam noi după foci și că io tre' să vă duc colo-șa pă dumneavoastră și pă domnu' doctor.

— "Polipă"? nu înțelese Crozier. Vrei să *zici polinie*? Un lac mic în mijlocul gheții?

— Da, domnu' căpitan, da' vă zic că io n-am văzut, da' cică acolo e hoitu' lu' creatura aia, că așa zice domnu' Des Voeux și Grasu' Wilson, care fu cu el, domnu' căpitan, și trăgea la pătura aia de ziceai că-i o sanie, domnu' căpitan, și Silence, ea era pă pătură, domnu' căpitan, și era toată făcută harcea-parcea și

era foarte moartă, domnu căpitan și domnu' Des Voeux zice că să vă iau să vă duc acolo, domnu căpitan, da' numa' pă dumneavoastră și pă domnu' doctor, domnu' căpitan, și să nu mai zic la nimenea, că dacă mai zic la cineva, o să-l pună pă domnu' Johnson să-mi dea bice pă spinare, domnu' căpitan.

— De ce să îl luăm și pe domnul doctor cu noi? întrebă Crozier. E cineva rănit?

— Așa crez, domnu' căpitan, da nu-s sigur. Ei e tot acolo la poli... la gaura aia dâן gheață, domnu' căpitan, și Pocock și Greater s-a dus înapoi cu domnu' Des Voeux și Grasu' Alex Wilson așa cum le-a ordonat domnu' D.V., da' pă mine m-a trimis aici și mi-a zis să vă iau numa' pă dumneavoastră și pă domnu' doctor, domnu' căpitan, și să nu mai zic la nimenea. Adică nu acum. Și... domnu' doctor să-și ia traista cu scule, și poate și niște cuțite mai mari, domnu' căpitan, ca să tăiem carnea dă pă oasele lu' creatura aia. Ați auzit pușcăturile azi-noapte, domnu' căpitan? Că io și cu Pocock și cu Greater le-am auzit, domnu' căpitan, și noi eram la un kilometru și juma dă polipă pă puțin, domnu' căpitan.

— Nu. N-aveam cum să deosebim focurile de pușcă de toate blestematele astea de bubuituri ale gheții, răspunse Crozier. Gândește-te bine, Golding. Pentru care motiv a spus domnul Des Voeux că doar domnul doctor Goodsir și cu mine ar trebui să mergem acolo să vedem... ce e de văzut?

— Zice că-i sigur că creatura aia e moartă, domnu' căpitan, da' domnu Des Voeux mai zice și că nu-i ce ziceam noi că e, domnu' căpitan. Zice că e... am uitat cum zice. Da' domnu' Des Voeux zice că se schimbă totu', domnu' căpitan. Zice că vrea să vedeți dumneavoastră și domnu' doctor și să vă zică ce a fost acolo-șa, înainte de ăiălălți din tabără, domnu' căpitan.

— Dar ce *anume* s-a întâmplat acolo? insistă Crozier. Golding scutură din cap.

— Nu știu, domnu' căpitan. Pocock și cu Greater și cu mine eram plecați să prindem foci, domnu' căpitan... și am pușcat una, domnu' căpitan, da' s-a dus pân gaura ei din gheață și n-am apucat-o. Scuzați-ne, domnu' căpitan. Și atunci numa' ce-am auzit pușcăturile alea la sud. Și nițel după aia, să tot fi fost cam la un ceas, domnu' căpitan, a apărut domnu' Des Voeux și George Cann care era plin dă sânge pă față, și Grasu' Wilson. Și Wilson o trăgea pe Silence pă o pătură, că era moartă, și era ferfeniță, da'... tre' să ne grăbim, domnu' căpitan. Să ajungem cât mai e lună.

Chiar așa: era o noapte neobișnuit de senină, după un amurg neobișnuit de senin și înflăcărat – când începuse larma, Crozier tocmai își scotea sextantul din casetă ca să facă niște măsurători –, iar luna plină, imensă, albă-albastră abia răsărise deasupra aisbergurilor și învălmășelii de ghețuri dinspre sud-est.

— De ce acum? întrebă Crozier. De ce să nu așteptăm până mâine dimineață?

— Domnu' Des Voeux zice că nu se poate, domnu' căpitan. Zice să vă transmit salutările dumnealui și să vă zic să fiți amabil să-l luați pă domnu' Goodsir și să veniți cu mine – e doar fo' trei kilometri, domnu' căpitan, la două ceasuri dă mers, domnu' căpitan – ca să vedeți ce e acolo-șa lângă polinonia aia.

— Bine, spuse Crozier. Tu du-te și anunță-l pe domnul doctor Goodsir că am nevoie de el și că trebuie să-și ia trusa și să se îmbrace bine. Ne vedem lângă bărci.

Golding îi conduse pe cei patru peste ghețuri – Crozier ignorase cererea lui Des Voeux și îi luase cu el și pe nostromul John Lane, și pe comandantul de cală William Goddard, amândoi înarmați cu puști –, prin

labirintul de ghețari și bolovani, apoi peste trei creste de gheață, prin pădurea de seracuri pe unde drumul era însemnat nu numai de urmele de mai devreme ale lui Golding, dar și de nuiielele din bambus, pe care le luaseră cu ei de pe *Terror*. Des Voeux plecase încărcat cu nuiiele din acestea, intenționând să marcheze drumul de înapoiere în tabără, dar și calea cea mai dreaptă și sigură printre ghețari către suprafața de apă navigabilă pe care ar fi putut-o descoperi. Razele strălucitoare ale lunii le desenau umbrele pe albul din jur.

În prima oră nu s-a auzit nimic altceva decât respirațiile lor îngreunate de efort, scârțâitul zăpezii sub tălpi și gemetele și pocnetele ghețurilor de jur împrejur. La un moment dat Crozier îl întrebă pe tânăr:

— Ești convins că ea e moartă, Golding?

— Cine, domnu' căpitan?

Oftatul exasperat al căpitanului se transformă într-un norișor din cristale de gheață strălucind în lumina lunii.

— Ei, drăcia dracului, câte „ele” crezi tu că avem aici? Lady Silence, despre ea vorbesc.

— O, da, domnule domnu' căpitan, necheză a râs băiatul. Mai moartă nici că poa' să fie. Are țâțoancele smulse.

Căpitanul se uită urât la Golding. Trecuseră peste o creastă mai scundă și intraseră în umbra unui aisberg înalt, cu străluciri albastre.

— Dar ești convins că este Silence? N-ar putea fi o altă eschimosă?

Întrebarea îl puse în încurcătură pe elevul-marinar.

— Mai e și alte eşchimoase p-acilea, domnu' căpitan?

Crozier clătină din cap și îi făcu semn să o ia înainte.

Cam după o oră și jumătate de la plecarea din

tabără au ajuns la „polinonie”, cum se încăpățâna să numească Golding lacul dintre ghețuri.

— Parcă ne-ai spus că e mai departe, spuse Crozier.

— Da’ io nici n-am ajuns până acilea-șa, zise Golding, că io ieram acolo după foci, domnu’ căpitan, atunci când domnu’ Des Voeux a dat peste creatura aia.

Făcu un semn vag în spate și spre stânga.

— Ai spus și că sunt răniți? îl întreabă Goodsir.

— Da, domnu’ doctor. Grasu’ Alex Wilson iera plin dă sânge pă față.

— Parcă ai zis că George Cann avea sânge pe față, spuse Crozier.

Golding scutură cu putere din cap.

— Nu, nu, nu, domnu’ căpitan. Grasu’ Alex Wilson ie ăla cu sânge pă el.

— Era sângele lui sau al altcuiva? întreabă Goodsir.

— Nu știu d-asta, răspunse Golding, cu voce posomorâtă. Domnu’ Des Voeux zice să vă zic să vină domnu’ doctor cu sculele. Și zic că, dacă o fi cineva rănit, atunci domnu’ Des Voeux vrea să-l faceți bine la loc, domnu’ căpitan.

— Dar nu e nimeni aici, spuse nostromul, John Lane, pășind cu grijă pe marginea *poliniei* – care nu avea mai mult de opt metri lățime – și uitându-se în adâncurile negre ale apei, la trei metri sub suprafața ghețurilor. Unde s-au dus? Domnul Des Voeux a luat opt oameni cu el, Golding.

— Nu știu, domnu’ Lane. Aici iera când mi-a zis să vă aduc.

Goddard, șeful de cală, își duse mâinile făcute pâlnie la gură și strigă:

— Heeeeeiii! Domnul Des Voeux? Heeeeeiii?

Din dreapta lor se auzi un strigăt de răspuns. O voce înăbușită, de nerecunoscut, dar foarte agitată.

Făcându-i un semn lui Golding să rămână în urmă, Crozier porni prin pădurea de seracuri înalte cam de patru metri fiecare. Vântul gemea printre turnurile sculptate în gheață, ale căror muchii erau tăioase ca lamele de cuțit.

În față, sub lumina lunii, în mijlocul unui spațiu gol între seracuri, se vedea silueta întunecată a unui singur om.

— Dacă ăla-i Des Voeux, șopti Lane căpitanului, înseamnă că a pierdut opt oameni.

Crozier dădu din cap.

— John, William, luați-o voi înainte, încet și cu grijă, și aveți armele pregătite. Domnule doctor Goodsir, fii bun și rămâi în spate cu mine. Golding, tu așteaptă-ne aici.

— Am înțeles, domnule, șopti William Goddard.

El și John Lane își traseră mânușile groase din mâini cu dinții, ca să rămână doar cu cele cu degete și să poată mânui puștile cu două țevi și se îndreptară cu multă precauție spre luminișul de gheață.

O umbră mătăhăloasă ieși din spatele ultimului serac și izbi țestele celor doi între ele. Bărbații se prăbușiră ca vitele sub lovitura unui baros de la abator.

O altă umbră îl lovi pe Crozier în ceafă, îi țintui mâinile la spate și îi puse un cuțit în dreptul gâtului.

Robert Golding îl apucă pe Goodsir tot pe la spate și îl amenință la fel, cu un cuțit la gât.

— Nicio mișcare, doctore, șopti băiatul, or o să vezi cum știu io să operez.

Umbra cea uriașă îi ridică pe Goddard și Lane ținându-i de ceafă și îi scoase din luminiș. Cei doi lăsară dăre lungi în zăpadă cu vârfurile cizmelor. Din spatele seracurilor apăru un al treilea bărbat care luă armele căzute pe jos. Îi dădu una lui Golding și pe a doua o păstră pentru sine.

— Treceți aici, spuse Richard Aylmore, gesticulând cu țevele puștii.

Crozier îl recunoscuse după miros pe individul care-i ținea cuțitul la gât. Era putoarea aia bețivă, George Thompson, care îl îmbrânci cu putere spre omul care îl aștepta în lumina lunii.

Magnus Manson îi trânti pe Lane și Goddard în fața stăpânului său, Cornelius Hickey.

— Trăiesc? întrebă răgușit Crozier.

Thompson continua să-i țină brațele răsucite la spate, dar luase cuțitul de la gâtul lui. Nu mai era nevoie: țevele celor două puști erau ațintite asupra căpitanului.

Hickey se aplecă să-i privească mai bine pe cei doi și, din două mișcări line și nonșalante, le reteză gâturile cu un cuțit apărut ca din senin în mâna lui.

— Acum nu mai trăiește nimenea, domnu' Mare-și Tare Crozier, spuse ajutorul de ștemuitor.

Sângele care începuse să curgă pe gheață părea aproape negru la lumina lunii.

— Tot tehnica asta ai folosit-o când l-ai omorât pe John Irving? întrebă Crozier tremurând de furie.

— Să te fut, răspunse calm Hickey.

Crozier îi aruncă o privire disprețuitoare lui Golding.

— Sper să-ți capeți cei treizeci de arginți.

Golding necheză din nou.

— George, îi zise ajutorul de ștemuitor lui Thompson, vezi că Crozier are un pistol în buzunaru' ăl din dreapta. Ia-l de-acolo, Dickie, dragul meu, și adu-l la mine. Și dacă Crozier face fo' mișcare, ai voie să-i faci felu'.

Thompson scoase pistolul în vreme ce Aylmore îl amenință pe căpitan cu una din puștile furate. Apoi Aylmore se apropie, luă pistolul și cutia cu cartușe pe care o găsisese Thompson și făcu câțiva pași înapoi, tot

cu arma ridicată. Traversă luminișul scăldat de lună și îi dădu pistolul lui Hickey.

— Parcă nu erau suficiente nenorocirile astea pe care le abate natura peste capetele noastre, spuse pe neașteptate doctorul Goodsir. De ce le mai sporiți și voi? De ce oare vrea în permanență specia noastră să întreacă toate nefericirile și teroarea și mortalitatea pe care ni le-a dat Dumnezeu? Îmi poți da un răspuns, domnule Hickey?

Ajutorul de ștemuitor, Manson, Aylmore, Thompson și Golding se holbară la doctor de parcă li s-ar fi adresat în aramaică¹³.

La fel de uluit era și Francis Crozier.

— Ce poștești, Hickey? întrebă Crozier. Mai ai nevoie și de altă carne de om?

— Poftesc să taci în pizda mă-tii și după aia să mori încet și în chinuri, zise Hickey.

Robert Golding izbucni în hohote sparte de râs nătâng, lovind repetat cu țeava puștii în ceafa lui Crozier.

— Domnule Hickey, spuse Goodsir, sper că înțelegi, nu-i așa, că niciodată nu-mi voi diseca tovarășii ca să te ajut.

Hickey își dezveli dinții mici.

— Ba ai s-o faci, doctorașule. Îți garantez io că ai s-o faci. Dacă nu, ai să te uiți la noi cum te *tăiem* bucăți-bucățele și ți le dăm să le mănânci.

Goodsir nu mai spuse nimic.

— Tom Johnson și ceilalți o să vă găsească, zise Crozier fără să-și ia ochii de pe chipul lui Hickey.

Ajutorul de ștemuitor începu să râdă.

— Deja ne-a găsit, Crozier. Ori, mai bine zis, noi l-am

---

¹³ Limbă veche a populațiilor semitice nomade din Antichitate (n. tr.).

găsit pe el.

Ajutorul de ștemuiitor întinse mâna și scoase un sac de pânză groasă din zăpadă.

— Cum îi ziceai tu lu' Johnson când erați numa' voi doi, Rege Crozier? Mâna ta dreaptă și puternică? Iacătă-!l!

Aruncă prin aer un braț plin de sânge, retezat chiar de la cot, și îl urmări cu privirea cum aterizează la picioarele lui Crozier.

Crozier nu se uită în jos.

— Flegmă împutită ce ești. Ești și ai fost mereu un nimeni.

Chipul lui Hickey se contorsionă de parcă razele de lună l-ar fi transformat în ceva neomenesc. Buzele subțiri se traseră îndărăt, dezvelind dinții minusculi, așa cum numai în ultimele clipe de viață ale bolnavilor de scorbut se mai vedeau. Iar în ochii lui se mai deslușea și altceva pe lângă demență, ceva infinit mai îngrozitor decât simpla dușmănie.

— Magnus, zise Hickey. Strânge-l de gât. Încet.

— Bine, Cornelius, spuse Magnus Manson și se îndreptă spre Crozier.

Goodsir vru să se repeadă către ei, dar Golding, elevul-marinar, îl ținu strâns cu o mână, în vreme ce îl amenința cu pușca din mâna cealaltă.

Crozier nici nu clipi înaintea matahalei. George Thompson, care îl imobilizase, tresări puțin când umbra lui Manson se prăvăli asupra lor. Și chiar în clipa aceea, Crozier se aplecă, se repezi înainte, își eliberă mâna stângă și și-o vârî în buzunarul stâng.

Mantaua căpitanului izbucni în flăcări, iar cele două detunături înăbușite răsunară prelung printre seracuri. Luat prin surprindere, Golding apăsă trăgaciul puștii, fiind cât pe ce să-i facă o gaură în cap lui Goodsir.

— Aulio, oftă Magnus Manson, ducându-și încet

mâinile la burtă.

— Futu-i, spuse calm Crozier.

Din greșeală, trăsesese toată încărcătura pistolului cu două țevi.

— Magnus! zbieră Hickey repezindu-se la uriaș.

— Mi să pare că căpitanu' m-o nimerit, Cornelius, spuse Manson, părând nedumerit și ușor amuzat.

— Goodsir! strigă Crozier în zăpăceala creată. Fugi!

Căpitanul se răsucise și-l izbise pe Thompson cu genunchiul în boașe.

Doctorul se îmbrânci cu tânărul Golding și aproape se eliberă din strânsoarea acestuia, însă musul reuși să-i pună piedică. Doctorul se prăbuși pe burtă. Golding îi sări în spate, apăsându-l cu genunchiul și lipindu-i de ceafă țeava puștii.

Crozier se rezezi către seracuri.

Imperturbabil, Hickey luă pușca de la Richard Aylmore, ținti și trase.

Vârful unui serac se sparse și se prăbuși în aceeași clipă când Crozier se lungi pe gheață, derapând pe propriul său sânge.

Hickey înapoie pușca lui Aylmore și se apucă să-i descheie hainele și jachetele lui Manson, sfâșiindu-i apoi flanelele împuțite.

— Adu-l încoa' pă muistu' ăla de doctor! zbieră el la Golding.

— Da' nu mă doare, Cornelius, bâigui Magnus Manson. Mai mult mă gâdilește.

Golding îl aduse pe Goodsir mai mult târându-l pe gheață. Doctorul își puse ochelarii și examinează cele două răni.

— Nu am cum să fiu sigur, dar cred că gloanțele acelea de calibru mic au penetrat stratul subcutanat de grăsime al domnului Magnus, abia atingând mușchiul. Nu sunt decât două înțepături

nesemnificative. Din păcate. Acum pot să mă duc să văd ce s-a întâmplat cu căpitanul Crozier, domnule Hickey?

Hickey izbucni în hohote isterice de râs.

— Cornelius! strigă Aylmore.

Lăsând în urmă o dâră de sânge și bucăți de haine, Crozier se ridicase în genunchi și începuse să se târască spre seracuri și umbrele lor. Acum tocmai se înălțase cu greu în picioare. Clătinându-se ca beat, merse încet spre coloanele din gheață.

Golding se hlizi și ridică pușca.

— Nu! urlă Hickey la el, ridicând pistolul masiv luat din buzunarul lui Crozier și ținti cu băgare de seamă.

La șase metri de seracuri, căpitanul se uită în urmă peste umărul zdrențuit.

Hickey trase.

Forța glonțului îl învârti în loc pe Crozier și îl doborî în genunchi. Se lăsă moale, dar reuși să-și proptească o mână pe gheață și încercă să se ridice din nou în picioare.

Hickey făcu cinci pași spre el și trase din nou.

Crozier fu azvârlit pe spate și rămase așa, cu genunchii ridicați.

Hickey făcu alți doi pași, ținti și trase din nou. Glonțul pătrunse printr-un genunchi sau prin mușchii de sub el. Căpitanul nu scoase nicio șoptă.

— Cornelius, dulceață, se miorlăi Magnus Manson cu voce de copil care tocmai ce s-a lovit la joacă. A început să mă doară burtica.

Hickey se întoarse brusc.

— Dă-i ceva de durere, Goodsir.

Doctorul dădu din cap. Când începu să vorbească, vocea lui era foarte subțire și foarte încordată și foarte monotonă.

— Am adus un flacon plin cu prafuri preparate de

domnul Dover dintr-un derivat al arborelui de coca, pe care unii le numesc cocaină. Prafuri dintr-astea am să-i dau. Îi dau tot flaconul, dacă vrei. Împreună cu o doză de mătrăgună, laudanum și morfină. Asta o să-i ia durerea.

Și întinse mâna spre trusa medicală.

Hickey ridică pistolul și îl apropie de ochiul stâng al doctorului.

— Dacă-l strici pe Magnus la stomac, nu mai zic că dacă ai de gând să scoți vreun bișturiu ori fo altă lamă de colo, mă jur că așa să mă ajute pă mine Hristosu' nostru dacă nu te pușc în coaie și ți le dau să ți le mănânci. Pricepi ce-ți zic, doctorașule?

— Pricep, răspunse Goodsir. Dar nu amenințările tale, ci jurământul lui Hipocrate mă face să mă port ca un profesionist.

Scoase din trusă o lingură și o sticluță din care turnă puțină morfină lichidă.

— Ia asta, îi spuse uriașului.

— Săru'mâna, domnu' doctor, zise Magnus și leorpăi medicamentul.

— Cornelius! strigă Thompson arătând cu mâna spre seracuri.

Crozier dispăruse. Urmele de sânge duceau spre coloanele de gheață.

— Să mă fut! oftă ajutorul de ștemuitor. Căcat în ploaie ăla e o belea prea mare. Ai încărcat, Dickie?

În același timp reîncărcă și el pistolul.

— Da, răspunse Aylmore, ridicând pușca.

— Thompson, pune mâna pă pușca aialaltă și stai acilea cu Magnus și cu doctorașu'. Dacă drăguțu' de domnu' Goodsir încearcă să facă ceva ce ție nu-ți place - și o bășină dacă trage și ție nu-ți place mirosu' - pune-i un glonț pe unde se pișe.

Thompson dădu din cap. Golding se hlizi. Hickey și

Golding și Aylmore – cu pistolul și cele două puști – înaintară încet peste gheața luminată de lună și apoi, unul în spatele celuilalt, pătrunseră în pădurea de seracuri.

— le mai greu de găsit acilea, șopti Aylmore când intrară în întunericul dintre ghețuri.

— Ba io nu crez, spuse Hickey, arătând spre petele mari de sânge care duceau înainte, printre coloanele de gheață, aidoma punctelor și liniuțelor unui mesaj scris în alfabetul Morse.

— Da' încă mai are pistolu' ăla micu, șopti Aylmore mergând cu mare grijă de la un serac la celălalt.

— Să mă fut pă el și să mă fut și pă pistolașu' lui, spuse Hickey, alunecând puțin pe sânge și gheață.

Golding chicoti tare:

— Să mă fut pă el și să mă fut și pă pistolașu' lui, lălăi binedispus băiatul.

Urmele de sânge se sfârșeau la vreo treisprezece metri de *polinie*. Hickey se repezi până acolo și se uită în jos, la dărele orizontale de sânge de pe peretele de gheață. Ceva intrase în apa neagră exact prin locul acela.

— Futu-i grijania mă-sii de curvă care l-a făcut! zbieră Hickey plimbându-se agitat încolo și înapoi pe marginea lacului din gheață. Am vrut să-i vâr un glonț în mutra aia împuțită dă rege mare și tare și pă mine să mă vază ultimu' înainte să se ducă la dracu' să-l ia. Și n-am parte d-asta, de bou ce e cu tot neamu' lui.

— Uite colo, șefu' domnu' Hickey! chicoti mai departe Golding și arătând spre ceva ce semăna cu un trup de om ce plutea pe apele negre cu fața în jos.

— E dăcât afurisita aia dă haină, observă Aylmore care ieșise prudent din umbre cu pușca pregătită.

— Dăcât afurisita dă haină, repetă Robert Golding.

— Adică zic că a murit și s-a dus la fund, spuse

Aylmore. Acu', ne ducem și noi d-acilea ca să nu vină Des Voeux or vrunii d-ai lui care a auzit pușcăturile? E două zile de mers până la ăialalți și mai tre' să și tranșăm cadavrele.

— Nu se duce nimenea nicăierea, zise ajutorul de stemuitor. Poate că Crozier nu-i mort.

— Adică cu toate găurile alea în el și fără' de haină? întrebă Aylmore nedumerit. Uită-te numa' la haina aia, Cornelius. Ferfeniță a făcut-o gloanțele.

— Poate nu-i mort. Tre' să știm sigur că a mierlit-o. Poate o să i se urce hoitu' la suprafață.

— Și ce-o să faci? îl întrebă Aylmore. O să-i împuști hoitu'?

Hickey se răsuci brusc cu fața la el, scăpărând fulgere de ură din ochi, făcându-l pe mult mai înaltul Aylmore să se dea înapoi înspăimântat.

— Da, șopti Cornelius Hickey. Exact asta am să fac.

Apoi lătră către Golding:

— Mergi de adu-i pe Thompson, Magnus și pe felcer. O să-l legăm pă Goodsir de unu' din seracurile alea de colo cât io și cu Aylmore și cu Thompson îl căutăm. Și tu ai să te grijești de Magnus și ai să-i tai pă Lane și Goddard în bucăți mai mici ca să putem să-i cărăm cu noi.

— Să-i tai? Io? exclamă Golding. Da', Cornelius, mi-ai zis că d-aia îl luăm pă Goodsir. Că el tre' să taie, nu io.

— Goodsir o să-i bucățească mai încolo, Bobby, zise Hickey. Acu' tu tre' s-o faci. Nu ne-ncredem deocamdată în felceru' Goodsir... nu încă, până nu-l ducem la oamenii noștri, departe de tabăra unde e ai lui. Acu', fii tu băiat cuminte și du-te de adă-l pă doctor și leagă-l frumușel de un serac, bine să-l legi, ai grijă, fă nodurile cele mai bune pe care le-ai învățat și zi-i lu' Magnus să care hoiturile până ici-șă, ca să le bucățești. Și ai de grijă să iei cuțite care taie bine din traista lu'

Goodsir, pă lângă cuțitele alea lungile și fierăstrău' de le-am adus noi din sacu' de colo.

— Aha, bine, spuse Golding. Da' tot mai bine aș fi venit cu tine să-l caut p-ăla.

— Probabil că Crozier și-a lăsat juma din tot sângele pă drum, Cornelius, spuse Aylmore. Dacă n-a intrat în apă, n-are unde să se bage fără să lase urme.

— Foarte corect, Dickie, dragul meu, zise Hickey cu un zâmbet strâmb. Dacă nu-i cumva în apă, poa' să se târâie ca un vierme ce e unde vrea el, da' tot o să lase dâre de sânge din ditamai rănilile alea de i le-am făcut io. O să-l căutăm și tot o să-l căutăm până o să fim siguri că nu-i nici sub apă, nici ascuns pă undeva în seracurile astea. Începe tu din partea ailaltă de *polinie*, la sud. Eu o să mă uit la nord. Mergem cum merge ceasornicu'. Dacă vezi o urmă cât de mică, o singură picătură de sânge, orice, urlă după mine și stai pe loc. Am să viu și eu acolo. Și fii cu băgare de seamă. Nu vrem ca scârnavia aia să sară pă noi din umbre și să ne ia vreo pușcă, nu?

Aylmore păru deopotrivă surprins și alarmat.

— Da' tu crezi că mai are putirință în el? Cu trei gloanțe și cu toate alicele alea? Și fără haină? O să moară imediat, că uite ce frig se făcu și cum bate vântu'. Tu chiar crezi că ne pândește pe undeva, Cornelius?

Hickey zâmbi și făcu un semn spre apa cea neagră.

— Nu. Eu cred că a mierlit-o și că zace pe fundu' bălții. Da' vreau să ne încredințăm că așa-i. Și n-o să plecăm d-aci până nu suntem siguri, chiar de-o fi să-l căutăm până iese soarele ăla sifilitic.

În cele din urmă, căutară doar vreo trei ore la lumina lunii care se suise și coborâse apoi de pe cer. Nu mai exista nicio altă urmă nici lângă *polinie*, nici printre seracuri, nici pe câmpia de gheață de dincolo de

seracuri, nici pe creste, nici la sud, nici la nord, nici la est: nicio dâră de sânge, nicio urmă de picior, niciun semn care să le spună că pe acolo s-ar fi târât un muribund.

Tot de trei ceasuri a avut nevoie și Robert Golding ca să hăcuiască trupurile lui John Lane și William Goddard în bucăți mici, așa cum îi ceruse Hickey. Le ciopârțise ceva de groază: de jur împrejurul lui zăceau, aruncate pe gheață, coaste, capete, mâini, picioare și bucăți din măduva spinării, ca în urma unei explozii de proporții într-un abator. Când ceilalți se întoarseră, îl descoperiră pe tânărul Golding atât de mânjit de sânge, că li se păru un personaj dintr-un spectacol cu menestrelă. Aylmore, Thompson, chiar și Manson rămaseră muți de uimire văzând în ce hal arată ucenicul lor; numai Hickey izbucni în hohote răsunătoare de râs.

Cu toate că au înfășurat carnea în bucățile de pânză uleiată aduse special în acest scop, tot mai picura sânge din sacii și ranițele pline.

Îl dezlegară pe Goodsir, care tremura tare - din cauza șocului sau a gerului.

— A venit vremea să plecăm, felcere, îi zise Hickey. Băieții îs la vreo cinșpe kilometri de-acilea și d-abia așteaptă să te vadă, că le fu tare dor de tine.

Goodsir spuse:

— Domnul Des Voeux o să vă caute și o să vă găsească.

— Ba nu, îl contrazise Hickey cu certitudine în glas, n-o să ne caute, pen' că știe că avem cel puțin trei pușcoace și-un pistol. În plus, eu nu cred c-o să se prindă că am fost p-aci.

Se întoarse spre Golding.

— Bobby, dă-i un sac lu' Goodsir. Acu' e camaradu' nostru și tre' să pună și el osu' la treabă.

Când doctorul refuză să ia sacul plin cu carne de om din mâna tânărului, Magnus Manson îi dădu un pumn în coaste, aproape fisurându-i-le. A patra oară când i se întinse sacul, după alte două lovituri strașnice, Goodsir acceptă să pună mâna pe sacul cel greu.

— Haidem, spuse Hickey. Ne-am terminat trebile acilea.

54 DES VOEUX

*Tabăra Salvării
19 august 1848*

În dimineața zilei de sâmbătă, 19 august, pe când se întorcea spre Tabăra Salvării împreună cu cei opt subordonați, ofițerul secund Des Voeux nu se putea abține să nu rânjească vesel cu gura până la urechi. De data aceasta aducea numai vești bune.

La doar șase kilometri depărtare, banchiza se deschisese în numeroase canale navigabile și el mersese de-a lungul lor spre sud până când strâmtoarea devenea o mare fără ghețuri de acolo și până pe coasta Peninsulei Adelaide și, aproape sigur, până la gura Fluviului lui Back, aflată mai la est. Cățarat pe cel mai înalt aisberg de la capătul banchizei, Des Voeux chiar *văzuse* cu ochii lui colinele domoale ale peninsulei la mai puțin de douăsprezece mile marine. Nu aveau cum să meargă mai departe fără barcă, fapt nespus de îmbucurător care îl făcuse pe Des Voeux să zâmbească la momentul respectiv și care îl făcea să zâmbească și acum.

Asta însemna că puteau să plece cu toții din Tabăra Salvării. Asta însemna că toți aveau o șansă la viață.

O altă veste aproape la fel de bună era că aduceau camarazilor lor foci pe care le vânaseră vreme de două zile pe banchizele plutitoare de unde strâmtoarea intra în mare. Două zile și două nopți, Des Voeux și oamenii lui se îndopaseră cu slănină și carne de focă. Atât de foame le fusese și atât de mult poftiseră la hrană proaspătă încât mâncarea aceasta le făcea rău -

absolut normal după săptămânile în care nu mâncaseră decât pesmeți uscați și felii transparente de carne uscată de porc -, dar apoi vomitau și se simțeau din nou înfometăți și râdeau veseli și se reapucau să înfulece aproape imediat.

Acum se întorceau în tabără, pe drumul însemnat cu nuiele de bambus, fiecare om trăgând după el câte o focă moartă. Diseară, cei patruzeci și șase de oameni din Tabăra Salvării vor avea parte de o masă îmbelșugată.

Una peste alta, își spuse Des Voeux când ajunseră în dreptul bărcilor și începură să-și strige camarazii, fusese o expediție reușită, singurul ei cusur fiind dezertarea chiar din prima zi a tânărului Golding, care se văitase că îl apucase pântecarița și voise să se întoarcă în tabără. Altminteri, o expediție cu adevărat perfectă, căci, pentru prima dată după luni întregi - după *ani* chiar - aveau din nou motiv de bucurie.

Se duceau acasă. Toți se duceau acasă. Dacă plecau chiar astăzi pe drumul șerpuit pe care Des Voeux îl marcase cu mare grijă, atunci ar parcurge cei șase kilometri cu sănii încărcate cu tot în trei, patru zile. Și apoi, în mai puțin de o săptămână, ar ajunge pe apă până la gura Fluviului Great Fish. Și poate canalele se vor fi deschis deja mai mult încă.

Niște arătări jingoase și zdrențăroase și obidite se târâră afară din corturi sau își abandonară treburile și se apropiară cu ochii bulbucați de grupul lui Des Voeux.

Oamenii lui Des Voeux - „Grasul” Alex Wilson, Francis Pocock, Josephus Greater, George Cann, Robert Johns, Thomas Tadman, Thomas McConvey și William Mark - amuțiră brusc la vederea chipurilor încrâncenate și a privirilor bântuite ale camarazilor lor. Sigur că vedeau focile pe care le aduseseră, nu aveau

cum să nu le vadă, dar niciunul nu reacționa în niciun fel.

leșiră din corturi și secunzii Couch și Thomas, oprindu-se în fața nălucilor care locuiau în Tabăra Salvării.

— Ce-ați pățit? Întrebă Charles Frederick Des Voeux. A murit careva?

Secundul Edward Couch, secundul Robert Thomas, secundul Charles Des Voeux, șeful de cală de pe *Erebus*, Joseph Andrews, și comandantul gabierilor de pe *Terror*, Thomas Farr, se înghesuiseră în cortul mare în care, până de curând, funcționase spitalul de campanie al doctorului Goodsir. I se povestise lui Des Voeux că cei cu picioarele amputate ori muriseră în cele patru zile cât el fusese plecat, ori fuseseră mutați în corturi mai mici, împreună cu alți bolnavi.

Acești cinci bărbați erau ultimii ofițeri cu drept de comandă rămași în viață – mai bine spus, rămași în Tabăra Salvării și cât de cât în stare să se deplaseze singuri – din întreaga Expediție Franklin. Mai aveau doar atât tutun cât să-și aprindă patru pipe – Farr nu fuma. Cortul se umpluse cu fum albastru.

— Sunteți siguri că monstrul dintre ghețuri a comis carnagiul acela? Întrebă Des Voeux.

Couch clătină din cap.

— Așa am crezut la început – de fapt, asta a fost prima ipoteză care ne-a venit în minte –, dar capetele alea, și oasele, și resturile de carne pe care le-am găsit...

Se întrerupse și își încleștă dinții pe muștiucul pipei.

— Aveau urme de cuțit, îi termină vorbele Robert Thomas. Lane și Goddard au fost căsăpiți de un om.

— Ba nu, n-a fost un om, îl contrazise Thomas Farr. O brută abjectă cu chip de om.

— Hickey, zise Des Voeux.

Ceilalți încuviințară: da, Hickey.

— Trebuie să-i luăm urma, lui și asasinilor care s-au înhăit cu el, spuse Des Voeux.

Nimeni nu spuse nimic câteva clipe. Apoi Robert Thomas întrebă:

— De ce?

— Ca să-i judecăm și să facem dreptate.

Ceilalți patru se uitară unii la ceilalți.

— Au trei puști acuma, zise Couch. Și aproape sigur au și pistolul cel mare al căpitanului.

— Dar noi avem mai mulți oameni... și avem și mai multe arme... și praf de pușcă, alice, cartușe, se încăpățână Des Voeux.

— Avem, da, spuse Thomas Farr. Și câți oameni de-ai noștri crezi tu că își vor pierde viața în lupta cu Hickey și cei cincisprezece canibali ai lui? Thomas Johnson nu s-a mai întors în tabără, așa să știi. El trebuia să-l *urmărească* pe Hickey, să afle ce are de gând.

— Nu pot să cred că vorbiți așa! exclamă Des Voeux. Cum rămâne atunci cu căpitanul Crozier? Cu doctorul Goodsir? Aveți de gând să-i abandonați, pur și simplu? Să-i lăsați pradă toanelor bolnave ale lui Hickey?

— Căpitanul nu mai trăiește, spuse Andrews, șeful de cală. Hickey n-ar fi avut niciun motiv să-l ție în viață... decât dacă voia să-l schingiuiască.

— Cu atât mai mult ar trebui să trimitem o echipă de salvare după ei, insistă Des Voeux.

Ceilalți rămaseră tăcuți alte câteva secunde. Fumul albăstrui și gros se încolăcea în jurul lor, iar Thomas Farr se duse să dezlege ușa din pânză a cortului pentru a permite aerului curat să intre și fumului să iasă.

— Au trecut aproape două zile de când s-a întâmplat ce s-o fi întâmplat acolo, murmură Edward Couch. Vor

mai trece alte câteva zile până i-am găsi – dacă îi vom putea găsi. Ticălosul ăla n-are decât să meargă spre interiorul insulei și nu l-am mai găsi în veci. Vântul duce zăpada și astupă urmele în câteva ceasuri... chiar și urmele de sănii. Și chiar presupunând că acum Francis Crozier ar mai fi în viață, tu crezi că va mai fi viu peste cinci zile, sau o săptămână?

Des Voeux mușcă din muștiucul pipei.

— Atunci, măcar pe doctorul Goodsir. Avem nevoie de el. Și e logic ca Hickey să-l țină *pe el* în viață. Ba chiar s-ar putea ca Goodsir să fi fost principalul motiv pentru care s-a întors.

Robert Thomas clătină din cap.

— O fi necesar doctorul Goodsir pentru scopurile diabolice ale lui Hickey, dar noi nu mai avem nevoie de el.

— Cum adică?

— Adică și-a lăsat în tabără cea mai mare parte a pozițiilor și instrumentelor – nu și-a luat cu el decât trusa de prim-ajutor, explică Farr. Iar Thomas Hartnell, ajutorul lui, știe foarte bine ce medicamente să administreze bolnavilor și în ce doze.

— Și cum rămâne cu operațiile?

Couch surâse trist.

— Băiete, chiar crezi că cel care ar mai avea nevoie de vreo operație în acest punct al călătoriei noastre va mai apuca să supraviețuiască, indiferent ce am face de acum încolo?

Des Voeux nu răspunse.

— Și dacă Hickey și ai lui nu se duc nicăieri? Întrebă Andrews. Dacă n-au avut niciodată de gând să plece cu adevărat de aici? Dacă din capu' locului a vrut să se întoarcă, să-l omoare pe căpitan, să-l ia pe Goodsir și să-i spintece ca pe animale pe bieții John Lane și Bill Goddard? Dacă își închipuie că suntem vitele lui de

carne, din care se poate îmbuiba după poftă? Dacă ne pândește de colo, de după colina aia de gheață, așteptând momentul prielnic ca să ne atace tabăra?

— Haide, nu-mi spune că te sperie nenorocitul ăla de ajutor de ștemuitor, zise Des Voeux.

— Eu cred că nu mai e un simplu ajutor de ștemuitor acum, răspunse Andrews. Eu cred că e Diavolul. Diavolul însuși. La fel și Magnus Manson, monstrul ăla de-l ține în lesă. Și-au vândut sufletele - afurisiți să fie ei pe veci - și au primit în schimb puteri întunecate. Luați aminte la ce vă spun.

— Și ai fi zis că un monstru ar fi fost de ajuns pentru orice expediție arctică, murmură Robert Thomas.

Nu râse nimeni.

— Este unul și *același* monstru, spuse în cele din urmă Edward Couch. Unul cu care rasa noastră s-a mai întâlnit.

— Atunci, voi ce propuneți? întrebă Des Voeux după alte momente de tăcere adâncă. Să fugim din calea unui prizărit de ajutor de ștemuitor și s-o pornim mâine cu bărcile spre sud?

— După mine, ar fi bine să plecăm chiar de azi, zise Joseph Andrews. De îndată ce punem în bărci lucrurile pe care le luăm cu noi. Nu-s multe. Și să mergem toată noaptea. Cu ceva noroc, o să fie lună și o să putem vedea unde punem piciorul. Și dacă n-o să fie, o să ne aprindem felinarele cu combustibilul ăla de l-am pus deoparte. Chiar tu ai zis, Charles, că nuiielele alea de bambus sunt tot acolo și marchează drumul. Dacă se iscă vreo furtună, o să le sufle și o să ne rățăcim.

Couch clătină din cap.

— Băieții lui Des Voeux sunt obosiți. Oamenii noștri sunt cu moralul la pământ. Mai bine haideți să facem un ospăț diseară - să mâncăm toate focile până la ultima - și să plecăm în zori. După o masă atât de

îmbelșugată și după un somn bun s-ar putea să reînvie speranța în sufletele noastre.

— Dar punem oameni de pază la noapte, spuse Andrews.

— Sigur că punem, spuse Couch. Eu însumi am să fac de pază. Oricum, nu-mi e prea foame.

— Mai este și problema comandantului, zise Thomas Farr, uitându-se de la unul la altul în lumina difuză, filtrată prin pânza cortului.

Câțiva dintre ei oftară.

— Charles e comandant general, spuse secundul Robert Thomas. Sir John l-a promovat în funcția de secund al navei-amiral atunci când a fost ucis Graham Gore, deci el trebuie să ne fie superior.

— Dar tu ai fost secund pe *Terror*, Robert, îi zise Farr lui Thomas. Ai vechime mai mare în funcție.

Thomas scutură cu fermitate din cap.

— *Erebus* a fost nava care a navigat sub pavilionul Amiralității. Dacă Gore ar fi trăit, ar fi fost de la sine înțeles că el ar fi fost comandantul general al expediției. Acum Charles are funcția lui Gore. Deci el este la comandă. Nu mă deranjează. Domnul Des Voeux este un conducător mai bun decât aș putea fi eu și o să avem nevoie de un om iscusit care să ne călăuzească.

— Nu-mi vine să cred că domnul căpitan Crozier nu mai e, șopti Andrews.

Cei patru fumători traseră cu mai multă înverșunare din pipe. Nu vorbi nimeni. De afară se auzeau oamenii discutând despre carnea de focă, se auzeau oamenii râzând pentru prima dată după foarte mult timp și, de mai de departe, se auzeau trosnetele ca niște rafale de pușcă ale ghețurilor.

— Teoretic, spuse Thomas Farr, locotenentul George Henry Hodgson ar trebui să fie comandantul expediției.

— Of, să-l fut în cur cu un vătrai încins pe locotenentul George Henry Hodgson, izbucni Joseph Andrews. Dacă ar fi ca năpârca aia trădătoare să vină în genunchi înapoi, eu însumi l-aș strânge de gât până și-ar da duhul și m-aș pișa cu spor pe cadavrul lui.

— Mie nu prea îmi vine să cred că locotenentul Hodgson mai trăiește, șopti Des Voeux. Prin urmare, am stabilit: eu voi fi la comanda expediției, cu Robert locțiitor și Edward al treilea în ierarhie?

— Da, răspunseră ceilalți patru bărbați din cort.

— Însă trebuie să știți că mă voi sfătui mereu cu voi atunci când va trebui să luăm decizii, spuse Des Voeux. Întotdeauna mi-am dorit să ajung căpitan... dar nu în împrejurările astea de tot rahatul. Și o să am nevoie de ajutorul vostru.

Ceilalți patru înclinară capetele dincolo de perdeaua de fum.

— O singură întrebare mai am înainte să ieșim și să le spunem oamenilor că trebuie să se pregătească pentru ospățul de diseară și plecarea de mâine, zise Couch.

Des Voeux, care se descoperise din cauza căldurii din cort, ridică din sprâncene.

— Ce facem cu bolnavii? Mi-a zis Hartnell că șase nu sunt în stare să meargă singuri nici dacă aste le-ar salva viața. Scorbut în fază terminală, asta au. Uite, de pildă, Jopson, stewardul căpitanului. Domnul Helpman și domnul Thompson, inginerul nostru, au murit, dar Jopson se încapățânează să reziste. Hartnell zice că nu-i în stare nici să-și ridice capul când îi dă să bea apă, dar uite că încă mai trăiește. Ce facem cu el? Îl luăm cu noi?

Des Voeux se uită lung la Couch și apoi la ceilalți trei, căutând în ochii lor răspunsuri nerostite, pe care nu le găsi însă.

— Și dacă îi *luăm* cu noi pe Jopson și pe ceilalți muribunzi, continuă Couch, în *calitate de ce îi luăm*?

Des Voeux nu mai avu nevoie să-l întrebe ce anume voia să spună. *Îi cărăm după noi ca pe niște camarazi ce ne sunt, ori ca pe hrana pe care o vom mânca?*

— Dacă-i lăsăm aici, spuse el, atunci mai mult ca sigur o să fie mâncați de Hickey și ai lui când se vor întoarce, așa cum credeți voi că se va întâmpla.

Couch clătină din cap.

— Nu asta te-am întrebat.

— Știu, zise Des Voeux.

Inspiră adânc, aproape înecându-se cu fumul de pipă, și continuă:

— În regulă. Aceasta va fi prima mea decizie în calitate de comandant al Expediției Franklin. Mâine dimineață când vom pleca, îi vom lua cu noi pe absolut toți cei care vor fi în stare să meargă pe picioarele lor până la bărci și vor reuși să intre în hamuri ori să se urce în bărci. Vom hotărî la momentul respectiv cum anume vom proceda cu cei care vor muri pe drum. *Eu* voi hotărî. Deocamdată, doar cei care mâine dimineață vor fi în stare să se deplaseze singuri până la bărci vor pleca din Tabăra Salvării.

Niciunul din ceilalți patru bărbați nu spuse nimic și nici nu se uită în ochii lui Des Voeux. Câtiva dădură din cap.

— Îi voi anunța eu pe oameni imediat după masă, zise Des Voeux. Fiecare dintre voi să vă alegeți câte un om în care aveți deplină încredere care să facă de pază cu voi la noapte. Edward va face programul gărzilor. Nu-i lăsați pe oameni să mănânce până nu mai știu de ei. Trebuie să ne păstrăm capetele pe umeri – măcar unii dintre noi – până ajungem cu bine la apa navigabilă.

Ceilalți se declarară de acord.

— Bine, atunci mergeți și spuneți-le de ospăț, zise Des Voeux. Am terminat ce aveam de vorbit.

55 GOODSIR

20 august 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Sâmbătă, 20 august 1848

Diavolul, pe numele lui, Hickey, pare a se bucura de toate Șansele care le-au fost refuzate lui Sir John, Comandantului Fitzjames și Căpitanului Crozier atât de multe Luni și Ani la rând.

Ei nu știu că mi-am luat din Greșeală Jurnalul în Trusa Medicală – sau poate că știu, pentru că mi-au Scotocit prin Geantă în urmă cu două nopți, după ce m-au luat Prizonier, dar nu le Pasă. Împart cortul doar cu Locotenentul Hodgson, care și el este acum în Captivitate, la fel ca și mine, iar pe el nu-l deranjează că mâzgălesc pe paginile acestea în întuneric.

O parte din mine nu poate crede că mi-au fost Măcelăriți camarazii – Lane, Goddard și Crozier – și, dacă nu aș fi văzut cu propriii mei Ochi Festinul din Carne de Om cu care s-au desfătat jumătate din acoliții lui Hickey în noaptea de Vineri, imediat după ce s-au întors în Tabăra aceasta de pe gheață, nu departe de vechea Tabără de la Râu, nu aș fi Crezut posibilă o asemenea Barbarie.

Însă nu au căzut în Mrejele Canibalismului toți cei din Legiunea Infernală a lui Hickey. Sigur, acesta împreună cu Manson, cu Thompson și cu Aylmore au Participat cu Deosebit Entuziasm la ospățul de

Coșmar, la fel ca și Marinarul William Orren, Stewardul William Gibson, Fochistul Luke Smith, Tânărul Golding, Marangozul James Brown și ajutorul lui, Dunn.

Dar ceilalți, printre care m-am numărat și Eu, ne-am abținut: Morfin, Best, Jerry, Work, Strickland, Seeley și, bineînțeles, Hodgson. Toți aceștia ne ducem Zilele cu Pesmeți Râncezi. Din cei aflați în acest grup de Abstenenți, am sentimentul că numai Strickland, Morfin și Locotenentul vor continua să Reziste ceva mai multă vreme. Oamenii lui Hickey nu au reușit să vâneze decât o singură Focă pe drumul de-a lungul coastei, spre Vest, iar untura ei au folosit-o ca să aprindă o Plită - și mirosul de Came de Om Friptă este Cumplit de Ispititor.

Până acum Hickey nu mi-a făcut niciun Rău. Nici măcar în ultimele Două Nopti când am refuzat să iau parte la Masă sau să Tranșez alte Cadavre atunci când va sosi clipa. Deocamdată Bucățile tăiate din domnii Lane și Goddard le-au potolit foamea și m-au cruțat pe mine de la alegerea Imposibilă pe care la un moment dat va trebui să o fac: sa devin Bucătar al Canibalilor, ori Fel Principal de Mâncare.

Dar nimeni nu are voie să Pună Mâna pe Puști, în afară de Domnul Hickey, Domnul Aylmore, ori Domnul Thompson - cei Doi din Urmă au devenit Loiali Locotenenți ai acestui Nou Bonaparte care este acum Liliputanul Ajutor de Ștemuitor. Cât despre Magnus Manson, el este o armă de sine stătătoare pe care un Singur Om, dacă este cu adevărat om, o poate folosi.

Dar atunci când vorbesc despre Norocul lui Hickey, nu mă refer numai la Șansa care i-a oferit o sursă de carne proaspătă. Mai curând este vorba despre Surpriza de astăzi când, la doar trei kilometri

spre nord-vest de fosta Tabără de la Râu, de unde a dispărut Domnul Bridgens, am dat peste Canale Navigabile deschise către Vest, de-a lungul Coastei.

Depravatul Echipaj al lui Hickey s-a grăbit să dea jos barcazul de pe sanie, să-l greeze, să-l încarce și să-l lanseze pe apă și de atunci încoace Navigăm și Vâslim repede spre Vest.

Ați Putea întreba Cum se face de încap 17 oameni într-o Barcă Deschisă, nu mai lungă de 9 metri, menită să ducă între 8 și o Duzină?

Răspunsul este că ne înghesuim unii peste alții într-un mod Inimaginabil și, deși în barcă nu suntem decât noi, corturile, armele, cartușele, butoaiele cu apă și Teribila noastră rezervă de Hrană, ambarcațiunea este într-atât de Îngreunată, că apa se ridică adesea până la Copastie, mai ales atunci când Lățimea Canalului ne permite să navigăm doar cu Vela, fără să ne mai folosim de Vâsle.

Aseară, după ce am tras la Mal ca să ridicăm Corturile, am surprins o discuție între Hickey și Aylmore - nici nu se străduiau să vorbească în șoaptă.

Cineva va fi sacrificat.

Apa este navigabilă, Drumul este Liber - poate chiar până la Tabăra Terror sau chiar la HMS Terror însăși - exact așa cum susținuse Profetul Cornelius Hickey în confruntarea cu Crozier din iulie, de lângă golful fără nume, când doar strigătele Entuziasmate ale celorlalți care anunțau descoperirea unei întinderi de Apă Curată au făcut să fie evitată Răzmerița - și s-ar putea chiar ca Hickey și cei care vor mai Rămâne cu El să ajungă la Tabăra Terror și la navă în doar trei zile de navigat, în loc de cele Trei Luni Abrutizante de care am avut noi nevoie când am mers în Direcție Opusă.

Cine oare va fi Jertfit acum, că nu mai au nevoie de Oameni care să tracteze barca?

Chiar acum Hickey împreună cu Uriașul lui și cu Aylmore și cu ceilalți Conducători se Plimbă prin Tabără poruncindu-ne să leșim din Corturi, deși Ceasurile sunt înaintate și este întuneric.

Am să mai scriu și mâine dacă voi mai fi în Viață.

56

JOPSON

Tabăra Salvării
20 august 1848

Se purtau cu el de parcă ar fi fost un boșorog și îl abandonau aici pentru că aveau impresia că ar fi fost un boșorog, la capătul puterilor, pe moarte chiar, dar era ridicol. Thomas Jopson nu avea decât treizeci și unu de ani. Astăzi, douăzeci august, împlinea treizeci și unu de ani. Era ziua lui de naștere și nu știa nimeni asta, în afară de căpitanul Crozier care, dintr-un motiv necunoscut, încetase să-l mai viziteze în cortul unde zăcea bolnav. Se purtau cu el de parcă ar fi fost un boșorog pentru că îi căzuseră toți dinții din gură din cauza scorbutului și își pierduse și aproape tot părul dintr-o cauză pe care nu o cunoștea și îi sângerau gingiile și ochii și rădăcinile părului (cât mai era) și scotea sânge și pe anus, dar *nu era bătrân*. Azi împlinea treizeci și unu de ani, iar ei îl abandonau ca să moară exact de ziua lui de naștere.

Jopson auzise zgomotele chiolhanului din după-amiaza și seara trecută. Își amintea ca prin ceață strigătele și râsetele și mirosul de carne friptă, dar toate senzațiile acestea nu aveau o înlănțuire logică deoarece întreaga zi el oscilase între leșin și trezie din cauza febrei, dar se trezise la un moment dat, cam pe la apus, și găsisese lângă el o farfurie cu o fâșie unsuroasă de piele de focă, o bucată de slănină albă, mustind de grăsime, și o altă bucată de carne roșie, de focă și aproape crudă. Atunci Jopson vomită, dar nu ieși nimic pentru că nu mai mâncase de o zi, sau de

câteva zile, și împinse prin ușa deschisă a cortului farfuria ofensatoare cu lături.

Pricepuse că aveau de gând să-l abandoneze atunci când, unul după altul, camarazii lui trecuseră în seara aceea pe lângă cortul lui, fără să-i spună vreo vorbă, fără măcar să își bage capul înăuntru, dar lăsând în prag fiecare câte doi pesmeți tari ca piatra și aproape verzi, clădindu-i în fața cortului ca pe niște pietre de mormânt. Atunci se simțise prea slăbit ca să reacționeze în vreun fel și mult prea preocupat de propriile-i vise, însă știuse că acele câteva bucăți de cocă pe jumătate coaptă din făină râncedă erau toată recunoștința de care avea parte pentru anii de muncă loială în slujba Marinei, a Serviciului pentru Descoperiri Geografice și a căpitanului Crozier.

Îl abandonau aici.

În această dimineață de duminică s-a trezit mai lucid decât fusese în ultimele zile, poate chiar săptămâni, și a auzit cum camarazii lui se pregăteau să părăsească definitiv Tabăra Salvării.

Strigătele oamenilor veneau până la urechile lui din locul unde cele două baleniere erau întoarse și cele două cutere erau legate pe sănii și toate erau încărcate și puse la punct pentru drum.

Cum de îi lasă inima să mă abandoneze? Lui Jopson nu-i venea să creadă că o vor face. Oare nu era el cel care a stat în permanență alături de căpitanul Crozier în timpul indispozițiilor lui, în timpul crizelor lui de melancolie neagră, în timpul bețiilor lui crunte? Oare nu era el cel care, cu discreție și fără să se plângă, și-a îndeplinit exemplar îndatoririle de steward, cărând găleți peste găleți pline de vomă din cabina căpitanului său în crucea nopții, ștergându-l la curul lui de irlandez bețiv atunci când făcea pe el în timpul delirurilor însoțite de fierbințeală?

Poate tocmai de-aia mă lasă ticălosul să mor aici.

Jopson se chinui să-și deschidă ochii și încercă să se întoarcă pe partea cealaltă în sacul lui de dormit ud leoarcă. Cumplit de greu. Boala îl sleise de puteri. Avea senzația că îi va exploda capul de fiecare dată când deschidea ochii. Pământul se zbugiuma sub el mai tare decât oricare mare pe care navigase vreodată de-a lungul și de-a latul lumii. Îl dureau toate oasele.

Așteptați-mă! strigă el. Sau i se păru că strigă. Din păcate nu fusese decât gândul lui revoltat. Trebuia să se descurce mai bine... trebuia să-i prindă din urmă înaintea să o pornească pe gheață... trebuia să le dovedească cum și el putea tracta bărcile, ba chiar mai bine decât cei mai zdraveni dintre ei. Ba chiar i-ar putea păcăli reușind să înghită puțin din carnea aia scârboasă de focă.

Lui Jopson nu-i venea să creadă că se poartă cu el ca și cum ar fi murit deja. Era un om viu, cu un palmares strălucit în Marina Regală, cu o experiență strălucită de steward personal și cu un trecut demn, la fel ca oricare alt supus credincios al Majestății Sale, ca să nu mai vorbim despre familia și casa din Portsmouth (presupunând că Elisabeth și Avery, fiul său, mai erau încă în viață și nu fuseseră evacuați din locuința pe care o închiriasă cu avansul primit de la Serviciul pentru Descoperiri Geografice – 28 de lire din cele 65 care constituiau solda lui pe primul an al expediției).

Tabăra Salvării părea pustie acum. Thomas Jopson nu mai auzea decât niște gemete înfundate ce păreau a veni din corturile alăturate sau, poate, din bojocii vântului. Nu mai era nimic altceva, nici scrâșnetul obișnuit al cizmelor pe pietre, nici înjurăturile rostite în șoaptă, nici râsetele, atât de rare în ultimul timp, nici vorbele celor care schimbau garda, nici strigătele de la un cort la altul, nici ecourile de ciocan sau fierăstrău,

nici mirosul de pipă, nimic altceva în afară de niște zgomote tot mai stinse venite din direcția bărcilor. Camarazii lui chiar plecau. Nu era o glumă.

Iar Thomas Jopson nu avea de gând să rămână și să moară aici în tabăra asta din curul înghețat al lumii.

Adunându-și toate puterile pe care nu credea că le mai are, Jopson își dădu la o parte de pe umeri sacul de dormit și începu să se târască afară din el. Operațiune deloc lesnicioasă din cauză că a trebuit să-și smulgă de pe piele toate cojile înghețate de sudoare, sânge și alte lichide corporale înainte de a ieși din așternuturi și a începe anevoiosul drum spre ușa cortului.

Jopson se târî pe coate, pe o distanță ce lui i s-a părut a fi lungă de mai mulți kilometri, și apoi se prăbuși chiar în fața cortului, cu respirația tăiată din cauza aerului înghețat de afară. Se obișnuise atât de mult cu lumina difuză și aerul stătut din cort, încât tot acest spațiu deschis și strălucitor îi arse plămânii și îi aduse lacrimi în ochii strânși.

Dar își dădu repede seama că strălucirea aceea a soarelui era iluzorie; da, chiar așa, dimineața era mohorâtă și năpăstuită de o ceață groasă, ale cărei tentacule înghețate se mișcau printre corturi, ca și cum ar fi fost sufletele celor morți și abandonați pe drum. Și îi aduse aminte de ceața groasă din ziua când locotenentul Little, navigatorul Reid, Harry Peglar și ceilalți plecaseră plini de optimism pe primul canal navigabil pe care îl întâlniseră între ghețuri.

Plecaseră la moarte, își spuse Jopson.

Trăgându-și cu mâinile după el piciorul inert, se târî peste pesmeții și carnea de focă din pragul cortului – aduși acolo ca semn de închinăciune în fața unui blestemat de idol păgân; ori invers: ca și cum el, stewardul personal al căpitanului, ar fi fost o jertfă

adusă unor zei nemiloși.

Observă cele două sau trei corturi de alături și, pentru o clipă, simți cum îi inundă speranța. Își spuse că absența oamenilor din tabără era o chestiune temporară, că aveau cu toții ceva treabă mai departe, lângă bărci, că se vor întoarce foarte curând. Dar apoi Thomas Jopson văzu că cele mai multe corturi nu mai erau acolo.

Ba nu. Ochii i se obișnuiseră cu lumina difuză cernută prin ceață și văzu că majoritatea corturilor din partea de sud a taberei, din apropierea țărmului și a bărcilor, fuseseră strânse și lăsate pe loc, cu câteva pietre deasupra lor, ca să nu le ia vântul. Jopson nu mai înțelegea nimic. Dacă plecau cu adevărat, atunci n-ar fi trebuit să ia și corturile cu ei? Așa cum păreau a sta lucrurile, parcă ar fi intenționat să se întoarcă la un moment dat. Să se întoarcă de unde? Nimic din toate acestea nu avea nicio noimă pentru stewardul bolnav care tocmai ce trecuse printr-o perioadă când suferise de halucinații grave.

Apoi ceața se ridică puțin și reuși să vadă până la vreo cincizeci de metri mai departe, unde camarazii lui trăgeau și împingeau și se opinteau să pună ambarcațiunile pe gheață. Jopson își zise că erau cam zece oameni la fiecare barcă, ceea ce însemna că toți – sau aproape toți – supraviețuitorii îi părăseau pe el și pe ceilalți bolnavi din tabără.

Dar cum de poate să mă abandoneze doctorul Goodsir? se întrebă Jopson. Încercă să-și aducă aminte când îl ajutase ultima oară doctorul să înghită câteva linguri de fiertură sau când îl curățase de mizeriile bolii. Parcă ieri se îngrijise de el tânărul Hartnell sau nu? Sau asta fusese acum câteva zile? Nu-și mai amintea când fusese ultima oară când doctorul îi dăduse medicamentele sau când trecuse pe la el să

mai vadă cum se simte.

— Stați! strigă el.

Numai că nu fusese un strigăt. Nici măcar un croncănit. Jopson își dădu seama că nu mai vorbise de zile întregi, poate chiar de săptămâni, iar sunetele acestea pe care le scotea sunau stinse chiar și în urechile lui înfundate.

— Stați!

Nici vorbă să se facă auzit. Trebuia să le facă semne cu mâinile dacă voia să fie văzut, dacă voia ca ceilalți să se întoarcă după el.

Thomas Jopson nu-și putea ridica brațele. Pe niciunul. Când încercă să o facă se prăbuși cu fața în pietre.

Degeaba. Nu avea decât să încerce să se târască spre ei până când îl vor vedea și se vor întoarce să-l ia. Doar nu aveau de gând să abandoneze un camarad atât de robust, încât era în stare să se târâie o sută de metri după ei.

Jopson mai înaintă vreun metru pe coatele zdrelite și iarăși se prăbuși cu fața de pietrișul înghețat. Ceața se învolbură în jurul lui, ascunzând vederii chiar și propriul lui cort, aflat doar la câțiva pași în urmă. Vântul gemu prelung – sau poate erau gemetele celorlalți nefericiți din corturile rămase în picioare – și frigul îi pătrunse prin cămașa împuțită și pantalonii jechoși, înghețându-l până în măduva oaselor. Își dădu seama că, dacă se mai îndepărta de cort, s-ar fi putut să nu mai aibă putere să se târască înapoi și va muri din cauza frigului și a umezelii.

— Stați! strigă iar cu voce de pisoi care nu a făcut încă ochi.

Se târî, se smuci și se contorsionă, reușind să mai înainteze încă un metru... un metru și jumătate... și se opri gâfâind amarnic, aidoma unei foci cu un harpon

înfipt în ea. Brațele și mâinile lui slăbite, anchilozate, nu-i erau de mai mult folos decât i-ar fi folosit unei foci moarte înotătoarele.

Jopson încercă să-și înfigă bărbia în sol, ca să se împingă înainte. Și își sparse unul din ultimii dinți rămași. Dar se încăpățână și se propti iarăși în bărbie. Trupul îi era mult prea greu. Părea fixat de pământ cu niște greutatea uriașe.

Nu am decât treizeci și unu de ani! urlă gândul lui copleșit de furie și de neputință. *Astăzi este ziua mea de naștere.*

— Stați... stați... stați... stați...

Fiecare silabă mai lipsită de vlagă decât cea din urmă.

Gâfâind, pufăind, icnind, cu sânge picurând din puținele-i șuvițe de păr și lăsând dăre purpurii pe pietrele rotunde, Jopson rămase întins pe burtă, cu brațele moarte alături de corp. Cu multă trudă și durere reuși să-și ridice capul și să-și așeze obrazul pe pământul rece ca să poată vedea în față.

— Stați...

Ceața mai făcu o piruetă, apoi se ridică.

Acum vedea până la o sută de metri depărtare, dincolo de golul bizar unde fuseseră mai devreme bărcile, dincolo de prundișul și aglomerarea de ghețuri de pe țărm. Vedea până pe gheața de pe mare, pe care înaintau cu greu vreo patruzeci și ceva de oameni înhămați la patru bărci – *unde-i a cincea?* Chiar din locul în care era își putea da seama cât de slăbiți erau bărbații aceia, cât de cumplită le era truda, deloc mai eficientă ori mai grațioasă decât fusese zbaterea lui de cinci metri.

— Stați!

Jopson își puse penultimul strop de vlagă în acest strigăt și simți cum i se scurge toată căldura din corp

pe solul înghețat de sub el, dar nu reuși să depășească nivelul de șoaptă răgușită.

— Stați!!!

Acum da. Acesta era strigătul unui bărbat în putere, nu miorlăit de pisoi sau chirăit de focă rănită.

Prea târziu. Oamenii și bărcile se aflau acum la mai mult de o sută de metri depărtare – siluete tot mai mici și întunecate care se mișcau greoi și nesigur într-un decor în permanență cenușiu cu cenușiu. Iar pocnetele, trosnetele și gemetele ghețurilor și ale vântului ar fi acoperit chiar și un foc de armă, necum vocea răzleață a celui abandonat.

Preț de o clipă ceața se ridică mai mult și o rază milostivă de lumină căzu peste lume, ca și când soarele și-ar fi dorit să topească ghețurile și să aducă plante și animale și speranță acolo unde nu mai existase vreodată, apoi negurile se strânsură iarăși, împresurându-l pe Jopson, orbindu-l cu degetele lor reci, umede și cenușii.

Și nu se mai vedeau nici oamenii și nici bărcile.

Ca și cum n-ar fi existat niciodată.

57 HICKEY

*Capul de la sud-vestul Insulei King William
8 septembrie 1848*

Ajutorul de ștemuitor Cornelius Hickey detesta regii și reginele. Credea despre ei că sunt niște paraziți sugători de sânge înfiți în curul politicii.

Dar de curând descoperise că nu-l deranja să fie rege.

Praful se alesese de planurile lui de a merge cu barca până la *Tabăra Terror* sau chiar până la HMS *Terror* când barcazul lor, acum mult mai puțin plin, a ocolit capul de la sud-vest al Ținutului King William și a dat de o banchiză care înainta spre ei. Întinderea de apă se preschimba în canale înguste care nu duceau nicăieri sau care se închideau chiar sub ochii lor când au încercat să navigheze de-a lungul coastei, spre nord-vest.

Sigur, se găsea apă fără ghețuri mult spre vest, dar Hickey nu avea curajul să se îndepărteze prea mult de mal pentru simplul motiv că nimeni din barcazul habar nu avea de navigația pe mare.

Unicul considerent pentru care Hickey și Aylmore dăduseră dovadă de atâta generozitate și-i permisese lui George Hodgson să vină cu ei – de fapt, să-l ademenească și să-l facă să-și dorească să vină cu ei – era că nătângul ăla, la fel ca toți locotenenții de marină, se pricepea să spună unde se aflau în funcție de poziția stelelor. Însă chiar din prima zi după plecarea din Tabăra Salvării, Hodgson se văzuse nevoit să recunoască faptul că nu putea nici să

determine în ce punct se află, nici să navigheze pe mare înapoi la *Terror*, pentru că nu avea niciun sextant la el, singurele instrumente rămase fiind în posesia căpitanului Crozier.

Unul din motivele pentru care Hickey, Manson, Aylmore și Thompson făcuseră cale întoarsă și îi atrăseseră în capcană pe Crozier și Goodsir a fost tocmai încercarea lor de a pune cumva mâna pe una din sculele alea blestemate, numai că de această dată viclenia înnăscută a lui Cornelius Hickey dăduse greș. Nici el și nici Dickie Aylmore nu reușiseră să găsească un argument cât de cât convingător pe care nada lor – Bobby Golding – să-l poată folosi ca să-i ceară lui Crozier să-și ia sextantul cu el. Prin urmare stabiliseră că-l vor tortura pe netrebnicul ăla de irlandez până când va ceda și va trimite un bilet în tabără cerând să-i fie adusă scula. Dar, atunci când își văzuse efectiv în genunchi torționarul, Hickey preferase să-l ucidă fără întârziere.

Astfel încât, atunci când vor da de apa navigabilă, nu vor mai avea nevoie de serviciile de trăgător la barcă ale lui Hodgson, iar Hickey va trebui să se ocupe de el într-o manieră curată și cât mai puțin dureroasă posibil.

Pistolul și cartușele lui Crozier îi erau de folos exact în scopuri ca acesta. În primele zile după ce se întorseseră în tabăra lor cu Goodsir și carnea, Hickey le-a permis lui Aylmore și Thompson să păstreze cele două puști capturate – el avea una primită chiar de la Crozier în ziua când plecaseră din Tabăra Salvării –, dar nu peste multă vreme își schimbă părerea în privința armelor aflate în posesia altor oameni și îl puse pe Magnus să le azvârle în mare. Era mult mai bine așa: el, regele, Cornelius Hickey, avea în stăpânirea lui pistolul și singura pușcă rămasă, și cartușele, și pe

Magnus Manson. Aylmore era depravat și uneltitor din fire și, în plus, îi mai plăceau și cărțile. Iar Thompson era un bădăran bețiv care te putea trăda când îți era lumea mai dragă. Instinctele și inteligența ieșită din comun îl ajutaseră pe Hickey să descifreze mințile celor doi și atunci când se terminaseră fripturile-Hodgson, în a treia zi a lunii septembrie, îl trimisese pe Magnus să le dea câte una în cap și să-i aducă, pe jumătate leșinați, în fața celorlalți oameni strânși pentru a asista la judecată. Hickey îi găsi și pe Aylmore și pe Thompson vinovați de răzvrătire și complotare împotriva conducătorului și camarazilor lor și îi trimise pe lumea cealaltă cu câte un glonț la baza creierului.

În ciuda tuturor acestor sacrificii pentru binele comun – Hodgson, Aylmore și Thompson –, blestematul ăla de felcer, Goodsir, tot refuza să își îndeplinească funcția de Măcelar General.

Prin urmare, la fiecare refuz, Comandantul Hickey se văzuse nevoit să-i aplice câte o pedeapsă recalcitrantului doctor. Deocamdată fuseseră trei astfel de pedepse și doctorul Goodsir urma să aibă mari probleme la mers acum când erau obligați să urce din nou pe uscat.

Cornelius Hickey credea în noroc – în norocul lui propriu – și toată viața fusese un norocos, dar dacă se întâmpla ca șansa să-l părăsească, era oricând gata să se descurce pe cont propriu.

În situația de față, după ce ocoliseră promontoriul uriaș din capătul de sud-vest al Ținutului King William – navigând cu pânzele, atunci când se putea, și dând din greu la vâsle atunci când canalele erau mult prea înguste în apropierea țărmului – și văzuseră în fața lor banchiza nesfârșită, Hickey le ordonase să tragă la mal și să încarce din nou barcazul pe sanie.

Nu era nevoie să amintească marinarilor cât de

norocoși erau. În vreme ce oamenii lui Crozier zăceau morți sau trăgeau să moară în Tabăra Salvării ori pe ghețurile din strâmtoarea de la sud, cei Câțiva Aleși ai lui Hickey făcuseră mai mult de două treimi, poate chiar trei sferturi, din drumul înapoi la *Tabăra Terror* și toate proviziile de acolo.

Hickey ajunsese la concluzia că nu se cade ca un conducător de talia lui – preaputernicul Rege al Expediției Franklin – să tragă la sanie. Mulțumită lui (și numai lui) oamenii erau bine hrăniți și nu ar trebui să se plângă de boală sau lipsă de energie. Drept care, în această ultimă parte a drumului, luase hotărârea să călătorească la prora barcazului suit pe sanie, iar cei doisprezece supuși rămași în viață, cu excepția doctorului Goodsir care șchiopăta amarnic, aveau permisiunea să-l transporte peste ghețuri, pietre și zăpadă.

De câteva zile Magnus mergea în barcaz cu el, dar nu pentru că acum toți înțeleseseră că uriașul era consortul Regelui lor, dar și Mare Judecător și Gâde. Pe bietul Magnus îl durea din nou burta.

Principalul motiv pentru care Goodsir încă era viu – da, sigur, era foarte slăbit și șchiopăta, dar încă era în viață – era acela că lui Cornelius Hickey îi era o teamă cumplită de boli și infecții. În Tabăra Salvării și chiar mai înainte, fusese teribil de dezgustat și îngrozit de toate afecțiunile de care sufereau ceilalți – mai ales de scorbutul hemoragic. Și avea nevoie de un doctor care să aibă grijă de el, chiar dacă nu prezenta încă niciun simptom al bolilor care îi năpăstuiau pe cei inferiori lui.

Nici cei din echipa lui Hickey – Morfin, Orren, Brown, Dunn, Gibson, Smith, Best, Jerry, Work, Seeley și Strickland – nu mai dădeau semne că ar fi fost bolnavi de scorbut acum când din dieta lor făcea parte carnea proaspătă sau aproape proaspătă.

Numai Goodsir părea bolnav, iar asta doar din cauză că nătărăul se încăpățâna să mănânce numai din pesmeții ăia uscați. Hickey știa că foarte curând va fi nevoit să pună piciorul în prag și să *insiste* ca doctorașul să treacă și el la regimul antiscorbutic, mult mai sănătos – bucățile mai cărnose ca pulpele, gambele, brațele și antebrațele erau cele mai bune – ca să nu moară și să-l lase baltă din pricina îndărătniciei lui. În fond, ca doctor, ar trebui să știe ce era bine și ce nu. Un șobolan s-ar descurca cu pesmeți și apă, în lipsă de altceva, însă asta nu era mâncare pentru oameni.

Ca să fie sigur că Goodsir rămânea în viață, Hickey îi confiscase toate medicamentele din trusă și îl supraveghea cu strictete atunci când le administra lui Manson ori celorlalți. De asemenea, avusese grijă ca felcerul să nu aibă acces la cuțite; iar când mergeau cu barca, un om îl păzea în permanență pe Goodsir pentru cazul că i-ar fi trecut prin cap să se arunce peste bord.

Deocamdată doctorașul nu dăduse semne că ar fi intenționat să-și ia viața.

Durerea de burtă a lui Magnus se înrăutățise într-atât, încât nu numai că uriașul nu mai era în stare să meargă pe jos și stătea în barcă lângă Hickey, dar îl împiedica să și doarmă. Iar Hickey nu-și aducea aminte ca prietenul lui să fi avut vreodată probleme cu somnul.

Bineînțeles că de vină erau cele două răni mici de glonț. Hickey îl obliga acum pe Goodsir să se îngrijească de ele în fiecare zi. Doctorul spunea că rănilor erau superficiale și că infecția nu se întinsese. Le arătase și lui Hickey, și lui Magnus – care își ridicase poalele cămășii și își privea speriat burta – carnea rozalie și sănătoasă a abdomenului.

— Atunci de ce îl doare? insistă Hickey.

— Este ca orice fel de contuzie – cu atât mai mult una făcută în masa musculară, răspunse doctorul. S-ar putea să-l mai doară câteva săptămâni. Dar nu este nimic grav și nici vorbă să-i pună viața în pericol.

— Poți să scoți bilele? îl întrebă Hickey.

— Cornelius, scânci Magnus. Nu vreau să-mi scoată biluțele.

— Despre gloanțe vorbesc, iubire, spuse Hickey mângâindu-l pe brațul uriaș. Despre gloanțele alea micuțe care sunt în burtica ta.

— Aș putea, răspunse Goodsir. Dar cred că ar fi mai bine să nu încerc. Măcar câtă vreme suntem pe drum. Operația aceasta presupune o incizie în mușchiul care deja s-a vindecat. Și domnul Manson va trebui să stea întins câteva zile ca să se recupereze... și mai există și riscul de septicemie. Dacă hotărâți să extragem gloanțele, ar fi mult mai bine să fac asta când vom ajunge în *Tabăra Terror*, sau chiar pe navă. Așa pacientul ar putea să stea în pat câteva zile, sau chiar mai mult.

— Da' nu voi să mă mai doară burtica, bubui Magnus.

— Nu, sigur că nu vrei, dulceată, îi zise Hickey, frecționându-l pe pieptul uriaș și pe umeri. Dă-i niște morfină, Goodsir.

Doctorul dădu din cap și turnă câțiva stropi de analgezic într-o lingură.

Magnus se dădea în vânt după porțiile lui de morfină. După ce înghițea doctoria, stătea la proră pe fundul lui imens cam un ceas, cu un zâmbet tâmp pe buze, apoi începea să picotească până ce dormea dus.

Așadar, în această zi de vineri, opt septembrie, totul era perfect în lumea Regelui Hickey. Cei unsprezece boi de povară – Morfin, Orren, Brown, Dunn, Gibson,

Smith, Best, Jerry, Work, Seeley și Strickland - erau bine sănătoși și trăgeau cu spor la sanie. Magnus era fericit cea mai mare parte a timpului. Îi plăcea nespuns să meargă la prora barcuzului ca un ofițer, iar morfina și laudanumul aveau să le ajungă până la *Tabăra Terror* sau chiar până la navă. Goodsir era în viață și schiopăta pe lângă convoi și avea grijă de toate nevoile regelui și ale consortului acestuia. Vremea era în general bună, chiar dacă se mai răcise puțin, și nu se vedea nici urmă de creatura care îi urmărise în lunile din urmă.

Deși mâncau mult, le mai rămăseseră suficiente antricoate, costițe și alte fripturi din Aylmore și Thompson - în plus, descoperiseră că grăsimea de om era aproape la fel de bună ca aceea de balenă pentru alimentarea plitei. Totuși, Hickey avea de gând să-și pună oamenii să tragă la sorți în cazul că va mai fi nevoie de încă un sacrificiu înainte să ajungă în *Tabăra Terror*.

Sigur că putea reduce rațiile, dar Cornelius Hickey știa că, dacă își va obliga supușii să tragă la sorți, le va semăna groază în suflete, iar cele unsprezece animale de povară ale sale nu se vor mai îndoi în veci - presupunând că se îndoie vreunul - că el era unicul rege al expediției. Dintotdeauna Hickey avusese somnul ușor, iar acum dormea cu un ochi deschis și cu mâna pe pistolul luat de la Crozier, dar un ultim sacrificiu public ar trebui să elimine orice înclinație spre rebeliune din inimile trădătoare ale dobitoacelor lui de povară.

Până atunci, voia să se bucure de ziua aceasta frumoasă, cu temperaturi plăcute în jur de minus șase grade și un cer tot mai senin pe direcția nord, pe care mergeau și ei. Barca cea grea era priponită bine pe sania ale cărei tălpi scrâșneau și scârțâiau pe gheață și

pietre. Magnus tocmai ce-și luase doctoria și ședea frumușel la proră, ținându-se cu mâinile de burtă, zâmbind aiurea și fredonând un cântecel.

Mai aveau doar vreo cincizeci de kilometri până la *Tabăra Terror* și la mormântul lui John Irving de lângă Cap Victory, și mai puțin de jumătate din distanța aceea până la mormântul de pe coastă al locotenentului Le Vesconte. Pentru că erau în putere, oamenii făceau șase, șapte kilometri pe zi și poate vor face mai mult de îndată ce dieta li se va îmbunătăți.

În acest scop, Hickey rupsesse o pagină dintr-una din bibliile pe care Magnus insistase să le care după ei când plecaseră din Tabăra Salvării - nu conta câtuși de puțin că blajinul retardat habar nu avea să citească - și acum rupea foaia aceea în unsprezece fâșii egale.

Firește că Hickey va fi exceptat de la această tragere la sorți, la fel ca și Magnus și blestematul ăla de felcer. Diseară, când vor face popas pentru ceai și masă, Hickey îi va pune pe ceilalți să-și scrie numele pe câte o bucățică de hârtie. Apoi îi va cere lui Goodsir să se uite peste bilețele și să confirme în mod public că fiecare își trecuse acolo numele sau semnul personal.

Și apoi bilețelele cu numele vor intra în buzunarul Regelui în vederea ceremoniei ce va urma.

58

GOODSIR

*Capul de la sud-vestul Insulei King William
5 octombrie 1848*

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

6, 7 sau poate 8 octombrie 1848

Am luat Ultima Înghițitură. Vor mai trece Câteva Minute până îi voi Simți Efectul. Până atunci, am să încerc să Ajung la Zi cu însemnările mele.

În Zilele din Urmă, mi-am adus aminte de Mărturisirile pe care mi le-a făcut tânărul Hodgson acum câteva Săptămâni, în ultima Noapte petrecută cu mine în cort, înainte ca Domnul Hickey să-l împuște. Mi-a șoptit atunci:

— Iartă-mă că te deranjez, Doctore, dar simt nevoia să spun cuiva că îmi pare rău.

I-am răspuns tot în șoaptă:

— Nu ești Papistaș, Locotenente Hodgson, iar eu Nu-ți sunt Duhovnic. Culcă-te și lasă-mă și pe mine să Dorm.

Dar Hodgson a insistat:

— Îmi cer scuze încă o dată, Doctore, dar trebuie să spun cuiva cât de Rău îmi pare că l-am Trădat pe Căpitan, care s-a purtat întotdeauna foarte Frumos cu Mine, și pentru că i-am Permis lui Hickey să te ia Prizonier. Regret din tot Sufletul și îmi pare Îngrozitor de Rău.

Am rămas întins la locul meu, fără să spun Nimic. Fără să-i acord iertarea.

— Încă de la moartea lui John, *s-a încăpățânat el să-mi vorbească în continuare*, adică de la moartea Locotenentului Irving, Dragul meu Prieten din Școala de Artileriști, am fost Convinși că Ajutorul ăla de Ștemuitor a Comis Crima aceea oribilă și am fost îngrozitor de Speriat.

— Și atunci de ce te-ai dat de Partea Domnului Hickey dacă știai că e un Monstru? *am șoptit eu în întineric.*

— Pentru că... pentru că mi-a fost Frică. Am vrut să fiu de Partea Lui tocmai pentru că e atât de Teribil, mi-a răspuns Hodgson și a început să plângă. *Iar eu i-am zis:*

— Rușine să-ți fie.

Dar l-am luat pe după Umeri și l-am bătut încetiușor pe Spate până când a adormit.

A doua zi, domnul Hickey ne-a strâns pe Toți și Magnus Manson l-a obligat pe Locotenentul Hodgson să îngenuncheze în fața Lui și Ajutorul de Ștemuitor agita Pistolul și Declara din nou cum că El - Domnul Hickey - nu va Toleră nicio Nesupunere, explicându-ne cum că Cei Buni dintre Noi vor apuca să mănânce și să trăiască, în vreme ce Nesupușii vor Muri.

După aia a proptit Țeava lungă a Armei de baza craniului lui George Hodgson și i-a împrăștiat Creierii pe Pietre.

Trebuie să menționez că Tânărul a fost Curajos până în Ultima Clipă. Nu a dat niciun semn de Teamă. Ultimele sale cuvinte în fața Pistolului au fost „Poți să te duci Dracului”.

Îmi doresc din tot sufletul ca și Sfârșitul meu să fie la fel de Brav. Dar sunt Convinși că Nu Va fi Așa.

Manifestările Cabotine ale Domnului Hickey nu s-au isprăvit odată cu Moartea Lt. Hodgson și nici atunci când Magnus Manson l-a despuiat pe Bietul

Băiat în Pielea Goală în fața Adunării.

În fața acelei Priveliști am simțit o durere în Piept. Vorbind din punct de vedere Medical, trebuie să spun că nefericitul Hodgson era mai Slab decât mi-aș fi închipuit eu vreodată că poate fi vreo Ființă Omenească. Brațele lui erau ca două Teci de Piele pentru Oase. Coastele și Pelvisul erau într-atât de ieșite în Afară, că amenințau să-i iasă prin Piele. Iar tot Trupul Băiatului era acoperit cu Vânătași Urâte.

Cu toate acestea, Domnul Hickey m-a chemat la El, mi-a pus în Mână un Foarfece mare și mi-a poruncit să încep să-l Disec pe Locotenent în fața Oamenilor. Am refuzat.

Pe un ton Agreabil, Domnul Hickey și-a repetat Cererea.

Eu mi-am repetat Refuzul.

Atunci Domnul Hickey i-a ordonat Domnului Manson să-mi ia Foarfecele din mână și să mă Despoaie la fel cum despuiaze Cadavrul întins la Picioarele noastre.

Odată ce m-a văzut Complet Gol, Domnul Hickey a început să se plimbe încolo și încoace în fața oamenilor Arătând cu degetul la Părțile mele Anatomice. Domnul Manson rămăsese în apropiere, cu Foarfecele.

— Nu-i Loc pentru Nesupuși și Mișei în Frăția noastră, a spus Domnul Hickey. Și, pen' că ne trebuie Doctoru' ăsta – că vreau să mă-ngrijesc cum se cuvine de Sănătatea voastră, care mi-e mai Dragă ca Ochii mei din cap – și n-o să-l Sacrificăm, tot trebuie să fie Pedepsit pentru că a Refuzat să Slujească Binelui Comun. Și de Două ori a Refuzat astăzi. Prin urmare, ca Semn al Nemulțumirii Noastre, o să-i Scoatem Două Lucruri care nu-i fac Trebuință.

Spunând vorbele acestea, Domnul Hickey a început să împungă cu Țeava Pistolului diferite Părți din Trupul meu gol - Degetele, Nasul, Penisul, Testiculele, Urechile.

Apoi mi-a apucat Mâna și mi-a Ridicat-o.

— Are nevoie de Dește ca să ne ajute, a declarat el Teatral, izbucnind în Râs. P-astea le păstrăm pentru la Urmă.

Majoritatea Oamenilor râseră și ei.

— Da' n-are ce Face nici cu Mătarânga, nici cu Ouăle, a continuat Domnul Hickey lovindu-mă cu Țeava Foarte Rece a Pistolului peste Respectivele Părți.

Oamenii au izbucnit din nou în Râs. Cred că Anticiparea Spectacolului ce avea să Urmeze era foarte mare.

— Da' azi Noi suntem Milostivi, a declarat domnul Hickey.

Și i-a ordonat Domnului Manson să-mi taie Două Degete de la Picioare.

— Pă care, Cornelius? I-a întrebat Cretinul cel Uriaș.

— Pă care îți pofteste ție Suflețelu', Magnus, i-a răspuns Maestrul de Ceremonii.

Și iar au râs toți Oamenii adunați acolo. Parcă le Simțeam Dezamăgirea plutind în aer la gândul că îmi va fi tăiat ceva atât de Banal, dar mi-am putut da seama că se Bucurau văzându-l pe Magnus Manson Stăpân peste Soarta Falangelor Mele. Nu erau ei de Vină. Marinarul de Nivel Mediu nu are strop de Educație și nutrește o profundă Antipatie față de cei care Au.

Domnul Manson a Ales cele Două Degete Mari. Publicul a râs și a Aplaudat. Foarfecile a fost Mănuit cu Pricepere și Rapiditate, Forța domnului Manson

fiindu-mi de Ajutor în timpul Operației.

Alte râsete - și priviri Bulbucate și Curioase - atunci când mi-a fost adusă Trusa Medicală și toți m-au urmărit cu Atenție când mi-am Legat Arterele și am Încercat să Opresc Sângerarea cât de Bine am fost în stare, simțindu-mă în pragul Leșinului în tot acest timp, și mi-am aplicat Bandajele pe Răni.

Domnului Manson i s-a cerut apoi să mă Transporte în Cort. Trebuie să recunosc că s-a purtat cu mine cu Blândețea unei Mame față de Pruncul ei Bolnav.

Tot în Ziua aceea Domnul Hickey s-a gândit că ar fi Bine să mă Deposedeze de cele mai Eficace Medicamente pe care le aveam în Trusă. Dar eu deja le-o Luasem înainte și Turnasem cea mai mare parte din Morfină, Laudanum, Opiu, Prafurile domnului Dover, Clorură de Mercur și Mătrăgună într-o singură Sticlă Opacă și cu Aspect Inofensiv, pe a cărei Etichetă scria Acetat de Plumb și pe care am ascuns-o bine. Apoi am umplut respectivele flacoane cu Apă, până la Nivelurile de dinainte.

Ironia face ca, de fiecare dată când îi Administrez Domnului Manson doctoria lui pentru „Dureri de Burtică”, primește în realitate Opt Părți de Apă și Două de Morfină. Dar Uriășul nu-și dă Seama că Medicamentul lui și-a pierdut din Eficacitate, fapt care îmi amintește din nou de Importanța Credenței în întregul Act Medical.

Din ziua Decesului Locotenentului Hodgson, am continuat să Refuz Tranșarea Cadavrelor, părțile ce mi-au fost Extirpate însumând: Opt Degete de la Picioare, O Ureche și Prepuțul.

Ultima Operație a produs atâta Voioșie în rândul Oamenilor care asistau la ea, în ciuda Noilor Cadavre întinse pe jos în fața lor, că ai fi zis că a venit Circul

în Oraș.

Știu foarte bine de ce Domnul Hickey nu și-a pus în Practică Amenințarea de a mă lăsa fără Membrul meu Masculin și fără Testicule. Ajutorul de Ștemuitor a văzut suficiente răni căpătate la Bordul unei Nave ca să știe că cel mai adesea asemenea Sângerări nu pot fi oprite – cu atât mai mult cu cât Rănitul este chiar Doctorul – cel mai probabil în Stare de Inconștiență, ori suferind de pe urma Șocului chiar atunci când Operațiunea ar trebui să fie Efectuată – iar Domnul Hickey nu vrea ca eu să Mor.

De când am rămas și fără ultimele Trei Degete de la Picioare îmi este Infernal de Greu să mă deplasez. Niciodată nu am înțeles cât de Importante pentru menținerea Echilibrului ne sunt Degetele. Firește că nici Durerile pe care le-am avut în ultima Lună nu au fost de Neglijat.

Cred că aș săvârși Păcatul Trufiei – ca să nu-l pomenesc și pe cel al Minciunii – dacă aș spune că nu mi-a trecut prin cap să Beau din sticluța mea secretă cu Morfină, Opiu, Laudanum (și alte materia medica¹⁴), Sticluță la care m-am Gândit atât de des în ultimele Luni ca la Ultima mea Resursă.

Dar n-am Scos-o niciodată din ascunzătoare.

Până acum.

Mărturisesc că am crezut că Efectul va fi mult mai Rapid.

Nu-mi mai pot Simți Labele picioarelor – ceea ce este o Binecuvântare –, iar Picioarele mi-au Amorțit până la Genunchi. Însă în Ritmul acesta va mai dura încă Zece Minute, sau chiar mai Mult, până când Poțiunea îmi va ajunge la Inimă și la alte Organe Vitale și le va Opri.

---

¹⁴ Substanțe farmaceutice, în lb. lat. în orig. (n. tr.).

Tocmai ce am mai luat o înghițitură din acest Ultim Remediu. Cred că am dat dovadă de Lașitate pentru că nu am Băut-o pe Toată din capul locului.

Țin să mărturisesc - în Scop pur Științific și presupunând că cineva va descoperi acest jurnal al meu - că Amestecul acesta de licori nu este doar Destul de Puternic, ci parcă m-a și îmbătat puțin. Dacă ar mai fi și altcineva să mă vadă în După-amiaza aceasta întunecată și vijelioasă, în afară de Domnul Hickey și, poate, Domnul Manson, cățărați pe Tronul lor în formă de Barcaz, atunci ar fi martor la Ultimele Clipe ale unui Bețiv cu Rânjet strâmb.

Dar nu Recomand repetarea acestui Experiment decât în Scopuri strict Medicale de maximă Importanță.

Iar asta duce la o Mărturisire adevărată.

Pentru Prima și Singura Dată în Viața și Cariera mea Medicală nu am Îngrijit un Pacient așa cum mi-o cere Jurământul lui Hipocrate.

Desigur, mă refer aici la bietul Domn Magnus Manson.

Diagnosticul meu Inițial a fost o Minciună. Adevărat, cele Două Răni fuseseră făcute de Gloanțe de calibru mic, dar se pare că Pistolul avusese o Încărcătură Mare de Pulbere detonatoare, deoarece, așa cum am observat de la prima Examinare, ambele Proiectile îi penetraseră Cretinului Uriaș și pielea, dar și carnea, stratul de mușchi și peretele stomacului.

De la primul Consult mi-am dat seama că Gloanțele ajunseseră în Abdomenul, Splina, Ficatul și alte Organe Vitale ale Domnului Manson, iar Viața lui Depindea de o Operație Exploratorie și de îndepărtare a respectivelor Proiectile.

Am Mințit.

Dacă Infernul există, deși eu nu mai Cred în el, de vreme ce nu există în tot Universul un lad mai crud decât Pământul acesta și unii dintre Oamenii care îl populează, atunci eu voi fi Aruncat în cea mai cumplită Ocnă din Ultimul lui Cerc.

Nu-mi Pasă.

Ar trebui să mai zic – mi-au înghețat și Pieptul și Degele... dEgETELe mi-au înghețat și ele.

Când s-a PORnt Furtuna acum o Lnă, l-am mulț lui Dumnz.

Atnci se părea că vom ajnge la Tabăra Terr. Se părea că D. Hickey câștigase. Cred că mai aveam mai puțin de Treiz de kLom de Tab și Făcm 5 6 kilom pe Zi pe o Vreme apr Perfectă când ne-a Izbt Pumnul Furtunii.

Dacă există un Dumnz... îți... mulțumesc, Bunule.

Zăpdă. BEzn. Vânturi putern Zi și Npt

Nici măcar cei care mai pot Merg nu mai pot să trgă. Au abandonat Hamurile. Corturile s-au dărâmt, au zbrat. Tempretura a s căz t cu 25 grde.

Iama ne-a lovt ca Barosul Domnului și D Hickey nu a ptut să facă altceva dect să împuște Jum din Oameni ca să Hrănească cealalt Jum.

Unii au fugit prin Vjjeli și au Murit.

Unii au rămas și au fost Împușcați.

Un au murit Îngheț

Un Oam au mâne alți Oam și tot au Murit.

D Hickey și D Mansonn stau în Barc a lor în Vnt. Cred, nu Sigur, că Ddd Mans nu mai Trăieș

Euu l-am ucis.

I-am uciis pe cei pe care i-am părăst în tabăra savării.

Îmi pare Rău.

Îmi pare Foarte Rău.

Toată vța mea, Frate meu știe aș vrea să fieaci cu

*mine Thmo știe că ttă vța mea l-am iubit pe Platon și
Dialgurile cu Socrate.*

*Ca marele Serate, fără să fiu mre, simt Otrava,
Binemerittă, cum urc prin Pept și Amorțeește Mbrel
și îmi face Dgtele - degete de chirurg - Bețe
nesssimțitoare și*

Bucur

bilet pe Piept înainte

**MÂNCAȚI RESTURILE
DIN DR. HARRY D.S. GOODSIR
DACĂ VREȚI SĂ VĂ OMRE OTRAAV
DIN CARNEA ȘI OAS LUI**

P cei din tb salv

Thoms dacă Găsești asta și citș

Imi pare nesps de Rău

Am făcut tot ce dar... niciod nu-i dest

Dmne apăr i.

59 HICKEY

*Capul de la sud-vestul Insulei King William
18 octombrie 1848*

Cornelius Hickey își dădu seama că, la un moment dat în decursul ultimelor zile sau săptămâni, încetase să mai fie rege.

Acum era zeu.

De fapt – așa bănuia el, nu era încă sigur, dar așa simțea el și era aproape sigur – Cornelius Hickey devenise Dumnezeu.

Se murea în jurul lui, dar el continua să trăiască. Nu mai simțea frigul. Nu mai simțea foamea sau setea, cu atât mai puțin nevoia de a-și astâmpăra aceste pofte din trecut. Putea să vadă prin bezna atotstăpânitoare a nopților mărite spre absolut, iar viscolul și vânturile cumplite nu-i afectau simțurile.

Când vijelia a spulberat corturile, acei simpli muritori din preajma lui își improvizară un adăpost din prelate și se înghesuiseră acolo ca niște oi speriate, cu cururile în bătaia vântului, până muriseră. Dar Hickey se simțea nemaipomenit de bine pe tronul său de la pupa barcazului.

După mai mult de trei săptămâni în care au fost prizoniere ale viscoalelor și vânturilor și ale temperaturile extrem de scăzute, dobitoacele lui de povară au început să se smiorcăie și să-i ceară de mâncare. Și atunci Hickey a coborât în mijlocul lor, aidoma unui zeu, ca să le împartă pâinea și peștii.

L-a împușcat pe Strickland ca să-l hrănească pe Seeley.

L-a împușcat pe Dunn ca să-l hrănească pe Brown.

L-a împușcat pe Gibson ca să-l hrănească pe Jerry.

L-a împușcat pe Best ca să-l hrănească pe Smith.

L-a împușcat pe Morfin ca să-l hrănească pe Orren... sau poate viceversa. Minteia lui Hickey nu se mai cobora până la nivelul unor asemenea chestiuni fără însemnătate.

Dar acum muriseră și cei cărora, în imensa lui generozitate, le dăduse de mâncare. Erau țepeni în sacii lor de dormit, sau schimonosiți și strâmbați de chinurile morții prin îngheț. Sau poate începuseră să-l plictisească și atunci îi împușcase și pe ei. Își amintea ca prin ceață că ar fi tăiat părțile cele mai gustoase din mai mulți oameni decât împușcase în ultimele două săptămâni, pe vremea când până și el avea nevoie de hrană. Sau poate îi împușcase pur și simplu pentru că așa avusese chef. Nu-și mai aducea aminte. Nu era important.

Când se vor sfârși furtunile – și Hickey știa acum că El le putea porunci să se sfârșească oricând i-ar fi fost voia – poate că vor învia și câțiva oameni ca să-l ducă pe El și pe Magnus la *Tabăra Terror*.

Blestematul ăla de felcer era mort, otrăvit și înghețat în prelata lui, la câțiva metri de barcazul-tron și de groapa comună, dar Hickey prefera să ignore acest incident neplăcut care nu îl supăra prea mult. Chiar și zeii au fobiile lor, iar Cornelius Hickey avusese dintotdeauna o teamă teribilă de otrăvuri și infecții. După ce-i aruncase o singură privire grăbită din pragul cortului și după ce trăsese un foc în cadavrul doctorului ca să fie sigur că ticălosul ăla de doctor nu se preface mort, noul zeu Hickey se îndepărtase de urgență de otrava și infecția din cortul devenit giulgiu.

În ultimele săptămâni, Magnus se tot văicărise și smiorcăise din locul lui preferat de la prora barcazului,

dar, de o zi sau două, era ciudat de tăcut. Într-o pauză a furtunii, când peste ei căzuse o lumină apatică de iarnă dezvăluind barcazul și prelată îngropată în zăpadă de lângă el, și colina pe care se aflau, și plaja înghețată de la vest, și câmpia nesfârșită de gheață de mai departe, Magnus deschisese larg gura ca și cum ar fi vrut să-i ceară ceva iubitului și Dumnezeuului său.

Dar, în loc de cuvinte, valuri de sânge fierbinte țâșniseră din gura deschisă a uriașului, revărsându-se pe barbă, acoperindu-i burta cea mare și mâinile împreunate pașnic peste ea, strângându-se într-o băltoacă pe fundul bărcii. Sângele era tot acolo, înghețat acum, semănând cu barba roșiatică și ondulată (și acoperită cu gheață) a unui Profet Biblic. De atunci Magnus nu mai rostise niciun cuvânt.

Pe Hickey nu-l deranja puiul acesta de somn-moarte pe care îl trăgea partenerul lui, căci știa că îl putea aduce pe Magnus înapoi oricând ar fi avut chef, dar ochii aceia deschiși care îl priveau țintă, gura căscată plină cu sânge înghețat începuseră să-l cam indispună pe zeu după una sau două zile. Mai ales după ce chiciura acoperise ochii aceia, transformându-i în două globuri albe, înghețate, imobile.

Atunci Hickey se ridicase din tronul lui de la pupă și înaintase pe brânci pe lângă pușca rezemată și traista cu cartușe, peste banca din mijloc, pe lângă grămezile de bucăți de ciocolată (de care El ar catadicsi să se atingă dacă i s-ar mai face vreodată foame) și pe lângă fierăstraie și cuie și rolele de tablă plumbuită, peste prosoapele și șalurile din mătase așezate ordonat lângă picioarele pline de sânge ale lui Magnus, și împinsese la o parte câteva din Bibliile pe care prietenul său le stivuiseră acolo în ultimele sale zile, ca și cum ar fi vrut să ridice un zid între ei doi.

Dar gura lui Magnus nu voia să se închidă – Hickey

nu a reușit nici măcar să spargă blocul de sânge înghețat – și nici ochii.

— Îmi pare rău, iubire, șoptise el. Dar știi că nu-mi place să se holbeze cineva la mine.

Și i-a scos globii oculari cu cuțitul și i-a aruncat departe în bezna furtunoasă. I-i va pune la loc mai încolo, atunci când El îl va învia pe Magnus.

În cele din urmă, la porunca Sa, furtuna se domoli și apoi se stinse. Urletele vântului amuțiră. Spre vest, în partea expusă vântului, zăpada din barcaz avea aproape doi metri.

Era foarte frig, iar Hickey, cu văzul lui supranatural, deslușea nori negri în depărtare, îndreptându-se spre el din nord, dar, deocamdată, lumea era calmă. Văzu cum soarele apune la sud și știa că vor trece șaisprezece sau optsprezece ceasuri până va răsări din nou, tot din sud, iar în curând nu va mai răsări deloc. Și atunci va începe Era întunericului – zece mii de ani de beznă totală –, iar asta îi convenea de minune lui Cornelius Hickey.

Noaptea aceasta era rece și liniștită. Stelele străluceau – Hickey învățase numele câtorva din constelațiile acestea de iarnă, numai că acum nu reușea să găsească nici măcar Ursa Mare – și El era mulțumit să stea la pupa bărcii sale, protejat împotriva frigului de palton și căciulă, cu mâinile înmănușate pe copastie și cu privirea fixată pe direcția unde se afla *Tabăra Terror* și chiar nava la care va ajunge atunci când El va hotărî să-și readucă la viață consortul și vitele de povară. Se duse cu gândul la ultimele luni și ani și nu contenea să se extazieze în fața miracolului inevitabil al propriei transcendențe.

Cornelius Hickey nu avea absolut niciun regret cu privire la vreun aspect al fostei sale vieți muritoare. Făcuse ce trebuise să facă. Plătise cu vârf și îndesat

jigodiilor ălor arogante care făcuseră greșeala să-l privească de sus; iar celorlalți le arătase o fărâmbă din lumina Lui divină.

Simți o mișcare din stânga. Cu ceva greutate – era foarte frig – Hickey întoarse capul să privească înspre marea înghețată.

Ceva se deplasa către el. Poate cu ajutorul auzului – supranatural și nepământean ca toate celelalte simțuri amplificate și ascuțite – reușise să detecteze mai întâi mișcările acelea peste ghețuri.

Ceva uriaș se apropia de el pe două picioare.

Hickey văzu lumina stelelor pe blana albă-albăstrie. Surâse. Îl bucura vizita aceasta.

Creatura dintre ghețuri nu îi mai inspira teamă. Hickey știa că a venit la el nu ca să îl ucidă, ci ca să i se închine. Nici măcar acum nu erau egali. Cornelius Hickey îi putea porunci creaturii să dispară în neființă sau putea s-o surghiunească în capătul cel mai îndepărtat al universului cu o simplă mișcare a mâinii.

Înainta spre el, din când în când în patru labe, cel mai adesea ridicându-se pe cele din spate și făcând pași mari ca de om, deși nimic din mișcările ei nu aduceau cu mișcările vreunei ființe omenești.

Hickey simți cum o neliniște stranie îi perturbă calmul cosmic.

Creatura se apropie de sanie și barcaz, iar el nu mai putu să o vadă. O auzea cum se mișcă în jurul prelatei, pe sub prelată, sfâșiind cadavrele înghețate cu ghearele ei lungi, clănțănind din colții de lungimea cuțitelor, pufăind din când în când, dar nu o mai putea vedea. Își dădu seama că îi este teamă să-și miște capul.

Se uită drept înainte, în orbitele goale ale lui Magnus.

Și, brusc, creatura era acolo, înălțându-se deasupra

copastiei, la doi metri deasupra unei bărci care și așa era la doi metri de zăpadă și sanie.

Hickey simți cum i se oprește răsuflarea.

Cum o vedea în momentul acesta, la lumina stelelor și ajutat de privirea lui cea nouă și pătrunzătoare, creatura i se părea mult mai teribilă decât o văzuse el vreodată, mult mai teribilă decât își imaginase el vreodată că ar putea fi. Pentru că, la fel cum El, Cornelius Hickey, trecuse printr-o minunată și formidabilă transformare, așa se întâmplase și cu această creatură.

Își aplecă bustul uriaș peste copastie. Pufăi, împrăștiind un nor de cristale de gheață în aerul dintre Hickey și proră, iar ajutorul de ștemuitor inhală duhoarea putredă a respirației plăsmuite într-o mie de secole de răspândire a morții.

În clipa aceea Hickey ar fi fost în stare să cadă în genunchi în fața creaturii, să se prosterneze înaintea ei, să o venereze. Dacă s-ar fi putut mișca. Dar împietrise pur și simplu. Nici capul nu și-l mai putea întoarce.

Creatura adulmecă trupul lui Magnus Manson, întorcându-și, iar și iar, râțul lung și îngrozitor la cascada de sânge înghețat care-i acoperea acestuia fața și pieptul, lingând-o delicat cu o limbă infernal de lungă. Hickey ar fi vrut să-i explice că acela era consortul lui preaiubit și că trebuie păstrat așa cum este pentru ca El – nu Hickey, ajutorul de ștemuitor, ci acel El care devenise – să-i pună ochii la loc și să sufle din nou viață în corpul dragului lui.

Pe neașteptate, dar cu o mișcare neglijentă, nepăsătoare, creatura apucă în colți capul lui Magnus și îl smulse de pe umeri.

Zgomotul acela scrâșnit a fost într-atât de înfiorător, încât Hickey și-ar fi astupat urechile dacă ar fi putut

să-și ridice mâinile de pe copastie. Dar nu putea.

Creatura ridică un antebraț acoperit cu blană albă, mai gros decât fusese vreodată piciorul robust al lui Magnus, și găuri pieptul mortului. Coastele și coloana explodară într-o jerbă de așchii albe de os. Hickey își dădu seama că monstrul nu-i *rupsesese* coastele și spinarea lui Magnus, așa cum Magnus, la rândul lui, rupsese spinările și coastele foarte multor nevolnici, ci îl *sfărâmasese*, tot așa cum un om ar sparge o sticlă sau o păpușă din porțelan.

Caută un suflet pe care să-l devoreze, își spuse Hickey fără să aibă habar ce anume însemna asta.

Pentru că nu mai putea să-și miște capul nici măcar un centimetru, ajutorul de ștemuitor nu avu de ales și se uită cum creatura scoate și mănâncă toate organele interne ale lui Magnus Manson, crăntănindu-le în colții uriași, așa cum Hickey obișnuise pe vremuri să roadă cuburile de gheață. Apoi creatura smulse carnea înghețată de pe oasele înghețate pe care le împrăstie prin toată prora barcazului, dar numai după ce le crăpase și sorbise măduva dinăuntru. Vântul se întetise iarăși și urla acum în jurul saniei și barcazului, în tonuri muzicale foarte clare. Hickey își imaginează o creatură atotputernică a ladului care cântă la un flaut de os.

Apoi se repezi la el.

Mai întâi se lăsă în cele patru labe, făcându-se nevăzută, înfricoșându-l cumva mai tare decât atunci când era capabil s-o vadă, și apoi, cu aceeași mișcare de înălțare a creștelor de gheață formate prin presiunea subacvatică teribilă, se ridică și acoperi tot câmpul vizual al lui Hickey. Ochii ei negri, împietriți, inumani se aflau la doar câțiva centimetri depărtare de ochii bulbucăți ai lui Hickey. Răsuflarea ei fierbinte îl învăluia.

— Ah! bâigui Cornelius Hickey.

Acesta a fost ultimul său cuvânt – și nu atât cuvânt, cât o singură, înspăimântată, mută respirație. Hickey simți cum i se scurge din trup ultima suflare, din piept, prin gât, ieșind apoi prin gura lui deschisă și crispată. Dar imediat înțelese că nu *răsuflarea* ieșea din el, ci spiritul lui, sufletul lui era acela care îl părăsea pe vecie.

Iar creatura îl aspira, înghițindu-l.

Dar se opri brusc și pufni, fornăi, se retrase, clătinând din capul imens ca și cum ar fi fost pângărită în vreun fel. Se lăsă în toate cele patru labe și dispăru pentru totdeauna din câmpul vizual al lui Cornelius Hickey.

Totul a dispărut pentru totdeauna din câmpul vizual al lui Cornelius Hickey. Stelele coborâră de pe cer și se lipiră de ochii lui încremeniți. Corbul se pogorî asupra lui aidoma întunericului și devoră ceea ce *Tuunbaq*¹⁵ nu găsise de cuviință să atingă. În cele din urmă, frigul fărâmiță și ochii orbi ai lui Hickey.

Trupul său țeapăn rămase așezat la pupă, picioarele întinse, cizmele proptite bine în grămada de ceasuri din aur furate și maldărul de haine luate de la morți, mâinile înmănușate înghețate pe marginile barcazului, degetele de la dreapta la câțiva centimetri de pușca încărcată.

În dimineața următoare, înainte de răsărit, a început din nou furtuna și cerul a început și el să se tânguiască din nou și toată ziua și noaptea care au urmat a nins puternic în gura căscată și strâmbă a ajutorului de ștemuitor, a nins puternic peste paltonul lui albastru și peste căciula din lână, a nins puternic peste chipul lui

---

¹⁵ Monstru devorator de suflete din mitologia inuită (inuit – nume pe care eschimoșii și-l dau lor înșiși) (n. tr.).

înghețat de teroare și peste ochii bulbucați pe care îi
fărâmițase gerul.

60

CROZIER

Acum știe că moartea este frumoasă pentru că în ea nu este nici durere și nici conștiință a sinelui.

Acum știe că vestea proastă este – întocmai așa cum se temuse ori de câte ori se gândise să-și ia viața – că în moarte sunt vise.

Vestea cea bună despre vestea aceasta proastă este că visele nu sunt ale lui.

Crozier plutește pe undele calde ale acestei mări a neființei și ascultă la visele care nu îi aparțin.

Dacă vreuna din capacitățile analitice ale eului său muritor ar fi supraviețuit tranziției către această stare de plutire-de-după-moarte, acel Francis Crozier de demult ar fi fost surprins de ideea că visele pot fi „ascultate”, însă visele acestea sunt mai mult ca niște incantații ale unei alte persoane pe care le ascuți, deși nu sunt folosite nici cuvinte și nici vreo notă muzicală. Nu seamănă nicidecum cu visele „vizuale” pe care le-a avut atunci când trăia. Deși există și imagini în visele acestea „acustice” de acum, formele și culorile lor nu seamănă cu nimic din ce a întâlnit vreodată Francis Crozier de cealaltă parte a vălului Morții. Și stă și ascultă la povestea fără glas ce-i umple acum visele.

Iată o frumoasă fată de eschimos pe nume Sedna. Locuiește singură cu tatăl ei într-o căsuță din zăpadă la nord de cătunele obișnuite ale eschimoșilor. Vestea despre frumusețea fetei s-a răspândit prin lume și mulți tineri fac drumul lung peste banchize și ținuturi pustii pentru a aduce omagiile lor tatălui încărunțit de ani și pentru a-i face curte Sednei.

Dar inima fetei nu este impresionată de vorbele,

aspectul sau manierele pețitorilor și, la sfârșitul primăverii acelui an, atunci când se sparg ghețurile, ea pleacă singură departe, printre banchize, ca să evite întâlnirea cu o nouă serie de pretendenți.

Întrucât toate acestea se întâmplau într-o vreme când oamenii înțelegeau graiul animalelor, s-a întâmplat ca o pasăre să zboare pe deasupra ghețurilor, încercând să o seducă pe Sedna cu cântecul ei.

— Vino cu mine pe tărâmul păsărilor, unde totul este la fel de frumos ca acest cântec al meu, îi cântă pasărea. Vino cu mine pe tărâmul păsărilor, unde nu există foame, unde cortul îți va fi făcut din cea mai frumoasă piele de karibu, unde te vei odihni pe cele mai fine și mai moi blănuri de urs și unde lampa ta nu se va stinge niciodată. Eu și cu prietenii mei îți vom aduce tot ce îți va pofti inima și de azi înainte te vom împodobi numai cu cele mai frumoase și strălucitoare pene.

Sedna se încrede în vorbele pețitorului cu chip de pasăre și se unește cu el în tradiția Oamenilor Adevărați și merge cu el departe, peste mare și peste ghețuri, până pe tărâmul oamenilor-păsări.

Dar pasărea o mințise.

Casa lor nu este construită din cea mai frumoasă piele de karibu, ci e un cort jalnic, înghebat în pripă din piei putrezite de pește. Vântul suflă nestingherit înăuntru, râzându-și de inocența și candoarea ei.

Nu pe cele mai fine blănuri de urs se odihnește ea, ci pe piei crude și jigărite de morsă. Lampa ei nu are ulei și nu arde. Ceilalți oameni-păsări nu o învrednicesc nici măcar cu o privire și e obligată să poarte aceleași haine de la nuntă. Noul ei soț îi dă să mănânce doar pește crud.

Sedna îi repetă încontinuu indiferentului ei soț că îi

este dor de tatăl ei și, în cele din urmă, pasărea îi îngăduie bătrânului să vină în vizită. Tatăl Sednei călătorește multe săptămâni în bărcuța lui fragilă.

Când își întâmpină tatăl, Sedna se preface fericită. Apoi, când sunt amândoi singuri în cortul întunecat și mirosind a pește împuțit, fata începe să plângă și îi spune că soțul ei se poartă urât cu ea și că e nefericită pentru că a pierdut totul – tinerețe, frumusețe, fericire – atunci când a ales să se mărite cu omul-pasăre, iar nu cu unul dintre tinerii din neamul Oamenilor Adevărați.

Tatăl se îngrozește când îi aude povestea și o ajută să ticluiască un plan ca să-și ucidă soțul. În dimineața următoare, când soțul-pasăre vine să-i aducă peștele crud pentru micul dejun, Sedna și tatăl ei se năpustesc asupra lui cu harponul și lopata din caiacul tatălui și îl omoară. Apoi tatăl și fiica fug de pe tărâmul oamenilor-păsări.

Zile în șir plutesc cu barca spre sud, către meleagurile Oamenilor Adevărați. Familia și prietenii soțului-pasăre îi găsesc cadavrul și clocotesc de furie și se ridică în zbor spre sud, bătând atât de tare din aripi că îi aud până și Oamenii Adevărați, de la mii de leghe depărtare.

Miile de păsări acoperă în doar câteva minute drumul care le luase o săptămână Sednei și tatălui ei. Se năpustesc asupra bărcuței ca un nor negru și mânios de ciocuri și gheare, și pene. Bătăile puternice din aripi provoacă o furtună cumplită care ridică valurile și amenință să scufunde barca.

Tatăl se hotărăște să-și sacrifice fiica și o aruncă peste bord.

Sedna se agață cu toate puterile de marginea bărcii.

Tatăl își scoate cuțitul și îi taie primele încheieturi ale degetelor. Acestea cad în apă și din ele apar

primele balene. Unghiile devin oasele albe de balene găsite pe țărături.

Dar Sedna nu dă drumul bărcii. Tatăl îi taie degetele din a doua încheietură.

Cad și acestea în mare și din ele apar focile.

Sedna tot nu dă drumul bărcii. Când tatăl îngrozit îi taie și ultimele cioate ale degetelor, acestea cad pe ghețarii plutitori și apoi în apă și se transformă în morse.

Rămasă fără degete, doar cu monturile curbate ale oaselor, aidoma ghearelor soțului-pasăre, Sedna cade pe fundul mării unde trăiește și astăzi.

Sedna este stăpâna tuturor balenelor, morselor și focilor. Dacă Oamenii Adevărați îi fac pe plac, ea le va spune acelor animale să se lase prinse și omorâte și le va trimite la ei. Dar dacă Oamenii Adevărați o supără, își ține balenele, morsele și focile alături, în întunericul din adâncuri, iar Oamenii Adevărați suferă și flămânzesc.

Ce mama naibii? se minunează Francis Crozier. Glasul sinelui său întrerupe visul nemiinței.

De parcă ar fi chemat-o, durerea dă năvală peste el.

61

CROZIER

Băieții mei! strigă el. Dar e prea slăbit să poată striga. E prea slăbit să poată șopti. E prea slăbit să-și poată aduce aminte ce anume înseamnă cele patru silabe. *Băieții mei!* încearcă el din nou. Nu se aude decât un suspin frânt.

Ea îl torturează.

Crozier nu se trezește dintr-odată, ci prin încercări repetate și extrem de dureroase de a-și deschide ochii, punând laolaltă secvențe disparate dobândite în puținele clipe de luciditate din toate orele, poate chiar zilele, din urmă, când a fost smuls din somnul-morții de durere și de cele patru silabe golite de conținut – *băieții mei!* – până când, în cele din urmă, e suficient de conștient ca să-și poată aducă aminte cine este, să înțeleagă unde este și să vadă cine este lângă el.

Ea îl torturează.

Eschimosă femeie-fată pe care el o cunoscuse sub numele Lady Silence îl taie neconținut pe piept, pe brațe, pe laturi, pe spate și pe picioare cu un cuțit ascuțit și fierbinte. Durerea este necurmată și insuportabilă.

Stă întins lângă ea într-un spațiu strâmt – nu o căsuță de zăpadă ca aceea pe care i-o descrisese John Irving, ci un soi de cort făcut din piei de animale întinse pe niște oase sau bețe curbate. Câteva lămpi mici cu ulei pâlpâie în jur, luminând bustul dezgolit al fetei și – Crozier reușește să privească în jos – pieptul și brațele și abdomenul lui, goale și sfâșiate și însângerate. Își închipuie că ea îl taie în bucățele mici.

Crozier încearcă iarăși să strige și iarăși își dă seama

că e prea slăbit să poată striga. Vrea să-i împingă la o parte mâna în care ține cuțitul, dar e prea slăbit să poată face vreo mișcare.

Ochii ei negri se uită ținută într-ai lui, părând a-i transmite că este din nou viu; apoi se întoarce la examinarea rănilor pe care i le face atunci când îl taie, îl ciopârțește, îl torturează.

Crozier reușește să scoată un geamăt abia auzit. Apoi recade în întineric, dar nu se întoarce la visele „acustice” și la starea atât de plăcută de neființă, pe care abia și-o mai amintește acum, ci se prăbușește în valurile sălbatice și negre ale unui ocean de durere.

Îi dă să mănânce un fel de fiertură dintr-o cutie de conserve Goldner pe care trebuie că a furat-o de pe *Terror*. Fiertura are gust de sânge de animal acvatic. Cu un cuțit ciudat, cu plăsele din fildeș, ea taie fâșii de carne și slănină, ținând între dinți bucata de focă, mișcând tăișul periculos de aproape de gură. Mestecă bine dumicații și apoi îi îndeasă printre buzele crăpate și sfâșiate ale lui Crozier. El încearcă să-i scuie – nu vrea să fie hrănit ca un pui de pasăre abia ieșit din ou –, dar ea recuperează fiecare îmbucătură unsuroasă și i-o vâra cu forța înapoi în gură. Învins, incapabil să i se opună, el găsește energia să mestece și să înghită.

Apoi adoarme din nou, în acordurile cântecului de leagăn al vântului sălbatic, dar se trezește curând, își dă seama că e în pielea goală între așternuturile din blănuri – hainele lui, nenumăratele lui rânduri de haine de iarnă, nu sunt în cort – și își mai dă seama și că ea l-a întors pe burtă, după ce-i așternuse dedesubt o piele netedă de focă pentru ca sângele care îi curge din răni să nu murdărească pieile și blănurile moi de pe podeaua cortului. Acum îi împunge spinarea cu un cuțit drept și lung.

Prea slăbit să i se împotrivească ori să se întoarcă cu fața în sus, Crozier geme prelung și atât. Își imaginează cum îl taie bucăți-bucățele și cum apoi va frige și va mânca bucățelele acelea. Simte cum întinde ceva umed și vâscos pe rănilor lui de pe spate.

Și adoarme din nou în plină tortură.

Băieții mei!

După mai multe zile de durere cumplită, timp în care a oscilat între leșin și luciditate și s-a gândit că Silence îl taie în bucăți, Crozier își aduce aminte că a fost împușcat.

Se trezește în cortul luminat doar de o rază firavă de lună care pătrunde printre cusăturile pieilor. Fata eschimos doarme lipită de el, bucurându-se de căldura emanată de trupul lui, așa cum și el primește căldura ei, și amândoi sunt complet goi. Crozier nu simte nici cea mai vagă zvâcnire de pasiune ori poftă trupească. Nu simte nimic altceva decât nevoia animalică de căldură. Durerea este mult prea mare.

Băieții mei! Trebuie să mă întorc la ei! Să-i avertizez!

Și pentru prima oară își aduce aminte de Hickey, de lumina lunii, de focurile de armă.

Încearcă să-și ridice mâna de pe piept și să își atingă umărul, în locul unde l-au lovit gloanțele. Partea stângă a pieptului lui e o masă de răni și creștături, dar i se pare că au fost scoase cu multă grijă și gloanțele, și bucățile de haine care-i intraseră în carne. Simte sub degete ceva moale, ca niște bucăți umede de mușchi ori de alge. Vrea să și le ia de pe răni, dar nu are puterea să o facă.

Partea superioară a spatelui îl doare mai tare decât pieptul rănit și Crozier își amintește cum îl torturase Silence cu cuțitul ei. Își amintește și fâșâitul pe care îl

auzise imediat după ce Hickey apăsase trăgaciul, dar înainte de țâșnirea cartușelor din țevele armei – praful de pușcă era vechi și ud, iar asta îi diminuase cu mult forța explozivă – și își mai amintește și cum îl izbise și îl răsucise în loc norul negru format de încărcătura cartușelor. Fusesse împușcat o dată în spate de la distanță și o dată în piept de foarte aproape.

Mi-o fi scos eschimosă absolut toate alicele? Absolut toate fărâmele din îmbrăcămintea murdară care mi-au intrat în răni?

În întuneric, Crozier închide și deschide ochii. Își amintește de vizita în infirmeria lui Goodsir și cum doctorul i-a explicat, cu infinită răbdare, că, în cazul rănilor căpătate în luptă, așa cum erau și majoritatea rănilor din această expediție, nu leziunea inițială era cea care ducea la moarte, ci septicemia instalată mai târziu din pricina infecțiilor.

Își mișcă încet mana de pe piept pe umăr. Își amintește acum că, după focurile de pușcă, Hickey îl împușcase de câteva ori cu propriul lui pistol, iar primul glonț l-a nimerit... *aici*. Crozier trage cu putere aer în piept atunci când degetele lui dau peste o tăietură adâncă în bicepsul superior. E acoperită tot cu materia aceea mucegăită, lipicioasă. Durerea îl amețește și îi face rău.

Mai are încă o rană de glonț în coastele stângi. Îl sleiește de putere chiar și efortul de a-și duce mâna până acolo. Atinge tăietura, icnește tare și își pierde iar cunoștința pentru câteva clipe.

Când își mai revine, Crozier înțelege că Silence îi scosese glonțul acela și îi bandajase rana cu aceeași cataplasma păgână folosită pe tot trupul lui. Îl doare atunci când respiră și îl doare spatele, de aceea presupune că glonțul îi spărsese cel puțin o coastă din stânga, deviase și se înfipsese sub piele lângă

omoplatul stâng. Probabil că de acolo i-l scosese Silence.

Este nevoie de minute nesfârșite și de tot restul energiei sale și așa înfime ca să poată coborî mâna până la cea mai dureroasă rană dintre toate.

Crozier nu-și amintește să fi fost împușcat în piciorul stâng, dar durerea cumplită de acolo, din mușchiul de deasupra și de dedesubtul genunchiului, îl convinge că pe acolo trecuse un alt glonț. Pipăie cu degetele orificiile de intrare și de ieșire. Trei centimetri mai sus și i-ar fi distrus genunchiul, ceea ce înseamnă că ar fi rămas fără picior și, în consecință, fără viață. Și acolo este o cataplasma și, cu toate că simte câteva cruste, se pare că rana aceea nu mai sângerează.

Nu-i de mirare că ard de febră. Mor de septicemie.

Dar își dă seama că acea căldură pe care o simte s-ar putea să nu fie febră. Așternuturile astea îmblânite sunt izolatoare, iar din trupul gol al lui Lady Silence se revarsă spre el atât de multă fierbințeală, că îi este cald pentru prima oară în... cât să fie? Luni? Ani?

Cu un efort formidabil, Crozier reușește să împingă capătul blănii care îi acoperă pe amândoi, lăsând să intre aerul mai rece.

Silence se mișcă puțin, însă nu se trezește. O privește lung în lumina săracă din cort și își spune că nu este decât o copilă. I se pare că seamănă cu una din fiicele adolescente ale vărului său, Albert.

Amintindu-și cum jucase cricket pe o pajiște verde din Dublin, Crozier adoarme din nou.

Este îmbrăcată cu parka și stă în genunchi în fața lui, cu mâinile depărtate cam la treizeci de centimetri una de cealaltă, mișcând cu repeziciune pe degetele răsfirate un fel de sfoară făcută din tendoane sau mațe de animale. Parcă e un joc cu așa, așa cum joacă

fetițele.

Crozier o urmărește plictisit.

Din încrucișările complicate ale acelei sfori improvizate apar aceleași două modele. În primul sunt trei benzi care formează două triunghiuri în partea de deasupra, chiar în vârfurile degetelor ei mari, cu o buclă dublă în centru, care seamănă cu o turlă ascuțită. Al doilea model – pe care îl formează cu mâna dreaptă mult îndepărtată de stânga, pe ale cărei degete mare și mic se încolăcește sfoara – este o buclă complicată care reprezintă un fel de caricatură a unei vietăți cu patru picioare (sau înotătoare) ovale și cu o altă buclă în loc de cap.

Crozier nu pricepe despre ce este vorba. Clatină încet din cap ca să-i arate că nu are chef de joacă.

Silence îl privește lung în ochi. Apoi destramă modelul cu o singură mișcare grațioasă din mâinile ei mici și pune sfoara în vasul din fildeș din care își bea el supa. Și iese din cort.

Șocat de aerul înghețat care pătrunde printre bucățile de piele ce alcătuiesc ușa cortului, Crozier vrea totuși să se târască până acolo. Trebuie să vadă unde se află. Zgomotele de fond, gemetele și trosnetele binecunoscute, îl fac să creadă că este tot pe gheață, poate la foarte mică distanță de locul unde a fost împușcat. Crozier nu știe câtă vreme a trecut de la cursa pe care le-a întins-o Hickey – lui, doctorului Goodsir și bieților Lane și Goddard – dar nutrește speranța că nu s-au scurs decât câteva ore de atunci, cel mult o zi sau două. Și, dacă pleacă chiar acum, încă mai poate ajunge în timp util la oamenii lui din Tabăra Salvării ca să-i avertizeze, înainte ca Hickey, Manson, Thompson și Aylmore să le poată face vreun rău.

Crozier reușește doar să-și ridice capul și umerii câțiva centimetri, însă este mult prea slăbit ca să se

strecoare afară din așternuturi, nici vorbă să poată ajunge până la intrarea în cort. Adoarme din nou.

Mai târziu – nici măcar nu e convins că este aceeași zi sau dacă Silence a intrat și a ieșit din cort de mai multe ori în timpul somnului lui – fata îl trezește. Lumina slabă care intră printre cusăturile pieilor este neschimbată; interiorul cortului este luminat de aceleași lămpi cu untură de focă. În firida din zăpadă pe care o folosește pe post de magazie se află o bucată de carne proaspătă și Crozier observă că ea tocmai ce și-a dat jos parka groasă, rămânând doar într-o pereche de pantaloni scurți cu blana întoarsă în interior. Pielea lor este cu o nuanță mai deschisă decât pielea smeadă a lui Silence. I se leagănă domol sânii atunci când se așază din nou în genunchi în fața lui Crozier.

De nicăieri apare iarăși sfoara între degetele ei. Mai întâi forma de animal, apoi fata slăbește sfoara, o răsuțește iar, și apare turla ascuțită.

Crozier clatină din cap. Nu pricepe.

Silence aruncă sfoara în vas, își scoate cuțitul curbat, cu mâner din fildeș, foarte asemănător cu cârligul unui docher, și începe să taie bucata de carne.

— Trebuie să plec să-mi caut oamenii, șoptește Crozier. Trebuie să mă ajuti să-mi găsesc oamenii.

Silence îl privește cu atenție.

Căpitanul nu are habar câte zile au trecut de când și-a revenit prima dată. Doarme mult. Cele câteva ceasuri cât este treaz și le petrece sorbindu-și supa, mâncând bucăți de carne și slănină pe care Silence nu mai trebuie să i le mestece, dar pe care tot trebuie să i le ridice în dreptul gurii, și urmărind-o cum îi schimbă bandajele și îl curăță pe tot corpul. Umilința pe care o simte Crozier este mai presus de cuvinte atunci când

este ajutat să-și facă necesitățile într-o altă cutie Goldner pusă alături de el în zăpadă și la care poate ajunge dacă își scoate mâna printr-o deschizătură printre așternuturi și când se gândește că *fata asta* golește conținutul conservei undeva printre ghețurile de afară. Nu se simte deloc mai bine nici știind că excrementele lui îngheață aproape instantaneu, deci nu au cum să împrăstie vreun miros neplăcut în cortul acesta micuț în care și așa duhnește a pește și carne de focă și a propria lor transpirație și prezență omenească.

— Vreau să mă ajuți să mă întorc la oamenii mei, șoptește răgușit iarăși.

Este foarte posibil să fie aproape de polinia unde i-a atacat Hickey, la mai puțin de trei kilometri de Tabăra Salvării.

Trebuie să-i prevină pe ceilalți.

Se simte nedumerit pentru că, de fiecare dată când se trezește, lumina care intră de afară pare neschimbată. Poate că dintr-un anume motiv, pe care numai doctorul Goodsir l-ar putea explica, nu se trezește decât în toiul nopții. Poate că Silence îi pune ceva în supa din sânge de focă pentru a-l face să doarmă în tot cursul zilei. Pentru a-l împiedica să fugă.

— Te rog, șoptește el.

Nu poate decât să spere că, în ciuda muțeniei ei, sălbatica asta a învățat ceva engleză în lunile petrecute pe HMS *Terror*. Goodsir îi spusese că Lady Silence are auzul bun, chiar dacă nu mai are limbă, și Crozier însuși o surprinsese de câteva ori tresărind la un zgomot mai puternic atunci când îi fusese oaspete pe navă.

Silence continuă să îl privească fix.

Nu-i doar sălbatică, mai e și cretină, își zice Crozier. Al dracului să fie el dacă o să se mai roage de păgâna

asta. Va trebui să mănânce, să se însănătoșească, să capete puteri și, într-o bună zi, s-o dea la o parte din drumul lui și să se întoarcă singur în tabără.

Silence clipește și se întoarce cu spatele la el ca să frigă o bucată de carne pe plita ei micuță cu untură de focă.

Se trezește într-o altă zi – sau, mai degrabă, într-o altă noapte, pentru că lumina este la fel de slabă – și o vede pe Silence aplecată deasupra lui cu sfoara între degete.

Prima formă este din nou cea cu turla ascuțită. Degetele fetei dansează. Apar două bucle ovale, care acum au câte două picioare – sau înotătoare – nu patru ca înainte. Își depărtează mai mult mâinile și face formele acelea să se miște, alunecând dinspre mâna dreaptă către cea stângă. Desface modelul, degetele îi zboară și apare din nou turla, numai că acum nu mai este țuguiață, ci ovală, așa cum văzuse Crozier în figurile de geometrie și trigonometrie pe care le studiasse cu multă atenție pe vremea când era doar elev de marină.

Clatină din cap.

— Nu pricep, spune el răgușit. Habar n-am ce vrei cu jocul ăsta.

Silence îl privește lung, clipește des de câteva ori, aruncă sfoara într-o traistă din piele și începe să-l tragă afară din așternuturile de blană.

Crozier nu are suficientă forță să i se opună, dar nici nu vrea să-și irosească puțină putere căpătată ajutându-l. Silence îl proptește bine și îl îmbracă repede cu un fel de cămașă subțire din piele de karibu, peste care trage o parka groasă din blană. Lui Crozier aproape că nu-i vine să creadă cât de ușoare i se par hainele acestea – cele pe care le-a purtat în ultimii trei ani

cântăreau peste cincisprezece kilograme, și asta *înainte* de a se îmbiba inevitabil cu sudoare și gheață. I se pare că acest costum de eschimos nu are cum să fie mai greu de patru kilograme. Îl miră și faptul că îi stau foarte lejer pe trup, dar mânecile sunt strânse bine la încheieturi și în jurul gâtului – sunt strânse în toate locurile pe unde ar putea ieși căldura.

Stânjenit la culme, Crozier încearcă acum să o ajute să-i tragă pantalonii din piele de karibu peste părțile intime – aceștia sunt mai mari decât pantalonii scurți pe care îi poartă Silence în cort – apoi ciorapii lungi tot din piele karibu. Însă degetele lui sunt țepene și neîndemânatice și mai mult o încurcă. Silence îi împinge mâinile la o parte și termină să-l îmbrace cu o detașare și economie de efort specifice doar infirmierelor și mamelor.

Îi trage în picioare un fel de șosete țesute din iarbă de mare, foarte probabil cu caracter izolator, și i le strânge bine în jurul gleznelor. Lui Crozier îi este aproape imposibil să-și imagineze de cât de mult timp avusese nevoie Silence – ori altă femeie – ca să confecționeze ciorapii aceștia din iarbă. Vine rândul cizmelor din blană – Silence i le trage peste șosetele din iarbă și îi vâă pantalonii în ele, iar el observă că tălpile acestor încălțări sunt făcute dintr-o piele foarte groasă.

Când își recăpătase cunoștința, Crozier se minunase de aglomerarea de așternuturi, parka, blănuri, piei de karibu, oale, sfori, lămpi – ce păreau a fi făcute din steatit¹⁶ – cuțitul curbat și multe alte unelte din cort, dar apoi evidența îi sărise în ochi: Lady Silence fusese femeia care îi jefuise pe cei opt eschimoși uciși de locotenentul Hodgson și Farr. Restul obiectelor – cutiile

---

¹⁶ Varietate compactă de talc de culoare alb-verzuie (n. tr.).

de conserve Goldner, lingurile, celelalte cuțite, coastele de mamifere marine, bucățile de lemn, fildeșul, chiar și ceea ce păreau a fi doage vechi de butoi folosite acum la scheletul cortului – probabil că le furase de pe *Terror* ori din tabăra pe care ei o abandonaseră.

Odată îmbrăcat, Crozier se prăbușește la loc în așternuturi și gâfâie:

— Mă duci acum înapoi la oamenii mei?

Silence îi pune o pereche de mănuși groase cu un deget, îi trage pe cap gluga cu bordură din blană albă, apucă strâns pielea de urs pe care stă el și îl trage afară din cort.

Aerul rece intră ca un cuțit în plămânii lui Crozier, făcându-l să tușească. Dar imediat își dă seama cât de cald își simte corpul în spațiul încăpător al acestor straie impermeabile. Silence se mai foiește în jurul lui un minut – îl așază în fund pe un maldăr de blănuri împăturite. Presupune că vrea să-l împiedice să stea culcat pe gheață, chiar și cu pielea de urs sub el, pentru ca aerul încălzit de trupul lui să poată circula nestingherit pe sub hainele acestea de eschimos.

Ca și cum ar dori să-i confirme presupunerile, Silence ridică pielea de urs, o împătorește repede și o pune peste celelalte de lână el. În ultimii trei ani picioarele lui Crozier fuseseră reci de fiecare dată când urcase pe punte sau coborâse pe gheață și fuseseră în permanență *ude și înghețate* de când plecase de pe navă – dar acum, în mod absolut uluitor, nici răceala gheții și nici umezeala din aer nu pătrund prin tălpile groase din piele și prin cipicii din iarbă împletită cu care este încălțat.

Cu mișcări rapide și experimentate, Silence începe să strângă cortul. Crozier profită de ocazie și se uită în jur.

Este noapte. *De ce oare m-a scos noaptea din cort? Să se fi întâmplat ceva neprevăzut?* Așa cum bănuise el din cauza zgomotelor, se aflau pe banchiză, printre seracuri și aisberguri și creste de gheață în care se reflectă razele câtorva stele care aruncă priviri sfioase la ei printre norii joși. La mai puțin de zece metri de locul unde fusese cortul se vede apa întunecată a unei polinii, iar inima lui Crozier își accelerează bătăile. *Nici n-am plecat de unde ne-a atacat Hickey; adică suntem la doar trei kilometri de Tabăra Salvării. Știu cum să mă întorc.*

Dar își dă îndată seama că polinia aceasta este mult mai mică decât cea la care îi condusesese Robert Golding - apa aceasta are mai puțin de trei metri lungime și doar unu și jumătate lățime. Și nici aisbergurile din jur nu par aceleași. Sunt mai înalte și mai multe decât cele din locul unde îi prinsese Hickey în cursă. Mai înalte sunt și crestele de gheață de aici.

Crozier se uită la cer, dar norii îl împiedică să vadă stelele. Dacă s-ar însenina și dacă ar avea la el sextantul și o hartă și tabelele de navigație, abia atunci ar fi în stare să determine poziția în care se află.

Dacă... dacă... abia atunci...

Singura grupare de stele pe care o vede în fugă seamănă mai mult cu o constelație de iarnă decât cu una care ar trebui să se găsească în partea aceasta a cerului arctic la jumătatea ori la sfârșitul lunii august. Știe că a fost împușcat în noaptea de 17 august - își făcuse însemnarea zilnică din jurnalul de bord înainte să dea Golding buzna în tabără - și nu poate crede că au trecut mai mult de câteva zile de atunci.

Se uită tulburat la aglomerarea de ghețuri de la orizont, încercând să descopere o rază de lumină care ar putea sugera un amurg recent ori un răsărit iminent. Dar nu vede decât bezna nopții și norii și

câteva stele înfiorate.

Doamne Dumnezeu... unde-i soarele?

Lui Crozier nu-i este deloc frig, dar tremură și se scutură atât de tare acum, că trebuie să se apuce cu toată puterea rămasă de maldărul de blănuri ca să nu se răstoarne pe gheață.

Lady Silence face un lucru extrem de bizar.

Demontase cu câteva mișcări eficiente cortul din piele și oase – chiar și la lumina aceasta slabă Crozier vede că straturile exterioare sunt făcute din piei de focă – și acum s-a așezat în genunchi pe una din foile de cort pe care o taie pe mijloc.

Apoi duce cele două bucăți la *polinie* și le cufundă în apă cu un băț lung, înmuindu-le cât mai bine. Se întoarce în locul unde fusese cortul, scoate pești congelați din gaura săpată în gheață pe care o folosea ca magazie, și îi înșiră iute, unul în continuarea celuilalt, pe marginile fiecărei bucăți din foaia udă de cort.

Crozier nu are nici cea mai vagă idee ce vrea să facă fata. Are senzația că execută un ritual păgân și dement în plină noapte, sub câteva stele și în rafalele vântului. Dar problema care îl îngrijorează cel mai tare este că *nebuna a tăiat cortul*. Chiar dacă ar vrea să-l refacă din pieile rămase, nu ar mai reuși să țină departe frigul și vijeliile.

Silence nu-l bagă în seamă și se apucă să ruleze foarte strâns pielea udă în jurul liniilor formate din pești. Crozier observă amuzat că dintr-un capăt ale celor două suluri subțiri iese câte o jumătate de pește, iar acum se chinuiește să-l îndoaie în sus pe fiecare.

După două minute, femeia ia cele două tuburi lungi cam de doi metri fiecare – pești congelați înfășurați în piele de focă înghețată și ea bocnă acum, ajungând la consistența lemnului de stejar, cu câte un cap de pește

curbat în vârf – și le așază paralel pe gheață.

Acum pune o bucată de piele pe jos și îngenunchează pe ea ca să cupleze cele două tuburi de pești cu bucăți de piele și de tendoane, coarne și colți de karibu, pe care le desfăcuse din scheletul cortului.

— Măiculița mea, icnește Crozier. *Cele două suluri înghețate din piele de focă și pești sunt tălpi de sanie. Coarnele de karibu sunt traversele.* Construiește o blestemată de sanie.

Aburii respirației lui se transformă în cristale de gheață, iar amuzamentul face loc panicii. *Parcă nu era atât de frig pe 17 august – nici pe departe atât de frig, nici măcar în miezul nopții.*

Lui Silence nu-i trebuie decât jumătate de oră ca să construiască sania cu tălpi din pești și traverse din coarne de karibu, dar Crozier mai rămâne cocoțat pe maldărul lui de blănuri încă o oră și jumătate sau mai mult. Îi este greu să estimeze trecerea timpului fără ceasul lui de buzunar și, în plus, mai ațipește din când în când câtă vreme femeia desăvârșește tălpile saniei.

Mai întâi scoate dintr-un sac de pânză furat de pe *Terror* ceva ce seamănă cu un amestec de noroi și licheni. Aduce apă din polinie în cutiile Goldner și modelează substanța aceea în niște mingi de mărimea unui pumn. Le pune apoi pe tălpile improvizate și le întinde uniform bătându-le ușor cu palmele goale. Crozier nu pricepe de ce nu-i îngheață mâinile, deși se oprește adesea ca să și le încălzească sub parka, lipindu-și-le de pielea goală.

Silence netezește noroiul înghețat cu unul din cuțite, așa cum și-ar netezi un sculptor macheta din lut a unei viitoare opere. Apoi mai aduce apă din polinie și o toarnă peste stratul de noroi, formând un strat de gheață. În cele din urmă, ia apă în gură și o împrășcă

peste o bucată de blană de urs cu care freacă fiecare din cele două tălpi de sanie până când învelișul lor de gheață este perfect neted. În lumina stelelor, lui Crozier i se năzare că cele două tălpi – doar pești înghețați și bucăți din piei de focă în urmă cu două ceasuri – sunt căptușite cu sticlă.

Silence îndreaptă sania, verifică traversele, le încearcă așezându-se pe ele, leagă alte coarne de karibu în partea din spate, improvizând un fel de spătar, apoi așterne câteva piei de focă și blănuri de urs și vine să-l ridice pe Crozier și să-l ducă la sanie.

El îi dă mâna la o parte pentru că vrea să meargă fără ajutor.

Nu-și mai amintește cum a căzut cu nasul în zăpadă, dar văzul și auzul îi revin când Silence îl pune pe sanie, îi îndreaptă picioarele, îl proptește de blănurile așezate în spate și îl acoperă cu alte câteva blănuri.

Observă acum că femeia legase fâșii lungi din piele de partea din față a saniei și le-a împletit transformându-le într-un soi de ham pe care și-l trece acum în jurul mijlocului. Își aduce aminte de jocul ei cu sfoara și înțelege ce voise să-i transmită – cortul (turla ținută) demontat, ei doi plecând de acolo (cele două figuri care păreau a se deplasa, deși Crozier nu este încă în stare să se miște de unul singur) către o altă turlă, ovală și fără vârf (un alt cort? o căsuță din zăpadă?).

Sania fiind acum încărcată cu toate bagajele lor – restul de blănuri și sacii din pânză, și oalele, și lămpile cu untură de focă sunt clădite în jurul lui Crozier – Silence intră în ham și începe să o tragă peste gheață.

Tălpile acestea improvizate alunecă incredibil de bine, mult mai silențios și mult mai lin decât cele ale săniilor adevărate de pe *Terror* și *Erebus*. Lui Crozier nu-i vine să creadă că încă îi este cald; în cele două

ceasuri cât a stat și n-a făcut nimic nu i-a înghețat decât vârful nasului.

Plafonul de nori este compact. Nu se zărește nicăieri nicio rază de lumină care să vestească răsăritul. Francis Crozier nu are nici cea mai vagă idee unde ar putea să-l ducă femeia aceasta – înapoi pe Insula King William? Spre sud, către Peninsula Adelaide? Spre Fluviul lui Back? Mai departe, în largul ghețurilor?

— Oamenii mei, îi șoptește el răgușit.

Încearcă să vorbească mai tare ca să se poată face auzit prin suspinele vântului, şuieratul zăpezii și gemetele stratului gros de gheață de dedesubt.

— Trebuie să mă întorc la oamenii mei. Domnișoară... doamnă... Lady Silence, *te rog*. În numele bunului Dumnezeu, du-mă, te rog, înapoi la oamenii mei din Tabăra Salvării.

Silence nu întoarce capul. Nu-i vede decât spatele glugii și bordura din blană albă de urs licărind în lumina difuză a stelelor. Nu pricepe cum de poate ea să înainteze pe o asemenea beznă și nici cum o fată atât de firavă e în stare să tragă aparent fără efort sania atât de încărcată.

Și alunecă ușor, intrând în îmbulzeala de ghețuri din față.

62 CROZIER

De pe fundul mării, Sedna se gândește dacă să trimită foca la suprafață ca să fie vânată de celelalte animale și de Oamenii Adevărați. Realitatea este că foca însăși hotărăște dacă se va lăsa ucisă sau nu.

Altă realitate este că nu există decât o singură focă.

Focile sunt aidoma Oamenilor Adevărați, în sensul că fiecare are două spirite – un spirit al vieții care moare odată cu trupul și un spirit veșnic ce părăsește trupul la momentul morții. Acest suflet etern, numit *tarnic*, este ascuns în intestinele focii sub forma unei bășici de aer și sânge, având aceeași înfățișare cu foca, dar fiind infinit mai micuță.

Când foca moare, spiritul ei cel veșnic o părăsește și intră, exact în aceeași formă, într-un pui de focă, urmaș al aceleia care a hotărât să se lase prinsă și ucisă.

Oamenii Adevărați știu că, în decursul vieții sale, un vânător va captura și va omorî iar și iar aceeași focă, sau morskă, sau urs, sau pasăre.

Exact același lucru se întâmplă cu spiritul veșnic al unui Om Adevărat, atunci când spiritul vieții îi moare odată cu trupul. *Inua*¹⁷ – sufletul nepieritor – călătorește, păstrându-și neștirbite toate amintirile și abilitățile, dar ascunzându-le bine, și intră într-un băiat sau fetiță, descendent direct al mortului. Acesta este unul din motivele pentru care Oamenii Adevărați nu-și pedepsesc niciodată copiii, indiferent cât de neastâmpărați sau chiar impertinenți devin aceștia. Pe lângă sufletul-de-copil din ei, se mai află acolo și *inua* unui adult – al unui tată, unchi, bunic,

---

¹⁷ *Inua* (plural: *inuut*) – nume dat în mitologia inuită sufletului care există în toți oamenii, animalele, lacurile, munții și plantele (n. tr.).

străbunic, mamă, mătușă, bunică sau străbunică, conținând toată înțelepciunea matriarhală ori șamanistă a vânătorului respectiv – și de aceea nu trebuie dojenit.

Foca nu se predă oricărui vânător din neamul Oamenilor Adevărați. Acesta trebuie să o atragă de partea sa, nu doar prin viclenie și dibăcie și capacitatea de a se strecura neobservat, ci și prin curajul și noblețea din *inua* lui.

Aceste *inuut* – spirite ale Oamenilor Adevărați, ale focilor, morselor, urșilor, renilor, păsărilor, balenelor – au existat tot sub formă de spirite încă de dinainte de nașterea Pământului. Iar Pământul este foarte bătrân.

În timpul primei ere a universului, Pământul era un disc plutitor sub un cer care se sprijinea pe patru coloane. Sub Pământ era un hău întunecat unde trăiau spiritele (și unde majoritatea trăiesc și în zilele noastre). În cea mai mare parte a timpului acest Pământ timpuriu era acoperit de ape și nepopulat de nicio ființă omenească – nici de Oamenii Adevărați, nici de alții – până când doi bărbați, Aakulujuusi și Uumaaniirtuq, au ieșit la lumină de sub movilele din pământ. Aceștia doi au devenit primii Oameni Adevărați.

În perioada aceea nu erau nici stele, nici lună și nici soare, iar cei doi bărbați și descendenții lor au fost nevoiți să trăiască și să vâneze într-o beznă absolută. De vreme ce nu existau șamani care să îi sfătuiască pe Oamenii Adevărați și să îi călăuzească în viață, ființele acelea erau foarte plăpânde și nu puteau vâna decât animale mici – iepuri, potârniche, câte un corb, din când în când – și nu știau să trăiască așa cum se cuvine. Singurele lor podoabe erau niște amulete confecționate din cochiliile aricilor de mare cărora le spuneau *aanguaq*.

Femeile veniseră și ele alături de bărbați în această primă eră a Pământului (ieșind din ghețari, așa cum bărbații ieșiseră din pământ), dar erau sterpe și își petreceau tot timpul mergând pe țărmuri și uitându-se la mare, ori săpând în sol, în căutare de copii.

Al Doilea Ciclu al universului a început după o competiție îndelungată și înverșunată între o vulpe și un corb. Atunci au apărut anotimpurile și, după aceea, viața și moartea. La scurtă vreme după anotimpuri a început o eră nouă în care spiritul vieții avea să dispară odată cu moartea oamenilor, iar spiritul *inua* a început să rățăcească aiurea.

Atunci șamanii au descoperit anumite taine ale ordinii cosmice și au fost în stare să-i învețe pe Oamenii Adevărați cum să trăiască în bună-cuviință, întocmind legi care să interzică incestul și căsătoria în afara neamului, crimele sau alte acțiuni care contravin Ordinii firești a Lucrurilor. Șamanii aveau și priceperea de a vedea trecutul (chiar dinaintea ieșirii lui Aakulujuusi și Uumaaniirtuq de sub pământ) și de a povesti oamenilor despre originile și marile spirite ale universului – *inuat* – cum ar fi Spiritul Lunii, sau despre Naarjuk, spiritul conștiinței, sau despre Sila, Spiritul Văzduhului, care este și una dintre cele mai importante forțe străvechi: căci Sila a creat și a umplut cu energie tot ce există și tot ea își manifestă furia prin vijelii și furtuni.

Tot în timpul acesta Oamenii Adevărați au auzit despre Sedna, cunoscută în alte locuri înghețate sub numele de Uinigumauituq sau Nuliajuk. Șamanii spuneau că toate ființele omenești – Oamenii Adevărați, băștinașii cu pielea mai roșiatică ce trăiau la sud de Oamenii Adevărați, spiritele de karibu, numite *Ijirait*, ba chiar și oamenii cu fețele palide, care au apărut mult mai târziu – s-au născut după ce Sedna-Uinigumauituq-Nuliajuk se împerechease cu un câine. Astfel se explică de ce câinii poartă nume și au suflet și împart *inua* stăpânului lor.

Inua Lunii, Aningat, și-a brutalizat sora, Siqniq – *inua* soarelui – și a violat-o. Soției lui Aningat, Ulilarnaq, îi plăcea nespun să-și eviscereze victimele, fie acestea animale sau Oameni Adevărați, și s-a supărat crunt pe șamanii care-și băgau nasul în chestiuni care țineau de spirit. Și, drept pedeapsă, i-a făcut să râdă din senin și fără să se poată

opri. Chiar și în zilele noastre, se întâmplă ca șamanii să fie apucați de crize de râs și chiar pot muri din cauza lor.

Oamenii Adevărați au aflat de existența celor mai puternice trei spirite din cosmos – omniprezentul Spirit al Văzduhului; Spiritul Mării, care stăpânește toate vietățile apelor; și Spiritul Lunii, ultimul membru al acestei trinități, însă aceste trei *inuat* primordiale sunt mult prea potente ca să acorde atenție acestui neam (sau oricăror altor ființe omenești) pentru că ele sunt deasupra tuturor celorlalte spirite. De aceea Oamenii Adevărați nu se închină acestei treimi. Iar șamanii nu încearcă decât foarte rar să stabilească legătura cu aceste spirite omnipotente, așa cum este Sedna, și se mulțumesc doar să vegheze ca Oamenii Adevărați să nu încalce anumite tabuuri, stârnind astfel furia Spiritului Mării, Spiritului Lunii sau a Spiritului Văzduhului.

Însă treptat, de-a lungul multor generații, șamanii – cărora Oamenii Adevărați le ziceau *angakkuit* – au aflat mai multe taine ale universului ascuns și ale spiritelor *inuat* inferioare. În decursul secolelor, unii dintre șamani au căpătat harul pe care Memo Moira îl numea al Doilea Văz – darul clarviziunii. În limba Oamenilor Adevărați talentul acesta se numește *qaumaniq* sau *angakkua* – în funcție de modul lor de manifestare. La fel cum pe vremuri ființele omenești au îmblânzit lupii, spirite înrudite cu ale lor, transformându-i în câini care să împartă *inua* stăpânului lor, așa au procedat și *angakkuit* care au învățat cum să îmblânzească și să domesticească spiritele mici prin intermediul gândurilor. Spiritele acestea protectoare se numeau *tuurngait* și ele nu numai că îi ajutau pe șamani să vadă lumea lor invizibilă și să călătorească în vremurile de dinaintea apariției oamenilor, dar și să intre în mințile ființelor omenești și să descopere acolo faptele rele comise de Oamenii Adevărați prin care aceștia încalcă legile ordinii universale. I-au învățat pe *angakkuit* limba lor, limba

spiritelor mici, care se numește *irinaliutit*, pentru ca șamanii să se poată adresa direct atât strămoșilor lor, cât și acelor *inuât* mai puternice din univers.

Din momentul în care șamanii au învățat limba *irinaliutit* a spiritelor-protectoare *tuurngait*, au putut să-i ajute pe oameni să-și mărturisească necuviința și greșelile, pentru ca, în acest chip, să poată tămădui bolile și să poată restabili ordinea în haosul obștii omenești și în întreaga lume. Ansamblul de legi și tabuuri transmise de șamani din generație în generație era tot atât de complicat precum modelele încrucișate din sfoară alcătuite de degetele femeilor din neamul Oamenilor Adevărați din negura timpurilor și până în prezent.

La rândul lor, șamanii au și rol de proteguitori.

Există câteva spirite neînsemnate, dar malefice, care rățesc printre Oamenii Adevărați, chinuindu-i și aducând vreme rea în calea lor. Șamanii au învățat cum să făurească un cuțit, căruia să-i confere caracter sacru și cu care să ucidă aceste *tupilait*.

Pentru a opri furtunile, *angakkuit* au descoperit și au transmis generațiilor următoare un cosor special cu care se putea reteza *silagiksaqtuq*, vâna vântului.

Șamanii pot zbura și pot acționa ca intermediari între Oamenii Adevărați și spirite, dar, foarte adesea, își încalcă menirea și fac rău ființelor omenești folosind *ilisiiqsiniq*, niște vrăji puternice care stârnesc gelozii și rivalități și sentimente de ură într-atât de intense încât pot împinge un Om Adevărat să-și ucidă semenii fără niciun motiv. Se mai poate întâmpla ca vreun șaman să piardă controlul asupra spiritelor-protectoare, *tuurngait*, și, dacă situația nu este remediată de urgență, șamanul acela nevrednic devine la fel de folositor ca o rocă metaliferă ce cheamă la ea fulgerul furtunilor de vară. Iar Oamenii Adevărați nu au decât să-l lege fedeleș și să-l părasească în pustiu, ori să-l ucidă, tăindu-i capul și aruncându-l departe de trup, pentru

ca șamanul să nu se poată readuce singur la viață și să-i urmărească însetat de răzbunare.

Majoritatea șamanilor pot zbura, pot tămădui oameni, familii și cătune întregi (de fapt îi ajută pe oameni să se vindece singuri redându-le echilibrul după mărturisirea greșelilor), pot călători până la lună sau până pe fundul mării (acolo unde sălășluiesc cele mai puternice *inuut*) și, după cuvenitele incantații rostite în limba *irinaliutit* în răpăit de tobe, se pot preschimba în asemenea animale precum ursul alb.

În vreme ce majoritatea spiritelor care nu sunt închise în suflete se mulțumesc să locuiască în lumea lor, există în univers alte creaturi care poartă în ele *inuut* de monștri.

Cei mai mici dintre acești monștri se numesc *tupilek* și au fost creați cu mii și mii de ani în urmă de niște oameni cărora li se spunea *ilisituk*. Acești *ilisituk* nu erau șamani, ci bărbați și femei foarte bătrâni și foarte răi care își însușiseră multe din puterile șamanilor, folosindu-le însă pentru vrăji, iar nu pentru tămăduire și credință.

Toate ființele omenești, și mai cu seamă Oamenii Adevărați, se hrănesc cu suflete și sunt conștienți de asta. Ce este vânătoarea, dacă nu un suflet în căutarea altuia căruia să-i ofere experiența supremă a morții? De pildă, atunci când o focă acceptă să fie ucisă de un vânător, vânătorul respectiv trebuie să cinstească *inua* acelei foci după ce a omorât-o. Însă, din moment ce e o creatură a apelor, înainte de să o mănânce îi dă să bea o gură de apă, ca parte a ritualului. Sunt unii vânători în rândul Oamenilor Adevărați care poartă la ei o cană mică pe un băț, exact pentru scopul acesta, dar vânătorii mai bătrâni și mai pricepuți încă mai trec apa din gura lor în cea a focii moarte.

Suntem cu toții devoratori de suflete.

Dar bătrânii și bătrânele *ilisituk* erau hoți de suflete. Se foloseau de incantații ca să-i subjuge pe vânătorii care

foarte des își luau familiile și plecau din cătun ca să trăiască și să moară departe, pe ghețurile mării sau în munții de pe uscat. Toți descendenții acestor victime cărora li se furaseră sufletele se sălbăticeau și erau cunoscuți sub numele de *qivitok*.

Atunci când clanurile sau cătunele ajungeau să-i bănuiască pe bătrânii *ilisituk* de mârșăviile făcute, vrăjitorii făureau niște animale mici și extrem de rele – *tupilek* – ca să le urmărească, să le rănească, ba chiar să le ucidă dușmanii. La început, acești *tupilek* erau doar niște lucruri neînsuflețite, de dimensiunea belemnțiilor¹⁸, dar, după ce erau însuflețiți prin magie, începeau să crească și să capete forme îngrozitoare, de nedescris. Pentru că acum victimele lor îi puteau observa cu mai multă ușurință pe timpul zilei, fugind din calea lor, acești *tupilek* au preferat să ia forma aproximativă a altor vietăți – formă de morsă, ori, poate, de urs alb. Și astfel, naivul vânător, blestemat de *ilisituk*, va deveni cel vânat. Foarte rare au fost cazurile când oamenii au reușit să scape de acel *tupilek* trimis să-i ucidă.

Însă în zilele noastre au mai rămas puțini vrăjitori *ilisituk* pe lume. Unul dintre motivele dispariției lor este acela că, dacă vreun *tupilek* nu reușea să ucidă victima – dacă intervenea un șaman, sau dacă vânătorul scăpa cu viață prin forțe proprii – monstrul se întorcea și-și măcelărea creatorul. Și așa, unul câte unul, bătrânii *ilisituk* au devenit victime ale propriilor invenții.

Și a venit o vreme, cu multe mii de ani în urmă, când Sedna, Spiritul Apei, s-a înfuriat pe celelalte două spirite, semene ale ei: Spiritul Văzduhului și Spiritul Lunii.

Dorindu-și să ucidă aceste două părți din Trinitatea forțelor fundamentale ale universului, Sedna și-a creat propriul *tupilek*.

Această forță ucigașă de nestăvilit și înzestrată cu spirit era atât de fioroasă, încât și-a căpătat propriul nume –

---

¹⁸ Moluscă fosilizată din familia cefalopodelor (n. tr.).

Tuunbaq.

El se putea mișca în voie între lumea spiritelor și Pământul ființelor omenești și era în stare să ia orice formă ar fi voit. Iar formele acestea erau într-atât de înspăimântătoare că nici cel mai pur spirit nu-l putea privi în ochi fără să înnebunească. Puterea lui, pe care Sedna o pusese în slujba distrugerii și morții, era Răul însuși. Mai mult decât atât, Sedna îi strânsese sub comanda lui pe *ixitqusiqjuk*, spiritele malefice fără număr care există pretutindeni.

Dacă s-ar fi putut afla față în față cu oricare dintre cele două spirite – cel al Văzduhului sau cel al Lunii – *Tuunbaq* le-ar fi putut ucide cu ușurință.

Însă, deși înfiorător din toate punctele de vedere, *Tuunbaq* nu se putea apropia pe nesimțite de victima lui.

Sila, Spiritul Văzduhului, a cărei energie umple universul, i-a simțit prezența ucigașă pe urmele ei, în lumea spiritelor. Știind că *Tuunbaq* ar putea s-o distrugă și că odată cu dispariția ei universul ar fi din nou aruncat în haos, Sila a chemat în ajutor Spiritul Lunii.

Însă Spiritul Lunii nu a vrut să o ajute și nu-i păsa câtuși de puțin de soarta universului.

Atunci Sila l-a implorat să-i vină în ajutor pe Naarjuk, Spiritul Conștiinței, unul dintre cele mai vechi *inua* (care, la fel ca Sila, apăruse cu foarte multă vreme în urmă, atunci când haosul cosmic se despărțise de grăuntele încolțit al ordinii).

Și Naarjuk a fost de acord.

După o luptă care a durat zece mii de ani și care a provocat cratere și falii și deșerturi în țesătura lumii spiritelor, Sila și Naarjuk au respins atacul îngrozitorului *Tuunbaq*.

Aidoma tuturor monștrilor *tupilek* care nu reușiseră să-și ducă la îndeplinire menirea, *Tuunbaq* s-a întors împotriva celei care îl crease... Sedna.

Dar Sedna, care, încă de dinainte de trădarea tatălui ei, învățase să nu se încreadă în nimeni, își dăduse seama de pericolul reprezentat de *Tuunbaq*, drept care a activat acum o slăbiciune secretă pe care o pusese în monstru atunci când îl crease, începând să rostească propriile-i incantații *irinaliutit*.

Și imediat *Tuunbaq* a fost surghiunit pe suprafața Pământului, fără să-i mai fie vreodată îngăduit să revină nici în lumea spiritelor, nici pe fundul mării și nici să ia formă de spirit. Sedna era în siguranță.

Pe de altă parte, Pământul și locuitorii lui erau acum în pericol.

Sedna îl alungase pe *Tuunbaq* în cea mai friguroasă și pustie zonă a Pământului suprapopulat – printre ghețurile veșnice de lângă Polul Nord. A preferat nordul îndepărtat, iar nu celelalte regiuni înghețate din sud, pentru că acolo era centrul Pământului pentru zeii *inuait*, iar șamanii știau cum să procedeze cu spiritele malefice furioase.

Tuunbaq, depozat de forma lui monstruoasă, însă la fel de teribil în esență, își preschimbă curând înfățișarea – așa cum fac toate creaturile *tupilek* – devenind cea mai înfiorătoare jivină de pe suprafața Pământului. A ales aspectul și caracterul celui mai inteligent, mai ucigaș și mai nedetectabil prădător din câte există – ursul alb. Însă, în comparație cu dimensiunile și viclenia lui *Tuunbaq*, ursul obișnuit era ca un cățel pe lângă stăpânul lui. *Tuunbaq* omora și mânca fioroșii urși albi, devorându-le sufletele, la fel de lesne cum Oamenii Adevărați vânau potârnichele.

Cu cât este mai complex sufletul-*inua* al unei vietăți, cu atât are un gust mai bun pentru mâncătorul de suflete. Și nu peste multă vreme *Tuunbaq* a descoperit că îi place mult mai mult să mănânce suflete de oameni decât de morsa; și se delecta cu gustul oamenilor mult mai mult decât cu inteligentele și blânde suflete-*inua* ale orcilor.

Vreme de generații *Tuunbaq* s-a ghiftuit cu ființe

omenești. Regiuni întinse din nordul înzăpezit, pline pe vremuri de cătune, porțiuni din mare pe care plutiseră flote de caiacuri și alte locuri unde răsunaseră râsetele multor mii de Oameni Adevărați au fost abandonate de ființele omenești care se refugiau spre sud.

Dar nu exista scăpare din calea lui *Tuunbaq*. Acest *tupilek* suprem creat de Sedna înota mai repede, alerga mai repede, gândea mai repede, se furișa mai bine și lupta mai bine decât orice om. Le-a poruncit spiritelor malefice *ixitqusiqlik* să mute ghețarii mai la sud, pentru ca, ascuns în mediul lui natural, să-i poată urmări pe oamenii care se refugiaseră pe pajiștile verzi și să le mănânce sufletele.

Sute de vânători din neamul Oamenilor Adevărați au fost trimiși să ucidă creatura aceasta, dar niciunul nu s-a mai întors acasă. Uneori, lui *Tuunbaq* îi plăcea să-și bată joc de familiile celor morți și le înapoia bucăți din trupurile acestora, adesea amestecând capetele și busturile, și mâinile, și picioarele vânătorilor, pentru ca rudele acestora să nu fie în stare să îi înmormânteze cum se cuvine.

Se părea că monstrul devorator de suflete al Sednei va mânca sufletele tuturor oamenilor de pe fața Pământului.

Dar, cum sperase ea, șamanii din sute de clanuri ale Oamenilor Adevărați și-au dat de știre și s-au întâlnit în enclavele *angakkuit*. Au stat de vorbă, s-au rugat la toate spiritele prietene, s-au sfătuit cu spiritele lor protectoare și au reușit să pună la cale un plan prin care să scape de *Tuunbaq*.

Sigur, nu puteau să ucidă acest Zeu Care Pășea Ca un Om – nici măcar Sila, Spiritul Văzduhului, și nici Sedna, Spiritul Apei, nu erau în stare să-l distrugă pe acest *talipek Tuunbaq*.

Dar îl puteau ține în frâu. Îl puteau împiedica să înainteze spre sud ca să omoare toate ființele omenești și pe toți Oamenii Adevărați.

Cei mai buni dintre cei mai iscusiți șamani – *angakkuit* –

au ales din rândul lor pe cei mai buni bărbați și femei, înzestrați cu puteri șamanice de clarviziune, care puteau citi și influența gândurile altora, și i-au împerecheat pe bărbații și femeile acestea întocmai cum Oamenii Adevărați împerechează câinii de tracțiune, dând naștere unei generații mai bune, mai puternice și mai inteligente.

Iar pe acești copii clarvăzători, cu puteri mai presus de cele ale șamanilor, i-au numit *sixam ieua* (spiritele-care-stăpânesc-cerul) și i-au trimis la nord, împreună cu familiile lor, ca să-l împiedice pe *Tuunbaq* să mai măcelărească Oamenii Adevărați.

Acești *sixam ieua* erau în stare să comunice direct cu *Tuunbaq* - însă nu prin limbajul spiritelor-protectoare *tuumgait* așa cum încercaseră șamanii obișnuiți, ci intrând în contact direct cu mintea și sufletul lui *Tuunbaq*.

Spiritele-care-stăpânesc-cerul au învățat cum să-l cheme pe *Tuunbaq* scoțând sunete muzicale din gât. Dedicându-și întreaga viață acestui scop, ei au acceptat ca monstruoasa și geloasa creatură să-i văduvească de capacitatea de a vorbi cu semenii lor. Pentru ca *Tuunbaq* să înceteze a se hrăni cu suflete de oameni, spiritele-care-stăpânesc-cerul i-au promis Zeului Care Pășește Ca un Om că toți oamenii - cei Adevărați și restul - nu vor mai intra pe domeniul lui înzăpezit din nord. I-au promis Zeului Care Pășește Ca un Om că nu vor mai cuteza să vâneze ori să pescuiască fără permisiune în împărăția lui.

I-au promis că toate generațiile viitoare vor căuta să astâmpere foamea neostoită a Zeului Care Pășește

Ca un Om; *sixam ieua* și ceilalți Oameni Adevărați vor prinde și îi vor aduce pești, morse, foci, reni, iepuri, balene, lupi, ba chiar și urși albi - rudele îndepărtate ale lui *Tuunbaq* - cu care să se hrănească. I-au promis că niciun caiac sau barcă a oamenilor nu va mai intra pe apele Zeului Care Pășește Ca un Om decât atunci când îi vor aduce mâncare ori când vor veni să-l aline cu cântecele din gât ori

când vor dori să i se închine.

Sixam ieua puteau vedea viitorul și astfel știau că atunci când teritoriul lui *Tuunbaq* va fi copleșit de oamenii cu fețe palide – *kabloona* – acela va însemna Sfârșitul Timpurilor. Căci *Tuunbaq* se va otrăvi mâncând sufletele palide ale acelor *kabloona* și se va îmbolnăvi și va muri. Iar Oamenii Adevărați își vor da uitării rânduielele și limba. Căminele lor se vor umple de dușmănie și disperare. Bărbații își vor uita bunătatea și își vor lovi nevestele. *Inua* copiilor se vor tulbura, iar Oamenii Adevărați vor avea doar coșmaruri.

Spiritele-care-guvernează-cerul mai știau că atunci când *Tuunbaq* va muri din cauza răului adus de *kabloona*, regatul lui înghețat și alb va începe să se topească. Urșii albi vor rămâne fără adăpost, iar puii lor vor muri. Morsele și focile vor rămâne fără hrană. Păsările vor rămâne fără cuiburi și se vor roti pe cer și îl vor chema pe Corb să le vină în ajutor.

Acesta era viitorul pe care îl vedeau *sixam ieua*.

Și știau că, oricât de îngrozitor ar fi fost *Tuunbaq*, viitorul acesta fără el și fără lumea lor albă era cu mult mai rău.

Însă atunci, în vremurile acelea de foarte demult, bărbații și femeile înzestrate cu clarviziune, care vorbeau cu *Tuunbaq* așa cum numai Sedna și celelalte spirite puteau să o facă – niciodată cu glasul, ci de la minte la minte – i-au prezentat oferta lor, iar Zeul Care Pășea Ca un Om le-a ascultat propunerile și promisiunile.

Și, în cele din urmă, a fost de acord. Pentru că la fel ca tuturor marilor spirite *inuut*, și lui *Tuunbaq* îi plăcea să fie răsfățat.

Și, vreme de multe generații de atunci încoace, clarvăzătorii *sixam ieua* au continuat să se împerecheze doar cu alți oameni care aveau aceleași talente ca și ei. De la o vârstă foarte fragedă copilul *sixam ieua* renunța la darul vorbirii cu semenii săi pentru a-i dovedi Zeului Care Pășește Ca un Om că voiau să comunice doar cu el, cu

Tuunbaq.

Și, vreme de multe generații de atunci încoace, familiile mici ale *sixam ieua* locuiesc în nord, foarte departe de așezările celorlalți Oameni Adevărați (care încă se mai tem de *Tuunbaq*), și își construiesc casele pe calota glaciară sau pe banchiză. Li s-a dat numele de Neamul Celor de pe Urmele Zeului. Iar limba vorbită de familiile lor este o îngemănare bizară a limbilor celorlalți Oameni Adevărați.

Evident, *sixam ieua* nu vorbesc nicio limbă – în afară de cea a gândurilor: *qaumaniq* și *angakkua*. Prin urmare, pentru a putea să comunice cu alți Oameni Adevărați, bărbații *sixam ieua* folosesc un limbaj special al semnelor, iar femeile *sixam ieua* întrebuințează formele create în jocul cu sfoara, învățat de la mamele lor.

Înainte să plec din sat
și să mă duc pe ghețuri
ca să-mi găsesc alesul,
cel visat de taica și de mine,
pe vremea când vâslele încă mai erau uscate,
taica a luat o piatră neagră, *aumaa*,
și a însemnat-o pe fiecare.

Știa că nu se va întoarce
viu de pe ghețuri
căci așa văzuserăm amândoi în visele noastre *sixam ieua*,
singurele vise care spun adevărul,
văzusem că el, iubitul meu Aja,
își va găsi acolo sfârșitul
în mâinile unui om cu fața palidă.

de când m-am întors de pe ghețuri
am căutat pretutindeni piatra aceea
și pe dealuri,

și în matca râului,
dar nu am găsit-o.

când voi ajunge iar la ai mei,
voi găsi vâsla pe care *aumaa*
a făcut semnul cenușiu,
nașterea era o linie scurtă
în vârf.
dar deasupra și paralelă cu ea
era desenată moartea.

revino! mi-a strigat Corbul.

63

CROZIER

Crozier se trezește cu o durere feroasă de cap. Cam așa se întâmplă în mai toate diminețile. Ai putea crede că ar trebui să bage de seamă alte dureri atunci când se deșteaptă din somn, căci are spatele, pieptul, brațele și umerii ciuruite de focuri. Și, chiar dacă toate aceste răni își fac repede simțită prezența, durerea înfiorătoare de cap este cea pe care o sesizează mai întâi.

Îi amintește lui Crozier de anii când obișnuia să bea whisky în fiecare noapte, regretând amarnic asta în fiecare dimineață.

Uneori se trezește, așa cum s-a întâmplat și astăzi, cu țeasta răsunându-i de silabe absurde și frânturi de vorbe fără noimă. Cuvintele sună ca un cloncănit, ca niște strigăte fără sens dintr-un cântecel pe care copiii sar coarda. Și totuși, în cele câteva secunde confuze și dureroase dinainte de a se limpezi pe deplin la minte, lui i se *pare* că au o anumită semnificație. În ultimul timp, Crozier se simte în permanență obosit psihic, de parcă și-ar fi petrecut nopțile încercând să-l citească pe Homer în greacă. Iar Francis Rawdon Moira Crozier nu încercase în viața lui să citească vreun cuvânt în limba asta. Și nici nu-și dorea s-o facă. Asta era treaba cărturarilor și acelor bieți oameni obsedați de cărți, cum fusese acel bătrân steward, prieten cu Peglar, John Bridgens.

În beznă acestei dimineți, Silence l-a trezit în căsuța lor de zăpadă. Prin intermediul formelor din sfoară învârtită între degete i-a comunicat că trebuie să plece iarăși la vânătoare de foci. Și-a pus deja parka și dispăre în tunelul de la intrare de îndată ce termină să-i spună ce avea de spus.

Arțăgos din cauză că nu are parte de micul dejun, nici

măcar niște slănină rece de focă rămasă de la cina de aseară, Crozier se îmbracă, își pune parka și mănușile și iese de-a bușilea prin pasajul de la intrarea căsuței, orientat spre sud și ferit de vânt.

Odată ajuns în întunericul de afară, Crozier se ridică în picioare cu multă băgare de seamă – piciorul stâng are obiceiul de a refuza să-i susțină greutatea, mai ales dimineața – și se uită în jur. Căsuța lor din zăpadă lucește blând, luminată de lampa cu untură de focă pe care au lăsat-o aprinsă ca să păstreze căldura înăuntru. Își amintește drumul lung până aici, ca și cum ar fi fost ieri. Își amintește cum a stat neajutorat în vârful saniei pe un maldăr de blănuri, urmărind-o cu spaimă și teribil de mult respect pe Silence care construia căsuța aceasta.

De atunci încoace, matematicianul din Crozier petrecuse ore în șir, cuibărit în așternuturile din blănuri, admirând curba desăvârșită a bolții, precizia cu care femeia tăiasse, doar la lumina stelelor, blocurile de zăpadă și netezimea perfectă a pereților înclinați.

Pe când o urmărea pe Silence în orele lungi cât ridicase locuința aceasta, Crozier și-a tot repetat: *Sunt la fel de util ca țâțele pe un vier*. Dar și: *Acum-acum o să se prăbușească*. Blocurile superioare erau dispuse aproape orizontal. Ultimele blocuri pe care le tăiasse aveau formă trapezoidală și pe ultimul – cel principal – îl împinsese dinăuntru spre exterior, apoi îi netezise marginile și îl așezase la locul lui. Apoi Silence ieșise din construcția aceea din zăpadă, se cățăraseră pe peretele curbat până în vârf și începuse să sară pe blocul acela ca să-l înțepenească.

La început, Crozier și-a spus că Silence se comportă exact ca un copil, așa cum arăta câteodată, dar apoi și-a dat seama că tânăra verifica rezistența și stabilitatea noului lor cămin.

Până a doua zi – o altă zi fără soare – femeia eschimos

topise suprafața interioară a pereților, lăsându-i să înghețe apoi și să se acopere cu o peliculă subțire, dar foarte dură, de gheață. După aceea a dezghețat pieile de focă folosite mai întâi la cort, și apoi la sanie, le-a întins la câțiva centimetri depărtare de pereți de niște corzi confecționate din tendoane de animal trecute prin pereții și tavanul căsuței, asigurând, astfel, o mai bună izolare a locului. Crozier și-a dat seama că pieile acelea împiedică pereții să se înmoaie chiar și atunci când temperatura din interior este ridicată.

Nu conținea să se minuneze de căldura din casa lor de zăpadă: probabil că în permanență acolo era cu douăzeci și cinci de grade mai cald decât afară și foarte des niciunul dintre ei nu purta nimic altceva decât pantalonii scurți din piele. Silence amenajase un loc pentru gătit pe un pervaz din zăpadă în dreapta intrării, iar pe cadrul din corn de karibu și lemn atârnav vasele lor cu mâncare deasupra flăcărilor alimentate cu seu de focă, dar și hainele puse la uscat. Când Crozier se mai înzdrăvenise și era în stare să iasă, târându-se în patru labe prin pasajul îngust, Silence i-a explicat în limbajul ei cu figuri din sfoară că era absolut necesar să-și pună hainele groase la uscat de îndată ce se întorceau de afară.

Pe lângă polița pentru gătit din dreapta intrării și un prag pentru stat jos la stânga, înspre spatele căsuței din zăpadă mai era și o platformă pentru dormit. Ca să nu se taseze, Silence împrejmuise acea platformă cu puținul lemn pe care îl aveau – folosit la cort și apoi la sanie. Apoi presăraseră ultimele fărâme de mușchi pe care le mai avea, probabil tot ca strat izolator, și așternuseră cu multă grijă pe platformă numeroasele piei de focă și urs. Apoi îi arătaseră cum vor dormi: cu capetele spre intrare și pe hainele lor uscate folosite drept perne. Pe *toate* hainele lor.

În primele săptămâni, Crozier s-a încăpățânat să-și poarte pantalonii scurți din piele sub așternuturi, chiar

dacă, lângă el, Lady Silence dormea în pielea goală. Însă și-a dat seama curând că nu se simte deloc bine: era mult prea cald. Slăbit din pricina rănilor, deci imun deocamdată la orice poftă trupească, se obișnuise repede să se strecoare complet gol între blănuri și să-și îmbrace doar dimineața pantalonii scurți și netranspirați împreună cu restul hainelor.

Ori de câte ori Crozier se trezea pe timpul nopții, alături de Silence, încerca să-și amintească toate lunile petrecute pe *Terror*, când îi era în permanență frig, avea în permanență hainele ude și când pe puntea inferioară era în permanență întuneric, din tavan picurau stropi înghețați de apă și putea mereu a parafină și urină. Corturile Holland fuseseră încă și mai mizerabile.

Ajuns afară, își trage gluga cu bordură de blană ca să-și ferească fața de frig și se uită în jur.

E întuneric, sigur că-i întuneric. Foarte greu a ajuns să se împace cu ideea că fusese inconștient – sau mort? – vreme de multe săptămâni între momentul când fusese împușcat și prima dată când se trezise și o văzuse pe Silence lângă el. Pe timpul drumului cu sania până aici nu deslușise decât o rază firavă și foarte palidă de lumină pe orizontul sudic. Nu mai încăpea nicio îndoială: era noiembrie. Cel puțin noiembrie. Crozier a încercat să țină socoteala zilelor de când ajunseseră la căsuța din zăpadă, însă, din pricina întunericului neîntrerupt de afară și a perioadelor lor neobișnuite de somn și veghe dinăuntru – socotea că uneori dormeau și douăsprezece ore în șir – nu avea cum să fie sigur câte săptămâni trecuseră de atunci. În plus, câteodată furtunile îi țineau înăuntru nenumărate zile și nopți, obligându-i să se hrănească din rezervele de pește și carne de focă ținute la rece.

Constelațiile care se rotesc în jurul lor – cerul este foarte senin și, din acest motiv, ziua este cumplit de rece – sunt constelații de iarnă, cu stele care dansează și tremură din

cauza frigului, așa cum au dansat și au tremurat în toți anii în care Crozier le-a urmărit de la bordul HMS *Terror* sau de la bordul altei nave cu care călătorise el în regiunea arctică.

Cu singura diferență că acum nu-i e frig și habar nu are unde se află.

Crozier merge pe urmele lui Silence: ocolește căsuța și se îndreaptă spre țărmul înghețat și marea la fel de înghețată. De fapt, nici n-ar trebui să fie atent la urmele ei, pentru că știe că plaja acoperită cu zăpadă e cam la o sută de metri la nord de casa lor și că ea se duce mereu într-acolo să vâneze foci.

Dar faptul că știe cum să se orienteze în locul acesta nu-l ajută deloc când încearcă să-și dea seama unde se află.

De la Tabăra Salvării și celelalte tabere pe care le ridicaseră de-a lungul coastei sudice a Insulei King William, strâmtorile înghețate erau întotdeauna spre sud. Înseamnă că acum el și cu Silence ar putea fi pe Peninsula Adelaide, sau chiar pe King William, dar undeva pe coastele netrecute pe hărți, coasta de est ori de nord-est a insulei, pe unde nu mai călcase picior de om alb.

Crozier nu-și amintește absolut deloc cum îl transportase Silence în cort după ce fusese împușcat sau de câte ori mutase ea cortul înainte ca el să se întoarcă în lumea celor vii și are o amintire extrem de încețoșată a drumului făcut cu sania cu tălpi din pești înghețați până au ajuns aici, iar Silence a construit căsuța din zăpadă.

S-ar putea afla oriunde.

Poate nici nu sunt pe Insula King William, chiar dacă au mers spre nord; poate sunt pe una din insulele din Strâmtoarea James Ross, pe undeva pe la nord-est de King William, sau pe vreo insuliță necartografiată din estul sau vestul Peninsulei Boothia. În nopțile cu lună, Crozier vede în zare niște dealuri – nu munți, ci niște dealuri mai înalte decât colinele pe care le văzuse el pe King William –, iar locul unde este căsuța este mai protejat de vânt decât

oricare loc pe care îl găsiseră oamenii lui pe insulă ca să ridice taberele, inclusiv acela unde fusese *Tabăra Terror*.

Zăpada și pietrișul înghețat îi scrâșnesc sub tălpi lui Crozier și el se gândește la sutele de ori când, în ultimele săptămâni, încercase să-i comunice lui Silence dorința sa de a pleca de acolo, de a-și găsi oamenii, de a se întoarce la ei.

Dar privirea ei este întotdeauna golită de expresie.

A ajuns să creadă că fata îl înțelege – poate nu cuvintele în limba engleză, dar măcar emoțiile din spatele cuvintelor –, însă nu-i răspunde niciodată, nici prin formele de sfoară, nici cu vreo licărire a ochilor.

Crozier are senzația că toată situația, așa cum o pricepe ea – și cum a ajuns și el să o înțeleagă după figurile săltărețe făcute de sfoara dintre degetele ei – este la limita supranaturalului. Sunt clipe când se simte atât de apropiat de fata aceasta ciudată, încât, atunci când se trezește în miez de noapte, nu-și dă seama care este corpul ei și care al lui. În alte dăți, o aude cum îl strigă de pe ghețurile întunecate cerându-i să-i aducă degrabă un harpon, sau o funie, sau o altă unealtă... chiar dacă ea nu are limbă și niciodată nu a scos vreun sunet. Dar înțelege tot, iar el crede câteodată că visele ei sunt acelea pe care le visează el în fiecare noapte și se întreabă dacă nu cumva și ea îi împărtășește coșmarul cu preotul în straie albe care se apleacă amenințător asupra lui atunci când își așteaptă Sfânta Împărtășanie.

Însă nu vrea să-l conducă înapoi la oamenii lui.

De trei ori a plecat Crozier de unul singur, ieșind în patru labe din căsuța de zăpadă atunci când ea dormea, ori se prefăcea că doarme, luând cu el doar o bucată de slănină, ca să aibă ce mânca, și un cuțit, ca să aibă cu ce să se apere. Și de trei ori s-a rătăcit – în două dăți s-a pierdut în interiorul aceluia teritoriu pe care se află ei acum și o dată departe, pe banchiză. În toate cele trei rânduri Crozier a

mers și a tot mers, până nu l-au mai ținut picioarele, zile în șir, și apoi s-a prăbușit, acceptându-și moartea ca fiind justă și cuvenită pedeapsă pentru a-și fi abandonat oamenii.

De fiecare dată Silence l-a găsit. De fiecare dată l-a urcat pe o piele de urs, l-a învelit bine și l-a tras tăcută înapoi, la căsuța din zăpadă, peste kilometri lungi de ghețuri. Și, odată ajunși, i-a încălzit picioarele și mâinile lipindu-le de abdomenul ei dezgolit, și nu s-a uitat la el când a plâns.

Acum o găsește pe banchiză, la câteva sute de metri mai departe, aplecată peste o gaură făcută de foci în gheață pentru a putea respira.

Oricât ar încerca – și a încercat din răspuțeri – Crozier nu-i în stare să găsească găurile astea blestemate. Ba chiar se îndoiește că le-ar putea descoperi la lumina soarelui de vară, darămite la lumina stelelor sau a lunii, sau pe întuneric, așa cum face Silence. Împuțitele alea de foci sunt atât de istețe și de *șmechere* că nu se mai miră că oamenii lui n-au reușit să prindă decât câteva în toate lunile petrecute pe ghețuri.

Prin intermediul sforilor, Crozier a aflat de la Silence că foca își poate ține respirația sub apă doar șapte sau opt minute – cel mult cincisprezece (fata transpusese unitățile de timp în bătaii de inimă, dar Crozier credea că le-a înțeles așa cum trebuie). Dacă a descifrat corect figurile lui Silence, atunci înseamnă că foca are propriul teritoriu, la fel ca un câine, ori lup, ori urs polar. Își apără acest teritoriu, chiar și pe timp de iarnă, și pentru a se asigura că îi pătrunde suficient aer în regatul său de sub ghețuri, caută locul unde gheața este mai subțire și face acolo o adâncitură în formă de dom de dimensiunile trupului ei, cu un orificiu extrem de mic la suprafață pe unde să respire. Silence i-a arătat ghearele ascuțite de la capătul înotătoarelor unei foci moarte și a râcâit gheața cu ele pentru a-i demonstra cum procedează focile.

Crozier o crede pe Silence când îi arată prin figurile din sfoară că sunt zeci de asemenea găuri pentru respirație pe teritoriul unei singure foci, dar al dracului să fie el dacă poate găsi fie și una singură. Domurile pe care ea le găsește atât de lesne în aglomerația asta de ghețuri sunt de-a dreptul invizibile pentru el printre seracuri, creste, blocuri de gheață, aisberguri mici și crevase. E convins că a trecut pe lângă sute de afurisenii dintr-astea și n-a observat decât vagi iregularități în suprafața gheții.

Silence stă pe vine lângă una. Când Crozier ajunge la câteva zeci de metri de ea, fata ridică o mână cerându-i să nu facă zgomot.

Tot prin desenele cu sfoară fata i-a povestit că foca este una dintre cele mai circumspecte și mai prudente creaturi din câte există. Prin urmare, vânătoarea de foci implică în primul rând tăcere și mișcări furișate. Aici Lady Silence¹⁹ face cinste numelui ei.

Înainte de a se apropia de o astfel de gaură în gheață – cum naiba *știe* unde să le găsească? – Silence așterne pe jos bucăți mici de piele de karibu, pe care pășește cu multă grijă pentru ca zăpada și gheața să nu-i scârțâie absolut deloc sub tălpi. Odată ajunsă lângă acel orificiu, înfinge în gheață, cu mișcări incredibil de încete, câteva coarne de karibu bifurcate și își pune pe ele cuțitul, harponul, funiile și alte mărunțișuri care îi sunt ei de folos la vânătoare, ca să le poată lua fără să facă vreun zgomot.

Înainte de plecare Crozier își legase niște șuvițe de tendoane în jurul brațelor și picioarelor, așa cum îi arătase Silence, pentru a-și împiedica hainele să foșnească. Însă este conștient că, dacă s-ar apropia mai mult de gaura aia, pașii lui apăsați de alb neîndemânatic ar suna în urechile focii exact ca un turn din cutii de conserve care se dărâmă. Așa că, foarte încet și cu foarte multă grijă, se așază în genunchi pe bucata groasă din piele pe care Silence a

---

¹⁹ *Silence* – „tăcere” (n. tr.).

lăsat-o anume pentru el și își încordează privirea încercând să vadă ceva în suprafața de gheață.

Știe că, înainte de sosirea lui, Silence îndepărtase cu multă băgare de seamă zăpada de deasupra afurisitei de găuri și o lărgise puțin cu un os înfipt în capătul harponului. Apoi a inspectat cu atenție gaura, vrând să se asigure că este plasată chiar deasupra unui canal adânc în gheață – altminteri șansele de reușită ale unei lovituri cu harponul ar fi fost extrem de mici. Pentru ca ninsoarea ce se pornise să nu o umple, a pus deasupra găurii o bucată subțire de piele. Apoi a luat un os mic și ascuțit legat printr-o bucată lungă de maț de vârful altui os și a coborât instrumentul acesta în gaură.

Acum așteaptă. Crozier stă cu ochii la ea.

Orele trec.

Se întetește vântul. Norii încep să acopere stelele, iar zăpada spulberată de pe țărm năvălește pe gheața mării. Silence stă pe vine, nemișcată, deasupra găurii. Parka și gluga i se acoperă cu un strat subțire de omăt. În mâna dreaptă are harponul cu vârf din fildeș și cu coada sprijinită pe cornul de karibu.

Crozier a văzut-o prinzând foci și prin alte metode. O dată a scobit, cu ajutorul lui, două găuri în gheață și a ademenit practic foca să vină la ea. În felul ei foarte special i-a explicat că, deși foca este prudența întruchipată în lumea animalelor, curiozitatea fără limite reprezintă punctul ei vulnerabil. Dacă Crozier ar pune mâna pe harponul pe care i l-a pregătit Silence și l-ar mișca ușor în sus și în jos, făcând să se miște vârful cu cele două oase mici cu pene înfipite în ele, foca nu ar rezista multă vreme și și-ar scoate capul să vadă despre ce este vorba.

Altădată Crozier a rămas literalmente cu gura căscată în frigul cumplit al Arcticii când Silence s-a pus cu burta pe gheață, prefăcându-se că este o focă, mișcând brațele ca pe niște înotătoare. Atunci nici nu a văzut capul focii ieșind

din ascunzătoare, ci doar o mișcare fulgerătoare a mâinii fetei de care era legat harponul. Cel mai adesea la celălalt capăt al armei se afla o focă moartă.

Însă în întunericul acestei zile-nopți nu există decât un singur ochi în gheață, iar Crozier stă nemișcat ore întregi pe bucata lui de piele, urmărind-o pe Silence lângă domul acela nedeslușit. Cam la fiecare jumătate de oră întinde încet mâna spre coarnele din karibu din spate și ia de acolo un alt instrument ciudat – o bucată de lemn cam de douăzeci și cinci de centimetri lungime, de care sunt prinse trei gheare de pasăre – cu care zgârie pojghița de gheață de deasupra găurii atât de ușor că el nu aude absolut nimic, deși se află doar la un metru distanță de ea. Dar se vede treaba că foca aude foarte bine. Chiar dacă este la altă gaură pentru respirat, poate la sute de metri depărtare, până la urmă curiozitatea tot îi va învinge prudența și îi va aduce sfârșitul.

Pe de altă parte, Crozier nu pricepe în ruptul capului cum de poate Silence să vadă unde să lovească cu harponul. Poate că umbra animalului ar fi vizibilă la lumina soarelui de vară, sfârșit de primăvară sau chiar toamnă... poate că atunci i s-ar vedea botul sub deschizătura micuță din gheață... dar noaptea? La lumina stelelor? Când începe să vibreze instrumentul care o avertizează pe Silence de prezența focii, aceasta poate să fi plecat deja de acolo și să se fi scufundat iarăși în adâncuri. Oare Silence îi simte mirosul? Oare o poate percepe cu alte simțuri?

E pe jumătate înțepenit din cauza poziției pe pielea de karibu. Trebuie că a vibrat indicatorul din oase și pene al lui Silence, dar el nu a observat. Ațipise.

Se trezește brusc în clipa atacului. Fata ridică harponul și îl aruncă în gaura din gheață în mai puțin timp decât îi trebuie lui Crozier să clipească o singură dată. Apoi se dă puțin pe spate și trage din toate puterile de funia groasă care a dispărut prin gheață.

Crozier se ridică cu greu în picioare – îl doare îngrozitor de tare piciorul stâng și nu vrea să își lase greutatea pe el – și se apropie șchiopătând de Silence. A învățat că acesta este unul din cele mai delicate momente ale vânătorii: trebuie să tragi foca la suprafață înainte să apuce să se smulgă din vârful harponului, în cazul în care este doar rănită, ori să se lovească de ghețuri și să cadă la fund, dacă e moartă. Viteza de reacție, așa cum îi repetase până la saturație Marina Regală, este de importanță capitală.

Se luptă amândoi să scoată animalul greu la suprafață. Cu o mână surprinzător de puternică Silence trage de frânghie, în vreme ce cu un cuțit aflat în mâna cealaltă sparge gheața, lărgind gaura.

Foca e moartă, dar e mai alunecoasă decât orice altceva a mai ținut Crozier vreodată în mâini. A prins-o de sub una din înotătoare, având grijă să evite ghearele ascuțite din vârf, și se forțează să o tragă afară. Și gâfâie, icnește, râde în hohote și înjură fără încetare, bucuros că nu mai trebuie să păstreze tăcerea, iar Silence, evident, nu spune nimic. Nu i se aude decât şuieratul ușor al respirației.

Când foca este pe gheață, Crozier se dă puțin îndărăt, știind foarte bine ce urmează.

În lumina firavă a celor câtorva stele care și-au făcut loc printre norii mânați de vânt, vede privirea oarecum severă din ochii deschiși și încremeniți ai focii; vede botul căscat din care curge un firisor de sânge întunecat pe zăpada alb-abăstruie.

Gâfâind puțin din cauza efortului, Silence se lasă în genunchi pe gheață, apoi în patru labe, apoi se lungește pe burtă, punându-și fața lângă cea a focii.

Crozier nu spune nimic și mai face un pas în spate. În mod straniu, acum se simte ca în copilărie, când intrase în biserica lui Memo Moira.

Silence scoate de sub parka o ploscă micuță din fildeș, cu dop, și își umple gura cu apa din ea. Ca să nu înghețe, a

ținut-o lipită de sânii ei goi.

Apoi se apleacă și își lipește buzele de gura focii într-o bizară parodie a unui sărut, deschizându-și chiar gura, așa cum văzuse Crozier că fac prostituatele pe cel puțin patru continente.

Dar nu are limbă, își amintește el.

Femeia trece apa din gura ei în gura focii.

Crozier știe că dacă sufletul viu al animalului, care nu i-a părăsit încă trupul, este mulțumit de frumusețea și măiestria cu care a fost lucrat harponul și vârful din fildeș al acestuia care i-a adus moartea, dacă este mulțumit de răbdarea și priceperea de care a dat dovadă Silence și mai ales dacă îi place apa pe care o primește din gura ei, atunci se va duce și va spune celorlalte suflete de foci că ar trebui să vină la vânătorul acesta ca să aibă șansa de a bea o apă atât de curată, atât de proaspătă.

Crozier habar nu are de unde știe toate astea – Silence nu i-a povestit așa ceva, nici cu sfoara, nici prin alte gesturi –, dar știe că acesta este adevărul. Și parcă toate informațiile îi vin din durerile de cap cu care se trezește în fiecare dimineață.

Odată ritualul încheiat, Silence se ridică în picioare, își scutură zăpada de pe pantaloni și parka, își strânge harponul și celelalte instrumente și pornesc amândoi spre căsuța lor de zăpadă trăgând după ei foca moartă.

Mănâncă toată seara. Crozier are senzația că n-are să se sature niciodată de slănină și untură. Obrajii le sunt unsuroși ca fesele unui porc obez. El își arată fața, apoi întinde degetul spre chipul la fel de mânjit cu grăsime al lui Silence și izbucnește în râs.

Firește că Silence nu râde niciodată, dar lui i se pare că zărește o licărire de zâmbet pe buzele ei atunci când fata iese prin tunelul căsuței – îmbrăcată doar în pantalonii scurți din piele de karibu – și se întoarce cu două mâini pline cu zăpadă proaspătă. Se spală amândoi pe fețe, apoi

se șterg bine cu piei moi de ren.

Beau din apa rece ca gheața, mai frig niște bucăți de carne de focă, le mănâncă și pe acelea, beau iarăși apă, se duce fiecare afară la locul lui special să se ușureze, își întind hainele umede pe uscător deasupra flăcării mici, se spală iar pe mâini și pe față, își freacă dinții cu degetele și cu niște rămurele înfășurate în sfoară și se strecoară în așternuturi complet goi.

Crozier abia ațipise când se trezește simțind palma mică a lui Silence pe coapsa lui și pe zonele lui intime.

Reacția lui e instantanee: se întărește și se ridică. Nu a uitat durerile fizice din trecut și nici scrupulele care l-au încercat la gândul că ar putea întreține asemenea raporturi cu tânăra eschimosă: dar acum nu dă atenție acestor detalii neimportante pentru că degetele ei micuțe, dar insistente îi cuprind penisul.

Amândoi respiră greu. Ea își trece piciorul peste pulpa lui și se freacă de el în sus și în jos. El îi cuprinde într-o palmă sâni – incredibil de calzi – și o apucă strâns de fundul rotund cu mâna cealaltă, lipind-o cu burta de el. Mădularul îi este ridicol de țeapăn și îi pulsează cu putere. La fiecare atingere pasageră cu pielea ei fierbinte, vârful umflat vibrează la fel ca penele de pe indicatorul pentru foci. Trupul lui este o focă măcinată de curiozitate, care se ridică iute la suprafața senzațiilor, în ciuda tuturor avertismentelor pe care i le transmite buna judecată.

Silence dă la o parte așternuturile și se așază călare peste el și, cu o mișcare la fel de iute asemenea celei cu care a aruncat harponul, îl apucă, îl potrivește și îl introduce în ea.

— Of, lisuse... icnește el atunci când devin o singură ființă.

Simte o ușoară rezistență, apoi o simte pe Silence cum se abandonează mișcării și își dă seama, iar asta îl

șochează nespus, că face sex cu o virgină. Ori, mai bine zis, că o virgină face sex cu el.

— O, Doamne, mai apucă să spună când amândoi încep să se miște frenetic.

O trage de umeri și încearcă să o sărute, dar ea își întoarce fața, lipindu-și obrazul de obrazul lui, de gâtul lui. Crozier a uitat că femeile eschimoșilor nu știu să sărute... primul lucru pe care îl află orice explorator britanic de la veteranii Arcticii.

Nu contează.

În mai puțin de un minut explodează înăuntrul ei. Trecuse atât de mult timp...

Silence stă o vreme culcată deasupra lui, cu sânii mici și transpirați turtiți de pieptul lui nădușit în egală măsură. Îi simte bătaile accelerate ale inimii și știe că și ea i le simte pe ale lui.

Atunci când reușește să lege vreo două gânduri, se întreabă dacă nu cumva au pătat așternuturile cu sânge. Nu ar vrea să murdărească aceste blănuri albe.

Dar Silence își mișcă iarăși șoldurile. Acum stă dreaptă, tot călare peste el, cu privirea-i întunecată fixată asupra lui. Iar sfârcurile ei par o altă pereche de ochi negri care îl urmăresc atenți. El este în ea, și mai este încă tare, iar mișcărilor ei – imposibil, asta nu s-a mai întâmplat în niciuna din întâlnirile lui Francis Crozier cu târfele din Anglia, Australia, Noua Zeelandă, America de Sud, ori de aiurea – îl stârnesc din nou, îl întăresc mai mult. Iar el începe să se miște în același ritm lent, mistuitor.

Silence se arcuiește, își dă capul mult pe spate și se proptește cu o mână în pieptul lui.

Și fac dragoste în felul acesta ore și ore în șir. O dată ea se desprinde de el, dar numai ca să aducă apă din care să bea amândoi – zăpadă topită într-una din cutiile Goldner pe care le atârnă deasupra flăcării unde se usucă hainele – și, după ce termină de băut, își șterge, cu un aer absolut

firesc, petele miciuțe de sânge de pe coapse.

Apoi se întinde pe spate, desface picioarele și îl trage deasupra ei.

Nu există răsărit de soare, deci Crozier nu va ști niciodată dacă au făcut dragoste toată acea lungă noapte arctică – poate că este vorba de zile și luni în șir, fără somn și fără oprire (și chiar fără oprire i se pare când ajung în cele din urmă să adoarmă). Și când, în sfârșit, adorm amândoi, picuri de apă șiroiesc din părțile descoperite ale pereților încălziți de fierbințeala respirației lor, și la ei acasă este atât de cald, că în prima jumătate de oră a somnului nu-și trag așternuturile peste ei.

64 CROZIER

După ce a ajuns la țărm,
pe când lumea era încă în beznă,
Tulunigraq, Corbul, a auzit cum Doi Oameni visează
lumina.

Dar nu era nicio lumină.
Totul era întunecat, așa cum fusese întotdeauna.
Nu era soare. Nici lună. Nici stele. Nici focuri.

Corbul a zburat departe de mare până ce a dat de o
casă din zăpadă

unde trăiau un bătrân și fiica lui.
Știa că cei doi ascund lumina,
păstrând totuși o rază de lumină,
așa că a intrat.

S-a târât prin pasaj.

S-a uitat prin *katak*.

Două desăgi din piele atârnau acolo,
într-una era întunericul,
iar în cealaltă lumina.

Fata bătrânului era trează,
iar tatăl ei dormea.

Era oarbă și nu vedea.

Tulunigraq și-a trimis gândul spre ea
ca s-o facă să vrea să se joace.

„Vreau să mă joc cu mingea!” a strigat fata,
trezindu-l pe bătrân.

Tatăl s-a sculat și a dat jos desaga în care era
ziua.

Lumina era înfășurată în piele de ren pe care
ea o încălzea dinăuntru

dorind să iasă de acolo.

Corbul și-a trimis gândul ca s-o facă
Pe fată să împingă mingea-lumină spre *katak*.
„Nu!” a țipat tatăl.
Prea târziu.
Mingea a trecut prin *katak* și s-a rostogolit
prin pasaj.

Tulunigraq o aștepta.
A prins mingea.
A ieșit în fugă din pasaj,
a fugit cu mingea în care era lumina zilei.

Corbul a lovit cu ciocul.
A sfâșiat mingea din piele.
A sfâșiat lumina zilei.
Bătrânul din casa de zăpadă
l-a urmărit printre sălciile de tundră
și peste ghețuri, dar omul-zorilor nu era om.
Era șoim.
„*Pitqiktuak!*” a zbierat Șoimul Peregrin,
„Am să te omor, Șarlatane!”

S-a năpustit asupra Corbului,
dar prea târziu, căci Corbul sfâșiasse mingea din piele.
S-au ivit Zorii.
Lumina s-a revărsat pretutindeni.
Quagaa Sila! S-au ivit Zorii!

„*Uunukpuak! Uunukpuagmun! Întuneric!*”
a strigat Șoimul.
„*Quagaa!* Lumină pretutindeni!” a zbierat Corbul.

„Noapte!”

„Zori de zi!”
„Întuneric!”
„Lumină!”
„Noapte!”
„Ziuă!”

Au continuat să se certe.
Corbul a strigat:
„Lumină pentru pământ!”
„Lumina zilei pentru Oamenii Adevărați!”
Nu ne e de folos
Una fără alta.

Și Corbul a dus lumina zilei în unele locuri.
Iar Șoimul a păstrat întunericul în celelalte.
Dar animalele s-au luptat.
Cei Doi Oameni s-au luptat.
Au aruncat cu lumină și întuneric unul în altul.
Lumina zilei și întunericul s-au echilibrat.

Iarna urmează verii.
Două jumătăți.
Lumina și întunericul se fac una.
Viața și moartea se fac una.
Tu și cu mine ne facem una.

Tuunbaq rățăcește prin noaptea de afară.
Sub atingerea noastră
se face lumină.

Totul este în armonie.

65 CROZIER

Pleacă în lunga lor călătorie la scurtă vreme după prima apariție șovăielnică a soarelui deasupra orizontului sudic, doar câteva minute în miezul zilei.

Însă Crozier știe că nu din cauza întoarcerii soarelui au ales acest moment ca să acționeze și ca el să se decidă ce anume va face. Nu. Violența cerurilor din celelalte douăzeci și trei de ore și jumătate a convins-o pe Silence că venise vremea. Își părăsesc pentru totdeauna căsuța din zăpadă. Deasupra lor se strâng și se desfac benzi strălucitoare de lumini aidoma degetelor unui pumn care se închide și se deschide. Cu fiecare zi și noapte, aurora acoperă tot mai mult cerul întunecat.

Sania are o structură rezistentă, pe măsura drumului lung care îi așteaptă. De două ori mai lung decât sania improvizată de Silence din pești înghețați și piele de karibu ca să îl transporte atunci când el nu putea merge, vehiculul acesta are tălpile din bucăți de lemn și colți de morsă. Stratul glisant nu este făcut din pastă de mușchi de turbă, ci din oase de balenă și colți de morsă; totuși Silence și Crozier se opresc de câteva ori pe zi să aplice câteva straturi de gheață pe tălpile saniei. Traversele sunt confecționate din coarne de ren și din ultimele bucăți de lemn pe care le-au mai avut, inclusiv din șipcile de la platforma pentru dormit; speteaza este din coarne de ren și colți de morsă.

Hamurile din piele sunt pentru două persoane – dacă nu se va îmbolnăvi sau nu va fi rănit, niciunul dintre ei nu va călători în sanie –, dar Crozier știe că Silence speră ca, până la sfârșitul anului, sania lor să fie trasă de un echipaj de câini.

Silence este însărcinată. Nu i-a mărturisit lui Crozier, nici

cu sfoara, nici prin alte mijloace, dar el știe, și ea știe că el știe. Dacă totul va merge bine, copilul se va naște în luna pe care el obișnuia să o numească „iulie”.

Pe sanie sunt toate blănurile și pieile lor și uneltele pentru făcut mâncare și toate celelalte unelte și cutiile de conserve Goldner – pentru zăpada topită pe care o vor bea – și un stoc de pește, carne de focă, de morsă, de vulpe, iepure și potârniche – toate înghețate. Însă Crozier știe că o parte din alimentele acestea sunt pentru o vreme care poate nu va veni – pentru el, cel puțin. Iar o altă parte din cărnurile congelate ar putea fi folosită drept plocon, în funcție de ce hotărâre va lua el și de ce anume se va întâmpla pe ghețuri. Și mai știe că, tot în funcție de hotărârea lui, în curând vor începe să țină post, pregătindu-se pentru momentul acela – deși, după câte pricepe, doar el *va trebui* să postească. Silence i se va alătura doar fiindcă acum îi e soție. Dar dacă el va muri, ea va lua mâncarea și sania și se va întoarce pe uscat ca să-și trăiască viața și să-și vadă în continuare de obligațiile ei.

Zile în șir merg spre nord, de-a lungul unei coaste, ocolind stâncile și dealurile cu pante prea povârnite. În câteva rânduri, relieful mult prea aspru îi obligă să iasă pe gheața mării, dar ei nu vor să rămână acolo prea mult timp. Nu încă.

Gheața se sparge ici și colo, dar canalele de apă sunt foarte înguste. Nu se opresc să prindă pește nici din canale, nici din polinii, ci merg mai departe, trăgând la sanie și câte zece ore pe zi, revenind pe uscat ori de câte ori o pot face, și își continuă drumul pe acolo, deși sunt nevoiți să se oprească de mai multe ori ca să refacă stratul de gheață de pe tălpile saniei.

În seara celei de-a opta zile, fac popas pe un deal și de acolo privesc în jos la un pâlc luminos de căsuțe din zăpadă.

Cu toate că Silence a avut grijă să se apropie de

așezarea aceasta din direcția opusă vântului, unul dintre câinii legați de pari înfipti în gheață sau pământ începe să latre furios. Ceilalți câini rămân muți.

Crozier se uită uimit la construcțiile luminoase – una este un dom alcătuit din patru căsuțe mici de zăpadă și una mai mare, cu pasaje de trecere între ele. Doar simplul gând că sunt oameni atât de aproape de el îi frânge inima.

De jos, amortizat de blocurile de zăpadă și pieile de karibu, ajunge până la ei sunet de râsete omenești.

Știe că ar putea coborî chiar acum. Știe că le-ar putea cere acelor oameni să-l ajute să ajungă la Tabăra Salvării și la oamenii lui. Crozier știe că acesta este cătunul clanului din care face parte șamanul scăpat cu viață atunci când alți opt eschimoși au fost masacrați în cealaltă parte a Insulei King William. Știe că acest clan este familia lărgită a lui Silence, iar cei opt bărbați și femei uciși atunci fuseseră rudele ei.

Ar putea coborî în vale și le-ar putea cere ajutorul și știe că Silence îl va urma și îi va traduce vorbele prin figurile ei de sfoară. Pentru că îi este soție. Și mai știe că – indiferent dacă el este soțul ei sau nu, indiferent cât de mare ar fi respectul și venerația și dragostea acelor oameni pentru ea – este foarte posibil ca, în cazul în care nu va face ce i se va cere acolo, printre ghețuri, ei să-l întâmpine cu zâmbete și râsete și apoi, când va fi așezat la masă, ori când va dormi, ori când va fi pur și simplu mai puțin atent, să-l lege fedeleș și să-i pună pe cap un sac din piele și să-l înjunghie iar și iar și iar, femei și bărbați deopotrivă, până când îl vor ucide. A visat cum sângele lui pătează zăpada cea albă.

Sau poate că nu va fi așa. Poate că Silence nu știe ce va fi să se întâmple. Și dacă a visat cum le va fi viitorul, nu i-a explicat prin limbajul figurilor de sfoară și nici nu i-a împărtășit acele vise.

Oricum ar fi, el nu vrea să afle chiar acum. Cătunul acesta, noaptea aceasta, ziua de mâine – înainte ca el să fi

luat o hotărâre în cealaltă privință – nu reprezintă viitorul lui imediat, indiferent care va fi sau nu acesta.

Face un semn din cap spre Silence și, prin întuneric, se îndepărtează de așezarea eschimoșilor și pornesc spre nord, de-a lungul coastei.

În zilele și nopțile acestei călătorii – dorm doar câteva ore înghesuți sub o piele de karibu –, Crozier are vreme să se gândească.

În lunile din urmă, poate pentru că nu a avut cu cine să stea de vorbă – sau măcar un interlocutor care să-i răspundă prin viu grai – a învățat cum să discute cu diferite părți din mintea și inima lui, ca și cum acestea ar fi fost persoane independente, cu propriile lor argumente. Una dintre acestea, sufletul lui bătrân și obosit, știe că el a dat greș din absolut toate punctele de vedere. Oamenii lui – oamenii aceia care și-au pus nădejdea în el – sunt morți sau risipiți care încotro. Mintea lui speră că au mai supraviețuit câțiva, dar în străfundurile inimii el este convins că orice om rătăcit pe teritoriul lui *Tuunbaq* este deja mort, iar oasele i se decolorează pe vreun țărm fără nume ori pe vreo banchiză plutitoare. I-a dezamăgit pe toți.

Atunci, măcar să-i urmeze.

Crozier nu știe încă unde se află, deși bănuiește că au petrecut iarna pe coasta vestică a unei insule întinse de la nord-estul Insulei King William, aproape la aceeași latitudine cu *Tabăra Terror* și cu nava *Terror*, deși acestea trebuie să fie la peste o sută cincizeci de kilometri la vest de aici, peste marea înghețată. Dacă ar dori să se întoarcă la *Terror*, ar trebui să traverseze bucata aceasta de mare și poate câteva insule spre vest, iar apoi să străbată toată zona din nordul Insulei King William și apoi să facă patruzeci de kilometri pe marea înghețată ca să ajungă la nava pe care a abandonat-o cu mai bine de zece luni în urmă.

Însă nu vrea să se întoarcă la *Terror*.

În ultima vreme, Crozier a învățat destule despre metodele de supraviețuire și crede că ar putea găsi drumul înapoi la Tabăra Salvării, ba chiar ar putea ajunge la Fluviul lui Back, dacă ar avea suficient timp. Ar mânca ce vânează, și-ar construi căsuțe din zăpadă ori corturi din piei atunci când se vor isca inevitabilele furtuni. Își va căuta oamenii răzlețiți, la zece luni după ce i-a părăsit, și le va da de urmă, chiar dacă va dura ani de zile.

Și Silence îl va urma, dacă aceasta va fi calea pe care el o va alege. Este convins că îl va urma. Chiar dacă ar însemna sfârșitul a tot ceea ce reprezintă ea, sfârșitul sensului vieții ei.

Însă nu îi va cere să îl urmeze. Dacă ar fi s-o pornească spre sud, în căutarea echipajului lui, se va duce singur pentru că bănuiește că își va găsi moartea acolo, în pofida tuturor noilor sale cunoștințe și deprinderi. Dacă nu va muri pe gheață, va muri din cauza vreunei răni căpătate în călătoria pe fluviu. Dacă nu îl vor ucide nici fluviul, nici rânila și nici bolile, s-ar putea întâlni cu grupuri ostile de eschimoși, ori cu cete și mai sălbătice de indieni mai la sud. Britanicilor, îndeosebi exploratorilor veterani, le place să creadă că eschimoșii sunt un neam primitiv, dar pașnic, greu de înfuriat, greu de urnit la dihonie sau război. Dar Crozier a văzut adevărul în visele lui: eschimoșii nu sunt decât niște simpli oameni, la fel de imprevizibili ca oricare altă rasă, și care se dedau adesea la războaie și crimă și, în vremuri de restriște, chiar la canibalism.

Un drum mai scurt și mai sigur ar fi pe direcția est, peste ghețuri, înainte ca vara să le sfărâme, dacă le va sfărâma vreodată, hrănindu-se cu ce vânează, apoi peste Peninsula Boothia, până la coasta ei de est, apoi spre nord, până la Țărmlul Fury și la așezările de acolo ale expedițiilor din trecut. Acolo va aștepta să apară vreo balenieră ori vreo navă de salvare. Sunt excelente șansele să supraviețuiască

și să fie salvat dacă ar apuca-o în direcția aceasta.

Dar dacă reușește să se întoarcă la civilizație... dacă reușește să se întoarcă în Anglia? Singur. Va fi pe vecie căpitanul care și-a lăsat toți oamenii să moară. Un proces va fi inevitabil, cu rezultat previzibil. Indiferent care va fi verdictul Curții Marțiale, dezonoarea va fi sentința lui pe viață.

Dar nu din cauza aceasta nu pleacă el către vest sau către sud.

Femeia de lângă el îi poartă în pânțece copilul.

Dintre toate eșecurile lui Francis Crozier, cel mai mult îl doare și îl chinuiește faptul că a dat greș ca bărbat.

Are aproape cincizeci și trei de ani și a fost îndrăgostit doar o singură dată până acum, atunci când a cerut în căsătorie o fetișcană răzgâiată, o femeie-copil cu sufletul meschin, care îl ațâțase și apoi se folosisese de el pentru propria-i plăcere, exact la fel cum marinarii se folosesc de curvele din porturi. *Nu, își spune el, exact la fel cum eu m-am folosit de curvele din porturi.*

În fiecare dimineață se trezește alături de Silence după ce i-a împărtășit visele, știind că și ea le-a împărtășit pe ale lui, și îi simte căldura trupului lipit de al său și simte cum răspunde la căldura aceasta. Fiecare zi este lupta lor pentru viață – jefuiesc alte suflete, devorează alte suflete, pentru ca astfel spiritele lor vremelnice să mai poată trăi încă puțin.

Este grea cu copilul nostru. Copilul meu.

Dar realitatea aceasta nu are legătură cu hotărârea pe care va trebui s-o ia în zilele următoare.

Are aproape cincizeci și trei de ani și i se cere să creadă în ceva atât de incredibil de absurd încât ar trebui să izbucnească în râs doar gândindu-se la asta. I se cere – dacă pricepe bine figurile din sfoară și visele, iar el crede că a ajuns să le priceapă – să *facă ceva*. Atât de îngrozitor și atât de dureros, încât dacă nu va muri de pe urma

experienței respective, va înnebuni cu siguranță.

Însă trebuie să *creadă* că o atare demență fantastică este corectă. Trebuie să *creadă* că visele sale – doar simple vise – și dragostea lui pentru femeia aceasta îl fac să renunțe la o viață de gândire logică ca să devină...

Să devină ce?

Altceva și altceva.

Trage la sanie alături de Silence sub culorile turbate ale cerului și își aduce aminte că Francis Rawdon Moira Crozier nu crede în nimic.

Sau, dacă ar fi să creadă totuși în ceva, acel ceva ar fi *Leviatanul* lui Hobbes.

Viața este solitară, jalnică, urâtă, degradantă și scurtă.

Niciun om rațional nu poate nega asta. Iar Francis Crozier, în ciuda viselor, a durerilor de cap și a acestei noi dorințe de a crede în ceva, rămâne totuși un om rațional.

Dacă bărbatul acela în smoching, așezat în fața căminului din biblioteca vilei sale din Londra, poate înțelege cât de solitară, jalnică, urâtă, degradantă și scurtă este viața, atunci cum să refuze să priceapă asta un bărbat care trage după el o sanie încărcată cu carne înghețată și blănuri, de-a curmezișul unei insule fără nume, prin noaptea arctică, sub un cer care a înnebunit definitiv, spre o mare înghețată, aflată la mii de kilometri depărtare de orice așezare civilizată?

Bărbat care se îndreaptă spre un destin mult prea înspăimântător pentru a și-l putea imagina.

În cea de-a cincea zi a drumului pe coastă, ajung la capătul insulei, iar Silence o pornește spre nord-est, ieșind pe ghețuri. Acum merg mai încet din cauza inevitabilelor creste și banchize în derivă și trebuie să se opintească mai mult. Merg mai încet și pentru ca să nu strice sania. Își folosesc plita micuță cu untură de focă doar pentru a topi zăpada atunci când le este sete, dar nu se opresc să facă rost de carne proaspătă, în ciuda numeroaselor găuri de

focă pe care Silence i le arată în suprafața gheții.

Acum soarele stă pe cer cam câte treizeci de minute în fiecare zi. Crozier nu mai știe cât este ora. Ceasul i-a dispărut odată cu hainele după ce fusese împușcat de Hickey și salvat de Silence... nici astăzi nu avea habar cum o fi făcut-o. Nu i-a spus niciodată.

Atunci am murit eu prima oară, își zice el.

Acum i se cere să moară din nou – să moară cel care a fost și să devină altceva.

Câți oameni au oare parte de o asemenea a doua șansă? Câți căpitani care și-au văzut murind ori dispărând cei o sută douăzeci și cinci de oameni din expediția lor și-ar dori o asemenea a doua șansă?

Aș putea să dispar.

În fiecare noapte, când se dezbrăca să se bage în așternuturi, Crozier se uită la rețeaua de cicatrice de pe braț, piept, abdomen și picior și își poate închipui cât de oribile sunt rănille de glonț și alice de pe spate. Ar putea constitui o explicație plauzibilă pentru refuzul de a vorbi despre trecutul lui.

Ar putea să traverseze Boothia spre est, să vâneze și să pescuiască în apele bogate și calde ale coastei, să se ferească de navele Marinei Regale și de alte vase britanice de salvare și să aștepte sosirea unei nave americane cu vânători de balene. Asta ar dura doi sau trei ani, dar ar fi în stare să se descurce până atunci. Cu siguranță.

Și, în loc să se întoarcă acasă, în loc să se întoarcă în Anglia – dar a fost vreodată Anglia casa lui? —, le va spune salvatorilor americani că nu-și mai amintește ce i s-a întâmplat sau la bordul cărei nave a fost – drept dovadă le poate arăta rănille astea îngrozitoare – și se va duce cu ei în America atunci când se va încheia sezonul de vânat balene. Și acolo poate începe o viață nouă.

Câți oameni primesc șansa de a începe o viață nouă la vârsta lui? Foarte mulți ar da orice pentru ea.

Va dori Silence să meargă cu el? Va fi Silence în stare să suporte privirile și râsetele marinarilor și privirile mult mai nemiloase și şușotelile americanilor „civilizați” din New York ori vreun orașel din New England? Își va schimba ea blănurile cu rochii din stambă și corsete, știind că mereu va fi străină pe un meleag străin și straniu?

Da, ar face toate astea.

Crozier este sigur, așa cum e sigur de orice altceva.

L-ar urma acolo. Și ar muri acolo – ar muri foarte repede. Din cauza suferinței și a înstrăinării și a tuturor gândurilor răutăcioase, meschine, străine și nestruncate care vor intra în mintea ei, așa cum a intrat în Fitzjames otrava din conservele Goldner – invizibilă, abjectă, ucigătoare.

Și de asta este sigur.

Dar el și-ar putea crește fiul în America și ar putea avea o viață nouă în țara aceea aproximativ civilizată, poate chiar va reuși să ajungă căpitan pe un velier particular. A eșuat complet ca ofițer și căpitan al Marinei Regale și al Serviciului pentru Descoperiri Geografice. A eșuat și ca gentilom – mă rog, n-a fost niciodată un gentilom –, dar niciun american nu trebuia să știe asta.

Nu, nu, cu un velier mare ar ajunge în porturi unde ar putea fi recunoscut. Și dacă va fi recunoscut de orice ofițer britanic de marină, va fi spânzurat pentru dezertare. Dar o navă micuță de pescuit... dintr-un orașel din New England, poate și cu o nevastă yankee care să-i crească copilul după ce Silence se va stinge...

O nevastă yankee?

Crozier aruncă o privire către Silence care trage în ham alături de el. Aurora îi pictează gluga și umerii în violet și stacojiu, în roșu și alb. Nu se uită la el. Dar e convins că știe ce gândește. Și chiar dacă nu știe acum, va afla la noapte când se vor încolăci unul în jurul celuilalt și vor visa.

Nu se poate întoarce în Anglia. Nu se poate duce în America.

Dar varianta cealaltă...

Se înfioară și își trage mai bine gluga pentru ca blana de pe marginile ei să capteze mai bine căldura respirației și trupului lui.

Francis Crozier nu crede în nimic. *Viața este solitară, jalnică, urâtă, degradantă și scurtă.* Viața nu are niciun plan, nicio semnificație, nici vreun mister latent care să-i compenseze banalitățile atât de evidente. Nimic din ce a învățat el în ultimele șase luni nu l-a convins de contrariu.

Oare așa să fie?

Și amândoi trag sania mai departe spre centrul banchizei.

Se opresc în a opta zi.

Locul acesta nu este cu nimic diferit de cealaltă banchiză pe care au traversat-o în urmă cu o săptămână - poate puțin mai plată, poate cu mai puține creste și blocuri de gheață, dar, în fond, doar o banchiză și nimic altceva. Crozier observă câteva polinii mici în depărtare - pete de apă neagră pe suprafața albă - și gheața spartă din loc în loc, dând naștere unor canale mici, efemere, care nu duc nicăieri. Dacă nu cumva primăvara are de gând să vină cu două luni mai devreme, prefăcătoria aceasta este destul de credibilă. Însă Crozier mai văzuse de multe ori asemenea dezghețuri false în trecutul lui de experiențe arctice și știe banchiza nu va începe să se topească decât pe la sfârșitul lui aprilie, dacă nu cumva mai târziu.

Deocamdată sunt acolo petice de apă și găuri prin care respiră focile din belșug, și ar putea să prindă chiar morse sau narvali dacă aceștia și-ar face apariția, însă pe Silence nu o interesează acum vânătoarea.

Ies amândoi din hamuri și se uită mai bine în jur. Este momentul acela scurt de lumină difuză de la amiază care ține loc de zi întreagă.

Silence vine în fața lui Crozier, îi scoate mânușile, apoi le

scoate și pe ale ei. Vântul este foarte rece și nu ar trebui să-și țină mâinile dezgolite mai mult de un minut, dar în minutul acela ea îi ține mâinile într-ale ei și îl privește în ochi. Apoi își mișcă privirea spre est, apoi spre sud, apoi se uită iarăși la el.

Întrebarea este cum nu se poate mai limpede.

Crozier are senzația că o să-i sară inima din piept. Nu-și poate aminti nicio altă ocazie din întreaga lui viață de adult, cu atât mai puțin atunci când fusese atacat de Hickey, când să se fi simțit atât de înspăimântat.

— Da, răspunde el.

Silence își trage mânușile și se apucă să descarce sania.

Crozier o ajută să ducă lucrurile pe gheață și apoi să o sfărâme în bucăți. Și se întreabă din nou oare cum de găsise ea locul acesta. Aflase că, deși se folosește câteodată de poziția stelelor sau lunii ca să găsească drumul cel bun, cel mai adesea dă o atenție deosebită locurilor din jur. Chiar și pe un teren deloc interesant, ea numără crestele de gheață și nămeții clădiți de vânt. Crozier a început și el să măsoare timpul în perioade de somn, iar nu în zile – de câte ori s-au oprit ca să doarmă, indiferent care anume ar fi fost momentul din zi sau noapte.

Aici, în largul banchizei, este mult mai atent decât a fost el vreodată la ingeniozitatea movilelor vechi de gheață și a creștelor nou create și la grosimea ghețurilor vechi și la pericolele reprezentate de ghețurile noi, ceea ce înseamnă că a căpătat o parte din sensibilitatea lui Silence. Acum reușește să deslușească un canal de apă aflat la kilometri depărtare, doar după norii ușor mai întunecați de deasupra lui. Acum știe să ocolească crăpăturile din gheață, aproape invizibile, dar extrem de periculoase, așa cum știe să deosebească gheața subțire de cea solidă, dar fără să fie conștient de toate astea.

De ce alesese locul acesta anume? De unde a știut că

aici este locul pentru ce aveau ei de făcut?

Am s-o fac, își dă el seama și inima începe să-i bată și mai tare.

Dar nu încă.

În lumina ce se stinge cu repeziciune, cei doi ridică un cort micuț pe cadrul format din șipcile saniei. Vor rămâne doar câteva zile aici – doar dacă nu cumva Crozier rămâne aici pentru totdeauna –, așa că nici măcar nu încearcă să găsească un loc unde să-și construiască o casă de zăpadă și nici nu cheltuiesc prea multă energie cu cortul. Va fi un adăpost și nimic mai mult.

În vreme ce Crozier e înăuntru, așternând pieile și blămurile pentru izolație și pentru culcuș, Silence este afară, unde construiește din blocuri de gheață un zid lung pe latura dinspre vânt a cortului. Le va fi cât de cât de folos.

Apoi intră și îl ajută pe Crozier să instaleze lampa cu untură de focă și cadrul din coarne de karibu lângă pragul cortului, apoi începe să topească zăpadă ca să aibă ce bea. Vor folosi flacăra și cadrul și ca să-și usuce hainele. Vântul spulberă zăpada în jurul bucăților rămase din sania abandonată și goală.

Postesc amândoi vreme de trei zile. Nu mănâncă absolut nimic, nu beau decât apă, încercând să-și domolească protestele stomacului. Ies în fiecare zi din cort și se plimbă ceasuri în șir, chiar și pe ninsoare, ca să se dezmoștească și să-și astâmpere neliniștea.

Aruncă pe rând într-un bloc de gheață cu cele două harpoane și cu cele două cângi; Silence le recuperase din locul unde îi fuseseră măcelărite rudele și de multă vreme pregătise pentru fiecare din ei câte un harpon greu și o cange ușoară cu care să facă exerciții.

Acum Crozier aruncă harponul cu atâta forță că intră douăzeci de centimetri în blocul de gheață.

Silence se apropie, își dă jos gluga, uitându-se atentă la el în luminile schimbătoare ale aurorei.

El clatină din cap și încearcă să-i surâdă.

Nu știe cum să-i spună prin semne *Nu asta îi faci dușmanului?* Și o îmbrățișează cu stângăcie, încercând să-i transmită că nu are de gând nici să o părăsească, nici să folosească prea curând harponul împotriva vreunei vietăți.

Niciodată nu a mai văzut o auroră boreală ca aceasta.

Întreaga zi și întreaga noapte, cascade de culori se prăvălesc din orizont în orizont. Niciodată în toate expedițiile lui în apropierea Polului Nord sau Sud nu mai văzuse Crozier ceva asemănător cu această explozie de lumini. Nici în singura oră palidă a zilei nu scade în intensitate spectacolul nepământean de pe cer.

Iar focul de artificii al Arcticii este însoțit de un amplu acompaniament acustic.

De jur împrejur gheața geme, pocnește, suspină și scrâșnește, torturată de curenții de adâncime; și din străfunduri se aud detunături răzlețe ce se transformă curând în tiruri neîntrerupte de artilerie.

Cu toate că își închipuie ce va urma, Crozier este profund zguduit de zgomotele și mișcările gheții de sub el. Acum doarme cu parka pe el - afurisită transpirație - și se trezește din somn și de câte cinci, șase ori, ca să se repeadă afară din cort, convins că s-a spart banchiza întinsă pe care sunt ei.

Dar nu se sparge, deși se crapă din loc în loc la cincizeci de metri de cortul lor, iar fisurile străbat suprafața aparent solidă cu o viteză mai mare decât ar putea spera vreodată un om să o atingă. Iar apoi crăpăturile pur și simplu se închid și dispar. Dar continuă exploziile din adâncuri, la fel cum continuă și violențele de pe cer.

În ultima noapte a acestei vieți, Crozier are parte de un somn agitat - îi este foarte frig din cauza foamei, iar căldura trupului lui Silence nu-i mai este de ajutor - și visează că ea cântă.

Exploziile gheții se prefac într-un acompaniament de tobe pentru vocea ei subțire, dulce, tristă, deznădăduită. Și Silence cântă:

Ayaa, yaa, yapape!

Ayaa, yaa, yapape!

Aja-ja, aja-ja-ja...

Aji, jai, ja...

Spune-mi, mereu a fost viața așa de frumoasă pe pământ?

Sunt copleșită de bucurie

Atunci când se ivesc zorile,

Iar soarele uriaș

Se urcă pe cer.

Dar aici unde mă aflu

Mă sperie

Hoardele de viermi

Sau creaturile fără de suflet ale mării

Care îmi sfârtecă gâtul

Și îmi scot ochii.

Aji, jai, ja...

Aja-ja, aja-ja-ja...

Ayaa, yaa, yapape!

Ayaa, yaa, yapape!

Crozier tresare din somn. Silence este deja trează și se uită la el cu ochii aceia negri, care parcă nu clipesc niciodată. Și, într-un moment de groază pură, își dă seama că nu vocea ei o auzise el în vis cântându-i cântecul acela despre moarte – cântecul unui om care a murit adresat sinelui său –, ci vocea fiului său încă nenăscut.

Crozier și soția lui se îmbracă într-o tăcere aproape ritualică. Deși probabil că a venit dimineața, afară este tot întuneric. Dar întunericul acela este brăzdat de mii de culori.

Se aud bătăile de tobe ale ghețurilor.

Singurele opțiuni sunt capitularea sau moartea. Sau amândouă.

Toată viața lui, în toți cei peste cincizeci de ani, mai întâi băiatul și apoi bărbatul care devenise ar fi preferat mai degrabă să moară decât să capituleze. Bărbatul care este el *acum* preferă mai degrabă să moară decât să capituleze.

Dar dacă moartea nu este nimic altceva decât capitularea finală? Flacăra albastră care-i arde în piept nu acceptă niciuna dintre aceste opțiuni.

În căsuța lor din zăpadă, lungit sub așternuturi, aflase că mai există și un alt tip de capitulare. Un fel de moarte. O transformare în ceva ce nu este nici ființă, nici neființă.

Dacă doi oameni atât de diferiți, care nici măcar nu împărtășesc același limbaj, pot avea aceleași vise, atunci poate că se pot contopi și alte realități.

Este îngrozitor de speriat.

Ies amândoi din cort îmbrăcați doar cu cizmele, pantalonii scurți, ciorapii și niște cămăși din piele de karibu pe care le poartă uneori pe sub blănuri. Este foarte frig, dar vântul s-a oprit de la scurtul intermezzo de lumină de la amiază.

Habar nu are cât ar putea fi ceasul. Soarele a apus de multă vreme, iar ei nu s-au dus la culcare.

În bății de tobe, ghețurile se sfărâmă. Nu departe se deschid noi canale de apă.

Aurora boreală aruncă perdele de lumină din zenitul înstelat spre orizontul de gheață albă și scânteii colorate spre nord și sud și est și vest. Totul, inclusiv bărbatul cel alb și femeia cea oacheșă, sunt zugrăviți pe rând în stacojiu, violet, galben și albastru.

El stă în genunchi cu capul ridicat.

Ea stă în picioare în fața lui, ușor aplecată, ca și cum ar

vrea să caute o gaură de focă în suprafața gheții.

Așa cum fusese învățat, el își ține brațele pe lângă corp, dar ea îl prinde strâns de umeri. Nu are mânuși în mâini.

Ea își coboară capul și deschide larg gura. El și-o deschide pe a lui. Buzele li se ating ușor.

Ea trage adânc aer în piept, își lipește gura de a lui și începe să-i sufle înăuntru, până în gât.

Exersaseră momentele acestea de multe ori în decursul iernii și știa că acum îi va fi cel mai greu. Când tragi în piept respirația altuia este ca atunci când te îneci.

Cu tot trupul încordat, se concentrează din răspuțeri să nu icnească, să nu se dea la o parte. Gândește – *capitulare*.

Kattajjaq. Pirkusirtuk. Nipaquhiit. Toate numele acelea ciudate pe care și le aduce aminte din vise. Toate numele pe care Oamenii Adevărați din cercul înghețat de nord al lumii le dau acestui ritual.

Ea începe să scoată câteva sunete ritmice.

Ea cântă la coardele lui vocale, așa cum cântă vântul prin trestiiile de pe mal.

Sunetele acestea grave se ridică deasupra lor și se contopesc cu trosnetele ghețurilor și cu pulsațiile aurorei.

Ea repetă motivul ritmic, lăsând acum câte o pauză scurtă între sunete.

El îi aspiră suflul până în plămâni, îl adaugă pe al său și i-l suflă înapoi în gură.

Ea nu are limbă, dar coardele vocale îi sunt intacte. Răsuflarea lui le face să vibreze, creând note înalte și pure.

Ea face muzică cu gâtul lui. El face muzică cu al ei. Motivul inițial își accelerează ritmul, sunetele se suprapun, se grăbesc. Gama muzicală devine mai complicată – și flaut, și oboi, și voce omenească –, iar cântecul celor două gâturi se aude de la kilometri depărtare peste gheața pictată de aurora boreală.

În prima jumătate de oră, se opresc cam la fiecare trei minute ca să-și recapete răsuflarea. De multe ori în timpul

antrenamentelor izbucniseră amândoi în hohote de râs în momentul acesta – însă acum nici nu putea fi vorba de așa ceva.

Și sunetele se reiau.

Și parcă ar fi vocea unei singure persoane cea care cântă, deopotrivă grav ca un bas și subțire ca un flaut. Pot forma cuvinte suflând în coardele vocale ale celuilalt exact cum face ea acum. Rostește cuvinte cântând la gâtul lui așa cum ar cânta la un instrument.

Improvizează. Când unul dintre ei schimbă ritmul, celălalt îl urmează. Iar el își dă seama că în această privință muzica lor seamănă foarte mult cu sexul.

Descoperă cum poate respira între sunete, ca să poată scoate note mai profunde, mai curate. Ritmul se întetește spre un punct culminant, apoi încetinește, apoi accelerează din nou. Când unul schimbă tempoul, celălalt îl urmează, reacționând aidoma unui amant. Și cântă așa vreme de o oră, apoi două, uneori neoprindu-se să-și tragă răsuflarea chiar douăzeci de minute în șir.

Îl dor mușchii diafragmei. Gâtul parcă i-a luat foc. Notele și ritmul sunt la fel de complicate precum cele create de o orchestră cu zece instrumente, întretăiate, rafinate, urcând spre un crescendo de sonată ori simfonie.

O lasă pe ea să conducă. Vocea lor unică, sunetele și cuvintele sunt numai ale ei, create prin intermediul lui. El capitulează.

Într-un final, ea se oprește și cade în genunchi lângă el. Amândoi sunt prea epuizați ca să-și mai poată ține capetele ridicate. Gâfâie și șuieră ca niște câini care au alergat opt kilometri fără oprire.

Gheața a amuțit. Vântul nu mai suspină. Aurora boreală vibrează mai domol.

Ea îi atinge obrazul, se ridică în picioare și se îndepărtează. Intră în cort și îl lasă singur.

El găsește resurse să se poată ridica de jos și să își

scoată și restul hainelor. Deși este în pielea goală, nu simte deloc frigul.

La zece metri depărtare s-a deschis un canal de apă și într-acolo se îndreaptă el acum. Inima lui nu vrea să-și încetinească zbuciumul.

La doi metri de marginea apei se lasă din nou în genunchi, cu ochii închiși ridicați spre cer.

Aude cum creatura se ridică din ape și aude scrâșnetul ghearelor pe gheață, îi aude horcăitul și aude geamătul gheții sub greutatea ei, dar nu își lasă capul în jos și nici nu-și deschide ochii. Nu încă.

Apa șiroiește de pe creatură și îl udă din cap până în picioare, amenințând să-l congeleze acolo, pe gheața pe care stă îngenucheat. Dar nu face nicio mișcare.

Are în nări miros de blană udă, de carne udă, de duhoare din adâncul oceanului și simte cum îl acoperă umbrele aurorei, dar nu-și deschide ochii. Nu încă.

Doar atunci când i se face pielea de găină și simte cum toată lumea lui s-a redus la această prezență colosală și doar atunci când răsuflarea acestui carnivor îl învăluie, doar atunci deschide ochii.

Blană de pe care șiroiește apa ca de pe straietele albe și ude ale preotului. Răni însângerate în alb. Colți.

Ochi negri la mai puțin de un metru de ai lui, ochi de prădător care-i caută sufletul... care vor să afle dacă are suflet. Capul uriaș și triumfiular coboară mai mult, acoperind cerul vibrant.

Capitulând numai în fața acelei ființe omenești alături de care vrea să fie și numai în fața acelei ființe omenești în care vrea să se transforme – niciodată în fața lui *Tuunbaq*, ori în fața universului care îi va stinge flacăra albastră din piept – închide iarăși ochii, își lasă capul pe spate, deschide gura și întinde limba exact cum l-a învățat Memo Moira să facă pentru a primi Sfânta Împărtășanie.

67

TALIRIKTUG

*Latitudine nordică 68°30', longitudine vestică 99°
28 mai 1851*

În primăvara anului când li s-a născut cel de-al doilea copil, o fată, s-au dus în vizită la familia Silnei, din clanul Celor de pe Urmele Zeului, condus de bătrânul șaman Asiajuk. Acolo erau când au aflat, de la un vânător străin, pe nume Inupijak, despre *aituserk* – obiectele pe care un clan din sud al Oamenilor Adevărați le luase de la *kabloona* – oamenii albi – cei morți. Era, pare-se, vorba despre obiecte din lemn, metal și alte lucruri de valoare.

Asiajuk îi traduse lui Inupijuk întrebările pe care i le puneau Taliriktug în limbajul semnelor. Se părea că în comoara cu pricina se aflau și cuțite, furculițe și alte mărunțișuri de pe bărcile navelor *Terror* și *Erebus*.

Asiajuk le șopti lui Taliriktug și Silnei că Inupijuk era un *quavac*, adică „un om din sud”, însă termenul respectiv mai era folosit în dialectul inuktitut și pentru a denumi prostia. Cu toate acestea, Taliriktug continuă cu întrebările, iar morocănosul șaman le interpretează mai departe pentru vânătorul care râdea ca prostul.

Taliriktug era conștient de faptul că starea de disconfort a vânătorului era cauzată de faptul că nu mai avusese vreodată de-a face cu spiritele-care-stăpânesc-cerul *sixam ieua* și, prin urmare, nu era prea sigur dacă Taliriktug și Silna erau ființe omenești sau nu.

Dar parcă obiectele acelea erau adevărate. Taliriktug și soția lui s-au întors în *igluul* pentru oaspeți, unde ea a început să alăpteze copilul, iar el și-a luat răgazul să se gândească la cele văzute. Când își ridică ochii, o văzu cum îi vorbește cu figurile din sfoară.

Ar trebui să plecăm spre sud, spuneau sforile dintre degetele ei. Dacă vrei.

Cu un semn al capului, el îi arătă că este de acord.

În cele din urmă, Inupijuk a acceptat să-i călăuzească până la cătunul din sud-est, iar Asiajuk a hotărât să-i însoțească – lucru neobișnuit, căci bătrânul șaman nu prea mai călătorea pe distanțe lungi. Asiajuk și-a luat cu el nevasta preferată, Pescăruș – Najua, pe limba inuită – o tânără cu sâni mari, care încă mai purta urmele întâlnirii fatale a clanului ei cu *kabloona*, din urmă cu trei ani. Ea și șamanul erau singurii supraviețuitori ai aceluiași masacru, dar fata părea că nu-i poartă pică lui Taliriktug. Dimpotrivă chiar: și ea voia să afle ce se alesese de ultimii *kabloona* despre care neamul ei știa că porniseră peste ghețuri spre sud cu trei veri în urmă.

Mai voiau să vină cu ei și șase vânători din neamul Celor de pe Urmele Zeului – mai mult din curiozitate și dorind să caute vânat pe drum, de vreme ce gheața se spărsese în strâmtoare foarte devreme în primăvara aceasta. Așa că au pornit la drum cu mai multe bărci pe canalele deschise de-a lungul coastei.

Taliriktug, Silna și cei doi copii ai lor mergeau în ambarcațiunea lor dublă – *qayaq*. La fel și patru dintre vânători. Dar Asiajuk era mult prea bătrân și i se părea sub demnitatea lui să mai vâslească. Așa că, împreună cu Najua, se așezase în mijlocul unui *umiak*²⁰ spațios, iar ceilalți doi vânători trăgeau la vâsle pentru el. Nu se supăra nimeni când nu bătea vântul și se vedeau nevoiți să aștepte *umiak*-ul să-i ajungă din urmă. Mai ales pentru că în vasul lung de zece metri se afla suficientă hrană proaspătă, astfel încât nu erau obligați să oprească să vâneze sau să pescuiască decât dacă aveau chef. Își luaseră cu ei și sania – *kamatik* – pentru eventualitatea că vor fi nevoiți să

---

²⁰ Ambarcațiune confecționată din piele de animal, folosită de eschimoși (n. tr.).

călătorească și pe uscat. Inupijuk, vânătorul din sud, mergea și el cu *umiak*-ul, împreună cu șase câini – *Qimmiq*.

Cu toate că Asiajuk se oferise să îi primească pe Silna și pe copii în *umiak*-ul lui deja aglomerat, ea i-a transmis prin figurile de sfoară că preferă să călătorească în *qayaq*. Taliriktug știa însă că soția lui nu și-ar lăsa niciodată vreun copil – cu atât mai puțin pe Kanneyuk, în vârstă de două luni – să stea atât de aproape de câinii aceia răi într-un spațiu închis. Băiatul de doi ani, Tuugaq – „Corbul” –, nu se temea de câini, dar nu a avut niciun cuvânt de spus în situația dată. Așa că acum stătea într-un colț, între Taliriktug și Silna. Fetița, Kanneyuk (al cărei nume *sixam ieua* era Arnaaluk), stătea într-o desagă special confecționată pentru transportul bebelușilor – *amoutiq*.

Dimineața în care au plecat a fost rece, dar senină; și pe când se îndepărtau de țărm, cei cincisprezece membri ai clanului de pe Urmele Zeului i-au petrecut cu cântecul lor de rămas-bun și de bun venit:

Ai yei y ai ya na
Ye he ye ye yi yan e ya quana
Ai ye yi y ai y ana.

În a doua noapte, ultima dinainte de plecarea de pe *angilak qikiqtaq*, sau „insula cea mare” – pe care James Ross o botezase pe vremuri Ținutul King William, neluând aminte la băștinașii care se încăpățânașă să-i repete: *qikiqtaq, qikiqtaq, qikiqtaq* –, au făcut popas la mai puțin de doi kilometri de locul unde fusese Tabăra Salvării.

Și Taliriktug plecă într-acolo de unul singur.

Nu pentru prima dată. În urmă cu două veri, la câteva săptămâni după nașterea Corbului, venise aici împreună cu Silna. Asta se petrecuse la mai puțin de un an de când bărbatul care fusese Taliriktug odinioară fusese trădat și atacat și împușcat ca un câine, dar deja nu mai erau prea

multe urme care să spună că acolo fusese o tabără în care locuiseră peste șazeci de britanici. Corturile fabricate de compania Holland fuseseră sfâșiate și duse de vânt. Nu mai rămăseseră din ele decât câteva zdrențe înghețate pe sol. În rest se mai vedeau doar cercurile de pietre în interiorul cărora se făcuseră focurile și câteva alte pietre folosite la ancorarea corturilor.

Și oase.

Găsise câteva oase lungi, câteva bucăți roase de vertebre, un singur craniu, fără maxilarul inferior. Luându-l în mână, se rugase lui Dumnezeu să nu-i fi aparținut doctorului Goodsir.

A cules toate oasele acelea purtând urmele mușcăturilor de *nanuq*²¹ și le-a înmormântat împreună cu craniul într-un morman din pietre, deasupra căruia a pus o furcă, așa cum obișnuiau să facă Oamenii Adevărați și chiar Cei de pe Urmele Zeului, alături de care petrecuse acea vară, care spuneau că trimit astfel în lumea spiritelor tot felul de unelte utile și de obiecte mult îndrăgite de cei morți.

Însă și-a dat seama că până și inuiții ar fi considerat gestul lui o risipă de-a dreptul nerușinată de metal extrem de valoros prin părțile acelea.

Apoi a încercat să-și amintească o rugăciune pe care să o poată rosti.

Rugăciunile în inuktitut pe care le auzise în ultimele trei luni nu erau deloc nimerite. Dar în timpul strădaniilor sale penibile de a încerca să învețe limba aceasta, deși niciodată nu va fi în stare să rostească cu voce tare măcar o silabă, încercase să traducă, mai mult în joacă, Tatăl nostru în inuktitut.

Iar în seara aceea, lângă tumulul în care se aflau oasele camarazilor lui, a încercat să spună rugăciunea în gând:

Nâlegauvât kailaule. Pijornajat pinatuale nuname sorlo

---

²¹ „Urs alb” în limba inuit (n. tr.).

kilangme...

*Tatăl nostru care ești în Ceruri, sfințească-se
Numele Tău...*

Atât reușise să traducă, dar avea sentimentul că era destul.

Acum, la doi ani distanță, întorcându-se la soția lui dintr-o Tabără a Salvării și mai pustie, și mai dezolantă – furca dispăruse, iar tumulul fusese distrus și jefuit de Oamenii Adevărați de la sud, iar oasele erau de negăsit – Taliriktug simți cum pe buze îi alunecă umbra unui surâs când își dădu brusc seama că nu ar reuși să stăpânească limba Oamenilor Adevărați chiar dacă i s-ar oferi durata maximă de viață de șaptezeci de ani pe care o prevedea Biblia.

Fiecare cuvânt, până și substantivele cele mai simple, păreau a avea zeci de variante, iar subtilitățile sintaxei depășeau cu mult capacitatea de înțelegere a unui bărbat între două vârste care plecase pe mare încă din copilărie și nu apucase să învețe nici măcar latina obligatorie pe vremea lui. Slavă Cerului că nu va mai fi nevoit vreodată să vorbească limba asta. Atunci când se forța să priceapă cotcodăcitul celorlalți, îl apucau aceleași dureri de cap pe care le avusese pe vremea când Silna începuse să-și împartă visele cu el.

Marele Urs, de pildă. Ursul alb. Cei de pe Urmele Zeului și ceilalți Oameni Adevărați pe care îi cunoscuse în ultimii doi ani îl numeau *nanuq*, cuvânt destul de simplu. Dar auzise și alte variante ce ar fi putut fi reproduse în scris – în alfabetul folosit de englezi, de vreme ce Oamenii Adevărați nu au limbă scrisă – astfel: *nanuq*, *nanuvak*, *nannuraluk*, *takoaq*, *pisugtooq* și *ayualunaq*. Iar acum tocmai ce aflase de la Inupijuk, vânătorul din sud (despre care știa că nu este chiar atât de prost cum susținea Asiajuk), că Marelui Urs i se mai spunea și *Tornârssuk* în dialectul mai multor clanuri ale oamenilor Adevărați din sud.

Vreme de câteva luni pline de suferință – se vindeca și învăța din nou cum să mănânce și cum să înghită – fusese extrem de mulțumit că nu avea niciun nume. Iar atunci când clanul lui Asiajuk începuse să-i spună Taliriktug – „Braț Puternic” – după ce, la o vânătoare, scosese singur din apă trupul unui urs alb, când trei vânători și câinii nu reușiseră (dar nu fusese vorba de puterile lui supraomenești, ci de simplul fapt că doar el văzuse unde se agățase de o ridicătură din gheață coada harponului), nu s-a simțit deranjat de numele primit, deși fusese mult mai fericit atunci când nu avusese niciunul. Asiajuk i-a spus că de acum poartă în el amintirea sufletului unui „Braț Puternic” de pe vremuri, care fusese ucis de *kabloona*.

Cu câteva luni înainte de întâmplarea aceasta, când el venise cu Silence în cătunul cu *igluuri*, pentru ca ea să aibă parte de ajutor la nașterea Corbului, nu fusese deloc surprins să afle că numele inuktitut al soției sale era Silna. Pentru că îi era limpede cum în ea se întrupau atât spiritul Silei, zeița văzduhului, și al Sednei, zeița apei. Dar numele ei tainic, de spirit-care-stăpânește-cerul, *sixam ieua*, nu îi era cunoscut pentru că ea nu voia sau nu putea să i-l împărtășească prin limbajul figurilor din sfoară sau prin vise.

Dar își cunoștea propriul nume secret. În acea primă noapte de cumplită suferință după ce *Tuunbaq* îi răpise și limba din gură, și viața de dinainte, își visase numele acesta. Dar nu îl va spune nimănui, nici măcar Silnei, pe care gândurile lui o numeau tot Silence atunci când făceau dragoste, ori când împărțeau același vis.

Satul se numea Taloyoak și în el locuiau cam șaizeci de oameni în multe corturi și mai puține case de zăpadă. Pe stânci erau și câteva colibe construite din pământ, acum acoperite cu omăt, ale căror acoperișuri aveau să înverzească la venirea primăverii.

Oamenii de aici se numeau Oleekatalik, nume despre care el credea că înseamnă „Oameni cu Pelerine”, deși i se părea că pieile pe care aceștia le purtau pe umeri semănau mai mult cu șalurile din lână ale englezilor de la țară, decât cu niște pelerine adevărate. Conducătorul lor era un bărbat cam de vârsta lui Taliriktug, destul de chipeș, chiar dacă nu mai avea niciun dinte rămas în gură, ceea ce-l făcea să pară mai bătrân decât în realitate. Pe bărbatul acesta îl chema Ikpakhuak. Asiajuk i-a spus că numele ăsta înseamnă „Jegosul”, cu toate că, din câte putea să vadă și să simtă Taliriktug, Ikpakhuak nu era deloc mai jegos decât ceilalți, ba chiar era chiar mai curat decât unii.

Pe soția cu mult mai tânără a lui Ikpakhuak o chema Higilak, „Casa de Gheață”, îi explicase Asiajuk cu un zâmbet compătimitor. Dar purtarea lui Higilak față de cei doi străini nu fusese câtuși de puțin înghețată; își ajutase soțul să întâmpine grupul lui Taliriktug cu multă căldură, mâncare și daruri din abundență.

Atunci își dăduse seama că niciodată nu îi va putea înțelege pe oamenii aceștia.

La ospăț, Ikpakhuak, Higilak și rudele lor i-au servit cu *umingmak*, friptură de bou moscat, care i-a plăcut nespus lui Taliriktug, dar pe care Silna, Asiajuk, Nauja și ceilalți din grup au înghițit-o cu noduri pentru că ei erau *Netsilik*, „Oameni ai Focilor”. După ce s-au încheiat ceremoniile de întâmpinare și masa, el a încercat prin semne să ducă discuția la obiectele de la *kabloona*.

Ikpakhuak a recunoscut că Oamenii cu Pelerine aveau asemenea comori, însă, înainte de a le arăta oaspeților săi, i-a rugat pe Silna și pe Taliriktug să demonstreze celor de față magia lor. Oleekatalik nu văzuseră niciodată vreun *sixam ieua* – deși, cu multă vreme în urmă, Ikpakhuak îl cunoscuse pe Aja, tatăl Slinei. Și i-a rugat foarte politicos pe Silna și Taliriktug să facă bine și să zboare nițeluș în jurul satului și, poate, chiar să se transforme în foci, dar nu în

urși, dacă sunt amabili.

Prin figurile din sfoară traduse de Asiajuk, Silna le-a explicat că nu vor face așa ceva, dar că le vor arăta ospitalierilor Oleekatalik de unde le smulsese *Tuunbaq* limbile. Apoi, soțul ei *kabloona sixam ieua*, le va arăta înfiorătoarele lui cicatrice... dobândite într-o luptă cumplită cu spiritele rele în urmă cu câțiva ani.

Propunerea aceasta i-a mulțumit pe Ikpakhuak și ai lui.

După ce s-a terminat tot bâlciul acela, Taliriktug i-a cerut lui Asiajuk să revină la subiectul obiectelor *kabloona*.

Ikpakhuak a consimțit de îndată, a bătut din palme și și-a trimis băieții să aducă acele comori: diferite bucăți de lemn, una dintre acelea fiind spartă din plăselele unei unelte marinărești folosite la confecționarea tachelajelor.

Nasturi aurii cu motivul Serviciului pentru Descoperiri - o ancoră - gravat pe ei.

Un fragment dintr-o flanelă bărbătească brodată cu multă dragoste.

Un ceas din aur, lanțul lui și un pumn de monede. Inițialele de pe spatele ceasului erau CFDV - Charles Des Voeux.

O plumieră din argint, cu inițialele EC în interior.

O citare din partea Amiralității pentru decernarea medaliei de aur lui Sir John Franklin.

Furculițe și linguri din argint cu blazoanele ofițerilor lui Franklin.

O farfurie mică, din porțelan, pe care scria cu email colorat SIR JOHN FRANKLIN.

Un bisturiu.

O măsuță portabilă din mahon ce îi aparținuse bărbatului care o ținea acum în mână.

Chiar am cărat toate tâmpeniile astea sute de mile după noi cu bărcile? se întrebă Crozier. Și înainte de asta, le-am cărat mii de mile din Anglia? Ce mama naibii am avut în cap? Simți că-i vine să vomite și strânse ochii până îi trecu

greața.

Silence îl apucă de mână. Îi sesizase tulburarea. O privi în ochi vrând să-i demonstreze că se află tot acolo, deși nu era. Nu tocmai. Nu într-un totu.

Au vâslit de-a lungul coastei spre vest, spre gura Fluviului lui Back.

Întrebați despre locul unde găsiseră acele comori *kabloona*, oamenii lui Ikpakhuak dăduseră răspunsuri evazive. Unii au pomenit un loc numit Keenuna, care părea a fi un grup de insulițe dintr-o strâmtoare aflată la sud de Insula King William. Însă majoritatea vânătorilor au spus că au dat peste toate obiectele acelea la vest de Taloyoak²², într-un loc numit Kugluktug, pe care Asiajuk l-a tradus prin „Locul unde se Prăvălesc Apele”.

Lui Crozier i s-a părut că ar fi vorba de o cascadă mică despre care Back spunea în memoriile lui că s-ar afla în amonte de gura Fluviului Great Fish.

Au petrecut o săptămână de căutări acolo. Asiajuk, soția lui și trei dintre vânători au rămas în *umiak*, la gura fluviului, însă Crozier cu Silence, cei doi copii ai lor, bizarul Inupijuk și ceilalți vânători au vâslit în *qayaq*-uri în amonte cei trei kilometri până la prima cascadă.

Acolo a găsit câteva doage de butoi. O talpă de la o cizmă din piele, cu găuri unde fuseseră înfipite cuiele care să împiedice alunecarea pe gheață. Și, aproape îngropată în nisipul și noroiul de pe mal, o bucată de vreo trei metri de lemn de stejar neted și lustruit pe vremuri care probabil că provenea de la copastia unuia dintre cutere. (Giuvaier curat pentru Oleekatalik.) Nimic altceva.

Au plecat de acolo dezamăgiți, vâslind în aval spre coastă, până au dat de un bărbat în vârstă, cele trei neveste ale lui și cei patru prichindei ai lor cu muci la nas. Femeile cărau în spinare cortul și toate celelalte bagaje.

---

²² Taloyoak – golf lângă Peninsula Boothia (n. tr.).

Bărbatul le spuse că veniseră acolo ca să pescuiască. Ei nu văzuseră niciodată vreun *kabloona*, ori vreun spirit-care-stăpânește-cerul *sixam ieua*, drept care au fost foarte înspăimântați până când unul din vânătorii veniți cu Crozier reuși să-i calmeze. Pe bătrân îl chema Puhtoorak și făcea parte din clanul Qikiqtarqjuaq al Oamenilor Adevărați.

După schimbul de amabilități și de hrană, bătrânul îi întreabă ce caută atât de departe de ținuturile nordicele ale Oamenilor de pe Urmele Zeului, iar atunci când unul dintre vânători îl lămuri că îi căutau pe *kabloona* vii sau morți care s-ar fi putut să ajungă prin părțile acelea – sau comorile lor – Puhtoorak le zise că nu a auzit niciodată ca vreun *kabloona* să fi pus piciorul pe acolo, dar adăugă, cu gura plină de carne de focă și printre plescăituri:

— Iarna trecută am văzut o barcă mare *kabloona* – mare ca un ghețar – cu trei pari înalți în ea. Și barca aia era înfiptă în ghețuri chiar lângă Utjulik. Mi se pare că avea în burtă mai mulți *kabloona* morți. Niște tineri de-ai noștri au intrat în ea, au făcut o gaură cu topoarele din piatră, dar nu s-au atins de lemne și de comorile din metal pentru că ziceau că acea casă cu trei pari e bântuită.

Crozier se uită la Silence. *Am înțeles bine?*

Da.

Kanneyuk începu să plângă, iar Silna își desfăcu parka pentru a-i da să sugă.

Crozier se urcase pe o stâncă de unde se uita la nava dintre ghețuri. Era HMS *Terror*.

Opt zile durase drumul de la gura Fluviului lui Back până în partea aceasta a coastei lui Utjulik. Prin intermediul vânătorilor din neamul Celor de pe Urmele Zeului care înțelegeau limbajul semnelor, Crozier se oferise să-l recompenseze pe Puhtoorak dacă era de acord să-și ia familia și să-i conducă la locul unde se afla casa *kabloona* cu trei bețe înfipite în acoperiș. Dar bătrânul Qikiqtarqjuaq

nu voia să aibă nimic de-a face cu casa *kabloona* cu trei bețe în ea. Chiar dacă nu îi însoțise înăuntru pe tinerii din neamul lui, el știa că era atinsă de *piifixaaq* – un soi de spirite-fantomă hidoase care bântuie de obicei un loc necurat.

Utjulik era numele dat de inuiți coastei de vest a Peninsulei Adelaide. Canalele cu apă se sfârșiseră destul de aproape de golful mic ce ducea spre Fluviul lui Back – strâmtoarea de acolo era complet înghețată – așa că au fost nevoiți să tragă la țarm, să ascundă *qayaq*-urile și *umiak*-ul lui Asiajuk și să meargă mai departe pe jos. Cei șase câini zdraveni trăgeau la sania *kamatik*, lungă de patru metri și extrem de rezistentă. Folosindu-și simțul orientării pe uscat, pe care Crozier era convins că nu îl va dobândi niciodată, Silence i-a condus pe o distanță de patruzeci de kilometri peste istmul peninsulei până la locul de pe coasta vestică a acesteia de unde spusese Puhtoorak că văzuse nava... ba chiar, după cum mărturisise el, se urcase pe punte.

Atunci când se pusese problema să traverseze regiunea pe jos, Asiajuk nu voise să-și părăsească ambarcațiunea confortabilă. Și dacă Silna, cel mai venerat spirit-care-stăpânește-cerul din rândul Celor de pe Urma Zeului, nu l-ar fi rugat să-i însoțească – o rugămintă din partea unui *sixam ieua* era o poruncă până și pentru cel mai ursuz dintre șamani –, Asiajuk le-ar fi ordonat vânătorilor lui să-l ducă acasă. Dar așa, Asiajuk a călătorit împărătește în vârful saniei *kamatik*, înfofolit în blănuri, aruncând, din când în când, cu pietre în câini pentru a-i convinge să alerge mai repede și strigându-le „Ho-ho-ho!” atunci când voia să o ia la stânga, și „Dai-dai-dai!” când trebuia să o ia la dreapta. Crozier se întreba dacă nu cumva bătrânul șaman redescoperea plăcerile tinerești ale călătoriei cu sania trasă de câini.

Acum după-amiaza celei de-a opta zile se apropia de

sfârșit, iar ei priveau de pe țărmul stâncos în jos la HMS *Terror*. Până și Asiajuk părea fâstâcit și copleșit de priveliștea din față.

Puhtoorak le spusese că acea casă cu trei pari „era blocată în gheață la vreo opt kilometri mai la vest” de un anumit promontoriu și că el împreună cu grupul lui „au mers cam șapte kilometri spre nord peste gheața curată și au traversat câteva insule mici ca să ajungă la navă. Apoi au văzut-o de pe o stâncă aflată la capătul nordic al insulei celei mari”.

Evident că Puhtoorak nu folosisese cuvintele „kilometri”, „navă”, și nici „promontoriu”. În realitate bătrânul spusese că acea casă *kabloona* cu trei bețe și cu coajă de *umiak* se afla la atâtea ceasuri de mers la vest de *tikerqat*, adică la vest de „Două Degete”, care era numele dat de Oamenii Adevărați celor două limbi de pământ de lângă coasta aceasta a Utjulik.

Crozier și grupul lui de zece oameni – Inupijuk, vânătorul din părțile sudice hotărâse să rămână alături de ei până la capăt – merseseră spre vest, străbătând terenul bolovănos și plin de gheață de pe Două Degete, au traversat două insulițe și au ajuns la o insulă mai mare. În capătul de nord al acesteia era o stâncă uriașă, la treizeci de metri deasupra banchizei.

În largul ghețurilor, la trei sau patru kilometri depărtare de locul unde se aflau ei, se înclinau spre norii joși cele trei catarge ale HMS *Terror*.

Crozier își dori să fi avut cu sine vechiul lui telescop, dar nu avea nevoie de el ca să identifice catargele fostei sale nave.

Puhtoorak avusese dreptate – gheața de pe această ultimă parte a drumului fusese mult mai netedă decât cea bolovănoasă de pe țărm și decât banchiza dintre insulele mici și cea mare. Iar ochiul de marinăr al lui Crozier a văzut de îndată de ce: insulele micițe dinspre est și nord

alcătuiau un fel de dig natural, adăpostind întinderea aceasta de cincisprezece sau douăzeci de mile marine de vânturile puternice care băteau cu preponderență dinspre nord-vest.

Dar cum de ajunsese *Terror* acolo, la aproape două sute de mile spre sud de locul unde se blocase între ghețuri lângă *Erebus* cu aproape trei ani în urmă, era peste puterea de înțelegere a lui Crozier.

Dar nu va mai trebui să-și frământa mintea multă vreme.

Oamenii Adevărați, inclusiv cei din Neamul de pe Urma Zeului, care trăiau an de an în umbra unui monstru viu, se apropiară de navă cu teamă evidentă. Îi afectaseră vorbele lui Puhtoorak despre fantome și spirite malefice. Ba chiar și Asiajuk, Nauja și vânătorii care nu auziseră povestea bătrânului nu se prea simțeau în largul lor. Pe parcursul întregului drum pe banchiză, Asiajuk a bombănit niște descântece, formule magice de alungare a fantomelor și rugăciuni pentru protecție, care nu au liniștit însă pe nimeni. Crozier aflase deja că, atunci când se sperie un șaman, se sperie toată lumea.

Doar Silence, în brațe cu cei doi copii, mergea în fruntea grupului, alături de Crozier.

Terror era înclinată cam douăzeci de grade la babord, cu prora ridicată spre nord-est și cu catargele indicând nord-vestul. Carena la babord era prea mult săltată deasupra gheții. În mod absolut surprinzător, era coborâtă una dintre ancore – cea de la prora dinspre babord –, iar cablul ei se vedea intrând în gheața groasă. Crozier era mirat, deoarece, după socotelile sale, fundul apei trebuia să fie cam la douăzeci de stânjeni adâncime în locul acela – poate mai mult chiar – și pentru că, în spatele lui, se vedeau golfuri micuțe, pe lângă țărmurile curbate ale insulelor. În cel mai rău caz, un căpitan prudent ar fi căutat să se adăpostească ducându-și nava în strâmtoare și ar fi aruncat ancora în apele dintre insula cea mare, ale cărei stânci ar fi

acționat ca barieră în calea vânturilor puternice, și cele trei insulițe, nu mai mari de trei kilometri în lungime fiecare, de la est.

Dar, iată: *Terror* era aici, chiar în fața ochilor lui, la patru kilometri peste gheață de insula aceea mare, cu ancora coborâtă în adâncul apei și în întregime expusă inevitabilelor furtuni dinspre nord-vest.

Un singur tur în jurul ei și o singură privire la puntea ei înclinată lămuriră misterul care îi determinase pe vânătorii lui Puhtoorak să spargă carena la babord pentru a putea pătrunde înăuntru: absolut toate bocaporturile de pe puntea superioară erau închise și sigilate.

Crozier se întoarse la gaura de dimensiunile unui om din carena degradată de intemperii. I se părea că poate să intre pe acolo. Își aduse aminte că Puhtoorak spusese că tinerii vânători făcuseră gaura aceea cu topoarele lor din piatră și rahat-de-stele și surâse, în ciuda emoțiilor dureroase care îl copleșiseră.

„Rahat-de-stele” era numele dat de Oamenii Adevărați bucăților de stele căzătoare pe care le descopereau pe ghețuri. Îl auzise pe Asiajuk vorbind despre *uluriak anoktok*, „rahat de stele care cade din cer”.

Își dori să aibă și el acum un târnăcop sau un topor din „rahat-de-stele”. Singura lui armă era un cuțit obișnuit de lucru, cu lamă dintr-un colț de morsă. Pe *kamatik* erau câteva harpoane, însă acelea nu-i aparțineau. Le lăsase pe ale lor pe *qayaq*-ul abandonat în urmă cu o săptămână. Și nu voia să ceară unul cu împrumut doar ca să urce cu el la bord.

Lângă sanie, la vreo zece metri în spate, *Qimmiq* – câinii uriași cu ochi albaștri și galbeni și suflete împărțite cu ale stăpânilor lor – lătrau tare și mârâiau și urlau și se repezeau unul la altul și mușcau pe oricine a fi cutezat să se apropie de ei. Nu le plăcea locul acesta.

Crozier îi transmise lui Silence: *Cere-i prin semne lui*

Asiajuk să întrebe dacă vrea cineva să urce cu mine la bord.

Ea puse iute întrebarea, doar mișcând degetele, fără să se mai folosească de figurile din sfoară. Dar și așa Asiajuk o înțelegea mult mai repede decât putea desluși gesturile stângace ale lui Crozier.

Niciunul dintre Oamenii Adevărați nu voia să intre în navă prin spărtura aceea.

Mă întorc în câteva minute, îi spuse Crozier prin semne lui Silence.

Pe buzele soției lui apăru un zâmbet adevărat. *Nu fi prost, oftă ea. Eu și copiii venim cu tine.*

Se strecură înăuntru, urmat de Silence care îl ducea pe Corb în brațe și pe Kanneyuk în desaga pe care și-o prinsese pe piept cu niște curele. Ambii copii dormeau.

Era foarte întuneric.

Crozier observă că vânătorii lui Puhtoorak își croiseră drum cu toporul în ultima punte de jos. Avuseseră noroc. Dacă ar fi încercat să spargă carena mai spre mijloc, ar fi nimerit în lăzile din fier pentru cărbuni sau în rezervoarele metalice pentru apă din cală și n-ar mai fi putut să iasă de acolo nici măcar cu topoarele lor din „rahat-de-stele”.

Era prea întuneric înăuntru, dar Crozier își aminti pe unde trebuia s-o ia. Ținând-o pe Silence de mână, merse înainte, pe puntea înclinată și apoi spre pupă.

Când i se adaptară ochii la întuneric, Crozier observă că ușa cu lacăt de la Cămara cu Băuturi și cea de la Magazia Artileristului fuseseră sparte. Nu avea cum să știe dacă asta era opera oamenilor lui Puhtoorak, dar se cam îndoia. Ușile acelea fuseseră încuiate cu lacăte grele dintr-un motiv bine întemeiat, și acolo ar fi dorit să intre orice om alb reîntors pe *Terror*.

Butoaiele de rom erau goale acum – chiar atât de mult rom avuseseră de au lăsat butoaie pline aici când au

abandonat nava? Dar încă mai era praf de pușcă în butoaiele celelalte, așa cum mai erau gloanțe în lăzile pline și cartușe în sacii din pânză și două rânduri de muschete în rastelurile lor – avuseseră mult prea multe bagaje – și două sute de baionete atârând de grinzi și căpriori.

Doar metalul din magazia asta i-ar face pe cei din clanul lui Asiajuk cei mai bogați oameni din lume.

Doar praful de pușcă și cartușele de aici ar asigura hrana membrilor din zece clanuri ale Oamenilor Adevărați vreme de douăzeci de ani, transformându-i în lorzi de necontestat ai ținuturilor arctice.

Silence îi atinse mâna fără mănuașă. Era mult prea întuneric pentru a vorbi prin semne, așa că îi trimise un gând: *Simți?*

Nici că se putea să fie mai uluit – era pentru prima dată când gândul ei era rostit în engleză. Ceea ce însemna că ori îi visase visele mult mai profund decât și-ar fi putut el imagina că era posibil, ori fusese deosebit de atentă în lunile petrecute la bordul acestei nave. Aceasta era într-adevăr prima oară când, fără să doarmă, făceau schimb de gânduri în limba engleză.

Ii, îi răspunse gândul lui. Da.

Locul acesta era un loc rău. Amintirile îl bântuiau ca un miros urât.

Ca să mai risipească tensiunea, o luă înainte, întinse mâna spre proră și îi trimise o imagine cu magazia de parâme din cală.

Tot timpul te-am așteptat, sună gândul ei. Cuvintele acestea răsunară atât de tare în mintea lui, încât avu sentimentul că le rostise cu adevărat, dar, firește, nu se auzise nimic, iar copiii își vedeau liniștiți de somnul lor.

Mărturisirea aceasta a ei îl făcu să tremure de emoție.

Urcară pe scara principală spre puntea inferioară.

Aici era ceva lumină. Crozier își dădu seama că, în sfârșit, lumina zilei se hotărâse să pătrundă prin luminatoarele

fabricate de domnul Preston cu atât de multe vieți în urmă.

Puntea aceasta părea pustie. Toate hamacurile fuseseră împăturite cu grijă și puse bine, mesele fuseseră ridicate pe scripeți între grinzi și tavan, cuferele fuseseră aliniate lângă perete. Uriașa plită din mijloc era stinsă și rece.

Crozier încercă să-și aducă aminte dacă domnul Diggle mai era în viață atunci când el, căpitanul, fusese ademenit pe gheață și împușcat. Era pentru prima dată, după foarte multă vreme, când se gândise la numele acesta – *domnul Diggle*.

De fapt, e pentru prima oară când gândesc pe limba mea.

Surâse. „Pe limba mea.” Dacă într-adevăr exista o zeiță – așa, ca Sedna – care stăpânea lumea, atunci numele ei adevărat ar fi trebuit să fie Târfa cea Sarcastică.

Silence îl trase de mânecă spre pupă.

Sala de mese și cabinele ofițerilor în care au intrat erau goale.

Crozier se întrebă care din oamenii lui reușiseră să ajungă pe *Terror* și navigaseră cu ea spre sud.

Des Voeux și oamenii lui din Tabăra Salvării?

Era aproape sigur că Des Voeux ar fi mers mai departe cu bărcile spre Fluviul Great Fish.

Hickey și nenorociții lui?

Pentru binele doctorului Goodsir spera ca așa să fi stat lucrurile, dar nu credea. Cu excepția locotenentului Hodgson – iar Crozier bănuia că tânărul nu apucase să trăiască prea mult în compania ucigașilor ăloră – nu era nimeni altcineva în toată șleahta care să știe să navigheze cu *Terror*. De fapt, nu era convins că ar fi știut să navigheze chiar și cu barca pe care le-o dăduse el.

Mai rămâneau doar trei oameni care plecaseră din Tabăra Salvării dorind să traverseze ținutul pe jos – Reuben Male, Robert Sinclair și Samuel Honey. Oare ar fi putut un comandant de teugă, un comandant de gabie și un fierar să

navigheze cu HMS *Terror* pe distanță de două sute de mile printr-un labirint de canale?

Simți că îl ia cu amețeală și că i se face greață la amintirea numelor și chipurilor tuturor acelor oameni. Parcă le și auzea vocile. Ba chiar le *auzea* vocile.

Puhtoorak avusese dreptate: locul acesta era acum un sălaș pentru *piifixaaq* – fantome răzbunătoare care rămăneau în urmă și-i bântuiau pe cei vii.

Pe patul lui Francis Rawdon Moira Crozier se afla un cadavru.

Din câte își putuseră da ei seama era singurul cadavru de la bord.

Dar de ce s-o fi hotărât să moară în patul meu? se întrebă Crozier.

Era un bărbat cam de aceeași înălțime cu el. Murise complet îmbrăcat sub pături, fapt destul de straniu, căci trebuie că se întâmplase în toiul verii. Dar Crozier nu-i putu ghici identitatea nici după paltonul, căciula ori pantalonii din lână.

Mâinile omului, încheieturile acestora și gâtul erau înnegrite și mumificate; dar atunci când îi văzu chipul, Crozier își dori ca prin luminatoarele Preston de deasupra să nu fi pătruns nicio rază de lumină.

Ochii mortului erau două bile negre. Părul și barba îi erau atât de lungi și de încâlcite că părea foarte posibil ca ele să fi continuat să-i crească și după moarte. Din buzele încrețite nu-i mai rămăsese aproape nimic, dezgolindu-i dinții și gingiile.

Dinții aceia erau cea mai tulburătoare din toate trăsăturile lui. În loc să fi căzut din cauza scorbutului, cei din față erau toți la locurile lor, lați, puternici, de culoarea fildeșului și incredibil de lungi – de șase centimetri, cel puțin – ca și cum i-ar fi crescut așa cum cresc colții iepurilor sau ai șobolanilor atunci când nu găsesc nimic de ros; și

cresc, și tot cresc, până când ajung să se curbeze și intră în gâtul bieteii vietăți.

Nu puteau exista pe fața pământului dinți de rozător ca dinții aceștia ai mortului. Dar uite-i în fața ochilor lui Crozier, în lumina cenușie a înserării care intra prin luminatorul fostei lui cabine. Și acum își dădu el seama că nu era primul lucru imposibil pe care îl văzuse sau trăise în ultimii ani. Și bănuia că nu avea să fie ultimul.

Să plecăm de aici, îi spuse prin semne lui Silence. Nu voia să-i vorbească prin gânduri aici, unde îi puteau auzi alte creaturi.

A trebuit să folosească un topor de incendiu ca să spargă chepengul de la bocaportul principal care fusese bătut în cuie. Nu se opri să se gândească cine anume închisese bocaportul și de ce și nici dacă cel din fosta lui cabină mai trăia atunci când fusese ferecat înăuntru. Aruncă toporul cât colo și o ajută pe Silence să urce scara pe covertă.

Corbul începuse să se foiască, dând semne că avea să se trezească din clipă în clipă, dar Silence îl legănă ușurel și cel mic adormi la loc.

Așteaptă aici, îi ceru el prin semne și coborî din nou pe puntea inferioară.

Mai întâi aduse sus teodolitul cel greu și câteva din vechile lui manuale, măsură repede poziția soarelui și o notă pe unul din cotoarele pătate de sare. Apoi le duse iarăși jos și le puse la o parte. Își dădea seama că stabilirea poziției navei era poate cel mai inutil lucru pe care îl făcuse vreodată în lunga-i viață plină de lucruri inutile. Dar știa că trebuia să-l facă.

La fel cum trebuia să le facă și pe celelalte.

Coborî pe ultima punte, intră în întunericul din Magazia Artileristului și sparse trei butoaie cu praf de pușcă. Apoi turnă praful pe jos, mai întâi pe puntea aceea, apoi pe scara ce cobora în cală (unde el nu avea de gând să se

ducă). Turnă conținutul celui de-al doilea butoi pe puntea inferioară (insistând ceva mai mult în fosta lui cabină); iar praful din al treilea butoi îl turnă de-a lungul covertei înclinate, unde îl așteptau Silence și copiii. Asiajuk și ceilalți de jos se uitau la el de la zece metri depărtare de babord. Căinii urlau și se smuceau să scape din hamurile saniei. Bătrânul șaman sau, mai degrabă, unul dintre vânători îi prigonise bine de gheață.

Crozier voia să rămână la aer, chiar dacă lumina după-amiezii începuse să pălească înspre seară, dar se forță să mai coboare o dată pe puntea de jos.

Vărsă pe toate cele trei punți o dâră groasă de ulei de lampă din ultimul butoi rămas pe navă, având grijă să îmbibe bine ușa și peretele cabinei lui. Ezită doar în pragul Sălii Mari din care se uitau încremenite la el sute și sute de cotoare de cărți.

Spune-mi, Doamne al meu, ce rău aș face dacă aș lua câteva ca să mă ajute în iernile lungi ce vor veni?

Dar acum și cărțile purtau în ele întunecatul *inua* al acestei corăbii a morții. Cu lacrimi în ochi, vărsă ulei de lampă peste ele.

Goli butoiul pe puntea superioară și îl aruncă departe, peste bord.

Mai cobor o singură dată, îi promise el lui Silence mișcându-și degetele. Du-te pe gheață cu copiii, iubirea mea.

Chibriturile „Lucifer²³„ erau tot acolo unde le lăsase el cu trei ani în urmă: în sertarul măsuței din propria cabină.

Preț de o clipă i se păru că aude scârțâitul patului și foșnetul așternuturilor înghețate și parcă și trosnet de tendoane și fu convins că mumia se ridică și întinde spre el degetele-i înnegrite, cu unghii îngălbenite și mult prea lungi.

---

²³ Nume dat unor chibrituri de la începutul secolului al XIX-lea, inventate de Samuel Jones, chimist londonez (n. tr.).

Dar nu se întoarse. Și nici nu fugi de acolo. Și nici nu se uită înapoi. Cu chibriturile în mână, ieși încet din încăperea care-i fusese casă atât de multă vreme și plecă de acolo pășind peste dărele de praf negru de pușcă și de ulei de balenă.

Coborî pe scara principală ca să arunce primul chibrit. Aerul era atât de rarefiat acolo, încât aproape refuză să se aprindă. Dar apoi praful de pușcă luă foc cu un pufnet înfundat, aprinzând un perete îmbibat cu ulei, și flăcările o luară la goană spre pupă.

Cu toate că știa că ar fi fost de ajuns să incendieze doar ultima punte de deasupra calei – după șase ani petrecuți în deșertul acesta arctic, lemnul de acolo ajunsese uscat precum iasca – se opri totuși să aprindă și dărele de praf de pușcă de pe puntea inferioară și cea superioară.

Apoi sări peste bord, pe rampa de gheață din stânga navei, blestemând amarnic atunci când îl înjunghie durerea în piciorul nerefăcut complet. Ar fi trebuit să coboare pe treptele din parâme ale tachelajului, așa cum făcuse Silence.

Șchiopătând ca un moșneag – moșneagul care va fi nu peste prea multă vreme –, Crozier se duse lângă ceilalți care îl așteptau pe gheață.

Nava a ars o oră și jumătate înainte să se scufunde.

Incredibil incendiu. Noaptea lui Guy Fawkes²⁴ deasupra Cercului Arctic.

Categoric nu ar fi avut nevoie să folosească praful de pușcă și uleiul de lampă. Scândurile, pânzele și bârnele erau atât de uscate încât întreaga navă explodase aidoma uneia din bombele incendiare pe care HMS *Terror* fusese proiectată să le lanseze cu multe decenii în urmă.

S-ar fi scufundat oricum peste câteva săptămâni sau luni. S-ar fi scufundat de îndată ce s-ar fi topit ghețurile. Lovitura

---

²⁴ Noaptea lui Guy Fawkes – comemorare din 5 noiembrie a fiecărui an prin focuri de artificii a morții complotistului Guy Fawkes (n. tr.).

de grație fusese gaura făcută de topoarele vânătorilor în carena ei.

Dar nu din cauza asta a vrut el să îi dea foc. Dacă l-ar întreba cineva, deși asta nu se va întâmpla niciodată, n-ar fi în stare să explice de ce i se păruse necesar ca *Terror* să ardă. Știa că nu voia ca „salvatorii” britanici să dea năvală peste nava abandonată și să ducă acasă istorii macabre cu care să-i înspăimânte pe cetățenii Angliei, oferind domnilor Dickens și Tennyson motive de inspirație prin care să atingă noi cote de elocvență siropoasă. Și mai știa că salvatorii aceia nu ar fi dus doar impresii înapoi în Anglia. Ceea ce pusese stăpânire pe navă era la fel de periculos ca ciuma. Văzuse asta cu ochii sufletului și cu toate simțurile lui de om și de *sixam ieua*.

Oamenii Adevărați izbucniră în urale atunci când se prăbușiră catargele în flăcări.

Se îndepărtaseră cam la o sută de metri de foc. *Terror* își săpa singură mormântul în ghețuri și imediat după ce căzură arborii și tachelajele, nava incendiată coborî sâsâind și bolborosind în adâncuri.

Zgomotele focului îi treziră pe copii, iar flăcările încălziseră aerul de deasupra ghețurilor. Silna, arțăgosul Asiajuk, Najua cea cu sânii mari, vânătorii, Inupjuk cel cu rânjel vesel, ba chiar și Taliriktug își scoaseră hainele din blană și le îngrămădiră pe *kamatik*.

Dar nu plecară de acolo nici când se isprăvi spectacolul, iar nava nu se mai vedea și soarele se scufunda și el peste orizontul sudic și umbrele lor începuseră să se alungească peste ghețurile cenușii. Rămaseră pe loc să se bucure de căldură și să strângă resturile fierbinți împrăstiate în jur.

Într-un târziu făcură drumul înapoi, peste insulele mici, intenționând să ajungă pe insula principală înainte de a face popas. Le era de folos lumina difuză a nopții de vară arctică. Toți voiau să iasă de pe banchiză, toți voiau să plece cât mai repede din locul acela înainte de a se lăsa

întunericul deplin. Nici câinii nu mai lătrau și nu mai mârâiau și parcă trăgeau cu mai multă vigoare la sanie, dorindu-și și ei să se întoarcă pe uscat. Asiajuk sforăia sub blănurile de pe sanie, dar cei doi copii erau treji și cu chef de joacă.

Taliriktug o luă pe năzdrăvana Kanneyuk pe brațul stâng și cu cel drept o cuprinse pe Silna-Silence pe după umeri. Corbul, în brațele mamei sale, se vânzolea și dădea din mânuțe, cerându-i astfel să-l pună jos ca să încerce să meargă singur.

Și Taliriktug se întrebă atunci, nu pentru prima dată, cum vor reuși oare un tată și o mamă fără darul vorbirii să disciplineze un băiețel atât de încăpățânat. Dar își aminti – din nou, nu pentru prima oară – că el aparținea acum uneia din puținele culturi din lume care nu-și puneau problema disciplinării copiilor îndărătnici. Corb avea deja un *inua* al unui bărbat destoinic în el. Iar părintele lui va trebui să aibă răbdare ca să vadă cât de destoinic se va dovedi acesta.

Acel *inua* care îi aparținuse lui Francis Crozier și care acum trăia în Taliriktug nu-și făcea iluzii că viața ar fi altfel decât jalnică, urâtă, degradantă și scurtă.

Dar poate că nu era obligatoriu să fie și solitară.

Cu brațul în jurul umerilor Silnei, încercând să nu bage în seamă sforăitul horcăit al șamanului și nici faptul că micuța Kanneyuk tocmai ce făcuse pipi pe cea mai bună parka de vară a tatălui său, ignorând, de asemenea, zvârcolile și miorlăielile agitatului său fiu, Taliriktug și Crozier se îndreptară spre est, spre locul unde începea uscatul.

GLOSAR

gabie – platformă la capătul de sus al catargului, servind drept post de observație

gabier – marinar care face serviciul de veghe pe gabie

arboret – partea superioară a catargului

bompres – catarg din vârful prorei unui vas cu pânze

pescaj – adâncimea de cufundare în apă a unei ambarcațiuni

pic – compartiment etanș de coliziune

teugă – construcție ușoară, pe puntea superioară, la proră, în care sunt amenajate magazine și uneori încăperi pentru echipaj

calafat – câlți îmbibați în catran, cu care se astupă crăpăturile punților de lemn ale navelor

santină – spațiu în fundul unei nave unde se adună apele de condensare, de infiltrație etc., ce vor fi apoi evacuate cu ajutorul pompelor

arimare – aranjarea și fixarea încărcăturii pe o navă

saulă – parâmbă subțire

sabord – deschizătură în pereții laterali ai navei pe unde se scot țevile tunurilor

sloiuri imobile – în original: *pancake ice* – sloiuri fixe cu diametrul între 30 centimetri și 3 metri, groase de 10 centimetri

gheață fixată – în original: *fast ice* – sloiuri cu grosime de 22,5 metri, fixate de țărături și înaintând spre larg pe distanțe ce pot ajunge până la 20 de metri

zai – crustă subțire de gheață

mascarea velelor – interpunerea unei vele între vânt și o altă velă, împiedicând-o să primească vânt

serac – turn de gheață, proeminență rezultată din intersectarea crăpăturilor dintre ghețari

Briciul (Lama) lui Occam – teorie conform căreia cea

mai simplă explicație este, de obicei, cea corectă

cambuză – bucătăria de la bordul navei

tachelaj – ansamblul parâmelor folosite la manevrarea pânzelor și a vergilor de pe o navă

chilă – elementul principal de rezistență din osatura unei nave, dispus pe fundul acesteia în plan longitudinal

parhelie – fenomen optic, constând în apariția unor pete luminoase, rotunde, în jurul soarelui, ca urmare a reflectării luminii solare în acele de gheață din atmosferă

dunetă – construcție mai înaltă de la pupa unei nave, unde se află cabinele

habitaclu – locaș special al busolei pe o navă arbore

artimon – catarg de la pupă

etambreu – deschidere în puntea unei nave pentru montarea catargului

forpic – compartiment etanș la prora navei în care se păstrează lanțurile de ancoră, vopsele, parâme etc.

etравă – element de rezistență care închide corpul navei la prora și cu care nava își deschide drumul la înaintarea prin apă

bocaport – deschidere din puntea unei nave pe unde se introduc mărfurile în magazie

sart – otgon folosit la fixarea laterală a catargelor și la prinderea scărilor pentru urcarea pe acestea

arboradă – ansamblul catargelor și vergilor de pe navă

foc – velă triunghiulară de la bompres

trincă – pânză pătrată de la baza trinchetului

trinchet – arborele mic de la prora

pilotină – navă ușoară care însoțește vasele mari la intrarea și ieșirea din port, și care transportă piloții la bordul acestora

cuter – navă mică din lemn, cu un singur catarg și formă alungită

bare – velier cu trei arbori și velatură pătrată

etambou – element de rezistență din scheletul unei

nave, amplasat la pupa, și care susține cârma

copastie - bordură din lemn sau metal montată în partea superioară a parapetului bordajului unei nave

greement - ansamblul catargelor, velelor și parâmelor unei ambarcațiuni cu pânze

a grea - a echipa o ambarcațiune cu greementul necesar